

Crna Gora
Vlada Crne Gore

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	31. 03	20 26. GOD.
KLASIFIKACIONI	12/26-1	
BROJ:		
VEZA:		
EPA:	966 XXVIII	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

Br: 11-011/26-859/4

30. marta 2026. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 12. marta 2026. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O SLUŽBENIM KONTROLAMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 80/24), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade, koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su VLADIMIR JOKOVIĆ, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i VLADIMIR ĐAKOVIĆ, direktor Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

ZAKON O SLUŽBENIM KONTROLAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom utvrđuju se pravila za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, nadležni organi za organizaciju, sprovođenje i koordinaciju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, finansiranje službenih kontrola, administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru, naknade i troškove za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Primjena

Član 2

(1) Ovaj zakon se primjenjuje na službene kontrole koje se sprovode radi potvrde ispunjenost propisanih zahtjeva utvrđenih ovim zakonom i propisanih zahtjeva iz oblasti:

- 1) hrane i bezbjednosti hrane, integriteta u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane, uključujući pravila kojima je cilj da se obezbijede poštene prakse u trgovini i zaštititi interesa potrošača i informacije za potrošače, proizvodnje i upotrebe materijala i predmeta koji su namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom;
- 2) namjernog uvođenja u životnu sredinu genetički modifikovanih organizama u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje;
- 3) hrane za životinje i bezbjednost hrane za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije i upotrebe hrane za životinje, uključujući zahtjeve kojima se obezbjeđuje poštena trgovačka praksa i zaštita zdravlja i interesa potrošača i informisanje potrošača;
- 4) zdravlja životinja;
- 5) sprečavanja i svođenje na najmanju moguću mjeru rizika za zdravlje ljudi i životinja koji proizlaze iz nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda;
- 6) zahtjeva za dobrobit životinja;
- 7) zaštitnih mjera protiv štetnih organizama bilja;
- 8) stavljanja na tržište i upotrebu sredstava za zaštitu bilja i održivu upotrebu pesticida, osim uređaja za primjenu pesticida;
- 9) organske proizvodnje i označavanje organskih proizvoda;
- 10) upotrebe i označavanja oznaka zaštićenog porijekla, zaštićenih oznaka geografskog porijekla i garantovano tradicionalnih specijaliteta.

(2) Čl. 7, 8, 9 i 11, član 19 st. 2 i 3, član 22, čl. od 25 do 34, čl. od 37 do 41, čl. od 43 do 48, član 91, čl. od 91 do 104 i član 108 ovog zakona primjenjuju se na druge službene aktivnosti koje sprovode nadležni organi u skladu sa ovim zakonom.

Izuzete od primjene

Član 3

Ovaj zakon se ne primjenjuje na službene kontrole u cilju potvrđivanja ispunjenosti zahtjeva utvrđenih propisima kojim se uređuju:

- 1) organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, osim u dijelu provjera koje se odnose na pravila trgovine, kada te provjere utvrde moguće prevarne ili obmanjujuće prakse u pogledu tržišnih standarda:

- 2) zaštita životinja koje se koriste u naučne svrhe;
- 3) veterinarski lijekovi, osim u dijelu službenih kontrola za unos životinja i hrane životinjskog porijekla radi provjere usaglašenosti zabranjene upotrebe antimikrobnih lijekova radi posticanja rasta i povećanja prinosa kod životinja koje se uzgajaju za proizvodnju kao i radi provjere usaglašenosti sa pravilima kojima su utvrđeni antimikrobni lijekovi namijenjeni isključivo za liječenje ljudi.

Unos u Crnu Goru i izvoz

Član 4

Službene kontrole se vrše radi verifikacije ispunjenosti propisanih zahtjeva iz člana 2 ovog zakona, kada su ti zahtjevi primjenljivi za životinje i robu koja se unosi u Crnu Goru ili koja će biti izvezena iz Crne Gore.

Službene kontrole i službene aktivnosti

Član 5

(1) Službene kontrole u skladu sa ovim zakonom predstavljaju svaki oblik aktivnosti koju sprovede nadležni organi u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog zakona ili delegirano tijelo kome je nadležni organ povjerio određene poslove službenih kontrola ili određene poslove povezane sa drugim službenim aktivnostima, radi verifikacije usaglašenosti:

- 1) subjekata, u skladu sa ovim zakonom, kao i sa drugim propisima iz oblasti navedenim u čl. 2, 3 i 4 ovog zakona, i
- 2) životinja ili roba, u skladu sa ovim zakonom, kao i sa drugim propisima iz oblasti navedenim u čl. 2, 3 i 4 ovog zakona, uključujući i one koji se odnose na izdavanje službenog sertifikata ili službene potvrde.

(2) U skladu sa ovim zakonom druge službene aktivnosti su aktivnosti, koje nijesu službene kontrole, ali ih sprovede nadležni organi ili delegirana tijela ili fizička lica kojima su povjerene određene druge službene aktivnosti u skladu sa ovim zakonom i pravilim iz člana 2 ovog zakona, uključujući aktivnosti kojima je cilj potvrda prisustva bolesti životinja ili štetnih organizama bilja, sprečavanje ili suzbijanje širenja bolesti životinja ili štetnih organizama bilja, iskorjenjivanje tih bolesti životinja ili štetnih organizama bilja, davanje ovlaštenja ili odobrenja kao i izdavanje službenih sertifikata ili službenih potvrda.

Značenje izraza

Član 6

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) propisi o hrani** (*food regulations*) su zakoni i drugi propisi koji uređuju oblast hrane, a naročito bezbjednost hrane, uključujući sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane, kao i hrane za životinje koja se proizvodi ili kojom se hrane životinje za proizvodnju hrane;
- 2) propisi o hrani za životinje** (*feed regulations*) su zakoni i drugi propisi koji uređuju oblast hrane za životinje uopšteno, a naročito bezbjednost hrane za životinje, uključujući sve faze proizvodnje, prerade i distribucije ili upotrebe hrane za životinje;
- 3) nadležni organi** (*competent authorities*) su organi odgovorni za organizaciju i sprovođenje službenih kontrola u oblastima navedenim u članu 2 ovog zakona i u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog zakona, a prema potrebi i odgovarajući organi drugih država;
- 4) nadležni organ za kontrolu organske proizvodnje** (*organic control authority*) je organizacija javne uprave za organsku proizvodnju i označivanje organskih proizvoda, na koje su nadležni organi, u cjelini ili dijelom prenijeli svoje nadležnosti u vezi sa primjenom propisa koji uređuje organsku proizvodnju, uključujući, prema potrebi, odgovarajuće tijelo druge zemlje ili tijelo koje djeluje u drugoj zemlji;
- 5) delegirano tijelo** (*delegated body*) je posebno pravno lice kojem su nadležni organi povjerili (*delegated*) sprovođenje određenih poslova službenih kontrola ili određenih poslova povezanih sa drugim službenim aktivnostima;

6) postupci za verifikaciju kontrola (*control verification procedures*) su uspostavljeni postupci i radnje koje sprovode nadležni organi radi obezbjeđivanja dosljednosti i efektivnosti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;

7) sistem kontrola (*control system*) je sistem koji obuhvata nadležne organe, uključujući resurse, strukture, uspostavljene sisteme i postupke kojim se obezbjeđuje sprovođenje službenih kontrola u skladu sa ovim zakonom i zahtjevima iz čl. 24 do 33 ovog zakona;

8) plan kontrole (*control plan*) je plan koji donose nadležni organi, a koji sadrži informacije o organizaciji i strukturi sistema službenih kontrola, njegovom funkcionisanju sa detaljnim planom službenih kontrola koje treba sprovesti tokom određenog perioda u svakoj oblasti u skladu sa čl. 2, 3 i 4 ovog zakona;

9) životinje (*animals*) su kičmenjaci i beskičmenjaci;

10) bolesti životinja (*animal diseases*) je pojava infekcije i/ili infestacije kod životinja, sa ili bez kliničkih ili patoloških manifestacija (znakova), izazvana sa jednim ili više uzročnika bolesti;

11) roba (*goods*) je sve što je obuhvaćeno jednom ili više oblasti definisanih čl. 2, 3 i 4 ovog zakona, osim životinja;

12) hrana (*food*) je svaka supstanca ili proizvod, prerađen, djelimično prerađen ili neprerađen koji je namijenjen za ishranu ljudi ili se može očekivati da će ga ljudi konzumirati, a obuhvata i piće, žvakaće gume i svaku drugu supstancu, uključujući i vodu koja se namjenski ugrađuje u hranu tokom njene proizvodnje, pripreme ili obrade i koja ispunjava na kontrolnim tačkama propisane vrijednosti parametara za vodu u skladu sa posebnim zakonom o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu, pri čemu hrana ne obuhvata:

- hranu za životinje;
- žive životinje, osim ako su pripremljene za stavljanje na tržište za ishranu ljudi;
- biljke prije žetve, berbe ili sakupljanja;
- medicinski proizvodi u skladu sa zakonom o lijekovima
- kozmetički proizvodi u skladu sa zakonom o kozmetičkim proizvodima
- duvan i duvanski proizvodi u skladu sa zakonom o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda;
- narkotici ili psihotropne supstance u skladu sa Jedinstvenom Konvencijom Ujedinjenih Nacija o narkoticima iz 1961. godine i Konvencije Ujedinjenih Nacija o psihotropnim supstancama iz 1971. godine;
- rezidue i kontaminanti;
- medicinski sredstva u skladu sa zakonom o medicinskim sredstvima;

13) hrana za životinje (*feed*) je svaka supstanca ili proizvod, uključujući i dodatke hrani za životinje, aditive, bilo da je prerađena, djelimično prerađena ili neprerađena, a namijenjena je za ishranu životinja;

14) nusproizvodi životinjskog porijekla (*animal by-products*) nusproizvodi životinjskog porijekla su cijela tijela ili djelovi životinja, proizvodi životinjskog porijekla ili drugi proizvodi dobijeni od životinja koji nijesu namijenjeni ishrani ljudi, uključujući jajne ćelije, embrione i sjeme;

15) dobijeni proizvodi (*derived products*) su proizvodi dobijeni postupkom obrade, odnosno prerađivanja nusproizvoda životinjskog porijekla;

16) bilje (*plants*) je živo bilje i živi djelovi bilja uključujući:

- a) sjeme u botaničkom smislu, osim onog koje nije namijenjeno sjetvi (planting);
- b) plodove, u botaničkom smislu;
- c) povrće;
- d) krtole, lukovice, gomolji, rizomi, korijenje, podloge, vriježe;
- e) izdanke, stabljike, živići (runners);
- f) rezano cvijeće;
- g) grane sa lišćem ili bez njega;
- h) rezana stabla koja su zadržala lišće;
- i) listove, lišće;
- j) kulture biljnog tkiva, uključujući kulture ćelija, germplazmu, meristeme, himerične klonove, mikropropagandni materijal;
- k) živi polen i spore;
- l) pupove, rodne grane, reznice, plemke, kalemovi;

17) štetni organizmi bilja (*pests of plants*) su fitosanitarni rizici koje predstavlja bilo koja vrsta, soj ili biotip patogenih organizama, životinja ili parazitsko bilje štetno za bilje ili biljne proizvode;

18) sredstva za zaštitu bilja (*plant protection products*) su proizvodi, u obliku u kojem se isporučuje korisniku, a koja se sastoje ili sadrže aktivne supstance, protektante ili sinergiste, a koja se koriste za sljedeće namjene:

- za zaštitu bilja ili biljnih proizvoda od svih štetnih organizama ili za sprečavanje djelovanja tih organizama, osim u slučaju kada su ovi proizvodi namijenjeni za druge svrhe (higijenske), a ne za zaštitu bilja i biljnih proizvoda;

- utiču na životne procese bilja, kao što su supstance koje djeluju na rast, osim sredstava za ishranu bilja i biostimulatora;

- za čuvanje biljnih proizvoda, osim ukoliko nije drugačije uređeno propisima kojima se uređuju konzervansi;

- za uništavanje neželjenog bilja ili dijelova bilja, izuzimajući alge, osim ukoliko se ti proizvodi koriste na zemljištu ili vodi radi zaštite bilja;

- za kontrolu ili sprečavanje neželjenog rasta bilja, izuzimajući alge, osim ukoliko se ti proizvodi koriste na zemljištu ili vodi radi zaštite bilja;

19) proizvodi životinjskog porijekla (*products of animal origin*) su:

- hrana životinjskog porijekla, uključujući med i krv;

- žive školjke, bodljokožci, plaštaši, morski puževi namijenjeni ishrani ljudi;

- druge životinje koje se dostavljaju krajnjem potrošaču žive, radi pripreme za konzumiranje;

20) reproduktivni materijal (*germinal products*) su:

- sjeme, jajne ćelije i embrioni namijenjeni za vještačku reprodukciju;

- jaja za priplod;

21) biljni proizvodi (*plant products*) su neprerađeni materijali biljnog porijekla, prerađeni proizvodi koji po svojoj prirodi ili načinu prerade mogu biti nosioci rizika od širenja karantinskih štetnih organizama, osim u slučaju ako je drugačije propisano posebnim propisom, drvo se smatra biljnim proizvodom, i ako ispunjava sljedeće kriterijume:

- zadržava cijelu ili njen dio svoje prirodne oblike površine, sa korom ili bez nje;

- nije zadržalo svoju prirodnu obliku površinu zbog piljenja, rezanja ili cijepanja;

- je u obliku je iverja, čestica, piljevine, drvnog otpada, strugotina ili drvnih ostataka i ako nije prošlo preradu upotrebom ljepera, toplote ili pritiska ili kombinacijom navedenog, radi proizvodnje peleta, briketa, šperploča ili daske od iverja;

- se koristi ili se namjerava koristiti kao materijal za pakovanje, bez obzira na to da li se ili se ne koristi za prevoz robe;

22) drugi objekti (*other objects*) znači bilo koji materijali ili objekti, osim bilja ili biljnih proizvoda, koji mogu da sadrže ili šire štetne organizme, uključujući zemlju ili uzgojni supstrat;

23) opasnost (*hazard*) je svaki uzročnik ili stanje koji može da ima štetan uticaj na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu;

24) rizik (*risk*) je funkcija vjerovatnoće nastajanja nepovoljnog uticaja na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu i ozbiljnost tog uticaja, koji nastupa kao posljedica te opasnosti;

25) službena sertifikacija (*official certification*) je postupak kojim nadležni organi izdaju garanciju o usaglašenosti sa jednim ili više zahtjeva propisanim u čl. 2, 3 i 4 ovog zakona;

26) službeno lice za sertifikaciju (*certifying officer*) je:

- a) službenik nadležnog organa ovlašten za potpisivanje službenih sertifikata ili

- b) drugo fizičko lice koje je nadležni organ ovlastio za potpisivanje službenih sertifikata u skladu sa pravilima utvrđenim u zahtjevima iz čl. 2 i 3 ovog zakona;

27) službeni sertifikat (*official certificate*) je papirni ili elektronski dokument potpisan od strane službenog lica za sertifikaciju, kojim se garantuje usaglašenost sa zahtjevima iz čl. 2, 3 i 4 ovog zakona;

28) službena potvrda (*official attestation*) je svaka etiketa, oznaka ili drugi oblik potvrde koju izdaju subjekti pod nadzorom nadležnog organa kroz ciljane službenih kontrola, ili koje izdaje nadležni organ, a

kojima se pruža garanciju u pogledu usklađenosti sa jednim ili više zahtjeva u skladu sa ovim za zakonom i čl. 2 i 3 ovog zakona;

29) subjekt (*operator*) je svako fizičko ili pravno lice koje podliježe izvršavanju jedne ili više obaveza utvrđenih u oblastima iz čl. 2, 3 i 4 ovog zakona;

30) revizija (*audit*) je sistematsko i nezavisno provjeravanje kojim se utvrđuje da li su postupanja i rezultati tog postupanja u skladu sa planiranim postupanjima za sprovođenje i da li se postupanja sprovode efikasno i da li su odgovarajuća za postizanje ciljeva;

31) rangiranje (*rating*) je klasifikovanje subjekata prema ocjeni njihove usaglašenosti sa kriterijumima rangiranja;

32) službeni veterinar (*official veterinarian*) je veterinar određen (*appointed*) od organa uprave nadležnog za poslove veterinarstva koji je ili službenik ili u drugom svojstvu i koji ima odgovarajuće kvalifikacije za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa ovim zakonom i relevantnim zahtjevima čl. 2 i 3 ovog zakona;

33) službeno lice za zdravlje bilja (*official plant health officer*) je fizičko lice određeno od organa uprave nadležnog za zdravstvenu zaštitu bilja koji je ili službenik ili u drugom svojstvu i koje ima odgovarajuće kvalifikacije za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa ovim zakonom i relevantnim zahtjevima u skladu sa pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona;

34) specifični rizični materijal (*specific risk material*) se sastoji od sljedećih tkiva ako potiču od životinja čije je porijeklo iz treće zemlje ili iz jedne od njenih regija sa kontrolisanim ili neodređenim rizikom od goveđe spongiformne encefalopatije (BSE):

1) kod goveda:

a) starijih od 12 mjeseci: lobanja, osim kosti donje vilice, uključujući mozak, oči i kičmenu moždinu sa ovojnicom;

b) starijih od 30 mjeseci: kičmeni stub, osim pršljenova repa, transverzalnih i spinalnih izdanaka vratnih, grudnih i lumbalnih pršljenova, medijalnog grebena i krila krsne kosti, uključujući dorzalne korjenove ganglija;

c) krajnici, poslednja četiri metra tankog crijeva, slijepo crijevo i mezenterijum, bez obzira na starost goveda;

2) kod ovaca i koza starijih od 12 mjeseci, odnosno koje imaju stalne sjekutiće koji su izbili kroz desni: lobanja uključujući mozak i oči i kičmena moždina sa ovojnicom, osim ako nije drugačije propisano, ne obuhvata proizvode koji sadrže ili su nastali iz tih tkiva;

35) dugo putovanje (*long journey*) je putovanje koje traje duže od osam sati i počinje trenutkom kretanja prve životinje iz pošiljke;

36) uređaji za primjenu pesticida (*pesticide application equipment*) su aparatura namijenjena za upotrebu sredstava za zaštitu bilja, uključujući sve pripadajuće djelove potrebne za efikasno funkcionisanje opreme kao što su: dizne (mlaznice), manometri, filteri, sita, uređaji za čišćenje rezervoara;

37) pošiljka (*consignment*) je određeni broj životinja ili količina robe obuhvaćena istim službenim sertifikatom, službenom potvrdom ili bilo kojim drugim dokumentom, koja se prevozi istim prevoznim sredstvom i koja dolazi iz istog područja ili iste države, osim robe koja je predmet posebnih propisa iz člana 2 stav 2 tačka 7 ovog zakona koji uređuju štetne organizme bilja koja pripada istom tipu, klasi ili opisu;

38) granično kontrolno mjesto (*border control post*) je mjesto sa pripadajućim objektima koje je odredila Crne Gore za sprovođenje službenih kontrola u skladu sa ovim članom 53 tačka 1 ovog zakona;

39) izlazna tačka (*exit point*) je granično kontrolno mjesto ili bilo koje drugo mjesto koje je odredila Crne Gore gdje životinje napuštaju carinsko područje Crne Gore obuhvaćene posebnim propisom o dobrobiti životinja tokom transporta i odgovarajućih operacija;

40) unošenje u Crnu Goru ili unos u Crnu Goru (*entering the or entry into the*) znači unos životinja i robe na teritoriju Crne Gore sa drugih teritorija, osim u slučaju robe koje se unose a koje su predmet propisa iz člana 2 stav 1 tačka 7 ovog zakona, u skladu sa propisom kojim se uređuje zdravlje bilja;

41) pregled dokumentacije (*documentary check*) je pregled službenih sertifikata, službenih potvrda i drugih dokumenata, uključujući i komercijalne dokumente, koji moraju pratiti pošiljku u skladu sa članom

i članom 62 stav 1 ovog zakona ili u skladu sa posebnim propisom iz člana 82 st. 2 i 3, člana 106 stav 3, člana 107 stav 1 ovog zakona;

42) identifikacijski pregled (*identity check*) je vizuelni pregled kojim se potvrđuje/verifikuje da sadržaj i etiketa (*labelling*), oznake (*mark*) i pečati na pošiljci, uključujući oznake na životinjama, žigovi (pečati) i prevozna sredstva, odgovaraju informacijama navedenima u službenim sertifikatima, službenim potvrđama i drugoj pratećoj dokumentaciji;

43) fizički pregled je provjera životinja ili robe i prema potrebi provjera pakovanja, prevoznog sredstva, označavanja i temperature, uzorkovanje za analize, testiranja ili dijagnostiku, kao i ostale potrebne provjere kako bi se verifikovala usaglašenost sa zahtjevima iz čl. 2 i 3 ovog zakona;

44) tranzit je premještanje iz jedne treće države u drugu preko teritorije Crne Gore pod carinskim nadzorom, osim u slučaju pravila za tranzit koja se vrše u skladu sa specifičnim zahtjevima propisa koji uređuje zdravstvenu zaštitu bilja;

45) carinski nadzor (*supervision by the customs authorities*) označava radnje koje uopšteno preduzimaju carinski organi sa ciljem da obezbijede poštovanje carinskih propisa i, gdje je primjenjivo, drugih odredbi koje se odnose na robu podložnu takvim radnjama;

46) carinska kontrola (*control by the customs authorities*) označava posebne radnje koje preduzimaju carinski organi radi obezbjeđivanja usklađenosti sa carinskim i drugim propisima koji uređuju ulazak, izlazak, tranzit, kretanje, skladištenje i krajnju upotrebu robe koja se kreće između carinske teritorije Crne Gore i zemalja ili teritorija van te teritorije, kao i prisustvo i kretanje unutar carinske teritorije Crne Gore robe koja nije porijeklom iz Crne Gore i robe stavljene u postupak krajnje upotrebe;

47) službeno zadržavanje (*official detention*) je postupak kojim nadležni organ obezbjeđuje da se životinje i robe pod službenim kontrolama ne premještaju niti se njima rukuje, sve dok se ne donese odluka o njihovom krajnjem odredištu, a postupak obuhvata i skladištenje koje sprovodi subjekat, u skladu sa uputstvom i pod nadzorom nadležnog organa;

48) dnevnik puta je dokument utvrđen propisom o dobrobiti životinja za vrijeme putovanja i odgovarajućih operacija koji reguliše:

- 1) lice koja planira dugo putovanje priprema, ovjerava pečatom i potpisuje sve stranice plana puta;
- 2) djelove koje sadrži, pri čemu se sve stranice dnevnika povezuju: planiranje (dio 1), mjesto polaska (dio 2), mjesto odredišta (dio 3), izjava prevoznika (dio 4) i obrazac izvještaja o odstupanjima (dio 5);
- 3) organizator mora:
 - a) za svaki plan puta određuje poseban broj;
 - b) obezbjeđuje da nadležni organ iz mjesta polaska dobije potpisan primjerak dijela 1. dnevnika puta, ispravno ispunjen, osim brojeva veterinarskog sertifikata, dva radna dana prije vremena polaska;
 - c) se pridržava uputstva koje daje nadležni organ;
 - d) obezbjeđuje da dnevnik puta bude ovjeren pečatom;
 - e) obezbjeđuje da dnevnik puta prati životinje tokom putovanja do tačke odredišta ili, u slučaju izvoza u treću zemlju, barem do mjesta izlaska;
- 4) držaoci u mjestu polaska i, kad se mjesto odredišta nalazi unutar područja Crne Gore, držaoci u mjestu odredišta treba da ispune i potpišu relevantne dijelove dnevnika puta i izvještavaju nadležni organ što je prije moguće o svakom odstupanju u dijelu 5 dnevnika;
- 5) kad se mjesto odredišta nalazi na području Crne Gore, držaoci u mjestu odredišta čuvaju dnevnik puta, osim dijela 4, najmanje tri godine od datuma dolaska u mjesto odredišta, a dnevnik puta daje se na zahtjev nadležnom organu na uvid;

49) službeni pomoćnik (*official auxiliary*) je predstavnik nadležnog organa osposobljen u skladu sa članom 25 ovog zakona i zaposlen za sprovođenje određenih zadataka službenih kontrola ili određenih zadataka povezanih sa drugim službenim aktivnostima;

50) meso i jestivi nusproizvodi klanja su, u svrhe člana 55 stav 2 tačka 1 ovog zakona proizvodi navedeni u dijelu od 0201 do 0208 u propisu o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i zajedničkoj carinskoj tarifi;

51) zdravstvena oznaka je oznaka koja se stavlja nakon službene kontrole iz člana 25 stav 2 tač. 1 i 3 ovog zakona koja je sprovedena i kojom se potvrđuje da je meso podobno za ishranu ljudi.

II. NADLEŽNI ORGANI

Nadležnosti nadležnih organa i opšte obaveze

Član 7

(1) Nadležni organ za sprovođenje ovog zakona kao i ostalih propisa kojima su uređene oblasti iz člana 2 stav 1 ovog zakona je organ uprave nadležan za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava).

(2) Nadležni organ za sprovođenje ovog zakona kao i ostalih propisa kojima su uređene oblasti iz člana 2 stav 1 tač. 1 i 10 ovog zakona je organ državne uprave nadležan za poljoprivredu (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(3) Nadležni organ za sprovođenje ovog zakona kao i ostalih propisa kojim je uređena oblast iz člana 2 stav 1 tačka 2 ovog zakona je organ državne uprave nadležan za životinu sredinu.

(4) Izuzetno od stava 1 ovog člana, za potrebe sprovođenja ovog zakona u dijelu službenih kontrola prilikom unošenja i izvoza životinja i roba i drugih spoljnotrgovinskih aktivnosti, Uprava sarađuje sa organom državne uprave nadležnim za finansije, sa organom uprave nadležnim za poslove carina, sa organom državne uprave nadležnim za unutrašnje poslove i sa organom uprave nadležnim za policiju u sprovođenju službenih kontrola kojima se verifikuje usaglašenost sa zahtjevima, pravilima navedenim u ovom zakonu i propisima iz oblasti iz člana 2 ovog zakona.

(5) Nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana mogu povjeriti određene poslove službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti iz svoje nadležnosti delegiranim tijelima i fizičkim licima za obavljanje drugih službenih aktivnosti kao stručnih poslova od javnog interesa u skladu sa čl. 35, 36, 37, 38, 39 i 40 ovog zakona.

(6) Revizije (*audit*) delegiranih tijela i fizičkih lica iz stava 5 ovog člana sprovode nadležni odgani iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

(7) Nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana dužni su da obezbjede sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa načelima i uslovima iz ovog zakona.

(8) Nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana dužni su da obezbjede transparentnost i povjerljivost službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti u skladu sa ovim zakonom.

(9) U slučajevima kada postoje mogući rizici za zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili za životnu sredinu, a na osnovu procjene vrste, ozbiljnosti i obima takvih rizika, nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana odlučuju o tome postoji li javni interes za otkrivanje informacija obuhvaćenih obavezom čuvanja profesionalne tajne iz člana 15 stav 1 ovog zakona.

(10) Nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuju procedure o mehanizmima saradnje radi obezbjeđivanja efikasane i efektivne koordinacije radi dosljedne organizacije i sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u svim oblastima primjene iz člana 2 ovog zakona, a u svrhu ispunjavanja obaveza iz ovog zakona.

Nadležnosti Ministarstva

Član 8

(1) Ministarstvo donosi i predlaže politiku iz oblasti navedenih u članu 2 ovog zakona kao i propise za sprovođenje ovog zakona.

(2) Ministarstvo sprovodi službene kontrole i druge službene aktivnosti u oblasti iz člana 2 stav 1 tač. 9 i 10 ovog zakona o čemu izvještava Upravu.

Nadležnosti i ovlašćenja Uprave

Član 9

(1) Uprava je centralni nadležni organ odgovaran za saradnju i komunikaciju sa Evropskom komisijom i drugim državama članicama u vezi sa sprovođenjem službenih kontrola u svim oblastima primjene iz člana 2 ovog zakona.

(2) Uprava je odgovorna za sprovođenje službenih kontrola u svim područjima primjene iz člana 2 ovog zakona, povjeravanje određenih zadataka službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti delegiranim tijelima (pravnim licima) i fizičkim licima u skladu sa čl. 35, 36, 37, 38, 39 i 40 ovog zakona.

(3) Uprava je nadležna za sprovođenje zadataka iz stava 1 ovog člana i to:

- a) kontrolu dobre proizvođačke prakse i dobre higijenske prakse, kao i postupaka vezanih uz primjenu načela na osnovu analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka u objektima;
- b) prikupljanje podataka o informacijama iz prehrambenog lanca;
- c) ante mortem pregled;
- d) kontrola postupanja u skladu sa propisima o dobrobiti životinja;
- e) post mortem pregled;
- f) postupanja sa specifičnim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima
- g) uzorkovanje za laboratorijske analize;
- h) uzorkovanje u svrhu monitoringa;
- i) kontrola usaglašenosti sa propisima koji uređuje posebne zahtjeve higijene za proizvode životinjskog porijekla koje se odnose na primjenu identifikacionih oznaka, kao i provjera usaglašenosti sa ostalim zahtjevima sljedivosti u objektima;
- j) službena sertifikacija i povjeravanje fizičkom licu obavljanje drugih službenih aktivnosti kao stručnih poslova od javnog interesa;
- k) obezbjeđivanje finansiranja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje sprovodi ili povjerava u skladu sa odredbama ovog zakona i u skladu sa propisima koji uređuju oblasti iz člana 2 ovog zakona;
- l) službenu sertifikaciju, osim kada je sertifikovanje povjereno delegiranim tijelima, uz uspostavljeni sistem verifikacije;
- lj) ovlašćivanje (*authorization*) i ukidanje ovlašćenja službenih i referentnih laboratorija u skladu sa ovim zakonom, kao i reviziju službenih i referentnih laboratorija;
- m) sprovođenje inspekcijskog nadzora nad radom službenih i referentnih laboratorija;
- n) pripremu i koordinaciju sprovođenja Višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola (u daljnjem tekstu: VNPSK);
- nj) izradu godišnjeg i višegodišnjeg izvještaja o sprovođenju VNPSK i dostavljanje izvještaja Evropskoj komisiji;
- o) određivanje kontakt tačaka za komponente sistema IMSOC: ADIS, iRASFF, EUROPHYT i TRACES i kontakt tačaka za sprovođenje posebnog propisa koji uređuje pravila za funkcionisanje sistema za upravljanje informacijama za službene kontrole;
- p) učestvuje u pružanju svih oblika administrativne pomoći drugim državnim organima u skladu sa ovim zakonom;
- r) omogućava nadležnim organima drugih država, sprovođenje nadzora;
- s) planira, izrađuje, koordinira i izvještava o sprovođenju programa monitoringa;
- t) izrađuje vodiče i procedure za sprovođenje drugih službenih aktivnosti;
- v) vodi i ažurira registre;
- z) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

(4) Uprava je odgovorna za:

- obezbjeđivanje efikasne i efektivne koordinacije, dosljednosti i efektivnosti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje sprovodi, odnosno povjerava u skladu sa ovim zakonom;
- sprovođenje inspekcijskih nadzora i revizija delegiranih tijela i fizičkih lica koja sprovode određene zadatke;
- obezbjeđivanje komunikacije i izvještavanje o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje sprovodi, odnosno povjerava u skladu sa ovim zakonom;
- izvještavanje o sprovođenju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u svrhu izrade godišnjeg izvještaja;
- izradu godišnjih planova službenih kontrola, uključujući i koordinisane planove službenih kontrola, izradu planova monitoringa i planova za uzorkovanje;

- izradu plana monitoringa pošiljaka koje se unose u Crnu Goru;
- izradu drugih planova, po potrebi, u skladu sa ovim zakonom;
- izradu plana upravljanja kriznom situacijom u oblasti bezbjednosti hrane i hrane za životinje;
- izradu kriznih planova u području zdravlja životinja i zdravlja bilja u skladu sa propisima o zdravlju životinja i propisima o zdravstvenoj zaštiti bilja;
- izradu procedura za sprovođenje službenih kontrola koje sprovodi odnosno povjerava u skladu sa ovim zakonom.

Nadležnosti i odgovornosti iz djelokruga organa uprave nadležnog za poslove carina i nadležnog organa policije

Član 10

- (1) Nadležni organ carine (u daljem tekstu: Uprava carina) sprovodi službene kontrole i to:
- a) nad kućnim ljubimcima, u skladu sa propisom o nekomercijalnom premještanju kućnih ljubimaca;
 - b) nad robom, koja je dio ličnog prtljaga putnika, a namijenjena je za ličnu potrošnju ili upotrebu kao putnički prtljag i male pošiljke robe koje se šalju fizičkim licima i koje nijesu namijenjene stavljanju na tržište, u skladu sa u propisom kojim se ove pošiljke izuzimaju od pregleda;
 - c) nad drvenim materijalom za pakovanje, u skladu sa propisom o zdravlju bilja;
 - d) izvještava o sprovedenim službenim kontrolama u svrhu izrade godišnjeg izveštaja;
 - e) sarađuje u izradi VNPSK-e sa nadležnim organom.

(2) Uprava carina sprovodi službene kontrole sredstava za zaštitu bilja na svim graničnim kontrolnim mjestima određenim za pogranični promet u cilju otkrivanja prevarnih radnji.

(3) Pravila o sprovođenju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

(4) Nadležni organ policije obavlja službene kontrole nad robom koja je dio ličnog prtljaga putnika, a namijenjena je za ličnu potrošnju ili upotrebu.

(5) Nadležni organ odgovoran za verifikaciju usklađenosti sa zahtjevima iz člana 9 stav 2 ovog zakona, određene odgovornosti povezane sa službenim kontrolama ili drugim službenim aktivnostima može da prenese na jedno ili više kontrolnih nadležnih organa za organsku proizvodnju u skladu sa propisima o organskoj proizvodnji, pri čemu se svakom dodjeljuje kodni broj.

Obavještanje

Član 11

(1) Uprava obavještava Evropsku komisiju o kontakt detaljima i svim promjenama koji se odnose na:

- 1) nadležne organe iz člana 7 ovog zakona;
 - 2) određenim nadležnim organima iz člana 9 ovog zakona;
 - 3) kontrolne nadležne organe za organsku proizvodnju iz člana 10 stav 5 ovog zakona;
 - 4) tijelima iz člana 34 ovog zakona.
- (2) Informacije iz stava 1 ovog člana, Uprava objavljuje na internet stranici.

Opšte obaveze nadležnih organa i kontrolnih nadležnih organa za organsku proizvodnju

Član 12

(1) Nadležni organi iz člana 7 st. 1 i 2 ovog zakona i kontrolni nadležni organi za organsku proizvodnju moraju:

- 1) da imaju uspostavljene procedure i/ili postupke koje obezbjeđuju efikasnosti i adekvatnost službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;
- 2) da imaju uspostavljene procedure i/ili postupke koje obezbjeđuju nepristrasnost, kvalitet i dosljednost službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na svim nivoima;
- 3) da imaju uspostavljene procedure i/ili postupke koje obezbjeđuju da su lica koja sprovode službene kontrole i druge službene aktivnosti slobodna od bilo kojeg konflikta interesa;

- 4) da imaju ili da imaju pristup adekvatnim laboratorijskim kapacitetima za analize, testiranje i dijagnostiku;
- 5) da imaju ili da imaju pristup dovoljnom broju odgovarajuće kvalifikovanog i iskusnog osoblja kako bi se službene kontrole i druge službene aktivnosti mogle obavljati efikasno i efektivno;
- 6) da imaju odgovarajuće i propisno održavane objekte i opremu koja obezbjeđuje da lica službene kontrole i druge službene aktivnosti vrše efikasno i efektivno;
- 7) da imaju zakonska ovlašćenja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, kao i preduzimanje mjera utvrđenim ovim zakonom i pravilima iz člana 2 ovog zakona;
- 8) da imaju zakonska ovlašćenja koja obezbjeđuju licima koja vrše službene kontrole i druge službene aktivnosti pristup prostorijama i dokumentaciji koju čuva subjekat (*operator*) radi pravilnog obavljanja svojih zadataka;
- 9) da imaju planove za krizne situacije i da su spremni da ih primijene u slučaju hitnosti, kada je to primjereno, u skladu sa članom 2 ovog zakona.

(2) U slučaju postupka ovlašćivanja službenog veterinara, ovlašćivanje se vrši rješenjem u pisanoj formi kojim se definišu službene kontrole i druge službene aktivnosti i sa njima povezani poslovi za koje je ovlašćenje dato i kojim je obezbijeđeno da je lice slobodno od bilo kojeg konflikta interesa, pri čemu se svi zahtjevi koji se odnose na lica zaposlena u Upravi odnose i na sve službene veterinare.

(3) U slučaju postupka ovlašćivanja službenog lica za zdravlje bilja (*official plant health officer*), ovlašćivanje se vrši rješenjem u pisanoj formi kojim se definišu službene kontrole i druge službene aktivnosti i sa njima povezani poslovi za koje je ovlašćenje dato i kojim je obezbijeđeno da je lice slobodno od bilo kojeg konflikta interesa, pri čemu se svi zahtjevi koji se odnose na lica zaposlena u Upravi odnose i na sva službena lica za zdravlje bilja (*official plant health officer*).

(4) Lica koja vrše službene kontrole i druge službene aktivnosti u skladu sa ovim zakonom moraju da:

1) imaju odgovarajuću obuku radi kompetentnog obavljanja dužnosti i dosljednog sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;

2) prate razvoj u svojoj oblasti nadležnosti i prema potrebi se redovno dodatno obučavaju; i

3) prema potrebi obučavaju se za:

- a) različite kontrolne metode i tehnike, kao što su inspekcija, verifikacija, provjera (*screening*), ciljana provjera (*targeted screening*), uzorkovanje i laboratorijske analize, testiranje i dijagnostika;
- b) procedure za kontrolu;
- c) primjena propisanih pravila iz člana 2 ovog zakona;
- d) procjene neusaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona;
- e) opasnosti u proizvodnji, preradi i distribuciji životinja i roba;
- f) različite faze proizvodnje, prerade i distribucije, kao i moguće rizike po zdravlje ljudi, a gdje je primjenljivo i po zdravlje životinja i bilja, dobrobit životinja, kao i po životnu sredinu;
- g) evaulaciju primjene HACCP principa i dobre poljoprivredne prakse;
- h) sisteme upravljanja, kao što su programi obezbjeđivanja kvaliteta kojima upravljaju subjekti i njihova procjena u onoj mjeri u kojoj su relevantni za zahtjeve utvrđene pravilima iz člana 2 ovog zakona;
- i) sistem službenog serfitikovanja;
- j) planove u kriznim situacijama, uključujući komunikaciju sa drugim državama, državama članicama i Evropskom komisijom;
- k) sudske postupke i pravne posljedice službenih kontrola;
- l) ispitivanje pisanog, dokumentovanog materijala i drugih evidencija, uključujući one koje se odnose na međulaboratorijsku uporednu analizu, akreditaciju i procjenu rizika, a koje mogu biti relevantne za procjenu usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, pri čemu se mogu obuhvatiti i finansijski i komercijalni aspekti;

- m) kontrolne procedure i zahtjeve za unos životinja i roba u Crnu Goru porijeklom iz drugih država;
- n) bilo koje druge oblasti koje su neophodne da se obezbijedi da se službene kontrole i druge službene aktivnosti vrše u skladu sa ovim zakonom.

(5) Nadležni organi iz člana 7 st. 1 i 2 ovog zakona, prema podjeli nadležnosti donose i sprovode godišnje programe obuka kako bi lica koja sprovode službene kontrole i druge službene aktivnosti bila obučena u skladu sa stavom 4 ovog člana.

(6) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona u sprovođenju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti obezbjeđuju efikasnu i efektivnu koordinaciju i saradnju u skladu procedurama iz člana 7 stav 10 ovog zakona.

Revizije/auditi nadležnih organa

Član 13

(1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona uspostavljaju unutrašnju samostalnu organizacionu jedinicu za nezavisno sprovođenje unutrašnjih revizija nadležnog organa, sa ciljem utvrđivanja adekvatnosti sprovođenja planiranih i sprovedenih službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti kao i efektivnosti preduzetih mjera i postignutih ciljeva u skladu sa ovim zakonom.

(2) Jedinica iz stava 1 ovog člana utvrđuje stanje, sačinjava izvještaj i predlaže preduzimanje mjera u skladu sa rezultatima unutrašnje revizije kako bi se obezbijedila usklađenost zahtjeva ovog zakona.

(3) Audit se vrši na osnovu godišnjeg plana za vršenje unutrašnje revizije jedinice iz stava 1 ovog člana.

(4) Način vršenja revizije (audita) propisuje Ministarstvo.

Pravo na žalbu

Član 14

(1) Protiv rješenja nadležnih organa iz stava 7 ovog člana može se izjaviti žalba u vezi sa članom 61, članom 71 st. 4 i 12, članom 72, članom 109 stav 3 tačka 2 i članom 110 st. 1 i 2 ovog zakona, od strane pravnog ili fizičkog lica, u roku propisanom u skladu sa zakonom koji uređuje upravni postupak.

(2) Žalba iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja i ne utiče na obavezu preduzimanja hitnih mjera za uklanjanje ili ograničavanje rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizika za životinu sredinu u skladu sa ovim zakonom i pravilima iz člana 2 ovog zakona.

Obaveze čuvanja poverljivih informacija od strane nadležnih organa

Član 15

(1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona, obezbjeđuju da se informacije do kojih su došli pri izvršavanju svojih dužnosti u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, ne otkrivaju trećim stranama kada su te informacije zbog svoje prirode obuhvaćene obavezom čuvanja profesionalne tajne, a u skladu sa stavom 4 ovog člana i posebnim propisom koji uređuje tajnost i zaštita podataka ličnosti.

(2) Lica zaposlena u nadležnom organu, kao i druga lica koja su uključena u sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti dužna su da poštuju obavezu poverljivosti u skladu sa ovim zakonom i zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

(3) Zahtjevi iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se na nadležni organe za organsku proizvodnju, delegirana tijela i fizička lica kojima su prenijete određene aktivnosti službenih kontrola, kao i na službene laboratorije.

(4) Kada ne postoji preovlađujući javni interes za otkrivanje informacija obuhvaćenih obavezom čuvanja poslovne tajne iz st. 1 i 2 ovog člana, i ne dovodeći u pitanje situacije u kojima je otkrivanje zahtjeva po zakonu, takve informacije uključuju informacije čije bi objavljivanje ugrozilo:

- 1) svrhu inspekcija, provjera ili revizija;
- 2) zaštitu komercijalnih interesa subjekata ili bilo kog drugog pravnog ili fizičkog lica; ili
- 3) zaštitu sudskih postupaka i pravnih savjeta.

(5) Prilikom utvrđivanja da li postoji preovlađujući javni interes iz stava 4 ovog člana za otkrivanje informacija obuhvaćenih poslovnom tajnom iz st. 1 i 2 ovog člana, nadležni organi uzimaju u obzir i moguće rizike za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, ili za životinu sredinu, kao i vrstu, ozbiljnost i obim takvih rizika.

(6) Pored obaveza utvrđenih st. 1 do 4 ovog člana, nadležni organi mogu da objavljuju informacije o ishodu službenih kontrola ili na drugi način učine dostupnim javnosti informacije o ishodu službenih kontrola u vezi sa pojedinačnim subjektima pod uslovom ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je subjektu pružena mogućnost izjašnjenja na informacije i/ili podatke koje nadležni organ namjerava da objavi ili na drugi način stavi na uvid javnosti, uzimajući u obzir hitnost situacije; i
- 2) da informacije i/ili podaci koje nadležni organ objavljuje ili na drugi način stavlja na uvid javnosti sadrže i komentar dotičnog subjekta ili se informacije objavljuju zajedno sa njegovim komentarima.

Opšta pravila o službenim kontrolama

Član 16

(1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona redovno sprovode službene kontrole svih subjekata na osnovu rizika i sa odgovarajućom učestalošću, uzimajući u obzir:

1) utvrđene rizike povezane sa:

- životinjama i robom;
- aktivnostima koje obavlja subjekat;
- mjestom obavljanja djelatnosti ili aktivnostima subjekata;
- upotrebom proizvoda, postupaka, materijala ili supstanci koje mogu uticati na bezbjednost, integritet i cjelovitost ili bezbjednost hrane za životinje, zdravlje ili dobrobit životinja, zdravlje bilja ili koji, u slučaju genetički modifikovanih organizama i sredstava za zaštitu bilja, mogu štetno uticati na životnu sredinu.

2) sve informacije koje ukazuju na mogućnost dovođenja potrošača u zabludu, naročito u vezi sa prirodom, identitetom, osobinama, sastavom, količinom, rokom upotrebe, zemljom porijekla ili mjestom porijekla, i metodom izrade ili proizvodnje hrane;

3) rezultate prethodno sprovedenih službenih kontrola subjekta i njihovu usaglašenost sa odredbama iz člana 2 ovog zakona;

4) pouzdanost i rezultati samokontrola koju su sproveli subjekti ili treća strana na njihov zahtjev, uključujući prema potrebi uspostavljene privatne šeme obezbjeđenja kvaliteta, radi provjere usaglašenosti sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i

5) sve druge informacije koje bi mogle ukazivati na neusaglašenost sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona.

(2) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona, službene kontrole sprovode redovno, sa odgovarajućom učestalošću koja je utvrđena na osnovu rizika, radi identifikacije mogućeg namjernog kršenja pravila iz člana 2 ovog zakona, učinjenog kroz prevare ili obmane, dodatno uzimajući u obzir i povezane informacije koje se razmjenjuju putem mehanizama administrativne pomoći predviđenih, kao i druge informacije koje ukazuju na mogućnost takvih kršenja.

(3) Službene kontrole sprovedene prije stavljanja na tržište ili premještanja određenih životinja i roba radi izdavanja službenih sertifikata ili službenih potvrda propisanih pravilima iz člana 2 ovog zakona kao uslov za stavljanje na tržište ili premještanje životinja ili robe sprovode se u skladu sa:

1) zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i

2) zahtjevima iz posebnih propisa donijetih u skladu sa čl. 25 do 34 ovog zakona.

(4) Službene kontrole sprovode se bez prethodne najave, osim u slučajevima kada je prethodna najava neophodna i propisno opravdana za potrebe sprovođenja službene kontrole, a u slučaju službenih kontrola po zahtjevu subjekta, nadležni organ odlučuje da li će službene kontrole biti sprovedene sa prethodnom najavom ili bez nje, pri čemu službene kontrole uz prethodnu najavu ne isključuju sprovođenje službenih kontrola bez prethodne najave.

(5) Službene kontrole sprovode se na način koji će obezbijediti da se administrativno opterećenje i ometanje poslovanja subjekata svede na najmanju moguću mjeru, ali da to ne utiče negativno na efikasnost tih kontrola.

(6) Nadležni organi sprovode službene kontrole na isti način, prilagođavajući kontrole specifičnim situacijama, bez obzira da li životinje i robe:

- 1) su dostupne na tržištu Crne Gore,
- 2) su namenjene izvozu iz Crne Gore ili
- 3) se unose u Crnu Goru.

(7) Subjekti koji životinje i robu unose u Crnu Goru dužni su da prijave pošiljku nadležnom organu koji vrši pregled pošiljke.

Subjekti, procesi i aktivnosti na koje se primjenjuju službene kontrole

Član 17

(1) U mjeri u kojoj je to neophodno za utvrđivanje usaglašenosti sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona službene kontrole se sprovode nad:

- 1) životinjama i robom u svim fazama proizvodnje, prerade, distribucije i upotrebe;
- 2) supstancama, materijalima ili drugim predmetima koji mogu uticati na svojstva ili zdravlje životinja i robe i njihovu usaglašenost sa primjenljivim zahtjevima u svim fazama proizvodnje, prerade, distribucije i upotrebe;
- 3) subjektima u pogledu djelatnosti koje obavljaju, uključujući držanje životinja, opremu, prevozna sredstva, prostore i prostorije i druga mjesta pod njihovim nadzorom, njihovog okruženja i povezane dokumentacije.

(2) Pored podataka iz postojećih lista ili registara uspostavljenih na osnovu pravila iz člana 2 ovog zakona, nadležni organi mogu da koriste, za potrebe sprovođenja ovog zakona, registre ili liste za druge potrebe.

(3) Izuzetno od stava 1 tačka 3 ovog člana ovog člana, listu subjekata koji mogu biti izuzeti zbor neproporcionalnosti administrativnog opterećenja u poređenju sa rizikom koji se odnosi na njihove djelatnosti propisuje Vlada.

Transparentnost službenih kontrola

Član 18

(1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona vrše službene kontrole uz visok nivo transparentnosti i najmanje jednom godišnje učine dostupnim javnosti, uključujući i putem objavljivanja na internetu, relevantne informacije koje se odnose na organizaciju i sprovođenje službenih kontrola, a takođe obezbjeđuju redovno i blagovremeno objavljivanje informacija o sljedećem:

- 1) vrstu, broj i rezultate službenih kontrola;
- 2) vrstu i broju utvrđenih slučajeva neusaglašenosti;
- 3) vrstu i broj slučajeva u kojima su nadležni organi preduzeli mjere u skladu sa članom 110 ovog zakona; i
- 3) vrstu i broj slučajeva u kojima su izrečene kazne u skladu sa članom 111 ovog zakona.

(2) Informacije iz stava 1 ovog člana mogu se staviti na raspolaganje javnosti i kroz objavljivanje godišnjeg izveštaja o sprovedenim službenim kontrolama, u skladu sa članom 104 stav 1 ovog zakona.

(3) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona obezbjeđuju da se sve netačne informacije koje se stave na raspolaganje javnosti na pravilan način isprave.

(4) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona mogu da objave ili da na drugi način stave na raspolaganje javnosti informacije o rangiranju pojedinačnih subjekata na osnovu rezultata jedne ili više službenih kontrola, pod uslovom da su:

- 1) kriterijumi za rangiranje objektivni, transparentni i javno dostupni; i
- 2) da je postupak rangiranja pravičan, dosljedan i transparentan.

Dokumentovane procedure za sprovođenje kontrole

Član 19

(1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona sprovode službene kontrole u skladu sa procedurama koje se ažuriraju prema potrebi.

(2) Procedure iz stava 1 ovog člana moraju biti u pisanoj formi i sadrže oblasti i uputstva za osoblje koja sprovode službene kontrole, uzimajući u obzir sljedeće tematske oblasti:

- 1) organizaciju nadležnih organa i odnos između centralnog nadležnog organa i organa kojima je centralni nadležni organ prenio obavezu sprovođenja službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti;
- 2) odnos između nadležnih organa i delegiranih tijela ili fizičkih lica kojima su povjereni zadaci vezani za službene kontrole ili druge službene aktivnosti;
- 3) izjavu o ciljevima koji se žele postići;
- 4) zadaci, odgovornosti i obaveze osoblja;
- 5) procedure uzorkovanja, kontrolne metode i tehnike, uključujući laboratorijsku analizu, testiranje i dijagnostiku, tumačenje rezultata i odluke koje proizlaze;
- 6) programe za provjere i ciljane provjere;
- 7) međusobnu pomoć u slučaju da službene kontrole zahtijevaju da mjere preduzme više država;
- 8) aktivnosti koje se preduzimaju nakon sprovedenih službenih kontrola;
- 9) saradnje sa drugim sektorima i službama koje mogu imati relevantne odgovornosti ili saradnje sa subjektima;
- 10) verifikacija primjerenosti metoda uzorkovanja, laboratorijske analize, testiranja i dijagnostike;
- 11) bilo koje druge aktivnosti ili informacije potrebne za efektivno funkcionisanje službenih kontrola.

(3) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona moraju da imaju uspostavljene procedure za verifikaciju kontrola.

(4) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona:

- 1) preduzimaju korektivne mjere u svim slučajevima kada su nedostaci utvrđeni kroz procedure verifikacije kontrole; i
- 2) prema potrebi ažuriraju dokumentovane procedure iz stava 1 ovog člana.

(5) Na delegirana tijela i nadležne organe za organsku proizvodnju primjenjuju se odredbe iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Zapisnici o službenim kontrolama

Član 20

(1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona, za svaku službenu kontrolu koja se sprovede sačinjavaju pisani zapisnik, koji može biti u papirnom ili u elektronskom obliku.

(2) Zapisnik mora da sadrži:

- 1) cilj službene kontrole;
- 2) kontrolne metode koje su primijenjene;
- 3) rezultat službene kontrole;
- 4) po potrebi, mjere koje nadležni organi zahtijevaju od dotičnog subjekta da preduzme kao rezultat njihovih službenih kontrola.

(3) Ako se za potrebe istrage ili sudskog postupka ne zahtjeva drugačije, subjektu nad kojim je sprovedena službena kontrola, dostavlja se kopija zapisnika iz stava 1 ovog člana na njegov zahtjev, osim u slučaju izdavanja službenog sertifikata ili službene potvrde.

(4) Nadležni organi o svakom slučaju neusaglašenosti utvrđenoj službenom kontrolom u pisanom obliku odlaganja obavješćavaju subjekte.

(5) Kada službene kontrole zahtijevaju stalno, odnosno redovno prisustvo osoblja ili predstavnika nadležnog organa u objektima subjekta, zapisnik iz stava 1 ovog člana sačinjava se učestalošću koja omogućava:

- 1) redovno informisanje o stepenu usaglašenosti;
- 2) informisanje bez odlaganja u slučaju neusaglašenosti utvrđene tokom službene kontrole.

(6) Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana primjenjuju se i na delegirana tijela, nadležne organe za organsku proizvodnju i fizička lica kojima su povjereni specifični zadaci službenih kontrola.

Metode i tehnike za službene kontrole

Član 21

Metode i tehnike za službene kontrole, moraju da obuhvate gdje je to odgovarajuće:

- 1) provjeru kontrola koje je uspostavio subjekat, kao i dobijenih rezultata;
- 2) inspekcija:
 - opreme, prevoznog sredstva, objekata i drugih mjesta pod kontrolom subjekta i njihove okoline;
 - životinja i roba, uključujući polupreradene proizvode, sirovine, sastojke, pomoćne supstance i druge proizvode koji se koriste za pripremu i proizvodnju roba ili hranjenje ili liječenje životinja;
 - čišćenja i održavanja proizvoda i procesa;
 - sledljivosti, označavanja, prezentacije i reklamiranja i relevantnih materijala za pakovanje, uključujući materijale koji su namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom;
- 3) kontrole higijenskih uslova u objektima subjekta;
- 4) procjene procedura dobre proizvodne prakse, dobre higijenske prakse, dobre farmske prakse i procedura zasnovanih na analizama opasnosti i kritičnim kontrolnim tačkama (*hazard analysis critical control points*) (u daljem tekstu: HACCP principi);
- 5) provjere dokumenata, sledljivosti zapisa i drugih zapisa koji mogu biti relevantni za procjenu usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona uključujući, gdje je primjenljivo, dokumentaciju koja prati hranu, hranu za životinje i supstance ili materijale koji ulaze u ili izlaze iz objekta;
- 6) intervju sa subjektom i osobljem subjekta;
- 7) verifikacija mjerenja koja je izvršio subjekat i drugih rezultata testiranja;
- 8) uzorkovanje, analize, dijagnostike i testiranja;
- 9) audit subjekata;
- 10) bilo koje druge aktivnosti koje je potrebno izvršiti za identifikaciju neusaglašenosti.

Obaveze subjekata

Član 22

(1) Radi sprovođenja službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti, subjekat, na zahtjev nadležnih organa dužan je da omogući pristup njihovoj:

- 1) opremi, prevoznom sredstvu, prostorima i drugim mjestima pod kontrolom subjekta, kao i njihovoj okolini;
- 2) informacioni upravljački kompjuterski sistem;
- 3) životinjama i robom koje su pod njegovom kontrolom;
- 4) dokumentima i bilo kojim drugim relevantnim informacijama.

(2) U toku službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, subjekat je dužan da sarađuje i da pruža asistenciju osoblju nadležnih organa iz člana 7 ovog zakona i nadležnih organa za organsku proizvodnju pri obavljanju njihovih zadataka.

(3) Pored obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana, subjekat odgovoran za pošiljku životinja ili roba koje se koje se unose u Crnu Goru, dužan je da sve informacije koje se tiču pošiljke stavlja bez odlaganja na raspolaganje, u papirnom ili elektronskom obliku.

(4) Na osnovu člana 17 st. 2 i 3 ovog zakona, subjekti su dužni da dostavljaju najmanje sljedeće ažurirane podatke:

- 1) svoj naziv i pravni oblik; i

2) specifične aktivnosti koje obavljaju, uključujući aktivnosti koje se preduzimaju putem komunikacije na daljinu, i mjesta pod njihovom kontrolom.

(5) Obaveze subjekata utvrđene ovim članom primjenjuju se i u slučajevima kada službene kontrole i druge službene aktivnosti obavljaju službeni veterinar, službena lica za zdravlje bilja, delegirana tijela, nadležni organi za kontrolu i fizička lica kojima su određeni zadaci službenih kontrola ili određeni zadaci vezani za druge službene poslove povjereni.

(6) Uslove za saradnju i razmjenu informacija između subjekata i nadležnih organa u vezi sa dolaskom i istovarom životinja i roba iz člana 53 stav 1 ovog zakona, kada je potrebno da se obezbijedi njihova potpuna identifikacija i efikasno obavljanje službenih kontrola nad tim životinjama i robom propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Dodatni zahtjevi za službene kontrole i druge službene aktivnosti u određenim oblastima

Član 23

(1) U oblastima uređenim pravilima propisanim čl. 16 do 27 ovog zakona, ta pravila se primjenjuju pored ostalih pravila utvrđenih ovim zakonom.

(2) Prilikom donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, nadležni organi iz člana 7 ovog zakona uzimaju u obzir sljedeće:

- 1) iskustvo stečeno od strane nadležnih organa i subjekata u poslovanju sa hranom i hranom za životinje u primjeni postupaka sistema analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka (HACCP), u skladu sa propisom o higijeni hrane i propisom o higijeni hrane za životinje;
- 2) naučni i tehnološki razvoj;
- 3) očekivanja potrošača u pogledu sastava hrane i promjena u obrascima potrošnje hrane;
- 4) rizike za zdravlje ljudi, zdravlje životinja i zdravlje bilja povezane sa životinjama i robom; i
- 5) informacije o mogućim namjernim povredama propisa izvršenim putem prevarnih ili obmanjujućih praksi.

(3) Prilikom donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, i ukoliko to ne sprječava ostvarenje ciljeva koje slijede pravila iz člana 2 ovog zakona, nadležni organi iz člana 7 ovog zakona uzimaju u obzir i sljedeće:

- 1) potrebu olakšavanja primjene tih propisa, uzimajući u obzir prirodu i veličinu malih subjekata u poslovanju;
- 2) potrebu omogućavanja kontinuirane primjene tradicionalnih metoda u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade ili distribucije hrane, kao i proizvodnje tradicionalne hrane; i
- 3) potrebe subjekata u poslovanju koji se nalaze u regionima sa posebnim geografskim ograničenjima.

Posebna pravila

Član 24

(1) Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjera koje preduzima nadležni organ u vezi sa proizvodnjom proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih za ishranu ljudi iz člana 25 ovog zakona podrazumjeva da:

- 1) pod odgovornošću službenog veterinara znači da službeni veterinar povjerava obavljanje određene radnje službenom pomoćniku (*auxiliary*);
- 2) pod nadzorom službenog veterinara znači da određenu radnju obavlja službeni pomoćnik pod odgovornošću službenog veterinara, a službeni veterinar je prisutan na mjestu obavljanja tokom vremena potrebnog za izvršenje te radnje;
- 3) ante mortem pregled (pregled prije klanja) je verifikacija, prije samog klanja, propisanih zahtjeva u vezi sa zdravljem ljudi i životinja, dobrobiti životinja, uključujući, prema potrebi, klinički pregled svake pojedinačne životinje i verifikacija informacija o lancu hrane u skladu sa propisom o higijeni hrane životinjskog porijekla;
- 4) post mortem pregled (pregled nakon klanja) je verifikacija, u klanici ili objektu za obradu divljači, usaglašenosti sa zahtjevima koji se primjenjuju na:

- trupove u skladu sa značenjem izraza „trup“ utvrđenim propisom o posebnim zahtjevima higijene hrane životinjskog porijekla, radi odlučivanja da li je meso podesno ishranu ljudi;
- bezbjedno uklanjanje specifičnog rizičnog materijala; i
- zdravlje i dobrobit životinja.

Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjere koje preduzima Uprava u vezi sa proizvodnjom proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih za ishranu ljudi

Član 25

(1) Službene kontrole za verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, a koja se odnose na proizvode životinjskog porijekla namijenjene za ishranu ljudi, obuhvataju verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima utvrđenima u propisu o higijeni hrane, propisu o posebnim zahtjevima higijene hrane životinjskog porijekla, propisu o nus proizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima životinjskog porijekla koji nijesu namijenjeni za ishranu ljudi, i zaštitu dobrobiti životinja tokom klanja, kada je primjenljivo.

(2) Službene kontrole iz stava 1 ovog člana sprovode se u proizvodnji mesa i obuhvataju:

- 1) ante mortem pregled koji u klanici obavlja službeni veterinar, kome može pomagati u odnosu na odabir životinja službeni pomoćnik obučen za vršenje tog posla;
- 2) izuzetno od tačke 1 ovog stava, kod živine i lagomorfa, ante mortem pregled obavlja službeni veterinar ili pod nadzorom službenog veterinara ili, ako postoje dovoljne garancije, pod odgovornošću službenog veterinara;
- 3) post mortem pregled obavlja službeni veterinar, pod nadzorom službenog veterinara ili, ako postoje dovoljne garancije, pod odgovornošću službenog veterinara;
- 4) druge službene kontrole koje u klanicama, objektima za rasjecanje mesa i objektima za obradu divljači obavlja službeni veterinar ili, pod nadzorom službenog veterinara ili, ako postoje dovoljne garancije, pod odgovornošću službenog veterinara, radi verifikacije usaglašenosti sa propisanim zahtjevima za:

- higijenu pri proizvodnji mesa;
- prisustva rezidua veterinarskih medicinskih proizvoda i kontaminenata u proizvodima životinjskog porijekla namijenjenih za ishranu ljudi;
- revizije dobre higijenske prakse i postupaka koji se zasnivaju na načelima HACCP-a;
- laboratorijska testiranja radi otkrivanja prisutnosti uzročnika zoonoza i bolesti životinja kao i verifikaciju usaglašenosti sa mikrobiološkim kriterijumima u skladu sa propisom o mikrobiološkim kriterijumima za hranu;
- rukovanje i odlaganje nusproizvoda životinjskog porijekla i specifičnog rizičnog materijala;
- zdravlje i dobrobit životinja.

(3) Uprava može, na osnovu analize rizika, dozvoliti osoblju klanice da pomogne u obavljanju zadataka koji se odnose na službene kontrole iz stava 2 ovog člana u objektima za klanje živine ili lagomorfa, ili u objektima za klanje životinja drugih vrsta, da obavlja određene zadatke uzorkovanja i testiranja u vezi sa tim kontrolama, pod uslovom da osoblje:

- 1) djeluje nezavisno od proizvodnog osoblja klanice;
- 2) prođe odgovarajuću obuku za obavljanje tih zadataka; i
- 3) obavlja te zadatke u prisustvu i prema uputstvima službenog veterinara ili službenog pomoćnika.

(4) Ako službenim kontrolama iz stava 2 tač. 1 i 3 ovog člana nijesu utvrđeni nedostaci zbog kojih meso nije podobno za ishranu ljudi, zdravstvenu oznaku za domaće papkare, divlje sisare iz uzgoja (osim lagomorfa) i krupnu divljač, stavlja službeni veterinar, pod nadzorom službenog veterinara, pod odgovornošću službenog veterinara ili osoblje klanice u skladu sa uslovima iz stava 3 ovog člana.

(5) Službeni veterinar je odgovoran za odluke donesene nakon službenih kontrola predviđenih u st. 2 i 4 ovog člana čak i ako je obavljanje radnje povjereno službenom pomoćniku.

(6) Za potrebe službenih kontrola iz stava 1 ovog člana koje se vrše na živim školjkama, uključujući pektinide, bodljokošce, morske krastavce i morske puževe, Uprava klasifikuje proizvodno područje i područje za prečišćavanje.

(7) Ministarstvo bliže propisuje:

- 1) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tačka 1 ovog člana, kada se ante mortem pregled u određenim klanicama može obavljati pod nadzorom ili pod odgovornošću službenog veterinara, pod uslovom da ta odstupanja ne utiču na ostvarivanje ciljeva ovog zakona;
- 2) kriterijume i uslove za utvrđivanje, u pogledu živine i lagomorfa, kada su ispunjene dovoljne garancije da se službene kontrole mogu sprovoditi pod odgovornošću službenog veterinara u vezi sa ante mortem pregledima iz stava 2 tačka 2 ovog člana;
- 3) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tačka 1 ovog člana, kada se ante mortem pregled može obaviti van klanice u slučaju prinudnog klanja;
- 4) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana, kada se ante mortem pregled može obaviti na gazdinstvu porijekla;
- 5) kriterijume i uslove za utvrđivanje kada su ispunjene dovoljne garancije da se službene kontrole mogu sprovoditi pod odgovornošću službenog veterinara u vezi sa post mortem pregledom i aktivnostima revizije iz stava 2 tač. 3 i 4 ovog člana;
- 6) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tačke 3 ovog člana, kada u slučaju prinudnog klanja post mortem pregled obavlja službeni veterinar;
- 7) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 6 ovog člana, kada se proizvodna i područja za ponovno polaganje ne treba da budu klasifikovana u odnosu na;
 - *Pectinidae*; i
 - ako nijesu filtratori: bodljokošce i morske puževe;
- 8) posebna odstupanja u odnosu na vrste *Rangifer tarandus tarandus*, *Lagopus lagopus* i *Lagopus mutus*, radi omogućavanja nastavka dugogodišnjih lokalnih i tradicionalnih običaja i praksi, pod uslovom da ta odstupanja ne utiču na ostvarivanje ciljeva ovog zakona;
- 9) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tačka 4 ovog člana, kada službene kontrole u objektima za rasijecanje mogu obavljati lica koja za tu svrhu odredi Uprava i koja su odgovarajuće obučena;
- 10) posebne minimalne zahtjeve osoblje Uprave, kao i za službenog veterinara i službenog pomoćnika, u cilju obezbjeđivanja adekvatnog izvršavanja poslova iz ovog člana, uključujući posebne minimalne zahtjeve u pogledu obuke;
- 11) odgovarajuće minimalne zahtjeve za obuke zaposlenih u klanici koji pomažu u obavljanju poslova u vezi sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima u skladu sa stavom 3 ovog člana;
- 12) posebne zahtjeve za sprovođenje službenih kontrola i ujednačenu minimalnu učestalost tih kontrola, uzimajući u obzir specifične opasnosti i rizike koji postoje u vezi sa svakim proizvodom životinjskog porijekla i različitim postupcima kojima je podvrgnut, kada je neophodan minimalni nivo službenih kontrola radi odgovora na prepoznate jedinstvene opasnosti i rizike koje ti proizvodi životinjskog porijekla mogu predstavljati;
- 13) uslove za klasifikaciju i monitoring klasifikovanih proizvodnih područja i područja za ponovno polaganje živih školjki, bodljokožaca, morskih krastavaca i morskih puževa;
- 14) slučajeve u kojima Uprava, u vezi sa specifičnim neusaglašenostima, preduzima jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona;
- 15) praktične aranžmane za sprovođenje ante mortem i post mortem pregleda iz stava 2 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, uključujući uniformne zahtjeve neophodne za obezbjeđivanje dovoljnih garancija kada se službene kontrole sprovode pod odgovornošću službenog veterinara;
- 16) tehničke zahtjeve za zdravstvenu oznaku i praktične aranžmane za njeno stavljanje;
- 17) posebne zahtjeve za sprovođenje službenih kontrola i ujednačenu minimalnu učestalost tih kontrola nad sirovim mlijekom, mliječnim proizvodima i proizvodima ribarstva, gdje je

- potreban minimalni nivo službenih kontrola radi odgovora na prepoznate jedinstvene opasnosti i rizike koje oni mogu predstavljati;
- 18) detaljnije zahtjeve za sprovođenje službenih kontrola proizvodnje mesa, kao i za proizvodna područja i područja za prečišćavanje živih školjki.
- (7) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.

Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjera koje preduzima Uprava u vezi sa reziduama relevantnih supstanci u hrani i hrani za životinje

Član 26

(1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 1 i 3 ovog zakona moraju da uključe službene kontrole, koje se sprovode u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije, nad relevantnim supstancama, uključujući supstance koje se koriste u materijalima koji su namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom, kontaminante, neodobrene, zabranjene i nepoželjne supstance čija upotreba ili prisutnost na usjevima ili životinjama ili tokom proizvodnje ili prerade hrane ili hrane za životinje može dovesti do pojave rezidua tih supstanci u hrani ili hrani za životinje.

(2) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve koji se odnose na:

1) za provođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana i za postupanje nadležnih organa nakon tih kontrola u odnosu na specifične zahtjeve u vezi sa sprovođenjem službenih kontrola, uključujući, prema potrebi, obim uzoraka i fazu proizvodnje, prerade i distribucije u kojoj se uzorci uzimaju, u skladu sa metodama uzorkovanja i laboratorijskih analiza iz člana 41 stav 6 ovog zakona, uzimajući u obzir specifične opasnosti i rizike povezane sa supstancama iz stava 1 ovog člana;

2) mjere koje preduzima Uprava nakon sprovođenja službenih kontrola iz stava 1 ovog člana, a koja se odnose na:

a) slučajeve kada Uprava u vezi sa neusaglašenostima ili u vezi sa sumnjom na neusaglašenost preduzima jednu ili više mjera iz 110 i 111 ovog zakona;

b) slučajeve kada Uprava u vezi sa neusaglašenostima ili u vezi sa sumnjom na neusaglašenost u pogledu životinja i robe iz trećih zemalja preduzima jednu ili više mjera iz člana od 71 do 78 ovog zakona.

3) ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana i za mjere koje preduzima nadležni organ nakon tih službenih kontrola, a koja se odnose na:

a) ujednačene minimalne učestalosti službenih kontrola, uzimajući u obzir opasnosti i rizike povezane sa supstancama iz stava 1 ovog člana;

b) posebna dodatna uređenja i posebni dodatni sadržaj, uz one predviđene u članu 103 ovog zakona, za pripremu relevantnih dijelova višegodišnjeg nacionalnog plana kontrola (VNPSK) iz člana 102 stav 1 ovog zakona;

c) posebna praktičnog uređenja za aktivaciju mehanizma administrativne pomoći predviđenog u čl. od 100 do 105 ovog zakona;

(3) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.

Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjera koje preduzima Uprava u vezi sa životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, reproduktivnim materijalom, nusproizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima

Član 27

(1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog zakona uključuju službene kontrole koje se sprovode u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije, na životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, reproduktivnom materijalu, nusproizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima.

(2) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve koji se odnose na:

1) sprovođenje službenih kontrola životinja, proizvoda životinjskog porijekla, reproduktivnog materijala, nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda za verifikaciju usaglašenost sa uslovima iz člana 2 tač. 4 i 5 ovog zakona i za mjere koje preduzima Uprava nakon službenih kontrola u vezi sa:

a) posebnim zahtjevima za sprovođenje službenih kontrola životinja, proizvoda životinjskog porijekla i reproduktivnog materijala, kako bi se odgovorilo na prepoznate opasnosti i rizike za zdravlje ljudi i životinja kroz službene kontrole koje se sprovode sa ciljem verifikacije usaglašenosti sa mjerama za prevenciju bolesti, i kontrolnim mjerama utvrđenima u skladu sa pravilima iz člana 2 tačka 4 ovog zakona;

b) posebnim zahtjevima za sprovođenje službenih kontrola nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda kako bi se odgovorilo na posebne opasnosti i rizike za zdravlje ljudi i životinja kroz službene kontrole koje se sprovode sa ciljem verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačke 5 ovog zakona;

c) slučajevima kada Uprava, u vezi sa neusaglašenošću ili u vezi sa sumnjom na neusaglašenost, mora da preduzme jednu ili više mjera iz čl. 110 i 111 ovog zakona.

2) ujednačeno praktično uređenje za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana u vezi

sa:

a) ujednačenom minimalnom učestalošću tih službenih kontrola životinja, proizvoda životinjskog porijekla i reproduktivnog materijala kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike po zdravlje ljudi i životinja kroz službene kontrole koje se sprovode sa ciljem verifikacije usaglašenosti sa mjerama za prevenciju i nadzor bolesti utvrđeni u skladu sa pravilima iz člana 2 tačka 4 ovog zakona; i

b) ujednačenom minimalnom učestalošću tih službenih kontrola nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na posebne opasnosti i rizike po zdravlje ljudi i životinja kroz službene kontrole koje se sprovode sa ciljem verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 5 ovog zakona.

(3) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.

Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i za mjere koje poduzima Uprava u vezi sa zahtjevima dobrobiti životinja

Član 28

(1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima iz člana 2 tačka f) ovog zakona sprovode se u svim odgovarajućim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u poljoprivredno-prehrambenom lancu.

(2) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima za dobrobit životinja, a posebno u vezi sa zaštitom životinja tokom prevoza i povezanih radnji, obuhvataju:

1) u slučaju dugih putovanja u Crnoj Gori i sa trećim zemljama, sprovođenje službenih kontrola prije utovara kako bi se provjerilo jesu li životinje sposobne za prevoz;

2) u slučaju dugih putovanja u Crnoj Gori i sa trećim zemljama domaćih kopitara koji nisu registrovani kopitari i domaćih životinja koje pripadaju vrstama goveda, ovaca, koza i svinja, i prije tih putovanja:

- službene kontrole dnevnika puta kako bi se verificovalo je li dnevnik (plan) puta realističan i ukazuje li na usaglašenost sa zahtjevima za zaštitu životinja tokom prevoza i povezanih radnji; i
- službene kontrole za verifikaciju da li prevoznik koji je naveden u dnevniku puta ima važeće ovlaštenje za prevoz, sertifikat o odobrenju za prevozno sredstvo za duga putovanja i sertifikate o osposobljenosti vozača i pratioca;

3) na graničnim kontrolnim mjestima iz člana 65 stav 1 ovog zakona i na izlaznim mjestima (*exit points*):

- službene kontrole podobnosti životinja koje se prevoze i prevoznog sredstva radi verifikacije usaglašenosti sa zahtjevima propisa o zaštiti životinja tokom transporta i povezanih radnji (zahtjevi koji se odnose na zahtjeve u pogledu prevoznih sredstava i zahtjeve za duga putovanja domaćih kopitara i domaćih životinja vrsta goveda, ovaca, koza i svinja);
- službene kontrole za verifikaciju da li su prevoznici usaglašeni sa primjenljivim međunarodnim sporazumima i imaju li važeća ovlašćenja prevoznika i sertifikate o osposobljenosti vozača i pratioca; i
- službene kontrole za verifikaciju da li se domaći kopitari i domaće životinje koje pripadaju vrstama goveda, ovaca, koza i svinja prevoze ili će se prevoziti na dugim putovanjima.

(3) Tokom sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, Uprava:

- 1) preduzima potrebne mjere kako bi se spriječilo ili svelo na najmanju moguću mjeru bilo koje kašnjenje između utovara životinja i njihovog odlaska, ili tokom prevoza;
- 2) ne zadržava životinje tokom prevoza, osim ako je to striktno neophodno iz razloga dobrobiti životinja ili razloga povezanih sa zdravljem životinja ili ljudi, a ako se životinje tokom prevoza moraju zadržati duže od dva sata, Uprava mora da obezbijedi preduzimanje odgovarajućih mjera za brigu o životinjama i po potrebi, njihovo hranjenje, napajanje, istovar i smještaj.

(4) Ako se tokom službenih kontrola iz stava 2 tačka 2 ovog člana utvrdi neusaglašenost i ako je organizator ne ukloni prije dugog putovanja odgovarajućim izmjenama načina prevoza, Uprava mora da zabrani dugo putovanje.

(5) Kada Uprava nakon službenih kontrola iz stava 2 tačka 3 ovog člana utvrdi da životinje nijesu sposobne da završe putovanje, mora da naredi istovar, napajanje, hranjenje i odmor životinja sve dok ne budu sposobne da nastave putovanje.

(6) Obavještenje o neusaglašenosti sa pravilima iz stava 1 ovog člana Uprava dostavlja:

- 1) državama koje su izdale ovlašćenje prevozniku;
- 2) državi koja je izdala sertifikat o odobrenju prevoznog sredstva, ako je utvrđena neusaglašenost sa nekim od pravila koja se primjenjuju na prevozno sredstvo;
- 3) državu koja je izdala sertifikat o osposobljenosti vozača ako je utvrđena neusaglašenost sa nekim od pravila koja se primjenjuju na vozače.

(7) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.

(8) Ministarstvo propisuje bliža pravila za:

- 1) sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 6 ovog zakona, uzimajući u obzir rizik za dobrobit životinja u vezi sa uzgojnim aktivnostima i prevozom, klanjem i usmrcivanjem životinja koja se odnose na:
 - a) posebne zahtjeve za sprovođenje takvih službenih kontrola kako bi se odgovorilo na rizik povezan sa različitim životinjskim vrstama i prevoznim sredstvima, i u odnosu na potrebe za sprečavanje neusaglašenih praksi i ograničavanje patnje životinja;
 - b) slučajeve kada Uprava za posebne neusaglašenosti mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona;
 - c) verifikaciju zahtjeva za dobrobit životinja na graničnim kontrolnim mjestima i izlaznim mjestima i minimalnih zahtjeva koji se primjenjuju na izlazna mjesta;
 - d) posebne kriterijume i uslove za aktiviranje mehanizama administrativne pomoći predviđenih u čl. 100 do 101 ovog zakona;
 - e) slučajeve i uslove kada službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima za dobrobit životinja mogu uključivati upotrebu posebnih indikatora

- dobrobiti životinja zasnovanim na mjerljivim kriterijumima učinka, i o oblikovanju takvih indikatora na osnovu naučnih i tehničkih dokaza;
- 2) ujednačenom praktičnom uređenju za službene kontrole koje se sprovode za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 6 ovog zakona kojima se utvrđuju zahtjevi za dobrobit životinja i za mjere koje preduzima Uprava nakon tih službenih kontrola, koja se odnose na:
- a) ujednačenu minimalnu učestalost službenih kontrola, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na rizik koji je povezan sa različitim vrstama životinja i prevoznim sredstvima, i u vezi sa potrebom za sprečavanje neusaglašenih praksi i ograničavanje patnje životinja; i
 - b) praktičnog uređenja za čuvanje pisanih zapisnika o službenim kontrolama.

Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzima Uprava u vezi sa zahtjevima u pogledu zdravlja bilja

Član 29

(1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona uključuju službene kontrole štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata i profesionalnih subjekata i drugih lica koje podliježu tim pravilima.

(2) Ministarstvo propisuje bliža pravila za:

- 1) sprovođenje službenih kontrola na bilju, biljnim proizvodima i drugim objektima za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona koja se primjenjuju na tu robu i za mjere koje preduzima Uprava nakon sprovođenja tih službenih kontrola, koje se odnose na:
 - a) posebne zahtjeve za sprovođenje tih službenih kontrola u odnosu na unos u Crnu Goru i premještanja unutar Crne Gore određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata koji podliježu pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona, kako bi se odgovorilo na prepoznate opasnosti i rizike za zdravlje bilja u odnosu na određeno bilje, biljne proizvode i druge objekte određenog porijekla ili izvora; i
 - b) slučajeve kada Uprava, u vezi sa posebnim neusaglašenostima mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona;
- 2) ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola na bilju, biljnim proizvodima i drugim objektima radi verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona koja se primjenjuju na tu robu i za mjere koje preduzima Uprava nakon tih službenih kontrola, koja se odnose na:
 - a) ujednačene minimalne učestalosti tih službenih kontrola, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike za zdravlje bilja u odnosu na određeno bilje, biljne proizvode i druge objekte određenog porijekla ili izvora;
 - b) ujednačene učestalosti službenih kontrola koje Uprava sprovodi nad subjektima koji su ovlašćeni za izdavanje biljnih pasoša u skladu sa zahtjevima za subjekte koji su ovlašćeni da izdaju biljne pasoše, u skladu sa propisom o zaštitnim mjerama protiv štetnih organizama bilja, uzimajući u obzir činjenicu da li su ti subjekti sproveli plan upravljanja štetnim organizmima bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata koje proizvode, kako je navedeno u posebnom propisu;
 - c) ujednačene učestalosti službenih kontrola koje Uprava sprovodi nad subjektima koji su ovlašćeni za primjenu oznake na drvenom materijalu za pakovanje, drvetu i drugim objektima u kontekstu fitosanitarnih mjera ili za izdavanje službene potvrde za bilje, biljne proizvode ili druge objekte koji nisu drveni materijal za pakovanje u skladu sa propisom o zaštitnim mjerama protiv štetnih organizama bilja.

(3) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.

Posebna pravila o službenim kontrolama i mjerama koje Uprava preduzima u vezi sa genetički modificovanim organizmima u svrhe proizvodnje hrane i hrane za životinje i genetički modificovanoj hrani i hrani za životinje

Član 30

(1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona uključuju službene kontrole na genetički modificovanim organizmima u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje i na genetički modificovanoj hrani i hrani za životinje, sprovedenim u svim relevantnim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u cijelom poljoprivredno-prehrambenom lancu.

(2) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve za:

1) sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana i za mjere koje preduzima Uprava nakon takvih službenih kontrola, uzimajući u obzir potrebu za obezbjeđivanjem minimalnog nivoa službenih kontrola kako bi se spriječile prakse kojima se krše pravila iz člana 2 tačka 2 ovog zakona i koja se odnose na:

a) posebne zahtjeve za sprovođenje službenih kontrola kako bi se odgovorilo na identifikovane ujednačene opasnosti i rizike u vezi sa:

- prisutnošću u poljoprivredno-prehrambenom lancu genetički modificovanih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje i genetički modificovane hrane i hrane za životinje koja nije odobrena u skladu sa zahtjevima utvrđenim propisom o namjernom uvođenju genetički modificovanih organizama u životnu sredinu i o genetički modificovanoj hrani i hrani za životinje;
- uzgojem genetički modificovanih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje i pravilnom primjenom plana monitoringa baziranog na procjeni rizika za životnu sredinu kod namjernog uvođenja genetički modificovanih organizama u skladu sa propisom o namjernom uvođenju genetički modificovanih organizama u životnu sredinu i o genetički modificovanoj hrani i hrani za životinje;

b) slučajevima kada Uprava u vezi sa posebnim neusaglašenostima mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 116 stav 2 i člana 117 stav 2 ovog zakona.

2) ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana, uzimajući u obzir potrebu za obezbjeđivanjem minimalnog nivoa službenih kontrola za prevenciju praksi kojima se krše ova pravila u pogledu ujednačene minimalne učestalosti takvih službenih kontrola kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na identifikovane ujednačene opasnosti i rizike u vezi sa:

a) prisutnošću u poljoprivredno-prehrambenom lancu genetički modificovanih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje i genetički modificovane hrane i hrane za životinje koja nije odobrena u skladu sa propisom o namjernom uvođenju genetički modificovanih organizama u životnu sredinu i o genetički modificovanoj hrani i hrani za životinje;

b) uzgojem genetički modificovanih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje i pravilnom primjenom plana monitoringa koji se odnosi na namjerno uvođenje genetički modificovanih organizama u životnu sredinu, monitoring neželjenih efekata genetički modificovanih organizama hrane i hrane za životinje nakon stavljanja u promet, kao i informacije koje podnosioci zahtjeva moraju da dostave prilikom odobravanja genetički modificovanih organizama hrane i hrane za životinje, uključujući moguće uticaje na zdravlje u skladu sa propisom o namjernom uvođenju genetički modificovanih organizama u životnu sredinu i o genetički modificovanoj hrani i hrani za životinje.

(3) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.

Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzima Uprava u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja

Član 31

(1) Službene kontrole se sprovode za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 8 ovog zakona moraju da uključuju službene kontrole aktivnih supstanci i protektanata, sinergista, koformulanata i aduvanata u skladu sa propisom koji uređuje stavljanje na tržište sredstva za zaštitu bilja.

(2) Za potrebe utvrđivanja učestalosti službenih kontrola zasnovanih na riziku iz stava 1 ovog člana, Uprava uzima u obzir i sljedeće:

a) rezultate relevantnih aktivnosti monitoringa, uključujući one koje se odnose na rezidue pesticida, a sprovode se u skladu sa propisom koji uređuje zahtjeve za maksimalne količine rezidua pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog porijekla i one koje se odnose na stanje površinskih voda, stanje podzemnih voda i zaštićenih područja, u skladu sa propisima iz oblasti voda;

b) informacije o neautorizovanim sredstvima za zaštitu bilja, uključujući ilegalnu trgovinu sredstvima za zaštitu bilja, i rezultate relevantnih kontrola od strane nadležnog nacionalnog organa za izvoz i unos opasnih hemikalija; i

c) informacije o trovanjima povezana sa sredstvima za zaštitu bilja, uključujući informacije o potencijalno štetnim ili neprihvatljivim efektima sredstva za zaštitu bilja u skladu sa propisom o stavljanju sredstava za zaštitu bilja na tržište, kao i informacije o hitnim zdravstvenim odgovorima dostupnim od strane imenovanog centra nadležnog za prijem usklađenih informacija o hitnim zdravstvenim odgovorima i preventivnim mjerama, u skladu sa propisom o klasifikaciji, označavanju i pakovanju supstanci i smjesa.

(3) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve za:

1) sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana, koji se odnose na:

a) posebne zahtjeve za sprovođenje tih službenih kontrola kako bi se odgovorilo na identifikovane ujednačene opasnosti i rizike koje bi mogla predstavljati sredstva za zaštitu bilja u vezi sa proizvodnjom, stavljanjem na tržište, unošenjem u Crnu Goru, označavanjem, pakovanjem, prevozom, skladištenjem i upotrebom sredstava za zaštitu bilja sa ciljem da osigura njihova bezbjedna i održiva upotreba i borba protiv ilegalne trgovine; i

b) slučajeve kada Uprava u vezi sa posebnim neusaglašenostima mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona.

2) kontrolu proizvoda iz stava 1 ovog člana, koja se odnosi na:

a) ujednačenu minimalnu učestalost tih službenih kontrola kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se reagovalo na identifikovane ujednačene opasnosti i rizike koje bi mogla predstavljati sredstva za zaštitu bilja u vezi sa proizvodnjom, stavljanjem na tržište, unošenjem u Crnu Goru, označavanjem, pakovanjem, prevozom, skladištenjem i upotrebom sredstava za zaštitu bilja sa ciljem da osigura njihova bezbjedna i održiva upotreba i borba protiv ilegalne trgovine;

b) prikupljanje informacija, monitoring i izvještavanje u vezi sa sumnjom na trovanja sredstvima za zaštitu bilja;

c) prikupljanje informacija, monitoring neautorizovanih sredstava za zaštitu bilja i izvještavanje o njima, uključujući ilegalnu trgovinu sredstvima za zaštitu bilja.

(4) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.

Posebna pravila o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima za organsku proizvodnju i označavanje organskih proizvoda

Član 32

Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 9 ovog zakona, koja se odnosi na:

- 1) posebne zahtjeve i dodatne sadržaje uz sadržaj utvrđen u ovom zakonu radi pripreme relevantnih djelova višegodišnjeg plana službenih kontrola iz ovog zakona i posebnim dodatnim sadržajem izvještaja iz ovog zakona;
- 2) praktičnim uređenjem aktivacije mehanizama administrativne pomoći u skladu sa ovim zakonom, uključujući razmjenu informacija o slučajevima neusaglašenosti ili vjerovatnoći postojanja neusaglašenosti između nadležnih organa i delegiranih tijela;
- 3) metodama koje treba primjenjivati za uzorkovanje i za laboratorijske analize i testiranja, isključujući sva pravila koja uključuju uspostavljanje graničnih vrijednosti.

Posebna pravila o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima nadležnih organa u vezi sa zaštićenim oznakama porijekla, zaštićenim oznakama geografskog porijekla i garantovano tradicionalnim specijalitetima

Član 33

(1) Izuzetno od člana 38 stav 3 ovog zakona, u vezi sa pravilima iz člana 2 tačka 10 ovog zakona, kada su nadležni organi povjerali odluke o odobravanju upotrebe registrovanog naziva proizvoda, mogu povjeriti i primjenu sljedećih mjera:

- 1) izdavanja naloga da određene aktivnosti subjekta budu podvrgnute sistemskim ili pojačanim službenim kontrolama;
 - 2) izdavanja naloga subjektu da poveća učestalost samokontrola;
 - 3) izdavanja naloga o izmjeni etikete radi obezbjeđivanja usaglašenosti sa specifikacijama proizvoda i pravilima iz člana 2 tačka 10 ovog zakona.
- (2) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve za:
- 1) sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 10 ovog zakona, koja se odnose na:
 - a) zahtjeve, metode i tehnike iz čl. 21 i 22 ovog zakona za službene kontrole koje se sprovode radi verifikacije usaglašenosti sa specifikacijama proizvoda i zahtjevima u pogledu označavanja;
 - b) posebne metode i tehnike iz člana 22 ovog zakona za sprovođenje službenih kontrola čiji je cilj obezbjeđivanje sljedivosti roba i životinja obuhvaćenih područjem primjene pravila iz člana 2 tačka 10 ovog zakona u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije i obezbjeđivanje garancija o usaglašenosti sa tim pravilima;
 - c) slučajevima kada nadležni organi u vezi sa posebnim neusaglašenostima moraju da preduzmu jednu ili više radnji i mjera iz člana 111 st. 1 i 2 ovog zakona.
 - 2) ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačke 10 ovog zakona u vezi sa:
 - a) posebnim praktičnim uređenjem aktivacije administrativne pomoći u skladu sa ovim zakonom, uključujući razmjenu informacija o primjerima neusaglašenosti ili mogućnosti postojanja neusaglašenosti između nadležnih organa i delegiranih tijela; i
 - b) posebnim obvezama delegiranih tijela u vezi sa izvještavanjem.

(3) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.

Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzima Uprava u slučajevima novoutvrđenih rizika u vezi sa hranom i hranom za životinje

Član 34

(1) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve za:

- 1) sprovođenje službenih kontrola nad određenim kategorijama hrane ili hrane za životinje za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 1 do 5 ovog zakona i za mjere koje preduzima Uprava nakon tih službenih kontrola koji se odnose na novoutvrđene rizike koji putem hrane ili hrane za životinje mogu uticati na zdravlje ljudi ili životinja ili, u vezi sa genetički modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i na životnu sredinu, ili bilo koji takvi rizici koji proizlaze iz novih obrazaca proizvodnje ili potrošnje hrane ili hrane za životinje a koji se ne mogu efikasno riješiti bez takvih zajedničkih pravila uključujući:
 - a) ujednačene posebne zahtjeve u vezi sa sprovođenjem službenih kontrola kako bi se odgovorilo na posebne opasnosti i rizike u vezi sa svakom kategorijom hrane i hrane za životinje i različite postupke rukovanja; i
 - b) slučajeve kada Uprava u vezi sa posebnim neusaglašenostima mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona.
- 2) ujednačena praktična uređenja za službene kontrole koje se sprovedu nad određenim kategorijama hrane ili hrane za životinje za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 1 do 5 ovog zakona kako bi se odgovorilo na novoidentifikovane rizike koji putem hrane ili hrane za životinje mogu uticati na zdravlje ljudi ili životinja ili, u vezi sa genetički modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i za životinu sredinu, ili bilo koje takve rizike koji proizlaze iz novih obrazaca proizvodnje ili potrošnje hrane ili hrane za životinje, i koji se ne mogu efikasno riješiti bez takvih zajedničkih pravila o ujednačenoj minimalnoj učestalosti tih službenih kontrola, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na posebne opasnosti i rizike u vezi sa svakom kategorijom hrane i hrane za životinje i različite postupke rukovanja.

(2) U slučaju kada postoje opravdani, krajnje hitni razlozi povezani sa slučajevima ozbiljnih rizika za zdravlje ljudi ili životinja ili za životnu sredinu, Ministarstvo propisuje hitne mjere koje se odmah primjenjuju.

Povjeravanje određenih poslova od strane nadležnog organa

Član 35

(1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona mogu da povjeravaju određene poslove službenih kontrola jednom ili više delegiranih tijela ili fizičkim licima u skladu sa čl. 36 i 37 ovog zakona.

(2) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona moraju da obezbijede da delegirano tijelo ili fizičko lice imaju potrebna ovlaštenja za efikasno sprovođenje određenih poslova službene kontrole koji su im povjereni.

(3) Kada nadležni organ za organsku proizvodnju povjerava posebne službene kontrolne zadatke za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima za organsku proizvodnju i označavanje organskih proizvoda, jednom ili više delegiranih tijela, tada se svakom delegiranom tijelu dodjeljuje brojana oznaka, a nadležni organ će biti određen kao odgovoran nad tim delegiranim tijelima.

Uslovi za povjeravanje određenih poslova službenih kontrola delegiranim tijelima

Član 36

Povjeravanje određenih poslova službenih kontrola delegiranom tijelu iz člana 35 st 1. i 2 ovog zakona izdaje se u pisanom obliku i mora da sadrži:

- 1) precizan opis poslova službenih kontrola koje delegirano tijelo može da obavlja i uslove pod kojima može da obavlja te poslove;
- 2) delegirano tijelo treba da:
 - posjeduje stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje poslova službenih kontrola koji su mu povereni;
 - raspolaže dovoljnim brojem zaposlenih lica sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom;

- je nepristrasno i da nije u nijednom konfliktu interesa i naročito nije u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno uticati na nepristrasno obavljanje profesionalnih dužnosti u odnosu na obavljanje poslova službenih kontrola koji su mu povjereni;
 - radi i akreditovano je u skladu sa standardima relevantnim za povjerene poslove, uključujući standard MNE ISO/IEC 17020 „Zahtjevi za rad različitih vrsta tijela koja sprovode inspekciju”;
 - ima odgovarajuća ovlašćenja za obavljanje poslova službenih kontrola koji su mu povjereni;
- 3) pisano povjeravanje iz stava 1 ovog člana definiše postupke kojima se obezbjeđuje efikasna i efektivna koordinacija između nadležnih organa i delegiranog tijela.

Uslovi za povjeravanje određenih poslova službenih kontrola fizičkim licima

Član 37

(1) Nadležni organ iz člana 7 ovog zakona može rješenjem da povjeri jednom ili više fizičkih lica sprovođenje određenih poslova službenih kontrola u skladu sa zahtjevima iz čl. 25 do 34 ovog zakona.

(2) Povjeravanje iz stava 1 ovog člana izdaje se u pisanom obliku ukoliko su ispunjenisljedeći uslovi:

1) precizan opis poslova službenih kontrola koje fizička lica mogu da obavljaju i uslove pod kojima su fizička lica dužna da obavljaju te poslove;

2) fizička lica iz stava 1 ovog člana, treba da:

- posjeduju stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje poslova službenih kontrola koji su im povjereni;
- posjeduje odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo;
- je nepristrasno i da je slobodno od bilo kakvog konflikta interesa u odnosu na obavljanje poslova službenih kontrola koji su mu povjereni;

3) u rješenju za povjeravanje poslova iz stava 1 ovog člana definišu se procedure koje obezbjeđuju efikasnu i efektivnu koordinaciju između nadležnog organa i fizičkih lica.

Uslovi za povjeravanje određenih poslova povezanih sa drugim službenim aktivnostima

Član 38

(1) Nadležni organ iz člana 7 ovog zakona može da povjeri specifične poslove vezane za službene aktivnosti jednom ili više delegiranih tijela ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) takvo povjeravanje nije zabranjeno u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona; i

2) ispunjeni su uslovi utvrđeni u članu 31 ovog zakona osim uslova iz člana 31 tačka 2 alineja 4 ovog zakona.

(2) Nadležni organ može povjeriti određene zadatke koje se odnose ne druge službene aktivnosti jednom ili više fizičkih lica ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) takvo povjeravanje je dozvoljeno u skladu sa uslovima iz pravila iz člana 2 ovog zakona; i

2) da su ispunjeni uslovi utvrđeni u članu 37 ovog zakona, primijenjeni *mutatis mutandis*.

(3) Nadležni organ ne smije prenijeti na delegirano tijelo ili na fizičko lice donošenje odluke u vezi sa poslovima predviđenim u članu 111 stav 1 tačka 2 i st. 2 i 3 ovog zakona.

Obaveze delegiranih tijela i fizičkih lica

Član 39

Delegirana tijela ili fizička lica kojima su povjereni određeni poslovi službenih kontrola u skladu sa članom 35 stav 1 ovog zakona ili određeni poslovi povezani sa drugim službenim aktivnostima u skladu sa članom 33 ovog zakona dužna su da:

1) redovno obavještavaju nadležni organ koji im je povjerilo poslove, kao i svaki put kada taj organ to zatraži, o rezultatima službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje su izvršili;

2) odmah obavijeste nadležni organ koji im je povjerio poslove kada rezultat službenih kontrola ukazuje na neusaglašenost ili sugeriše na moguće postojanje neusaglašenosti, osim ako je drugačije

predviđeno posebnim aranžmanima uspostavljenim između nadležnog organa i ovlašćenog delegiranog tijela ili fizičkog lica; i

3) omogućiti pristup svojim prostorima i objektima, i da sarađuju i pružaju pomoć nadležnom organu.

Obaveze nadležnog organa za povjeravanje

Član 40

(1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona koji su povjerili određene poslove službenih kontrola delegiranim tijelima ili fizičkim licima u skladu sa članom 35 stav 1 ovog zakona ili određene poslove službenih kontrola ili određene poslove povezane sa drugim službenim aktivnostima delegiranim tijelima ili fizičkim licima u skladu sa članom 38 ovog zakona moraju da:

1) organizuju revizije ili inspekcije delegiranih tijela ili lica, prema potrebi i izbjegavajući dupliranje, uzimajući u obzir akreditaciju iz člana 36 stav 1 tačka 2 alineja 4 ovog zakona;

2) u potpunosti ili djelimično i bez odlaganja opozovu rješenje o povjeravanju ako:

- postoje dokazi da delegirano tijelo ili fizičko lice ne obavlja pravilno poslove za koji su mu povjereni;

- delegirano tijelo ili fizičko lice ne preduzme odgovarajuće i blagovremene aktivnosti za otklanjanje utvrđenih nedostataka; ili

- se nezavisnost ili nepristrasnost ovlašćenog delegiranog tijela ili fizičkog pokazala narušenom.

(2) Uslovi iz stava 1 tačka 2 ovog člana ne sprječavaju nadležni organ da opozove rješenje o povjeravanju iz razloga koji nisu navedeni u ovom zakonu.

Metode za uzorkovanje, analizu, testiranje i dijagnostiku

Član 41

(1) Metode za uzorkovanje, analizu, testiranje i dijagnostiku tokom sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti moraju biti u skladu sa pravilima Evropske unije kojima se utvrđuju te metode ili kriterijumi uspjehnosti za te metode.

(2) Ako pravila iz stava 1 ovog člana ne postoje, a tiču se službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, tada će, službene laboratorije koristiti jednu od sljedećih metoda, u skladu sa njihovom prikladnošću za specifične analitičke, testne i dijagnostičke potrebe:

1) dostupne metode, u skladu sa međunarodno priznatim pravilima ili protokolima, uključujući i one koje je prihvatio Evropski komitet za standardizaciju (CEN); ili relevantne metode koje su razvile ili preporučile referentne laboratorije Evropske unije i koje su validovane u skladu sa međunarodno priznatim naučnim protokolima;

2) ako odgovarajuća pravila ili protokoli iz tačke 1 ovog stava ne postoje, tada službene laboratorije koriste metode koje su u skladu sa relevantnim metodama uspostavljenim na nacionalnom nivou; a ako takva pravila ne postoje, relevantne metode koje su razvile ili preporučile nacionalne referentne laboratorije i koje su validovane u skladu sa međunarodno priznatim naučnim protokolima; ili relevantne metode koje su razvijene i validirane međulaboratorijskim ili unutarlaboratorijskim studijama za validaciju metoda, a u skladu sa sa međunarodno priznatim naučnim protokolima.

(3) Kada su laboratorijske analize, testiranja ili dijagnostika hitno potrebne, a ne postoji nijedna od metoda iz st. 1 i 2 ovog člana, relevantna nacionalna referentna laboratorija, ili ako takva nacionalna referentna laboratorija ne postoji, bilo koja druga laboratorija određena u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona, može koristiti druge metode, pored onih iz st. 1 i 2 ovog člana do validacije odgovarajuće metode u skladu sa međunarodno priznatim naučnim protokolima.

(4) Uzimanje i označavanje uzoraka, i rukovanje uzorcima mora da se vrši na način kojim se obezbjeđuje njihova pravna, naučna i tehnička ispravnost.

(5) Metode koje se koriste za laboratorijska ispitivanja treba da karakterišu relevantni kriterijumi, kada je to moguće, utvrđeni u st. 6, 7, 8, 9 i 10 ovog člana.

(6) Metode ispitivanja i rezultati mjerenja trebaju biti karakterisani sljedećim kriterijumima:

1) tačnost (istinitost i preciznost);

- 2) primjenjivost (matrica i raspon koncentracija);
- 3) granica detekcije;
- 4) granica kvantifikacije;
- 5) preciznost;
- 6) ponovljivost;
- 7) reproduktivnost;
- 8) oporavak;
- 9) selektivnost;
- 10) osjetljivost;
- 11) linearitet;
- 12) mjerna nesigurnost;
- 13) drugi kriterijumi koji se mogu odabrati prema potrebi.

(7) Vrijednosti preciznosti iz stava 6 tačka 5 ovog člana dobijaju se ili kroz interlaboratorijsku validaciju (*collaborative trial*) sprovedenu u skladu sa međunarodno priznatim protokolom (npr. ISO 5725 „Accuracy (trueness and precision) of measurement methods and results“), ili, kada su uspostavljeni kriterijumi performansi za analitičke metode, metode se zasnivaju na testovima usklađenosti sa kriterijumima, a vrijednosti ponovljivosti i reproduktivnosti moraju biti izražene u međunarodno priznatom obliku (npr. 95% intervali povjerenja prema ISO 5725), a rezultati interlaboratorijskog ispitivanja moraju biti objavljeni ili slobodno dostupni.

(8) Metode analize koje se primjenjuju uniformno na različite grupe roba treba da imaju prednost u odnosu na metode koje se primjenjuju samo na pojedinačne robe.

(9) U situacijama kada metode analize mogu biti potvrđene samo unutar jedne laboratorije, te metode trebaju biti validovane u skladu sa međunarodno prihvaćenim naučnim protokolima ili smjernicama, ili, kada su utvrđeni kriterijumi performansi za analitičke metode, da bude zasnovana na testiranju usklađenosti sa tim kriterijumima.

(10) Metode analize usvojene ovim zakonom trebaju biti uređene u standardizovanom formatu za metode analize, u skladu sa preporukama ISO.

(11) Ministarstvo propisuje bliža pravila o:

- 1) metodama koje se koriste za uzorkovanje i laboratorijske analize, testiranja i dijagnostiku;
- 2) kriterijumima performansi, parametrima analiza, testiranja ili dijagnostike, mjernoj nesigurnosti i procedurama za validaciju tih metoda;
- 3) tumačenju rezultata analitičkih, testnih i dijagnostičkih rezultata.

Drugo stručno mišljenje

Član 42

(1) Subjekti čije se životinje ili roba uzorkuje, analizira, testira ili dijagnostikuje u okviru službenih kontrola, imaju pravo na drugo stručno mišljenje o sopstvenom trošku.

(2) Pravo na drugo stručno mišljenje obuhvata pravo subjekta da zatraži pregled dokumentacije o uzorkovanju, analizi, testiranju ili dijagnostikovanju od strane drugog priznatog stručnjaka koji ima odgovarajuće kvalifikacije.

(3) Kada je to relevantno, odgovarajuće i tehnički izvodljivo, a uzimajući u obzir prevalencu i raširenost opasnosti za životinje ili robu, kvarljivost uzoraka ili robe i količinu raspoloživog supstrata, nadležni organ mora:

- 1) u vrijeme uzorkovanja, i ako to zahtijeva subjekat, da obezbijedi uzimanje dovoljne količina uzorka koja će omogućiti drugo stručno mišljenje za pregled iz stava 4 ovog člana, ako se pokaže kao neophodno; ili
- 2) kada nije moguće uzeti dovoljnu količinu uzorka iz tačke 1 ovog stava o tome obavijesti subjekta.

(4) Prilikom procjene prisutnosti karantinskih štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima ili drugim objektima u svrhu verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona, stav 3 ovog člana se ne primenjuje.

(5) Kada postoji spor između nadležnog organa i subjekta koji se zasniva na drugom stručnom mišljenju iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, subjekat može da zahtijeva o svom trošku, pregled dokumentacije inicijalne analize, testiranja ili dijagnostike i, gdje je primjenjivo, druge analize, testiranja ili dijagnostiku od strane druge službene laboratorije.

(6) Zahtjev subjekta za drugo stručno mišljenje u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana ne utiče na obavezu nadležnog organa da brzo preduzme mjere za otklanjanje ili ograničavanje rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili dobrobit životinja ili, u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizike za životinu sredinu u skladu sa ovim zakonom i zahtjevima iz člana 2 ovog zakona.

(7) Detaljna pravila za ostvarivanje prava na drugo stručno mišljenje propisuje Ministarstvo.

Uzorkovanje životinja i hrane koji se prodaju putem sredstava za komunikaciju na daljinu

Član 43

(1) U slučaju životinja i roba koje se prodaju putem sredstava za komunikaciju na daljinu za potrebe službene kontrole, nadležni organ će naručiti dva identična uzorka u sklopu iste narudžbe bez otkrivanja svog identiteta.

(2) O uzetim uzorcima nadležni organ iz stava 1 ovog člana sačinjava zapisnik o uzimanju uzoraka, uz koji prilaže foto dokaz o narudžbi životinja ili robe.

(3) Jedan od primljenih uzoraka dostavlja na analizu u određenu službenu laboratoriju ili koristi za drugu analizu ili ocjenu i smatra se službenim uzorkom, dok se drugi se uzorak čuva za potrebe subjekta.

(4) Nakon prispjeća uzoraka nadležni organ obavještava lice odgovorno lice da ima pravo preuzeti svoj uzorak za potrebe drugog stručnog mišljenja iz člana 41 ovog zakona.

(5) Troškove narudžbe i analize uzorka snosi nadležni organ.

(6) Za dalje vođenje postupka naručeni uzorak se smatra službenim uzorkom.

(7) Odredbe ovog člana primjenjuju se na delegirana tijela i fizička lica kojima su povjereni određeni poslovi službenih kontrola.

Određivanje službenih laboratorija

Član 44

(1) Nadležni organi rješenjem određuje službene laboratorije za obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

(2) U slučaju kada u Crnoj Gori nema službene laboratorije za specifična ispitivanja, testiranja ili dijagnostiku nadležni organi određuju akreditovanu laboratoriju države članice Evropske unije ili treće zemlje koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom području (EEA) ako su zadovoljeni sljedeći uslovi:

1) da su uspostavljeni odgovarajući sistemi u okviru kojih nadležni organi mogu vršiti revizije i inspekciju iz člana 46 stav 1 ovog zakona ili sprovođenje takvih revizija i inspekcija povjeriti nadležnim organima države članice ili treće zemlje koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom području (EEA) u kojoj se laboratorija nalazi; i

2) da je ta laboratorija ovlašćena kao službena od strane nadležnog organa države članice na čijem se državnom području nalazi.

(3) Određivanje službene laboratorije mora se izdati rješenje u pisanoj formi koje sadrži detaljan opis:

1) poslova koje laboratorija obavlja kao službena laboratorija;

2) uslova pod kojima sprovodi poslove iz tačke 1 ovog stava; i

3) uslova (ugovora i slično) neophodnih za obezbjeđivanje efikasne i efektivne koordinacije i saradnje između laboratorije i nadležnih organa.

(4) Rješenje o određivanju iz stava 1 ovog člana može se izdati laboratoriji čiji je osnivač Vlada i koja:

1) posjeduje stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje analiza, testiranja ili dijagnostike uzoraka;

2) raspolaže dovoljnim brojem odgovarajućeg kvalifikovanog, obučenog i iskusnog osoblja;

3) obezbjeđuje da se poslovi dodijeljeni u skladu sa stavom 1 ovog člana obavljaju nepristrasno i bez konflikta interesa u odnosu na obavljanje njegovih poslova kao službene laboratorije;

4) može blagovremeno dostaviti rezultate analiza, testiranja i dijagnostike obavljene na uzorcima uzetim tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; i

5) posluje u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 i akreditovana je u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 od strane nacionalnog akreditacionog tijela koje posluje u skladu sa Zakonom o akreditaciji.

(5) Obim akreditacije službene laboratorije iz stava 4 tačka 5 ovog člana:

1) mora da obuhvata one metode laboratorijskog analiza, testiranja i dijagnostike koje se zahtjevaju da se koriste za analize, testiranje ili dijagnostiku kada postupa kao službena laboratorija;

2) može da sadrži jednu ili više metoda laboratorijskih analiza, testiranja ili dijagnostike, ili grupe metoda; i

3) može definisati fleksibilan način kako bi se omogućilo da obim akreditacije uključuje modifikovane verzije metoda koje je službena laboratorija koristila u trenutku dodjele akreditacije, ili pored tih metoda i nove metode razvijene na osnovu sopstvene validacije laboratorije i bez posebnog ocjenjivanja od strane nacionalnog akreditacionog tijela prije upotrebe tih modifikovanih ili novih metoda.

(6) Kada nijedna službena laboratorija određena u Evropskoj uniji ili u trećoj zemlji koja je ugovorna stranka Sporazuma o EEA, u skladu sa stavom 1 ovog člana ne posjeduje stručnost, opremu, infrastrukturu i osoblje potrebno za obavljanje novih ili posebno neuobičajenih laboratorijskih analiza, testiranja ili dijagnostike, nadležni organi od laboratorija ili dijagnostičkog centra koji ne ispunjava jedan ili više zahtjeva iz navedenih u st. 3 i 4 ovog člana može zatražiti da obave te analize, testiranja ili dijagnostiku.

(7) Listu laboratorija iz stava 1 ovog člana Uprava objavljuje u "Službenom listu Crne Gore" koja se objavljuje na službenoj internet stranici Uprave i na službenim internet stranicama nadležnih organa.

(8) Ministarstvo bliže propisuje postupak za određivanje službenih laboratorija za obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Obaveze službenih laboratorija

Član 45

(1) Kada rezultati analiza, testiranja ili dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti ukazuju na rizik po zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, ili, u vezi sa genetički modifikovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, na rizik po životnu sredinu, ili ukazuju na mogućnost neusklađenosti, službena laboratorija odmah obavještava nadležni organ, a gdje je primjenjivo, i delegirana tijela ili fizička lica kojima su povjereni poslovi, osim ako je posebnim sporazumom predviđeno da takve informacije nije potrebno odmah dostavljati, dodatno, posebni aranžmani između nadležnog organa, delegiranih tijela ili fizičkih lica kojima su povjereni poslovi i službenih laboratorija mogu odrediti da ove informacije nije potrebno odmah dostavljati.

(2) Na zahtjev referentne laboratorije Evropske unije ili nacionalne referentne laboratorije, službene laboratorije učestvuju u međulaboratorijskim komparativnim testiranjima ili testiranjima stručnosti organizovanim za analize, testiranje ili dijagnostiku koju obavljaju u svojstvu službenih laboratorija.

(3) Na zahtjev nadležnog organa, službene laboratorije stavljaju na uvid javnosti nazive metoda korišćenih za analize, testiranja ili dijagnostiku za vršenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

(4) Službene laboratorije, na zahtjev nadležnog organa, zajedno sa rezultatima, moraju navesti i metodu koja je korišćena za svaku analizu, testiranje ili dijagnostiku obavljenju u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Revizije službenih laboratorija

Član 46

(1) Nadležni organ redovno i uvijek kada smatra da je to potrebno, sprovodi reviziju službenih laboratorija koje su određene u skladu sa članom 43 stav 1 ovog zakona, osim ako te revizije nijesu potrebne uzimajući u obzir sprovedena ocijenjivanja od strane nacionalnog akreditacionog tijela, u skladu sa članom 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona.

(2) Nadležni organ odmah povlači rješenje za određivanje službenoj laboratoriji, u potpunosti ili za specifične poslove, ako službena laboratorija ne preduzme odgovarajuće i blagovremene korektivne mjere nakon što rezultati revizije iz stava 1 ovog člana otkriju bilo što od sljedećeg:

- 1) službena laboratorija više ne ispunjava uslove propisane članom 37 st. 4 i 5 ovog zakona;
- 2) službena laboratorija ne ispunjava obaveze propisane članom 44 ovog zakona; i
- 3) službena laboratorija nije dovoljno uspješna u međulaboratorijskim uporednim testiranjima iz člana 44 stav 2 ovog zakona.

Odstupanja od uslova obavezne akreditacije određenih službenih laboratorija

Član 47

(1) Izuzetno od člana 43 stav 4 tačka 5 ovog zakona, nadležni organ može da odredi kao službene laboratorije i laboratorije koje ne ispunjavaju zahtjeve pod sljedećim uslovom da:

1) laboratorije:

- vrše detekcije trihinele u mesu kao jedinu aktivnost;
- koriste samo referentnu i ekvivalentne metode za detekciju trihinele u mesu u skladu sa propisom kojim se uređuju pravila za službene kontrole trihinele u mesu;
- otkrivanje trihinele obavljaju pod nadzorom nadležnog organa ili službene laboratorije određene u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona i akrediovane u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 za upotrebu metoda iz stava 1 tačka 1 alienja 2 ovog člana; i
- redovno učestvuju i imaju zadovoljavajuće rezultate u međulaboratorijskim uporednim testiranjima ili testovima stručnosti koje organizuju nacionalne referentne laboratorije za metode koje se upotrebljavaju za otkrivanje trihinele u mesu;

2) laboratorije koje samo obavljaju ispitivanja, testiranja ili dijagnostiku u kontekstu drugih službenih aktivnosti, pod uslovom da:

- koriste samo metode za laboratorijska ispitivanja, testiranja i dijagnostiku iz člana 41 stav 1 i člana 41 stav 2 tač.1 ili 2 ovog zakona;
- vrše ispitivanja, testiranja ili dijagnostiku pod nadzorom nadležnog organa ili nacionalnih referentnih laboratorija u vezi sa metodama koje koriste;
- redovno učestvuju i imaju zadovoljavajuće rezultate u međulaboratorijskim uporednim testiranjima ili testovima stručnosti (*proficiency tests*) koje organizuju nacionalne referentne laboratoriji u vezi sa metodama koje koriste;
- imaju uspostavljen sistem osiguranja kvaliteta kojim se obezbjeđuju tačni i pouzdani rezultati metoda koje se upotrebljavaju za laboratorijske analize, testiranja i dijagnostiku.

(2) Kada metode koje koriste laboratorije iz stava 1 tačka 2 ovog člana zahtijevaju potvrdu rezultata laboratorijske analize, testiranja ili dijagnostike, potvrdu laboratorijsku analizu, testiranja ili dijagnostiku vrši službena laboratorija koja ispunjava zahtjeve iz člana 43 stav 4 tačka 5 ovog zakona.

(3) Određene službene laboratorije iz st. 1 i 2 ovog člana, moraju biti smještene na teritoriji Crne Gore.

Odstupanja od uslova za obaveznu akreditaciju za sve laboratorijske analize i metode testiranja koje koriste službene laboratorije

Član 48

(1) Nadležni organ može, u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona, odrediti za službene laboratorije one laboratorije koje ne ispunjavaju zahtjeve iz člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona u pogledu svih metoda korišćenih za službene kontrole ili druge službene aktivnosti, pod uslovom da takve laboratorije ispunjavaju sljedeće uslove:

1) da rade i akreditovane su u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 za korišćenje jedne ili više metoda koje su slične i reprezentativne za druge metode koje koriste; i
2) redovno i u značajnoj mjeri koriste metode za koje su dobili akreditaciju iz tačke 1 ovog stava osim, u oblasti uređenim zahtjevima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona, kada validovana metoda za otkrivanje određenih štetnih organizama bilja iz člana 41 st. 1 i 2 ovog zakona ne postoji.

(2) Ministarstvo propisuje slučajeve kada i pod kojim uslovima nadležni organ može odrediti za službene laboratorije one laboratorije koje ne ispunjavaju zahtjeve iz člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona.

Privremena odstupanja od uslova obavezne akreditacije službenih laboratorija

Član 49

(1) Izuzetno od člana 44 stav 5 tačka 1 ovog zakona, nadležni organ može privremeno da odredi postojeću službenu laboratoriju kao službenu laboratoriju u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona, za korišćenje određene metode laboratorijskih analiza, testiranja ili dijagnostike za koju ista nije dobila akreditaciju iz člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona ako:

1) se upotreba te metode je novo zahtjevana po propisima Evropske unije;

2) promjena u metodi koja je trenutno u upotrebi zahtjeva novu akreditaciju ili proširenje obima akreditacije koju je službena laboratorija već ima; ili

3) je potreba za upotrebom metode proizašla iz vanredne/krizne situacije ili novog rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili u vezi sa genetički modifikovanim organizmima i sredstavima za zaštitu bilja i sa životnom sredinom.

(2) Privremeno ovlašćenje iz stava 1 ovog člana može se dati ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) službena laboratorija je već akreditovana u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 za upotrebu metode koja je slična metodi koja nije obuhvaćena obimom njene akreditacije;

2) da je u službenoj laboratoriji uspostavljen sistem obezbjeđenja kvaliteta koji osigurava dobijanje tačnih i pouzdanih rezultata upotrebom metode koja nije obuhvaćena obimom postojeće akreditacije; i

3) da se analize, ispitivanja ili dijagnostika po toj metodi obavljaju pod nadzorom nadležnog organa ili nacionalne referentne laboratorije za tu metodu.

(3) Privremeno ovlašćenje iz stava 1 ovog člana ne može biti duže od jedne godine, a može se produžiti još jednom na dodatnih godinu dana.

(4) Određene službene laboratorije iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, moraju biti smještene na teritoriji Crne Gore.

V. SLUŽBENE KONTROLE PRILIKOM UNOSA U CRNU GORU

Službene kontrole životinja i robe koje se unose u Crnu Goru

Član 50

(1) Službene kontrole životinja i roba koje se unose u Crnu Goru moraju biti organizovane na osnovu procjene rizika.

(2) Službene kontrole životinja i roba iz čl. 54 i 55 ovog zakona, sprovode se na osnovu rizika i u skladu sa čl. 54 do 71 ovog zakona.

Službene kontrole životinja i robe osim onih koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima

Član 51

(1) Radi verifikacije usklađenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, službene kontrole životinja i roba koje se unose u Crnu Goru, a na koju se ne primjenjuju čl. 54 i 54 ovog zakona, Uprava vrši redovno, na osnovu procjene rizika i sa odgovarajućom učestalošću.

(2) Odgovarajuća učestalost službenih kontrola iz stava 1 ovog člana utvrđuje se uzimajući u obzir:

- 1) rizike za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja ili, u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, kao i rizike za životinu sredinu povezane sa različitim vrstama životinja i robe;
- 2) sve informacije koje upućuju na mogućnost dovođenja potrošača u zabludu, a koje se odnose na vrstu, identitet, svojstva, sastav, količinu, rok upotrebe, zemlju porijekla ili mjesto porijekla i metod izrade ili proizvodnje robe;
- 3) istoriju rezultata ranijih sprovedenih provjera usklađenosti sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona za te životinje i robu:
 - za državu i objekat porijekla ili mjesta proizvodnje, prema gdje je to odgovarajuće;
 - za izvoznika; i
 - za subjekta koji je odgovoran za pošiljku;
- 4) kontrole koje su već sprovedene nad tim životinjama i robom; i
- 5) garancije koje nadležni organ države porijekla daje u vezi sa usaglašenosti životinja i roba sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona ili sa zahtjevima koji su priznati kao najmanje ekvivalentni tim zahtjevima.

(3) Službene kontrole iz stava 1 ovog člana sprovode se na odgovarajućem mjestu unutar carinskog područja Crne Gore, uključujući:

- 1) mjesto ulaska u Crnu Goru;
- 2) granično kontrolno mjesto;
- 3) mjesto puštanja u slobodan promet u Crnu Goru;
- 4) skladišta i objekte subjekta odgovornog za pošiljku;
- 5) mjesto odredišta.

(4) Pored aktivnosti iz st. 1 i 3 ovog člana Uprava na graničnim kontrolnim mjestima i drugim mjestima unošenja u Crnu Goru, mora da sprovodi službene kontrole nad sljedećim, kad god imaju razloga da vjeruju da njihov unos u Crnu Goru može predstavljati rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za životnu sredinu:

- 1) prevoznim sredstvima, uključujući i kada su prevozna sredstva prazna; i
- 2) pakovanju, uključujući palete.

(5) Službene kontrole mogu se vršiti nad robom pod carinskim postupkom u skladu sa propisima kojim se uređuju postupci carine u Crnoj Gori, a koji se odnosi na:

- 1) puštanje u slobodan promet;
- 2) posebne postupke;
- 3) izvoz; i
- 4) privremeno skladištenje.

Vrste službenih kontrola životinja i robe osim onih koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima

Član 52

(1) Službene kontrole koje se vrše u skladu sa članom 51 stav 1 ovog zakona obuhvataju:

- 1) pregled dokumentacije za svaku pošiljku; i
- 2) identifikacioni i fizički pregled, u zavisnosti od rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja ili, u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i riziku za životinu sredinu.

(2) Uprava vrši fizički pregled iz stava 1 tačka 2 ovog člana u odgovarajućim uslovima koji omogućavaju njegovo pravilno sprovođenje.

(3) Kada se pregledom dokumentacije, identifikacionim ili fizičkim pregledom iz stava 1 ovog člana utvrdi da su životinje i robe neusaglašene sa pravilima iz člana 2, primjenjuju se odredbe člana 72 st. 1, 4 i 9, čl. 73, 74 i 75, člana 77 st. 1 i 2, člana 78 st. 1 i 2 i čl. 110 i 111 ovog zakona.

(4) Bliža pravila, slučajeve i uslove za prijavljivanje prispjeća pošiljke koja se unosi u Crnu Goru od strane subjekta propisuje Ministarstvo.

Uzorkovanje životinja i robe, osim onih koje podliježe službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima

Član 53

(1) Kada se uzimaju uzorci životinja i roba, ne dovodeći u pitanje uslove propisane čl. 40 do 48 ovog zakona, Uprava:

- 1) obavještava subjekte na koje se uzorkovanje odnosi i prema potrebi carinske organe; i
- 2) odlučuje da li će zadržati životinje ili robe do dobijanja rezultata analiza, testiranja ili dijagnostike, ili će staviti pošiljku u promet pod uslovom da je obezbjeđena sljedivost životinja ili robe.

(2) Ministarstvo propisuje bliža pravila:

- 1) potrebna za obezbeđenje sljedljivosti životinja ili robe iz stava 1 tačka 2 ovog člana;
- 2) za utvrđivanje dokumenata koji moraju pratiti životinje ili robe iz stava 1 ovog člana, kada su uzeti uzorci od strane Uprave.

Pošiljke životinja i roba koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima

Član 54

(1) Uprava, sprovodi službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima prvog dolaska u Crnu Goru za svaku pošiljku koja sadrži sljedeće kategorije životinja i roba koje se unose u Crnu Goru, u cilju verifikacije usklađenosti sa uslovima iz člana 2 ovog zakona, i to:

- 1) životinja;
- 2) proizvoda životinjskog porijekla, reproduktivnog materijala, nusproizvoda životinjskog porijekla, sijena i slame i prehrambenih proizvoda koji sadrže i proizvode biljnog porijekla i prerađene proizvode životinjskog porijekla (*composite products*);
- 3) bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata za koje je potreban fitosanitarni sertifikat za unošenje na teritoriju Crne Gore i za koje je potreban fitosanitarni sertifikat za njihovo unošenje u određene zaštićene zone, u skladu sa listama utvrđenim na osnovu propisa o zdravstvenoj zaštiti bilja;
- 4) robe iz određenih trećih zemalja u Crnu Goru za koju se primjenjuju mjere privremeno povećan obim službenih kontrola prilikom unošenja, zbog poznatog ili novonastalog rizika ili zato što postoje dokazi da se možda dešava rašireno ozbiljno nepoštovanje pravila iz člana 2 ovog zakona;
- 5) životinja i roba koji su predmet hitnih mjera u skladu sa propisima o bezbjednosti hrane, o zdravlju životinja i o zaštitnim mjerama protiv štetnih organizama bilja, u kojima su pošiljke takvih životinja ili robe identifikovane prema njihovim kodovima iz Kombinovane nomenklature, i kojima je zahtjevano sprovođenje službenih kontrola prilikom unošenja u Crnu Goru;
- 6) životinja i roba čije je unošenje u Crnu Goru predmet uslova ili mjera propisanih u skladu sa čl. 107 i 108 ovog zakona ili u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, za koje je potrebna provjera usklađenosti sa tim uslovima ili mjerama prilikom unošenja u Crnu Goru.

(2) Listu životinja i roba koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima iz stava 1 tač. 1, 2 i 4 ovog člana, sa navedenim kodovima iz Kombinovane nomenklature donosi Uprava, ažurira je prema potrebi u odnosu na rizike iz stava 1 tačka 4 ovog člana i objavljuje u Službenom listu i svojoj internet stranici.

(3) Kategorije pošiljki iz stava 1 ovog člana mogu se mijenjati kako bi se uključili mješoviti proizvodi, sijeno i slama, kao i drugi proizvodi, strogo ograničeni na one koji predstavljaju novo identifikovan ili značajno povećan rizik po zdravlje ljudi, životinja ili bilja, ili, u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, kao i po životnu sredinu mijenjaju se propisom Ministarstva.

(4) Osim ako propisima kojima se utvrđuju mjere ili uslovi iz stava 1 tač. 4, 5 i 6 ovog člana nije drugačije određeno, ovaj član se takođe primjenjuje i na pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, kada su nekomercijalne prirode.

(5) Subjekti odgovorni za pošiljku obezbjeđuju da se životinje i roba iz kategorija iz stava 1 ovog člana prezentuje radi službenih kontrola na graničnom kontrolnom mjestu iz tog stava.

Pošiljke životinja i robe koje ne podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima

Član 55

(1) Ministarstvo propisuje bliža pravila, koja donjuju ovaj zakon i koja utvrđuju slučajeve kada i pod kojim uslovima sljedeće kategorije životinja i roba podliježu izuzeću od člana 54 ovog zakona, kao i kada je takvo izuzeće opravdano u odnosu na:

- 1) robu poslatu kao trgovački uzorci ili kao izložbeni predmeti za sajmove, koji nijesu namijenjeni za stavljanje na tržište;
- 2) životinje i roba za naučne svrhe;
- 3) robu na prevoznim sredstvima koja saobraćaju međunarodno, a koja se ne iskrcava i namijenjena je za potrošnju posade i putnika;
- 4) robu koja čini dio ličnog prtljaga putnika i namijenjena je za njihovu ličnu potrošnju ili upotrebu;
- 5) male pošiljke robe koje se šalju fizičkim licima i koje nijesu namijenjene stavljanju na tržište;
- 6) kućne ljubimce kako su definisani propisom o zaraznim bolestima životinja;
- 7) robu koja je podvrgnuta posebnom tretmanu koja ne prelazi količine utvrđene usvojenim propisom;
- 8) kategorije životinja ili robe koje predstavljaju nizak rizik ili ne predstavljaju specifičan rizik i za koje kontrole na graničnim kontrolnim mjestima nisu neophodne.

Službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima

Član 56

(1) Radi provjere usklađenosti sa primjenjivim zahtjevima utvrđenim pravilima iz člana 2 ovog zakona, Uprava vrši službene kontrole pošiljki kategorija životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona, po dolasku pošiljke na granično kontrolno mjesto, pri čemu službene kontrole obuhvataju pregle dokumentacije, provjeru identiteta i fizičku provjeru.

(2) Fizički pregled iz stava 1 ovog člana, sprovodi se kada se te provjere odnose na:

- 1) životinje, osim vodenih životinja, ili mesa i jestive mesne inznutrice, od strane službenog veterinaru kojem, može pomagati osoblje obučeno u skladu sa zahtjevima utvrđenim u stavu 5 ovog člana u veterinarskim pitanjima i koje je Uprava odredila rješenjem za tu svrhu;
- 2) vodene životinje, proizvode životinjskog porijekla osim onih iz tačke 1 ovog stava, reproduktivni materijal ili nusproizvoda životinjskog porijekla od strane službenog veterinaru ili od strane osoblja obučenog u skladu sa zahtjevima utvrđenim u stavu 5 ovog člana i koje je Uprava odredila za tu svrhu;
- 3) bilje, biljne proizvode i druge objekte od strane službenog lica za zdravlje bilja.

(3) Uprava na graničnim kontrolnim mjestima sistematski vrši službene kontrole pošiljki životinja koje se prevoze, kao i prevoznih sredstava, radi provjere usklađenosti sa zahtjevima o dobrobiti životinja

utvrđenim pravilima iz člana 2 ovog zakona i uspostavljaju aranžmane kako bi se dao prioritet službenim kontrolama životinja koje se prevoze i smanjila kašnjenja u takvim kontrolama.

(4) Uprava može donijeti pravila o praktičnim aranžmanima za predstavljanje pošiljki kategorija kategorija životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, u dijelu transportnih jedinica ili podjedinica koji mogu činiti pojedinačnu pošiljku, kao i o maksimalnom broju takvih transportnih jedinica ili podjedinica u svakoj pošiljci, uzimajući u obzir potrebu da se osigura brzo i efikasno rukovanje pošiljkama i službene kontrole koje sprovodi Uprava i, gdje je relevantno, međunarodne standarde.

(5) Bliže zahtjeve za osposobljavanje lica iz stava 2 ovog člana i opis poslova vezanih za sprovođenje fizičkih provjera na graničnim kontrolnim mjestima propisuje Ministarstvo.

Sertifikati i dokumenti koji prate pošiljke i podijeljene pošiljke

Član 57

(1) Subjekat odgovoran za pošiljku dužan je da obezbjedi da original službenog sertifikata ili dokumenta, ili njihov elektronski ekvivalent, koji se zahtjeva u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, prati pošiljke životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, i da ga dostavi Upravi na graničnom kontrolnom mjestu, koji se tu i čuvaju, osim ako nije drugačije propisano pravilima iz člana 2 ovog zakona.

(2) Uprava na graničnom kontrolnom mjestu izdaje subjektu koji je odgovoran za pošiljku, ovjereni papirni ili elektronski primjerak službenog sertifikata ili dokumenata iz stava 1 ovog člana ili ako je pošiljka podijeljena pojedinačno ovjerene kopije takvih sertifikata ili dokumenata u papirnom ili elektronskom obliku.

(3) Pošiljka se ne može dijeliti sve dok se ne izvrši službena kontrola i dok se Zajednički zdravstveni ulazni dokument (u daljem tekstu: ZZUD) iz člana 63 ovog zakona ne finalizira u skladu sa članom 63 stav 5 i članom 64 ovog zakona.

(4) Ministarstvo bliže propisuje uslove i pravila koja dopunjuju ovaj zakon, određujući slučajeve i uslove pod kojima je ZZUD obavezan da prati pošiljke kategorija životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona do mjesta odredišta.

Posebna pravila za službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima

Član 58

(1) Ministarstvo propisuje bliža pravila:

1) za slučajeve i uslove pod kojima Uprava graničnog kontrolnog mjesta može odobriti dalji prevoz pošiljki koje sadrže kategorije životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona do mjesta konačnog odredišta, dok se čekaju rezultati fizičkih provjera, ukoliko su takve provjere potrebne;

2) vremenske rokove i način obavljanja dokumentacijskog pregleda, i gdje je potrebno, identifikacijskih i fizičkih pregleda kategorija životinja i roba koje podliježu službenim kontrolama iz člana 54 stav 1 ovog zakona, koje se unose u Crnu Goru pomorskim ili vazдушnim putem, kada se te životinje i robe premještaju sa brodova ili aviona i koje se pod carinskim nadzorom transportuju do drugog broda ili aviona u istoj luci ili na istom aerodromu radi pripreme za dalje putovanje (pretovarene pošiljke - *transhipped consignments*);

3) za slučajeve kada, i za uslove pod kojima se identifikacijski i fizički pregledi pretovarenih pošiljaka i životinja koje prispijevaju vazдушnim ili pomorskim putem i nastavljaju putovanje istim prevoznim sredstvom, mogu obavljati na graničnom kontrolnom mjestu koje nije granično kontrolno mjesto prvog prispjeca u Crnu Goru;

4) za slučajeve kada, i za uslove pod kojima se prevoz (tranzit) pošiljki životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona može odobriti i na njima mogu sprovesti određene službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima, uključujući slučajeve i uslove skladištenja roba u posebno odobrenim carinskim skladištima ili u slobodnim zonama;

5) za slučajeve kada, i za uslove pod kojima se primjenjuju odstupanja od pravila o identifikacionim i fizičkim pregledima za pretovarene pošiljke i provodne (tranzitne) pošiljke roba iz člana 54 stav 1 tačka 3 ovog zakona;

(2) Ministarstvo može detaljnije propisati slučajeve i uslove pod kojima se mogu primijeniti odstupanja od pravila o provjeri dokumentacije za preusmjerene pošiljke i tranzitne pošiljke roba iz člana 54 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Detaljna pravila za dokumentacijske, identifikacijske i fizičke preglede

Član 59

Kako bi se obezbjedila jedinstvena primjena čl. 56, 57 i 58 ovog zakona, Ministarstvo detaljnije propisuje detaljna pravila o postupcima koji se sprovode tokom i nakon dokumentacijskog, identifikacijskog i fizičkog pregled iz navedenih članova, kako bi se obezbjedilo efikasno sprovođenje tih službenih kontrola.

Službene kontrole koje se ne sprovode na graničnim kontrolnim mjestima

Član 60

(1) Ministarstvo propisuje pravila koja dopunjuju ovaj zakon, utvrđujući slučajeve i uslove:

1) pod kojima identifikacijski i fizički pregled pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, Uprava obavlja na kontrolnim mjestima u Crnoj Gori koja nisu granična kontrolna mjesta, pod uslovom da ta kontrolna mjesta ispunjavaju zahtjeve iz člana 70 stav 3 ovog zakona i propisima donesenim u skladu sa članom 70 stav 4 ovog zakona;

2) za određene poslove kontrole koje mogu vršiti carinski ili policijski organi, u slučaju kada ti poslovi nisu iz njihove nadležnosti, nad:

- pošiljkama iz člana 71 stav 2 ovog zakona;
- ličnim prtljagom putnika;
- robom naručenom putem prodaje preko ugovora na daljinu, među ostalim telefonski ili putem interneta;

- kućnim ljubimcima koji ispunjavaju uslove za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca;

3) dokumentacijski pregled pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata iz člana 54 stav 1 tačka 3 ovog zakona koji se mogu vršiti na lokaciji u Crnoj Gori koja je udaljena od graničnog kontrolnog mjesta.

(2) Odredbe člana 63 stav 3 tačka 2, člana 64 stav 2 tačka 1, člana 65 stav 1, član 66 stav 1 tač. 1 i 4, kao i čl. 68 i 69 ovog zakona primjenjuju se na kontrolnim mjestima iz stava 1 tačka 1 ovog člana.

Učestalosti dokumentacijskog, identifikacijskog i fizičkog pregleda

Član 61

(1) Sve pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, podliježu dokumentacijskom pregledu.

(2) Učestalost sprovođenja identifikacijskih i fizičkih pregleda nad pošiljkama koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, zavisi od rizika koji svaka životinja, roba ili kategorija životinja ili robe predstavlja za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, doborobit životinja, ili u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i za životnu sredinu.

(3) Ministarstvo bliže propisuje ujednačenu primjenu odgovarajuće stope učestalosti iz stava 2 ovog člana koja obezbjeđuju da učestalost bude veća od nulte, a kojima se utvrđuju:

1) kriterijumi i procedure za određivanje i modifikaciju stope učestalosti identifikacijskih i fizičkih pregleda pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, radi njihovog usklađivanja u odnosu na nivo rizika povezan sa tim kategorijama pri čemu se naročito uzimaju u obzir:

- prikupljene informacija o sistemima kontrole trećih zemalja;
- rezultati prethodnih kontrola u trećim zemljama;

- dosadašnji zapisi subjekta u vezi sa poštovanjem pravila iz člana 2 ovog zakona;
 - podaci i informacije prikupljene putem sistema za upravljanje informacijama za službene kontrole o robama kojse se unose u Crnu Goru (gdje je primjenjivo);
 - dostupne naučne procjene; i
 - sve druge informacije o riziku povezanom sa kategorijama životinja i roba;
- 2) uslove pod kojima Crna Gora može da poveća učestalost identifikacijskih i fizičkih pregleda pošiljki utvrđenu u skladu sa tačkom 1 ovog stava, radi uzimanja u obzir lokalnih faktora rizika;
- 3) procedure kojima se obezbjeđuje da se učestalost provjera identifikacijskih i fizičkih pregleda utvrđenih u skladu sa tačkom 1 ovog stava primjenjuje blagovremeno i na dosljedan način;
- 4) učestalost identifikacijskih i fizičkih pregleda pošiljki roba iz člana 54 stav 1 tačka 4 ovog zakona;
- 5) učestalost identifikacijskih i fizičkih pregleda za kategorije životinja i roba iz člana 54 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, ukoliko to već nije propisano propisima iz tih tačaka.

Odluke o pošiljkama

Član 62

(1) Nakon sprovedenih službenih kontrola, uključujući dokumentacijski i prema potrebi, identifikacijski i fizički pregled, Uprava, o svakoj pošiljci koja sadrži kategoriju životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, donosi odluku u kojoj se navodi da li je pošiljka usaglašena sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i gdje je relevantno sa primjenjivim carinskim postupkom.

(2) Odluke o pošiljkama donosi:

- 1) službeni veterinar, za životinje, proizvode životinjskog porijekla, reproduktivni materijal ili nusproizvode životinjskog porijekla, ili
- 2) službeno lice za zdravlje bilja za bilje, biljne proizvode i druge objekte.

(3) Izuzetno od stava 2 tačka 1 ovog člana, Uprava može da odluči da odluku o pošiljkama proizvoda ribarstva, živih školjaka, živih bodljikaša, živih plaštaša i živih morskih puževa namijenjenih za ishranu ljudi, donosi osoblje koje je odgovarajuće obučeno i određeno od strane Uprave za tu svrhu.

Upotreba zajedničkog zdravstvenog ulaznog dokumenta (ZZUD) od strane subjekta i Uprave

Član 63

(1) Subjekt, odgovoran za pošiljku dužan je, da za svaku pošiljku koja sadrži kategoriju životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, ispunji odgovarajući dio ZZUD -a, i na taj način izvrši prethodnu najavu Upravi na graničnom kontrolnom mjestu prije fizičkog dolaska takve pošiljke, u kom se navode informacije potrebne za trenutnu i potpunu identifikaciju pošiljke i njenog odredišta.

(2) ZZUD kao način najave iz stava 1 ovog člana može biti u papirnoj formi ili elektronskom ekvivalentu.

(3) ZZUD iz stava 1 ovog člana je dokument koji koriste:

- 1) subjekti odgovorni za pošiljke koje sadrže kategorije i robe iz člana 53 stava 1 ovog zakona, kako bi unaprijed obavijestili Upravu na graničnom kontrolnom mjestu o dolasku tih pošiljaka; i
- 2) Uprava na graničnom kontrolnom mjestu radi:
 - evidentiranja rezultata sprovedenih službenih kontrola i svih donesenih odluka, uključujući odluku o odbijanju pošiljke; i
 - dostavljanja informacija iz prve alineje ove tačke putem informacionih sistema kada je to primjenjivo.

(4) Prije fizičkog prispjeća pošiljke na granično kontrolno mjesto subjekti odgovorni za pošiljku iz stava 3 tačka 1 ovog člana, dužni su da unaprijed obavijeste Upravu na graničnom kontrolnom mjestu ispunjavanjem i podnošenjem odgovarajućeg dijela ZZUD -a.

(5) Uprava na graničnom kontrolnom mjestu finalizira odgovarajući dio ZZUD -a odmah nakon:

- 1) sprovođenja svih službenih kontrola u skladu sa članom 56 stav 1 ovog zakona;
 - 2) dobijanja rezultata fizičkih pregleda, kada je takav pregled potreban; i
 - 3) donošenja odluke o pošiljci u skladu sa članom 62 ovog zakona i upisivanja u ZZUD i evidentiranja sprovedene službene kontrole i donešene odluke.
- (6) Ministarstvo propisuje:
- 1) format ZZUD -a i uputstva za njegovo predstavljanje i korištenje, uzimajući u obzir relevantne međunarodne standarde; i
 - 2) minimalne vremenske zahtjeve za prethodno obavješćavanje o pošiljkama od strane subjekata odgovornih za pošiljku, iz člana 62 stav 3 tačka 1 ovog zakona, radi omogućavanja Upravi na graničnom kontrolnom mjestu da pravovremeno i efikasno obavi službene kontrole.

Upotreba ZZUD -a od strane carinskih organ

Član 64

(1) Stavljanje pošiljki kategorija životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona u carinski postupak, uključujući njihov unos ili rukovanje u carinska skladišta ili slobodne zone, uslovljeno je podnošenjem ZZUD carinskim organima od strane subjekta odgovornog za pošiljku, kojim se potvrđuje odluka donijeta od strane Uprave, ne dovodeći u pitanje izuzeća iz člana 55 i pravila iz čl. 60 i 61 ovog zakona, a toj fazi ZZUD mora biti uredno zaključen od strane Uprave graničnog kontrolnog punkta.

(2) Carinski organi:

- 1) ne smiju da stave pošiljku u carinski postupak koji je različit od postupka koji je označila Uprava na graničnom kontrolnom mjestu; i
- 2) dozvoljavaju stavljanje pošiljke u slobodni promet tek nakon dostavljanja propisno finaliziranog ZZUD -a i odluke kojom se potvrđuje da je pošiljka u skladu sa primjenjivim pravilima iz člana 2 ovog zakona, ne dovodeći u pitanje izuzetke iz člana 55 ovog zakona i pravila iz čl. 60 i 61 ovog zakona.

(3) Pri pripremi carinske deklaracije za pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stava 1 ovog zakona, a ZZUD i odluka nisu prezentovani, carinski organ zadržava pošiljku i odmah obavještava Upravu na graničnom kontrolnom mjestu koji preduzima mjere u skladu sa članom 72 stav 11 ovog zakona.

Određivanje graničnih kontrolnih mjesta

Član 65

(1) Uprava određuje granična kontrolna mjesta za sprovođenje službenih kontrola nad pošiljkama životinja i roba iz člana 54 stava 1 ovog zakona.

(2) Crna Gora prije određivanja graničnog kontrolnog mjesta iz stava 1 ovog člana, dostavlja Evropskoj komisiji obavješćenje koje sadrži sve informacije koje su neophodne Evropskoj komisiji da verifikuje ispunjenje minimalnih zahtjeva utvrđenih u članu 70 ovog zakona za predloženo granično kontrolno mjesto.

(3) Granično kontrolno mjesto iz stava 2 ovog člana može započeti sa radom nakon pozitivnog mišljenja Evropske komisije.

Listing graničnih kontrolnih mjesta

Član 66

(1) Uprava objavljuje na svojoj internet stranici ažurirane liste graničnih kontrolnih mjesta na cjelokupnom državnom području i navodi o svakom graničnom kontrolnom mjestu sljedeće informacije:

- 1) podatke za kontakt;
- 2) radno vrijeme;
- 3) tačnu lokaciju, uz navođenje da li se radi o luci, aerodromu, željeznici ili drumskom mjestu; i
- 4) o kategorijama životinja i robe iz člana 54 stava 1 ovog zakona, za koje je to kontrolno mjesto određeno.

(2) Bliža pravila o obrascu, kategorijama, skraćenicama za označavanja i drugim informacijama koje će se koristiti na listama graničnih kontrolnih mjesta propisuje Ministarstvo.

Povlačenje odobrenja za granično kontrolno mjesto, preimenovanje i ponovno određivanje

Član 67

- (1) Uprava može da ukine, preimenuje postojeća ili odredi nova granična kontrolna mjesta.
- (2) Način ukidanja, preimenovanja postojećih ili određivanja novih graničnih kontrolnih mjesta propisuje Ministarstvo.

Povlačenje odobrenja graničnim kontrolnim mjestima

Član 68

- (1) Uprava uklanja sa liste granično kontrolno mesto iz člana 66 stav 1 ovog zakona i povlači odobrenje za granično kontrolno mjesto iz člana 65 stav 1 ovog zakona, u celini ili za pojedine kategorije životinja i robe za koje je bilo određeno, kada to mjesto prestane da ispunjava uslove iz člana 70 ovog zakona.
- (2) Uprava obavještava Evropsku komisiju i druge države o povlačenju odobrenja graničnog kontrolnog mjesta iz stava 1 ovog člana i o razlozima povlačenje.
- (3) Ministarstvo bliže propisuje slučajeve i postupke prema kojima granična kontrolna mjesta, za koje je odobrenje djelimično povučeno u skladu sa stavom 1 ovog člana, mogu biti ponovo odebrena, odstupajući od člana 65 ovog zakona.
- (4) Ministarstvo na predlog Uprave može da odluči o ukidanju određenih graničnih kontrolnih mjesta iz člana 66 stav 1 ovog zakona, zbog drugih razloga osim onih koji su navedeni u ovom zakonu.

Suspenzija određenja graničnih kontrolnih mjesta

Član 69

- (1) Uprava će da suspenduje određeno granično kontrolno mjesto i da zabrani aktivnosti na tom graničnom kontrolnom mjestu, u slučajevima kada postoji ozbiljan rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetički modifikovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i za životnu sredinu, za sve ili za određene kategorije životinja i robe za koje je to granično kontrolno mjesto bilo određeno.
- (2) U slučaju ozbiljnog rizika, suspenzija iz stava 1 ovog člana odmah stupa na snagu.
- (3) Uprava obavještava Evropsku komisiju o suspenziji odobrenja graničnih kontrolnih mjesta iz stava 1 ovog člana i razlozima suspenzije.
- (4) Uprava na listi graničnih kontrolnih mjesta iz člana 66 stav 1 ovog zakona navodi suspenziju određenog graničnog kontrolnog mjesta.
- (5) Uprava ukida suspenziju iz stava 1 ovog člana:
 - 1) kad utvrdi da rizik iz stava 1 ovog člana više ne postoji; i
 - 2) obavještava Evropsku komisiju i druge države o informacijama na osnovu kojih je suspenzija ukinuta.
- (6) Crna Gora može da odluči o suspenziji određenih graničnih kontrolnih mjesta iz člana 66 stav 1 ovog zakona zbog drugih razloga osim onih koji su navedeni u ovom zakonu.

Minimalni zahtjevi za granična kontrolna mjesta

Član 70

- (1) Granična kontrolna mjesta moraju, da se nalaze u neposrednoj blizini tačke unosa u Crnu Goru i na mjestu koje su odredili carinski organi u skladu sa carinskim propisima ili se nalaze u slobodnoj zoni.
- (2) Vlada može donijeti pravila koja dopunjuju ovaj zakon u pogledu slučajeva i uslova pod kojima se, odstupajući od stava 1 ovog člana, granična kontrolna mjesta mogu nalaziti na udaljenosti koja nije u neposrednoj blizini tačke unosa u Crnu Goru u slučajevima specifičnih geografskih ograničenja.

(3) Granično kontrolno mjesto treba da ima:

- 1) dovoljan broj odgovarajućih kvalifikovanih lica;
- 2) prostorije ili druge objekte primjerene vrsti i količini kategorija životinja i robe kojima se rukuje na tom graničnom kontrolnom mjestu;
- 3) opremu i prostorije ili druge objekte koji omogućavaju izvođenje službenih kontrola nad svakom kategorijom životinja i robe za koje je granično kontrolno mjesto određeno;
- 4) uspostavljene sisteme kojima se, po potrebi, obezbjeđuje pristup drugoj opremi, prostorijama i uslugama koje su potrebne za primjenu mjera iz čl. 71, 72 i 73 ovog zakona, u slučajevima sumnje na neusaglašenost pošiljke, neusaglašenu pošiljku ili kada pošiljka predstavlja rizik;
- 5) procedure u slučaju kriznih situacija koje obezbjeđuju neometano sprovođenje službenih kontrola i efikasnu primjenu mjera iz čl. 71, 72 i 73 ovog zakona, u slučajevima nepredvidivih i neočekivanih uslova ili događaja;
- 6) tehnologiju i opremu koja je potrebna za računarske sisteme za upravljanje informacijama potrebnih za rukovanje i razmjenu podataka i informacija;
- 7) pristup uslugama službenih laboratorija koje sposobne da obezbjede rezultate analitike, testiranja i dijagnostiku u odgovarajućim rokovima i koje su opremljene alatima informacione tehnologije koja je potrebna za obezbjeđivanje unošenja rezultata obavljenih analiza, testiranja ili dijagnostike, u informacione sisteme kada je to primjenjivo;
- 8) odgovarajuće aranžmane za pravilno rukovanje različitim kategorijama životinja i robe i za sprečavanje rizika koji mogu nastati zbog unakrsne kontaminacije; i
- 9) sisteme za obezbjeđivanje usklađenosti sa relevantnim biosigurnosnim standardima za sprečavanje širenja bolesti u Crnu Goru.

(4) Ministarstvo propisuje:

- 1) detaljnije zahtjeve koji se odnose na karakteristike i logističke potrebe u vezi sa sprovođenjem službenih kontrola i primjenom mjera preduzetih u skladu sa članom 72 st. 3, 4 i 6 do 11 i članom 73 ovog zakona, za različite kategorije životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona;
- 2) slučajeve i uslove u kojima granična kontrolna mjesta određena za uvoz neobrađenih trupaca i rezanog i sjeckanog obrađenog drveta, mogu biti izuzeta od jedne ili više obaveza iz stava 3 ovog člana kako bi se u obzir uzele potrebe Uprave zadužene za službene kontrole koji posluje pod specifičnim geografskim ograničenjima, uz istovremeno osiguravanje pravilne primjene kontrola.

Postupci u slučaju sumnje na neusaglašenost sa propisima i pojačane službene kontrole životinja i roba koje se unose u Crnu Goru

Član 71

(1) U slučaju sumnje na neusaglašenost pošiljke životinja i robe iz člana 51 stav 1 i člana 54 stav 1 ovog zakona sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, Uprava sprovodi službene kontrole sa ciljem potvrđivanja ili otklanjanja te sumnje.

(2) Pošiljke životinja i robe koje subjekti ne prijave da sadrži kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, podliježu službenim kontrolama od strane Uprave kada postoji razlog za vjerovanje da se takve kategorije životinja ili robe nalaze u pošiljci.

(3) Uprava službeno će zadržati pošiljke iz st. 1 i 2 ovog člana do završetka službenih kontrola predviđenih tim stavovima, a kada je to potrebno, pošiljke će biti izolovane ili stavljene u karantin, uz osiguravanje da životinjama bude pružena zaštita, hrana, voda i, gdje je neophodno, liječenje sve dok rezultati službenih kontrola ne budu dostupni.

(4) Kada Uprava posumnja na prevarne ili obmanjujuće radnje od strane subjekta odgovornog za pošiljku ili ako službene kontrole daju osnov za vjerovanje da su pravila iz člana 2 ovog zakona ozbiljno ili ponovljeno prekršena, Uprava će, kada je to primjereno, pojačati službene kontrole nad pošiljkama istog porijekla ili namjene, pored mjera iz člana 72 stav 4 ovog zakona.

Mjere koje se preduzimaju u slučaju neusaglašenih pošiljki koje se unose u Crnu Goru

Član 72

(1) Uprava zadržava svaku pošiljku koja nije usaglašena sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i zbraanjue njen unos u Crnu Goru.

(2) Uprava za svaku pošiljku iz stava 1 ovog člana, naređuje izolaciju ili stavljanja u karantin, pri čemu se životinjama obezbjeđuje zaštita, hrana, voda i, po potrebi liječenje, do donošenja dalje odluke i gdje je moguće, mora uzeti u obzir interes pružanja posebne njege određenim vrstama roba.

(3) Ministarstvo propisuje zahtjeve za praktične aranžmane za izolaciju i karantin iz stava 2 ovog člana.

(4) Uprava bez odlaganja nalaže subjektu odgovornom za pošiljku iz st. 1 i 2 ovog člana da:

- 1) uništi pošiljku;
- 2) ponovo otpremi pošiljku van Crne Gore u skladu sa članom 78 st. 1 i 2 ovog zakona; ili
- 3) pošiljku podvrgne posebnoj obradi u skladu sa članom 77 st. 1 i 2 ovog zakona ili bilo kojoj drugoj mjeri kojom se obezbjeđuje usaglašenost sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i gdje je odgovarajuće prenamijenu pošiljke za drugu svrhu u odnosu na prvobitnu namjenu.

(5) Sve mjere iz stava 4 ovog člana sprovode se u skladu sa pravilima navedenim u članu 2 ovog zakona, uključujući posebno za pošiljke živih životinja one mjere kojima je namjera da se spriječi svaka bol, stres ili patnja.

(6) Ako se pošiljka sastoji od bilja, biljnih proizvoda ili drugih objekata stav 4 ovog člana primjenjuju se ili na cijelu pošiljku ili na njene serije (lotove).

(7) Prije nego što naloži subjektu odgovornom za pošiljku da preduzme mjere u skladu sa stavom 4 ovog člana, Uprava je dužna da sasluša subjekta odgovornog za pošiljku, osim kada je zbog rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja ili u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizika za životnu sredinu, potrebno odmah djelovati.

(8) Kada Uprava naredi subjektu odgovornom za pošiljku da preduzme jednu ili više aktivnosti iz stava 4 ovog člana, izuzetno može odobriti subjektu da se aktivnosti preduzmu samo na dio pošiljke, pod uslovom da djelimično uništavanje, ponovno otpremanje, posebna obrada ili druga mjera:

- 1) obezbjeđuju usaglašenost;
- 2) ne predstavlja rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i rizika za životnu sredinu; i
- 3) ne ometaju aktivnosti službenih kontrola.

(9) Uprava svakoj odluci o zabrani unosa pošiljke, iz st. 1 i 2 ovog člana i bilo kojem nalogu izdatom u skladu sa st. 4 do 7 i 11 ovog člana i člana 73 ovog zakona, odmah obavještava:

- 1) carinske organe;
- 2) nadležni organ zemlje porijekla; i
- 3) subjekta odgovornog za pošiljku.

(10) Obavještenje iz stava 9 ovog člana dostavlja se putem elektronske pošte ili preko informacionog sistema gdje je to primjenjivo.

(11) Biljke, biljni proizvodi ili drugi objekti koji podležu mjerama iz člana 1 stav 2 tačka 7 ovog zakona, a koji ulaze u Crnu Goru kao dio ličnog prtljaga putnika ili putem poštanskih usluga namijenjenih za ličnu potrošnju ili upotrebu, biće izuzeti od obaveze obavještavanja utvrđene u stavu 5 ovog člana, ako se neusklađenost odnosi na nedostatak fitosanitarnog sertifikata ili druge službene potvrde u skladu sa zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja, a Uprava vodi evidenciju o tim slučajevima neusklađenosti i jednom godišnje izvještava sažetak tih evidencija.

(12) Uprava bez odlaganja naređuje zadržavanje ili opoziv pošiljke i stavlja je pod službeni nadzor, ako se pošiljka koja sadrži kategorije životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona, ne prijavi za službene kontrole ili se ne prezentuje u skladu sa zahtjevima iz člana 57 st. 1 i 3, člana 63 st. 1, 3 i 4 ovog zakona ili

sa zahtjevima propisanim u članu 55, članu 56 stav 4, član 58, člana 60 stav 1 i člana 64 ovog zakona, a mjere iz st. 1, 2, 4 i 9 ovog člana primjenjuju se i na takve pošiljke.

(13) Troškove za primjenu mjera iz ovog člana snosi subjekat koji je odgovoran za pošiljku.

Mjere koje se preduzimaju u slučaju kada pošiljke životinja ili roba koje predstavljaju rizik se unose na teritoriju Crnu Goru

Član 73

(1) Kada službene kontrole ukazuju da pošiljka životinja ili roba predstavlja rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja, ili u vezi sa genetički modifikovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizik za životnu sredinu, ta se pošiljka izoluje ili stavlja u karantin i životinje koje pripadaju pošiljcu budu držane, zbrinute ili tretirane pod odgovarajućim uslovima, do donošenja bilo koje daljnje odluke.

(2) Uprava mora službeno da zadrži pošiljku i bez odlaganja naredi subjektu koji je odgovoran za pošiljku da:

1) uništi pošiljku u skladu sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona, preduzimajući sve mjere za zaštitu zdravlja ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu, a kada su u pitanju žive životinje uključujući određena pravila kojima se poštedeju svake boli koja se može izbjeći, stresa ili patnje; ili

2) podvrgne pošiljku posebnoj obradi u skladu sa članom 76 st. 1 i 2 ovog zakona.

(2) Troškove za primjenu mjera iz ovog člana snosi subjekat koji je odgovoran za pošiljku.

Dalje postupanje po odlukama donesenim za neusaglašene pošiljke koje se unoseu Crnu Goru

Član 74

(1) Uprava mora da poništi službene sertifikate i gdje je odgovarajuće drugu relevantnu dokumentaciju koja prati pošiljku nad koja je predmet mjera iz člana 72 st. 4 i 12 i člana 73 ovog zakona.

(2) Uprava mora da nadzire primjenu mjera naređenih u skladu sa članom 72 st. 4 i 12 i članom 73 ovog zakona, da bi se obezbjedilo da pošiljka, tokom sprovođenja ili dok se čeka sprovođenje naređenih mjera, nema štetan uticaj na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu.

Neprimjenjivanje mjera koje je Uprava naložila subjektu

Član 75

(1) Subjekt odgovoran za pošiljku dužan je da bez odlaganja sprovede sve mjere naložene od strane Uprave u skladu sa članom 72 st. 4 i 12 i članom 73 ovog zakona, a najkasnije u roku od 60 dana od dana kada Uprava obavijesti subjekat o svojoj odluci u skladu sa članom 72 stav 9 ovog zakona, a Uprava može odrediti i kraći rok od 60 dana.

(2) Ako po isteku roka iz stava 1 ovog člana subjekt nije preduzeo neophodne radnje Uprava naređuje:

1) da se pošiljka uništi ili podvrgne bilo kojoj drugoj odgovarajućoj mjeri;

2) u slučajevima iz člana 73 ovog zakona, da se pošiljka uništi u odgovarajućem objektu koji se nalazi što bliže graničnom kontrolnom mjestu, preduzimajući sve neophodne mjere za zaštitu zdravlja ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja ili životne sredine.

(3) Uprava može produžiti rok iz st. 1 i 2 ovog člana za vrijeme koje je potrebno za dobijanje rezultata drugog stručnog mišljenja iz člana 42 ovog zakona, pod uslovom da produženje roka nema štetan uticaj na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili u vezi sa genetički modifikovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i na životnu sredinu.

(4) Mjere iz ovog člana sprovode se o trošku subjekta koji je odgovoran za pošiljku.

Zahtjevi za granična i kontrolna mjesta

Član 76

Ministarstvo donosi bliža pravila za sva granična kontrolna mjesta iz člana 65 stav 1 ovog zakona i kontrolna mjesta iz člana 60 stav 1 tačka 1 ovog zakona, radi obezbjeđivanja usklađenosti odluka i mjera

koje Uprava preduzima, kao i naloga koje izdaju u skladu sa čl. 72, 73 i 74 ovog zakona, a koje je Uprava dužna da primjenjuju pri rješavanju uobičajenih ili ponovljenih slučajeva neusaglašenosti ili u situacijama rizika.

Posebna obrada pošiljaka

Član 77

(1) Posebna obrada pošiljaka iz člana 72 stav 4 tačka 3 i član 73 stav 2 tačka 2 ovog zakona može po potrebi da uključuje:

- 1) tretman ili preradu, po potrebi i dekontaminaciju, ali ne i razrjeđivanje, da bi pošiljka ispunila zahtjeve iz člana 2 ovog zakona ili zahtjeve druge zemlje u koju se ponovo otprema; ili
- 2) bilo koja druga forma tretmana odgovarajućeg za bezbjednu ishranu životinja ili ljudi ili za druge namjene.

(2) Posebni tretman iz stava 1 ovog člana:

- 1) sprovodi se efektivno i na način kojim se obezbjeđuje otklanjanje svih rizika za zdravlje ljudi i životinja ili dobrobit životinja, u vezi sa genetički modifikovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizika za životinu sredinu;
- 2) dokumentuje se i sprovodi pod nadzorom Uprave ili po potrebi, pod kontrolom nadležnog organa druge države na osnovu zajedničkog sporazuma; i
- 3) ispunjava zahtjeve iz člana 2 ovog zakona.

(3) Zahtjeve i uslove za sprovođenje posebnih tretmana pošiljaka propisuje Vlada.

Ponovno otpremanje pošiljki

Član 78

(1) Uprava dozvoljava ponovni otpremu pošiljki pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) odredište jed ogovoreno sa subjektom odgovornim za pošiljku;
- 2) subjekat je odgovoran za pošiljku je u pisanoj formi obavjestio Upravu Crne Gore da su nadležni organi treće države porijekla ili ako je različita treće države odredišta obaviješteni o razlozima i okolnostima odbijanja unosa pošiljke životinja ili robe u Crnu Goru;
- 3) kada treća država odredišta nije treća država porijekla, a subjekat je dobio saglasnost nadležnih organa treće države odredišta i ti nadležni organi su obavjestili Upravu Crne Gore da su spremni da prihvate pošiljku, i
- 4) u slučaju pošiljaka životinja, ponovno otpremanje ispunjava zahtjeve za dobrobit životinja.

(2) Uslovi iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se na pošiljke koje sadrže vrste robe iz člana 54 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Odobrovanje kontrola prije izvoza u Crnu Goru koje sprovode nadležni organi trećih zemalja

Član 79

(1) Uprava može da odobri, na zahtjev treće države, posebne kontrole prije izvoza koje ta zemlja sprovodi nad pošiljkama životinja i robe prije izvoza u Crnu Goru, radi potvrde usaglašenosti uslova za izvozne pošiljke u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona.

(2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana odnosi se samo na pošiljku porijeklom iz treće države za koju je odobrenje izdato i može se izdati za jednu ili više kategorija životinja ili robe.

(3) Odobrenje iz stava 1 ovog člana, sadrži:

- 1) najveću učestalost službenih kontrola koje sprovodi Uprava pri unosu pošiljaka u Crnu Goru, ako je obezbjeđeno da nema razloga za sumnju za neusaglašenost za zahtjevima iz člana 2 ovog zakona ili na prevarne ili obmanjujuće prakse;
- 2) službene sertifikate koji moraju pratiti pošiljke koje se unose u Crnu Goru;
- 3) primjerke sertifikata iz tačke 2 ovog člana;
- 4) nadležni organ treće zemlje odgovoran za sprovođenje kontrola prije izvoza;

5) kada je to odgovarajuće, bilo koje delegirano tijelo kojem nadležni organi treće zemlje mogu povjeriti određene zadatke, a takvo povjeravanje može se odobriti samo ako ispunjava kriterijume utvrđene u čl. 35 do 40 ovog zakona ili ekvivalentne zahtjeve.

(4) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se trećoj državi ako su dostupni dokazi, i prema potrebi postoje rezultati kontrole Evropske komisije, koji potvrđuju da sistem službenih kontrola u toj trećoj zemlji može da obezbjeđi:

1) da pošiljka životinja ili roba koje se izvoze u Crnu Goru ispunjava zahtjeve iz člana 2 ovog zakona ili ekvivalentne zahtjeve; i

2) da su kontrole koje su sprovedene u trećoj državi prije otpreme u Crnu Goru dovoljno efikasne da zamijene ili smanje učestalost dokumentacijskog, identifikacijskog ili fizičkog pregleda u skladu sa pravilima navedenim u članu 2 ovog zakona.

(5) Nadležni organ ili delegirano tijelo države izvoza ili delegirano tijelo navedeno u odobrenju:

1) odgovorno je za kontakt sa Upravom; i

2) obezbjeđuje da službeni sertifikat iz stava 3 tačka 2 ovog člana prati svaku pošiljku koja se kontroliše.

(6) Bliža pravila i kriterijume za odobravanje kontrola prije izvoza koje sprovode treće zemlje u skladu sa stavom 1 ovog člana i za službene kontrole koje sprovodi Uprava nad životinjama i robom koje podliježu odobrenju propisuje Ministarstvo.

Neusaglašenost sa izdanim odobrenjem i povlačenje tog odobrenja za kontrole prije izvoza koje sprovode treće zemlje izvoznice

Član 80

(1) Kada službene kontrole pošiljke životinja ili robe za koje su odobrene posebne kontrole prije izvoza iz člana 79 ovog zakona, otkrije ozbiljna i ponovljena neusaglašenost sa pravilima navedenim u članu 2 ovog Uprava odmah:

1) elektronskim putem obavještava subjekte odgovorne za pošiljku; i

2) povećava broj službenih kontrola pošiljki iz te treće države i po potrebi, omogućava pravilna analitička ispitivanja situacije zadržava odgovarajući broj uzoraka i čuva ih u adekvatnim uslovima skladištenja radi sprovođenja daljih analiza.

(2) Ministarstvo će povući odobrenje iz člana 79 stav 1 ovog zakona, ukoliko, nakon službenih kontrola iz stava 1 ovog člana, postoje naznake da zahtjevi iz člana 79 st. 4 i 5 ovog zakona više nisu ispunjeni.

Saradnja nadležnih organa vezano za pošiljke koje se unose u Crnu Goru

Član 81

(1) Uprava, nadležni carinski organi i drugi organi zaduženi za pošiljke životinja i roba koje se unose u Crnu Goru, dužni su da blisko sarađuju kako bi se osiguralo da se službene kontrole sprovode u skladu sa ovim zakonom, obezbjeđujući:

1) uzajamni pristup informacijama neophodnim za organizaciju i sprovođenje njihovih aktivnosti u vezi sa pošiljkama životinja i roba koje se unose u Crnu Goru; i

2) blagovremenu razmjenu tih informacija, između ostalog i elektronskim putem.

(2) Ministarstvo propisuje bliža pravila za usklađene aranžmane saradnje koje Uprava, carinski organi i drugi organi iz stava 1 ovog člana moraju uspostaviti radi osiguranja:

1) pristupa Upravi informacijama potrebnim za neposrednu i potpunu identifikaciju pošiljki životinja i roba koje se unose u Crnu Goru, a koje podliježu službenim kontrolama na graničnom kontrolnom mjestu u skladu sa članom 54 stav 1 ovog zakona;

2) uzajamnog ažuriranja, putem razmjene informacija ili sinhronizacije relevantnih baza podataka, informacija prikupljenih od strane Uprave, carinskih organa i drugih organa o pošiljkama životinja i roba koje se unose u Crnu Goru; i

3) brze komunikacije odluka donesenih od strane tih organa na osnovu informacija navedenih u tačkama 1 i 2 ovog stava.

Saradnja nadležnih organa koja se odnosi na pošiljke koje ne podliježu posebnim kontrolama na granicama

Član 82

(1) U slučaju pošiljaka životinja i robe, osim onih koje podliježu kontrolama prilikom unosa u Crnu Goru u skladu sa članom 54 stav 1 ovog zakona, a za koje je podnesena carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet u skladu sa carinskim kodom Crne Gore, primjenjuju se odredbe iz st. 2, 3 i 4 ovog člana.

(2) Carinski organi će obustaviti puštanje pošiljke u slobodan promet kada ima razloga da vjeruje da pošiljka može predstavljati rizik za zdravlje ljudi i životinja, za dobrobit životinja ili u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizik za životnu sredinu i o obustavi odmah obavještava Upravu.

(3) Pošiljka čije je puštanje u slobodan promet obustavljeno na osnovu stava 2 ovog člana, pušta se u slobodan promet ako, u roku od tri radna dana od početka obustave, Uprava ne zatraži od carinskih organa da nastavi sa obustavom ili obavijesti carinske organe da ne postoji rizik.

(4) Ako Uprava smatra da postoji rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, za dobrobit životinja ili u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za životnu sredinu:

1) zahtjevaju od carinskih organa da ne pusti pošiljku u slobodan promet i da u komercijalnu fakturu koja se prilaže uz pošiljku i uz bilo koje druge relevantne popratne dokumente ili relevantne elektronske ekvivalente unesu sljedeću izjavu:

„Proizvod predstavlja rizik“ – puštanje u slobodan promet nije dozvoljeno – zakon o službenim kontrolama;

2) ne dozvoli da se nijedan drugi carinski postupak sporoveđe bez odobrenja sa Uprave; i

3) primjenjuju se: član 72 st. 1, 4, 4 i 12 ovog zakona, čl. 73, 74 i 75 ovog zakona, član 76 st.1 i 2 i član 78 st.1 i 2 ovog zakona.

(5) U slučaju pošiljaka životinja i robe, osim onih koje podliježu kontrolama prilikom unosa u Crnu Goru u skladu sa članom 54 stav 1 ovog zakona, a za koje nije podnešena carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet u skladu sa carinskim propisom, carinski organi, ako imaju razloga da vjeruje da pošiljka može predstavljati rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, za dobrobit životinja ili u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizik za životnu sredinu, prenosi sve relevantne informacije nadležnim organima koje su krajnja odredišta.

Pravila o posebnim službenim kontrolama i o mjerama koje treba preduzeti nakon sprovođenja takvih kontrola

Član 83

(1) Vlada propisuje pravila za sprovođenje posebnih službenih kontrola i mjera u slučajevima neusaglašenosti koje uzimaju u obzir specifičnost sljedećih kategorija životinja i robe, kao i načina i aranžmane njihovog prevoza:

1) pošiljke svježih proizvoda ribarstva koje se iskrcavaju direktno u lukama koje je Crna Gora odredila u skladu sa propisom o uspostavljanju sistema za sprečavanje ilegalnog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova sa ribarskih brodova koji plovo pod zastavom treće države;

2) pošiljke divljači sa kožom i krznom;

3) pošiljke koje sadrže kategorije roba iz člana 54 stav 1 tačka 2 ovog zakona i koje su isporučene, sa ili bez skladištenja u za to posebno određenim carinskim skladištima ili slobodnim zonama, brodovima koji isplovljavaju iz Crne Gore, a namijenjene su za snabdijevanje brodova ili potrošnju od strane posade i putnika;

4) drveni materijal za pakovanje;

5) hranu za životinje koja prati životinje i namijenjena je za ishranu tih životinja;

6) životinje i robu naručeni putem prodaje preko ugovora na daljinu i isporučenu iz neke treće države na adresu u Crnoj Gori, kao i zahtjevi za obavještanje koji su potrebni kako bi se omogućilo pravilno sprovođenje službenih kontrola;

7) biljne proizvode koji zbog svog sljedećeg odredišta mogu dovesti do rizika od širenja infektivnih ili zaraznih bolesti životinja;

8) pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač 1, 2 i 3 ovog zakona porijeklom iz Crne Gore i pri vraćanju u Crnu Goru, nakon zabrane unosa od strane treće države neku drugu zemlju;

9) rasute robe koja se unosi u Crnu Goru iz neke zemlje, bez obzira na to potječe li sva iz te treće države;

10) životinje i robu koje iz člana 54 ovog zakona u skladu sa članom 55 ovog zakona.

(2) Uslove za praćenje prevoza i prispjeća pošiljaka određenih životinja i robe, od graničnog kontrolnog mjesta pri prispjeću do objekta u mjestu odredišta u Crnu Goru, ili do izlaznog graničnog kontrolnog mjesta, propisuje Ministarstvo.

(3) Uprava donosi:

1) model službenih sertifikata i pravila za izdavanje takvih sertifikata; i

2) obrazac dokumenata koji moraju pratiti kategorije životinja ili robe iz stava 1 ovog člana.

VI. FINANSIRANJE SLUŽBENIH KONTROLA I DRUGIH SLUŽBENIH AKTIVNOSTI

Generalna pravila finansiranja

Član 84

(1) U Budžetu Crne Gore obezbijediće se odgovarajuća finansijska sredstva za osoblje i druga sredstva potrebna za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

(2) Ovo poglavlje se primjenjuje i u slučaju povjeravanja određenih zadataka službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa čl. 35 i 38 ovog zakona.

Obavezne naknade ili troškovi

Član 85

(1) Za sprovođenje službenih kontrola u zavisnosti od djelatnosti koje obavljaju, subjekti plaćaju naknade ili troškove (*fees or charges*) za službene kontrole:

1) u objektima za klanje, rasijecanje mesa, preradu divljači, proizvodnju mlijeka i preradu i u objektima za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i proizvoda akvakulture; i

2) životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, na graničnim kontrolnim mjestima ili kontrolnim mjestima iz člana 60 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

(2) Naknade ili troškovi iz stava 1 ovog člana obračunavaju se:

1) u visini troška obračunatog u skladu sa članom 88 stav 1 ovog zakona ili

2) za službene kontrole:

- pošiljki životinja i robe koje se unose u Crnu Goru: živih životinja, meso, proizvodi ribarstva, proizvoda od mesa, meso peradi, meso divljači, meso kunića ili meso uzgojene divljači, drugih proizvodih životinjskog porijekla, različitih od proizvoda od mesa namijenjenih za ishranu ljudi, nusproizvoda životinjskog porijekla i hrana za životinje životinjskog porijekla, životinja i roba iz trećih zemalja u tranzitu ili pretovaru, bilja, biljni proizvodi i drugi objekata, predmeta i materijala koji mogu sadržavati ili širiti štetne organizme bilja;
- u klanicama, objektima za rasijecanje mesa, objektima za preradu divljači, proizvodnju mlijeka te proizvodnji i stavljanju na tržište proizvoda od ribe i proizvoda akvakulture. .

(3) Uprava naplaćuje takse ili naknade radi obezbjeđivanja sredstava za naknadu troškova koji nastaju sprovođenjem službenih kontrola:

1) životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač. 4, 5 i 6 ovog zakona;

2) koje se vrše po zahtjevu subjekta, za dobijanje odobrenja za objekte utvrđene propisom o higijeni hrane za životinje;

3) koje nijesu bile prethodno planirane, a koje:

- su neophodne, zbog utvrđivanja neusaglašenosti kod istog subjekta, tokom službene kontrole koja je sprovedena u skladu sa ovim zakonom; i

- se sprovode radi procjene obima i efekta utvrđenih neusaglašenosti ili verifikacije da li je neusaglašenost otklonjena.

4) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, Uprava može, u odnosu na djelatnosti koje se obavljaju u objektima iz stava 1 tačka 1 ovog člana, na objektivnoj i nediskriminatornoj osnovi umanjiti iznos taksa ili naknada, uzimajući u obzir sljedeće:

- 1) interese subjekata sa malim obimom poslovanja;
- 2) tradicionalne metode koje se upotrebljavaju u proizvodnji, preradi i distribuciji;
- 3) potrebe subjekata koji su smješteni u područjima sa specifičnim geografskim ograničenjima;
- 4) evidencije o usaglašenosti subjekata sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, kako je utvrđeno službenim kontrolama.

(5) Naknade i troškovi koji se obračunavaju u skladu sa članom 88 stav 1 tačka 2 ovog zakona ne naplaćuju ispod iznosa pri kojem bi, uzimajući u obzir troškove naplate i ukupni prihod očekivan od naknada i troškova, naplata te naknade ili troška bila nerentabilna.

(6) Zahtjevi iz ovog člana ne primjenjuju se na službene kontrole koje se sprovode radi verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 9 i 10 ovog zakona.

(7) Pored naknada i troškova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana u slučaju kada se izdaju upravni akti po zahtjevu stranke, plaća se administrativna taksa u skladu sa zakonom koji uređuje administrativne takse.

(8) Visinu, načini obračuna i način plaćanja naknada i troškova iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Vlada.

Druge naknade i troškovi

Član 86

Nadležni organi mogu u svrhu pokrivanja troškova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti naplaćivati naknada i troškove različite od naknada iz člana 84 ovog zakona, osim ako je to zabranjeno propisima u područjima uređenim pravilima iz člana 2 stava 1 ovog zakona.

Troškovi

Član 87

Naknade i troškovi iz člana 85 stav 1 tačka 1 i stav 3 ovog zakona utvrđuju se na osnovu sledećih troškova, u mjeri u kojoj oni nastaju sprovođenjem navedenih službenih kontrola:

- 1) zarada lica koja vrše službene kontrole, uključujući i lica zaposlena u administraciji i lica koja obavljaju poslove podrške a koja učestvuju u organizaciji, planiranju i sprovođenju službenih kontrola i troškove njihovog socijalnog i penzijskog osiguranja i osiguranja na radu;
- 2) troška objekata i opreme, uključujući troškove održavanja i osiguranja i druge povezane troškove;
- 3) troška potrošnog materijala i alata;
- 4) troškova usluga koje delegiranih tijela naplaćuju od nadležnog organa za vršenje određenih poslova službene kontrole koji su im povjereni;
- 5) troškova osposobljavanja lica iz tačke 1 ovog člana, osim osposobljavanja koje je potrebno za sticanje kvalifikacije koja je uslov prilikom zapošljavanja od strane nadležnog organa;
- 6) putnih troškova lica iz tačke 1 ovog člana i sa tim povezanih troškova dnevnica;
- 7) troškova uzorkovanja i laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike koje službene laboratorije naplaćuju za vršenje tih usluga.

Obračun naknada i troškova

Član 88

(1) Naknade i troškovi naplaćene u skladu članom 85 stav 1 tačka 1 i stav 3 ovog zakona utvrđuju se u skladu sa jednom od sledećih metoda obračuna ili kombinacijom metoda:

- 1) u paušalnom iznosu, na osnovu ukupnih troškova službenih kontrola koje nadležni organi snose u određenom periodu i kada se primjenjuju se na sve subjekte, bez obzira da li se bilo koja službena kontrola sprovodi tokom određenog/referentnog perioda u odnosu na svaki subjekat koji podliježe plaćanju pri čemu, kod utvrđivanja visine naknada koje se naplaćuju za svaki sektor, djelatnost i

kategoriju subjekta, nadležni organi uzimaju u obzir efekat koji vrsta i obim te djelatnosti i relevantni faktori rizika imaju u raspodjeli ukupnih troškova tih službenih kontrola; ili

2) na osnovu obračuna stvarnih troškova svake pojedine službene kontrole i koje se primjenjuju na subjekte koji podliježu takvoj službenoj kontroli.

(2) Putni troškovi iz člana 87 tačka 6 ovog zakona, se uzimaju obzir prilikom obračunavanja naknada ili troškova iz člana 85 stav 1 tačka 1 i člana 84 stav 3 ovog zakona bez diskriminacije među subjektima na osnovu udaljenosti njihovih objekata od lokacije nadležnog organa.

(3) Kada se naknade obračunavaju u skladu sa stavom 1 tačka 1 ovog člana naknade koje naplaćuje nadležni organi ne smiju premašiti ukupne troškove nastale prilikom sprovođenja službenih kontrola tokom navedenog perioda.

(4) Ako se naknade ili troškovi obračunavaju u skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana, ne smiju premašiti stvarni trošak sprovedene službene kontrole.

Naplata i primjena naknada ili troškova

Član 89

(1) Od subjekta će se naplatiti naknada ili trošak za službenu kontrolu i za drugu službenu aktivnost izvršenu na osnovu žalbe samo ako ta kontrola dovede do potvrde neusklađenosti.

(2) Nema direktnog ili indirektnog povraćaja naknada ili troškova naplaćenih u skladu sa čl. 84 i 85 ovog zakona, osim ako su neosnovano naplaćene.

(3) Vlada propisuje visinu naknada ili troškova koje naplaćuju drugi organi koji nijesu nadležni organi ili delegirana tijela.

Visinu taksi ili naknada koje naplaćuju drugi organi koji nijesu nadležni organi ili delegirana tijela propisuje Vlada.

Plaćanje naknada ili troškova

Član 90

(1) Nadležni organ obezbjeđuje da subjekat, na zahtjev, dobija dokaz o plaćanju naknada ili troškova ako subjekat nema pristup dokazu o plaćanju.

(2) Naknada ili troškovi naplaćene u skladu sa članom 85 stav 1 ovog zakona plaća subjekat odgovoran za pošiljku ili njegov zastupnik.

Transparentnost

Član 91

(1) Nadležni organi obezbjeđuju visok nivo transparentnosti u vezi sa:

1) naknadama ili troškovima iz člana 85 stav 1 tačka 1 i stav 3 i članom 85 ovog zakona, a naročito u vezi sa:

- metodom i korišćenim podacima za utvrđivanje visine tih naknada ili troškova;
- iznosom naknada ili troškova koje se primjenjuju na svaku od kategorija subjekata i za svaku od kategorija službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti;
- raspodjelom troškova kako je navedeno u članu 87 ovog zakona;

2) identitetom organa ili tijela koji je odgovoran za naplatu naknada ili troškova.

(2) Svaki nadležni organ iz člana 7 ovog zakona, stavlja na raspolaganje javnosti informacije iz stava 1 ovog člana za svaki referentni period i troškove nadležnog organa za koje naknade ili troškove naplaćuje u skladu sa članom 84 stav 1 tačka 1 i stav 2 i član 85 ovog zakona.

(3) Nadležni organi se konsultuje sa zainteresovanim stranama u vezi sa opštim metodom proračuna naknada ili troškova predviđenih članom 85 stav 1 tačka 1 i članom 85 stav 3 ovog zakona.

Opšti zahtjevi u vezi sa službenom sertifikacijom

Član 92

(1) Službena sertifikacija rezultira izdavanjem:

- 1) službenog sertifikata; ili
- 2) službene potvrde u slučajevima predviđenim u pravilima iz člana 2 ovog zakona.

(2) Kada nadležni organi povjeravaju određene poslove koji se odnose na izdavanje službenih sertifikata ili službenih potvrda ili u vezi sa službenim nadzorom iz člana 97 stav 1 ovog zakona, takvo povjeravanje mora biti u skladu sa čl. od 35 do 39 ovog zakona.

Službeni sertifikati

Član 93

(1) Zahtjevi iz čl. 94, 95 i 96 ovog zakona, primjenjuju se:

- 1) kada se zahtjevima iz člana 2 ovog zakona zahtijeva izdavanje službenog sertifikata; i
- 2) kada su službeni sertifikati neophodni za svrhu izvoza pošiljaka životinja i roba u druge zemlje ili kada se to zahtijeva od nadležnog organa države odredišta.

Potpisivanje i izdavanje službenih sertifikata

Član 94

(1) Službene sertifikate izdaje nadležni organ u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog zakona.

(2) Organ iz stava 1 ovo člana određuje službena lica za sertifikaciju koja su ovlašćena za potpisivanje službenih sertifikata, istovremeno obezbjeđujući da su ta lica:

- 1) nepristrasna, slobodna od konflikta interesa i naročito da nijesu u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno da utiče na njihovo nepristrasno obavljanje profesionalnih dužnosti u odnosu na to šta se sertifikuje; i
- 2) odgovarajuće obučena o pravilima koja potvrđuju tim sertifikatom i o tehničkoj procjeni usaglašenosti sa tim pravilima i o odgovarajućim pravilima utvrđenim ovim zakonom.

(3) Službene sertifikate potpisuje službeno lice za sertifikaciju i izdaje ih na osnovu jednog od sljedećih podataka:

1) direktnog saznanja službenog lica za sertifikaciju o važećim činjenicama i podacima relevantnim za sertifikovanje, a koje su dobijene kroz:

- službene kontrole; ili
- pribavljanje drugog službenog sertifikata izdatog od nadležnog organa;

2) činjenica i podataka relevantnih za sertifikovanje koji su poznati drugom licu koje je u tu svrhu ovlastio nadležni organ i pod čijim nadzorom obavlja djelatnost, uz uslov da službeno lice za sertifikaciju može verifikovati tačnost tih činjenica i podataka;

3) činjenica i podataka relevantnih za sertifikaciju koji su dobijeni iz dokumentacije o samokontroli subjekata, a koji su dopunjeni i potvrđeni rezultatima redovnih službenih kontrola, ako službeno lice za sertifikaciju smatra da su time ispunjeni uslovi za izdavanje službenog sertifikata.

(4) Službeni sertifikati potpisuju se od strane službenog lica za sertifikaciju i izdaje se samo na osnovu stava 3 tačka 1 ovog člana kada je zahtijevano pravilima iz člana 2 ovog zakona.

Garancije pouzdanosti za službene sertifikate

Član 95

(1) Službeni sertifikat:

- 1) mora da sadrži jedinstveni kod;
- 2) ne smije biti potpisan od službenog lica za sertifikaciju ako je prazan ili djelimično popunjen;
- 3) mora biti napisan na crnogorskom ili jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori ili na jednom od službenih jezika države odredišta;
- 4) treba da bude autentičan i tačan;
- 5) treba da omogući identifikaciju lica koje ga je potpisalo i da sadrži datum izdavanja; i
- 6) treba da omogući jednostavnu verifikaciju povezanosti između sertifikata, nadležnog organa koji ga izdaje i pošiljke, lota ili pojedinačne životinje ili robe obuhvaćene sertifikatom.

(2) Nadležni organ preduzima sve potrebne mjere za sprečavanje izdavanja lažnih ili obmanjujućih službenih sertifikata ili zloupotrebe službenih sertifikata.

Pravila za službene sertifikate

Član 96

(1) Ministarstvo propisuje zahtjeve za ujednačenu primenu pravila za sertifikate u skladu sa čl. 94 i 95 ovog zakona.

(2) Zahtjevi iz stava 1 ovog člana odnose se na:

- 1) obrazac službenog sertifikata i pravila za izdavanje tih sertifikata, kada zahtjevi nijesu utvrđeni pravilima iz člana 2 ovog zakona;
- 2) mehanizme i tehničke mjere kojima se obezbjeđuje izdavanje tačnih i pouzdanih službenih sertifikata i sprečava rizik od prevare;
- 3) postupke koje treba pratiti u slučaju povlačenja službenih sertifikata i pri izdavanju zamjenskih sertifikata;
- 4) pravila za izradu ovjerenih kopija službenih sertifikata;
- 5) formate dokumenata koji moraju da prate životinje i robu nakon sprovedene službene kontrole;
- 6) pravila za izdavanje elektronskih sertifikata i pravila za upotrebu elektronskih potpisa.

Službene potvrde

Član 97

(1) Službene potvrde zahtjevano u skladu sa ovim zakonom ili pravilima iz člana 2 ovog zakona izdaju subjekti pod službenim nadzorom nadležnih organa ili nadležni organi u skladu sa st. 2, 3 i 4 ovog člana.

(2) Službena potvrda treba da bude:

- 1) treba da bude vjerodostojna i tačna;
- 2) napisana na crnogorskom ili jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori ili na jednom od službenih jezika države odredišta; i
- 3) omogućava verifikaciju povezanosti između službene potvrde i te pošiljke ili lota, kada se odnosi na pošiljku ili lot.

(3) Nadležni organ obezbjeđuje da je osoblje koje sprovodi službenu kontrolu radi nadzora izdavanja službenih potvrda ili u slučaju kada službene potvrde izdaju nadležni organi, osoblje uključeno u izdavanje tih službenih potvrda i da je:

1) nepristrasno i slobodno od konflikta interesa i naročito da nisu u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno da utiče na sposobnost nepristrasnog obavljanja profesionalnih dužnosti u odnosu na to što se sertifikuje službenim potvrdama; i

2) dobilo odgovarajuću obuku o:

- pravilima sa kojima se usaglašenost potvrđuje sa tim službenim potvrdama i o tehničkoj procjeni usaglašenosti sa tim pravilima;
- relevantnim pravilima utvrđenim ovim zakonom.

(4) Nadležni organ sprovodi redovne službene kontrole radi verifikacije da:

1) subjekti koji izdaju potvrde postupaju u skladu sa uslovima utvrđenim u propisima iz člana 2 stav 1 ovog zakona;

2) se potvrda izdaje na osnovu relevantnih, tačnih i proverljivih činjenica i podataka

Određivanje nacionalnih referentnih laboratorija

Član 98

(1) Uprava određuje jednu ili više nacionalnih referentnih laboratorija za područja koja su predmet službenih kontrola u skladu sa ovim zakonom za svaku referentnu laboratoriju Evropske unije.

(2) Ako u Crnoj Gori ne postoji nacionalna referentna laboratorija koja ispunjava propisane uslove, Uprava može da odredi laboratoriju, kao nacionalnu referentnu laboratoriju sa teritorije države članice Evropske unije ili sa teritorije zemlje koja je potpisnica ugovora sporazuma Evropske ekonomske oblasti.

(3) Uslovi utvrđeni članom 44 stav 4 tačka 4 i stav 5, članom 46, članom 49 stav 1, članom 49 stav 2 tač. 1 i 2 i članom 49 stav 3 ovog zakona primjenjuju se na nacionalne referentne laboratorije u Crnoj Gori.

(4) Odstupajući od člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona, za područje uređeno pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona, Uprava može da odredi službene laboratorije, koje su kao takve odredila Uprava i na osnovu odstupanja usvojenih u skladu sa članom 48 ovog zakona, kao nacionalne referentne laboratorije, bez obzira da li ispunjavaju uslove predviđen u člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona.

(5) Nacionalna referentna laboratorija Crne Gore mora da:

1) bude nepristrasna i da je slobodna od konflikta interesa, i posebno da se ne nalazi u situaciji koja može, direktno ili indirektno, da utiče na nepristrasnost njihovog stručnog postupanja u pogledu obavljanja onih poslova koje obavljaju kao nacionalne referentne laboratorije;

2) ima zaposlene, odnosno lica angažovana putem ugovora sa odgovarajućim kvalifikacijama i odgovarajućom obukom za tehnike laboratorijskih ispitivanja, testiranja i dijagnostike u svojim oblastima stručnosti, kao i pomoćno osoblje, prema potrebi;

3) ima u vlasništvu infrastrukturu i opremu i proizvode ili pristup istoj, kao i sredstva koja su potrebna da bi se obavili poslovi za koje je određena nacionalna referentna laboratorija;

4) obezbeđuje da zaposleni i bilo koja lica angažovana po ugovoru imaju dobro poznavanje međunarodnih standarda i praksu, kao i da u svom radu uzimaju u obzir najnovije rezultate istraživanja na nacionalnom nivou, nivou Evropske unije i međunarodnom nivou;

5) ima u vlasništvu potrebnu opremu ili pristup istoj, za obavljanje svojih poslova u hitnim slučajevima;

6) ispunjava odgovarajuće standarde biološke sigurnosti, tamo gde je to relevantno.

(6) Uprava se obavezuje da:

1) dostavi naziv i adresu svake nacionalne referentne laboratorije Evropskoj komisiji i odgovarajućoj referentnoj laboratoriji Evropske unije i državama članicama;

2) stavlja na uvid javnosti podatke iz tačke 1 ovog stava;

3) ažurira informacije navedene u tački 1 ovog stava kad god je to potrebno.

-(7) Ako se u Crnoj Gori uspostavi više od jedne nacionalne referentne laboratorije za referentne laboratorije Evropske unije, Uprava mora da osigura da takve laboratorije blisko sarađuju, kako bi se osigurala efikasna koordinacija između njih, sa ostalim nacionalnim laboratorijama, kao i sa referentnim laboratorijama Evropske unije.

(8) Pored uslova navedenih u st. 3, 4 i 5 ovog člana, nadležni organ može da propiše dodatne zahtjeve za nacionalne referentne laboratorije, sa ograničenjem na osiguravanje koherentnosti sa svim dodatnim zahtjevima utvrđenim za referentne laboratorije Evropske unije.

Odgovornosti i zadaci nacionalnih referentnih laboratorija

Član 99

(1) Nacionalne referentne laboratorije u području svoje nadležnosti dužne su da:

1) sarađuju sa referentnim laboratorijama Evropske unije i učestvuju u sprovođenju programa osposobljavanja i međulaboratorijskim uporednim ispitivanjima koje organizuju te laboratorije;

2) koordiniraju aktivnosti službenih laboratorija određenih u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona sa ciljem usklađivanja i unaprjeđivanja metoda za laboratorijska ispitivanja, testiranja i dijagnostike i njihove primjene;

3) po potrebi, organizuju međulaboratorijska uporedna ispitivanja ili provjere stručnosti između službenih laboratorija, obezbjeđuju odgovarajuće praćenje takvih ispitivanja i obavještavaju Upravu o rezultatima takvih ispitivanja i praćenja;

4) obezbjeđuju diseminaciju informacija koje im dostavi referentna laboratorija Evropske unije nadležnim organima i službenim laboratorijama;

5) u okviru svoje misije pruža naučnu i tehničku pomoć nadležnim organima za sprovođenje višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola iz člana 102 ovog zakona i koordinisanih programa kontrola donijetih u skladu sa članom 109 ovog zakona;

6) kada je relevantno, validuje reagense i partije reagenasa, utvrđuje i vodi ažurirane liste raspoloživih referentnih supstanci i reagenasa i proizvođača i dobavljača takvih supstanci i reagenasa;

7) po potrebi, sprovodi programe osposobljavanja za osoblje službenih laboratorija određenih na osnovu člana 44 stav 1 ovog zakona, i

8) aktivno pomaže Crnoj Gori, koja ju je odredila da za njene potrebe bude nacionalna referentna laboratorija, u dijagnostici pri izbijanju bolesti koje se prenose hranom, zoonoza ili bolesti životinja ili štetni organizmi bilja, a u slučaju neusaglašenosti pošiljaka vrši potvrdne dijagnoze, karakterizaciju i sprovođenje epizootioloških ili taksonomskih studija istraživanja patogenih izolata ili primjeraka štetnih organizama.

(2) Osim detaljnih pravila za zadatke iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo propisuje odgovornosti i zadatke nacionalne referentne laboratorije, koji su ograničeni na osiguravanje usklađenosti sa svim dodatnim odgovornostima i zadacima koje su utvrdile referentne laboratorije Evropske unije.

Opšta pravila pomoći i saradnje

Član 100

(1) Uprava pruža administrativnu pomoć nadležnim organima država članica Evropske unije kako bi se obezbjedila pravilna primjena pravila iz člana 2 ovog zakona, u slučajevima koji su relevantni u više od jedne države.

(2) Administrativna pomoć iz stava 1 ovog člana uključuje saradnju nadležnog organa Crne Gore u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog i nadležnih organa država članica Evropske unije.

(3) Zahtjevi utvrđeni u ovom poglavlju ne dovode u pitanje zahtjeve utvrđene nacionalnim propisima:

1) koji se primjenjuju i koji su namijenjeni za izdavanje isprava i informacija koje su predmet sudskih istraga i sudskih postupaka, uključujući kaznene istrage, ili se na njih odnose; i

2) o zaštiti komercijalnih interesa fizičkih ili pravnih lica.

(4) Uprava preduzima mjere radi olakšavanja prijenosa informacija od, ostalih organa za sprovođenje zakona, javnih tužitelja i pravosudnih organa nadležnim organima o mogućoj neusaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona koje su relevantne za primjenu ovog poglavlja i koje mogu predstavljati:

1) rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetički modifikovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizika za životnu sredinu; ili

2) moguće kršenje pravila iz člana 2 stav 1 ovog zakona počinjeno prevarnim ili obmanjujućim praksama.

(5) Komunikacija među nadležnim organima se obavlja pisanim putem, u papirnatom ili u elektronskom obliku.

Tijela za vezu

Član 101

(1) Nadležni organ za oblasti iz člana 2 ovog zakona, određuje jedno ili više tijela za vezu koja djeluju kao kontakt tačke odgovorne za olakšavanje razmjene obavještenja između nadležnih organa.

(2) Određivanje tijela za vezu ne isključuje direktne kontakte, razmjenu informacija ili saradnju među nadležnim organima Crne Gore i država članica Evropske unije.

(3) Nadležni organ Crne Gore, dostavlja Evropskoj komisiji i državama članicama Evropske unije kontaktne podatke o svojim tijelima za vezu određenima u skladu sa stavom 1 ovog člana i obavještava o svakoj o promjeni tih podataka.

Višegodišnji nacionalni planovi službenih kontrola i jedinstveno tijelo

Član 102

(1) Službene kontrole se sprovode u skladu sa ovim zakonom, na osnovu VNPSK koji se koordinirano priprema i sprovodi na teritoriju Crne Gore.

(2) Uprava kao jedinstveno tijelo koje osniva u svom sastavu organizacionu jedinicu koja:

- 1) koordinira pripremu VNPSK između svih nadležnih organa odgovornih za sprovođenje službenih kontrola prema prodjeli nadležnosti iz člana 7 ovog zakona;
- 2) obezbjeđuje koherentnosti VNPSK;
- 3) prikuplja informacije o sprovođenju VNPSK u svrhu dostavljanja godišnjeg izvještaja iz člana 105 ovog zakona i preispitivanja i ažuriranja VNPSK, po potrebi, u skladu sa članom 104 stavom 2 ovog zakona.
- (3) VNPSK iz stava 1 ovog člana donosi Uprava.
- (4) Za potrebe pripreme, donošenja, preispitivanja i ažuriranja VNPSK, Vlada osniva Komisiju koja se sastoji od predstavnika nadležnih organa uključenih u sprovođenje službenih kontrola prema odredbama ovog zakona.
- (5) Za sprovođenje VNPSK Uprava donosi godišnje planove kontrola prema područjima nadležnosti iz člana 7 ovog zakona.
- (6) Radi sprovođenja ciljane procjene stanja primjene pravila iz člana 2 ovog zakona i utvrđivanja učestalosti određenih opasnosti u Crnoj Gori, Ministarstvo može doneti pravila o sprovođenju kontrolnih programa i organizovanju, po potrebi, prikupljanja podataka i informacija.

Sadržaj VNPSK

Član 103

(1) U cilju obezbjeđivanja planiranja i sprovođenja službenih kontrola u svim područjima iz člana 2 ovog zakona, u skladu sa kriterijumima iz člana 16 ovog zakona i zahtjevima iz čl. 25 do 34 ovog zakona, nadležni organ priprema VNPSK.

(2) VNPSK sadrži opšte informacije o strukturi i organizaciji sistema službenih kontrola u Crnoj Gori, u svakoj o oblasti obuhvaćenim ovim zakonom, i dodatne informacije naročito o sljedećem:

- 1) strateškim ciljevima VNPSK i načinu na koji se ti ciljevi uzimaju u obzir kod određivanja prioriteta službenih kontrola i raspodjele sredstava;
- 2) kategorizaciji rizika službenih kontrola;
- 3) određivanju nadležnih organa i utvrđivanju njihovih poslova na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou i o sredstvima kojima nadležni organi raspolažu;
- 4) kada je primjenjivo, povjeravanje određenih poslova službenih kontrola delegiranim tijelima;
- 5) opštoj organizaciji i upravljanju službenim kontrolama na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, uključujući službene kontrole u pojedinačnim objektima;
- 6) sistemu kontrole koji se primjenjuje na različite sektore i koordinaciju između različitih službi nadležnih organa, odgovornih za službene kontrole u tim sektorima;
- 7) uspostavljenim procedurama i sistemima radi obezbjeđivanja usaglašenosti i u izvršavanju obaveza nadležnih organa u članu 12 stav 1 ovog zakona;
- 8) obukama osoblja nadležnih organa;
- 9) dokumentovanim procedurama predviđenim u članu 19 stavu 1 i 2 ovog zakona;
- 10) opštoj organizaciji i operativnosti kriznih planova u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona;
- 11) opštoj organizaciji saradnje i uzajamnoj pomoći sa nadležnim organima država članica Evropske unije.

Priprema, ažuriranje i preispitivanje VNPK

Član 104

(1) Uprava obezbjeđuje da VNPSK iz člana 102 stav 1 ovog zakona bude dostupan javnosti, sa izuzetkom onih djelova plana čije bi objavljivanje moglo da ugrozi efikasnost službenih kontrola.

(2) VNPSK se redovno ažurira sa ciljem prilagođavanja promjenama pravila iz člana 2 ovog zakona i kako bi se uzelo u obzir najmanje sljedeće činioce:

- 1) pojava novih bolesti, organizama štetnih za bilje ili drugih rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u slučaju genetički modifikovanih organizama i sredstava za zaštitu bilja i rizika na životnu sredinu;

- 2) značajne promjene u strukturi, upravljanju ili funkcionisanju nadležnih organa Crne Gore, upravljanja njima ili njihovim poslovanjem;
 - 3) rezultate sprovedenih službenih kontrola u Crnoj Gori;
 - 4) rezultate audita koje je Evropska komisija sprovedla u Crnoj Gori;
 - 5) naučna saznanja, i
 - 6) po potrebi, rezultate sprovedenih službenih kontrola koje je nadležni organ treće zemlje sproveo u Crnoj Gori.
- (3) Na zahtjev Evropske komisije, Uprava dostavlja poslednju ažuriranu verziju VNPSK Crne Gore.

Godišnji izvještaji

Član 105

(1) Uprava dostavlja Vladi Crne Gore i Evropskoj komisiji izveštaj o VNPSK do 31. avgusta svake godine, a koji sadrži:

- 1) bilo koje izmjene koje je nadležni organ unio u VNPSK da bi uzeo u obzir činioce navedene u članu 104 stavu 2 ovog zakona;
- 2) rezultate službenih kontrola sprovedenih u prethodnoj godini;
- 3) vrstu i broj slučajeva neusaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, koje je u svakoj oblasti plana u prethodnoj godini nadležni organ otkrio;
- 4) mjere preduzete da bi se obezbedio efikasno funkcionisanje VNPSK, uključujući mjere sprovedenja i rezultate takvih mjera; i
- 5) link sa internet stranicu nadležnog organa koja sadrži javne informacije o naknadama iz člana 90 stav 2 ovog zakona.

(2) Da bi se obezbjedio ujednačena forma godišnjih izveštaja iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo bliže propisuje obraza za dostavljanje informacija i podataka o službenim kontrolama.

(3) Forme iz stava 2 ovog člana uskladiće se sa formama utvrđenim od strane Evropske komisije za slanje godišnjih izvještaja od strane država članica Evropske unije.

Krizni planovi za hranu i hranu za životinje

Član 106

(1) Za primjenu opšteg plana za upravljanje krizama predviđenog pravilima o bezbjednosti hrane, Uprava će razviti i sprovoditi krizne planove u oblasti bezbjednosti hrane i hrane za životinje kojima se utvrđuju mjere koje se moraju sprovesti bez odlaganja kada se utvrdi da hrana ili hrana za životinje predstavlja ozbiljan rizik po zdravlje ljudi ili životinja, bilo direktno ili posredno kroz životnu sredinu.

(2) Planom za upravljanje kriznim situacijama iz stava 1 ovog člana, definišu se:

- 1) nadležni organi uključeni u plan;
- 2) ovlašćenja i odgovornosti organa iz tačke 1 ovog stava; i
- 3) kanali i postupci za razmjenu informacija između nadležnih organa i, po potrebi, drugih uključenih strana, kako je primjenjivo.

(3) Uprava preispituje redovno svoj krizni plan za hranu i hranu za životinje kako bi uzele u obzir promjene u organizaciji nadležnih organa i iskustva dobijenog tokom njegove primjene i tokom organizacije simulacijskih vježbi.

(4) Ministarstvo donosi krizne planove, određuje zainteresovane strane prilikom uspostavljanja i sprovođenja tih planova, i utvrđuje način uspostavljanja i funkcionisanja takvih planova.

Uspostavljanje dodatnih uslova za unos u Crnu Goru životinja i robe

Član 107

(1) Ministarstvo utvrđuje uslove koje moraju ispunjavati životinje i roba koja se unose i u Crnu Goru iz trećih zemalja, a koji su neophodni da se obezbedi usklađenost životinja i robe sa odgovarajućim zahtevima utvrđenim pravilima iz člana 2 ovog zakona, osim tač. 4, 5, 7 i 8 ovog zakona, ili sa zahtevima koji se priznaju kao najmanje ekvivalentni njima.

(2) Uslovi utvrđeni propisima iz stava 1 ovog člana mogu identifikovati životinje i robu pozivanjem na njihove šifre iz kombinovane nomenklature i mogu uključivati:

- 1) zahtjev da određene životinje i roba mogu se unositi u Crnu Goru samo iz treće zemlje ili regiona treće zemlje koji se nalazi na listi koju je u tu svrhu sastavila Komisija;
- 2) zahtjev da pošiljke određenih životinja i robe iz trećih zemalja budu otpremljene iz, i dobijene ili pripremljene u, objektima koji ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve iz stava 1 ovog člana ili zahtjeve koji se priznaju kao najmanje ekvivalentni njima;
- 3) zahtjev da pošiljke određenih životinja i robe budu praćene službenim sertifikatom, službenom potvrdom ili bilo kojim drugim dokazom da pošiljke ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve iz stava 1 ovog člana ili zahtjeve koji se priznaju kao najmanje ekvivalentni njima, uključujući rezultate analiza sprovedenih u akreditovanoj laboratoriji;
- 4) obaveza da se dokazi iz tačke 3 ovog člana dostave u skladu sa određenim formatom;
- 5) svaki drugi zahtjev neophodan da se obezbedi da određene životinje i roba pružaju nivo zaštite zdravlja i, u slučaju genetički modifikovanih organizama i životne sredine, ekvivalentan zahtjevima iz stava 1 ovog člana.

(3) Ministarstvo utvrđuje pravila o formatu i vrsti službenih sertifikata, službenih potvrda ili dokaza zahtjevanih u skladu sa pravilima iz stava 2 tačka 3 ovog člana, koji moraju biti usklađeni sa službenim sertifikatima, službenim potvrdama ili dokazima koji se zahtjevaju u Evropskoj uniji.

(4) U smislu ovog zakona, države članice EU se ne smatraju trećim zemljama.

(5) Crna Gora prestaje sa bilateralnim i multilateralnim sporazumima na dan pristupanja Evropske unije povezanih sa oblastima iz člana 2 ovog zakona.

Posebne mjere za unosom određenih životinja i robe u Crnu Goru

Član 108

(1) U slučajevima koji nisu hitne mjere za hranu i hranu za životinje i i nekomercijalna kretanja kućnih ljubimaca (pasa, mačaka i tvorova), kada postoje dokazi da unos u Crnu Goru određenih životinja ili robe prijelomom iz treće zemlje, njenog regiona ili grupe trećih zemalja predstavlja rizik po zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili u slučaju genetički modifikovanih organizama, i po životnu sredinu, ili kada postoje dokazi o rasprostranjenom ozbiljnom nepoštovanju pravila iz člana 2 ovog zakona, Ministarstvo će preduzeti neophodne mjere za ograničavanje takvog rizika ili za otklanjanje utvrđenog nepoštovanja pravila.

(2) Mjere iz stava 1 ovog člana identifikuju životinje i robu pozivanjem na njihove šifre iz kombinovane nomenklature i mogu uključivati:

- 1) zabranu ulaska u Crnu Goru životinja i robe iz stava 1 ovog člana koje potiču iz, ili su otpremljene iz, relevantnih trećih zemalja ili njihovih regiona;
- 2) zahtjev da životinje i roba iz stava 1 ovog člana, porijeklom iz ili otpremljene iz određenih trećih zemalja ili njihovih regiona, budu podvrgnute posebnom tretmanu ili kontrolama prije otpreme;
- 3) zahtjev da životinje i roba iz stava 1 ovog člana, porijeklom iz ili otpremljene iz određenih trećih zemalja ili njihovih regiona, budu podvrgnute posebnom tretmanu ili kontrolama prilikom unosa u Crnu Goru;
- 4) zahtev da pošiljke životinja i robe iz stava 1 ovog člana, porijeklom iz ili otpremljene iz određenih trećih zemalja ili njihovih regiona, budu praćene službenim sertifikatom, službenom potvrdom ili bilo kojim drugim dokazom da pošiljka ispunjava zahtjeve utvrđene pravilima iz člana 2 ovog zakona ili zahtjeve koji se priznaju kao najmanje ekvivalentni njima;
- 5) zahtjev da se dokazi iz tačke 4 ovog stava dostave u skladu sa određenim formatom;
- 6) druge mjere neophodne za ograničavanje rizika.

(3) Prilikom donošenja mjera iz stava 2 uzimaju se u obzir:

- 1) informacije prikupljene u skladu sa članom 126 ovog zakona;
- 2) sve druge informacije koje su relevantne treće zemlje dostavile;
- 3) po potrebi, rezultati kontrola Komisije predviđene članom 126 stav 1 ovog zakona.

Obuka osoblja nadležnog organa i drugih organa i razmena osoblja

Član 109

(1) Nadležni organi obezbeđuju da se znanje stečeno kroz obuke koje organizuje Evropska komisija, prenosi po potrebi i odgovarajuće koristi u obuke osoblja iz člana 12 stav 4 ovog zakona.

(2) Obuke usmjerene na prenos tog znanja uključuju se u programe obuke iz člana 12 stav 4 ovog zakona.

(3) Nadležni organi obezbeđuju da se znanje stečeno kroz obuke iz stava 1 ovog člana prenosi po potrebi i odgovarajuće koristi u obukama osoblja iz člana 12 stav 4 ovog zakona, a obuke usmjerene na prenos tog znanja uključuju se u programe obuke iz člana 5 stav 4 ovog zakona.

(4) Nadležni organi mogu, u saradnji sa državama članicama i trećim zemljama, organizovati programe razmjene osoblja nadležnih organa koji obavljaju službene kontrole ili druge službene aktivnosti između dve ili više zemalja.

(5) Ministarstvo može doneti pravila o organizaciji obuka iz stava 1 ovog člana, kao i o organizaciji programa razmjene iz stava 4 ovog člana.

Opšte obaveze nadležnih organa u vezi sa sprovođenjem kontrolnih mjera

Član 110

(1) Prilikom djelovanja u skladu sa čl. 116 do 119 ovog zakona, nadležni organi daju prioritet mjerama koje treba preduzeti radi otklanjanja ili ograničavanja rizika po zdravlje ljudi, životinja i biljaka, dobrobit životinja, ili u slučaju genetički modifikovanih organizama i proizvoda za zaštitu bilja i po životnu sredinu.

(2) U slučaju sumnje na nepoštovanje propisa, nadležni organi sprovode istragu radi potvrđivanja ili otklanjanja te sumnje.

(3) Po potrebi, mjere preduzete u skladu sa stavom 2 ovog člana mogu obuhvatiti:

1) sprovođenje pojačanih službenih kontrola životinja, robe i subjekata u odgovarajućem vremenskom periodu;

2) službeno zadržavanje životinja i robe, kao i bilo kojih neovlašćenih supstanci ili proizvoda, prema potrebi.

Mjere u slučaju utvrđenog nepoštovanja propisa

Član 111

(1) Kada se utvrdi neusaglašenost sa propisima, nadležni organ preduzima:

a) sve radnje neophodne za utvrđivanje porijekla i obima neusaglašenosti i za utvrđivanje odgovornosti subjekta; i

b) odgovarajuće mjere kako bi se obezbjedilo da subjekt otkloni neusaglašenosti i spriječi dalje pojave takvih neusaglašenosti.

(2) Prilikom odlučivanja o mjerama, nadležni organ uzima u obzir prirodu neusaglašenosti i dosadašnje poštovanja propisa od strane subjekta.

(3) Prilikom delovanja u skladu sa stavom 1 ovog člana, nadležni organ može preduzeti sve mjere koje smatra odgovarajućim radi obezbeđenja poštovanja pravila iz člana 2 ovog zakona, uključujući, ali ne ograničavajući se na sljedeće:

a) narediti ili sprovesti tretmane nad životinjama;

b) narediti istovar, prevoz na drugo sredstvo transporta, zadržavanje i njegu životinja, karantin, odlaganje klanja životinja i, po potrebi, narediti pribavljanje veterinarske pomoći;

c) narediti tretmane nad robom, izmjenu oznaka ili pružanje korektivnih informacija potrošačima;

d) ograničiti ili zabraniti stavljanje na tržište, promet, unos u Crnu Goru ili izvoz životinja i robe; zabraniti njihov povratak u zemlju otpreme ili narediti njihov povratak;

e) narediti subjektu povećanje učestalosti samokontrola;

f) narediti da određene aktivnosti subjekta budu podvrgnute pojačanim ili sistematskim službenim kontrolama;

- g) narediti opoziv, povlačenje, uklanjanje i uništavanje robe, uz ovlaštenje, gde je primjenjivo, da se roba koristi u druge svrhe od prvobitno predviđenih;
- h) narediti izolaciju ili zatvaranje, na odgovarajući period, cijelokupnog ili dijela poslovanja subjekta, njegovih objekata, objekata za držanje životinja ili drugih prostoriya;
- i) narediti obustavu, na odgovarajući period, cijelokupnih ili dijela aktivnosti subjekta i, gde je primjenjivo, internet stranica koje on koristi;
- j) narediti suspenziju ili povlačenje odobrenja ili odobrenja za rad objekta, postrojenja, objekata za držanje životinja ili sredstva prevoza, odobrenja prevoznika ili sertifikata stručnosti vozača;
- k) narediti klanje ili eutanaziju životinja, pod uslovom da je to najprikladnija mjera za zaštitu zdravlja ljudi, kao i zdravlja i dobrobiti životinja.

(4) Nadležni organ obezbjeđuje subjektu ili njegovom predstavniku:

- 1) pisano obavještenje o odluci u vezi sa radnjom ili mjerom koja se preduzima u skladu sa st. 1 i 2 ovog zakona, zajedno sa obrazloženjem odluke; i
 - 2) informacije o pravu na žalbu protiv takve odluke, uključujući postupak i rokove za podnošenje žalbe.
- (5) Sve troškove nastale primenom ovog člana snose odgovorni subjekti.
- (6) U slučaju izdavanja lažnih ili obmanjujućih službenih sertifikata ili zloupotrebe službenih sertifikata, nadležni organ preduzima odgovarajuće mjere, uključujući:
- 1) privremeno udaljavanje službenika ovlaštenog za sertifikate sa dužnosti;
 - 2) povlačenje ovlaštenja za potpisivanje zvaničnih sertifikata;
 - 3) bilo koju drugu mjeru koja sprečava ponavljanje prekršaja iz člana 94, stav 2 ovog zakona.

Prijavljivanje povreda propisa

Član 112

(1) Država Crna Gora obezbjeđuje da nadležni organ ima djelotvorne mehanizme za omogućavanje prijavljivanja stvarnih ili potencijalnih povreda ovog zakona.

(2) Mehanizmi iz stava 1 ovog člana uključuju najmanje:

- 1) postupke za prijem prijave povreda i njihovo dalje postupanje;
- 2) odgovarajuću zaštitu lica koja prijavljuju povredu od odmazde, diskriminacije ili drugih oblika nepravilnog postupanja; i
- 3) zaštitu ličnih podataka lica koje prijavljuje povredu, u skladu sa pravilima Evropske unije i nacionalnim zakonodavstvom.

Usklađivanje sa tehničkim napredkom i naučnim dostignućima

Član 113

(1) Radi usklađivanja sa izmjenama pravila iz člana 2 ovog zakona, u skladu sa tehničkim napretkom i naučnim dostignućima mijenjaju se i postupci iz člana 19 stav 2 ovog zakona kao i upućivanja na evropske standarde iz člana 36 tačka 2 alineja 4 i člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona, u slučaju da ISO izmijeni te standarde.

(2) Izmjenjena pravila iz člana 2 ovog zakona, u skladu sa tehničkim napretkom i naučnim dostignućima, izmjenjeni postupci iz člana 19 stav 2 ovog zakona kao i izmjenjena upućivanja na evropske standarde iz člana 36 tačka 2 alineja 4 i člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona, utvrđuje Ministarstvo.

Zaštita podataka

Član 114

Prilikom vršenja službenih i drugih kontrola u skladu sa ovim zakonom obrada ličnih podataka vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Prava i dužnosti nadležnog inspektora

Član 115

U sprovođenju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti nadležni inspektor ima pravo i dužnost u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju oblasti iz člana 2 ovog zakona da:

- 1) kontroliše da li svi subjekti na koje se zakon odnosi preduzimaju mjere u skladu sa ovim zakonom i propisima u oblastima na koje se ovaj zakon primenjuje;
- 2) provjerava da li pravno lice, odnosno preduzetnik, sprovodi delgirane poslove u skladu sa članom 36 ovog zakona i posebnim uslovima propisanim u oblastima na koje se ovaj zakon primenjuje;
- 3) provjerava da li ovlašćena tijela postupaju u skladu sa odredbama člana 38 ovog zakona;
- 4) provjerava da li zaposleni, u objektima u kojima se vrši klanje živine ili lagomorfa, odnosno u objektima u kojima se vrši klanje životinja drugih vrsta ispunjavaju zahteva u skladu sa članom 24 stav 4 ovog zakona;
- 5) kontroliše ispunjenost dodatnih zahtjeva u skladu sa ovim zakonom (čl. 25 do 27);
- 6) kontroliše pošiljku koja se unosi, odnosno koja je u tranzitu u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima na koje se ovaj zakon primenjuje;
- 7) provjerava uslove i način da li je posebna obrada pošiljaka sprovedena u skladu sa ovim zakonom (član 77);
- 8) provjerava da li službene laboratorije i referentne laboratorije ispunjavaju zahteve u skladu sa ovim zakonom (član 44);
- 9) kontroliše izvršavanje mjera po ovom zakonu;
- 10) preduzima druge mjere i radnje u skladu sa ovim zakonom.

VII. KAZNE NE ODREDBE

Član 116

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) radi sprovođenja službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti, na zahtjev nadležnog organa, ne omogući pristup svojoj opremi, prevoznim sredstvima, prostorijama i drugim mjestima pod kontrolom subjekta, kao i njihovoj okolini, informacionim sistemima za upravljanje podacima, životinjama i robi pod svojom kontrolom, dokumentima i svim drugim relevantnim informacijama (član 23 stav 1);
- 2) ne pruži pomoć nadležnim organima i kontrolnim tijelima za organsku proizvodnju u obavljanju njihovih poslova i ne sarađuje sa njima tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti (član 22 stav 2);
- 3) kao subjekt odgovoran za pošiljku unešenih životinja ili robe koja se unosi u Crnu Goru, odmah ne dostavi nadležnom inspektoru sve informacije u vezi sa pošiljkom, u papirnoj ili elektronskoj formi (član 22 stav 3);
- 4) ne obezbijedi najmanje sljedeće ažurirane podatke: naziv i pravnu formu, kao i konkretne aktivnosti koje obavlja, uključujući aktivnosti putem sredstava komunikacije na daljinu, i mjesta pod svojom kontrolom (član 22 stav 5);
- 5) ovlašćeno delegirano tijelo ili fizičko lice kojem su povjereni određeni poslovi službene kontrole u skladu sa članom 35 stav 1 ovog zakona, ili drugi poslovi u vezi sa službenim aktivnostima u skladu sa članom 33 ovog zakona ako:
 - a) redovno ne obavještava nadležni organ koji mu je povjerio poslove, niti na njegov zahtjev dostavlja informacije o rezultatima sprovedenih službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;
 - b) odmah ne obavijesti nadležni organ kada rezultati službenih kontrola ukazuju na neusaglašenost ili na mogućnost njenog postojanja, osim ako posebnim sporazumom nije drugačije uređeno;
 - c) ne omogući pristup svojim prostorijama i objektima, ne sarađuje i ne pruži pomoć nadležnom organu (član 39 stav 1);

- 6) uzorkovanje, označavanje i rukovanje uzorcima ne sprovodi na način kojim se obezbjeđuje njihova pravna, naučna i tehnička validnost (član 41 stav 4);
- 7) kada rezultati laboratorijskih ispitivanja, testiranja i dijagnostike uzoraka ukazuju na rizik po zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, na rizik po životnu sredinu, odnosno ukazuju na mogućnost neusaglašenosti, službena laboratorija odmah ne obavijesti nadležni organ i, po potrebi, delegirana tijela ili fizička lica, osim ako posebnim sporazumom nije drugačije propisano (član 45 stav 1);
- 8) na zahtjev referentne laboratorije Evropske unije, druge države ili nacionalne referentne laboratorije, službena laboratorija ne učestvuje u međulaboratorijskim uporednim ispitivanjima ili testovima stručnosti (član 45 stav 2);
- 9) na zahtjev nadležnog organa, službena laboratorija javno ne objavi nazive metoda koje koristi za laboratorijska ispitivanja, testiranja i dijagnostiku u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti (član 45 stav 3);
- 10) na zahtjev nadležnog organa, uz rezultate laboratorijskih ispitivanja, testiranja i dijagnostike ne navede metodu koja je korišćena (član 45 stav 4);
- 11) subjekt odgovoran za pošiljku ne obezbijedi da originalni službeni sertifikat ili dokument, odnosno njihov elektronski ekvivalent, prati pošiljku životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona i ne dostavi ga nadležnom organu na graničnom kontrolnom mjestu, gdje se zadržava, osim ako pravilima iz člana 2 ovog zakona nije drugačije propisano (član 57 stav 1);
- 12) subjekt odgovoran za pošiljku podijeli pošiljku prije sprovođenja službene kontrole i finalizacije Zajedničkog zdravstvenog ulaznog dokumenta (ZZUD) u skladu sa članom 63 stav 5 i članom 64 ovog zakona (član 57 stav 3);
- 13) subjekt odgovoran za pošiljku ne popuni relevantni dio ZZUD-a za svaku pošiljku kategorija životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona i time ne izvrši prethodnu najavu dolaska pošiljke graničnom kontrolnom mjestu (član 63 stav 1);
- 14) subjekt odgovoran za pošiljku unaprijed ne obavijesti nadležni organ na graničnom kontrolnom mjestu popunjavanjem i podnošenjem relevantnog dijela ZZUD-a (član 63 stav 4);
- 15) prilikom stavljanja pošiljki pod carinski postupak, uključujući skladištenje u carinskim skladištima ili slobodnim zonama, ne podnese ZZUD na uvid carinskim organima (član 64 stav 1);
- 16) bez odlaganja ne postupi po mjerama koje je naložio nadležni organ u skladu sa članom 72 st. 4 i 12 i članom 73 ovog zakona, a najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema odluke nadležnog organa, ukoliko nadležni granični organ nije odredio kraći rok (član 75 stav 1).

Obavješćavanje o izrečenim kaznama

Član 117

(1) Kaznene odredbe koje se primjenjuju na povrede ovog zakona uz preduzimanje svih neophodnih mjera kako bi se obezbjedila njihova primjena, moraju biti djelotvorne, srazmjerne i odvrćajuće.

(2) Uprava o odredbama iz stava 1 ovog člana obavješćava Evropsku komisiju bez odlaganja o svakoj njihovoj izmjeni.

(2) Novčane kazne za povrede ovog zakona i pravila iz člana 2 ovog zakona, izvršene putem prevarnih ili obmanjujućih praksi naplaćuju se u skladu sa zakonom, a odražavaju najmanje ekonomsku korist ostvarenu od strane subjekta ili, prema potrebi, određeni procenat njegovog godišnjeg prometa.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 118

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 119

Do određivanje službenih laboratorija u skladu sa ovim zakonom obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti vršiće ranije ovlašćene laboratorije.

Član 120

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE: PREDLOG ZAKONA O SLUŽBENIM KONTROLAMA

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U okviru Pregovaračkog poglavlja 12 - Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarna politika Crnoj Gori su postavljena su tri završna mjerila od kojih se dva dominantno odnose na službene u ovim oblastima i glase:

- Crna Gora pruža Komisiji garanciju za uspostavljanje sistema kompatibilnog sistema EU za službene kontrole živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla, uključujući i njegovo finansiranje;
- Crna Gora nastavlja da uspostavlja i razvija, u skladu s pravnom tekovinom EU, relevantne administrativne strukture, posebno kada je riječ o kontroli bezbjednosti hrane, te nastavlja da jača svoje administrativne kapacitete i infrastrukturu;
- Crna Gora treba da pokaže da će imati neophodne administrativne kapacitete za pravilno sprovođenje i primjenu cjelokupne pravne tekovine obuhvaćene ovim poglavljem o pristupanju;

Regulativu (EU) 2017/625 o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, (Regulativa o službenim kontrolama) Evropska komisija je 2017. godine koja je stupila na snagu 2019.godine.

Predlog zakona o službenoj kontroli u navedenim oblastima je izrađen shodno potrebi da se u Crnoj Gori uspostavi sistem službene kontrole kompatibilan sistemu službene kontrole Evropske unije transpozicijum EU Zakona o službenoj kontroli u nacionalno zakonodavstvo.

Ovaj zakon predstavlja horizontalni, krovni akt i osnov je za donošenje više stotina podzakonskih propisa (implemetirajućih i delegirajućih Regulativa EK kojima se bliže propisuje svaki segment kontrole) koji moraju biti usaglašeni sa EU propisima do kraja godine. Predlog ovog zakona dostavljen je Evropskoj komisiji na ocjenu usaglašenosti. Ovim zakonom su propisana pravila za uspostavljanje, planiranje, sprovođenje i izvještavanje o službenim kontrolama tj. obaveze nadležnih organa odgovornih za sprovođenje svih propisa o hrani i hrani za životinje, propisa o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE

Predlog ovog zakona je u potpunosti usaglašen sa Regulativom (EU) 2017/625 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. marta 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, (Regulativa o službenim kontrolama)/ Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, (Official Controls Regulation)

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predlogom Zakona definisan je predmet zakona odnosno pravila za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, nadležni organi za organizaciju, sprovođenje i koordinaciju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, finansiranje službenih kontrola, administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru, takse i naknade za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Članom 2 definisane su oblasti nad kojima se sprovode službene kontrole radi potvrde ispunjenost propisanih zahtjeva utvrđenih ovim zakonom. i propisanih zahtjeva iz oblasti:

a) hrane i bezbjednosti hrane, integriteta u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane, uključujući pravila kojima je cilj da se obezbijede poštene prakse u trgovini i zaštititi interesa potrošača i informacije za potrošače, proizvodnje i upotrebe materijala i predmeta koji su namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom;

b) namjernog uvođenja u životnu sredinu genetički modificovanih organizama u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje;

c) hrane za životinje i bezbjednost hrane za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije i upotrebe hrane za životinje, uključujući zahtjeve kojima se obezbjeđuje poštena trgovačka praksa i zaštita zdravlja i interesa potrošača i informisanje potrošača;

d) zdravlja životinja;

e) sprečavanja i svođenje na najmanju moguću mjeru rizika za zdravlje ljudi i životinja koji proizlaze iz nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda;

f) zahtjeva za dobrobit životinja;

g) zaštitnih mjera protiv štetnih organizama bilja;

h) stavljanja na tržište i upotrebu sredstava za zaštitu bilja i održivu upotrebu pesticida, osim uređaja za primjenu pesticida;

i) organske proizvodnje i označavanje organskih proizvoda;

j) upotrebe i označavanja oznaka zaštićenog porijekla, zaštićenih oznaka geografskog porijekla i garantovanog tradicionalnih specijaliteta

Članom 3 propisani su izuzeci od primjene službene kontrole u cilju potvrđivanja ispunjenosti zahtjeva utvrđenih drugim propisima (npr: zaštita životinja koje se koriste u naučne svrhe i dr.).

Članom 4 definisana je službene kontrole radi verifikacija ispunjenosti propisanih zahtjeva iz člana 2 ovog zakona, kada su ti zahtjevi primjenljivi za životinje i robu koja se unosi u Crnu Goru ili koja će biti izvezena iz Crne Gore.

Članom 5 bliže je opisano značenje i razlika između službene kontrole i službene aktivnosti.

Članom 6 propisani su izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu i njihova značenja (npr: plan kontrole (control plan) je plan koji donose nadležni organi, a koji sadrži informacije o organizaciji i strukturi sistema službenih kontrola, njegovom funkcionisanju sa detaljnim planom službenih kontrola koje treba sprovesti tokom određenog perioda u svakoj oblasti u skladu sa čl. 2, 3 i 4 ovog zakona; službeni sertifikat (official certificate) je papirni ili elektronski dokument potpisan od strane službenog lica za sertifikaciju, kojim se garantuje usaglašenost sa zahtjevima iz čl. 2, 3 i 4 ovog zakona). Kroz izraze se u potpunosti i jasno, dalje kroz sve propise iz svih oblasti, ovi izrazi moraju tumačiti i primjenjivati u punom značenju kako je i navedeno);

Članom 7 definisani su nadležni organi za sprovođenje ovog zakona kao i ostalih propisa kojima su uređene oblasti iz člana 2 stav 1 ovog zakona organ uprave nadležan za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (Uprava); organ državne uprave nadležan za poljoprivredu; organ državne uprave nadležan za životinu sredinu). Ovim članom je propisano da Uprava može povjeriti određene poslove službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti iz svoje nadležnosti delegiranim tijelima i fizičkim licima za obavljanje drugih službenih aktivnosti kao stručnih poslova od javnog interesa, a da revizije (audit) delegiranih tijela i delegiranih fizičkih lica sprovode nadležni organi. Nadležni organi dužni su da obezbjede sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa načelima i uslovima iz ovog zakona.

Članom 8 propisane su nadležnosti ministarstva da donosi i predlaže politiku iz oblasti navedenih u članu 2 ovog zakona kao i propise za sprovođenje ovog zakona.

Članom 9 propisane su nadležnosti i ovlaštenja Uprave koja je centralni nadležni organ odgovaran za saradnju i komunikaciju sa Evropskom komisijom i drugim državama članicama u vezi sa sprovođenjem službenih kontrola u svim oblastima primjene iz člana 2 ovog zakona i odgovorna je za sprovođenje službenih kontrola u svim područjima primjene iz člana 2 ovog zakona, delegiranje određenih zadataka službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti delegiranim tijelima (pravnim licima) i fizičkim licima u skladu sa čl. 35, 36, 37, 38, 39 i 40 ovog zakona.

Članom 10 definisane su adležnosti i odgovornosti iz djelokruga Uprave carina i Uprave policije.

Uprava carina sprovodi službene kontrole nad kućnim ljubimcima, u skladu sa propisom o nekomercijalnom premještanju kućnih ljubimaca, nad robom, koja je dio ličnog prtljaga putnika, a namijenjena je za ličnu potrošnju ili upotrebu kao putnički prtljag i male pošiljke robe koje se šalju fizičkim licima i koje nijesu namijenjene stavljanju na tržište; nad drvenim materijalom za pakovanje, u skladu sa propisom o zdravlju bilja. Uprava carina sprovodi službene kontrole sredstava za zaštitu bilja na svim graničnim kontrolnim mjestima određenim za pogranični promet u cilju otkrivanja prevarnih radnji.

Uprava policije obavlja službene kontrole nad robom koja je dio ličnog prtljaga putnika, a namijenjena je za ličnu potrošnju ili upotrebu.

Članom 11 propisane su informacije o kojima je uprava dužna da obavještava Evropsku Komisiju i da ih objavljuje na internet stranici.

Članom 12 propisane su obaveze nadležnih organa iz člana 7 st. 1 i 2 ovog zakona i kontrolnih nadležnih organa za organsku proizvodnju.

Članom 13 definisana je obaveza nadležnih organa iz člana 7 ovog zakona da uspostave unutrašnju samostalnu organizacionu jedinicu za nezavisno sprovođenje unutrašnjih revizija nadležnog organa, sa ciljem utvrđivanja adekvatnosti sprovođenja planiranih i sprovedenih službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti kao i efektivnosti preduzetih mjera i postignutih ciljeva u skladu sa ovim zakonom..

Članom 14 utvrđeno je pravo na žalbu od strane pravnog ili fizičkog lica, u roku propisanom u skladu sa zakonom koji uređuje upravni postupak protiv rješenja nadležnih organa.

Članom 15 propisana je obaveza čuvanja poverljivih informacija od strane nadležnih organa do kojih su došli pri izvršavanju svojih dužnosti u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, ne otkrivaju trećim stranama kada su te informacije zbog svoje prirode obuhvaćene obavezom čuvanja profesionalne tajne, a u skladu sa stavom 4 ovog člana i posebnim propisom koji uređuje tajnost i zaštita podataka ličnosti.

Članom 16 propisana su kao opšta pravila o službenim kontrolama nadležnih organa iz člana 7 ovog zakona da redovno sprovode službene kontrole svih subjekata na osnovu rizika i sa odgovarajućom učestalošću uzimajući u obzir bliže propisane kriterijume u ovom članu.

Članom 17 propisano je sprovođenje službenih kontrola u mjeri u kojoj je to neophodno za utvrđivanje usaglašenosti sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona nad subjekti ma, procesima i aktivnosti na koje se primjenjuju službene kontrole.

Članom 18 definisano je da nadležni organi iz člana 7 ovog zakona vrše službene kontrole uz visok nivo transparentnosti i najmanje jednom godišnje učine dostupnim javnosti, uključujući i putem objavljivanja na internetu, relevantne informacije koje se odnose na organizaciju i sprovođenje službenih kontrola, a takođe obezbjeđuju redovno i blagovremeno objavljivanje informacija o izvršenim službenim kontrolama.

Članom 19 propisano je da nadležni organi iz člana 7 ovog zakona sprovode službene kontrole u skladu sa dokumentovanim procedurama za sprovođenje kontrole, u pisanoj formi i koje sadrže oblasti i uputstva za osoblje koje sprovode službene kontrole, uzimajući u obzir tematske oblasti:

Članom 20 propisano je da nadležni organi iz člana 7 ovog zakona, za svaku službenu kontrolu koja se sprovede sačinjavaju pisani zapisnik, koji može biti u papirnom ili u elektronskom obliku.

Članom 21 propisane su metode i tehnike za službene kontrole

Članom 22 definisane su obaveze subjekata koje je dužan subjekat da ispunjava radi sprovođenja službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti, subjekat, na zahtjev nadležnih organa

Članom 23 dodatni zahtjevi za službene kontrole i druge službene aktivnosti u oblastima uređenim pravilima propisanim čl. 16 do 27 ovog zakona.

Članom 24 definisana su posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjera koje preduzima nadležni organ u vezi sa proizvodnjom proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih za ishranu ljudi.

Članom 25 definisana su posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjera koje preduzima Uprava u vezi sa proizvodnjom proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih za ishranu i to za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, a koja se odnose na proizvode životinjskog porijekla namijenjene za ishranu ljudi, obuhvataju verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima utvrđenima u propisu o higijeni hrane, propisu o posebnim zahtjevima higijene hrane životinjskog porijekla, propisu o nus

proizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima životinjskog porijekla koji nijesu namjenjeni za ishranu ljudi, i zaštitu dobrobiti životinja tokom klanja, kada je primjenljivo.

Članom 26 definisana su posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjera koje preduzima Uprava u vezi reziduama relevantnih supstanci u hrani i hrani za životinje a obuhvataju za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. a) i c) ovog zakona i moraju da uključe službene kontrole, koje se sprovode u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije, nad relevantnim supstancama, uključujući supstance koje se koriste u materijalima koji su namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom, kontaminante, neodobrene, zabranjene i nepoželjne supstance čija upotreba ili prisutnost na usjevima ili životinjama ili tokom proizvodnje ili prerade hrane ili hrane za životinje može dovesti do pojave rezidua tih supstanci u hrani ili hrani za životinje.

Članom 27 definisane su službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. a), c), d) i e) ovog zakona uključuju službene kontrole koje se sprovode u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije, na životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, reproduktivnom materijalu, nusproizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima i dat je osnov za donošenje propisa ministarstva u ovim oblastima.

Članom 28 definisane su službene kontrole za za verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima iz člana 2 tačka f) ovog zakona u svim odgovarajućim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u poljoprivredno-prehrambenom lancu, zahtjevima za dobrobit životinja a posebno u vezi sa zaštitom životinja tokom prevoza i povezanih radnji, uzgojnim aktivnostima i prevozom, klanjem i usmričivanjem životinja.

Članom 29 definisane su službene kontrole za za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka g) ovog zakona uključuju službene kontrole štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata i profesionalnih subjekata i drugih lica koje podliježu tim pravilima i dat je osnov za donošenje propisa ministarstva u ovim oblastima.

Članom 30 definisane su službene kontrole za za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. a), b) i c) ovog zakona uključuju službene kontrole na genetički modificovanim organizmima u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje i na genetički modificovanoj hrani i hrani za životinje, sprovedenim u svim relevantnim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u cijelom poljoprivredno-prehrambenom lancu i dat je osnov za donošenje propisa ministarstva u ovim oblastima.

Članom 31 definisane su službene kontrole za za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka h) ovog zakona moraju da uključuju službene kontrole sredstava za zaštitu bilja, aktivnih supstanci i protektanata, sinergista, koformulanata i ađuvanata u skladu sa propisom koji uređuje stavljanje na tržište sredstava za zaštitu bilja i dat je osnov za donošenje propisa ministarstva u ovim oblastima.

Članom 32 definisano je da Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka i) za organsku proizvodnju i označavanje organskih proizvoda

Članom 33 definisano je da ministarstvo donosi propise za posebna pravila o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima nadležnih organa u vezi sa zaštićenim oznakama porijekla, zaštićenim oznakama geografskog porijekla i garantovano tradicionalnim specijalitetima.

Članom 34 definisano je da ministarstvo donosi propise za posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzima Uprava u slučajevima novoutvrđenih rizika u vezi sa hranom i hranom za životinje.

Članom 35 propisano je da nadležni organi iz člana 7 ovog zakona mogu da delegiraju određene poslove službenih kontrola jednom ili više delegiranih tijela ili fizičkim licima u skladu sa čl. 36 i 37 ovog zakona.

Članom 36 propisani su uslovi za delegiranje određenih poslova službenih kontrola iz člana 35 st 1. i 2 ovog zakona delegiranim tijelima.

Članom 37 propisani su uslovi za delegiranje određenih poslova službenih kontrola jednom ili više fizičkih u skladu sa zahtjevima iz čl. 25 do 34 ovog zakona.

Članom 38 propisani su uslovi za delegiranje specifičnih poslova povezanih sa drugim službenim aktivnostima jednom ili više delegiranih tijela

Članom 39 propisane su obaveze delegiranih tijela ili fizičkih lica kojima su delegirani određeni poslovi službenih kontrola u skladu sa članom 35 stav 1 ovog zakona ili određeni poslovi povezani sa drugim službenim aktivnostima u skladu sa članom 33 ovog zakona.

Članom 40 propisane su obaveze nadležnih organa koji su delegirali određene poslove službenih kontrola delegiranim tijelima ili fizičkim licima u skladu sa članom 35 stav 1 ovog zakona ili određene poslove službenih kontrola ili određene poslove povezane sa drugim službenim aktivnostima delegiranim tijelima ili fizičkim licima u skladu sa članom 38 ovog zakona.

Članom 41 propisano je da metode za uzorkovanje, analizu, testiranje i dijagnostiku tokom sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti moraju biti u skladu sa pravilima Evropske unije kojima se utvrđuju te metode ili kriterijumi uspješnosti za te metode.

Članom 42 propisano je da subjekti čije se životinje ili roba uzorkuje, analizira, testira ili dijagnostikuje u okviru službenih kontrola, imaju pravo na drugo stručno mišljenje o sopstvenom trošku koje obuhvata i pravo subjekta da zatraži pregled dokumentacije o uzorkovanju, analizi, testiranju ili dijagnostikovanju od strane drugog priznatog stručnjaka koji ima odgovarajuće kvalifikacije i propisano je da pravila za ostvarivanje prava na drugo stručno mišljenje propisuje Ministarstvo.

Članom 43 propisano je da nadležni organ može, uslučaju životinja i roba koje se prodaju putem sredstava za komunikaciju na daljinu za potrebe službene kontrole, naručiti dva identična uzorka u sklopu iste narudžbe bez otkrivanja svog identiteta.

Članom 44 definisano je da nadležni organ rješenjem određuje službene laboratorije za obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti i propisano je da ministarstvo bliže propisuje postupak za određivanje službenih laboratorija za obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Članom 45 definisane su obaveze službenih laboratorija.

Članom 46 propisano je da nadležni organ redovno i uvijek kada smatra da je to potrebno, sprovodi reviziju službenih laboratorija koje su određene u skladu sa članom 43 stav 1 ovog zakona, osim ako te revizije nijesu potrebne uzimajući u obzir sprovedena ocijenjivanja od strane nacionalnog akreditacionog tijela, u skladu sa članom 44 stav 4 tačka e) ovog zakona.

Članom 47 propisani su slučajevi odstupanja od uslova obavezne akreditacije službenih laboratorija

Članom 48 definisano je da ministarstvo donosi pravila koja dopunjuju ovaj zakon u vezi sa slučajevima kada i pod kojim uslovima nadležni organ može, u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona, odrediti za službene laboratorije one laboratorije koje ne ispunjavaju zahtjeve iz člana 44 stav 4 tačka e) ovog zakona.

Članom 49 definisani su uslovi pod kojima nadležni organ može privremeno da odredi postojeću službenu laboratoriju kao službenu laboratoriju u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona, za korišćenje određene metode laboratorijskih analiza, testiranja ili dijagnostike za koju ista nije dobila akreditaciju iz člana 44 stav 4 tačka e) ovog zakona.

Članom 50 propisano je da službene kontrole životinja i roba koje se unose u Crnu Goru moraju biti organizovane na osnovu procjene rizika. sprovode se na osnovu rizika i da se sprovode u skladu sa čl. 54 do 71 ovog zakona.

Članom 51 propisano je da službene kontrole životinja i robe koje se unose u Crnu Goru, osim onih koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima, radi verifikacije usklađenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, Uprava vrši redovno, na osnovu procjene rizika i sa odgovarajućom učestalošću.

Članom 52 propisano je da službene kontrole koje se vrše u skladu sa članom 51 stav 1 ovog zakona obuhvataju: pregled dokumentacije za svaku pošiljku; identifikacioni i fizički pregled, u zavisnosti od rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja ili, u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i riziku za životinu sredinu i fizički pregled u odgovarajućim uslovima koji omogućavaju njegovo pravilno sprovođenje.

Članom 53 propisano je uzorkovanje životinja i robe, osim onih koje podliježe službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima.

Članom 54 propisano je da Uprava, sprovodi službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima prvog dolaska u Crnu Goru za svaku pošiljku koja sadrži definisane kategorije životinja i roba koje se unose u Crnu Goru, u cilju verifikacije usklađenosti sa uslovima iz člana 2 ovog zakona kao i obavezu subjekata

odgovornih za pošiljku da obezbjeđuju da se životinje i roba prezentuju/prijave radi službenih kontrola na graničnom kontrolnom mjestu.

Članom 55 definisano je da ministarstvo propisuje bliža pravila za pošiljke životinja i robe koje ne podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima, kao i kada je takvo izuzeće opravdano.

Članom 56 propisano je da Uprava, radi provjere usklađenosti sa primjenjivim zahtjevima utvrđenim pravilima iz člana 2 ovog zakona, vrši službene kontrole pošiljki kategorija životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona, po dolasku pošiljke na granično kontrolno mjesto.

Članom 57 definisana je obaveza subjekta odgovornog za pošiljku da obezbjedi da original službenog sertifikata ili dokumenta, ili njihov elektronski ekvivalent prati pošiljke životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, i da ga dostavi Upravi na graničnom kontrolnom mjestu, koji se tu i čuvaju.

Članom 58 definisano je da ministarstvo propisuje bliža, posebna pravila za službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima.

Članom 59 propisano je da ministarstvo detaljnije propisuje detaljna pravila o postupcima koji se sprovode tokom i nakon dokumentacijskog, identifikacijskog i fizičkog pregled, kako bi se obezbjedilo efikasno sprovođenje tih službenih kontrola.

Članom 60 propisano je da ministarstvo propisuje pravila za službene kontrole koje se ne sprovode na graničnim kontrolnim mjestima.

Članom 61 propisana je učestalosti dokumentacijskog, identifikacijskog i fizičkog pregleda.

Članom 62 opisan je postupak donošenja odluke o pošiljkama od strane Uprave u kojoj se navodi da li je pošiljka usaglašena sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona.

Članom 63 opisan je postupak upotrebe zajedničkog zdravstvenog ulaznog dokumenta (ZZUD) od strane subjekta i Uprave.

Članom 64 opisan je postupak upotrebe zajedničkog zdravstvenog ulaznog dokumenta (ZZUD) od strane carinskih organa.

Članom 65 propisano je da Uprava određuje granična kontrolna mjesta za sprovođenje službenih kontrola nad pošiljkama životinja i roba iz člana 54 stava 1 ovog zakona i način obavještanja Evropske komisije koja verifikuje ispunjenje minimalnih zahtjeva utvrđenih u članu 70 ovog zakona za predloženo granično kontrolno mjesto.

Članom 66 propisano je da Uprava objavljuje na svojoj internet stranici ažurirane liste graničnih kontrolnih mjesta na cjelokupnom državnom području i navodi o svakom graničnom kontrolnom mjestu propisane informacije.

Članom 67 propisani slučajevi kada Uprava povlači odobrenja za granično kontrolno mjesto, preimenovanje i ponovno određivanje.

Članom 68 propisano je da Uprava uklanja sa liste granično kontrolno mesto iz člana 66 stav 1 ovog zakona i povlači odobrenje za granično kontrolno mjesto iz člana 65 stav 1 ovog zakona, u cjelini ili za pojedine kategorije životinja i robe za koje je bilo određeno, kada to mjesto prestane da ispunjava uslove iz člana 70 ovog zakona i o tome obavještava Evropsku komisiju i druge države o povlačenju odobrenja graničnog kontrolnog kao i o razlozima povlačenje.

Članom 69 propisano je da će Uprava da suspenduje određeno granično kontrolno mjesto i da zabrani aktivnosti na tom graničnom kontrolnom mjestu, u slučajevima kada postoji ozbiljan rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetički modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i za životnu sredinu, za sve ili za određene kategorije životinja i robe za koje je to granično kontrolno mjesto bilo određeno.

Članom 70 propisani su minimalni zahtjevi za granična kontrolna mjesta.

Članom 71 propisani su postupci u slučaju sumnje na neusaglašenost sa propisima i pojačane službene kontrole životinja i roba koje se unose u Crnu Goru.

Članom 72 propisane su mjere koje se preduzimaju u slučaju neusaglašenih pošiljki koje se unose u Crnu Goru.

Članom 73 propisane su mjere koje se preduzimaju u slučaju kada pošiljke životinja ili roba koje predstavljaju rizik se unose na teritoriju Crnu Goru.

Članom 74 propisano je da Uprava mora da poništi službene sertifikate i gdje je odgovarajuće drugu relevantnu dokumentaciju koja prati pošiljku nad koja je predmet mjera iz člana 72 st. 4 i 12 i člana 73 ovog zakona.

Član 75 propisane su mjere i postupanja u slučaju neprimjenjivanja mjera koje je Uprava naložila subjektu.

Članom 76 definisano je da ministarstvo donosi bliža pravila za sva granična kontrolna mjesta radi obezbjeđivanja usklađenosti odluka i mjera koje preduzima Uprava.

Članom 77 propisani su uslovi za posebnu obradu pošiljaka.

Članom 78 propisani su uslovi za ponovno otpremanje pošiljki.

Članom 79 propisano je da Uprava može da odobri kontrolu prije izvoza u Crnu Goru i da bliža pravila i kriterijume za odobravanje kontrola prije izvoza koje sprovode treće zemlje u skladu sa stavom 1 ovog člana i za službene kontrole koje sprovodi Uprava Crne Gore nad životinjama i robom koje podliježu odobrenju donosi Ministarstvo.

Članom 80 propisane su mjere koje preduzima Uprava kada službene kontrole pošiljke životinja ili robe za koje su odobrene posebne kontrole prije izvoza iz člana 79 ovog zakona, otkrije ozbiljna i ponovljena neusaglašenost sa pravilima navedenim u članu 2 ovog zakona.

Članom 81 propisana je saradnja nadležnih organa vezano za pošiljke koje se unose u Crnu Goru.

Članom 82 propisana je saradnja nadležnih organa koja se odnosi na pošiljke koje ne podliježu posebnim kontrolama na granicama.

Članom 83 definisano je da Vlada propisuje pravila za sprovođenje posebnih službenih kontrola i mjera u slučajevima neusaglašenosti koje uzimaju u obzir specifičnost sljedećih kategorija životinja i robe, kao i načina i aranžmane njihovog prevoza.

Članom 84 propisano je da se u Budžetu Crne Gore obezbjeđuju odgovarajuća finansijska sredstva za osoblje i druga sredstva potrebna za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Član 85 propisano je da za sprovođenje službenih kontrola u zavisnosti od djelatnosti koje obavljaju, subjekti plaćaju takse ili naknade za službene kontrole.

Članom 86 propisano je da Uprava može u svrhu pokrivanja troškova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti naplaćivati i druge takse ili naknade različite od naknada iz člana 84 ovog zakona, osim ako je to zabranjeno propisima u područjima uređenim pravilima iz člana 2 stava 1 ovog zakona.

Članom 87 je propisan način utvrđivanja troškova koji nastaju sprovođenjem navedenih službenih kontrola:

Članom 88 propisane su metode obračuna za naknade i troškovi naplaćene u skladu članom 85 stav 1 tačka a) i stav 3 ovog zakona, pri čemu ne smiju premašiti stvarni trošak sprovedene službene kontrole.

Članom 89 propisano je da će se od subjekta naplatiti taksa ili naknada za službenu kontrolu i za drugu službenu aktivnost izvršenu na osnovu žalbe samo ako ta kontrola dovede do potvrde neusklađenosti.

Članom 90 propisano je plaćanje naknada ili troškova.

Članom 91 propisano je da nadležni organi obezbjeđuju visok nivo transparentnosti u vezi sa taksama i naknadama iz člana 85 stav 1 tačka a) i stav 3 i članom 85 ovog zakona.

Članom 92 propisani su opšti zahtjevi za službenu sertifikaciju.

Članom 93 definisani su službeni sertifikati.

Članom 94 propisano je da potpisivanje i izdavanje službenih sertifikata.

Članom 95 propisan je sadržaj odnosno garancije pouzdanosti za službene sertifikate.

Članom 96 definisano je da ministarstvo propisuje zahtjeve za ujednačenu primenu pravila za sertifikate u skladu sa čl. 94 i 95 ovog zakona.

Članom 97 propisano je da službene potvrde zahtjevano u skladu sa ovim zakonom ili pravilima iz člana 2 ovog zakona izdaju subjekti pod službenim nadzorom nadležnih organa ili nadležni organi u skladu sa st. 2, 3 i 4 ovog člana.

Član 98 propisani su uslovi po kojim Uprava određuje jednu ili više nacionalnih referentnih laboratorija za područja koja su predmet službenih kontrola u skladu sa ovim zakonom za svaku referentnu laboratoriju Evropske unije.

Članom 99 propisane su odgovornosti i zadaci nacionalnih referentnih laboratorija.

Članom 100 propisana su opšta pravila pomoći i saradnje odnsono obaveza Uprave da pruža administrativnu pomoć nadležnim organima država članica Evropske unije kako bi se obezbjedila pravilna primjena pravila iz člana 2 ovog zakona, u slučajevima koji su relevantni u više od jedne države.

Članom 101 propisano je da nadležni organ za oblasti iz člana 2 ovog zakona, određuje jedno ili više tijela za vezu koja djeluju kao kontakt tačke odgovorne za olakšavanje razmjene obavještenja između nadležnih organa pri čemu drediivanje tijela za vezu ne isključuje direktne kontakte, razmjenu informacija ili saradnju među nadležnim organima Crne Gore i država članica Evropske unije.

IV. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

Članom 102 propisani su uslovi za Višegodišnji nacionalni planovi službenih kontrola koji se koordinirano priprema i sprovodi na teritoriju Crne Gore. VNPSK koji donosi Uprava.

Članom 103 propisan je sadržaj Višegodišnjih nacionalnih planova službenih kontrola.

Članom 104 propisana je priprema, ažuriranje i preispitivanje VNPK.

Članom 105 propisano je da Uprava dostavlja Vladi Crne Gore i Evropskoj komisiji izveštaj o VNPSK do 31. avgusta svake godine.

Članom 106 propisan je postupak donošenja i sadržaj kriznih planova za hranu i hranu za životinje.

Član 107 propisano je da ministarstvo utvrđuje uslove koje moraju ispunjavati životinje i roba kojea se unose i u Crnu Goru iz trećih zemalja, a koji su neophodni da se obezbedi usklađenost životinja i robe sa odgovarajućim zahtevima utvrđenim pravilima iz člana 2 ovog zakona, sa izuzetkom tač. d), e), g) i h) člana 2 ovog zakona, ili sa zahtevima koji se priznaju kao najmanje ekvivalentni njima.

Članom 108 su propisane su posebne mjere za unosom određenih životinja i robe u Crnu Goru.

Članom 109 propisana je obuka osoblja nadležnog organa i drugih organa i razmena osoblja.

Član 110 propisane su opšte obaveze nadležnih organa u vezi sa sprovođenjem kontrolnih mjera.

Članom 111 propisane su mjere u slučaju utvrđenog nepoštovanja propisa.

Članom 112 propisano je da Crna Gora obezbjeđuje da nadležni organ ima djelotvorne mehanizme za omogućavanje prijavljivanja stvarnih ili potencijalnih povreda ovog zakona.

Članom 113 propisana je usklađivanje sa tehničkim napredkom i naučnim dostignućima.

Članom 114 definisana je zaštita podataka i definisano mje da Crna Gora primjenjuje propise kojima se uređuje zaštita fizičkih lica u vezi sa obradom ličnih podataka i slobodno kretanje takvih podataka, na obradu ličnih podataka koja se vrši u skladu sa ovim zakonom.

Članom 115 propisana su prava i dužnosti nadležnog inspektora u sprovođenju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti nadležni inspektor u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju oblasti iz člana 2 ovog zakona.

Članom 116 propisane su kaznene odredbe.

Članom 117 propisano je obavještanje o izrečenim kaznama.

Članom 118 propisane su prelazne i završne odredbe

Član 119 definisano je da će se do određivanje službenih laboratorija u skladu sa ovim zakonom obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti vršiće ranije ovlašćene laboratorije.

Članom 120 propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sprovođenje ovog zakona ne zahtjeva dodatna finansijska sredstva.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151. Poslovnika Skupštine Crne Goreneophodno je da se Zakon donese po hitnom postupku jer se istim trebaju urediti pitanja i odnosi nastali usled usaglašavanja sa evropskim pravom, a sve u cilju ispunjenja završnog mjerila za zatvaranje Poglavlja 12- Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarna politika, koje je kandidovano za zatvaranje u 2026 godini.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI Nacrt Zakona o službenim kontrolama

Vrijeme trajanja javne rasprave: 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva (od 01. 10. do 28. 10. 2025. godine). **Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede** na osnovu člana 14 i 15 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Sl. list CG", br. 41/2018), 1.oktobra 2025. godine dalo je na Javnu raspravu Nacrt Zakona o službenim kontrolama. Javna rasprava trajala je 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Nacrt Zakona o o službenim kontrolama bio je dostupan javnosti na internet stranici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede tokom cijelog trajanja Javne rasprave.

Zainteresovani subjekti svoje primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti hrane mogli su dostaviti na sledeće e-mail adrese: kabinet@mpsv.gov.me I upravazabezbjednostrane@ubh.gov.me na Obrascu za dostavljanje prijedloga, sugestija i komentara na Nacrt Zakona. U okviru Javne rasprave, a u cilju otvorene diskusije i aktivnog učešća zainteresovanih strana, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede organizovalo je okrugli sto povodom razmatranja Nacrta Zakona o službenim kontrolama. Okrugli sto je održan 28. oktobra 2025. godine u prostorijama Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u Podgorici, sa početkom u 13:00 časova. Na javnu raspravu nije pristupio nijedan zainteresovani učesnik, te tokom vremena predviđenog za diskusiju nije bilo prijavljenih pitanja, komentara niti primjedbi.

U okviru 20 dana ove javne rasprave dostavljena je jedna sugestija, prijedlog ili primjedbe na Nacrt Zakona o službenim kontrolama u elektronskom obliku.

Tekst nacrta Zakona o službenim kontrolama, poslat je Evropskoj komisiji na mišljenje.

Rezime dostavljanih primjedbi, predloga i sugestije, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

1. VOLI TRADE DOO Podgorica dostavio je pisdane primjedbe, predloge i sugestije koje se odnose na sledeće: Primjedbe i sugestije u načelu

Zakon o službenim kontrolama trebalo bi da obezbeđuje jedinstveni pristup kontrola svim činiocima na zajedničkom EU tržištu, kako onima na strani nadzora (državnim organima), tako i onima koji su predmet nadzora (subjektima koji posluju robom i životinjama). Ovakav jedinstveni pristup je nešto što je mnogo značajno u kontekstu zajedničkog EU tržišta i konkurencije na istom. Crna Gora, kada bude dio zajedničkog EU tržišta, vući će sve benefite iz ovog Zakona, posebno važne u dijelu konkurentnosti. Do momenta pristupanja, subjekti u poslovanju hranom i životinjama biće u situaciji da nijesu konkurentni, iz sledećih razloga:

Dok se EU Regulativa 625/2017 kojom se propisuju službene kontrole odnosi na jedinstvene službene kontrole na zajedničkom EU tržištu, ovaj Nacrt zakona u kojem je prenijeta predmetna regulativa, odnosi se na Crnu Goru. Iako je to sasvim logično, imajući u vidu predsprištupne pregovore i namjeru Crne Gore da se uskladi sa EU legislativom, problem može nastati u sprovođenju. Zapravo sve zemlje EU imaju ista pravila za službene kontrole, a Crna Gora svaku od njih pojedinačno posmatra kao treće zemlje. Cilj EU zakona je da pojednostavi nadzor na jedinstvenom tržištu, sprovođenjem istih službenih kontrola za sve zajedno, a iz pozicije Crne Gore, to ne predstavlja nikakvo pojednostavljenje, već nametanje pravila nadzora za jedinstveno tržište 27 zemalja, za svaku pojedinačnu zemlju, kao treću zemlju. Benefite od jedinstvenog tržišta, primjenom zakona neće imati niti državni organi nadležni za službene kontrole, niti subjekti koji posluju hranom i životinjama, koji se zapravo očekuje donošenjem ovog Zakona.

Problem sa službenim kontrolama, u najvećoj mjeri i sada nastaje pri uvozu, što se posebno odnosi na veliki broj laboratorijskih kontrola robe koja ulazi u Crnu Goru, bez dokumentovane i naučno utemeljene, sistemske procjene rizika, čime se stvaraju nesrazmjerni troškovi za kompanije koje uvoze, a koje zapravo sada finansiraju službene kontrole. Stoga će biti zanimljivo pratiti službene kontrole pri uvozu, nakon što finansiranje ovih kontrola bude neophodno obezbijediti sredstvima iz budžeta, kao i provjenu rizika, na bazi koje će te kontrole biti rađene. Da problem bude još veći, pored troškova službenih kontrola i brojnih laboratorijskih analiza (usled neadekvatne procjene rizika), veoma često zbog zadržavanja pošiljke do dobijanja rezultata, posebno lako kvarljive robe, kao što je voće i povrće,

dolazi do kvarenja robe, njenog manjeg kvaliteta i značajno smanjenog roka za stavljanje na tržište. Dakle, pored svih otežavajućih okolnosti, crnogorski uvoznici, za razliku od onih na jedinstvenom tržištu u okviru EU (27 zemalja) imaju dodatne troškove propadanja robe, usled čekanja rezultata laboratorijskih analiza. Zbog toga je neophodno naći mjeru za olakšavanje službenih kontrola pošiljki roba sa kratkim rokovima ili lako kvarljivih roba, kako bi se koliko toliko obezbijedio ravnopravan tretman sa istim kompanijama u EU, odnosno konkurentnost crnogorskih kompanija do ulaska na jedinstveno EU tržište. Ta mjera, kroz definisanje pošiljki, treba biti sastavni dio ovog zakona. Naravno da ovakve analize i „bacanje“ robe, imaju uticaj i na rast cijena, pa time i na sve građane u Crnoj Gori. Dolazi se do toga, da čak ni crnogorski građani, nemaju isti tretman kao građani EU.

Dok EU regulativa uređuje saradnju nadležnih organa za sprovođenje službenih kontrola među državama članicama, Crna Gora uređuje odnose među nadležnim organima u državi, što često može biti veoma komplikovano samo po sebi, ako ni zbog čega drugog, onda zbog različitog pristupa predmetnim službenim kontrolama. Dodatno, uređivanje međusobnih odnosa memorandumima o saradnji, teško da može obezbijediti efikasnost i kvalitet koji se zahtjeva u sprovođenju službenih kontrola. Dovoljno o tome govori činjenica da je potrebno imati memorandum o saradnji državnih organa, iako su državni organi u obavezi da sarađuju po definiciji svog postojanja i postupanja, kao servis privrede i građana. Predlog je da se za kontrole na granici kroz zakon da nadležnost već postojećim graničnim inspektorima, kako bi kontrole bile efikasnije. U Nacrtu zakona nije dovoljno jasno preciziran nivo nadležnosti pojedinih organa, ima dosta nedoslednosti, što ostavlja prostor za nedomunice i različito tumačenje i u pogledu nadležnosti i odgovornosti za službene kontrole različitih organa.

Finansiranje službenih kontrola, iako ne bi trebalo da bude pitanje, jer je sasvim normalno da službene kontrole finansira onaj ko ih sprovodi, naručuje, u situaciji i načinu rada državne uprave u Crnoj Gori, mogu da budu veliki problem. Iako je definisano u predmetu ovog Zakona da je finansiranje, odnosno određivanje visine naknada za službene kontrole, predmet ovog Zakona, to na žalost nije slučaj. Dodatno, finansiranje službenih kontrola daje se u nadležnost više tijela, a obezbjeđivanje finansiranja službenih kontrola, dato je Upravi za bezbjednost hrane, koja pri tome svoj budžet dobija kao dio sredstava opredjeljenih Ministarstvu poljoprivrede, prema sadašnjem Zakonu o budžetu. Ukoliko subjekti u poslovanju robom i životinjama i dalje nastave da finansiraju službene kontrole, nakon donošenja ovog zakona (što jeste slučaj, obzirom da se mora čekati na donošenje podzakonskog akta, a prije toga mijenjanja cijelog sistema budžeta) neće imati istu poziciju kao isti subjekti u EU, odnosno biće nekonkurentni, ako ni zbog čega drugog, onda zato što će (kao i do sada) nastaviti da finansiraju službene kontrole. Tu je problem i demotivisanost nadležnih državnih organa da se ozbiljno bave procenom rizika, jer finansiranje nije ono o čemu treba da brinu, dok službene kontrole finansiraju privrednici. Zbog toga je predlog da se obavezno definiše obaveza Ministarstvu finansija da obezbijedi sredstva za službene kontrole, kao i da se kroz ovaj Zakon definišu naknade za službene kontrole, kako je to definisano i Regulativom 625/2017, koju ovim Zakonom prenosimo.

Nacrtom zakona je definisano više od 50 podzakonskih akata koje treba donijeti za potrebe sprovođenja ovog Zakona, u roku od dvije godine. Jedan od takvih akata je i visina naknada za službene kontrole (pri čemu nije čak tako ni definisan podzakonski akt, već kao izračun naknada). Obzirom da izostanak podzakonskih akata za brojne zakone, predstavlja značajan problem privredi, pa i nadležnim državnim organima, pri sprovođenju zakona, a podzakonski akti se (u skladu sa praksom) nikada ne donose u zadatim rokovima, postoji bojazan da sprovođenje ovog zakona i to posebno u dijelu finansiranja, koji se posebno tiče privrede, neće se ni realizovati u dogledno vrijeme. Dakle, u skladu sa EU Uredbom 625/2017, kroz ovaj Zakon bi trebalo definisati naknade za službene kontrole, kako bi donošenje Zakona imalo efekat ravnopravnog pristupa zajedničkom tržištu, ali i očuvanje konkurentnosti do pristupa istom, što bi i trebalo da je njegov cilj.

Kroz sami tekst Nacrta zakona, ima više grešaka pravopisne prirode i neusklađenosti nadležnosti, kao i pozivanja na članove zakona. Na neke od njih, u cilju preciznosti normi, ukazujemo kroz primjedbe i sugestije u pojedinostima.

Primjedbe i sugestije u pojedinostima

Primjedba/predlog/sugestija1:

Područje primjene (Član 1): administrativan saradnja se odnosi na saradnju organa unutar države, zakonom nijesu utvrđene naknade i takse za službene kontrole (iako se navode u području primjene), IT sistem je već uspostavljen na nivou EU, pa nije jasno šta se uspostavlja u Crnoj Gori i konačno, Crna Gora, kao jedna zemlja buduća članica treba da sprovodi službene kontrole kao EK, za EU (27 članica).

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:

Definisanje područje primjene utvrđeno je u skladu sa EU Regulativom 625/2017, međutim dok EU regulativa se odnosi na administrativnu saradnju među državama članicama, Nacrt predmetnog zakona se odnosi na saradnju organa unutar države Crne Gore. Saradnja državnih organa bi trebala da se podrazumjeva, a za potebe ovog Zakona o službenim kontrolama, mora biti decidno definisana i precizirana, i u dijelu nadležnosti i u dijelu odgovornosti, kako bi sistem funkcionisao.

Takođe, u Nacrtu se navodi da je područje primjene utvrđivanje taksi i naknada za službene kontrole, što nije slučaj. EU Regulativa, zaista utvrđuje iznose naknada za službene kontrole, ali ne i ovaj Nacrt zakona. Neophodno je kroz Zakon definisati naknade za službene kontrole, kako je to uređeno i EU regulativom.

EU regulativa propisuje uspostavljanje IT sistema za službene kontrole, kao i predmetni Nacrt zakona, međutim, radi se o uspostavljenoj platformi na nivou EU, kojoj Crna Gora treba da se priključi.

Generalni problem sa primjenom jeste taj, što se EU regulativa odnosi na područje od 27 zemalja članica, pa zato i propisuje kontrole od strane EK, kao organa iznad nacionalnih tijela, dok Crna Gora kao jedna država treba da sprovodi pojedinačne kontrole prema svih tih 27 zemalja i prema svim trećim zemljama, što znači da preuzima posao i nacionalnog i nadnacionalnog tijela.

Primjedba/predlog/sugestija 2:

Službene kontrole (Član 2): pored ovog Zakona, u Crnoj Gori službene kontrole sprovodimo i po osnovu Zakona o inspekcijском nadzoru, dok je na nivou EU ovo jedinstvena regulativa za službene kontrole.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:

EU Regulativa definiše službene kontrole, kao jedinstvene, bez obzira da li su propisane na nacionalnom nivou, dok u Nacrtu ovog zakona definišemo službene kontrole utvrđene ovim Nacrtom i Zakonom o inspekcijском nadzoru. Ovo može biti problem zbog preklapanja nadležnosti, na primjer, službene kontrole da vrši više inspekcijских organa, recimo poljoprivredni i inspektor za hranu. Dok se EU regulativa bavi saradnjom na nivou država i istih nadležnosti u različitim državama, ovaj Nacrt definiše saradnju različitih nadležnosti unutar države.

Primjedba/predlog/sugestija 3:

Uvoz i izvoz (Član 3): Crna Gora sa ovim Nacrtom, vrši posao EK, pri čemu su sve zemlje EU, njih 27, za Crnu Goru, treće zemlje pri uvozu i izvozu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3:

Države, članice EU, međusobno trguju na jedinstvenom tržištu. Prilikom uvoza u EU, na ulaznoj tački bilo koje od zemalja članica, sprovode se službene kontrole za uvoz iz treće zemlje. Sa druge strane, prilikom uvoza u EU, Crna Gora, svaku od zemalja EU posmatra kao treću zemlju. To izaziva veće administrativno opterećenje i veće troškove, makar do trenutka kada Crna Gora bude članica EU.

Primjedba/predlog/sugestija 4:

Službena kontrola i službene aktivnosti (Član 5): EU regulativa dozvoljava delegiranje pravnim i fizičkim licima, dok je u Nacrtu zakona delegiranje dato samo prvnim licima u članu 5. Kasnije u Nacrtu zakona, navode se i fizička lica kojima mogu biti delegirani poslovi službenih kontrola.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4:

Vjerovatno je u pitanju propust tehničke prirode, jer već u članu 7 Nacrta zakona se navodi da delegiranje može biti dato i pravnim i fizičkim licima. Ima dosta nedosljednosti u tekstu Nacrta ove prirode.

Primjedba/predlog/sugestija 5:

Definicije (član 6): u tački 37) Pošiljke, navodi se „osim robe koja je predmet posebnih propisa iz člana 2 stav 2”, međutim član 2 nema stav 2.

Takođe, u članu 37) gdje se definišu pošiljke, postoji razlika Nacrta zakona i EU regulative, koja omogućava različito tumačenje.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5:

Kao i za prethodnu sugestiju, vjerovatno je u pitanju tehnička greška, pozivanje na stav 2.

U dijelu definicije pošiljke, iako je vjerovatno isto u pitanju tehnička greška, koja se odnosi samo na jedan zarez, ona značajno može uticati na primjenu Zakona, posebno pri uvozu roba.

Dok Nacrt zakona definiše „pošiljka je određeni broj životinja ili količina robe obuhvaćena istim službenim sertifikatom, službenom potvrdom ili bilo kojim drugim dokumentom, koja se prevozi istim prevoznim sredstvom i koja dolazi iz istog područja ili iste države, osim robe koja je predmet posebnih propisa iz člana 2 stav 2 tačka g) koji uređuju štetne organizme bilja koja pripada istoj kategoriji, vrsti ili opisu“, definicija EU regulative nakon izuzeća tačke g) stavlja zarez i navodi „pripadaju istom tipu, klasi ili opisu“. Poenta je što se u samom dijelu definisanja pošiljke nalazi prostor za različito tumačenje. Naime, dok je EU regulativom pošiljka definisana tako da je to pošiljka istog tipa, klase ili opisa, u Nacrtu zakona, a bez stavljanja zarez, izgleda kao da se ova odrednica odnosi na tačku g) za koju se daje izuzeće. U primjeni, što je kasnije jasno iz teksta Nacrta Zakona, ali prvenstveno Regulative EU, ne dovodi graničnog inspektora i uvoznike roba (posebno lako kvarljive robe) u situaciju da zbog čekanja rezultata laboratorijskih analiza prilikom službenih kontrola na uvozu, pojedinih vrsta roba sa istog prevoznog sredstva, šteti preostale robe. Da bi bilo sasvim konkretno, prilikom uvoza na primjer više vrsta voća i povrća (recimo: jagoda, malina, kupina, ananas i sl.) i inspektor kroz službene kontrole naredi laboratorijske analize pesticida u ananasi (koje se čekaju više dana), svo ostalo voće na kamionu čeka rezultate analiza i nerijetko propada. Na kraju, bez obzira na rezultate analiza, to ostalo voće, koje nije bilo predmet analize bude stavljeno na tržište, pod uslovom da se uopšte

može staviti na tržište zbog organoleptičkih karakteristika. Zbog toga, uvoznici nerijetko imaju velike gubitke. Dakle, potrebno je u definiciji „pošiljke“ nakon izuzeća tačke g) dodati zarez, kako bi definicija omogućila postupanje u skladu sa EU regulativom.

Dodatno u članu 16 Opšta pravila o službenim kontrolama, stav 5) Nacrta zakona se navodi „Službene kontrole sprovode se na način koji će obezbijediti da se administrativno opterećenje i ometanje poslovanja subjekata svede na najmanju moguću mjeru, ali da to ne utiče negativno na efikasnost tih kontrola“, čime se navedeni argument za način službenih kontrola prilikom uvoza dodatno potvrđuje.

Takođe, u članu 52, stav 1) tačka b) se navodi da kada se uzimaju uzorci robe, nadležni organ „odlučuje o zadržavanju životinja ili roba do dobijanja rezultata ispitivanja, testiranja ili dijagnostike, ili stavlja pošiljku u promet pod uslovom da je obezbjeđena sljedivost životinja ili robe“, što u praksi nikada nije slučaj i zapravo i dovodi do problema sa kvarljivošću robe i bespotrebnim troškovima za uvoznike.

Treba naglasiti da se i u članu 71, kojim se definišu mjere koje se preduzimaju u slučaju neusaglašenih pošiljki koje se uvoze u Crnu Goru, u stavu 6) navodi da „Ako se pošiljka sastoji od bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta“, mjere „primjenjuju se ili na pošiljku ili na njene dijelove“, što se u praksi i radi, jer ukoliko se utvrdi neusaglašenost na jednoj vrsti robe u pošiljci, mjere se preduzimaju na nju, dok se preostale vrste roba iz pošiljke stavljaju na tržište. Međutim, do momenta dobijanja laboratorijskih analiza, sve vrste roba se zadržavaju, što je u suprotnosti sa prethodno navedenim odredbama.

Primjedba/predlog/sugestija 6:

Nadležni organi i opšte obaveze (član 7): u tački 1 se navodi da je UBH nadležna za oblasti iz člana 2 tačka a) do h), što se preklapa sa tačkom 3 ovog člana, gdje se nadležnost za tačku b) iz člana 2 daje organu državne uprave nadležnom za životnu sredinu. U tački 4 ovog člana se navodi „Izuzetno od stava 1 ovog člana, za potrebe sprovođenja poglavlja V...“, međutim, Nacrt zakona nema poglavlje V. Isto tako, ne navodi se organ državne uprave nadležan za životnu sredinu, a kome su date nadležnosti za GMO. U tački 6 se definiše sprovođenje audita delegiranih tijela i lica, ali nije jasno do kraja ko sprovodi audit. U tački 10 definisano je sklapanje memoranduma o saradnji, što moguće da nije adekvatan mehanizam za uspostavljanje efikasne saradnje među organima.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6:

Nadležnost Uprave i organa državne uprave nadležnog za životnu sredinu se preklapa kod službenih kontrola za GMO, pri čemu već u tački 4 istog člana, gdje se navode svi državni organi sa kojima treba uspostaviti saradnju, ne navodi se i državni organ za životnu sredinu.

Poglavlje V, koje se takođe navodi u tački 4) ovog člana, nije definisano i u Nacrtu zakona.

U tački 6) se uvodi audit delegiranih tijela, mada nije sasvim jasno ko je nadležan za sprovođenje audita.

Konačno, uspostavljanje memoranduma o saradnji sa nadležnim organima ne čini se dovoljno efikasnim mehanizmom za uspostavljanje efikasne i efektivne koordinacije sprovođenja službenih kontrola. Možda bi neke operativne procedure, bile efikasniji mehanizam.

Primjedba/predlog/sugestija 7:

Nadležnost Ministarstva (Član 8): u tački 2) je definisano da je Ministarstvo nadležno za službene kontrole iz člana 2 tačke j) ovog Zakona, dok mu je u predhodnom članu 7, nadležnost data za tačke i) i j) člana 2 (organska proizvodnja i oznaka porijekla). Kasnije nije jasno da li sada poljoprivredni inspektor, kao inspektor Ministarstva, vrši i granične službene kontrole?

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7:

Nije jasno da li je Ministarstvo poljoprivrede nadležno samo za organsku proizvodnju ili i za oznaku kvaliteta, kako je ranije navedeno u prethodnom članu istog Nacrta zakona. Vjerovatno su u pitanju naznačeni propusti tehničke prirode.

Primjedba/predlog/sugestija 8:

Nadležnost Uprave (član 9): Uprava nije nadležna za sprovođenje službenih kontrola iz tačke j) člana 2 ovog Zakona, ali ostaje da jeste za organsku proizvodnju (tačka i) člana 2, kako je definisano ovim članom. Kako je već navedeno postoji nedosljednost u nadležnostima. Takođe, kao nadležnost Uprave u tački j) ovog člana se navodi: „službenu sertifikaciju delegiranje fizičkog lica (preduzetnik) za obavljanje drugih službenih aktivnosti u području kao stručnih poslova od javnog interesa“, što je prilično nejasna definicija. U tački k) se navodi da je Uprava nadležna za obezbjeđivanje finansiranja službenih kontrola, što je neobično, obzirom da je nadležnost obezbjeđivanja finansiranja uvijek na Ministarstvu finansija. Tačka r) ovog člana treba da uključi i EK audit, direktorata F kao ključnu nadnacionalnu kontrolu, mjerodavnu za jedinstveno EU tržište.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8:

U dijelu Nacrta zakona, dolazi do više nedosljednosti. Već jednom je navedeno pitanje delegiranja pravnim i fizičkim licima, što se ponavlja i u ovom članu u tački k) kojom nije jasno zašto se sada daje delegiranje preduzetniku (samo).

Tačka k) člana nije dovoljno jasna, u svakom slučaju, i iako se vjerovatno odnosi na preglede na liniji klanja, treba je precizno definisati kako ne bi imali problema u sprovođenju samog Zakona i konkretne odredbe.

Ista nedoslednost se ponavlja kod nadležnosti. Nije jasno do kraja kome se daje nadležnost za organsku proizvodnju i oznaku geografskog porijekla.

Konačno, davanje Upravi obavezu da obezbijedi finansiranje službenih kontrola, djeluje sasvim nemoguće, imajući u vidu da je budžet Uprave samo dio budžeta koji se odobrava Ministarstvu poljoprivrede, uz odobrenje Ministarstva finansija. Zbog toga bi trebalo Zakonom precizirati da je obaveza Ministarstva finansija da obezbijedi sredstva za finansiranje službenih kontrola.

U tački r) je definisano da Uprava treba da omogući sprovođenje službenih kontrola drugim državama, ali i Evropskoj komisiji, jer je ključna službena kontrola ona koju sprovodi EK, njen direktorat F.

Primjedba/predlog/sugestija 9:

Nadležnosti iz djelokruga Uprave carina i Uprave policije (član 10), gdje se navodi da Ministarstvo poljoprivrede propisuje detaljna pravila za sprovođenje službenih kontrola navedenih organa, uz obezbjeđivanje finansijskih sredstava za sprovođenje službenih kontrola. Sada ovo naprosto izgleda kao nešto što je nemoguće. I na kraju ovog člana u posljednja tačka 5, osim što ima pravopisnu grešku „prijenese“, pozivajući se na član 9, stav 2 (koji se odnosi na to da Uprava nije nadležna za službene kontrole u oblasti oznake porijekla) navodi da se posao u oblasti službene kontrole za organsku proizvodnju ipak sprovodi.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9:

Financiranje službenih kontrola će svakako biti izuzetno izazovno pitanje. Već je navedeno da će biti posebno izazovno davanje obaveze Upravi za bezbjednost hrane da obezbijedi potrebna finansijska sredstva za sprovođenje službenih kontrola, a ovdje se dodatno daje obaveza da Ministarstvo poljoprivrede treba da obezbijedi finansijska sredstva za Upravu carina i policije za potrebe sprovođenja službenih kontrola iz njihove nadležnosti. Stvar je u tome da finansijska sredstva može da obezbijedi samo Ministarstvo finansija i da to samo može biti dato njemu kao obaveza.

Primjedba/predlog/sugestija 10:

Revizije/audit nadležnih organa (Član 13): definiše se da nadležni organi iz člana 7 uspostavljaju samostavnu organizacionu jedinicu za nezavisno sprovođenje audita. Izgleda da se nameće obaveza svim nadležnim organima definisanim u članu 7, uključujući i organ nadležan za životnu sredinu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10:

Članom 7 je definisano da je Uprava nadležna za službene kontrole iz člana 2, od a) do h). Ministarstvo za službene kontrole i) i j). Za poglavlje V (koje nema u Nacrtu zakona) drugi organi. Za GMO organ nadležan za ekologiju, što je sve prilično konfuzno u dijelu utvrđivanja nadležnosti. Nametanje svim tim organima još da imaju posebnu organizacionu jedinicu za audit, predstavlja dodatno opterećenje i pitanje realne izvodljivosti u praksi.

Jasno preciziranje nadležnosti, obaveza i odgovornosti je od ključne važnosti za sprovođenje ovog Zakona, posebno što se poslovi službenih kontrola koordiniraju među različitim državnim organima.

Primjedba/predlog/sugestija 11:

Dokumentovane procedure za sprovođenje kontrole (Član 19), kao i u prethodnoj sugestiji, odnose se na organe definisane članom 7.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11:

Kao i za prethodnu sugestiju, ko donosi procedure? Na koji način se sprovode? Ko obučava službenike drugih organa?

Primjedba/predlog/sugestija 12:

Službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima (član 55): u Nacrtu zakona je definisano da se ovaj član Zakona referira na član 2 Nacrta zakona, dok se u EU regulativi odnosi na član 47 stav 1), što je zapravo u Nacrtu Zakona prebijeto članom 53

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12:

Službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima se odnose na određene vrste roba i životinja, kako je definisano u članu 53 Nacrta zakona. Naime, ovo je kasnije vezano i za član 56 Nacrta zakona i definisanje same pošiljke odnosno mogućnost njenog razdjeljivanja u skladu sa ovim članom i članom kojim se definiše Zajednički Zdravstveni ulazni dokument, što nije član 48, kako je u predmetnom članu navedeno.

Primjedba/predlog/sugestija 13:

Određivanje graničnih kontrolnih mjesta (član 64) kojim je definisano da Vlada određuje granična kontrolna mjesta, dok u članu 66 se navodi da Uprava može da ga ukine.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13:

Nije logično da Vlada utvrđuje, a Uprava ukida. Morala bi Vlada da ukine, možda na predlog Uprave, zapravo Ministarstva, jer Uprava ne može da predlaže Vladi, osim preko Ministarstva.

Primjedba/predlog/sugestija 14:

Finansiranje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti (član 83): dok EU regulativa u Prilogu IV propisuje visine naknada koje se naplaćuju za službene kontrole, stavom 2) člana 83, predmetnog Nacrta zakona, utvrđuje se da će Vlada utvrditi način finansiranja i način izračunavanja visine takse, što nije prihvatljivo sa aspekta usaglašenosti i konkurentnosti jedinstvenog EU tržišta.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 14:

Naknade za službene kontrole bi trebale biti definisane ovim Zakonom, ako se želi postići efekat samog zakona, kao što i finansijska sredstva trebaju biti predviđena budžetom, a ne na osnovu podzakonskog akta Vlade kojim se utvrđuje način finansiranja.

Primjedba/predlog/sugestija 15:

Funkcionisanje sistema IMSOC (član 114): uspostavljanje sistema na novu EU kroz regulativu 625/2017 je imalo smisla, ali u ovom Nacrtu zakona je prenet član za uspostavljanje IMSOC-a.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 15:

Treba sprovesti obuke za korišćenje IMSOC kao i za TRACES, jer je to poenta korišćenja već uspostavljenih platformi na nivou EU. Crna Gora sigurno nema namjeru da uspostavlja svoju platformu. Za EU (27+) ona ima smisla, ali ne za jednu zemlju.

Primjedba/predlog/sugestija 16:

Prelazne i završne odredbe (član 118-120): donošenje podzakonskih akata sa rokom od dvije godine i primjena postojećih podzakonskih akata i posle donošenja ovog zakona, koji stupa na snagu 8 dana od objavljivanja, obesmišljava donošenje ovog zakona, jer sve ono što bi trebalo da olakša poslovanje subjekata u poslovanju robom i životinjama, kao i istovjetno postupanje u službenim kontrolama nije sadržano u ovom Zakonu, već treba biti propisano kroz podzakonske akte.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 16:

Mjerilo za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 12 jeste uspostavljanje sistema službenih kontrola u skladu sa EU uključujući i njihovo finansiranje. Benefit koji privrednici treba da imaju od jedinstvenog tržišta i sistemom kontrola na jedinstvenom tržištu, uključujući i finansiranje i istovjetno postupanje inspektora pri vršenju službenih kontrola, su ovim obesmišljeni, ako sve troškove službenih analiza finansiraju subjekti u poslovanju robom i životinjama. Oni postaju nekonkurentni na zajedničkom tržištu, kao i na domaćem tržištu. Zbog toga je neophodno, Zakonom obavezati Ministarstvo finansija da obezbijedi sredstva za službene kontrole, a samim Zakonom definisati visinu naknada za njihovu realizaciju, kao što to propisuje Evropska Regulativa 625/2017 u Prilogu IV.

Zaključak:

Kako bi ovaj predlog Zakona, obezbijedio sprovođenje službenih kontrola u skladu sa EU, uključujući i njihovo finansiranje, što je mjerilo za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 12, neophodno je:

1. Ministarstvo finansija zadužiti da obezbijedi finansijska sredstva za sprovođenje službenih kontrola, tako da službene kontrole finansiraju oni koji ih i sprovede;
2. U okviru Zakona o službenim kontrolama definisati naknade za sprovođenje službenih kontrola koje plaćaju subjekti, kako je to definisano i EU Regulativom o službenim kontrolama.
3. Do momenta ulaska u EU, obezbijediti fleksibilan pristup, odnosno potrebno je precizirati definiciju pošiljke, kojom bi se obezbijedilo da se sve službene kontrole uvoza pošiljki voća i povrća i robe kratkih rokova sprovede na isti način. U duhu EU Regulative je propisano, kao i Nacrtom zakona da odluke o službenim kontrolama, na način "koji će obezbijediti da se administrativno opterećenje i ometanje poslovanja subjekata svede na najmanju moguću mjeru", donose obučena službena lica (u skladu sa Prilogom II Regulative 625/2017). Međutim, kako bi to bilo primjenljivo u Crnoj Gori, do momenta pristupanja EU, moguće da je potrebna preciznija definicija same pošiljke, sprovodeći sve službene kontrole u skladu sa Nacrtom zakona i važećim principima službenih kontrola. Možda je rješenje i propisati posebne norme kojima bi se precizirale službene kontrole prilikom uvoza voća i povrća i robe kratkih rokova. U svakom slučaju, zahtjev je da se omogućiti nesmetani uvoz voća i povrća i robe kratkih rokova, u skladu sa zakonom, a bez nerazumnog opterećenja uvoznika.

Odgovor:

Nacrt zakona o službenim kontrolama je jedan od novijih evropskih zakona kojima je Evropska Komisija, nakon usvajanje seta zakona u periodu od 2002 do 2017 kojima su pojedinačno uređena područja bezbjednosti hrane, hrane za životinje, zaštite zdravlja i dobrobiti životinja i zdravlja ljudi procijenila potrebu za donošenjem novog pravnog okvira i zamijeni raniju Regulativu 882/2004 kojom su horizontalno bila utvrđena pravila za kontrolu hrane, hrane za životinje, zaštitu zdravlja i dobrobiti životinja i donese novu "kontrolnu" Regulativu 625/2017 u koja pokriva širi obuhvat roba i sam naziv je: Regulativa (EU) 2017/625 o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima

kojima se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, (Regulativa o službenim kontrolama) Evropska komisija je 2017. godine koja je stupila na snagu 2019.godine. Predlog zakona o službenoj kontroli u navedenim oblastima je izrađen shodno potrebi da se u Crnoj Gori uspostavi sistem službene kontrole komaptabilan sistemu službene kontrole Evropske unije transpozicijom EU Zakona o službenoj kontroli u nacionalno zakonodavstvo što je urađeno. Nacrt zakona je istovremeno kada je dat na javnu raspravu poslat i EK na mišljenje kako bi nakon svih dobijenih mišljenja, dobijenih i tokom rasprave i EK izradili zakon usaglašen sa evropskim zakonom. Sve sugestije date tokom javne rasprave su sa posebnom pažnjom analizirane, prikazane kroz ovaj izvještaj i utvrđeno je da su one u cjelosti samo posledica nedovoljnog razumijevanja novih odredbi u punom smislu značenja i primjene.

Usklađenost ovog zakona u potpunosti, bez mogućnosti modifikovanja ili odlaganja primjene određenih pravila koje uspostavlja nadležni organ za službenu kontrolu je obaveza kontinuiranog usaglašavanja sa EU legislativom utvrđenog Strategijom za transpoziciju i implementaciju EU propisa u Poglavlju 12 - bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika a dodatno je i uslov za zatvaranje pregovora u PP 12-Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi.Osnovni razlog za donošenje novog Zakona o službenim kontrolama sadržan je u potrebi usklađivanja i preciziranja odredbi sa Evropskim zakonom o službenim kontrolama i uspostavljanje sistema mslužbene kontrole komaptibilnog sistemu Evropske unije kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja. Ispunjavanje obaveza datih Mjerilima za zatvaranje pregovora u PP 12 , privremeno zatvaranje pregovora, pristupanje Evropskoj uniji i uspostavljanje efikasnog sistema službene kontrole kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, uključujući i finansiranje službenih kontrola; administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru, takse i naknade za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Vezano za sugestije o mogućim negativnim posledicama primjene ovog zakona na privrednike , uključujući i postupanja (uzorkovanje i preglede pri uvozu) ne postoji mogućnost odstupanja od utvrđenih pravila EU i odluka nadležnog organa koji mora uvijek biti utemeljen na anlizi rizika u cilju obezbjeđivanja visokog nivoa zaštite zdravlja ljudi, životinja, bila i životne sredine sprovođenjem službenih kontrola na isti način kako se sprovede u zemljama članicama. Izvršena je i naliza uticaja kojom je potvrđeno sledeće:

Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne?

Rješenja u propisu pozitivno i direktno i indirektno će uticati jer će se unaprijediti postojeći system i uspostaviti efikasniji i funkcionalniji sistem službene kontrole sa jasno definisanim obavezama nadležnih organa kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, uključujući i finansiranje službenih kontrola uključujući i administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru , takse i naknade za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. Direktni uticaji službene kontrole odraziće se kroz obezbijeđen visok nivo zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja i slobotan protoka životinja i roba. Rješenja iz ovog zakona nemaju negativnih uticaja ni direktnih i indirektnih . Primjenom ovog propisa ne nastaju veći troškovi za privredu u odnosu na ranije zakonske odredbe

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Rješenja u propisu pozitivno i direktno i indirektno će uticati jer će se unaprijediti postojeći system i uspostaviti efikasniji i funkcionalniji sistem službene kontrole sa jasno definisanim obavezama nadležnih organa kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, uključujući i finansiranje službenih kontrola uključujući i administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru , takse i naknade za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. Direktni uticaji službene kontrole odraziće se kroz obezbijeđen visok nivo zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja i slobotan protoka životinja i roba. Rješenja iz ovog zakona nemaju negativnih uticaja ni direktnih i indirektnih. Nema dodatnih troškova troškova a pozitivni efekti ogledaju u unaprijeđenju poslovanja ili obavljanja

određenih djelatnosti povezanih sa hranom, hranom za životinje i biljem jer će kontinuiranom, planiranom i odgovarajućom kontrolom i primjenom primjerenih predostrožnih i preventivnih mjera, redovnim nadzorom biti stvoreni uslovi za primjenu svih propisanih pravila a to znači i održivo i stabilno poslovanje

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Unaprjeđenjem sistema službene kontrole stvaraju se uslovi za stvaranje fer poslovnog ambijenta u kojem svi učesnici moraju poštovati pravila koja se odnose na djelatnosti koje obavljaju (hrana, hrana za životinje, bilje, životinje - proizvodnja, trgovina ili uvoz) tako da je očekivano da se u kontrolisanom ambijentu istih prava i istih obaveza podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Podržava se tržišna konkurencija jer će se poslovati sa životinjama i robama koje su pod službenom kontrolom koja se sprovodi na isti način kao i u zemljama članicama Evropske unije tako da danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji životinje i robe iz Crne Gore koje su pod stalnom službenom kontrolom će imati mogućnost pristup širem tržištu zemalja članica i trećih zemalja kontrolisanom robom koja ispunjava sve propisane standard.

Nakon dobijanja prvih komentara EK a zatim i konačnih krajem mjeseca pristupilo se finalizaciji konačnog Predloga zakona o službenim kontrolama koji je u fazi prikupljanja mišljenja nadležnih organa radi slanja Vladi na usvajanje i izradi konačnog izvještaja o sprovedenoj javnoj raspravi u skladu sa navedenim u nastavku.

Ovaj zakon predstavlja horizontalni, krovni akt i osnov je za donošenje više stotina podzakonskih propisa (implemetirajućih i delegirajućih Regulativa EK kojima se bliže propisuje svaki segment kontrole) koji moraju biti usaglašeni sa EU propisima do kraja godine. Predlog ovog zakona dostavljen je Evropskoj komisiji na ocjenu usaglašenosti. Sve preporuke i zahtjevi dati od Evropske Komisije su prihvaćeni i sadržani su u Predlogu ovog Zakona. Znači Ovim zakonom su propisana pravila za uspostavljanje, planiranje, sprovođenje i izvještavanje o službenim kontrolama tj. obaveze nadležnih organa odgovornih za sprovođenje svih propisa o hrani i hrani za životinje, propisa o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja. Predlog ovog zakona je u potpunosti usaglašen sa Regulativom (EU) 2017/625 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. marta 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, (Regulativa o službenim kontrolama)/ Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, (Official Controls Regulation) tako da je u potpunosti obezbijeđeno sprovođenje službenih kontrola u skladu sa EU, uključujući i njihovo finansiranje.

U izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja ovog zakona konstatovano je između ostalog da je za: implementaciju ovog zakona, potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za:

- zapošljavanje osoblja za sprovođenje službenih kontrola (inspektora i službenika) odnosno obezbjeđivanje:
 - ✓ dovoljnog broja odgovarajuće kvalifikovanog i iskusnog osoblja kako bi se službene kontrole i druge službene aktivnosti mogle obavljati efikasno i efektivno;
 - ✓ obezbjeđivanje adekvatnih laboratorijskih kapaciteta za analize, testiranje i dijagnostiku odnosno unaprjeđenej postojećih;
 - ✓ opremanje i obezbjeđivanje ogovarajućih i propisno održavanih objekata i opreme koja obezbjeđuje da lica službene kontrole i druge službene aktivnosti vrše efikasno i efektivno (kancelarija, IT sisitemi, vozila, oprema za uzorkovanje i dr.);
 - ✓ **kontinuirane izrade propisa i usaglašavanje sa EU legislativom, donošenje procedura i drugih pomoćnih alata koji obezbjeđuju da su lica koja sprovode službene kontrole i druge službene aktivnosti slobodna od bilo kojeg konflikta interesa;**
 - ✓ Organizaciju i sprovođenje obuka za lica koja sprovode službene kontrole i subjekte(operatere);
- Obezbiđenje finansijskih sredstava je tokom određenog vremenskog perioda od 2026. do 2030 u skadu sa usvojenim planom za jačanje administrativnih kapaciteta, kadrovskim planom zapošljavanja i zahtjevima Evropske Komisije;
- Određena finansijska sredstva su obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, a biće planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.
- Članom 5 ovog zakona (obavezne takse i naknade) propisano je da za sprovođenje službenih kontrola u zavisnosti od djelatnosti koje obavljaju, subjekti plaćaju takse ili naknade za službene kontrole: u objektima za klanje, rasijecanje mesa, preradu divljači, proizvodnju mlijeka i preradu i u objektima za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i proizvoda akvakulture i životinja i robe na graničnim kontrolnim mjestima ili kontrolnim mjestama.

- Takse ili naknade i obračunavaju se u visini troška obračunatog u skladu sa ovim zakonom ili u iznosu određenom propisom o utvrđivanju taksa ili naknada.
- Uprava naplaćuje takse ili naknade radi obezbjeđivanja sredstava za naknadu troškova koji nastaju sprovođenjem službenih kontrola životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač d), e) i f) ovog zakona; koje se vrše po zahtjevu subjekta, koje nijesu bile prethodno planirane, a koje su neophodne, zbog utvrđivanja neusaglašenosti kod istog subjekta, tokom službene kontrole koja je sprovedena u skladu sa ovim zakonom; i se sprovode radi procjene obima i efekta utvrđenih neusaglašenosti ili verifikacije da li je neusaglašenost otklonjena.
- Donošenjem ovog zakona i odluke o visini načinu plaćanja obaveznih taksi i naknada koja će se donijeti na osnovu ovog zakona i koja će biti usklađena sa sa Prilogom 4 -ANNEX IV - Naknade ili troškovi za službene kontrole pošiljki životinja i robe koja ulazi u Uniju (Regulativa 625/2017 EC) značajno će biti preciziran osnov i način obračuna čime će se eliministi mogućnost nastanka problema.

2.UNIJA POSLODAVACA CRNE GORE je dostavila pisane primjedbe, predloge i sugestije koje se odnose na sledeće:

Primjedba: član 43 Nacrt zakona o službenim kontrolama

Formulacija člana 43 stav 1 zahtijeva dodatno preciziranje radi izbjegavanja mogućeg konflikta interesa u sprovođenju službenih kontrola. U konkretnom smislu, predlažemo izmjenu člana 43 stava 1 i 4 na način:

- a) Da se razdvoje regulatorna i operativna funkcija nadležnih institucija, ali i očuva nadležnost države da vrši kontrolu i reviziju rada službenih laboratorija;
- b) Da se stavi akcenat na ispunjavanje objektivnih kriterijuma (akreditacija, tehnička opremljenost, kadrovski kapaciteti) za izdavanje ovlašćenja, a ne na vlasničku strukturu, čime bi se isključilo neopravdano privilegovanje državnih laboratorija i otvorio prostor da i privatne laboratorije, ako ispune uslove, ravnopravno dobiju status službenih;

Obrazloženje:

Prema članu 9 Nacrta Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove je istovremeno nadležna za sprovođenje službenih kontrola, povjeravanje zadataka delegiranim tijelima i fizičkim licima, kao i za ovlašćivanje i nadzor službenih laboratorija. Ukoliko Uprava, pored davanja ovlašćenja, u praksi i raspoređuje poslove laboratorijama, postoji rizik da ista institucija utiče na izbor subjekta koji će obavljati ispitivanja u postupku koji sama vodi ili nadzire. Takvo rješenje može dovesti u pitanje nezavisnost i transparentnost postupka službenih kontrola, te narušiti povjerenje privrednih subjekata u nepristrasnost rezultata ispitivanja.

Formulacija iz člana 43 stav 1 može dovesti do potencijalnog konflikta interesa, jer ista institucija (Uprava) istovremeno izdaje rješenja o ovlašćivanju službenih laboratorija i raspoređuje poslove službenim laboratorijama u postupku službenih kontrola, što može dovesti do potencijalnog sukoba interesa. Time se spajaju regulatorna i operativna funkcija u okviru jedne institucije, što nije u skladu s načelima transparentnosti i institucionalne nepristrasnosti.

Radi očuvanja objektivnosti, konkurentnosti i povjerenja privrednih subjekata u sistem službenih kontrola, neophodno je razdvojiti regulatornu i operativnu ulogu nadležnih institucija, tako da smatramo ispravnijim da resorno ministarstvo zadrži nadležnost za ovlašćivanje, nadzor i reviziju laboratorija, dok bi raspodjelu poslova i uzoraka u okviru službenih kontrola vršila Uprava za bezbjednost hrane, laboratorijama koje ispunjavaju uslove stručnosti, akreditacije i nepristrasnosti predviđene članom 43 stav 4.

Nadalje, prema članu 43 stav 4 Nacrta, propisano je da se ovlašćenje može izdati isključivo laboratoriji čiji je osnivač Vlada Crne Gore, čime se u praksi isključuje mogućnost angažovanja privatnih laboratorija koje ispunjavaju sve stručne, tehničke i akreditacione uslove predviđene zakonom, uključujući privatne zdravstvene ustanove i naučno-istraživačke subjekte — i time stvara monopolski položaj državnih laboratorija, što je suprotno osnovnim ustavnim principima slobode preuzetništva, jednakosti i slobodne konkurencije.

Takođe, ovakav predlog je suprotan načelu racionalnog i efikasnog korišćenja javnih sredstava i resursa. Država bi nepotrebno duplirala infrastrukturu i troškove, iako već postoje akreditovane privatne laboratorije sa istim ili višim standardima kvaliteta. Ograničavanje pristupa samo državnim laboratorijama bi, nesporno, dovelo do usporavanja procedura (jer bi se sve analize morale obavljati u ograničenom broju državnih laboratorija), smanjenja efikasnosti službenih kontrola i smanjenje investicione motivacije privatnog sektora u laboratorijsku infrastrukturu.

Ne manje važan argument za osporavanje predloženog rešenja (Član 43 stav 1 i 4) rešenja je stvaranje zatvorenog sistema, koncentrisanog kroz tri funkcije— regulatorne (izdavanje ovlašćenja) upravljačke (raspodjela poslova službene kontrole) i finansijske (ostvarivanje značajnih prihoda po osnovu tih poslova, nad kojim država želi da ostvari monopol) u kojem privatne laboratorije ne učestvuju. Posljedica je smanjena konkurencija, potencijalno veći trošak

za privredu (plaćanje usluga državnim laboratorijama uz uskraćivanje ravnopravog učešća u toj vrsti djelatnosti) i slabija efikasnost sistema.

Napominjemo da u uporednoj praksi, pa i u zemljama regiona, poput Hrvatske i Srbije, sistem službenih laboratorija se zasniva na principu akreditacije prema standardu ISO/IEC 17025, bez ograničenja u pogledu vlasničke strukture laboratorija. U tim državama, pored javnih, i privatne laboratorije mogu biti ovlašćene da obavljaju službene kontrole, ukoliko ispunjavaju propisane tehničke i stručne uslove. Ovakav model omogućava veću konkurenciju, efikasnost i racionalnije korišćenje postojećih kapaciteta, uz zadržavanje pune kontrole države kroz sistem akreditacije i nadzora nad radom laboratorija.

Odgovor:

Odredbe o sprječavanju bilo kakvog konflikta interesa tokom sprovođenja službenih kontrola

Predlogom Zakona o službenim kontrolama, Opšte obaveze nadležnih organa i kontrolnih nadležnih organa za organsku proizvodnju, članom 12 definisano je:

(1) Nadležni organi iz člana 7 st. 1 i 2 ovog zakona i kontrolni nadležni organi za organsku proizvodnju moraju:

a) da imaju uspostavljene procedure i/ili postupke koje obezbjeđuju efikasnosti i adekvatnost službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;

b) da imaju uspostavljene procedure i/ili postupke koje obezbjeđuju nepristrasnost, kvalitet i dosljednost službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na svim nivoima;

c) da imaju uspostavljene procedure i/ili postupke koje obezbjeđuju da su lica koja sprovode službene kontrole i druge službene aktivnosti slobodna od bilo kojeg konflikta interesa;

d) da imaju ili da imaju pristup adekvatnim laboratorijskim kapacitetima za analize, testiranje i dijagnostiku;

e) da imaju ili da imaju pristup dovoljnom broju odgovarajuće kvalifikovanog i iskusnog osoblja kako bi se službene kontrole i druge službene aktivnosti mogle obavljati efikasno i efektivno;

f) da imaju odgovarajuće i propisno održavane objekte i opremu koja obezbjeđuje da lica službene kontrole i druge službene aktivnosti vrše efikasno i efektivno;

g) da imaju zakonska ovlašćenja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, kao i preduzimanje mjera utvrđenim ovim zakonom i pravilima iz člana 2 ovog zakona;

h) da imaju zakonska ovlašćenja koja obezbjeđuju licima koja vrše službene kontrole i druge službene aktivnosti pristup prostorijama i dokumentaciji koju čuva subjekat (*operator*) radi pravilnog obavljanja svojih zadataka;

i) da imaju planove za krizne situacije i da su spremni da ih primijene u slučaju hitnosti, kada je to primjereno, u skladu sa članom 2 ovog zakona.

(2) U slučaju postupka ovlašćivanja službenog veterinara, ovlašćivanje se vrši rješenjem u pisanoj formi kojim se definišu službene kontrole i druge službene aktivnosti i sa njima povezani poslovi za koje je ovlašćenje dato i kojim je obezbijeđeno da je lice slobodno od bilo kojeg konflikta interesa, pri čemu se svi zahtjevi koji se odnose na lica zaposlena u Upravi odnose i na sve službene veterinare.

(3) U slučaju postupka ovlašćivanja službenog lica za zdravlje bilja (*official plant health officer*), ovlašćivanje se vrši rješenjem u pisanoj formi kojim se definišu službene kontrole i druge službene aktivnosti i sa njima povezani poslovi za koje je ovlašćenje dato i kojim je obezbijeđeno da je lice slobodno od bilo kojeg konflikta interesa, pri čemu se svi zahtjevi koji se odnose na lica zaposlena u Upravi odnose i na sva službena lica za zdravlje bilja (*official plant health officer*).

(4) Lica koja vrše službene kontrole i druge službene aktivnosti u skladu sa ovim zakonom moraju da:

a) imaju odgovarajuću obuku radi kompetentnog obavljanja dužnosti i dosljednog sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;

b) prate razvoj u svojoj oblasti nadležnosti i prema potrebi se redovno dodatno obučavaju; i

c) prema potrebi obučavaju se za:

1. različite kontrolne metode i tehnike, kao što su inspekcija, verifikacija, provjera (*screening*), ciljana provjera (*targeted screening*), uzorkovanje i laboratorijske analize, testiranje i dijagnostika;
2. procedure za kontrolu;
3. primjena propisanih pravila iz člana 2 ovog zakona;
4. procjene neusaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona;
5. opasnosti u proizvodnji, preradi i distribuciji životinja i roba;
6. različite faze proizvodnje, prerade i distribucije, kao i moguće rizike po zdravlje ljudi, a gdje je primjenljivo i po zdravlje životinja i bilja, dobrobit životinja, kao i po životnu sredinu;
7. evaulaciju primjene HACCP principa i dobre poljoprivredne prakse;

8. sisteme upravljanja, kao što su programi obezbjeđivanja kvaliteta kojima upravljaju subjekti i njihova procjena u onoj mjeri u kojoj su relevantni za zahtjeve utvrđene pravilima iz člana 2 ovog zakona;
9. sistem službenog serfitikovanja;
10. planove u kriznim situacijama, uključujući komunikaciju sa drugim državama, državama članicama i Evropskom komisijom;
11. sudske postupke i pravne posljedice službenih kontrola;
12. ispitivanje pisanog, dokumentovanog materijala i drugih evidencija, uključujući one koje se odnose na međulaboratorijsku uporednu analizu, akreditaciju i procjenu rizika, a koje mogu biti relevantne za procjenu usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, pri čemu se mogu obuhvatiti i finansijski i komercijalni aspekti;
13. kontrolne procedure i zahtjeve za unos životinja i roba u Crnu Goru porijeklom iz drugih država;
14. bilo koje druge oblasti koje su neophodne da se obezbijedi da se službene kontrole i druge službene aktivnosti vrše u skladu sa ovim zakonom.

(5) Nadležni organi iz člana 7 st. 1 i 2 ovog zakona, prema podjeli nadležnosti donose i sprovode godišnje programe obuka kako bi lica koja sprovode službene kontrole i druge službene aktivnosti bila obučena u skladu sa stavom 4 ovog člana.

(6) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona u sprovođenju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti obezbjeđuju efikasnu i efektivnu koordinaciju i saradnju u skladu sa Memorandumom o saradnji

Članom 36 definisani su Uslovi za delegiranje određenih poslova službenih kontrola delegiranim tijelima
Delegiranje određenih poslova službenih kontrola delegiranom tijelu iz člana 35 st 1. i 2 ovog zakona izdaje u pisanom obliku i mora da sadrži:

a) precizan opis poslova službenih kontrola koje delegirano tijelo može da obavlja i uslove pod kojima može da obavlja te poslove;

b) delegirano tijelo treba da:

- posjeduje stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje poslova službenih kontrola za koje je delegirano;
- raspolaže dovoljnim brojem zaposlenih lica sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom;
- **je nepristrasno i da nije u nijednom konfliktu interesa i naročito nije u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno uticati na nepristrasno obavljanje profesionalnih dužnosti u odnosu na obavljanje poslova službenih kontrola za koje je delegirano;**
- radi i akreditovano je u skladu sa standardima relevantnim za delegirane poslove, uključujući standard MNE ISO/IEC 17020 „Zahtjevi za rad različitih vrsta tijela koja sprovode inspekciju”;
- ima odgovarajuća ovlašćenja za obavljanje poslova službenih kontrola koje za koje je delegirano;

c) pisanim delegiranjem iz stava 1 ovog člana definišu se postupci kojima se obezbjeđuje efikasna i efektivna koordinacija između nadležnih organa i ovlašćenog delegiranog tijela.

Članom 44 definisano je Određivanje službenih laboratorija:

(1) Nadležni organi rješenjem određuje službene laboratorije za obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

(2) U slučaju kada u Crnoj Gori nema službene laboratorije za specifična ispitivanja, testiranja ili dijagnostiku nadležni organi određuju akreditovanu laboratoriju države članice Evropske unije ili treće zemlje koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom području (EEA) ako su zadovoljeni sljedeći uslovi:

- a) da su uspostavljeni odgovarajući sistemi u okviru kojih nadležni organi mogu vršiti revizije i inspekciju iz člana 46 stav 1 ovog zakona ili sprovođenje takvih revizija i inspekcija delegirati nadležnim organima države članice ili treće zemlje koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom području (EEA) u kojoj se laboratorija nalazi; i
- b) da je ta laboratorija ovlašćena kao službena od strane nadležnog organa države članice na čijem se državnom području nalazi.

(3) Određivanje službene laboratorije mora se izdati rješenje u pisanoj formi koje sadrži detaljan opis:

- a) poslova koje laboratorija obavlja kao službena laboratorija;
- b) uslova pod kojima sprovodi poslove iz tačke a) ovog stava; i
- c) uslova (ugovora i slično) neophodnih za obezbjeđivanje efikasne i efektivne koordinacije i saradnje između laboratorije i nadležnih organa.

(4) Rješenje o određivanju iz stava 1 ovog člana može se izdati laboratoriji čiji je osnivač Vlada Crne Gore i koja:

- a) posjedje stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje analiza, testiranja ili dijagnostike uzoraka;
 - b) raspolaže dovoljnim brojem odgovarajućeg kvalifikovanog, obučenog i iskusnog osoblja;
 - c) obezbeđuje da se poslovi dodijeljeni u skladu sa stavom 1 ovog člana obavljaju nepristrasno i bez konflikta interesa u odnosu na obavljanje njegovih poslova kao službene laboratorije;**
 - d) može blagovremeno dostaviti rezultate analiza, testiranja i dijagnostike obavljene na uzorcima uzetim tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; i
 - e) posluje u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 i akreditovana je u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 od strane nacionalnog akreditacionog tijela koje posluje u skladu sa Zakonom o akreditaciji.
- (5) Obim akreditacije službene laboratorije iz stava 4 tačka e) ovog člana:

- a) mora da obuhvata one metode laboratorijskog analiza, testiranja i dijagnostike koje se zahtjevaju da se koriste za analize, testiranje ili dijagnostiku kada postupaju kao službena laboratorija;
- b) može da sadrži jednu ili više metoda laboratorijskih analiza, testiranja ili dijagnostike, ili grupe metoda; i
- c) može definisati fleksibilan način kako bi se omogućilo da obim akreditacije uključuje modifikovane verzije metoda koje je službena laboratorija koristila u trenutku dodjele akreditacije, ili pored tih metoda i nove metode razvijene na osnovu sopstvene validacije laboratorije i bez posebnog ocjenjivanja od strane nacionalnog akreditacionog tijela prije upotrebe tih modifikovanih ili novih metoda.

(6) Kada nijedna službena laboratorija određena u Evropskoj uniji ili u trećoj zemlji koja je ugovorna stranka Sporazuma o EEA, u skladu sa stavom 1 ovog člana ne posjeduje stručnost, opremu, infrastrukturu i osoblje potrebno za obavljanje novih ili posebno neuobičajenih laboratorijskih analiza, testiranja ili dijagnostike, nadležni organi od laboratorija ili dijagnostičkog centra koji ne ispunjava jedan ili više zahtjeva iz navedenih u st. 3 i 4 ovog člana može zatražiti da obave te analize, testiranja ili dijagnostiku.

(7) Listu laboratorija iz stava 1 ovog člana Uprava objavljuje u "Službenom listu Crne Gore" koja se objavljuje na službenoj internet stranici Uprave i na službenim internet stranicama nadležnih organa.

(8) Ministarstvo bliže propisuje postupak za određivanje službenih laboratorija za obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Članom 94 propisano je potpisivanje i izdavanje službenih sertifikata

(1) Službene sertifikate izdaje nadležni organ u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog zakona.

(2) Organ iz stava 1 ovog člana određuje službena lica za sertifikaciju koja su ovlašćena za potpisivanje službenih sertifikata, istovremeno obezbeđujući da su ta lica:

a) nepristrasna, slobodna od konflikta interesa i naročito da nijesu u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno da utiče na njihovo nepristrasno obavljanje profesionalnih dužnosti u odnosu na to šta se sertifikuje; i

b) odgovarajuće obučena o pravilima koja potvrđuju tim sertifikatom i o tehničkoj procjeni usaglašenosti sa tim pravilima i o odgovarajućim pravilima utvrđenim ovim zakonom.

(3) Službene sertifikate potpisuje službeno lice za sertifikaciju i izdaje ih na osnovu jednog od sljedećih podataka:

a) direktnog saznanja službenog lica za sertifikaciju o važećim činjenicama i podacima relevantnim za sertifikovanje, a koje su dobijene kroz:

- službene kontrole; ili
- pribavljanje drugog službenog sertifikata izdatog od nadležnog organa;

b) činjenica i podataka relevantnih za sertifikovanje koji su poznati drugom licu koje je u tu svrhu ovlastio nadležni organ i pod čijim nadzorom obavlja djelatnost, uz uslov da službeno lice za sertifikaciju može verifikovati tačnost tih činjenica i podataka;

c) činjenica i podataka relevantnih za sertifikaciju koji su dobijeni iz dokumentacije o samokontroli subjekata, a koji su dopunjeni i potvrđeni rezultatima redovnih službenih kontrola, ako službeno lice za sertifikaciju smatra da su time ispunjeni uslovi za izdavanje službenog sertifikata.

(4) Službeni sertifikati potpisuju se od strane službenog lica za sertifikaciju i izdaje se samo na osnovu stava 3 tačke a) ovog člana kada je zahtijevano pravilima iz člana 2 ovog zakona.

Članom 98 definisano je Određivanje nacionalnih referentnih laboratorija

(1) Uprava određuje jednu ili više nacionalnih referentnih laboratorija za područja koja su predmet službenih kontrola u skladu sa ovim zakonom za svaku referentnu laboratoriju Evropske unije.

(2) Ako u Crnoj Gori ne postoji nacionalna referentna laboratorija koja ispunjava propisane uslove, Uprava može da odredi laboratoriju, kao nacionalnu referentnu laboratoriju sa teritorije države članice Evropske unije ili sa teritorije zemlje koja je potpisnica ugovora sporazuma Evropske ekonomske oblasti.

(3) Uslovi utvrđeni članom 44 st. 4 tačka e) i 5, članom 46, članom 49 stav 1, članom 49 stav 2 tačke a) i b) i članom 49 stav 3 ovog zakona primjenjuju se na nacionalne referentne laboratorije u Crnoj Gori.

(4) Odstupajući od člana 44 stav 4 tačka e) ovog zakona, za područje uređeno pravilima iz člana 2 tačke g) ovog zakona, Uprava može da odredi službene laboratorije, koje su kao takve odredila Uprava i na osnovu odstupanja usvojenih u skladu sa članom 48 ovog zakona, kao nacionalne referentne laboratorije, bez obzira da li ispunjavaju uslove predviđen u člana 44 stav 4 tačka e) ovog zakona.

(5) Nacionalna referentna laboratorija Crne Gore mora da:

a) bude nepristrasna i da je slobodna od konflikta interesa, i posebno da se ne nalazi u situaciji koja može, direktno ili indirektno, da utiče na nepristrasnost njihovog stručnog postupanja u pogledu obavljanja onih poslova koje obavljaju kao nacionalne referentne laboratorije;

b) ima zaposlene, odnosno lica angažovana putem ugovora sa odgovarajućim kvalifikacijama i odgovarajućom obukom za tehnike laboratorijskih ispitivanja, testiranja i dijagnostike u svojim oblastima stručnosti, kao i pomoćno osoblje, prema potrebi;

c) ima u vlasništvu infrastrukturu i opremu i proizvode ili pristup istoj, kao i sredstva koja su potrebna da bi se obavili poslovi za koje je određena nacionalna referentna laboratorija;

d) obezbeđuje da zaposleni i bilo koja lica angažovana po ugovoru imaju dobro poznavanje međunarodnih standarda i praksu, kao i da u svom radu uzimaju u obzir najnovije rezultate istraživanja na nacionalnom nivou, nivou Evropske unije i međunarodnom nivou;

e) ima u vlasništvu potrebnu opremu ili pristup istoj, za obavljanje svojih poslova u hitnim slučajevima;

f) ispunjava odgovarajuće standarde biološke sigurnosti, tamo gde je to relevantno.

(6) Uprava se obavezuje da:

a) dostavi naziv i adresu svake nacionalne referentne laboratorije Evropskoj komisiji i odgovarajućoj referentnoj laboratoriji Evropske unije i državama članicama;

b) stavlja na uvid javnosti podatke iz tačke a) ovog stava;

c) ažurira informacije navedene u tački a) kad god je to potrebno.

(7) Bez uticaja na takse ili naknade naplaćene na osnovu čl. 84 do 91 ovog zakona, sredstva za obavljanje poslova iz ovog člana obezbeđuju se u budžetu Crne Gore.

(8) Ako se u Crnoj Gori uspostavi više od jedne nacionalne referentne laboratorije za referentne laboratorije Evropske unije, Uprava mora da osigura da takve laboratorije blisko sarađuju, kako bi se osigurala efikasna koordinacija između njih, sa ostalim nacionalnim laboratorijama, kao i sa referentnim laboratorijama Evropske unije.

(9) Pored uslova navedenih stavu 3, 4 i 5 ovog člana, nadležni organ može da propiše dodatne zahtjeve za nacionalne referentne laboratorije, sa ograničenjem na osiguravanje koherentnosti sa svim dodatnim zahtjevima utvrđenim za referentne laboratorije Evropske unije.

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.gov.me/szz

Broj: 05-040/26-505/2

5. marta 2026. godine

Za: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Gospodinu Vladimiru Jokoviću, ministru

Veza: Broj: 04-310/26-4495/1 od 4. marta 2026. godine

Predmet: **Mišljenje na Predlog zakona o službenim kontrolama**

Poštovani gospodine Jokoviću,

Na **PREDLOG ZAKONA O SLUŽBENIM KONTROLAMA**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedaba, budući da su primjedbe i sugestije Sekretarijata date u neposrednoj saradnji predstavnicima obrađivača 27. februara i 2. do 5. marta 2026. godine, inkorporirane u predloženi tekst zakona.

Ukazujemo da u odnosu na Predlog zakona treba pribaviti sljedeća mišljenja, i to:

- zbog prirode pitanja koja se uređuju zakonom mišljenje Ministarstva javne uprave, a naročito u odnosu na član 115 kojim se uređuju prava i dužnosti nadležnog inspektora;
- u vezi odredaba čl. 84 do 91 kojima se uređuje finansiranje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, mišljenje Ministarstva finansija; i
- u vezi odredaba čl. 116 i 117 kojima se uređuju kazene odredbe, mišljenje Ministarstva pravde, kao nadležnih organa.

V.D. SEKRETARA
Nikola Marković

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Generalni sekretarijat

Crna Gora
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
PODGORICA

Primljeno 11-03-2026				
Org. jed.	Jedinstveni kiss znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
04-310/26-4495/7				

Adresa: Karađorđeva bb
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 814
fax: +382 20 224 138
www.gsv.gov.me

Broj: 11-011/26-374/2

11. mart 2026.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
Gospodin Vladimir Joković, ministar

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o službenim kontrolama

Uvaženi gospodine Jokoviću,

Dopisom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede br. 04-310/26-4495/3 od 6. 3. 2026, dostavljen je *Predlog zakona o službenim kontrolama* na mišljenje. Uvidom u predmetni dokument, konstatujemo konstatujemo da za predmetni dokument nije potrebno vršiti kontrolu s aspekta sprječavanja proliferacije strateških dokumenata i **nemamo primjedbi.**

S poštovanjem,

GENERALNI SEKRE TAR
mr Dragoljub Nikolić

Crna Gora
Ministarstvo pravde

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 407 515
www.gov.me/mpa

Broj: 01-040/26-2277/2

12. mart 2026. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
G-din Vladimir Joković, ministar

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o službenim kontrolama

Veza: Vaš akt broj: 04-310/26-4495/3 od 6. marta 2026. godine

Uvaženi,

Ministarstvo pravde razmotrilo je tekst Predloga zakona o službenim kontrolama, koji je dostavljen aktom broj: 04-310/26-4495/3 od 6. marta 2026. godine, zaprimljen u ovom ministarstvu dana 9. marta 2026. godine.

S tim u vezi, obavještavamo Vas da, u okviru nadležnosti ovog ministarstva, koje se odnose na uređenje postupka pred sudovima, kao i u pogledu odredaba Predloga zakona koje regulišu pitanje sankcija i prekršajnog postupka, nemamo primjedbi na tekst Predloga zakona o službenim kontrolama, budući da su u neposrednoj komunikaciji sa predstavnicima predlagača sugestije Ministarstva pravde uvrštene u tekst Predloga zakona.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Bojan Božović

Dostavljeno:

- naslovu
- u spise predmeta
- a/a

Crna Gora
Ministarstvo pravde

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 407 515
www.gov.me/mpa

Broj: 01-040/26-2277/4

12. mart 2026. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
G-din Vladimir Joković, ministar

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o službenim kontrolama
Veza: Vaš akt broj: 04-310/26-4495/3 od 6. marta 2026. godine

Uvaženi,

Ministarstvo pravde razmotrilo je Izvještaj o preliminarnoj kontroli na rizike od korupcije (CPL obrazac) koji se odnosi na Predlog zakona o službenim kontrolama, koji je dostavljen aktom broj: 04-310/26-4495/3 od 6. marta 2026. godine, zaprimljen u ovom Ministarstvu 9. marta 2026. godine.

U skladu sa članom 4 Uputstva o preliminarnoj kontroli na rizike od korupcije („Službeni list Crne Gore“, broj 75/24), Ministarstvo pravde je dana 9. marta 2026. godine zatražilo mišljenje Agencije za sprečavanje korupcije radi otklanjanja mogućih rizika za nastanak korupcije u izradi propisa.

Dana 10. marta 2026. godine, Agencija za sprečavanje korupcije dostavila je mišljenje broj: 04-310/26-4495/3 u kome navodi da se izmjene Predloga zakona o službenim kontrolama u najvećoj mjeri odnose na usklađivanje sa evropskim zakonodavstvom, s ciljem unapređenja usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije. Naime, u članu 13 Predloga zakona koji se odnosi na sprovođenje revizije (audita), rizik se može ogledati u potencijalno nedovoljnoj stvarnoj nezavisnosti revizije, imajući u vidu da se sprovodi unutar organa koji je predmet kontrole, mogućnosti selektivnog planiranja i sprovođenja audita usljed neprecizno definisanih kriterijuma, kao i u mogućnosti da preporuke revizije ne budu sprovedene zbog nepostojanja jasno propisanih rokova i odgovornosti za nepostupanje. Takođe je ukazano da uređivanje načina vršenja revizije podzakonskim aktom može ostaviti prostor za diskreciono uređivanje postupka.

Predlagač zakona je u dostavljenom obrazloženju naveo da je revizija (audit) definisana članom 6 Predloga zakona kao sistematsko i nezavisno provjeravanje kojim se utvrđuje da li su postupanja i rezultati postupanja u skladu sa planiranim postupanjima i da li se sprovede efikasno radi postizanja utvrđenih ciljeva. Dodatno je ukazano da je postupak vršenja revizije detaljno uređen Pravilnikom o načinu vršenja revizije sprovođenja plana službenih kontrola hrane i hrane za životinje („Službeni list CG“, br. 40/16), kojim su propisani osnovni principi sprovođenja revizije, uključujući nezavisnost i nepristrasnost revizorskog tima, odsustvo sukoba interesa, kao i postupak izrade nacrtu izvještaja, dostavljanja komentara revidiranog subjekta i sačinjavanja plana aktivnosti za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Takođe je pojašnjeno da navedeni pravilnik predstavlja prenos relevantnih smjernica Evropske unije, odnosno Odluke Komisije 2006/677/EZ o utvrđivanju smjernica kojima se propisuju kriterijumi za sprovođenje revizija u skladu sa Uredbom (EZ) br. 882/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta o službenim kontrolama koje se sprovede radi provjere

usklađenosti sa propisima u oblasti hrane i hrane za životinje, kao i pravilima o zdravlju i dobrobiti životinja. U tom smislu, planiranje i sprovođenje revizija vrši se u skladu sa utvrđenim evropskim standardima i smjernicama, što ograničava mogućnost proizvoljnog ili selektivnog određivanja oblasti audita.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo pravde cijeni da su pitanja nezavisnosti revizije, načina planiranja i sprovođenja revizije, kao i postupanja po preporukama revizije već uređena važećim podzakonskim aktom koji je usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije. Istovremeno, Ministarstvo pravde ukazuje da je u cilju daljeg unapređenja transparentnosti i dosljedne primjene revizorskih preporuka potrebno obezbijediti kontinuirano praćenje sprovođenja preporuka revizije kroz postojeće administrativne mehanizme. Polazeći od navedenog, Ministarstvo pravde konstatuje da obrazloženje predlagača zakona u značajnoj mjeri otklanja ukazane nedoumice u pogledu potencijalnih koruptivnih rizika, te da u ovom trenutku nije neophodno dodatno normativno preciziranje predmetnog pitanja u samom tekstu zakona.

Nadalje, u članu 18 Predloga zakona o službenim kontrolama, ukazano je da upotreba pojmova kao što su „visok nivo transparentnosti“, „relevantne informacije“ i „redovno i blagovremeno objavljivanje“ može ostaviti prostor za različito tumačenje i diskreciono postupanje nadležnih organa. Takođe je ukazano da formulacija prema kojoj nadležni organi mogu objaviti rangiranje subjekata može dovesti do selektivne transparentnosti, kao i da nijesu precizno uređeni rokovi i postupak ispravke netačnih informacija.

Predlagač zakona je u obrazloženju naveo da su odredbe člana 18 Predloga zakona u potpunosti usklađene sa članom 11 Regulative (EU) 2017/625 Evropskog parlamenta i Savjeta o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se sprovode radi obezbjeđivanja primjene propisa u oblasti hrane i hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, zdravlja bilja i sredstava za zaštitu bilja. Navedena regulativa propisuje obavezu nadležnih organa da službene kontrole sprovode uz visok nivo transparentnosti i da najmanje jednom godišnje učine dostupnim javnosti relevantne informacije koje se odnose na organizaciju i sprovođenje službenih kontrola. Takođe je propisano da nadležni organi obezbjeđuju redovno i blagovremeno objavljivanje informacija o vrsti, broju i rezultatima službenih kontrola, broju utvrđenih slučajeva neusaglašenosti, mjerama koje su preduzete od strane nadležnih organa, kao i o izrečenim kaznama. Na taj način je u samoj odredbi zakona preciziran minimalni obim informacija koje nadležni organi moraju učiniti dostupnim javnosti, čime se obezbjeđuje transparentnost postupanja i informisanje javnosti o rezultatima službenih kontrola.

U pogledu mogućnosti objavljivanja rangiranja subjekata, regulativa Evropske unije predviđa da nadležni organi mogu objaviti takve informacije pod uslovom da su kriterijumi za rangiranje objektivni, transparentni i javno dostupni, kao i da su uspostavljeni odgovarajući mehanizmi koji obezbjeđuju pravičnost, dosljednost i transparentnost postupka rangiranja. Predloženo zakonsko rješenje slijedi navedeni pristup evropskog zakonodavstva. Takođe, regulativa propisuje obavezu nadležnih organa da uspostave procedure kojima se obezbjeđuje odgovarajuća ispravka eventualnih netačnosti u informacijama koje su učinjene dostupnim javnosti.

Imajući u vidu da je predmetna odredba Predloga zakona usklađena sa relevantnim pravnim okvirom Evropske unije i da su kroz navedena rješenja već uspostavljeni mehanizmi transparentnosti i objavljivanja informacija o sprovođenju službenih kontrola, Ministarstvo pravde cijeni da obrazloženje predlagača zakona u značajnoj mjeri otklanja ukazane nedoumice u pogledu mogućih koruptivnih rizika. Polazeći od navedenog, Ministarstvo pravde smatra da nije neophodno dodatno normativno preciziranje predmetne odredbe u tekstu zakona, te da se preporuka Agencije za sprečavanje korupcije može smatrati razmotrenom.

Agencija za sprečavanje korupcije ukazala je na mogući koruptivni rizik u članu 39 Predloga zakona o službenim kontrolama, navodeći da upotreba pojmova kao što su „redovno obavještavaju“ i „odmah obavijeste“ nije vremenski precizirana, što može dovesti do različitog tumačenja i odlaganja dostavljanja informacija o rezultatima kontrola ili utvrđenim neusaglašenostima. Takođe je ukazano da formulacija „osim ako je drugačije predviđeno posebnim aranžmanima“ nije bliže uređena, niti su definisani sadržaj i kriterijumi za takve aranžmane, što može ostaviti prostor za diskreciono uređivanje obaveza i neujednačenu primjenu pravila.

Predlagač zakona je u obrazloženju naveo da je član 39 dio šireg normativnog okvira kojim se uređuje delegiranje određenih poslova službenih kontrola delegiranim tijelima ili fizičkim licima, te da su uslovi i način povjeravanja tih poslova detaljno uređeni drugim odredbama Predloga zakona, posebno članom 36. U skladu sa članom 36 Predloga zakona, povjeravanje poslova službenih kontrola delegiranom tijelu vrši se u pisanom obliku i mora da sadrži precizan opis poslova službenih kontrola koje delegirano tijelo može obavljati, kao i uslove pod kojima može obavljati te poslove. Navedenim aktom uređuju se i postupci kojima se obezbjeđuje efikasna i efektivna koordinacija između nadležnih organa i delegiranog tijela, čime se u praksi bliže definišu način komunikacije, obaveze izvještavanja i razmjene informacija. Takođe, zakonom su propisani strogi uslovi koje delegirano tijelo mora ispunjavati, uključujući posjedovanje odgovarajuće stručnosti, opreme i infrastrukture, dovoljan broj zaposlenih sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom, kao i obavezu da djeluje nepristrasno i bez sukoba interesa. Delegirano tijelo mora biti akreditovano u skladu sa relevantnim standardima za obavljanje povjerenih poslova, uključujući standard MNE ISO/IEC 17020 „Zahtjevi za rad različitih vrsta tijela koja sprovode inspekciju“, što dodatno obezbjeđuje profesionalnost i pouzdanost u sprovođenju povjerenih aktivnosti. U tom smislu, formulacija iz člana 39 koja se odnosi na „posebne aranžmane“ odnosi se na uslove i postupke definisane aktom o povjeravanju poslova službenih kontrola, kojim se bliže uređuju međusobna prava i obaveze nadležnog organa i delegiranog tijela. Time se obezbjeđuje fleksibilnost u uređivanju operativnih pitanja saradnje, uz istovremeno postojanje jasnog pravnog okvira i nadzora nad radom delegiranih tijela.

Imajući u vidu da su uslovi delegiranja poslova službenih kontrola, kao i mehanizmi koordinacije i nadzora nad radom delegiranih tijela već detaljno uređeni drugim odredbama Predloga zakona, Ministarstvo pravde cijeni da obrazloženje predlagača zakona u značajnoj mjeri otklanja ukazane nedoumice u pogledu potencijalnih koruptivnih rizika.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Bojan Božović

Dostavljeno:

- naslovu;
- a/a;
- u spise predmeta

Ministarstvo
finansija

Crna Gora
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
PODGORICA

Primijeno		17-03-2026	
Org. jed.	Jedinstveni klas. znak	Redni broj	Prilog
04-310/26-4495/3		64	35/11

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br. 01-05-02-040/26-8359/3

Podgorica, 13. 03. 2026. godine

Za: MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE, Rimski trg br. 46,
Podgorica

n/r: gospodina Vladimira Jokovića, ministra

Veza: Vaš akt broj: 04-310/26-4495/3 od 06.03.2026. godine i dopuna RIA obrasca od 13.03.2026.
godine

PREDMET: Mišljenje na Predlog zakona o službenim kontrolama

Poštovani,

Ministarstvu finansija dostavili ste akt kojim se zahtijeva mišljenje na Predlog zakona o službenim kontrolama.

Donošenje Zakona o službenim kontrolama predlaže se u cilju potpunog usaglašavanja sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti službenih kontrola. Donošenje Zakona o službenim kontrolama je jedna od obaveza za ispunjavanje Mjerila 2 i 3 za zatvaranje pregovora u Pregovaračkom poglavlju 12, a to podrazumijeva da ovaj zakon, kao krovni akt, i svi propisi o hrani moraju biti dodatno i u potpunosti usaglašeni sa EU propisima.

U Izvještaju o analizi procjene uticaja propisa je navedeno da će rješenja u propisu pozitivno i direktno i indirektno uticati jer će se unaprijediti postojeći sistem i uspostaviti efikasniji i funkcionalniji sistem službene kontrole sa jasno definisanim obavezama nadležnih organa kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, uključujući i finansiranje službenih kontrola uključujući i administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru, takse i naknade za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. Direktni uticaji službene kontrole odrađiće se kroz obezbijeđen visok nivo zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja i slobotan protoka životinja i roba.

Kako se zakonom ispunjavaju obaveze date Mjerilima za zatvaranje pregovora u Pregovaračkom poglavlju 12, nemamo primjedbi, uz napomenu da je prilikom definisanja iznosa svih naknada i troškova potrebno uvažiti najbolju međunarodnu praksu, kao i uporedive iznose naknada i troškova u zemljama regiona, te iste definisati na nivou nižem od regionalnog prosjeka.

Dodatno, Izvještajem o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa navedeno je da implementacija predmetnog zakona zahtijeva obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, i da su ista obezbijeđena na pozicijama Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. Sredstva su prvenstveno potrebna u cilju jačanja administrativnih kapaciteta kroz zapošljavanje dovoljnog broja kvalifikovanih i iskusnih inspektora i službenika za efikasno sprovođenje službenih kontrola. Pored kadrovskih rješenja, sredstva su neophodna za unapređenje i održavanje adekvatnih laboratorijskih kapaciteta, kao i za potpuno tehničko opremanje objekata, IT sistema i nabavku opreme za uzorkovanje i rad na terenu. Dodatno, sredstva su neophodna i u cilju kontinuiranog usklađivanja nacionalnih propisa sa legislativom Evropske unije uz izradu pratećih procedura koje osiguravaju

nepriistrasnost u radu, te organizaciju obuka za lica koja sprovode službene kontrole i subjekte (operatere).

Takođe, implementacijom predmetnog zakona ostvariće se prihod za budžet Crne Gore od naknada za izdavanje rešenja za uvoz i izvoz hrane, hrane za životinje, predmete i materijale koji si namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom, zatim od naknada za upis u registar registrovanih objekata, kao i od izdavanja rešenja za odobravanje objekata.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog zakona o službenim kontrolama, uz napomenu da se eventualni dodatni troškovi koji proisteknu iz implementacije zakona finansiraju iz sredstava planiranih godišnjim zakonom o budžetu kod nadležne institucije.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
NAZIV PROPISA	ZAKON O SLUŽBENIM KONTROLAMA
1. Definisanje problema – Koje probleme treba da riješi predloženi akt? – Koji su uzroci problema? – Koje su posljedice problema? – Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? – Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
– Donošenje zakona o službenim kontrolama predlaže se u cilju potpunog usaglašavanja sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti službenih kontrola. Donošenje Zakona o službenim kontrolama je jedna od obaveza za ispunjavanje Mjerila 2 i 3 za zatvaranje pregovora u Pregovaračkom poglavlju 12 a to podrazumijeva da ovaj zakon, kao krovni akt, i svi propisi o hrani moraju biti dodatno i u potpunosti usaglašeni sa EU propisima. – U okviru Pregovaračkog poglavlja 12 -Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi Crnoj Gori su postavljena su tri završna mjerila od kojih se dva dominantno odnose na službene u ovim oblastima i glase: – Crna Gora treba da pruži Komisiji garanciju za uspostavljanje sistema kompatibilnog sistema EU za službene kontrole živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla, uključujući i njegovo finansiranje, – Crna Gora nastavlja da uspostavlja i razvija, u skladu sa pravnom tekovinom EU, relevantne administrativne strukture, posebno kada je riječ o kontroli bezbjednosti hrane, te nastavlja da jača svoje administrativne kapacitete i infrastrukturu. Crna Gora treba da pokaže da će imati neophodne administrativne kapacitete za pravilno sprovođenje i primjenu cjelokupne pravne tekovine obuhvaćene ovim poglavljem o pristupanju – Regulativu (EU) 2017/625 o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, (Regulativa o službenim kontrolama) Evropska komisija je donijela 2017. godine koja je stupila na snagu 2019.godine. – Predlog zakona o službenoj kontroli u navedenim oblastima je izrađen shodno potrebi da se u Crnoj Gori uspostavi sistem službene kontrole kompatibilan sistemu službene kontrole Evropske unije transpozicijom EU Zakona o službenoj kontroli u nacionalno zakonodavstvo. – Oštećena bi bila država Crna Gora jer ne bi potvrdila da nije uspostavila kompatibilan sistem službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti sistemu službene kontrole Evropske Unije kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, – Ukoliko Crna Gora ne usvoji Zakon o službenim kontrolama potpuno usaglašen sa Regulativom (EU) br. 625/2017 neće ispuniti data mjerila i neće privremeno zatvoriti pregovore u Pregovaračkom poglavlju 12- Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi;	
2. Ciljevi – Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? – Navedi usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.	
– Usaglašavanje sa pravnom tekovinom eu u oblasti službene kontrole kojom se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja; – Usklađenost sa obavezom kontinuiranog usaglašavanja sa EU legislativom utvrđenom Strategijom za transpoziciju i implementaciju EU propisa u Poglavlju 12 - bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika.. Dodatno, obaveza kontinuiranog usaglašavanja je uslov i za zatvaranje pregovora u PP 12-Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi.	

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Jedina opcija za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema je donošenje Zakona o službenim kontrolama. Osnovni razlog za donošenje novog Zakona o službenim kontrolama sadržan je u potrebi usklađivanja i preciziranja odredbi sa Evropskim zakonom o službenim kontrolama i uspostavljanje sistema mslužbene kontrole komaptibilnog sistemu Evropske unije kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja;
- Ispunjavanje obaveza datih Mjerilima za zatvaranje pregovora u PP 12 , privremeno zatvaranje pregovora, pristupanje Evropskoj uniji i uspostavljanje efikasnog sistema službene kontrole kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, uključujući i finansiranje službenih kontrola; administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru, takse i naknade za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Rješenja u propisu pozitivno i direktno i indirektno će uticati jer će se unaprijediti postojeći system i uspostaviti efikasniji i funkcionalniji sistem službene kontrole sa jasno definisanim obavezama nadležnih organa kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, uključujući i finansiranje službenih kontrola uključujući i administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru, takse i naknade za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. Direktni uticaji službene kontrole odraziće se kroz obezbijeđen visok nivo zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja i slobotan protoka životinja i roba. Rješenja iz ovog zakona nemaju negativnih uticaja ni direktnih i indirektnih .
- Primjenom ovog propisa ne nastaju troškovi za građane i privredu.
- Nema dodatnih troškova a pozitivni efekti ogledaju u unaprjeđenju poslovanja ili obavljanja određenih djelatnosti povezanih sa hranom, hranom za životinje i biljem jer će kontinuiranom, planiranom i odgovarajućom kontrolom i primjenom primjerenih predostrožnih i preventivnih mjera , redovnim nadzorom biti stvoreni uslovi za primjenu svih propisanih pravila a to znači i održivo i stabilno poslovanje.
- Unaprjeđenjem sistema službene kontrole stvaraju se uslovi za stvaranje fer poslovnog ambijenta u kojem svi učesnici moraju poštovati pravila koja se odnose na djelatnosti koje obavljaju (hrana, hrana za životinje, bilje, životinje -proizvodnja, trgovina ili uvoz) tako da je očekivano da se u kontrolisanom ambijentu istih prava i istih obaveza podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Podržava se tržišna konkurencija jer će se poslovati sa životinjama i robama koje su pod službenom kontrolom koja se sprovodi na isti način kao i u zemljama članicama Evropske unije tako da danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji životinje i robe iz Crne Gore koje su pod

stalnom službenom kontrolom će imati mogućnost pristup širem tržištu zemalja članica i trećih zemalja kontrolisanom robom koja ispunjava sve propisane standarde

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problem u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda?
- Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju ovog zakona obezbjeđena su finansijska sredstava na poziciji Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove iz budžeta Crne Gore za:

✓ zapošljavanje osoblja za sprovođenje službenih kontrola (inspektora i službenika) odnosno obezbjeđivanje:

- ✓ dovoljnog broja odgovarajuće kvalifikovanog i iskusnog osoblja kako bi se službene kontrole i druge službene aktivnosti mogle obavljati efikasno i efektivno;
 - ✓ obezbjeđivanje adekvatnih laboratorijskih kapaciteta za analize, testiranje i dijagnostiku odnosno unaprjeđenej postojećih;
 - ✓ opremanje i obezbjeđivanje ogovarajućih i propisno održavanih objekata i opreme koja obezbjeđuje da lica službene kontrole i druge službene aktivnosti vrše efikasno i efektivno (kancelarija, IT sisitemi, vozila, oprema za uzorkovanje i dr.);
 - ✓ kontinuirane izrade propisa i usaglašavanje sa EU legislativom, donošenje procedura i drugih pomoćnih alata koji obezbjeđuju da su lica koja sprovode službene kontrole i druge službene aktivnosti slobodna od bilo kojeg konflikta interesa;
 - ✓ Organizaciju i sprovođenje obuka za lica koja sprovode službene kontrole i subjekte(operatere);
- Obezbjedenje finansijskih sredstava je tokom određenog vremenskog perioda od 2026. do 2030 u skadu sa usvojenim planom za jačanje administrativnih kapaciteta, kadrovskim planom zapošljavanja i zahtjevima Evropske Komisije;
 - Na sjednici Vlade Crne Gore od 19.02.2026. godine usvojen je Predlog akcionog plana za jačanje administrativnih kapaciteta Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove koji je dostavljen i Evropskoj komisiji i kojim je Crna Gora potvrdila obavezu da će u narednih 5 godina odnosno do 2030. uspostaviti odgovarajuće ljudske kapacitete u skladu sa predlogom datim u Akcionom planu. U planu je dat detaljan pregled zapošljavanja po godinama i stručnim kvalifikacijama što je uslov i za zatvaranje pregovora u Poglavlju 12. Kada se ostvari Akcioni plan kapacitete u dijelu kontrole treba da zadovolje i potrebe Zakona o službenim kontrolama i garant su njegovog sprovođenja.
- Plan: 2026 → 26 zaposlenih; 2027 →31 novih zaposlenja; 2028 →30 novih zaposlenja; 2029→30 novih zaposlenja i 2030→30 novih zaposlenja.

Ukupno 147.

Napominjemo da su ovim kapacitetima pokrivene sve oblasti iz člana 2 Predloga zakona o službenim kontrolama:

1)hrane i bezbjednosti hrane, integriteta u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane, uključujući pravila kojima je cilj da se obezbijede poštene prakse u trgovini i

zaštititi interesa potrošača i informacije za potrošače, proizvodnje i upotrebe materijala i predmeta koji su namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom;

2) namjernog uvođenja u životnu sredinu genetički modifikovanih organizama u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje;

3) hrane za životinje i bezbjednost hrane za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije i upotrebe hrane za životinje, uključujući zahtjeve kojima se obezbjeđuje poštena trgovačka praksa i zaštita zdravlja i interesa potrošača i informisanje potrošača;

4) zdravlja životinja;

5) sprečavanja i svođenje na najmanju moguću mjeru rizika za zdravlje ljudi i životinja koji proizlaze iz nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda;

6) zahtjeva za dobrobit životinja;

7) zaštitnih mjera protiv štetnih organizama bilja;

8) stavljanja na tržište i upotrebu sredstava za zaštitu bilja i održivu upotrebu pesticida, osim uređaja za primjenu pesticida;

9) organske proizvodnje i označavanje organskih proizvoda;

10) upotrebe i označavanja oznaka zaštićenog porijekla, zaštićenih oznaka geografskog porijekla i garantovano tradicionalnih specijaliteta.

- Implementacijom ovog zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Određena finansijska sredstva su obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, a biće planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu. Naime, oblast službenih kontrola koju pokriva predlog zakona postojala je kao obaveza kroz Zakon o bezbjednosti hrane koji je Crna Gora prvi put usvojila još 2007. godine, pravno unaprijedila 2015. godine, a 2026. ova oblast se izdvaja iz Zakona o bezbjednosti hrane i obuhvata više oblasti navedenih u članu 2 i u prethodnoj alineji. Iz navedenog jasno je da se finansijska sredstva za ove potrebe još od ranije izdvajaju u budžetu Crne Gore kroz tri osnovna Programa koje sprovodi Uprava koje osim ovog zakona zatjevuju i posebni propisi:
Pregled izdvojenih budžetskih sredstava po godinama do 2026. godine:

1. Veterina:

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.810.000 €	1.850.000 €	1.500.000 €	1.400.000 €	1.300.000 €	1.250.300 €	1.131.000 €

2015	2016	2017	2018	2019
1.200, 000 €	1.211, 400 €	1.380, 000 €	1.414, 000 €	1.614, 000 €

2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
2.341, 000 €	1.724, 250 €	2.038, 531,44 €	2.100.000,00 €	2.190.000,00	2.400.000,00	2.095.000,00

2. Bezbjednost hrane:

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
350, 000 €	340, 000 €	349, 400 €	349, 000 €	349, 000 €	281.610,55	400, 000 €

2024*	2025*	2026
400, 500 €	328.323,42	328.323,42

3. Fitosanitarna oblast:

2009	2010	2011	2012	2013	2014
150, 000 €	133, 940 €	92, 985 €	91, 985 €	102, 335 €	106, 607 €

2015	2016	2017	2018	2019	2020
101, 318 €	106, 318 €	101, 318 €	136, 300 €	136, 300 €	142, 000 €

2021	2022	2023	2024	2025	2026
142, 300 €	113, 308 €	113, 500 €	116, 910 €	201, 656 €	172, 416 €

Napominjemo, da kada postanemo država članica ovi budžeti moraju biti mnogo veći jer su on garancija bezbjednosti Evropske unije ali su nam danom pristupanja i otvoreni

evropski izvori novca koji će EU refundirati na osnovu izdvojenog novca države članice za pojedine mjere: *Regulation (EU) 2021/690 of the European Parliament and of the Council of 28 April 2021 establishing a programme for the internal market, competitiveness of enterprises, including small and medium-sized enterprises, the area of plants, animals, food and feed, and European statistics (Single Market Programme) and repealing Regulations (EU) No 99/2013, (EU) No 1287/2013, (EU) No 254/2014 and (EU) No 652/2014 Regulation - 2021/690 - EN - EUR-Lex*

Ova regulative se u svom sadržaju poziva i na regulativu 2017/625 koja je prenešena u Zakon o službenim kontrolama u kojoj se navodi da:

Član 10 Regulative 2021/690 tačka g prepoznaje implementacione aktivnosti i navodi:

“nadležni organi država članica i njihovi pridruženi subjekti, referentne laboratorije Evropske unije iz člana 92. Uredbe (EU) 2017/625, referentne centre Evropske unije iz članova 95. i 97. Uredbe (EU) 2017/625 i člana 29. Uredbe (EU) 2016/1012 Evropskog parlamenta i Vijeća (61), kao i relevantne međunarodne organizacije, te nacionalne referentne laboratorije za zdravlje bilja i nacionalne referentne laboratorije za zdravlje životinja, ne dovodeći u pitanje obavezu država članica da obezbijede odgovarajuća finansijska sredstva za te nacionalne referentne laboratorije u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 i pod uslovom da se jasno može pokazati da aktivnosti koje podržavaju rad tih nacionalnih referentnih laboratorija u vezi sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima u smislu člana 2. Uredbe (EU) 2017/625 predstavljaju dodanu vrijednost za Uniju, te da su u okviru Programa dostupna dovoljna sredstva za podršku tim aktivnostima.”

Ova sredstva se u EU isplaćuju na osnovu visine nacionalnih.

- Dodatno, EU je u predpristupnom period veliku pažnju poklonila upravo ovoj oblasti kroz unaprjeđenje kapaciteta za buduće obaveze buduće države članice kao i rada inspektora na graničnim prelazima kao budućih granica Evropske unije, a Vlada Crne Gore je u tu svrhu usvojila Mapu puta za izgradnju graničnih prelaza u skladu sa predlogom ovog zakona 20.02.2026. godine sa detaljnim prikazom potrebnih finansijskih sredstava:
- Kroz IPA 2021 projekat „EU podrška poljoprivrednom sektoru u Crnoj Gori“ – Komponenta 2 – BEZBJEDNOST HRANE, VETERINARSKA I FITOSANITARNA PITANJA indirektno upravljanje (budžet 3,4 miliona EUR) – Ukupno ugovoreno: 3.059.165,32 EUR (89,98%):

- ✓ Projekat tehničke pomoći DALJE JAČANJE ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA NADLEŽNOG ORGANA U OBLASTI BEZBJEDNOSTI HRANE, VETERINARSKIH I FITOSANITARNIH PITANJA, u iznosu od 430.000,00 EUR za period od 18 mjeseci za službene kontrole, Ugovor je zvanično počeo 25. novembra 2024. CFCU/MNE/279;
- ✓ Ugovor „Priprema projektne dokumentacije i nadzor za granične kontrolne punktove i karantinsku jedinicu“ za projektovanje i nadzor veterinarskih i fitosanitarnih graničnih kontrolnih punktova za veterinarske i biljne karantinske jedinice potpisan je 18. novembra 2024. Vrijednost ugovora je 150.000,00 EUR;
- ✓ Radni ugovor „Izgradnja graničnog inspekcijskog punkta na Aerodromu Golubovci, Crna Gora“ zaključen je u decembru 2025. i trajeće 12 mjeseci Budžet projekta iznosi 688.045,32 EUR. WKS/01-908/25-3008/1;
- ✓ Ugovor o nabavci „Nabavka laboratorijske opreme za obezbjeđivanje primjene novih metoda laboratorijskih analiza, Lot br. 2: Laboratorijska oprema za analize u oblasti bezbjednosti hrane, ostataka pesticida i drugih kontaminenata u procijenjenom iznosu od 394.500,00 EUR, sa rokom isporuke od 240 dana. EC-ENEST/TGD/2025/EA-NST/0153;
- ✓ Ugovor o nabavci „Nabavka laboratorijske opreme za obezbjeđivanje primjene novih metoda laboratorijskih analiza, Lot br. 3: Laboratorijska oprema za PCR analize i pripremu uzoraka u oblasti štetnih organizama“, u procijenjenom iznosu od 335.000,00 EUR, sa rokom isporuke od 240 dana. CFCU/MNE/286;
- ✓ Ugovor o nabavci „Nabavka laboratorijske opreme za obezbjeđivanje primjene novih metoda laboratorijskih analiza, Lot br. 4: Laboratorijska oprema za jačanje kapaciteta Instituta za javno zdravlje za analizu pesticida u hrani i stočnoj hrani“, u procijenjenom iznosu od 64.700,00 EUR, sa rokom isporuke od 120 dana. CFCU/MNE/290;

- ✓ Ugovor o uslugama „Dalje jačanje administrativnih kapaciteta nadležnog organa u oblasti bezbjednosti hrane, veterinarskih i fitosanitarnih pitanja – Razvoj IT fitosanitarne platforme“, u procijenjenom iznosu od 897.000,00 EUR, sa implementacijom koja je počela u decembru 2025. i trajanjem od 24 mjeseca. CFCU/MNE/288;
- ✓ Ugovor o nabavci „Nadogradnja IT infrastrukture za IT sisteme u Fitosanitarnoj informacionoj platformi“, u procijenjenom iznosu od 99.875,00 EUR, sa implementacijom koja je počela 2025. i trajanjem od 24 mjeseca. CFCU/MNE/287.
- Dodatno kroz sredstva Svjetske banke (MIDAS) u cilju zatvaranja pregovora u Poglavlju 12 realizovano je, i u toku je realizacija, brojnih aktivnosti kojima je cilj upravo zatvaranje Poglavlja 12:
 - ✓ Biznis plan i operativni model za nus proizvode 171.759,50 eur;
 - ✓ Biznis plan i operativni model nacionalne referentne fitosanitarne laboratorije 70.482,50 eur;
 - ✓ Tehnička kontrola glavnog dizajna za nacionalnu referentnu fitosanitarnu laboratoriju 11.495,00 eur;
 - ✓ Veterinarski informacioni sistem 1.341.817,40 eura;
 - ✓ Tehnička pomoć za sistem identifikacije i registracije životinja 67.358,00 eur;
 - ✓ Tehnička pomoć za izradu zakon o bezbjednosti hrane 7.200,00 eur;
 - ✓ Nabavka opreme za informacioni sistem 75.193,00 eura;
- U toku su sljedeće aktivnosti:
 - ✓ Dizajn i nadzor izgradnje nacionalne referentne fitosanitarne laboratorije 32.127,94 eur;
 - ✓ Izgradnja nacionalne referentne fitosanitarne laboratorije 1.623.136,636 eura;
 - ✓ Upravljanje i nadogradnja VIS 147.620,00 eur;
 - ✓ Nabavka namještaja za nacionalnu laboratoriju za testiranje sjemena 9.534,80 eur;
 - ✓ Nabavka opreme za laboratorije LOT 3 13.079,00 eur;
 - ✓ Nabavka opreme za laboratorije LOT 2 103.347,74 eur;
 - ✓ Nabavka opreme za laboratorije LOT 1 66.187,00 eur;
 - ✓ Nabavka zaštitne opreme za inspektore 28.350,00 eur;
 - ✓ Nabavka opreme za laboratorije 173.215,13 eur;
 - ✓ Nabavka opreme za laboratorije 329.311,50 eur;
 - ✓ Nabavka namještaja za laboratorije 240.971,50 eur;
 - ✓ Nabavka specijalizovanih vozila za uzorke 47.141,60 eur;
 - ✓ Nabavka specijalizovanih vozila za uzorke 84.651,60 eur;
 - ✓ Nabavka specijalizovanih vozila za inspekcije 295.149,25 eur;
- Do kraja projekta treba da se realizuje:
 - ✓ Nabavka laboratorijske opreme za bolesti životinja i bezbjednost hrane 340.000,00 eur;
 - ✓ Informatička oprema za nacionalnu referentnu fitosanitarnu laboratoriju 35.000,00 eur;
 - ✓ Priprema ToR za granična kontrolna mjesta za Dobrakovo, Ilino brdo i luku Bar 12.000,00 eur;
- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.
- Implementacijom ovog zakona ostvariće se prihod za budžet Crne Gore. Članom 5 ovog zakona (obavezne takse i naknade) propisano je da za sprovođenje službenih kontrola u zavisnosti od djelatnosti koje obavljaju, subjekti plaćaju takse ili naknade za službene kontrole: u objektima za klanje, rasijecanje mesa, preradu divljači, proizvodnju mlijeka i preradu i u objektima za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i proizvoda akvakulture i životinja i robe na graničnim kontrolnim mjestima ili kontrolnim mjestima. Takse ili naknade i obračunavaju se u visini troška obračunatog u skladu sa ovim zakonom ili u iznosu određenom propisom o utvrđivanju taksa ili naknada. Uprava naplaćuje takse ili naknade radi obezbjeđivanja sredstava za naknadu troškova koji nastaju sprovođenjem službenih kontrola životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač d), e) i f) ovog zakona; koje se vrše po zahtjevu subjekta, za dobijanje odobrenja za objekte utvrđene propisom o higijeni hrane za životinje; koje nijesu bile prethodno planirane, a koje su neophodne, zbog utvrđivanja neusaglašenosti kod istog subjekta, tokom službene kontrole koja

je sprovedena u skladu sa ovim zakonom; i se sprovode radi procjene obima i efekta utvrđenih neusaglašenosti ili verifikacije da li je neusaglašenost otklonjena.

- **Prihod Uprave za 2025. je bilo oko 2.500.000,00 eura;**
- Nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda po ranijim zakonima. Donošenjem ovog zakona i odluke o visini načinu plaćanja obaveznih taksi i naknada koja će se donijeti na osnovu ovog zakona i koja će biti usklađena sa sa Prilogom 4 -ANNEX IV - Naknade ili troškovi za službene kontrole pošiljki životinja i robe koja ulazi u Uniju Regulativa 625/2017 EC) značajno će biti preciziran osnov i način obračuna čime će se eliministi mogućnost nastanka problema.
- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa.
- Nije bilo primjedbi i sugestija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza podrške i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazloži.**

- Tokom izrade nacrtu Zakona o službenim kontrolama korišćena je pomoć eksperata (UNOPS, GIZ, ekspeta poslatog kao pomoc od strane Ministarstva vanjskih poslova Hrvatske.
- U skladu sa zakonom organizovana je javna rasprava o Nacrtu zakona o službenim kontrolama Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede na osnovu člana 14 i 15 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Sl. list CG", br. 41/2018): Javni poziv na javnu raspravu o Nacrtu Zakona o službenim kontrolama objavljen je 01.10.2025. • 09:09 građanima, privrednim društvima, preduzetnicima, nezavisnim i regulatornim tijelima, pravnim i fizičkim licima koja vrše javna ovlašćenja, državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, nevladinim organizacijama i drugim organima i organizacijama (zainteresovani subjekti), da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u pripremi Nacrta Zakona o službenim kontrolama. Javna rasprava je trajala 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva od 1. 10. 2025. godine, pa do 28. 10. 2025. godine. Zainteresovani subjekti svoje primjedbe, sugestije i prijedloge na Nacrt Zakona o službenim kontrolama mogu dostaviti na sljedeće mejl adrese: kabinet@mpsv.gov.me; upravazabezbjednosthrane@ubh.gov.me Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je održalo okrugli sto o Nacrtu Zakona o službenim kontrolama dana 28. 10. 2025. godine u Sali za sastanke Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, na adresi Serdara Jola Piletića, broj 26, sa početkom u 13 časova. Nakon završene javne rasprave, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede razmotrili su sve pristigle primjedbe, prijedloge i sugestije i sačinili Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi nakon dobijanja iusaglašavanja i mišljenja isugestija i preporuka od strane EK kojoj je predlog poslat istovremeno s danom raspisivanja javne rasprave koji je objavljen na internet stranici Ministarstva.

Nacrt zakona o službenim kontrolama je jedan od novijih evropskih zakona kojima je Evropska Komisija, nakon usvajanje seta zakona u periodu od 2002 do 2017 kojima su pojedinačno uređena područja bezbjednosti hrane, hrane za životinje, zaštite zdravlja i dobrobiti zivotinja i zdravlja ljudi procijenila potrebu za donošenjem novog pravnog okvira i zamijeni raniju Regulativu 882/2004 kojom su horizontalno bila utvrđena pravila za kontrolu hrane, hrane za životinje, zaštitu zdravlja i dobrobiti životinja i donese novu "kontrolnu" Regulativu 625/2017 u koja pokriva širi obuhvat roba i sam naziv je: Regulativa (EU) 2017/625 o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, (Regulativa o službenim kontrolama) Evropska komisija je 2017. godine koja je stupila na snagu 2019.godine. Predlog zakona o službenoj kontroli u navedenim oblastima je izrađen shodno potrebi da se u Crnoj Gori uspostavi sistem službene kontrole komaptabilan sistemu službene kontrole Evropske unije transpozicijum EU Zakona o službenoj kontroli u nacionalno zakonodavstvo što je urađeno. Nacrt zakona je istovremeno kada je dat na javnu raspravu poslat i EK na mišljenje kako bi nakon svih dobijenih mišljenja, dobijenih i tokom rasprave i EK izradili zakon usaglašen sa evropskim zakonom. Sve sugestije date tokom javne rasprave su sa posebnom pažnjom analizirane, prikazane kroz ovaj izvještaj i utvrđeno je da su one u

cjelosti samo posledica nedovoljnog razumijevanja novih odredbi u punom smislu značenja i primjene.

- Usklađenost ovog zakona u potpunosti, bez mogućnosti modifikovanja ili odlaganja primjene određenih pravila koje uspostavlja nadležni organ za službenu kontrolu je obaveza kontinuiranog usaglašavanja sa EU legislativom utvrđenog Strategijom za transpoziciju i implementaciju EU propisa u Poglavlju 12 - bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika a dodatno je i uslov za zatvaranje pregovora u PP 12-Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi.Osnovni razlog za donošenje novog Zakona o službenim kontrolama sadržan je u potrebi usklađivanja i preciziranja odredbi sa Evropskim zakonom o službenim kontrolama i uspostavljanje sistema mslužbene kontrole komaptibilnog sistemu Evropske unije kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja. Ispunjavanje obaveza datih Mjerilima za zatvaranje pregovora u PP 12, privremeno zatvaranje pregovora, pristupanje Evropskoj uniji i uspostavljanje efikasnog sistema službene kontrole kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, uključujući i finansiranje službenih kontrola; administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru, takse i naknade za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. Vezano za sugestije o mogućim negativnim posledicama primjene ovog zakona na privrednike , uključujući i postupanja (uzorkovanje i preglede pri uvozu) ne postoji mogućnost odstupanja od utvrđenih pravila EU i odluka nadležnog organa koji mora uvijek biti utemeljen na anlizi rizika u cilju obezbjeđivanja visokog nivoa zaštite zdravlja ljudi, životinja, bila i životne sredine sprovođenjem službenih kontrola na isti način kako se sprovode u zemljama članicama.

7. Monitoring i evaulacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Nema prepreka za implementaciju propisa.
- Crna Gora je donijela pravni okvir i po istom je uspostavila efikasan sistem službene kontrole kompatibilan sistemu službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti Evropske Unije kojim se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja;
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, odnosno Uprava za bezbjednost hrane veterinu i fitosanitarne poslove će sprovoditi implementaciju propisa i ispunjavanje ciljeva - Bezbjednosti hrane, veterinarske i fitosanitarne politike sa akcionim planom za usklađivanje.

Nadležni organi u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom o službenim kontrolama redovno sprovode službene kontrole svih subjekata na osnovu rizika i sa odgovarajućom učestalošću, uzimajući u obzir:

a) utvrđene rizike povezane sa:

- ✓ životinjama i robom;
- ✓ aktivnostima koje obavlja subjekat;
- ✓ mjestom obavljanja djelatnosti ili aktivnostima subjekata;
- ✓ upotrebom proizvoda, postupaka, materijala ili supstanci koje mogu uticati na bezbjednost, integritet i cjelovitost ili bezbjednost hrane za životinje, zdravlje ili dobrobit životinja, zdravlje bilja ili koji, u slučaju genetički modifikovanih organizama i sredstava za zaštitu bilja, mogu štetno uticati na životnu sredinu.

b) sve informacije koje ukazuju na mogućnost dovođenja potrošača u zabludu, naročito u vezi sa prirodom, identitetom, osobinama, sastavom, količinom, rokom upotrebe, zemljom porijekla ili mjestom porijekla, i metodom izrade ili proizvodnje hrane;

c) rezultate prethodno sprovedenih službenih kontrola subjekta i njihovu usaglašenost;

- d) pouzdanost i rezultati samokontrole koju su sproveli subjekti ili treća strana na njihov zahtjev, uključujući prema potrebi uspostavljene privatne šeme obezbjeđenja kvaliteta, radi provjere usaglašenosti sa zahtjevima i
- e) sve druge informacije koje bi mogle ukazivati na neusaglašenost sa zahtjevima.
- Nadležni organi službene kontrole sprovode redovno, sa odgovarajućom učestalošću koja je utvrđena na osnovu rizika, radi identifikacije mogućeg namjernog kršenja pravila ovog zakona, učinjenog kroz prevare ili obmane, dodatno uzimajući u obzir i povezane informacije koje se razmjenjuju putem mehanizama administrativne pomoći predviđenih, kao i druge informacije koje ukazuju na mogućnost takvih kršenja.
 - Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva:
 - ✓ usvajanje godišnjih i višegodišnjih Programa i planova;
 - ✓ broj nadzora;
 - ✓ rezultati/izvještaji o sprovođenju godišnjih i višegodišnjih Programa i planova;
 - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, odnosno Uprava za bezbjednost hrane veterinu i fitosanitarne poslove, će biti zaduženi za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Datum/mjesto:

Podgorica, 06. mart 2026.godine

MINISTAR
Vladimir Joković

Crna Gora
Ministarstvo javne uprave

Crna Gora
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
PODGORICA

Adresa: Rimski Trg br 45
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 482 131
fax: +382 241 790
www.mju.gov.me

Primijeno				
18-03-2026				
Org. jed.	Jedinstveni klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
04-310/26-4495/12				

Br: 01-040/26-1080/2

17. 03. 2026. godine

Za: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
gospodin Vladimir Joković, ministar

Veza: akt broj: 01-040/26-1080 od 06.03.2026. godine

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o službenim kontrolama

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom Vašeg akta, broj 04-310/26-4495/3 od 06.03.2026. godine, kojim se obraćate zahtjevom za mišljenje na Predlog zakona o službenim kontrolama, sa aspekta nadležnosti Ministarstva javne uprave, ukazujemo sledeće:

Zakonom o upravnom postupku ("Sl. list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), propisano je da se ovaj zakon primjenjuje u svim upravnim stvarima, a da odredbe posebnih zakona kojima se, zbog specifične prirode upravnih stvari u pojedinim upravnim oblastima, propisuju neophodna odstupanja od pravila upravnog postupka ne mogu biti u suprotnosti sa načelima i ciljem ovog zakona, niti umanjivati nivo zaštite prava i pravnih interesa stranaka propisanih ovim zakonom.

Odredbom člana 14 Predloga zakona propisano je da „Protiv rješenja nadležnih organa iz stava 7 ovog člana može se izjaviti žalba u vezi sa članom 61, članom 71 st. 4 i 12, članom 72, članom 109 stav 3 tačka 2 i članom 110 st. 1 i 2 ovog zakona, od strane pravnog ili fizičkog lica, u roku propisanom u skladu sa zakonom koji uređuje upravni postupak“.

Odredbom člana 122 stav 4 Zakona o upravnom postupku propisano je da se žalba izjavljuje u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja, ako zakonom nije propisan drugi rok.

S tim u vezi mišljenja smo da je potrebno preispitati odredbu člana 14 Predloga zakona i precizirati rok u kom se može podnijeti žalba.

Zakonom o elektronskoj upravi („Službeni list CG“, broj: 72/19) koji je sistemski zakon u oblasti elektronske uprave, u **odredbi člana 1** propisano je da državni organi, organi državne uprave, državne agencije, državni fondovi i drugi nosioci javnih ovlašćenja (organi) u vršenju poslova iz svoje nadležnosti, prilikom prijema, razmjene, obrade, dostavljanja i objavljivanja podataka, podnesaka, akata i drugih dokumenata i drugih vidova komunikacije sa građanima, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima, kao i u međusobnoj komunikaciji koriste informaciono-komunikacione tehnologije u skladu sa ovim zakonom, dok je **odredbom člana 2 istog zakona** propisano da se ovaj zakon primjenjuje i na organe lokalne samouprave, organe lokalne uprave, posebne i javne službe u smislu zakona kojim se uređuje lokalna samouprava, nezavisna i regulatorna tijela koja nijesu obuhvaćena članom 1 ovog zakona, pravna i fizička lica koja vrše javna ovlašćenja (drugi subjekti) kad u vršenju poslova iz svoje nadležnosti koriste informaciono-komunikacione tehnologije.

Takođe, **odredbom člana 3 predmetnog zakona** propisano je da elektronska uprava funkcioniše preko jedinstvenog informacionog sistema organa, informaciono-komunikacione mreže, sistema za elektronsku razmjenu podataka, kao i preko informacionih sistema koje uspostavljaju organi i drugi subjekti.

Odredbama člana 19 st. 1 i 2 Zakona propisano je da su organi koji registre i evidencije iz okvira svoje nadležnosti vode u elektronskoj formi i upravljaju svojim informacionim sistemima **dužni su da podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema razmjenjuju preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka**, kao i da su radi razmjene podataka, dužni da obezbijede tehničke uslove i sigurnosne standarde za pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka. Takođe, **odredbama člana 19 st. 7 i 8 Zakona**, propisano je da izuzetno od stava 1 ovog člana, organi podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema mogu razmjenjivati, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za razvoj informacionog društva i elektronske uprave i na drugi način elektronskim putem, ako to priroda poslova zbog kojih se ti podaci obrađuju i razmjenjuju zahtijeva, kao i da tu saglasnost organ državne uprave nadležnog za razvoj informacionog društva i elektronske uprave daje na zahtjev organa.

U članu 23 stav 1 Zakona o elektronskoj upravi propisano je da su radi stvaranja uslova za elektronsku razmjenu podataka, **organi i drugi subjekti dužni da evidencije i registre iz okvira svoje nadležnosti vode u elektronskoj formi**, kao i da **podatke o elektronskim registrima koje vode i informacionim sistemima kojima upravljaju dostave organu državne uprave nadležnom za razvoj informacionog društva i elektronske uprave** na propisanom obrascu, u roku od 30 dana od dana uspostavljanja tog registra, odnosno sistema.

Odredbama čl. 29 i 30 ovog zakona definisano je da organ, odnosno drugi subjekat upravlja informacionim sistemom koji sam uspostavlja u skladu sa članom 11 stav 2 ovog zakona, te da način upravljanja informacionim sistemom propisuje organ državne uprave nadležan za razvoj informacionog društva i elektronske uprave, kao i da je organ i drugi subjekat dužan da razvija i unapređuje informacioni sistem koji sam uspostavlja u skladu sa članom 11 stav 3 Zakona o elektronskoj upravi i da način razvoja i unapređenja informacionog sistema propisuje organ državne uprave nadležan za razvoj informacionog društva i elektronske uprave.

Odredbom člana 32 Zakona, propisano je da je **organ državne uprave dužan** da prije uspostavljanja, odnosno unapređenja informacionog sistema kojim upravlja pribavi saglasnost Ministarstva na idejno rješenje, kao i na projektnu dokumentaciju za taj informacioni sistem.

Nadalje, **Zakonom o informacionoj bezbjednosti („Službeni list CG“, broj: 113/24) u skladu sa članom 1** propisuju se mjere informacione bezbjednosti za postizanje najvišeg nivoa informacione bezbjednosti mrežnih i informacionih sistema, uključujući sajber bezbjednost, određivanje ključnih i važnih subjekata, upravljanje sajber bezbjednošću, kao i druga pitanja od značaja za informacionu bezbjednost, dok se **članom 2** navedenog zakona definiše da su po ovom zakonu obavezni da postupaju državni organi, ministarstva i drugi organi uprave, organi jedinica lokalne samouprave, organi lokalne uprave i službe obrazovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava, pravna lica koja vrše javna ovlašćenja (organi), privredna društva i druga pravna lica i fizička lica koja ostvaruju pristup ili postupaju sa podacima i koji koriste i upravljaju mrežnim i informacionim sistemom (drugi subjekti).

Zakonom o elektronskom dokumentu („Službeni list CG“, 132/22) uređuju se način upotrebe elektronskog dokumenta u pravnom prometu, upravnim, sudskim i drugim postupcima, kao i prava, obaveze i odgovornosti privrednih društava, preduzetnika, nezavisnih i regulatornih tijela i drugih pravnih i fizičkih lica (pravna i fizička lica), državnih organa, organa državne uprave, državnih agencija, državnih fondova i drugih nosilaca javnih ovlašćenja,

organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, posebnih i javnih službi u smislu zakona kojim se uređuje lokalna samouprava (nadležni organi), ako zakonom nije drukčije određeno. U skladu sa **članom 2 ovog zakona** elektronski dokument je skup podataka koji su elektronski oblikovani ili skladišteni na elektronskom, magnetnom, optičkom ili drugom mediju i koji sadrži svojstva pomoću kojih se identifikuje stvaralac, utvrđuje vjerodostojnost sadržaja i dokazuje nepromjenjivost sadržaja u vremenu, a uključuje sve oblike pisanog teksta, podatke, slike, crteže, karte, zvuk, muziku, govor, kao i digitalizovani dokument i slično.

Zakonom o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu („Službeni list CG“, br. 31/17 i 72/19) uređuju se uslovi za korišćenje elektronskog potpisa, elektronskog pečata, elektronskog vremenskog pečata i usluge elektronske preporučene dostave u pravnom prometu, upravnim, sudskim i drugim postupcima i certifikovanje za autentifikaciju internet stranice, kao i sistem elektronske identifikacije i uslovi za priznavanje sredstava elektronske identifikacije drugih država.

Odredbom člana 1 Predloga zakona o službenim kontrolama, propisano je da se ovim zakonom utvrđuju pravila za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, nadležni organi za organizaciju, sprovođenje i koordinaciju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, finansiranje službenih kontrola, administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izveštavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru, naknade i troškove za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, **uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama**, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. Međutim u ostatku teksta Predloga zakona nije definisano ko uspostavlja **inforamcioni sistem za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama**, kao i ko njime upravlja, kao ni ostala pitanja u vezi sa tim informacionim sistemom.

Nadalje, u **članu 22 stav 1 tačka 2 Predloga zakona**, propisano je da radi sprovođenja službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti, subjekat, na zahtjev nadležnih organa dužan je da omogući pristup informacionom upravljačkom kompjuterskom sistemu. Iz ovako definisane odredbe nejasno je o kom se sistemu radi, kao i ko uspostavlja i upravlja tim sistemom.

U **članu 57 stav 2 Predloga zakona** propisano je da uprava na graničnom kontrolnom mjestu izdaje subjektu koji je odgovoran za pošiljku, ovjereni papirni ili elektronski primjerak službenog sertifikata ili dokumenata iz stava 1 ovog člana ili ako je pošiljka podijeljena pojedinačno ovjerene kopije takvih sertifikata ili dokumenata u papirnom ili elektronskom obliku, **te je u odnosu na ovjeru dokumenata u elektronskom obliku potrebno zatražiti mišljenje Ministarstva pravde**.

Isto tako, u **članu 63 stav 3 tačka 2 Predloga zakona**, propisano je da Uprava na graničnom kontrolnom mjestu radi evidentiranja rezultata sprovedenih službenih kontrola i svih donesenih odluka, uključujući odluku o odbijanju pošiljke i dostavljanja informacija iz prve alineje ove tačke **putem informacionih sistema** kada je to primjenjivo. Takođe je nejasno o kojim informacionim sistemima se radi, ko ih uspostavlja, kao i za šta koji informacioni sistem služi.

U **članu 72 stav 10 Predloga zakona**, potrebno je precizirati da li se za dostavljanje putem elektronske pošte mislilo na dostavljanje na jedinstvenu službenu adresu.

Shodno navedenom, potrebno je preispitati naprijed navedene odredbe Predloga zakona, preciznije definisati, kao i usklađiti sa važećom zakonskom regulativom iz oblasti elektronske uprave.

Nadalje uvažavajući da se zbog transponovanja Regulative (EU) 2017/625 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 15. marta 2017. godine, o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se obezbjeđuje primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, (Regulativa o službenim kontrolama), koja je od značaja za zatvaranje Pregovaračkog poglavlja 12 - Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarna politika u Crnoj Gori, određena pitanja dodatno uređuju, te se inspektorima za oblasti navedene u članu 2 Predloga daju dodatna ovlašćenja u odnosu na Zakon o inspeksijskom nadzoru, koji je sistemski zakon u ovoj oblasti, na Predlog zakona u tom dijelu nemamo primjedbi i sugestija.

Takođe, u skladu sa članom 52 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list CG", br.78/18, 70/21 i 52/22), a na osnovu dostavljenog Izvještaja o sprovedenoj javnoj raspravi, utvrđeno je da je u pripremi Predloga zakona o službenim kontrolama, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede sprovelo postupak javne rasprave.

S poštovanjem,
MINISTAR

mr Marash Dukaj

Dostavljeno: - naslovu

- arhivi

- a/a

Kontakt osoba: Neđeljko Vuk

Samostalni savjetnik II

tel: 068 863 934

e-mail: nedjeljko.vuk@mju.gov.me

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bulevar Ivana Crnojevića 167
81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 481 301
www.gov.me/mep

Br: 04/4-907/26-905/2

9. mart 2026.

Za: MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
ministru Vladimiru Jokoviću

Veza: Dopis br: 04-310/26-4495/3

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o službenim kontrolama s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 04-310/26-4495/3 od 9. marta 2026. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o službenim kontrolama s pravnom tekovinom Evropske unije**.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 80/08, 14/17, 28/18, 63/22, 121/23 i 43/25) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Maida Gorčević

MINISTARKA EVROPSKIH POSLOVA

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o službenim kontrolama s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede;
- a/a

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MPŠV-IU/PA/26/07
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o službenim kontrolama	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Official Controls	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	
- Sektor/odsjek	Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Vladimir Đaković, mail: vladimir.djakovic@ubh.gov.me Tel. 020 201 945, 067 205 984	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Vladimir Đaković, mail: vladimir.djakovic@ubh.gov.me Tel. 020 201 945, 067 205 984	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VIII, Politike saradnje, član 97, Poljoprivreda i agroindustrijski sektor		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2026-2027	
- Poglavlje, potpoglavlje	/	
- Rok za donošenje propisa	/	
- Napomena	Donošenje Zakona o službenim kontrolama nije planirano Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava III, Poljoprivreda i ribarstvo, čl. 38 i 39 / TFEU, Part Three, Policies and internal actions, Title III, Agriculture and Fisheries, articles 38 and 39		
Potpuno usklađeno / fully harmonized		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		

32017R0625

Regulativa (EU) 2017/625 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. marta 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni regulativa (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Evropskog parlamenta i Savjeta, Regulativa Savjeta (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Savjeta 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ i o stavljanju van snage Regulativa (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta, direktiva Savjeta 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ i Odluke Savjeta 92/438/EEZ (Regulativa o službenim kontrolama), koja je posljednji put izmijenjena regulativom (EU) 2024/3115 od 27. novembra 2024 / Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on official controls and other official activities performed to ensure the application of food and feed law, rules on animal health and welfare, plant health and plant protection products, amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 396/2005, (EC) No 1069/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 1151/2012, (EU) No 652/2014, (EU) 2016/429 and (EU) 2016/2031 of the European Parliament and of the Council, Council Regulations (EC) No 1/2005 and (EC) No 1099/2009 and Council Directives 98/58/EC, 1999/74/EC, 2007/43/EC, 2008/119/EC and 2008/120/EC, and repealing Regulations (EC) No 854/2004 and (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council, Council Directives 89/608/EEC, 89/662/EEC, 90/425/EEC, 91/496/EEC, 96/23/EC, 96/93/EC and 97/78/EC and Council Decision 92/438/EEC (Official Controls Regulation), as amended by Regulation (EU) 2024/3115 of 27 November 2024

Djelimično usklađeno/ Partly harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

Potpuna usklađenost sa navedenom regulativom će se postići donošenjem podzakonskih akata koji će propisati:

- visinu, način obračuna i način plaćanja naknada i troškova (rok za donošenje: III kvartal 2027.)
- odgovornosti i zadatke nacionalne referentne laboratorije (rok za donošenje: III kvartal 2027.)
- godišnje programe obuka koje će obuhvatiti tematske oblasti za postupke službenih kontrola (rok za donošenje: kvartal 2027.)

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navedi pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.

/

9. Navedi da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvori prava Evropske unije nijesu prevedeni na crnogorski jezik.

10. Navedi da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o službenim kontrolama je preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o službenim kontrolama učestvovala je Sandra Gutić, ekspertkinja iz Hrvatske, kao pomoć Ministarstva vanjskih poslova Hrvatske Crnoj Gori na izradi propisa u pretpristupnom periodu (angažovana u sklopu MIDAS projekta).

Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa	Potpis / ministarka evropskih poslova
Datum: 	Datum:

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacarta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacarta/predloga propisa na Vladi		
MPŠV-TU/PZ/26/07		MPŠV-IU/PZ/26/07		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Regulativa (EU) 2017/625 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. marta 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni regulativa (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Evropskog parlamenta i Savjeta, Regulativa Savjeta (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Savjeta 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ i o stavljanju van snage Regulativa (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta, direktiva Savjeta 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ i Odluke Savjeta 92/438/EEZ (Regulativa o službenim kontrolama), koja je posljednji put izmijenjena regulativom (EU) 2024/3115 od 27. novembra 2024 - 32017R0625				
3. Naziv nacarta/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o službenim kontrolama		Proposal for the Law on Official Controls		
4. Usklađenost nacarta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Regulativa (EU) 2017/625				
PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE Član 1. Predmet i područje primjene 1. Ovom se Regulativom utvrđuju pravila za: (a) sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti od strane nadležnih tijela država članica; (b) finansiranje službenih kontrola; (c) administrativnu pomoć i saradnju među državama članicama radi pravilne primjene pravila iz stava 2.; (d) sprovođenje kontrola od strane Komisije u državama članicama i trećim zemljama;	Predmet Član 1 Ovim zakonom utvrđuju se pravila za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, nadležni organi za organizaciju, sprovođenje i koordinaciju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, finansiranje službenih kontrola, administrativnu pomoć i saradnju sa drugim državama i državama članicama Evropske unije, komunikaciju i izvještavanje, uslove koji treba da budu ispunjeni za unošenje životinja i roba u Crnu Goru, takse i naknade	Potpuno usklađeno		

(e) donošenje uslova koji trebaju biti ispunjeni u odnosu na životinje i robu koje ulaze u Uniju iz treće zemlje; (f) uspostavljanje računarskog informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama.	za službene kontrole, sistem službenih i nacionalnih referentnih laboratorija, uspostavljanje informacionog sistema za upravljanje informacijama i podacima u vezi sa službenim kontrolama, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.			
2. Ova se Regulativa primjenjuje na službene kontrole kojima se potvrđuje usklađenost s pravilima, bez obzira na to jesu li uspostavljena na nivou Unije ili su ih uspostavile države članice, radi primjene zakonodavstva Unije, u područjima: (a) hrane i bezbjednosti hrane, cjelovitosti i zdravstvene ispravnosti hrane u svakoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije hrane, uključujući pravila kojima je cilj osigurati poštene prakse u trgovini i zaštititi interesa potrošača i informacije za potrošače, te proizvodnje i upotrebe materijala i predmeta koji dolaze u dodir s hranom; (b) namjernog uvođenja u životnu sredinu genetski modificiranih organizama u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje; (c) hrane za životinje i sigurnosti hrane za životinje u svakoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije hrane za životinje te upotrebe hrane za životinje, uključujući pravila kojima je cilj osigurati poštene prakse u trgovini i zaštititi zdravlje i interese potrošača te informacije za potrošače; (d) zahtjeva u pogledu zdravlja životinja; (e) sprječavanja rizika za zdravlje ljudi i životinja koji proizlaze iz nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda te njihova svođenja na najmanju moguću mjeru; (f) zahtjeva u pogledu dobrobiti životinja; (g) zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje; (h) zahtjeva za stavljanje na tržište i upotrebu sredstava za zaštitu bilja i održivu upotrebu pesticida, uz izuzetak uređaja za primjenu pesticida; (i) ekološke proizvodnje i označivanja ekoloških proizvoda;	Primjena Član 2 (1) Ovaj zakon se primjenjuje na službene kontrole koje se sprovode radi potvrde ispunjenost propisanih zahtjeva utvrđenih ovim zakonom i propisanih zahtjeva iz oblasti: 1) hrane i bezbjednosti hrane, integriteta u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane, uključujući pravila kojima je cilj da se obezbijede poštene prakse u trgovini i zaštititi interesa potrošača i informacije za potrošače, proizvodnje i upotrebe materijala i predmeta koji su namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom; 2) namjernog uvođenja u životnu sredinu genetski modificiranih organizama u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje; 3) hrane za životinje i bezbjednost hrane za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije i upotrebe hrane za životinje, uključujući zahtjeve kojima se obezbjeđuje poštena trgovačka praksa i zaštita zdravlja i interesa potrošača i informisanje potrošača; 4) zdravlja životinja; 5) sprečavanja i svođenje na najmanju moguću mjeru rizika za zdravlje ljudi i životinja koji proizlaze iz nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda; 6) zahtjeva za dobrobit životinja; 7) zaštitnih mjera protiv štetnih organizama bilja;	Potpuno usklađeno		

(j) upotrebe zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog porijekla i zagaranтовani tradicionalni specijaliteti i njihova označavanja.	8) stavljanja na tržište i upotrebu sredstava za zaštitu bilja i održivu upotrebu pesticida, osim uređaja za primjenu pesticida; 9) organske proizvodnje i označavanje organskih proizvoda; 10) upotrebe i označavanja oznaka zaštićenog porijekla, zaštićenih oznaka geografskog porijekla i garantovano tradicionalnih specijaliteta.			
3. Ova se Regulativa takođe primjenjuje na službene kontrole koje se psrovide s ciljem verifikacije usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima pravilima iz stava 2. kada su ti zahtjevi primjenjivi na životinje i robu koje ulaze u Uniju ili će biti izvezene iz Unije.	Unos u Crnu Goru i izvoz Član 3 Ovim zakonom utvrđuju se službene kontrole radi verifikacija ispunjenosti propisanih zahtjeva iz člana 2 ovog zakona, kada su ti zahtjevi primjenljivi za životinje i robu koja se unosi u Crnu Goru ili koja će biti izvezena iz Crne Gore.	Potpuno usklađeno		
4. Ova se Regulativa ne primjenjuje na službene kontrole za verifikaciju usklađenosti s: (a) Regulativom (EU) br. 1308/2013; Međutim, ova se Regulativa primjenjuje na provjere na osnovu člana 89 Regulative (EU) br. 1306/2013 kada se tim provjerama utvrde moguće prevarantske ili obmanjujuće prakse u odnosu na tržišne standarde iz članova od 73. do 91 Regulative (EU) br. 1308/2013; (b) Direktivom 2010/63/EU Evropskog parlamenta i Savjeta; (c) Regulativa (EU) 2019/6 Evropskog parlamenta i Savjeta; međutim, ova se Regulativa primenjuje na službene kontrole za verifikaciju usklađenosti sa članom 118. stav 1. te Regulative.	Izuzeće od primjene Član 3 Ovaj zakon se ne primjenjuje na službene kontrole u cilju potvrđivanja ispunjenosti zahtjeva utvrđenih propisima kojim se uređuju: 1) organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, osim u dijelu provjera koje se odnose na pravila trgovine, kada te provjere utvrde moguće prevarne ili obmanjujuće prakse u pogledu tržišnih standarda: 2) zaštita životinja koje se koriste u naučne svrhe; 3) veterinarski lijekovi, osim u dijelu službenih kontrola za unos životinja i hrane životinjskog porijekla radi provjere usaglašenosti zabranjene upotrebe antimikrobnih lijekova radi posticanja rasta i povećanja prinosa kod životinja koje se uzgajaju za proizvodnju kao i radi provjere usaglašenosti sa pravilima kojima su utvrđeni antimikrobni lijekovi namijenjeni isključivo za liječenje ljudi.	Potpuno usklađeno		
Članovi 4., 5., 6. i 8., član 12. stavovi 2. i 3, član 15., članovi od 18. do 27., članovi od 31. do 34., članovi od 37 do 42 i član 78, članovi od 86 do 108, član 112. tačka (b), član 130. i	Primjena Član 2 (2) Čl. 7, 8, 9 i 11, član 19 st. 2 i 3, član 22, čl. od 25 do 34, čl. od 37 do 41, čl. od 43 do 48, član 91, čl. od 91 do	Potpuno usklađeno		

članovi od 131 do 141 takođe se primenjuju na druge službene aktivnosti koje sprovode nadležna tijela u skladu sa ovom Regulativom ili pravilima iz stava 2 ovog člana.	104 i član 108 ovog zakona primjenjuju se na druge službene aktivnosti koje sprovode nadležni organi u skladu sa ovim zakonom.			
Član 2. Službene kontrole i druge službene aktivnosti 1. Za potrebe ove Regulative, "službene kontrole" označavaju aktivnosti koje sprovode nadležni organi, ili delegirana tijela ili fizička lica na koja su delegirani određeni zadaci službene kontrole u skladu sa ovom Regulativom, u cilju verifikacije: (a) usklađenost operatera sa ovom Regulativom i sa Potpuno usklađeno pravilima iz člana 1(2); i (b) da li životinje ili roba ispunjavaju uslove utvrđene u pravilima iz člana 1(2), uključujući i zahtjeve koji se odnose na izdavanje službenog sertifikata ili službene potvrde. 2. Za potrebe ove Regulative, "druge službene aktivnosti" označavaju aktivnosti, osim službenih kontrola, koje sprovode nadležni organi ili delegirana tijela ili fizička lica kojima su delegirane određene druge službene aktivnosti u skladu sa ovom Regulativom i pravilima iz člana 1(2), uključujući aktivnosti usmjerene na provjeru prisustva bolesti životinja ili biljnih štetočina, sprečavanje ili suzbijanje širenja takvih bolesti životinja ili organizama štetnih za biljke, iskorjenjivanje tih bolesti životinja ili organizama štetnih za biljke, davanje ovlašćenja ili odobrenja te izdavanje službenih sertifikata ili službenih potvrda.	Službene kontrole i službene aktivnosti Član 5 (1) Službene kontrole u skladu sa ovim zakonom predstavljaju svaki oblik aktivnosti koju sprovode nadležni organi u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog zakona ili delegirano tijelo kome je nadležni organ povjerio određene poslove službenih kontrola ili određene poslove povezane sa drugim službenim aktivnostima, radi verifikacije usaglašenosti: 1) subjekata, u skladu sa ovim zakonom, kao i sa drugim propisima iz oblasti navedenim u čl. 2, 3 i 4 ovog zakona, i 2) životinja ili roba, u skladu sa ovim zakonom, kao i sa drugim propisima iz oblasti navedenim u čl. 2, 3 i 4 ovog zakona, uključujući i one koji se odnose na izdavanje službenog sertifikata ili službene potvrde. (2) U skladu sa ovim zakonom druge službene aktivnosti su aktivnosti, koje nijesu službene kontrole, ali ih sprovode nadležni organi ili delegirana tijela ili fizička lica kojima su povjerene određene druge službene aktivnosti u skladu sa ovim zakonom i pravilim iz člana 2 ovog zakona, uključujući aktivnosti kojima je cilj potvrda prisustva bolesti životinja ili štetnih organizama bilja, sprečavanje ili suzbijanje širenja bolesti životinja ili štetnih organizama bilja, iskorjenjivanje tih bolesti životinja ili štetnih organizama bilja, davanje ovlašćenja ili odobrenja kao i izdavanje službenih sertifikata ili službenih potvrda.	Potpuno usklađeno		
Član 3. Definicije Za potrebe ove Regulative primenjuju se sledeće definicije:	Značenje izraza Član 6 Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:	Potpuno usklađeno		

1. „propisi o hrani” znači propisi o hrani koji su definisani u članu 3. tački 1. Regulative (EZ) br. 178/2002;	1) propisi o hrani (<i>food regulations</i>) su zakoni i drugi propisi koji uređuju oblast hrane, a naročito bezbjednost hrane, uključujući sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane, kao i hrane za životinje koja se proizvodi ili kojom se hrane životinje za proizvodnju hrane;			
2. „propisi o hrani za životinje” znači zakoni i drugi propisi kojima se opšte reguliše hrana za životinje i posebno bezbjednost hrane za životinje, bilo na nivou Unije bilo na nacionalnom nivou, u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije ili upotrebe hrane za životinje;	2) propisi o hrani za životinje (<i>feed regulations</i>) su zakoni i drugi propisi koji uređuju oblast hrane za životinje uopšteno, a naročito bezbjednost hrane za životinje, uključujući sve faze proizvodnje, prerade i distribucije ili upotrebe hrane za životinje;	Potpuno usklađeno		
3. nadležna tijela” znači: (a) središnja tijela države članice odgovorna za organizaciju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, u skladu s ovom Regulativom i pravilima iz člana 1. stava 2.; (b) sva druga tijela kojima je ta odgovornost dodijeljena; (c) prema potrebi, odgovarajuća tijela treće zemlje;	3) nadležni organi (<i>competent authorities</i>) su organi odgovorni za organizaciju i sprovođenje službenih kontrola u oblastima navedenim u članu 2 ovog zakona i u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog zakona, a prema potrebi i odgovarajući organi drugih država;	Potpuno usklađeno		
4. „kontrolno tijelo za ekološku proizvodnju” znači organizacija javne uprave države članice za ekološku proizvodnju i označivanje ekoloških proizvoda države članice, na koju su nadležna tijela u cjelini ili dijelom prenijela svoje nadležnosti u vezi s primjenom Regulative Savjeta (EZ) br. 834/2007, uključujući, prema potrebi, odgovarajuće tijelo treće zemlje ili tijelo koje djeluje u trećoj zemlji;	4) nadležni organ za kontrolu organske proizvodnje (<i>organic control authority</i>) je organizacija javne uprave za organsku proizvodnju i označivanje organskih proizvoda, na koje su nadležni organi, u cjelini ili dijelom prenijeli svoje nadležnosti u vezi sa primjenom propisa koji uređuje organsku proizvodnju, uključujući, prema potrebi, odgovarajuće tijelo druge zemlje ili tijelo koje djeluje u drugoj zemlji;	Potpuno usklađeno		
5) delegirano tijelo (<i>delegated body</i>) je posebno pravno lice kojem su nadležani organi delegirali sprovođenje određenih poslova službenih kontrola ili određenih poslova povezanih sa drugim službenim aktivnostima;	5) delegirano tijelo (<i>delegated body</i>) je posebno pravno lice kojem su nadležani organi delegirali sprovođenje određenih poslova službenih kontrola ili određenih poslova povezanih sa drugim službenim aktivnostima;	Potpuno usklađeno		
6) postupci za verifikaciju kontrola (<i>control verification procedures</i>) su uspostavljeni postupci i radnje koje sprovode nadležani organi radi obezbjeđivanja dosljednosti i efektivnosti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;	6) postupci za verifikaciju kontrola (<i>control verification procedures</i>) su uspostavljeni postupci i radnje koje sprovode nadležani organi radi obezbjeđivanja dosljednosti i efektivnosti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;	Potpuno usklađeno		
7) „sistem kontrola” znači sistem koji uključuje nadležna tijela i resurse, strukture, sisteme i postupke uspostavljene u državi	7) sistem kontrola (<i>control system</i>) je sistem koji obuhvata nadležne organe, uključujući resurse,	Potpuno usklađeno		

članici kako bi se osiguralo da se službene kontrole sprovode u skladu sa ovom Regulativom i pravilima iz članova od 18. do 27.	strukture, uspostavljene sisteme i postupke kojim se obezbjeđuje sprovođenje službenih kontrola u skladu sa ovim zakonom i zahtjevima iz čl. 24 do 33 ovog zakona;			
(8) „plan kontrola” znači opis koji utvrđuju nadležna tijela, a koji sadrži informacije o strukturi i organizaciji sistema službenih kontrola i njegovom funkcionisanju i detaljan plan službenih kontrola koje treba sprovesti tokom određenog perioda u svakom od oblasti uređenih pravilima iz člana 1. stav 2.;	8) plan kontrole (<i>control plan</i>) je plan koji donose nadležni organi, a koji sadrži informacije o organizaciji i strukturi sistema službenih kontrola, njegovom funkcionisanju sa detaljnim planom službenih kontrola koje treba sprovesti tokom određenog perioda u svakoj oblasti u skladu sa čl. 2, 3 i 4 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(9) „životinje” znači životinje kako su definisane u članu 4. tački 1. Regulative (EU) 2016/429;	9) životinje (<i>animals</i>) su kičmenjaci i beskičmenjaci;	Potpuno usklađeno		
10) bolesti životinja (<i>animal diseases</i>) je pojava infekcije i/ili infestacije kod životinja, sa ili bez kliničkih ili patoloških manifestacija (znakova), izazvana sa jednim ili više uzročnika bolesti;	10) bolesti životinja (<i>animal diseases</i>) je pojava infekcije i/ili infestacije kod životinja, sa ili bez kliničkih ili patoloških manifestacija (znakova), izazvana sa jednim ili više uzročnika bolesti;	Potpuno usklađeno		
(11) „roba” znači sve što podliježe jednom ili više pravila iz člana 1 stava 2, osim životinja;	11) roba (<i>goods</i>) je sve što je obuhvaćeno jednom ili više oblasti definisanih čl. 2, 3 i 4 ovog zakona, osim životinja;	Potpuno usklađeno		
(12) „hrana” znači hrana kako je definisana u članu 2. Regulative (EZ) br. 178/2002;	12) hrana (<i>food</i>) je svaka supstanca ili proizvod, prerađen, djelimično prerađen ili neprerađen koji je namijenjen za ishranu ljudi ili se može očekivati da će ga ljudi konzumirati, a obuhvata i piće, žvakaće gume i svaku drugu supstancu, uključujući i vodu koja se namjenski ugrađuje u hranu tokom njene proizvodnje, pripreme ili obrade i koja ispunjava na kontrolnim tačkama propisane vrijednosti parametara za vodu u skladu sa posebnim zakonom o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu, pri čemu hrana ne obuhvata: - hranu za životinje; - žive životinje, osim ako su pripremljene za stavljanje na tržište za ishranu ljudi; - biljke prije žetve, berbe ili sakupljanja; - medicinski proizvodi u skladu sa zakonom o lijekovima - kozmetički proizvodi u skladu sa zakonom o kozmetičkim proizvodima	Potpuno usklađeno		

	- duvan i duvanski proizvodi u skladu sa zakonom o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda; - narkotici ili psihotropne supstance u skladu sa Jedinstvenom Konvencijom Ujedinjenih Nacija o narkoticima iz 1961. godine i Konvencije Ujedinjenih Nacija o psihotropnim supstancama iz 1971. godine; - rezidue i kontaminanti; - medicinski sredstva u skladu sa zakonom o medicinskim sredstvima;			
(13) „hrana za životinje” znači hrana za životinje kako je definisana u članu 3. tački 4. Regulative (EZ) br. 178/2002;	13) hrana za životinje (<i>feed</i>) je svaka supstanca ili proizvod, uključujući i dodatke hrani za životinje, aditive, bilo da je prerađena, djelimično prerađena ili neprerađena, a namijenjena je za ishranu životinja;	Potpuno usklađeno		
(14) „nusproizvodi životinjskog porijekla” znači nusproizvodi životinjskog porijekla kako su definisani u članu 3. tački 1. Regulative (EZ) br. 1069/2009;	14) nusproizvodi životinjskog porijekla (<i>animal by-products</i>) nusproizvodi životinjskog porijekla su cijela tijela ili djelovi životinja, proizvodi životinjskog porijekla ili drugi proizvodi dobijeni od životinja koji nijesu namijenjeni ishrani ljudi, uključujući jajne ćelije, embrione i sjeme;	Potpuno usklađeno		
(15) „dobijeni proizvodi” znači dobijeni proizvodi kako su definisani u članu 3. tački 2. Regulative (EZ) br. 1069/2009;	15) dobijeni proizvodi (<i>derived products</i>) su proizvodi dobijeni postupkom obrade, odnosno prerade nusproizvoda životinjskog porijekla;	Potpuno usklađeno		
(16) „bilje” znači bilje kako je definisano u članu 2 tački 1. Regulative (EU) 2016/2031;	16) bilje (plants) je živo bilje i živi djelovi bilja uključujući: a) sjeme u botaničkom smislu, osim onog koje nije namijenjeno sjetvi (planting); b) plodove, u botaničkom smislu; c) povrće; d) krtole, lukovice, gomolji, rizomi, korijenje, podloge, vriježe; e) izdanke, stabljike, živići (runners); f) rezano cvijeće; g) grane sa lišćem ili bez njega; h) rezana stabla koja su zadržala lišće; i) listove, lišće;	Potpuno usklađeno		

	j) kulture biljnog tkiva, uključujući kulture ćelija, germplazmu, meristeme, himerične klonove, mikropropagandni materijal; k) živi polen i spore; l) pupove, rodne grane, reznice, plemke, kalemovi;			
(17) „organizmi štetni za bilje” znači štetni organizmi kako su definisani u članu 1. stavu 1. Regulative (EU) 2016/2031;	17) štetni organizmi bilja (<i>pests of plants</i>) su fitosanitarni rizici koje predstavlja bilo koja vrsta, soj ili biotip patogenih organizama, životinja ili parazitsko bilje štetno za bilje ili biljne proizvode;	Potpuno usklađeno		
(18) „sredstva za zaštitu bilja” znači sredstva za zaštitu bilja kako su navedena u članu 2. stavu 1 Regulative (EZ) br. 1107/2009;	18) sredstva za zaštitu bilja (<i>plant protection products</i>) su proizvodi, u obliku u kojem se isporučuje korisniku, a koja se sastoje ili sadrže aktivne supstance, protektante ili sinergiste, a koja se koriste za sljedeće namjene: - za zaštitu bilja ili biljnih proizvoda od svih štetnih organizama ili za sprečavanje djelovanja tih organizama, osim u slučaju kada su ovi proizvodi namijenjeni za druge svrhe (higijenske), a ne za zaštitu bilja i biljnih proizvoda; - utiču na životne procese bilja, kao što su supstance koje djeluju na rast, osim sredstava za ishranu bilja i biostimulatora; - za čuvanje biljnih proizvoda, osim ukoliko nije drugačije uređeno propisima kojima se uređuju konzervansi; - za uništavanje neželjenog bilja ili dijelova bilja, izuzimajući alge, osim ukoliko se ti proizvodi koriste na zemljištu ili vodi radi zaštite bilja; - za kontrolu ili sprečavanje neželjenog rasta bilja, izuzimajući alge, osim ukoliko se ti proizvodi koriste na zemljištu ili vodi radi zaštite bilja;	Potpuno usklađeno		
(19) „proizvodi životinjskog porijekla” su proizvodi životinjskog porijekla kako su definisani u Prilogu I tački 8.1.Regulative (EZ) br. 853/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta;	19) proizvodi životinjskog porijekla (<i>products of animal origin</i>) su: - hrana životinjskog porijekla, uključujući med i krv; - žive školjke, bodljokožci, plaštaši, morski puževi namijenjeni ishrani ljudi; - druge životinje koje se dostavljaju krajnjem potrošaču žive, radi pripreme za konzumiranje;	Potpuno usklađeno		

20. „reproduktivni materijal” su zametni proizvodi kako su definisani u članu 4. tački 28. Regulative (EU) 2016/429;	20) reproduktivni materijal (<i>germinal products</i>) su: - sjeme, jajne ćelije i embrioni namijenjeni za vještačku reprodukciju; - jaja za priplod;	Potpuno usklađeno		
(21) „biljni proizvodi” znači biljni proizvodi kako su definisani u članu 2. tački 2. Regulative (EU) 2016/2031;	21) biljni proizvodi (<i>plant products</i>) su neprerađeni materijali biljnog porijekla, prerađeni proizvodi koji po svojoj prirodi ili načinu prerade mogu biti nosioci rizika od širenja karantinskih štetnih organizama, osim u slučaju ako je drugačije propisano posebnim propisom, drvo se smatra biljnim proizvodom, i ako ispunjava sljedeće kriterijume: - zadržava cijelu ili njen dio svoje prirodne oblike površine, sa korom ili bez nje; - nije zadržalo svoju prirodnu obliku površinu zbog piljenja, rezanja ili cijepanja; - je u obliku je iverja, čestica, piljevine, drvnog otpada, strugotina ili drvnih ostataka i ako nije prošlo preradu upotrebom ljepljivosti, toplote ili pritiska ili kombinacijom navedenog, radi proizvodnje peleta, briketa, šperploče ili daski od iverja; - se koristi ili se namjerava koristiti kao materijal za pakovanje, bez obzira na to da li se ili se ne koristi za prevoz robe;	Potpuno usklađeno		
(22) „drugi predmeti” znači drugi predmeti kako su definisani u članu 2. tački 5. Regulative (EU) 2016/2031;	22) drugi objekti (<i>other objects</i>) znači bilo koji materijali ili objekti, osim bilja ili biljnih proizvoda, koji mogu da sadrže ili šire štetne organizme, uključujući zemlju ili uzgojni supstrat;	Potpuno usklađeno		
(23) „opasnost” znači svaki činilac ili stanje koji bi mogli imati štetan uticaj na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu;	23) opasnost (<i>hazard</i>) je svaki uzročnik ili stanje koji može da ima štetan uticaj na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu;	Potpuno usklađeno		
(24) „rizik” znači funkcija vjerovatnoće štetnog uticaja na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu te funkcija ozbiljnosti tog uticaja kao posljedice opasnosti;	24) rizik (<i>risk</i>) je funkcija vjerovatnoće nastajanja nepovoljnog uticaja na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu i ozbiljnost tog uticaja, koji nastupa kao posljedica te opasnosti;	Potpuno usklađeno		

(25) „službeno sertifikovanje” znači postupak kojim nadležna tijela pružaju garanciju u pogledu usklađenosti sa jednim ili više zahtjeva utvrđenih pravilima iz člana 1. stava 2.;	25) službena sertifikacija (<i>official certification</i>) je postupak kojim nadležni organi izdaju garanciju o usaglašenosti sa jednim ili više zahtjeva propisanim u čl. 2, 3 i 4 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(26) „službeno lice za sertifikaciju” znači: (a) svaki službenik nadležnih tijela ovlašten za potpisivanje službenih sertifikata tih tijela; ili b) svaka drugo fizičko lice koju su nadležna tijela ovlastila za potpisivanje službenih sertifikata, u skladu sa pravilima iz člana 1 stav 2.	26) službeno lice za sertifikaciju (<i>certifying officer</i>) je: a) službenik nadležnog organa ovlašten za potpisivanje službenih sertifikata ili b) drugo fizičko lice koje je nadležni organ ovlastio za potpisivanje službenih sertifikata u skladu sa pravilima utvrđenim u zahtjevima iz čl. 2 i 4 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(27) „službeni sertifikat” znači papirni ili elektronski dokument koji je potpisala službeno lice za sertifikaciju i kojim se pruža garancija u pogledu usklađenosti sa jednim ili više zahtjeva utvrđenih pravilima iz člana 1. stav 2.;	27) službeni sertifikat (<i>official certificate</i>) je papirni ili elektronski dokument potpisan od strane službenog lica za sertifikaciju, kojim se garantuje usaglašenost sa zahtjevima iz čl. 2, 3 i 4 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(28) „službena potvrda” znači svaka etiketa, oznaka ili drugi oblik potvrde koju izdaju subjekti pod nadzorom nadležnih tijela u okviru specijalnih službenih kontrola, ili koju izdaju sama nadležna tijela, a kojom se pruža garancija u pogledu usklađenosti sa jednim ili više zahtjeva utvrđenih ovom Regulativom ili pravilima iz člana 1. stav 2.;	28) službena potvrda (<i>official attestation</i>) je svaka etiketa, oznaka ili drugi oblik potvrde koju izdaju subjekti pod nadzorom nadležnog organa kroz ciljane službenih kontrola, ili koje izdaje nadležni organ, a kojima se pruža garanciju u pogledu usklađenosti sa jednim ili više zahtjeva u skladu sa ovim za zakonom i čl. 2 i 4 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(29) „subjekat” znači svako fizičko ili pravno lice koja podliježe jednoj ili više obaveza predviđenih pravilima iz člana 1. stav 2.;	29) subjekt (<i>operator</i>) je svako fizičko ili pravno lice koje podliježe izvršavanju jedne ili više obaveza utvrđenih u oblastima iz čl. 2, 3 i 4 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(30) „revizija” znači sistematsko i nezavisno ispitivanje kojim se utvrđuje da li su aktivnosti i povezani rezultati tih aktivnosti u skladu sa planiranim mjerama, da li se te mjere sprovode efikasno i da li su odgovarajuće za postizanje ciljeva;	30) revizija (<i>audit</i>) je sistematsko i nezavisno provjeravanje kojim se utvrđuje da li su postepena i rezultati tog postepena u skladu sa planiranim postepenima za sprovođenje i da li se postepena sprovode efikasno i da li su odgovarajuća za postizanje ciljeva;	Potpuno usklađeno		
(31) „rangiranje” znači klasifikacija subjekata prema ocjeni njihove usklađenosti s kriterijumima rangiranja;	31) rangiranje (<i>rating</i>) je klasifikovanje subjekata prema ocjeni njihove usaglašenosti sa kriterijumima rangiranja;	Potpuno usklađeno		
(32) „službeni veterinar” znači veterinar kojeg imenuje nadležno tijelo ili kao člana osoblja ili u drugom svojstvu i koji ima odgovarajuće kvalifikacije za sprovođenje službenih	32) službeni veterinar (<i>official veterinarian</i>) je veterinar određen (<i>appointed</i>) od organa uprave nadležnog za poslove veterinarstva koji je ili službenik ili u drugom svojstvu i koji ima odgovarajuće kvalifikacije	Potpuno usklađeno		

kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu s ovom Regulativom i relevantnim pravilima iz člana 1. stava 2.;	za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa ovim zakonom i relevantnim zahtjevima čl. 2 i 4 ovog zakona;			
(33) „ovlašćeni službenik za zdravlje bilja” znači fizičko lice kojeg imenuje nadležno tijelo ili kao člana osoblja ili u drugom svojstvu i koje je odgovarajuće osposobljeno za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa ovom Regulativom i relevantnim pravilima iz člana 1. stav 2. tačka (g);	33) službeno lice za zdravlje bilja (<i>official plant health officer</i>) je fizičko lice određeno od organa uprave nadležanog za zdravstvenu zaštitu bilja koji je ili službenik ili u drugom svojstvu i koje ima odgovarajuće kvalifikacije za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa ovim zakonom i relevantnim zahtjevima u skladu sa pravilima iz člana 2 tačka (g) ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(34) „specifični rizični materijal” znači specifični rizični materijal kako je definisan u članu 3. stav 1. tački (g) Regulative (EZ) br. 999/2001;	34) specifični rizični materijal (<i>specific risk material</i>) se sastoji od sljedećih tkiva ako potiču od životinja čije je porijeklo iz treće zemlje ili iz jedne od njenih regija sa kontrolisanim ili neodređenim rizikom od goveđe spongiformne encefalopatije (BSE): 1. kod goveda: a) starijih od 12 mjeseci: lobanja, osim kosti donje vilice, uključujući mozak, oči i kičmenu moždinu sa ovojnicom; b) starijih od 30 mjeseci: kičmeni stub, osim pršljenova repa, transverzalnih i spinalnih izdanaka vratnih, grudnih i lumbalnih pršljenova, medijalnog grebena i krila krsne kosti, uključujući dorzalne korjenove ganglija; c) krajnici, poslednja četiri metra tankog crijeva, slijepo crijevo i mezenterijum, bez obzira na starost goveda; 2. kod ovaca i koza starijih od 12 mjeseci, odnosno koje imaju stalne sjekutiće koji su izbili kroz desni: lobanja uključujući mozak i oči i kičmena moždina sa ovojnicom, osim ako nije drugačije propisano, ne obuhvata proizvode koji sadrže ili su nastali iz tih tkiva;	Potpuno usklađeno		
(35) „dugo putovanje” znači dugo putovanje kako je definisano u članu 2. tački (m) Regulative (EZ) br. 1/2005;	35) dugo putovanje (<i>long journey</i>) je putovanje koje traje duže od osam sati i počinje trenutkom kretanja prve životinje iz pošiljke;	Potpuno usklađeno		
(36) „uređaji za primjenu pesticida” znači uređaji za primjenu pesticida kako su definisani u članu 3. tački 4. Direktive 2009/128/EZ;	36) uređaji za primjenu pesticida (<i>pesticide application equipment</i>) su aparatura namijenjena za upotrebu sredstava za zaštitu bilja, uključujući sve pripadajuće	Potpuno usklađeno		

	djelove potrebne za efikasno funkcionisanje opreme kao što su: dizne (mlaznice), manometri, filteri, sita, uređaji za čišćenje rezervoara;			
(37) „pošiljka” znači određeni broj životinja ili količina robe koje pokriva isti zvanični sertifikat, zvanična potvrda ili bilo koji drugi dokument, koji se prevoze istim prevoznim sredstvom i koji dolaze iz istog područja ili iste treće zemlje i koji, osim robe koja podliježe pravilima iz člana 1. stav 2. tačke (g), pripadaju istom tipu, klasi ili opisu;	37) pošiljka (consignment) je određeni broj životinja ili količina robe obuhvaćena istim službenim sertifikatom, službenom potvrdom ili bilo kojim drugim dokumentom, koja se prevozi istim prevoznim sredstvom i koja dolazi iz istog područja ili iste države, osim robe koja je predmet posebnih propisa iz člana 2 stav 2 tačka g) koji uređuju štetne organizme bilja koja pripada istom tipu, klasi ili opisu;	Potpuno usklađeno		
(38) „granična kontrolna stanica” znači mjesto i pripadajući objekti koje je država članica odredila za sprovođenje službenih kontrola predviđenih članom 47. stavom 1.;	38) granično kontrolno mjesto (border control post) je mjesto sa pripadajućim objektima koje je odredila Crne Gore za sprovođenje službenih kontrola u skladu sa ovim članom 53 tačka 1 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(39) „izlazna tačka” znači granična kontrolna stanica ili bilo koje drugo mjesto koje je odredila država članica na kojem životinje obuhvaćene područjem primjene Regulative (EZ) br. 1/2005 napuštaju carinsko područje Unije;	39) izlazna tačka (exit point) je granično kontrolno mjesto ili bilo koje drugo mjesto koje je odredila Crne Gore gdje životinje napuštaju carinsko područje Crne Gore obuhvaćene posebnim propisom o dobrobiti životinja tokom transporta i odgovarajućih operacija;	Potpuno usklađeno		
(40) „koji/e ulazi/e u Uniju” ili „ulazak u Uniju” znači unos životinja i robe na jedno od područja navedenih u Prilogu I. ove Regulative s mjesta izvan tih područja, osim u vezi s pravilima iz člana 1. stav 2. tačka (g) za koja ti pojmovi znače unos robe na „područje Unije” kako je definisano u članu 1. stav 3. drugom podstavu Regulative (EU) 2016/2031;	40) unošenje u Crnu Goru ili unos u Crnu Goru (entering the or entry into the) znači unos životinja i robe na teritoriju Crne Gore sa drugih teritorija, osim u slučaju robe koje se unose a koje su predmet propisa iz člana 2 stav 1 tačka g ovog zakona, u skladu sa propisom kojim se uređuje zdravlje bilja;	Potpuno usklađeno		
(41) „provjera dokumentacije” znači pregled službenih sertifikata, službenih potvrda i drugih dokumenata, uključujući dokumente komercijalne prirode, koji moraju pratiti pošiljku, kako je predviđeno pravilima iz člana 1. stav 2, člana 56. stav 1 ili izvršnim aktima donijetim u skladu sa članom 77. stav 3, članom 126 stav 3, članom 128 stav 1 i članom 129. stav 1;), 126(3), 128(1) i 129(1);	41) pregled dokumentacije (documentary check) je pregled službenih sertifikata, službenih potvrda i drugih dokumenata, uključujući i komercijalne dokumente, koji moraju pratiti pošiljku u skladu sa članom 2 stav 1 i članom 62 stav 1 ovog zakona ili u skladu sa posebnim propisom iz člana 82 st.2 i 3, člana 106 stav 3, člana 107 stav 1 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(42) „provjera identiteta” znači vizuelni pregled kojim se verifikuje da li se sadržaj i oznake pošiljke, uključujući oznake na životinjama, pečatima i prevoznim sredstvima, poklapaju	42) identifikacijski pregled (identity check) je vizuelni pregled kojim se potvrđuje/verifikuje da sadržaj i etiketa (labelling), oznake (mark) i pečati na pošiljci, uključujući oznake na životinjama, žigovi (pečati) i	Potpuno usklađeno		

sa informacijama navedenim u službenim sertifikatima, službenim potvrdama i drugim pratećim dokumentima;	prevozna sredstva, odgovaraju informacijama navedenima u službenim sertifikatima, službenim potvrdama i drugoj pratećoj dokumentaciji;			
(43) „fizička provjera” znači provjera životinja ili robe te, prema potrebi, ambalaže, prevoznog sredstva, oznaka i temperature, uzorkovanje radi analize, ispitivanje ili dijagnostiku i sve druge provjere potrebne kako bi se verificovala usklađenost s pravilima iz člana 1. stava 2.;	43) fizički pregled je provjera životinja ili robe i prema potrebi provjera pakovanja, prevoznog sredstva, označavanja i temperature, uzorkovanje za analize, testiranja ili dijagnostiku, kao i ostale potrebne provjere kako bi se verificovala usaglašenost sa zahtjevima iz čl. 2 i 4 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		
(44) „tranzit” znači premještanje iz jedne treće zemlje u drugu, s prolaskom pod carinskim nadzorom kroz jedno od područja navedenih u Prilogu I, ili premještanje iz jednog od područja navedenih u Prilogu I na drugo područje navedeno u Prilogu I, nakon prolaska kroz područje treće zemlje, osim u vezi s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (g), za koje znači jedno od sljedećeg:	44) tranzit je premještanje iz jedne treće države u drugu preko teritorije Crne Gore pod carinskim nadzorom, osim u slučaju pravila za tranzit koja se vrše u skladu sa specifičnim zahtjevima propisa koji uređuje zdravstvenu zaštitu bilja;	Potpuno usklađeno		
(a) premještanje iz jedne treće zemlje u drugu, kako je definisano u članu 1. stav 3. prvi podstav Regulative (EU) 2016/2031, s prolaskom pod carinskim nadzorom kroz „područje Unije” kako je definisano u članu 1 stav 3 drugi podstav te Regulative; ili (b) premještanje sa „područja Unije” na drugi dio „područja Unije”, kako je definisano u članu 1 stav 3 drugom podstavu Regulative (EU) 2016/2031, uz prolazak kroz teritoriju treće zemlje kako je definisano u članu 1. stav 3. prvom podstavu te Regulative;	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
(45) „nadzor od strane carinskih organa” znači carinski nadzor kako je definisan u članu 5 tački 27 Regulative (EU) br. 952/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta;	45) carinski nadzor (supervision by the customs authorities) označava radnje koje uopšteno preduzimaju carinski organi sa ciljem da obezbijede poštovanje carinskih propisa i, gdje je primjenjivo, drugih odredbi koje se odnose na robu podložnu takvim radnjama;	Potpuno usklađeno		
(46) „kontrola od strane carinskih tijela” znači carinske provjere kako su definisane u članu 5 tački 3. Regulative (EU) br. 952/2013;	46) carinska kontrola (control by the customs authorities) označava posebne radnje koje preduzimaju carinski organi radi obezbjeđivanja usklađenosti sa carinskim i drugim propisima koji uređuju ulazak, izlazak, tranzit, kretanje, skladištenje i krajnju upotrebu	Potpuno usklađeno		

	robe koja se kreće između carinske teritorije Crne Gore i zemalja ili teritorija van te teritorije, kao i prisustvo i kretanje unutar carinske teritorije Crne Gore robe koja nije porijeklom iz Crne Gore i robe stavljene u postupak krajnje upotrebe;			
(47) „službeno zadržavanje” znači postupak kojim nadležna tijela osiguravaju da se životinje i roba koje podliježu službenim kontrolama ne premještaju i da se njima ne rukuje dok se ne donese odluka o njihovom odredištu; to obuhvata skladištenje od strane subjekata u skladu sa uputstvima i pod nadzorom nadležnih tijela;	47) službeno zadržavanje (official detention) je postupak kojim nadležni organ obezbjeđuje da se životinje i robe pod službenim kontrolama ne premještaju niti se njima rukuje, sve dok se ne donese odluka o njihovom krajnjem odredištu, a postupak obuhvata i skladištenje koje sprovodi subjekat, u skladu sa uputstvom i pod nadzorom nadležnog organa;	Potpuno usklađeno		
(48) „dnevnik puta” znači dokument utvrđen u tačkama od 1. do 5 Priloga II Regulative (EZ) br. 1/2005;	48) dnevnik puta je dokument utvrđen propisom o dobrobiti životinja za vrijeme putovanja i odgovarajućih operacija koji reguliše: 1. lice koja planira dugo putovanje priprema, ovjerava pečatom i potpisuje sve stranice plana puta; 2. djelove koje sadrži, pri čemu se sve stranice dnevnika povezuju: planiranje (dio 1), mjesto polaska (dio 2), mjesto odredišta (dio 3), izjava prevoznika (dio 4) i obrazac izvještaja o odstepenima (dio 5); 3. organizator mora: (a) za svaki plan puta određuje poseban broj; (b) obezbjeđuje da nadležni organ iz mjesta polaska dobije potpisan primjerak dijela 1. dnevnika puta, ispravno ispunjen, osim brojeva veterinarskog sertifikata, dva radna dana prije vremena polaska; (c) se pridržava uputstva koje daje nadležni organ; (d) obezbjeđuje da dnevnik puta bude ovjeren pečatom; (e) osigurava da dnevnik puta prati životinje tokom putovanja do tačke odredišta ili, u slučaju izvoza u treću zemlju, barem do mjesta izlaska; 4. držaoci u mjestu polaska i, kad se mjesto odredišta nalazi unutar područja Crne Gore, držaoci u mjestu odredišta treba da ispune i potpišu relevantne dijelove	Potpuno usklađeno		

	dnevnika puta i izvještavaju nadležni organ što je prije moguće o svakom odstepenu u dijelu 5 dnevnika; 5. kad se mjesto odredišta nalazi na području Crne Gore, držaoci u mjestu odredišta čuvaju dnevnik puta, osim dijela 4, najmanje tri godine od datuma dolaska u mjesto odredišta, a dnevnik puta daje se na zahtjev nadležnom organu na uvid;			
(49) „službeni pomoćnik” znači predstavnik nadležnih organa obučen u skladu sa zahtjevima utvrđenim na osnovu člana 18. i zaposlen za sprovođenje određenih zadataka službenih kontrola ili određenih zadataka povezanih sa drugim službenim aktivnostima;	49) službeni pomoćnik (official auxiliary) je predstavnik nadležnog organa osposobljen u skladu sa članom 25 ovog zakona i zaposlen za sprovođenje određenih zadataka službenih kontrola ili određenih zadataka povezanih sa drugim službenim aktivnostima;	Potpuno usklađeno		
(50) „meso i jestivi mesni nusproizvodi klanja”, za potrebe člana 49. stav 2. tačke (a) ove Regulative, znači proizvodi navedeni u Prilogu I, delu II, odjeljku I, poglavlju 2, podpoglavljima od 0201 do 0208 Regulative Savjeta (EEZ) br. 2658/87;	50) meso i jestivi nusproizvodi klanja su, u svrhe člana 55 stav 2 tačka 1) ovog zakona proizvodi navedeni u dijelu od 0201 do 0208 u propisu o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i zajedničkoj carinskoj tarifi	Potpuno usklađeno		
(51) oznaka zdravstvene ispravnosti” znači oznaka postavljena nakon što su sprovedene službene kontrole iz člana 18. stav 2. tačaka (a) i (c) i kojom se potvrđuje da je meso prikladno za ishranu ljudi.	51) zdravstvena oznaka je oznaka koja se stavlja nakon službene kontrole iz člana 25 stav 2 tačka (a) i (c) ovog zakona koja je sprovedena i kojom se potvrđuje da je meso podobno za ishranu ljudi.	Potpuno usklađeno		
GLAVA II SLUŽBENE KONTROLE I DRUGE SLUŽBENE AKTIVNOSTI U DRŽAVAMA ČLANICAMA POGLAVLJE I. Nadležna tijela Član 4. Određivanje nadležnih tela 1. Za svako područje uređeno pravilima iz člana 1. stav 2, države članice određuju nadležno tijelo ili više njih na koja prenose odgovornost za organizovanje ili sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. 2. Ako za isto područje država članica prenosi odgovornost za organizovanje ili sprovođenje službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti na više nadležnih tijela, na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou, ili ako se nadležnim tijelima određenim u skladu sa stavom 1 tim određivanjem	Nadležnosti nadležnih organa i opšte obaveze Član 7 (1) Nadležni organ za sprovođenje ovog zakona kao i ostalih propisa kojima su uređene oblasti iz člana 2 stav 1 ovog zakona je organ uprave nadležan za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava). (2) Nadležni organ za sprovođenje ovog zakona kao i ostalih propisa kojima su uređene oblasti iz člana 2 stav 1 tač. 1 i 10 ovog zakona je organ državne uprave nadležan za poljoprivredu (u daljem tekstu: Ministarstvo). (3) Nadležni organ za sprovođenje ovog zakona kao i ostalih propisa kojim je uređena oblast iz člana 2 stav 1 tačka 2 ovog zakona je organ državne uprave nadležan za životinu sredinu.	Potpuno usklađeno		

omogućava prenošenje posebnih odgovornosti za službene kontrole ili druge službene aktivnosti na druga tijela javne vlasti, država članica: (a) osigurava efikasnu i djelotvornu koordinaciju među svim uključenim tijelima te dosljednost i djelotvornost službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti na cijelom svom državnom području; i (b) određuje jedinstveno tijelo, u skladu sa ustavnim zahtjevima država članica, koje je odgovorno za koordinaciju saradnje i kontakata sa Komisijom i drugim državama članicama u vezi sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se sprovode u svakom od područja uređenih pravilima iz člana 1. stava 2. 3. Nadležna tijela odgovorna za verifikovanje usklađenosti sa pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (i) mogu određene odgovornosti vezane za službene kontrole ili druge službene aktivnosti prenijeti na jedno ili više kontrolnih tijela za organsku proizvodnju. U takvim slučajevima svakom od njih dodjeljuju brojčanu oznaku.	(4) Izuzetno od stava 1 ovog člana, za potrebe sprovođenja ovog zakona u dijelu službenih kontrola prilikom unošenja i izvoza životinja i roba i drugih spoljnotrgovinskih aktivnosti, Uprava sarađuje sa organom državne uprave nadležnim za finansije, sa organom uprave nadležnim za poslove carina, sa organom državne uprave nadležnim za unutrašnje poslove i sa organom uprave nadležnim za policiju u sprovođenju službenih kontrola kojima se verifikuje usaglašenost sa zahtjevima, pravilima navedenim u ovom zakonu i propisima iz oblasti iz člana 2 ovog zakona. (5) Nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana mogu povjeriti određene poslove službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti iz svoje nadležnosti delegiranim tijelima i fizičkim licima za obavljanje drugih službenih aktivnosti kao stručnih poslova od javnog interesa u skladu sa čl. 35, 36, 37, 38, 39 i 40 ovog zakona. (6) Revizije (<i>audit</i>) delegiranih tijela i fizičkih lica iz stava 5 ovog člana sprovode nadležni odgani iz st. 1, 2 i 3 ovog člana. (7) Nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana dužni su da obezbjede sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa načelima i uslovima iz ovog zakona. (8) Nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana dužni su da obezbjede transparentnost i povjerljivost službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti u skladu sa ovim zakonom. (9) U slučajevima kada postoje mogući rizici za zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili za životnu sredinu, a na osnovu procjene vrste, ozbiljnosti i obima takvih rizika, nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana odlučuju o tome postoji li javni interes za otkrivanje informacija obuhvaćenih obavezom čuvanja profesionalne tajne iz člana 15 stav 1 ovog zakona.			
---	---	--	--	--

	(10) Nadležni organi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana utvrđuju procedure o mehanizmima saradnje radi obezbjeđivanja efikasane i efektivne koordinacije radi dosljedne organizacije i sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u svim oblastima primjene iz člana 2 ovog zakona, a u svrhu ispunjavanja obaveza iz ovog zakona.			
4. Države članice osiguravaju da Komisija bude obaviještena o podacima za kontakt i svim promjenama u vezi sa: (a) nadležnim tijelima određenim u skladu sa stavom 1.; (b) jedinstvenim tijelima određenim u skladu sa stavom 2. tačkom (b); c) kontrolnim tijelima za organsku proizvodnju iz stava 3.; (d) delegiranim tijelima iz člana 28. stav člana 1. Informacije iz prvog stava države članice takođe stavljaju na raspolaganje javnosti, između ostalog na internetu.	Obavješćavanje Član 11 (1) Uprava obavještava Evropsku komisiju o kontakt detaljima i svim promjenama koji se odnose na: a) nadležne organe iz člana 7 ovog zakona; b) određenim nadležnim organima iz člana 9 ovog zakona; c) kontrolne nadležne organe za organsku proizvodnju iz člana 10 stav 5 ovog zakona; d) tijelima iz člana 34 ovog zakona. (2) Informacije iz stava 1 ovog člana, Uprava objavljuje na internet stranici.	Potpuno usklađeno		
Član 5. Opšte obaveze u vezi sa nadležnim organima i kontrolnim organima za organsku proizvodnju 1. Nadležni organi i kontrolni organi za organsku proizvodnju: (a) imaju uspostavljene procedure i/ili sisteme za osiguranje efikasnosti i prikladnosti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; (b) imaju uspostavljene procedure i/ili sisteme za osiguranje nepristrasnosti, kvaliteta i dosljednosti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na svim nivoima; (c) imaju uspostavljene procedure i/ili sisteme kako bi se osiguralo da osoblje koje sprovodi službene kontrole i druge službene aktivnosti nije u sukobu interesa;	Opšte obaveze nadležnih organa i kontrolnih nadležnih organa za organsku proizvodnju Član 12 (1) Nadležni organi iz člana 7 st. 1 i 2 ovog zakona i kontrolni nadležni organi za organsku proizvodnju moraju: 1) da imaju uspostavljene procedure i/ili postupke koje obezbjeđuju efikasnosti i adekvatnost službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; 2) da imaju uspostavljene procedure i/ili postupke koje obezbjeđuju nepristrasnost, kvalitet i dosljednost službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na svim nivoima; 3) da imaju uspostavljene procedure i/ili postupke koje obezbjeđuju da su lica koja sprovode službene kontrole i druge službene aktivnosti slobodna od bilo kojeg konflikta interesa;	Potpuno usklađeno		

(d) imaju adekvatne laboratorijske kapacitete za analizu, testiranje i dijagnostikovanje ili imaju pristup takvim kapacitetima; (e) imaju dovoljan broj osoblja sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom kako bi se službene kontrole i druge službene aktivnosti mogle sprovoditi efikasno i djelotvorno ili imaju pristup dovoljnim brojem takvog osoblja; (f) imaju odgovarajuće i propisno održavane objekte i opremu kako bi se osiguralo da osoblje službene kontrole i druge službene aktivnosti može sprovoditi efikasno i djelotvorno; (g) imaju zakonska ovlašćenja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti kao i za djelovanje predviđeno ovom Regulativom i pravilima iz člana 1. stav 2.; (h) imaju uspostavljene pravne procedure kako bi se osiguralo da osoblje ima pristup prostorijama i dokumentaciji subjekata kako bi moglo propisno obaviti svoje zadatke; (i) imaju uspostavljene krizne planove i spremni su ih sprovoditi u vanrednim situacijama, prema potrebi, u skladu sa pravilima iz člana 1. stav 2. 2. Svako imenovanje službenog veterinara vrši se u pisanom obliku i njime se utvrđuju službene kontrole i druge službene aktivnosti kao i sa njima povezani zadaci za koje je imenovanje izvršeno. Zahtjevi nametnuti osoblju nadležnih tijela predviđeni ovom Regulativom, uključujući zahtjev o nepostojanju sukoba interesa, primjenjuju se na sve službene veterinare. 3. Svako imenovanje ovlašćenog službenika za zdravstvenu zaštitu bilja vrši se u pisanoj formi i njime se utvrđuju službene kontrole i druge službene aktivnosti, kao i zadaci povezani sa njima za koje je imenovanje izvršeno. Zahtjevi koji se nameću osoblju nadležnih tijela predviđeni ovom	4) da imaju ili da imaju pristup adekvatnim laboratorijskim kapacitetima za analize, testiranje i dijagnostiku; 5) da imaju ili da imaju pristup dovoljnom broju odgovarajuće kvalifikovanog i iskusnog osoblja kako bi se službene kontrole i druge službene aktivnosti mogle obavljati efikasno i efektivno; 6) da imaju odgovarajuće i propisno održavane objekte i opremu koja obezbjeđuje da lica službene kontrole i druge službene aktivnosti vrše efikasno i efektivno; 7) da imaju zakonska ovlašćenja za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, kao i preduzimanje mjera utvrđenim ovim zakonom i pravilima iz člana 2 ovog zakona; 8) da imaju zakonska ovlašćenja koja obezbjeđuju licima koja vrše službene kontrole i druge službene aktivnosti pristup prostorijama i dokumentaciji koju čuva subjekat (<i>operator</i>) radi pravilnog obavljanja svojih zadataka; 9) da imaju planove za krizne situacije i da su spremni da ih primijene u slučaju hitnosti, kada je to primjereno, u skladu sa članom 2 ovog zakona. (2) U slučaju postupka ovlašćivanja službenog veterinara, ovlašćivanje se vrši rješenjem u pisanoj formi kojim se definišu službene kontrole i druge službene aktivnosti i sa njima povezani poslovi za koje je ovlašćenje dato i kojim je obezbijeđeno da je lice slobodno od bilo kojeg konflikta interesa, pri čemu se svi zahtjevi koji se odnose na lica zaposlena u Upravi odnose i na sve službene veterinare. (3) U slučaju postupka ovlašćivanja službenog lica za zdravlje bilja (<i>official plant health officer</i>), ovlašćivanje se vrši rješenjem u pisanoj formi kojim se definišu službene kontrole i druge službene aktivnosti i sa njima povezani poslovi za koje je ovlašćenje dato i kojim je			
---	--	--	--	--

Regulativom, uključujući zahtjev o nepostojanju sukoba interesa, primjenjuju se na sve ovlaštene službenike za zdravstvenu zaštitu bilja. 4. Osoblje koje sprovodi službene kontrole i druge službene aktivnosti: (a) za svoje područje nadležnosti prolazi odgovarajuću obuku koja mu omogućava stručno obavljanje svojih dužnosti i doslednu primjenu službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; (b) prati razvoj u svom području stručnosti i po potrebi redovno prolazi dodatnu obuku; i (c) po potrebi prolazi obuku o predmetima utvrđenim u Prilogu II, poglavlju I, kao i u vezi sa obavezama nadležnih tijela koje proizilaze iz ove Regulative.	obezbijeđeno da je lice slobodno od bilo kojeg konflikta interesa, pri čemu se svi zahtjevi koji se odnose na lica zaposlena u Upravi odnose i na sva službena lica za zdravlje bilja (<i>official plant health officer</i>). (4) Lica koja vrše službene kontrole i druge službene aktivnosti u skladu sa ovim zakonom moraju da: 1) imaju odgovarajuću obuku radi kompetentnog obavljanja dužnosti i dosljednog sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; 2) prate razvoj u svojoj oblasti nadležnosti i prema potrebi se redovno dodatno obučavaju; i 3) prema potrebi obučavaju se za: a) različite kontrolne metode i tehnike, kao što su inspekcija, verifikacija, provjera (<i>screening</i>), ciljana provjera (<i>targeted screening</i>), uzorkovanje i laboratorijske analize, testiranje i dijagnostika; b) procedure za kontrolu; c) primjena propisanih pravila iz člana 2 ovog zakona; d) procjene neusaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona; e) opasnosti u proizvodnji, preradi i distribuciji životinja i roba; f) različite faze proizvodnje, prerade i distribucije, kao i moguće rizike po zdravlje ljudi, a gdje je primjenljivo i po zdravlje životinja i bilja, dobrobit životinja, kao i po životnu sredinu; g) evaulaciju primjene HACCP principa i dobre poljoprivredne prakse; h) sisteme upravljanja, kao što su programi obezbjeđivanja kvaliteta kojima upravljaju subjekti i njihova procjena u onoj mjeri u kojoj su relevantni za zahtjeve utvrđene pravilima iz člana 2 ovog zakona; i) sistem službenog serfitikovanja; j) planove u kriznim situacijama, uključujući komunikaciju sa drugim državama, državama članicama i Evropskom komisijom;			
---	---	--	--	--

	k) sudske postupke i pravne posljedice službenih kontrola; l) ispitivanje pisanog, dokumentovanog materijala i drugih evidencija, uključujući one koje se odnose na međulaboratorijsku uporednu analizu, akreditaciju i procjenu rizika, a koje mogu biti relevantne za procjenu usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, pri čemu se mogu obuhvatiti i finansijski i komercijalni aspekti; m) kontrolne procedure i zahtjeve za unos životinja i roba u Crnu Goru porijeklom iz drugih država; n) bilo koje druge oblasti koje su neophodne da se obezbijedi da se službene kontrole i druge službene aktivnosti vrše u skladu sa ovim zakonom.			
Nadležna tijela, kontrolna tijela za ekološku proizvodnju i delegirana tijela razvijaju i sprovode programe osposobljavanja kako bi se osoblju koje sprovodi službene kontrole i druge službene aktivnosti obezbijedilo osposobljavanje iz tačaka (a), (b) i (c). 5. Kada u okviru službi nadležnog tijela postoji više odjeljenja nadležnih za sprovođenje službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti, među različitim odjeljenjima obezbjeđuje se efikasna i djelotvorna koordinacija i saradnja	Opšte obaveze nadležnih organa i kontrolnih nadležnih organa za organsku proizvodnju Član 12 (5) Nadležni organi iz člana 7 st. 1 i 2 ovog zakona, prema podjeli nadležnosti donose i sprovode godišnje programe obuka kako bi lica koja sprovode službene kontrole i druge službene aktivnosti bila obučena u skladu sa stavom 4 ovog člana. (6) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona u sprovođenju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti obezbjeđuju efikasnu i efektivnu koordinaciju i saradnju u skladu procedurama iz člana 7 stav 10 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
Član 6. Revizije nadležnih organa 1. Kako bi se osigurala njihova usklađenost sa ovom Regulativom, nadležni organi sprovode unutrašnje revizije ili obezbjeđuju sprovođenje revizija sopstvenog rada i	Revizije/auditi nadležnih organa Član 13 (1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona uspostavljaju unutrašnju samostalnu organizacionu jedinicu za nezavisno sprovođenje unutrašnjih revizija nadležnog organa, sa ciljem utvrđivanja adekvatnosti sprovođenja planiranih i sprovedenih službenih kontrola i drugih	Potpuno usklađeno		

preduzimaju odgovarajuće mjere u vezi sa rezultatima tih revizija. 2. Revizije iz stava 1. podložne su nezavisnoj kontroli i sprovode se transparentno.	službenih aktivnosti kao i efektivnosti preduzetih mjera i postignutih ciljeva u skladu sa ovim zakonom. (2) Jedinica iz stava 1 ovog člana utvrđuje stanje, sačinjava izvještaj i predlaže preduzimanje mjera u skladu sa rezultatima unutrašnje revizije kako bi se obezbijedila usklađenost zahtjeva ovog zakona. (3) Audit se vrši na osnovu godišnjeg plana za vršenje unutrašnje revizije jedinice iz stava 1 ovog člana. (4) Način vršenja revizije (audita) propisuje Ministarstvo.			
Član 7. Pravo na žalbu Fizička i pravna lica imaju pravo na žalbu u skladu sa nacionalnim pravom protiv odluka koje nadležna tijela donesu u vezi sa njima u skladu sa članom 55., članom 66. stavovima 3. i 6., članom 67., članom 137. stavom 3. tačkom (b) i članom 138. stavovima 1. i 2. Pravo na žalbu ne utiče na obavezu nadležnih tijela da bez odlaganja preduzmu mere za uklanjanje ili suzbijanje rizika po zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizika i po životnu sredinu, u skladu sa ovom Regulativom i pravilima iz člana 1. stav 2.	Pravo na žalbu Član 14 (1) Protiv rješenja nadležnih organa iz stava 7 ovog člana može se izjaviti žalba u vezi sa članom 61, članom 71 st. 4 i 12, članom 72, članom 109 stav 3 tačka 2 i članom 110 st. 1 i 2 ovog zakona, od strane pravnog ili fizičkog lica, u roku propisanom u skladu sa zakonom koji uređuje upravni postupak. (2) Žalba iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja i ne utiče na obavezu preduzimanja hitnih mjera za uklanjanje ili ograničavanje rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizika za životinu sredinu u skladu sa ovim zakonom i pravilima iz člana 2 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
Član 8. Obaveze nadležnih tela u vezi sa poverljivošću 1. Nadležna tijela obezbjeđuju da se, podložno stavu 3., informacije do kojih su došla prilikom izvršavanja svojih dužnosti u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti ne otkrivaju trećim stranama kada su, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom Unije, te informacije zbog svoje prirode obuhvaćene obavezom čuvanja profesionalne tajne. U te svrhe, države članice obezbjeđuju uspostavljanje odgovarajućih obaveza u vezi sa povjerljivošću za osoblje i	Obaveze čuvanja poverljivih informacija od strane nadležnih organa Član 15 (1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona, obezbjeđuju da se informacije do kojih su došli pri izvršavanju svojih dužnosti u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, ne otkrivaju trećim stranama kada su te informacije zbog svoje prirode obuhvaćene obavezom čuvanja profesionalne tajne, a u skladu sa stavom 4 ovog člana i posebnim propisom koji uređuje tajnost i zaštita podataka ličnosti.	Potpuno usklađeno		

druge pojedince koji su angažovani tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. 2. Stav 1 takođe se primjenjuje na kontrolna tijela za ekološku proizvodnju, delegirana tijela i fizička lica kojima su delegirane određene zadatke službenih kontrola, kao i na službene laboratorije. 3. Ako ne postoji preovladavajući javni interes za otkrivanje informacija obuhvaćenih obavezom čuvanja profesionalne tajne iz stava 1., i to bez ugrožavanja situacija u kojima se otkrivanje zahtjeva zakonodavstvom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom, takve informacije uključuju informacije čije bi otkrivanje ugrozilo: (a) svrhu inspekcija, istraga ili revizija; (b) zaštitu komercijalnih interesa subjekta ili bilo koje druge fizičke ili pravne osobe; ili (c) zaštitu sudskih postupaka i pravnih savjeta. 4. Pri utvrđivanju postoji li prevladavajući javni interes za otkrivanje informacija obuhvaćenih obavezom čuvanja profesionalne tajne iz stava 1. nadležna tijela uzimaju u obzir, među ostalim, moguće rizike za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, ili za životnu sredinu, i vrstu, ozbiljnost i obim takvih rizika. 5. Obaveze u vezi sa povjerljivošću predviđene ovim članom ne sprečavaju nadležna tijela da objavljuju informacije o ishodu službenih kontrola u vezi sa pojedinačnim subjektima ili ih na neki drugi način stavljaju na raspolaganje javnosti ako su, ne dovodeći u pitanje situacije u kojima se otkrivanje zahtjeva zakonodavstvom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom zadovoljeni sljedeći uslovi: (a) dotični subjekt dobio je priliku da prije njihove objave komentariše informacije koje nadležno tijelo namjerava da	(2) Lica zaposlena u nadležnom organu, kao i druga lica koja su uključena u sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti dužna su da poštuju obavezu povjerljivosti u skladu sa ovim zakonom i zakonom o državnim službenicima i namještenicima. (3) Zahtjevi iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se na nadležni organe za organsku proizvodnju, delegirana tijela i fizička lica kojima su prenijete određene aktivnosti službenih kontrola, kao i na službene laboratorije. (4) Kada ne postoji preovlađujući javni interes za otkrivanje informacija obuhvaćenih obavezom čuvanja poslovne tajne iz st. 1 i 2 ovog člana, i ne dovodeći u pitanje situacije u kojima je otkrivanje zahtjeva po zakonu, takve informacije uključuju informacije čije bi objavljivanje ugrozilo: 1) svrhu inspekcija, provjera ili revizija; 2) zaštitu komercijalnih interesa subjekata ili bilo kog drugog pravnog ili fizičkog lica; ili 3) zaštitu sudskih postupaka i pravnih savjeta. (5) Prilikom utvrđivanja da li postoji preovlađujući javni interes iz stava 4 ovog člana za otkrivanja informacija obuhvaćenih poslovnom tajnom iz st. 1 i 2 ovog člana, nadležni organi uzimaju u obzir i moguće rizike za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, ili za životinu sredinu, kao i vrstu, ozbiljnost i obim takvih rizika. (6) Pored obaveza utvrđenih st. 1 do 4 ovog člana, nadležni organi mogu da objavljuju informacije o ishodu službenih kontrola ili na drugi način učine dostupnim javnosti informacije o ishodu službenih kontrola u vezi sa pojedinačnim subjektima pod uslovom ako su ispunjeni sljedeći uslovi: 1) da je subjektu pružena mogućnost izjašnjenja na informacije i/ili podatke koje nadležni organ namjerava da objavi ili na drugi način stavi na uvid javnosti, uzimajući u obzir hitnost situacije; i			
---	--	--	--	--

objavi ili na neki drugi način stavi na raspolaganje javnosti, uzimajući u obzir hitnost situacije; i (b) pri objavljivanju informacija ili njihovom drugačijem stavljanju na raspolaganje javnosti uzimaju se u obzir komentari dotičnog subjekta ili se informacije objavljuju zajedno sa tim komentarima.	2) da informacije i/ili podaci koje nadležni organ objavljuje ili na drugi način stavlja na uvid javnosti sadrže i komentar dotičnog subjekta ili se informacije objavljuju zajedno sa njegovim komentarima.			
POGLAVLJE II. Službene kontrole Odjeljak I. Opštii zahtjevi Član 9. Opšta pravila o službenim kontrolama 1. Nadležna tijela redovno sprovode službene kontrole svih subjekata, na osnovu rizika te s odgovarajućom učestalošću, uzimajući u obzir: (a) utvrđene rizike povezane sa: i. životinjama i robom; ii. aktivnostima koje su pod nadzorom subjekata; iii. mjestom obavljanja aktivnosti ili operacija subjekata; iv. upotrebom proizvoda, postupaka, materijala ili supstanci koji mogu uticati na bezbjednost, cjelovitost i zdravstvenu ispravnost hrane ili bezbjednost hrane za životinje, zdravlje životinja ili dobrobit životinja, zdravlje bilja ili koji, u slučaju genetski modificiranih organizama i sredstava za zaštitu bilja, takođe mogu štetno uticati na životnu sredinu; (b) sve informacije koje upućuju na vjerovatnoću dovođenja potrošača u zabludu, posebno u vezi s prirodom, identitetom, osobinama, sastavom, količinom, trajnošću, zemljom porijekla ili mjestom porijekla te metodom izrade ili proizvodnje hrane; (c) dotadašnje rezultate subjekata u pogledu ishoda službenih kontrola provedenih nad njima i njihovu usklađenost s pravilima iz člana 1. stava 2.;	Opšta pravila o službenim kontrolama Član 16 (1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona redovno sprovode službene kontrole svih subjekata na osnovu rizika i sa odgovarajućom učestalošću, uzimajući u obzir: 1) utvrđene rizike povezane sa: – životinjama i robom; – aktivnostima koje obavlja subjekat; – mjestom obavljanja djelatnosti ili aktivnostima subjekata; – upotrebom proizvoda, postupaka, materijala ili supstanci koje mogu uticati na bezbjednost, integritet i cjelovitost ili bezbjednost hrane za životinje, zdravlje ili dobrobit životinja, zdravlje bilja ili koji, u slučaju genetski modificiranih organizama i sredstava za zaštitu bilja, mogu štetno uticati na životnu sredinu. 2) sve informacije koje ukazuju na mogućnost dovođenja potrošača u zabludu, naročito u vezi sa prirodom, identitetom, osobinama, sastavom, količinom, rokom upotrebe, zemljom porijekla ili mjestom porijekla, i metodom izrade ili proizvodnje hrane; 3) rezultate prethodno sprovedenih službenih kontrola subjekta i njihovu usaglašenost sa odredbama iz člana 2 ovog zakona; 4) pouzdanost i rezultati samokontrola koju su sproveli subjekti ili treća strana na njihov zahtjev, uključujući prema potrebi uspostavljene privatne šeme obezbjeđenja kvaliteta, radi provjere usaglašenosti sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i	Potpuno usklađeno		

(d) pouzdanost i rezultate vlastitih kontrola koje su sproveli subjekti ili treća strana na njihov zahtjev, uključujući, prema potrebi, privatne programe za osiguravanje kvaliteta, u svrhu utvrđivanja usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2.; i (e) sve informacije koje bi mogle ukazivati na neusklađenost s pravilima iz člana 1. stava 2. 2. Nadležna tijela službene kontrole sprovode redovno, pri čemu je odgovarajuća učestalost utvrđena na osnovu rizika, kako bi utvrdila moguća namjerna kršenja pravila iz člana 1. stava 2. počinjena prevarantskim ili obmanjujućim praksama, te uzimajući u obzir informacije u vezi s takvim kršenjima koje se razmjenjuju putem mehanizama administrativne pomoći predviđenih u članovima od 102. do 108. i sve druge informacije koje ukazuju na mogućnost takvih kršenja. 3. Službene kontrole sprovedene prije stavljanja na tržište ili premještanja određenih životinja i robe u svrhu izdavanja službenih sertifikata ili službenih potvrda koji se zahtijevaju pravilima iz člana 1. stava 2. kao uslov za stavljanje na tržište ili premještanje životinja ili robe sprovode se u skladu s obojem od sljedećeg: (a) pravilima iz člana 1. stava 2.; (b) primjenjivim delegiranim i sprovedenim aktima koje donosi Komisija u skladu s članovima od 18. do 27. 4. Službene kontrole sprovode se bez prethodne najave, osim kada je takva najava potrebna i valjano uzasnivajuna za sprovođenje službene kontrole. U pogledu službenih kontrola na zahtjev subjekta nadležno tijelo može odlučiti o tome hoće li službene kontrole biti sprovedene uz prethodnu najavu ili bez nje. Službene kontrole uz prethodnu najavu ne isključuju službene kontrole bez prethodne najave.	5) sve druge informacije koje bi mogle ukazivati na neusaglašenost sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona. (2) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona, službene kontrole sprovode redovno, sa odgovarajućom učestalošću koja je utvrđena na osnovu rizika, radi identifikacije mogućeg namjernog kršenja pravila iz člana 2 ovog zakona, učinjenog kroz prevare ili obmane, dodatno uzimajući u obzir i povezane informacije koje se razmjenjuju putem mehanizama administrativne pomoći predviđenih, kao i druge informacije koje ukazuju na mogućnost takvih kršenja. (3) Službene kontrole sprovedene prije stavljanja na tržište ili premještanja određenih životinja i roba radi izdavanja službenih sertifikata ili službenih potvrda propisanih pravilima iz člana 2 ovog zakona kao uslov za stavljanje na tržište ili premještanje životinja ili robe sprovode se u skladu sa: 1) zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i 2) zahtjevima iz posebnih propisa donijetih u skladu sa čl. 25 do 34 ovog zakona. (4) Službene kontrole sprovode se bez prethodne najave, osim u slučajevima kada je prethodna najava neophodna i propisno opravdana za potrebe sprovođenja službene kontrole, a u slučaju službenih kontrola po zahtjevu subjekta, nadležni organ odlučuje da li će službene kontrole biti sprovedene sa prethodnom najavom ili bez nje, pri čemu službene kontrole uz prethodnu najavu ne isključuju sprovođenje službenih kontrola bez prethodne najave. (5) Službene kontrole sprovode se na način koji će obezbijediti da se administrativno opterećenje i ometanje poslovanja subjekata svede na najmanju moguću mjeru, ali da to ne utiče negativno na efikasnost tih kontrola. (6) Nadležni organi sprovode službene kontrole na isti način, prilagođavajući kontrole specifičnim situacijama, bez obzira da li životinje i robe:			
--	--	--	--	--

5. Službene kontrole sprovode se što je moguće više tako da se administrativno opterećenje i ometanje poslovanja subjekata svedu na najmanju moguću mjeru, a da to ne utiče negativno na efikasnost tih kontrola. 6. Nadležna tijela službene kontrole sprovode na jednak način, istovremeno uzimajući u obzir potrebu za prilagođavanjem, kontrola specifičnim situacijama, bez obzira na to jesu li dotične životinje i roba: (a) dostupne na tržištu Unije, bilo da dolaze iz države članice u kojoj se sprovode službene kontrole ili iz druge države članice; (b) predviđene za izvoz iz Unije; ili (c) ulaze u Uniju. 7. U mjeri u kojoj je to nužno za organizaciju službenih kontrola, države članice odredišta od subjekata kojima se dostavljaju životinje ili roba iz druge države članice mogu zahtijevati da prijave prispjeće takvih životinja ili robe.	1) su dostupne na tržištu Crne Gore, 2) su namenjene izvozu iz Crne Gore ili 3) se unose u Crnu Goru. (7) Subjekti koji životinje i robu unose u Crnu Goru dužni su da prijave pošiljku nadležnom organu koji vrši pregled pošiljke.			
Član 10. Subjekti, postupci i aktivnosti koji podliježu službenim kontrolama 1. U mjeri u kojoj je to potrebno za utvrđivanje usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. nadležna tijela sprovode službene kontrole: (a) životinja i robe u svim fazama proizvodnje, prerade, distribucije i upotrebe; (b) materija, materijala ili drugih predmeta koji mogu uticati na osobine ili zdravlje životinja i robe te njihovu usklađenost s primjenjivim zahtjevima, u svim fazama proizvodnje, prerade, distribucije i upotrebe; (c) subjekata u pogledu aktivnosti, uključujući držanje životinja, opreme, prevoznih sredstava, prostora i drugih mjesta pod njihovim nadzorom te njihove okoline i povezane dokumentacije. 2. Ne dovodeći u pitanje pravila u vezi s postojećim popisima ili registrima uspostavljenima na osnovu pravila iz člana 1. stava 2., nadležna tijela sastavljaju i ažuriraju popis subjekata.	Subjekti, procesi i aktivnosti na koje se primjenjuju službene kontrole Član 17 (1) U mjeri u kojoj je to neophodno za utvrđivanje usaglašenosti sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona službene kontrole se sprovode nad: a) životinjama i robom u svim fazama proizvodnje, prerade, distribucije i upotrebe; b) supstancama, materijalima ili drugim predmetima koji mogu uticati na svojstva ili zdravlje životinja i robe i njihovu usaglašenost sa primjenljivim zahtjevima u svim fazama proizvodnje, prerade, distribucije i upotrebe; c) subjektima u pogledu djelatnosti koje obavljaju, uključujući držanje životinja, opremu, prevozna sredstva, prostore i prostorije i druga mjesta pod njihovim nadzorom, njihovog okruženja i povezane dokumentacije. (2) Ne dovodeći u pitanje pravila koja se odnose na postojeće liste ili registre uspostavljene na osnovu	Potpuno usklađeno		

Ako takav popis ili registar već postoji za druge potrebe, može se upotrebljavati i za potrebe ove Regulative. 3. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 144 radi izmjene ove Regulative u pogledu utvrđivanja kategorija subjekata koji se izuzimaju od uvrštavanja na popis subjekata iz stava 2 ovog člana ako bi njihovo uvrštavanje na takav popis za njih predstavljalo nerazmjerno administrativno opterećenje u poređenju s rizikom povezanim s njihovim aktivnostima.	pravila iz člana 2 ovog zakona, nadležni organi uspostavljaju, vode i ažuriraju registre u skladu sa ovim zakonom, a ukoliko takvi registri ili liste već postoje za druge potrebe mogu se koristiti i za potrebe ovog zakona. (3) Kategorije subjekata koji će biti izuzeti sa liste subjekata iz stava 2 ovog člana, kada bi uključivanje u takve registre za njih predstavljalo neproporcionalno administrativno opterećenje u poređenju sa rizikom koji se odnosi na njihove aktivnosti propisuje Ministarstvo.			
Član 11. Transparentnost službenih kontrola 1. Nadležna tijela sprovode službene kontrole uz visok nivo transparentnosti i barem jedanput na godinu stavljaju na raspolaganje javnosti, među ostalim objavljivanjem na internetu, relevantne informacije u vezi s organizacijom i sprovođenjem službenih kontrola. Takođe osiguravaju redovno i pravovremeno objavljivanje informacija o: (a) vrsti, broju i ishodu službenih kontrola; (b) vrsti i broju utvrđenih slučajeva neusklađenosti; (c) vrsti i broju slučajeva u kojima su nadležna tijela preduzela mjere u skladu s članom 138.; i (d) vrsti i broju slučajeva u kojima su izrečene sankcije iz člana 139. Informacije iz drugog podstava tačaka od (a) do (d) ovog stava prema potrebi se mogu staviti na raspolaganje objavom godišnjeg izvještaja iz člana 113. stava 1. 2. Nadležna tijela utvrđuju postupke kojima se osigurava da se sve greške u informacijama koje se stavljaju na raspolaganje javnosti na primjeren način isprave. 3. Nadležna tijela mogu objaviti ili na drugi način na raspolaganje javnosti staviti informacije o rangiranju	Transparentnost službenih kontrola Član 18 (1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona vrše službene kontrole uz visok nivo transparentnosti i najmanje jednom godišnje učine dostupnim javnosti, uključujući i putem objavljivanja na internetu, relevantne informacije koje se odnose na organizaciju i sprovođenje službenih kontrola, a takođe obezbjeđuju redovno i blagovremeno objavljivanje informacija o sljedećem: a) vrstu, broj i rezultate službenih kontrola; b) vrstu i broju utvrđenih slučajeva neusklađenosti; c) vrstu i broj slučajeva u kojima su nadležni organi preduzeli mjere u skladu sa članom 110 ovog zakona; i d) vrstu i broj slučajeva u kojima su izrečene kazne u skladu sa članom 111 ovog zakona. (2) Informacije iz stava 1 ovog člana mogu se staviti na raspolaganje javnosti i kroz objavljivanje godišnjeg izvještaja o sprovedenim službenim kontrolama, u skladu sa članom 104 stav 1 ovog zakona. (3) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona obezbjeđuju da se sve netačne informacije koje se stave na raspolaganje javnosti na pravilan način isprave. (4) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona mogu da objave ili da na drugi način stave na raspolaganje	Potpuno usklađeno		

pojedinačnih subjekata na osnovu ishoda jedne službene kontrole ili više njih ako su ispunjeni sljedeći uslovi: (a) kriterijumi rangiranja objektivni su, transparentni i javno dostupni; i (b) uspostavljeni su odgovarajući sistemi za osiguravanje pravednosti, dosljednosti i transparentnosti postupka rangiranja.	javnosti informacije o rangiranju pojedinačnih subjekata na osnovu rezultata jedne ili više službenih kontrola, pod uslovom da su: a) kriterijumi za rangiranje objektivni, transparentni i javno dostupni; i b) da je postupak rangiranja pravičan, dosljedan i transparentan.			
Član 12. Zabilježeni postupci kontrole 1. Nadležna tijela službene kontrole sprovode u skladu s zabilješnim postupcima. Ti postupci obuhvataju tematska područja za postupke kontrole utvrđena u Prilogu II poglavlju II i sadrže instrukcije za osoblje koje sprovodi službene kontrole. 2. Nadležna tijela imaju uspostavljene postupke za verifikaciju kontrola.	Dokumentovane procedure za sprovođenje kontrole Član 19 (1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona sprovode službene kontrole u skladu sa procedurama koje se ažuriraju prema potrebi. (2) Procedure iz stava 1 ovog člana moraju biti u pisanoj formi i sadrže oblasti i uputstva za osoblje koja sprovode službene kontrole, uzimajući u obzir sljedeće tematske oblasti: 1) organizaciju nadležnih organa i odnos između centralnog nadležnog organa i organa kojima je centralni nadležni organ prenio obavezu sprovođenja službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti; 2) odnos između nadležnih organa i delegiranih tijela ili fizičkih lica kojima su povjereni zadaci vezani za službene kontrole ili druge službene aktivnosti; 3) izjavu o ciljevima koji se žele postići; 4) zadaci, odgovornosti i obaveze osoblja; 5) procedure uzorkovanja, kontrolne metode i tehnike, uključujući laboratorijsku analizu, testiranje i dijagnostiku, tumačenje rezultata i odluke koje proizlaze; 6) programe za provjere i ciljane provjere; 7) međusobnu pomoć u slučaju da službene kontrole zahtijevaju da mjere preduzme više država; 8) aktivnosti koje se preduzimaju nakon sprovedenih službenih kontrola;	Potpuno usklađeno		

3. Nadležna tijela: (a) preduzimaju korektivne mjere u svim slučajevima u kojima se postupcima predviđenima u stavu 2. utvrde nedostaci; i (b) prema potrebi ažuriraju zabilježene postupke predviđene u stavu 1. 4. Stavovi 1, 2 i 3 primjenjuju se i na delegirana tijela i kontrolna tijela za ekološku proizvodnju.	9) saradnje sa drugim sektorima i službama koje mogu imati relevantne odgovornosti ili saradnje sa subjektima; 10) verifikacija primjerenosti metoda uzorkovanja, laboratorijske analize, testiranja i dijagnostike; 11) bilo koje druge aktivnosti ili informacije potrebne za efektivno funkcionisanje službenih kontrola. (3) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona moraju da imaju uspostavljene procedure za verifikaciju kontrola. (4) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona: 1) preduzimaju korektivne mjere u svim slučajevima kada su nedostaci utvrđeni kroz procedure verifikacije kontrole; i 2) prema potrebi ažuriraju dokumentovane procedure iz stava 1 ovog člana. (5) Na delegirana tijela i nadležne organe za organsku proizvodnju primjenjuju se odredbe iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.			
Član 13. Zapisnici o službenim kontrolama 1. Nadležna tijela sastavljaju zapisnike za svaku službenu kontrolu koju sprovedu. Te evidencije mogu biti u papirnom ili elektronskom obliku. Ti zapisnici sadrže: (a) opis svrhe službenih kontrola; (b) primijenjene metode kontrole; (c) ishod službenih kontrola; i (d) prema potrebi, mjere čije preduzimanje nadležna tijela zahtijevaju od dotičnog subjekta kao rezultat njihovih službenih kontrola. 2. Ako se u svrhu pravosudnih istraga ili zaštite sudskih postupaka ne zahtijeva drukčije, subjektima koji podliježu službenoj kontroli na zahtjev se dostavlja kopija zapisnika predviđenih u stavu 1., osim ako je izdat službeni sertifikat ili službena potvrda.	Zapisnici o službenim kontrolama Član 20 (1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona, za svaku službenu kontrolu koja se sprovede sačinjavaju pisani zapisnik, koji može biti u papirnom ili u elektronskom obliku. (2) Zapisnik mora da sadrži: 1) cilj službene kontrole; 2) kontrolne metode koje su primijenjene; 3) rezultat službene kontrole; 4) po potrebi, mjere koje nadležni organi zahtijevaju od dotičnog subjekta da preduzme kao rezultat njihovih službenih kontrola. (3) Ako se za potrebe istrage ili sudskog postupka ne zahtijeva drugačije, subjektu nad kojim je sprovedena službena kontrola, dostavlja se kopija zapisnika iz stava 1 ovog člana na njegov zahtjev, osim u slučaju izdavanja službenog sertifikata ili službene potvrde.	Potpuno usklađeno		

Nadležna tijela bez odlaganja pisanim putem obavještavaju subjekt o svim slučajevima neusklađenosti utvrđenima službenim kontrolama. 3. Kada službene kontrole zahtijevaju stalnu ili redovnu prisutnost osoblja ili predstavnika nadležnih tijela u prostorima subjekta, zapisnici predviđeni u stavu 1. sastavljaju se s učestalošću kojom se nadležnim tijelima i subjektu omogućuje: (a) da budu redovno obaviješteni o nivou usklađenosti; i (b) da bez odlaganja budu obaviješteni o svim slučajevima neusklađenosti utvrđenima službenim kontrolama. 4. Stavovi 1., 2. i 3. primjenjuju se i na delegirana tijela, kontrolna tijela za ekološku proizvodnju i fizičke osobe kojima su delegirane određene zadatke službenih kontrola.	(4) Nadležni organi o svakom slučaju neusaglašenosti utvrđenoj službenom kontrolom u pisanom obliku odlaganja obavještavaju subjekte. (5) Kada službene kontrole zahtijevaju stalno, odnosno redovno prisustvo osoblja ili predstavnika nadležnog organa u objektima subjekta, zapisnik iz stava 1 ovog člana sačinjava se učestalošću koja omogućava: 1) redovno informisanje o stepenu usaglašenosti; 2) informisanje bez odlaganja u slučaju neusaglašenosti utvrđene tokom službene kontrole. (6) Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana primjenjuju se i na delegirana tijela, nadležne organe za organsku proizvodnju i fizička lica kojima su povjereni specifični zadaci službenih kontrola.			
Član 14. Metode i tehnike službenih kontrola Metode i tehnike službenih kontrola uključuju sljedeće, prema potrebi: (a) ispitivanje kontrola koje su uspostavili subjekti i dobijenih rezultata; (b) inspekcijski pregled: i. opreme, prevoznih sredstava, prostora i drugih mjesta pod njihovim nadzorom te njihove okoline; ii. životinja i robe, uključujući poluproizvode, sirovina, sastojaka, pomoćnih susptanci u preradi i drugih proizvoda koji se upotrebljavaju za pripremu i proizvodnju robe ili za hranjenje ili liječenje životinja; iii. proizvoda i postupaka za čišćenje i održavanje; iv. sljedivosti, označavanja, prezentacije, oglašavanja i relevantnih materijala za pakovanje, uključujući materijale koji dolaze u dodir s hranom; (c) kontrole higijenskih uslova u prostorima subjekata; (d) ocjenu postupaka dobre proizvodne prakse, dobre higijenske prakse, dobre poljoprivredne prakse te postupaka	Metode i tehnike za službene kontrole Član 21 Metode i tehnike za službene kontrole, moraju da obuhvate gdje je to odgovarajuće: 1) provjeru kontrola koje je uspostavio subjekat, kao i dobijenih rezultata; 2) inspekcija: — opreme, prevoznog sredstva, objekata i drugih mjesta pod kontrolom subjekta i njihove okoline; — životinja i roba, uključujući polupreradene proizvode, sirovine, sastojke, pomoćne susptance i druge proizvode koji se koriste za pripremu i proizvodnju roba ili hranjenje ili liječenje životinja; — čišćenja i održavanja proizvoda i procesa; — sledljivosti, označavanja, prezentacije i reklamiranja i relevantnih materijala za pakovanje, uključujući materijale koji su namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom; 3) kontrole higijenskih uslova u objektima subjekta; 4) procjene procedura dobre proizvodne prakse, dobre higijenske prakse, dobre farmske prakse i procedura	Potpuno usklađeno		

koji se zasnivaju na načelima sistema analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka (HACCP); (e) pregled dokumenata, evidencija o sljedivosti i drugih evidencija koji mogu biti relevantni za ocjenu usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2., uključujući, prema potrebi, popratne dokumente uz hranu, hranu za životinje i sve supstance ili materijale koji ulaze u objekt ili izlaze iz njega; (f) razgovore sa subjektima i njihovim osobljem; (g) verifikaciju mjerenja koja je preduzeo subjekt i drugih rezultata ispitivanja; (h) uzorkovanje, analizu, dijagnostiku i testiranje; (i) revizije subjekata; (j) sve druge aktivnosti potrebne za utvrđivanje slučajeva neusklađenosti.	zasnovanih na analizama opasnosti i kritičnim kontrolnim tačkama (<i>hazard analysis critical control points</i>) (u daljem tekstu: HACCP principi); 5) provjere dokumenata, sljedljivosti zapisa i drugih zapisa koji mogu biti relevantni za procjenu usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona uključujući, gdje je primjenljivo, dokumentaciju koja prati hranu, hranu za životinje i supstance ili materijale koji ulaze u ili izlaze iz objekta; 6) intervju sa subjektom i osobljem subjekta; 7) verifikacija mjerenja koja je izvršio subjekat i drugih rezultata testiranja; 8) uzorkovanje, analize, dijagnostike i testiranja; 9) audit subjekata; 10) bilo koje druge aktivnosti koje je potrebno izvršiti za identifikaciju neusklađenosti.			
Član 15. Obaveze subjekata 1. U mjeri u kojoj je to nužno za sprovođenje službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti, subjekti, ako to zahtijevaju nadležna tijela, osoblju nadležnih tijela omogućuju pristup: (a) opremi, prevoznim sredstvima, prostorima i drugim mjestima pod njihovim nadzorom te njihovoj okolini; (b) svojim računarskim sistemom za upravljanje informacijama; (c) životinjama i robi pod njihovim nadzorom; (d) svojim dokumentima i svim ostalim relevantnim informacijama. 2. Tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti subjekti pomažu osoblju nadležnih tijela i kontrolnih tijela za ekološku proizvodnju u obavljanju njihovih zadataka te sarađuju s njima. 3. Subjekt odgovoran za pošiljku koja ulazi u Uniju uz obaveze iz stavova 1. i 2. bez odlaganja stavlja na raspolaganje, u	Obaveze subjekata Član 22 (1) Radi sprovođenja službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti, subjekat, na zahtjev nadležnih organa dužan je da omogući pristup njihovoj: 1) opremi, prevoznom sredstvu, prostorima i drugim mjestima pod kontrolom subjekta, kao i njihovoj okolini; 2) informacioni upravljački kompjuterski sistem; 3) životinjama i robom koje su pod njegovom kontrolom; 4) dokumentima i bilo kojim drugim relevantnim informacijama. (2) U toku službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, subjekat je dužan da sarađuje i da pruža asistenciju osoblju nadležnih organa iz člana 7 ovog zakona i nadležnih organa za organsku proizvodnju pri obavljanju njihovih zadataka. (3) Pored obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana, subjekat odgovoran za pošiljku životinja ili roba koje se unose u Crnu Goru, dužan je da sve informacije koje se	Potpuno usklađeno		

papirnom ili elektornoskom obliku, sve informacije o životinjama i robi. 4. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o saradnji i razmjeni informacija između subjekata i nadležnih tijela u vezi s prispjecom i istovarem životinja i robe iz člana 47. stava 1. kada je potrebno osigurati njihovu potpunu identifikaciju i efikasno sprovođenje službenih kontrola tih životinja i robe. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 5. Za potrebe člana 10. stava 2. i podložno članu 10. stavu 3., subjekti nadležnim tijelima dostavljaju barem sljedeće ažurirane podatke: (a) svoj naziv i pravni oblik; i (b) specifične aktivnosti koje sprovode, uključujući aktivnosti preduzete komunikacijom na daljinu, te mjesta koja su pod njihovim nadzorom. 6. Obaveze subjekata utvrđene u ovom članu primjenjuju se i ako službene kontrole i druge službene aktivnosti sprovode službeni veterinari, ovlašćeni službenici za zdravlje bilja, delegirana tijela, kontrolna tijela i fizičke osobe kojima su delegirani određeni zadaci službene kontrole ili određeni zadaci povezani s drugim službenim aktivnostima.	tiču pošiljke stavlja bez odlaganja na raspolaganje, u papirnom ili elektronskom obliku. (4) Na osnovu člana 17 st. 2 i 3 ovog zakona, subjekti su dužni da dostavljaju najmanje sljedeće ažurirane podatke: 1) svoj naziv i pravni oblik; i 2) specifične aktivnosti koje obavljaju, uključujući aktivnosti koje se preduzimaju putem komunikacije na daljinu, i mjesta pod njihovom kontrolom. (5) Obaveze subjekata utvrđene ovim članom primjenjuju se i u slučajevima kada službene kontrole i druge službene aktivnosti obavljaju službeni veterinari, službena lica za zdravlje bilja, delegirana tijela, nadležni organi za kontrolu i fizička lica kojima su određeni zadaci službenih kontrola ili određeni zadaci vezani za druge službene poslove povjereni. (6) Uslove za saradnju i razmjenu informacija između subjekata i nadležnih organa u vezi sa dolaskom i istovarem životinja i roba iz člana 53 stav 1 ovog zakona, kada je potrebno da se obezbijedi njihova potpuna identifikacija i efikasno obavljanje službenih kontrola nad tim životinjama i robom propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).			
Odjeljak II. Dodatni zahtjevi u vezi sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima u određenim područjima Član 16. Dodatni zahtjevi 1. U područjima uređenima pravilima predviđenima u ovom odjeljku ta se pravila primjenjuju uz druga pravila utvrđena u ovoj Regulativi. 2. Pri donošenju delegiranih i sprovedbenih akata predviđenih u ovom odjeljku Komisija u obzir uzima sljedeće: (a) iskustvo koje su nadležna tijela i subjekti koji posluju s hranom i hranom za životinje stekli u primjeni postupaka iz člana 5. Regulative (EZ) br. 852/2004 Evropskog parlamenta i	Dodatni zahtjevi za službene kontrole i druge službene aktivnosti u određenim oblastima Član 23 (1) U oblastima uređenim pravilima propisanim čl. 16 do 27 ovog zakona, ta pravila se primjenjuju pored ostalih pravila utvrđenih ovim zakonom. (2) Prilikom donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, nadležni organi iz člana 7 ovog zakona uzimaju u obzir sljedeće: 1) iskustvo stečeno od strane nadležnih organa i subjekata u poslovanju sa hranom i hranom za životinje u primjeni postupaka sistema analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačaka (HACCP),			

Savjeta i člana 6. Regulative (EZ) br. 183/2005 Evropskog parlamenta i Savjeta; (b) naučni i tehnološki napredak; (c) očekivanja potrošača u vezi sa sastavom hrane i promjene u prehrambenim navikama; (d) rizike za zdravlje ljudi, životinja i bilja povezane sa životinjama i robom; i (e) informacije o mogućim namjernim kršenjima počinjenim prevarama ili obmanjujućim praksama. 3. Pri donošenju delegiranih i sprovedbenih akata predviđenih u ovom odjeljku te u mjeri u kojoj se time ne sprečava ostvarivanje ciljeva koje se želi postići pravilima iz člana 1. stava 2. Komisija u obzir također uzima sljedeće: (a) potrebu da se olakša primjena delegiranih i sprovedbenih akata, uzimajući u obzir prirodu i veličinu malih preduzeća; (b) potrebu da se omogući kontinuirana upotreba tradicionalnih metoda u svim fazama proizvodnje, prerade ili distribucije hrane te proizvodnja tradicionalne hrane; i (c) potrebe subjekata smještenih u regijama u kojima postoje specifična geografska ograničenja.	u skladu sa propisom o higijeni hrane i propisom o higijeni hrane za životinje; 2) naučni i tehnološki razvoj; 3) očekivanja potrošača u pogledu sastava hrane i promjena u obrascima potrošnje hrane; 4) rizike za zdravlje ljudi, zdravlje životinja i zdravlje bilja povezane sa životinjama i robom; i 5) informacije o mogućim namjernim povredama propisa izvršenim putem prevarnih ili obmanjujućih praksi. (3) Prilikom donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, i ukoliko to ne sprečava ostvarenje ciljeva koje slijede pravila iz člana 2 ovog zakona, nadležni organi iz člana 7 ovog zakona uzimaju u obzir i sljedeće: 1) potrebu olakšavanja primjene tih propisa, uzimajući u obzir prirodu i veličinu malih subjekata u poslovanju; 2) potrebu omogućavanja kontinuirane primjene tradicionalnih metoda u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade ili distribucije hrane, kao i proizvodnje tradicionalne hrane; i 3) potrebe subjekata u poslovanju koji se nalaze u regionima sa posebnim geografskim ograničenjima.	Potpuno usklađeno		
Član 17. Posebne definicije Za potrebe člana 18.: (a) „pod odgovornošću službenog veterinarara” znači da službeni veterinar obavljanje radnje dodjeljuje službenom pomoćniku; (b) „pod nadzorom službenog veterinarara” znači da radnju obavlja službeni pomoćnik pod odgovornošću službenog veterinarara, a službeni veterinar prisutan je u prostorima tokom vremena potrebnog za obavljanje te radnje;	Posebna pravila Član 24 (1) Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjera koje preduzima nadležni organ u vezi sa proizvodnjom proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih za ishranu ljudi iz člana 25 ovog zakona podrazumjeva da: 1) pod odgovornošću službenog veterinarara znači da službeni veterinar povjerava obavljanje određene radnje službenom pomoćniku (<i>auxiliary</i>); 2) pod nadzorom službenog veterinarara znači da određenu radnju obavlja službeni pomoćnik pod	Potpuno usklađeno		

(c) „<i>ante mortem</i> pregled” znači verifikacija, prije aktivnosti klanja, zahtjeva u pogledu zdravlja ljudi i životinja te dobrobiti životinja, uključujući, prema potrebi, klinički pregled svake pojedinačne životinje, te verifikacija informacija o prehrambenom lancu iz Priloga II. odjeljka III. Regulative (EZ) br. 853/2004; (d) „<i>post mortem</i> pregled” znači verifikacija, u klanici ili objektu za obradu divljači, usklađenosti sa zahtjevima primjenjivima na: i. trupove kako su definisani u tački 1.9. Priloga I Regulativi (EZ) br. 853/2004 i nusproizvode klanja kako su definisani u tački 1.11. tog priloga, za potrebe donošenja odluke o tome je li meso prikladno za prehranu ljudi; ii. sigurno uklanjanje specificiranog rizičnog materijala; i iii. zdravlje i dobrobit životinja.	odgovornošću službenog veterinara, a službeni veterinar je prisutan na mjestu obavljanja tokom vremena potrebnog za izvršenje te radnje; 3) ante mortem pregled (pregled prije klanja) je verifikacija, prije samog klanja, propisanih zahtjeva u vezi sa zdravljem ljudi i životinja, dobrobiti životinja, uključujući, prema potrebi, klinički pregled svake pojedinačne životinje i verifikacija informacija o lancu hrane u skladu sa propisom o higijeni hrane životinjskog porijekla; 4) post mortem pregled (pregled nakon klanja) je verifikacija, u klanici ili objektu za obradu divljači, usaglašenosti sa zahtjevima koji se primjenjuju na: – trupove u skladu sa značenjem izraza „trup“ utvrđenim propisom o posebnim zahtjevima higijene hrane životinjskog porijekla, radi odlučivanja da li je meso podesno ishranu ljudi; – bezbjedno uklanjanje specifičnog rizičnog materijala; i – zdravlje i dobrobit životinja.			
Član 18. Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzimaju nadležna tijela u vezi s proizvodnjom proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih prehrani ljudi 1. Službene kontrole koje se sprovede radi verifikacije usklađenosti s pravilima iz člana 1 stava 2 ove Regulative u odnosu na proizvode životinjskog porijekla namijenjene prehrani ljudi uključuju verifikaciju usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u Regulativama (EZ) br. 852/2004, (EZ) br. 853/2004, (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1099/2009, kako je primjenjivo.	Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjere koje preduzima Uprava u vezi sa proizvodnjom proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih za ishranu ljudi Član 25 (1) Službene kontrole za verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, a koja se odnose na proizvode životinjskog porijekla namijenjene za ishranu ljudi, obuhvataju verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima utvrđenima u propisu o higijeni hrane, propisu o posebnim zahtjevima higijene hrane životinjskog porijekla, propisu o nus proizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima životinjskog porijekla koji nijesu namijenjeni za ishranu ljudi, i zaštitu dobrobiti životinja tokom klanja, kada je primjenljivo.	Potpuno usklađeno		

2. Službene kontrole iz stava 1 koje se sprovode u odnosu na proizvodnju mesa uključuju: (a) <i>ante mortem</i> pregled koji u klanici obavlja službeni veterinar kojem u vezi s predodabirom životinja mogu pomagati službeni pomoćnici osposobljeni u tu svrhu; (b) odstupajući od tačke (a), u pogledu peradi i dvojezubaca, <i>ante mortem</i> pregled koji obavlja službeni veterinar, koji se obavlja pod nadzorom službenog veterinara ili, ako postoje dostatna garancije, pod odgovornošću službenog veterinara; (c) <i>post mortem</i> pregled koji obavlja službeni veterinar, koji se obavlja pod nadzorom službenog veterinara ili, ako postoje dovoljna garancije, pod odgovornošću službenog veterinara; (d) druge službene kontrole koje u klanicama, rasjekavaonicama i objektima za obradu divljači provodi službeni veterinar, koje se sprovode pod nadzorom službenog veterinara ili, ako postoje dovoljna garancije, pod odgovornošću službenog veterinara, kako bi se ostvarila bolja usklađenost sa zahtjevima primjenjivima na: i. higijenu pri proizvodnji mesa; ii. prisutnost ostataka veterinarsko-medicinskih proizvoda i kontaminanata u proizvodima životinjskog porijekla namijenjenima prehrani ljudi; iii. revizije u vezi s dobrom higijenskom praksom i postupke koji se zasnivaju na načelima HACCP-a; iv. laboratorijska ispitivanja radi otkrivanja prisutnosti uzročnika zoonoza i bolesti životinja te radi provjere usklađenosti s mikrobiološkim kriterijem kako je definisan u članu 2. tački (b) Regulative Komisije (EZ) br. 2073/2005; v. bradu i zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog porijekla i specifičnog rizičnog materijala; vi. zdravlje i dobrobit životinja. 3. Nadležno tijelo može na osnovu analize rizika osoblju klanice dopustiti da pomaže u obavljanju zadataka povezanih	(2) Službene kontrole iz stava 1 ovog člana sprovode se u proizvodnji mesa i obuhvataju: 1) ante mortem pregled koji u klanici obavlja službeni veterinar, kome može pomagati u odnosu na odabir životinja službeni pomoćnik obučen za vršenje tog posla; 2) izuzetno od tačke 1 ovog stava, kod živine i lagomorfa, ante mortem pregled obavlja službeni veterinar ili pod nadzorom službenog veterinara ili, ako postoje dovoljne garancije, pod odgovornošću službenog veterinara; 3) post mortem pregled obavlja službeni veterinar, pod nadzorom službenog veterinara ili, ako postoje dovoljne garancije, pod odgovornošću službenog veterinara; 4) druge službene kontrole koje u klanicama, objektima za rasjecanje mesa i objektima za obradu divljači obavlja službeni veterinar ili, pod nadzorom službenog veterinara ili, ako postoje dovoljne garancije, pod odgovornošću službenog veterinara, radi verifikacije usaglašenosti sa propisanim zahtjevima za: – higijenu pri proizvodnji mesa; – prisustva rezidua veterinarskih medicinskih proizvoda i kontaminanata u proizvodima životinjskog porijekla namijenjenih za ishranu ljudi; – revizije dobre higijenske prakse i postupaka koji se zasnivaju na načelima HACCP-a; – laboratorijska testiranja radi otkrivanja prisutnosti uzročnika zoonoza i bolesti životinja kao i verifikaciju usaglašenosti sa mikrobiološkim kriterijumima u skladu sa propisom o mikrobiološkim kriterijumima za hranu; – rukovanje i odlaganje nusproizvodima životinjskog porijekla i specifičnog rizičnog materijala; – zdravlje i dobrobit životinja.			
--	--	--	--	--

sa službenim kontrolama iz stava 2. u objektima za klanje peradi ili dvojezubaca ili, u objektima za klanje drugih životinjskih vrsta, da obavlja određene zadatke uzorkovanja i ispitivanja u vezi s takvim kontrolama pod uslovom: (a) da osoblje djeluje nezavisno o proizvodnom osoblju klanice; (b) da je osoblje prošlo odgovarajuće osposobljavanje za obavljanje tih zadataka; i (c) da osoblje te zadatke obavlja u prisutnosti službenog veterinara ili službenog pomoćnika i prema njihovim uputstvima. 4. Ako službenim kontrolama iz stava 2. tačka (a) i (c) nisu utvrđeni nedostaci zbog kojih meso ne bi bilo prikladno za prehranu ljudi, oznakom zdravstvene ispravnosti domaće kopitare i papkare, divljač iz razreda sisara iz uzgoja, osim dvojezubaca, te krupnu slobodnoživuću divljač označava službeni veterinar, ili se označavanje sprovodi pod nadzorom službenog veterinara, pod odgovornošću službenog veterinara ili ga, u skladu s uslovima utvrđenima u stavu 3. sprovodi osoblje klanice. 5. Službeni veterinar ostaje odgovoran za odluke donesene nakon službenih kontrola predviđenih stavovima 2. i 4., čak i ako obavljanje radnje dodijeli službenom pomoćniku. 6. Za potrebe službenih kontrola iz stava 1. koje se sprovode u vezi sa živim školjkašima, bodljikašima, plaštenjacima i morskim puževima nadležna tijela klasifikuju proizvodno područje i područje za ponovno polaganje. 7. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu posebnih pravila za sprovođenje službenih kontrola iz stava od 2. do 6. ovog člana o: (a) kriterijumima i uslovima za utvrđivanje, odstupajući od stava 2. tačke (a), kada se <i>ante mortem</i> pregled u određenim klanicama može obaviti pod nadzorom ili odgovornošću službenog veterinara, pod uslovom da se odstepenima ne utiče na ostvarivanje ciljeva ove Regulative;	(3) Uprava može, na osnovu analize rizika, dozvoliti osoblju klanice da pomogne u obavljanju zadataka koji se odnose na službene kontrole iz stava 2 ovog člana u objektima za klanje živine ili lagomorfa, ili u objektima za klanje životinja drugih vrsta, da obavlja određene zadatke uzorkovanja i testiranja u vezi sa tim kontrolama, pod uslovom da osoblje: 1) djeluje nezavisno od proizvodnog osoblja klanice; 2) prođe odgovarajuću obuku za obavljanje tih zadataka; i 3) obavlja te zadatke u prisustvu i prema uputstvima službenog veterinara ili službenog pomoćnika. (4) Ako službenim kontrolama iz stava 2 tač. 1 i 3 ovog člana nijesu utvrđeni nedostaci zbog kojih meso nije podobno za ishranu ljudi, zdravstvenu oznaku za domaće papkare, divlje sisare iz uzgoja (osim lagomorfa) i krupnu divljač, stavlja službeni veterinar, pod nadzorom službenog veterinara, pod odgovornošću službenog veterinara ili osoblje klanice u skladu sa uslovima iz stava 3 ovog člana. (5) Službeni veterinar je odgovoran za odluke donesene nakon službenih kontrola predviđenih u st. 2 i 4 ovog člana čak i ako je obavljanje radnje povjereno službenom pomoćniku. (6) Za potrebe službenih kontrola iz stava 1 ovog člana koje se vrše na živim školjkama, uključujući pektinide, bodljokošce, morske krastavce i morske puževe, Uprava klasifikuje proizvodno područje i područje za prečišćavanje. (7) Ministarstvo bliže propisuje: 1) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tačka 1 ovog člana, kada se ante mortem pregled u određenim klanicama može obavljati pod nadzorom ili pod odgovornošću službenog veterinara, pod uslovom da ta odstupanja ne utiču na ostvarivanje ciljeva ovog zakona;			
---	---	--	--	--

(b) kriterijumima i uslovima za utvrđivanje, u pogledu peradi i dvojezubaca, kada su ispunjena dovoljna garancije za sprovođenje službenih kontrola pod odgovornošću službenog veterinara u vezi s <i>ante mortem</i> pregledima iz stava 2. tačke (b); (c) kriterijumima i uslovima za utvrđivanje, odstupajući od stava 2. tačke (a), kada se <i>ante mortem</i> pregled može obaviti izvan klanice u slučaju prisilnog (hitnog) klanja; (d) kriterijumima i uslovima za utvrđivanje, odstupajući od stava 2. tačaka (a) i (b), kada se <i>ante mortem</i> pregled može obaviti na gazdinstvu porijekla; (e) kriterijumima i uslovima za utvrđivanje kada su ispunjena dovoljna garancije za sprovođenje službenih kontrola pod odgovornošću službenog veterinara u vezi s <i>post mortem</i> pregledom i aktivnostima revizije iz stava 2. tačaka (c) i (d); (f) kriterijumima i uslovima za utvrđivanje, odstupajući od stava 2. tačke (c), kada u slučaju prisilnog (hitnog) klanja <i>post mortem</i> pregled obavlja službeni veterinar; (g) kriterijumima i uslovima za utvrđivanje, odstupajući od stava 6., kada se proizvodno područje i područje za ponovno polaganje ne klasificiraju u vezi s: i. češljačima (<i>Pectinidae</i>); i ii. ako nisu filtratori: bodljikašima i morskim puževima; (h) posebnim odstepenima u pogledu vrsta <i>Rangifer tarandus tarandus</i>, <i>Lagopus lagopus</i> i <i>Lagopus mutus</i>, kako bi se omogućio nastav dugogodišnjih lokalnih i tradicionalnih običaja i praksi, pod uslovom da se odstepenima ne utječe na ostvarivanje ciljeva ove Regulative; (i) kriterijumima i uslovima za utvrđivanje, odstupajući od stava 2. tačke (d), kada službene kontrole u rasjekavaonicama može provesti osoblje koje je nadležno tijelo odredilo za tu svrhu i koje je odgovarajuće osposobljeno;	2) kriterijume i uslove za utvrđivanje, u pogledu živine i lagomorfa, kada su ispunjene dovoljne garancije da se službene kontrole mogu sprovoditi pod odgovornošću službenog veterinara u vezi sa <i>ante mortem</i> pregledima iz stava 2 tačka 2 ovog člana; 3) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tačka 1 ovog člana, kada se <i>ante mortem</i> pregled može obaviti van klanice u slučaju prinudnog klanja; 4) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana, kada se <i>ante mortem</i> pregled može obaviti na gazdinstvu porijekla; 5) kriterijume i uslove za utvrđivanje kada su ispunjene dovoljne garancije da se službene kontrole mogu sprovoditi pod odgovornošću službenog veterinara u vezi sa <i>post mortem</i> pregledom i aktivnostima revizije iz stava 2 tač. 3 i 4 ovog člana; 6) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tačke 3 ovog člana, kada u slučaju prinudnog klanja <i>post mortem</i> pregled obavlja službeni veterinar; 7) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 6 ovog člana, kada se proizvodna i područja za ponovno polaganje ne treba da budu klasifikovana u odnosu na; - <i>Pectinidae</i>; i - ako nijesu filtratori: bodljokošce i morske puževe; 8) posebna odstupanja u odnosu na vrste <i>Rangifer tarandus tarandus</i>, <i>Lagopus lagopus</i> i <i>Lagopus mutus</i>, radi omogućavanja nastavka dugogodišnjih lokalnih i tradicionalnih običaja i praksi, pod uslovom da ta odstupanja ne utiču na ostvarivanje ciljeva ovog zakona; 9) kriterijume i uslove za utvrđivanje, odstupajući od stava 2 tačka 4 ovog člana, kada službene kontrole u objektima za rasijecanje mogu obavljati lica koja			
---	---	--	--	--

(j) specifičnim minimalnim zahtjevima za osoblje nadležnih tijela te službenog veterinara i službenog pomoćnika kako bi se osiguralo adekvatno obavljanje njihovih poslova predviđenih ovim članom, uključujući specifične minimalne zahtjeve u pogledu osposobljavanja; (k) odgovarajućim minimalnim zahtjevima u pogledu osposobljavanja za osoblje klaonica koje pomaže u obavljanju poslova povezanih sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima u skladu sa stavom 3. 8. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola iz ovog člana u pogledu: (a) posebnih zahtjeva u vezi s provedbom službenih kontrola i ujednačene minimalne učestalosti tih službenih kontrola, imajući na umu posebne opasnosti i rizike u vezi sa svakim proizvodom životinjskog porijekla i različite postupke rukovanja tim proizvodom, kada je minimalna razina službenih kontrola potrebna kako bi se reagiralo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike koje bi mogli predstavljati proizvodi životinjskog porijekla ; (b) uslova za klasifikaciju i praćenje klasificiranih proizvodnih područja i područja za ponovno polaganje za žive školjkaše, bodljikaše, plaštenjake i morske puževe; (c) slučajeva kada nadležna tijela u vezi s posebnim neusklađenostima trebaju preduzeti jednu ili više mjera iz člana 137. stava 2. i člana 138. stava 2.; (d) praktičnog uređenja <i>ante mortem</i> i <i>post mortem</i> pregleda iz stava 2. tačaka (a), (b) i (c), uključujući ujednačene zahtjeve potrebne kako bi se osiguralo ispunjavanje dostatnih jamstava kada se službene kontrole sprovode pod odgovornošću službenog veterinara; (e) tehničkih zahtjeva u vezi s oznakom zdravstvene ispravnosti i praktičnim uređenjem njezine primjene; (f) posebnih zahtjeva u vezi s provedbom službenih kontrola i ujednačene minimalne učestalosti tih službenih kontrola sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda te proizvoda ribarstva,	za tu svrhu odredi Uprava i koja su odgovarajuće obučena; 10) posebne minimalne zahtjeve osoblje Uprave, kao i za službenog veterinara i službenog pomoćnika, u cilju obezbjeđivanja adekvatnog izvršavanja poslova iz ovog člana, uključujući posebne minimalne zahtjeve u pogledu obuke; 11) odgovarajuće minimalne zahtjeve za obuke zaposlenih u klanici koji pomažu u obavljanju poslova u vezi sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima u skladu sa stavom 3 ovog člana; 12) posebne zahtjeve za sprovođenje službenih kontrola i ujednačenu minimalnu učestalost tih kontrola, uzimajući u obzir specifične opasnosti i rizike koji postoje u vezi sa svakim proizvodom životinjskog porijekla i različitim postupcima kojima je podvrgnut, kada je neophodan minimalni nivo službenih kontrola radi odgovora na prepoznate jedinstvene opasnosti i rizike koje ti proizvodi životinjskog porijekla mogu predstavljati; 13) uslove za klasifikaciju i monitoring klasifikovanih proizvodnih područja i područja za ponovno polaganje živih školjki, bodljokožaca, morskih krastavaca i morskih puževa; 14) slučajeve u kojima Uprava, u vezi sa specifičnim neusaglašenostima, preduzima jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona; 15) praktične aranžmane za sprovođenje ante mortem i post mortem pregleda iz stava 2 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, uključujući uniformne zahtjeve neophodne za obezbjeđivanje dovoljnih garancija kada se službene kontrole sprovode pod odgovornošću službenog veterinara; 16) tehničke zahtjeve za zdravstvenu oznaku i praktične aranžmane za njeno stavljanje;			
--	--	--	--	--

kada je minimalna razina službenih kontrola potrebna kako bi se reagiralo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike koje bi mogli predstavljati. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145 stava 2. 9. Uz istovremenu usklađenost s ciljevima ove Regulative, a posebno u pogledu zahtjeva povezanih sa bezbjednošću hrane, države članice mogu donijeti nacionalne mjere kojima se sprovode vremenski i opsegom ograničeni pokusni projekti kako bi se ocijenilo alternativno praktično uređenje za sprovođenje službenih kontrola proizvodnje mesa. O tim se nacionalnim mjerama obavještava u skladu s postupkom utvrđenim u članovima 5 i 6 Direktive (EU) 2015/1535. Ishod ocjene sprovedene testnim projektima proslijeđuje se Komisiji čim bude dostupan. 10. Za potrebe člana 30., dozvoljeno je određene zadatke službenih kontrola iz ovog člana delegirati jednoj ili više fizičkih osoba.	17) posebne zahtjeve za sprovođenje službenih kontrola i ujednačenu minimalnu učestalost tih kontrola nad sirovim mlijekom, mliječnim proizvodima i proizvodima ribarstva, gdje je potreban minimalni nivo službenih kontrola radi odgovora na prepoznate jedinstvene opasnosti i rizike koje oni mogu predstavljati; 18) detaljnije zahtjeve za sprovođenje službenih kontrola proizvodnje mesa, kao i za proizvodna područja i područja za prečišćavanje živih školjki. (7) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.			
<i>Član 19.</i> Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzimaju nadležna tijela u vezi s ostacima relevantnih tvari u hrani i hrani za životinje 1. Službene kontrole za verifikaciju usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačaka (a) i (c) uključuju službene kontrole, koje se sprovode u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije, na relevantnim tvarima, uključujući tvari koje se upotrebljavaju u materijalima koji dolaze u dodir s hranom, kontaminante, neodobrene, zabranjene i nepoželjne tvari čija bi upotreba ili prisutnost na usjevima ili životinjama ili pri proizvodnji ili preradi hrane ili hrane za životinje mogla rezultirati ostacima tih tvari u hrani ili hrani za životinje. 2. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative utvrđivanjem pravila za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1. ovog	Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjerama koje preduzima Uprava u vezi sa reziduama relevantnih supstanci u hrani i hrani za životinje Član 26 (1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. a) i c) ovog zakona moraju da uključe službene kontrole, koje se sprovode u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije, nad relevantnim supstancama, uključujući supstance koje se koriste u materijalima koji su namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom, kontaminante, neodobrene, zabranjene i nepoželjne supstance čija upotreba ili prisutnost na usjevima ili životinjama ili tokom proizvodnje ili prerade hrane ili hrane za životinje može dovesti do pojave rezidua tih supstanci u hrani ili hrani za životinje. (2) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve koji se odnose na: 1) za provođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana i za postupene nadležnih organa nakon tih kontrola u	Potpuno usklađeno		

člana te za mjere koje preduzimaju nadležna tijela nakon tih službenih kontrola. Tim delegiranim aktima utvrđuju se pravila o: (a) posebnim zahtjevima u vezi s provedbom službenih kontrola, uključujući, prema potrebi, raspon uzoraka i fazu proizvodnje, prerade i distribucije u kojoj će se uzeti uzorci u skladu s metodama koje treba primjenjivati za uzorkovanje i laboratorijske analize uspostavljene u skladu s članom 34. stavom 6. tačkama (a) i (b), uzimajući u obzir posebne opasnosti i rizike u vezi s tvarima iz stava 1. ovog člana; (b) slučajevima kada nadležna tijela u vezi s neusklađenošću ili u vezi sa sumnjom u neusklađenost trebaju preduzeti jednu ili više mjera iz člana 137. stava 2. i člana 138. stava 2.; (c) slučajevima kada nadležna tijela u vezi s neusklađenošću ili u vezi sa sumnjom u neusklađenost u pogledu životinja i robe iz trećih zemalja trebaju preduzeti jednu ili više mjera iz člana od 65. do 72. 3. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1. te za mjere koje preduzimaju nadležna tijela nakon tih službenih kontrola, u pogledu: (a) ujednačene minimalne učestalosti takvih službenih kontrola, uzimajući u obzir opasnosti i rizike povezane s tvarima iz stava 1.; (b) posebnih dodatnih uređenja i posebnog dodatnog sadržaja, uz one predviđene u članu 110., za pripremu relevantnih dijelova višegodišnjeg nacionalnog plana kontrola (VNPK) predviđenog u članu 109. stavu 1.; (c) posebnog praktičnog uređenja za aktivaciju mehanizma administrativne pomoći predviđenog u članovima od 102. do 108. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	odnosu na specifične zahtjeve u vezi sa sprovođenjem službenih kontrola, uključujući, prema potrebi, obim uzoraka i fazu proizvodnje, prerade i distribucije u kojoj se uzorci uzimaju, u skladu sa metodama uzorkovanja i laboratorijskih analiza iz člana 41 stav 6 ovog zakona, uzimajući u obzir specifične opasnosti i rizike povezane sa supstancama iz stava 1 ovog člana; 2) mjere koje preduzima Uprava nakon sprovođenja službenih kontrola iz stava 1 ovog člana, a koja se odnose na: a) slučajeve kada Uprava u vezi sa neusaglašenostima ili u vezi sa sumnjom na neusaglašenost preduzima jednu ili više mjera iz 110 i 111 ovog zakona; b) slučajeve kada Uprava u vezi sa neusaglašenostima ili u vezi sa sumnjom na neusaglašenost u pogledu životinja i robe iz trećih zemalja preduzima jednu ili više mjera iz člana od 71 do 78 ovog zakona. 3) ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana i za mjere koje preduzima nadležn organ nakon tih službenih kontrola, a koja se odnose na: a) ujednačene minimalne učestalosti službenih kontrola, uzimajući u obzir opasnosti i rizike povezane sa supstancama iz stava 1 ovog člana; b) posebna dodatna uređenja i posebni dodatni sadržaj, uz one predviđene u članu 103 ovog zakona, za pripremu relevantnih dijelova višegodišnjeg nacionalnog plana kontrola (VNPSK) iz člana 102 stav 1 ovog zakona; c) posebna praktičnog uređenja za aktivaciju mehanizma administrativne pomoći predviđenog u čl. od 100 do 105 ovog zakona; (3) Dozvoljava se delegiranje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.			
---	---	--	--	--

4. Za potrebe člana 30, dozvoljeno je određene poslove službenih kontrola iz ovog člana delegirati jednoj ili više fizičkih osoba.				
<i>Član 20.</i> Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzimaju nadležna tijela u vezi sa životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, reproduktivnim materijalom, nusproizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima 1. Službene kontrole za verifikaciju usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačaka (a), (c), (d) i (e) uključuju službene kontrole, koje se sprovode u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije, na životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, reproduktivnim materijalom, nusproizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima. 2. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144 radi dopune ove Regulative utvrđivanjem pravila za sprovođenje službenih kontrola životinja, proizvoda životinjskog porijekla, reproduktivnim materijalom, nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda kako bi verificovala usklađenost s pravilima Unije iz člana 1 stava 2 tačaka (d) i (e) te za mjere koje preduzimaju nadležna tijela nakon službenih kontrola. Tim delegiranim aktima utvrđuju se pravila o: (a) posebnim zahtjevima u vezi s provedbom službenih kontrola životinja, proizvoda životinjskog porijekla i zametnih proizvoda kako bi se reagiralo na prepoznate opasnosti i rizike za zdravlje ljudi i životinja putem službenih kontrola koje se sprovode s ciljem verifikacije usklađenosti s mjerama za prevenciju i nadzor bolesti utvrđenima u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (d); (b) posebnim zahtjevima u vezi s provedbom službenih kontrola nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda kako bi se reagiralo na posebne opasnosti i rizike za zdravlje ljudi i životinja putem službenih kontrola koje se	Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i mjerama koje preduzima Uprava u vezi sa životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, reproduktivnim materijalom, nusproizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima Član 27 (1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog zakona uključuju službene kontrole koje se sprovode u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije, na životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, reproduktivnom materijalu, nusproizvodima životinjskog porijekla i dobijenim proizvodima. (2) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve koji se odnose na: 1) sprovođenje službenih kontrola životinja, proizvoda životinjskog porijekla, reproduktivnog materijala, nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda za verifikaciju usaglašenost sa uslovima iz člana 2 tač. 4 i 5 ovog zakona i za mjere koje preduzima Uprava nakon službenih kontrola u vezi sa: a) posebnim zahtjevima za sprovođenje službenih kontrola životinja, proizvoda životinjskog porijekla i reproduktivnog materijala, kako bi se odgovorilo na prepoznate opasnosti i rizike za zdravlje ljudi i životinja kroz službene kontrole koje se sprovode sa ciljem verifikacije usaglašenosti sa mjerama za prevenciju bolesti, i kontrolnim mjerama utvrđenima u skladu sa pravilima iz člana 2 tačka 4 ovog zakona; b) posebnim zahtjevima za sprovođenje službenih kontrola nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda kako bi se odgovorilo na posebne opasnosti i rizike za zdravlje ljudi i životinja kroz službene kontrole	Potpuno usklađeno		

sprovode s ciljem verifikacije usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (e); (c) slučajevima kada nadležna tijela u vezi s neusklađenošću ili u vezi sa sumnjom u neusklađenost trebaju preduzeti jednu ili više mjera iz člana 137. stava 2. i člana 138. stava 2. 3. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1. u pogledu: (a) ujednačene minimalne učestalosti tih službenih kontrola životinja, proizvoda životinjskog porijekla i zametnih proizvoda kada je minimalna razina službenih kontrola potrebna kako bi se reagiralo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike za zdravlje ljudi i životinja putem službenih kontrola koje se sprovode s ciljem verifikacije usklađenosti s mjerama za prevenciju i nadzor bolesti utvrđenima u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (d); i (b) ujednačene minimalne učestalosti tih službenih kontrola nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda, kada je minimalna razina službenih kontrola potrebna kako bi se reagiralo na posebne opasnosti i rizike za zdravlje ljudi i životinja putem službenih kontrola koje se sprovode s ciljem verifikacije usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (e); Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 4. Za potrebe člana 30., dozvoljeno je određene poslove službenih kontrola iz ovog člana delegirati jednoj ili više fizičkih osoba.	koje se sprovode sa ciljem verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačke 5 ovog zakona; c) slučajevima kada Uprava, u vezi sa neusaglašenošću ili u vezi sa sumnjom na neusaglašenost, mora da preduzme jednu ili više mjera iz čl. 110 i 111 ovog zakona. 2) ujednačeno praktično uređenje za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana u vezi sa: a) ujednačenom minimalnom učestalošću tih službenih kontrola životinja, proizvoda životinjskog porijekla i reproduktivnog materijala kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike po zdravlje ljudi i životinja kroz službene kontrole koje se sprovode sa ciljem verifikacije usaglašenosti sa mjerama za prevenciju i nadzor bolesti utvrđeni u skladu sa pravilima iz člana 2 tačka 4 ovog zakona; i b) ujednačenom minimalnom učestalošću tih službenih kontrola nusproizvoda životinjskog porijekla i dobijenih proizvoda, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na posebne opasnosti i rizike po zdravlje ljudi i životinja kroz službene kontrole koje se sprovode sa ciljem verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 5 ovog zakona. (3) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.			
<i>Član 21.</i> Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje trebaju preduzeti nadležna tijela u vezi sa zahtjevima u pogledu dobrobiti životinja 1. Službene kontrole za verifikaciju usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (f) sprovode se u svim relevantnim	Posebna pravila za sprovođenje službenih kontrola i za mjere koje preduzima Uprava u vezi sa zahtjevima dobrobiti životinja Član 28 (1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima iz člana 2 tačka f) ovog zakona sprovode se	Potpuno usklađeno		

fazama proizvodnje, prerade i distribucije u poljoprivredno-prehrambenom lancu. 2. Službene kontrole za verifikaciju usklađenosti s pravilima kojima se utvrđuju zahtjevi u pogledu dobrobiti životinja u slučaju njihova prijevoza, a posebno s Regulativom (EZ) br. 1/2005, uključuju: (a) u slučaju dugih putovanja među državama članicama i s trećim zemljama, sprovođenje službenih kontrola prije utovara kako bi se provjerilo jesu li životinje sposobne za prijevoz; (b) u slučaju dugih putovanja među državama članicama i s trećim zemljama domaćih kopitara koji nisu registrirani kopitari i domaćih životinja koje pripadaju vrstama goveda, ovaca, koza i svinja, te prije tih putovanja: i. službene kontrole dnevnika puta kako bi se verificovalo je li dnevnik puta realan i ukazuje li na usklađenost s Regulativom (EZ) br. 1/2005; i ii. službene kontrole za verifikaciju ima li prevoznik koji je naveden u dnevniku puta valjano ovlaštenje prevoznika, sertifikat o odobrenju za prevozno sredstvo za duga putovanja te sertifikate o osposobljenosti vozača i pratitelja; (c) na graničnim kontrolnim mjestima predviđenima u članu 59 stavu 1 i na izlaznim tačkama: i. službene kontrole stanja životinja koje se prevoze i prevoznog sredstva radi verifikacije usklađenosti s poglavljem II Priloga I Regulative (EZ) br. 1/2005 i, prema potrebi, njegovim poglavljem VI.; ii. službene kontrole kako bi se verificovalo jesu li privoznici usklađeni s primjenjivim međunarodnim sporazumima i imaju li valjana ovlaštenja prevoznika i sertifikate o osposobljenosti vozača i pratioca; i iii. službene kontrole kako bi se verificovalo jesu li se domaći kopitari i domaće životinje koje pripadaju vrstama goveda, ovaca, koza i svinja prevozili ili će se prevoziti na dugim putovanjima.	u svim odgovarajućim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u poljoprivredno-prehrambenom lancu. (2) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima za dobrobit životinja, a posebno u vezi sa zaštitom životinja tokom prevoza i povezanih radnji, obuhvataju: a) u slučaju dugih putovanja u Crnoj Gori i sa trećim zemljama, sprovođenje službenih kontrola prije utovara kako bi se provjerilo jesu li životinje sposobne za prevoz; b) u slučaju dugih putovanja u Crnoj Gori i sa trećim zemljama domaćih kopitara koji nisu registrovani kopitari i domaćih životinja koje pripadaju vrstama goveda, ovaca, koza i svinja, i prije tih putovanja: a) službene kontrole dnevnika puta kako bi se verificovalo je li dnevnik (plan) puta realističan i ukazuje li na usaglašenost sa zahtjevima za zaštitu životinja tokom prevoza i povezanih radnji; i b) službene kontrole za verifikaciju da li prevoznik koji je naveden u dnevniku puta ima važeće ovlaštenje za prevoz, sertifikat o odobrenju za prevozno sredstvo za duga putovanja i sertifikate o osposobljenosti vozača i pratioca; c) na graničnim kontrolnim mjestima iz člana 65 stav 1 ovog zakona i na izlaznim mjestima (exit points): d) službene kontrole podobnosti životinja koje se prevoze i prevoznog sredstva radi verifikacije usaglašenosti sa zahtjevima propisa o zaštiti životinja tokom transporta i povezanih radnji (zahtjevi koji se odnose na zahtjeve u pogledu prevoznih sredstava i zahtjeve za duga putovanja domaćih kopitara i domaćih životinja vrsta goveda, ovaca, koza i svinja); e) službene kontrole za verifikaciju da li su prevoznici usaglašeni sa primjenljivim međunarodnim sporazumima i imaju li važeća ovlaštenja prevoznika i sertifikate o osposobljenosti vozača i pratioca; i			
--	---	--	--	--

3. Tokom sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti nadležna tijela preduzimaju potrebne mjere kako bi se kašnjenje između utovara životinja i njihova odlaska, ili tokom prevoza, spriječilo ili svelo na najmanju mjeru. Nadležna tijela ne zadržavaju životinje tokom prevoza, osim ako je to nužno zbog dobrobiti životinja ili razloga povezanih sa zdravljem životinja ili ljudi. Ako se životinje tokom prevoza mora zadržati duže od dva sata, nadležna tijela osiguravaju da se preduzmu odgovarajuće mjere za brigu o njima ti da se, kada je to potrebno, nahrane, napoje, istovare i smjeste. 4. Ako se tokom službenih kontrola iz stava 2. tačke (b) utvrdi neusklađenost i ako je organizator ne ukloni prije dugog putovanja odgovarajućim izmjenama načina prevoza, nadležna tijela zabranjuju to dugo putovanje. 5. Kada nadležna tijela tokom službenih kontrola iz stava 2. tačke (c) utvrde da životinje nisu sposobne završiti putovanje, nalažu istovar, napajanje, hranjenje i odmor životinja sve dok ne budu sposobne nastaviti putovanje. 6. O neusklađenosti s pravilima iz stava 1. ovog člana za potrebe člana 105. i 106. takođe se obavještavaju: (a) države članice koje su izdale ovlašćenje prevozniku; (b) ako je utvrđena neusklađenost sa nekim od pravila primjenjivih na privozno sredstvo, država članica koja je izdala sertifikat o odobrenju prevoznog sredstva; (c) ako je utvrđena neusklađenost sa nekim od pravila primjenjivih na vozače, država članica koja je izdala sertifikat o osposobljenosti vozača. 7. Za potrebe člana 30., dozvoljeno je određene zadatke službenih kontrola iz ovog člana delegirati jednom ili više fizičkih lica. 8. Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative utvrđivanjem pravila za sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usklađenosti s pravilima Unije iz člana 1. stava 2. tačke (f). Tim se delegiranim aktima uzima u obzir rizik za dobrobit	f) službene kontrole za verifikaciju da li se domaći kopitari i domaće životinje koje pripadaju vrstama goveda, ovaca, koza i svinja prevoze ili će se prevoziti na dugim putovanjima. (3) Tokom sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, Uprava: 1) preduzima potrebne mjere kako bi se spriječilo ili svelo na najmanju moguću mjeru bilo koje kašnjenje između utovara životinja i njihovog odlaska, ili tokom prevoza; 2) ne zadržava životinje tokom prevoza, osim ako je to striktno neophodno iz razloga dobrobiti životinja ili razloga povezanih sa zdravljem životinja ili ljudi, a ako se životinje tokom prevoza moraju zadržati duže od dva sata, Uprava mora da obezbijedi preduzimanje odgovarajućih mjera za brigu o životinjama i po potrebi, njihovo hranjenje, napajanje, istovar i smještaj. (4) Ako se tokom službenih kontrola iz stava 2 tačka b) ovog člana utvrdi neusaglašenost i ako je organizator ne ukloni prije dugog putovanja odgovarajućim izmjenama načina prevoza, Uprava mora da zabrani dugo putovanje. (5) Kada Uprava nakon službenih kontrola iz stava 2 tačka c) ovog člana utvrdi da životinje nijesu sposobne da završe putovanje, mora da naredi istovar, napajanje, hranjenje i odmor životinja sve dok ne budu sposobne da nastave putovanje. (6) Obavještenje o neusaglašenosti sa pravilima iz stava 1 ovog člana Uprava dostavlja: a) državama koje su izdale ovlašćenje prevozniku; b) državi koja je izdala sertifikat o odobrenju prevoznog sredstva, ako je utvrđena neusaglašenost sa nekim od pravila koja se primjenjuju na prevozno sredstvo; c) državu koja je izdala sertifikat o osposobljenosti vozača ako je utvrđena neusaglašenost sa nekim od pravila koja se primjenjuju na vozače.			
---	---	--	--	--

životinja u vezi sa poljoprivrednim aktivnostima i prevozom, klanjem i usmrćivanjem životinja te se utvrđuju pravila o: (a) posebnim zahtjevima u vezi s sprovođenjem takvih službenih kontrola kako bi se reagovalo na rizik povezan s različitim životinjskim vrstama i prevoznim sredstvima, i u pogledu potrebe za sprečavanjem neusklađenih praksi i ograničavanjem patnje životinja; (b) slučajevima kada nadležna tijela u vezi sa posebnim neusklađenostima trebaju preduzeti jednu ili više mjera iz člana 137. stav 2. i člana 138. stav 2.; (c) verifikaciji zahtjeva u pogledu dobrobiti životinja na graničnim kontrolnim mjestima i izlaznim tačkama i minimalnih zahtjeva primjenjivih na te izlazne tačke; (d) posebnim kriterijumima i uslovima za aktiviranje mehanizama administrativne pomoći predviđenih u čl. od 102. do 108.; (e) slučajevima i uslovima kada službene kontrole za verifikaciju usklađenosti sa zahtjevima u pogledu dobrobiti životinja mogu uključivati upotrebu posebnih pokazatelja dobrobiti životinja koji se zasnivaju na mjerljivim kriterijumima uspješnosti, i o osmišljavanju tih pokazatelja na osnovu naučnih i tehničkih dokaza. 9. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za službene kontrole koje se sprovode radi verifikacije usklađenosti sa pravilima Unije iz člana 1. stav 2. tačke (f) kojima se utvrđuju zahtjevi u pogledu dobrobiti životinja i za mjere koje preduzimaju nadležna tijela nakon tih službenih kontrola u pogledu: (a) ujednačene minimalne učestalosti tih službenih kontrola, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se reagovalo na rizik povezan s različitim vrstama životinja i prevoznim sredstvima, i u pogledu potrebe za sprečavanjem neusklađenih praksi i ograničavanjem patnje životinja; i (b) praktičnog uređenja za vođenje zapisnika o sprovedenim službenim kontrolama i perioda njihovog čuvanja.	(7) Dozvoljava se delegiranje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona. (8) Ministarstvo propisuje bliža pravila za: 1) sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka f) ovog zakona, uzimajući u obzir rizik za dobrobit životinja u vezi sa uzgojnim aktivnostima i prevozom, klanjem i usmrćivanjem životinja koja se odnose na: a) posebne zahtjeve za sprovođenje takvih službenih kontrola kako bi se odgovorilo na rizik povezan sa različitim životinjskim vrstama i prevoznim sredstvima, i u odnosu na potrebe za sprječavanje neusaglašenih praksi i ograničavanje patnje životinja; b) slučajeve kada Uprava za posebne neusaglašenosti mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona; c) verifikaciju zahtjeva za dobrobit životinja na graničnim kontrolnim mjestima i izlaznim mjestima i minimalnih zahtjeva koji se primjenjuju na izlazna mjesta; d) posebne kriterijume i uslove za aktiviranje mehanizama administrativne pomoći predviđenih u čl. 100 do 101 ovog zakona; e) slučajeve i uslove kada službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa zahtjevima za dobrobit životinja mogu uključivati upotrebu posebnih indikatora dobrobiti životinja zasnovanim na mjerljivim kriterijumima učinka, i o oblikovanju takvih indikatora na osnovu naučnih i tehničkih dokaza; 2) ujednačenom praktičnom uređenju za službene kontrole koje se sprovode za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka f) ovog zakona kojima se utvrđuju zahtjevi za dobrobit životinja i za mjere koje preduzima Uprava nakon tih službenih kontrola, koja se odnose na:			
---	---	--	--	--

Ti se sprovedbeni akti donose u skladu sa postupkom ispitivanja iz člana 145 stav 2.	a) ujednačenu minimalnu učestalost službenih kontrola, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na rizik koji je povezan sa različitim vrstama životinja i prevoznim sredstvima, i u vezi sa potrebom za sprječavanje neusaglašenih praksi i ograničavanje patnje životinja; i b) praktičnog uređenja za čuvanje pisanih zapisnika o službenim kontrolama.			
<i>Član 22.</i> Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzimaju nadležna tijela u vezi s biljnim zdravstvom 1. Službene kontrole za verifikaciju usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (g) uključuju službene kontrole štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta te specijaliziranih subjekata i drugih osoba koji podliježu tim pravilima. 2. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative utvrđivanjem pravila za sprovođenje službenih kontrola bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta kako bi se verificovala usklađenost s pravilima Unije iz člana 1. stava 2. tačke (g) primjenjivima na tu robu te za mjere koje preduzimaju nadležna tijela nakon sprovođenja tih službenih kontrola. Tim delegiranim aktima utvrđuju se pravila o: (a) posebnim zahtjevima u vezi s provedbom tih službenih kontrola u pogledu unosa u Uniju i premještanja unutar Unije određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji podliježu pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (g) kako bi se reagiralo na prepoznate opasnosti i rizike za biljno zdravstvo u odnosu na određeno bilje, biljne proizvode i druge predmete određenog porijekla ili izvora; i (b) slučajevima kada nadležna tijela u vezi s posebnim neusklađenostima trebaju preduzeti jednu ili više mjera iz člana 137. stava 2. i člana 138. stava 2.	Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzima Uprava u vezi sa zahtjevima u pogledu zdravlja bilja Član 29 (1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona uključuju službene kontrole štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata i profesionalnih subjekata i drugih lica koje podliježu tim pravilima. (2) Ministarstvo propisuje bliža pravila za: 1) sprovođenje službenih kontrola na bilju, biljnim proizvodima i drugim objektima za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona koja se primjenjuju na tu robu i za mjere koje preduzima Uprava nakon sprovođenja tih službenih kontrola, koje se odnose na: a) posebne zahtjeve za sprovođenje tih službenih kontrola u odnosu na unos u Crnu Goru i premještanja unutar Crne Gore određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata koji podliježu pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona, kako bi se odgovorilo na prepoznate opasnosti i rizike za zdravlje bilja u odnosu na određeno bilje, biljne proizvode i druge objekte određenog porijekla ili izvora; i b) slučajeve kada Uprava, u vezi sa posebnim neusaglašenostima mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona; 2) ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola na bilju, biljnim proizvodima i	Potpuno usklađeno		

3. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta radi verifikacije usklađenosti s pravilima Unije iz člana 1. stava 2. tačke (g) primjenjivima na tu robu i za mjere koje preduzimaju nadležna tijela nakon tih službenih kontrola u pogledu: (a) ujednačene minimalne učestalosti tih službenih kontrola, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se reagovalo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike za biljno zdravlje u odnosu na određeno bilje, biljne proizvode i druge predmete određenog porijekla ili izvora; (b) ujednačene učestalosti službenih kontrola koje nadležna tijela sprovode nad subjektima koji su ovlašćeni izdavati biljne putovnice u skladu sa članom 84. stavk1. Regulative (EU) 2016/2031, uzimajući u obzir činjenicu jesu li ti subjekti proveli plan upravljanja fitosanitarnim rizikom iz člana 91. i Regulative za bilje, biljne proizvode i druge predmete koje proizvode; (c) ujednačene učestalosti službenih kontrola koje nadležna tijela sprovode nad subjektima koji su ovlašćeni za postavljanje oznake iz člana 96. stava 1. Regulative (EU) 2016/2031 ili za izdavanje službene potvrde iz člana 99. stava 2. tačke (a) te Regulative; Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 4. Za potrebe člana 30., dozvoljeno je određene zadatke službenih kontrola iz ovog člana delegirati jednom ili više fizičkih lica.	drugim objektima radi verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona koja se primjenjuju na tu robu i za mjere koje preduzima Uprava nakon tih službenih kontrola, koja se odnose na: a) ujednačene minimalne učestalosti tih službenih kontrola, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike za zdravlje bilja u odnosu na određeno bilje, biljne proizvode i druge objekte određenog porijekla ili izvora; b) ujednačene učestalosti službenih kontrola koje Uprava sprovodi nad subjektima koji su ovlašćeni za izdavanje biljnih pasoša u skladu sa zahtjevima za subjekte koji su ovlašćeni da izdaju biljne pasoše, u skladu sa propisom o zaštitnim mjerama protiv štetnih organizama bilja, uzimajući u obzir činjenicu da li su ti subjekti sproveli plan upravljanja štetnim organizmima bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata koje proizvode, kako je navedeno u posebnom propisu; c) ujednačene učestalosti službenih kontrola koje Uprava sprovodi nad subjektima koji su ovlašćeni za primjenu oznake na drvenom materijalu za pakovanje, drvetu i drugim objektima u kontekstu fitosanitarnih mjera ili za izdavanje službene potvrde za bilje, biljne proizvode ili druge objekte koji nisu drveni materijal za pakovanje u skladu sa propisom o zaštitnim mjerama protiv štetnih organizama bilja. (3) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.			
<i>Član 23.</i> Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzimaju nadležna tijela u vezi s genetski modificovanim organizmima u svrhu proizvodnje hrane i	Posebna pravila o službenim kontrolama i mjerama koje Uprava preduzima u vezi sa genetski modificovanim organizmima u svrhe proizvodnje	Potpuno usklađeno		

hrane za životinje te u vezi s genetski modificiranom hranom i hranom za životinje 1. Službene kontrole za verifikaciju usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačaka (a), (b) i (c) uključuju službene kontrole genetski modificiranih organizama u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje te genetski modificovane hrane i hrane za životinje koje se sprovode u svim relevantnim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u cijelom poljoprivredno-prehrambenom lancu. 2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative utvrđivanjem pravila za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1. ovog člana i za mjere koje preduzimaju nadležna tijela nakon takvih službenih kontrola. Tim se delegiranim aktima uzima u obzir potreba za osiguravanjem minimalne razine službenih kontrola kako bi se spriječile prakse kojima se krše pravila iz člana 1. stava (2). tačke (b) te se utvrđuju: (a) posebni zahtjevi u vezi s provedbom službenih kontrola kako bi se reagiralo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike u vezi s: i. prisutnošću u poljoprivredno-prehrambenom lancu genetski modificiranih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje te genetski modificovane hrane i hrane za životinje koja nije odobrena u skladu s Direktivom 2001/18/EZ ili Regulativom (EZ) br. 1829/2003; ii. uzgojem genetski modificiranih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje te pravilnom primjenom plana praćenja iz člana 13. stava 2. tačke (e) Direktive 2001/18/EZ te člana 5. stava 5. tačke (b) i člana 17. stava 5. tačke (b) Regulative (EZ) br. 1829/2003; (b) slučajevi kada nadležna tijela u vezi s posebnim neusklađenostima trebaju preduzeti jednu ili više mjera iz člana 137. stava 2. i člana 138. stava 2.	hrane i hrane za životinje i genetski modificovanoj hrani i hrani za životinje Član 30 (1) Službene kontrole za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona uključuju službene kontrole na genetski modificovanim organizamima u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje i na genetski modificovanoj hrani i hrani za životinje, sprovedenim u svim relevantnim fazama proizvodnje, prerade i distribucije u cijelom poljoprivredno-prehrambenom lancu. (2) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve za: 1) sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana i za mjere koje preduzima Uprava nakon takvih službenih kontrola, uzimajući u obzir potrebu za obezbjeđivanjem minimalnog nivoa službenih kontrola kako bi se spriječile prakse kojima se krše pravila iz člana 2 tačka 2 ovog zakona i koja se odnose na: a) posebne zahtjeve za sprovođenje službenih kontrola kako bi se odgovorilo na identifikovane ujednačene opasnosti i rizike u vezi sa: – prisutnošću u poljoprivredno-prehrambenom lancu genetski modificovanih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje i genetski modificovane hrane i hrane za životinje koja nije odobrena u skladu sa zahtjevima utvrđenim propisom o namjernom uvođenju genetski modificovanih organizama u životnu sredinu i o genetski modificovanoj hrani i hrani za životinje; – uzgojem genetski modificovanih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje i pravilnom primjenom plana monitoringa baziranog na procjeni rizika za životnu sredinu kod namjernog uvođenja genetski modificovanih organizama u skladu sa propisom o namjernom uvođenju genetski modificovanih organizama u životnu			
--	---	--	--	--

3. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1., uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem minimalne razine službenih kontrola kako bi se spriječile prakse kojima se krše ona pravila u pogledu ujednačene minimalne učestalosti takvih službenih kontrola kada je minimalna razina službenih kontrola potrebna kako bi se reagiralo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike u vezi s: (a) prisutnošću u poljoprivredno-prehrambenom lancu genetski modificiranih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje te genetski modificovane hrane i hrane za životinje koja nije odobrena u skladu s Direktivom 2001/18/EZ ili Regulativom (EZ) br. 1829/2003; (b) uzgojem genetski modificiranih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje te pravilnom primjenom plana praćenja iz člana 13. stava 2. tačke (e) Direktive 2001/18/EZ i člana 5 stava 5 tačke (b) i člana 17 stava 5 tačke (b) Regulative (EZ) br. 1829/2003. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145 stava 2. 4. Za potrebe člana 30., dozvoljeno je određene zadatke službenih kontrola iz ovog člana delegirati jednoj ili više fizičkih osoba.	sredinu i o genetski modificovanoj hrani i hrani za životinje; b) slučajeve kada Uprava u vezi sa posebnim neusaglašenostima mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 116 stav 2 i člana 117 stav 2 ovog zakona. 2) ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana, uzimajući u obzir potrebu za obezbjeđivanjem minimalnog nivoa službenih kontrola za prevenciju praksi kojima se krše ova pravila u pogledu ujednačene minimalne učestalosti takvih službenih kontrola kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na identifikovane ujednačene opasnosti i rizike u vezi sa: a) prisutnošću u poljoprivredno-prehrambenom lancu genetski modificovanih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje i genetski modificovane hrane i hrane za životinje koja nije odobrena u skladu sa propisom o namjernom uvođenju genetski modificovanih organizama u životnu sredinu i o genetski modificovanoj hrani i hrani za životinje; b) uzgojem genetski modificovanih organizama za proizvodnju hrane i hrane za životinje i pravilnom primjenom plana monitoringa koji se odnosi na namjerno uvođenje genetski modificovanih organizama u životnu sredinu, monitoring neželjenih efekata genetski modificovanih organizama hrane i hrane za životinje nakon stavljanja u promet, kao i informacije koje podnosioci zahtjeva moraju da dostave prilikom odobravanja genetski modificovanih organizama hrane i hrane za životinje, uključujući moguće uticaje na zdravlje u skladu sa propisom o namjernom uvođenju genetski modificovanih organizama u životnu sredinu i o genetski modificovanoj hrani i hrani za životinje. (3) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.			
---	---	--	--	--

Član 24. Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzimaju nadležna tijela u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja 1. Službene kontrole radi verifikacije usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (h) ove Regulative uključuju službene kontrole aktivnih materija i protektanata, sinergista, koformulanata i pomoćnih materija (<i>adjuvants</i>) iz člana 2. stavova 2 i 3 Regulative (EZ) br. 1107/2009. 2. Za potrebe utvrđivanja učestalosti službenih kontrola uzasnivajunih na riziku iz stava 1 nadležna tijela u obzir uzimaju i sljedeće: (a) rezultate relevantnih aktivnosti praćenja, uključujući one koje se odnose na ostatke pesticida, a sprovode se za potrebe člana 32 stava 2 Regulative (EZ) br. 396/2005 i člana 8. Direktive 2000/60/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta; (b) informacije o neodobrenim sredstvima za zaštitu bilja, uključujući nezakonitu trgovinu sredstvima za zaštitu bilja, te rezultate relevantnih kontrola koje sprovode tijela iz člana 8. Regulative (EU) br. 649/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta i (c) informacije o trovanju u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja, uključujući informacije dostupne u skladu s članom 56. Regulative (EZ) br. 1107/2009, te informacije o hitnim zdravstvenim intervencijama koje su na raspolaganje stavili centri iz člana 45. stava 1. Regulative (EZ) br. 1272/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta. 3. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative utvrđivanjem pravila za sprovođenje službenih kontrola iz stava 1. ovog člana. Tim delegiranim aktima utvrđuju se pravila o:	Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzima Uprava u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja Član 31 (1) Službene kontrole se sprovode za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 8 ovog zakona moraju da uključuju službene kontrole aktivnih supstanci i protektanata, sinergista, koformulanata i adjuvanata u skladu sa propisom koji uređuje stavljanje na tržište sredstva za zaštitu bilja. (2) Za potrebe utvrđivanja učestalosti službenih kontrola zasnovanih na riziku iz stava 1 ovog člana, Uprava uzima u obzir i sljedeće: a) rezultate relevantnih aktivnosti monitoringa, uključujući one koje se odnose na rezidue pesticida, a sprovode se u skladu sa propisom koji uređuje zahtjeve za maksimalne količine rezidua pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog porijekla i one koje se odnose na stanje površinskih voda, stanje podzemnih voda i zaštićenih područja, u skladu sa propisima iz oblasti voda; b) informacije o neautorizovanim sredstvima za zaštitu bilja, uključujući ilegalnu trgovinu sredstvima za zaštitu bilja, i rezultate relevantnih kontrola od strane nadležnog nacionalnog organa za izvoz i unos opasnih hemikalija; i c) informacije o trovanjima povezana sa sredstvima za zaštitu bilja, uključujući informacije o potencijalno štetnim ili neprihvatljivim efektima sredstva za zaštitu bilja u skladu sa propisom o stavljanju sredstava za zaštitu bilja na tržište, kao i informacije o hitnim zdravstvenim odgovorima dostupnim od strane imenovanog centra nadležnog za prijem usklađenih informacija o hitnim zdravstvenim odgovorima i preventivnim mjerama, u skladu sa propisom o klasifikaciji, označavanju i pakovanju supstanci i smjesa. (3) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve za:	Potpuno usklađeno		
---	---	--------------------------	--	--

(a) posebnim zahtjevima u vezi s provedbom tih službenih kontrola kako bi se reagiralo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike koje bi mogla predstavljati sredstva za zaštitu bilja u vezi s proizvodnjom, stavljanjem na tržište, ulaskom u Uniju, označivanjem, pakiranjem, prijevozom, skladištenjem i upotrebom sredstava za zaštitu bilja s ciljem osiguravanja njihove sigurne i održive upotrebe i borbe protiv nezakonite trgovine njima; i (b) slučajevima kada nadležna tijela u vezi s posebnim neusklađenostima trebaju preduzeti jednu ili više mjera iz člana 137. stava 2. i člana 138. stava 2. 4. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi detaljna pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola proizvoda iz stava 1. u vezi s: (a) ujednačenom minimalnom učestalošću tih službenih kontrola kada je minimalna razina službenih kontrola potrebna kako bi se reagiralo na prepoznate ujednačene opasnosti i rizike koje bi mogla predstavljati sredstva za zaštitu bilja u vezi s proizvodnjom, stavljanjem na tržište, ulaskom u Uniju, označivanjem, pakiranjem, prijevozom, skladištenjem i upotrebom sredstava za zaštitu bilja s ciljem osiguravanja njihove sigurne i održive upotrebe i borbe protiv nezakonite trgovine njima; (b) prikupljanjem informacija, praćenjem i izvješćivanjem u vezi sa sumnjom na trovanje sredstvima za zaštitu bilja; (c) prikupljanjem informacija, praćenjem neodobrenih sredstava za zaštitu bilja i izvješćivanjem o njima, uključujući nezakonitu trgovinu sredstvima za zaštitu bilja. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 5. Za potrebe člana 30., dozvoljeno je određene poslove službenih kontrola iz ovog člana delegirati jednoj ili više fizičkih osoba.	1) sprovođenje službenih kontrola iz stava 1 ovog člana, koji se odnose na: a) posebne zahtjeve za sprovođenje tih službenih kontrola kako bi se odgovorilo na identifikovane ujednačene opasnosti i rizike koje bi mogla predstavljati sredstva za zaštitu bilja u vezi sa proizvodnjom, stavljanjem na tržište, unošenjem u Crnu Goru, označavanjem, pakovanjem, prevozom, skladištenjem i upotrebom sredstava za zaštitu bilja sa ciljem da osigura njihova bezbjedna i održiva upotreba i borba protiv ilegalne trgovine; i b) slučajeve kada Uprava u vezi sa posebnim neusaglašenostima mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona. 2) kontrolu proizvoda iz stava 1 ovog člana, koja se odnosi na: a) ujednačenu minimalnu učestalost tih službenih kontrola kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se reagovalo na identifikovane ujednačene opasnosti i rizike koje bi mogla predstavljati sredstva za zaštitu bilja u vezi sa proizvodnjom, stavljanjem na tržište, unošenjem u Crnu Goru, označavanjem, pakovanjem, prevozom, skladištenjem i upotrebom sredstava za zaštitu bilja sa ciljem da osigura njihova bezbjedna i održiva upotreba i borba protiv ilegalne trgovine; b) prikupljanje informacija, monitoring i izvještavanje u vezi sa sumnjom na trovanja sredstvima za zaštitu bilja; c) prikupljanje informacija, monitoring neautorizovanih sredstava za zaštitu bilja i izvještavanje o njima, uključujući ilegalnu trgovinu sredstvima za zaštitu bilja. (4) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.			
---	--	--	--	--

<i>Član 25.</i> Posebna pravila o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima za ekološku proizvodnju i označivanje ekoloških proizvoda Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola radi verifikacije usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (i) u vezi s: (a) posebnim zahtjevima i dodatnim sadržajem uz onaj utvrđen u članu 110. radi pripreme relevantnih dijelova VNPK-a iz člana 109. stava 1. te posebnim dodatnim sadržajem izvješća iz člana 113.; (b) posebnim odgovornostima i poslovama za referentne centre Evropske unije uz one predviđene članom 98.; (c) praktičnim uređenjem aktivacije mehanizama administrativne pomoći predviđenih u članovima od 102. do 108., uključujući razmjenu informacija o primjerima neusklađenosti ili vjerojatnosti postojanja neusklađenosti između nadležnih tijela i delegiranih tijela; (d) metodama koje treba primjenjivati za uzorkovanje te za laboratorijske analize i ispitivanja, isključujući sva pravila koja uključuju određivanje graničnih vrijednosti. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	Posebna pravila o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima za organsku proizvodnju i označivanje organskih proizvoda Član 32 Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 9, koja se odnosi na: a) posebne zahtjeve i dodatne sadržaje uz sadržaj utvrđen u ovom zakonu radi pripreme relevantnih dijelova višegodišnjeg plana službenih kontrola iz ovog zakona i posebnim dodatnim sadržajem izvještaja iz ovog zakona; b) praktičnim uređenjem aktivacije mehanizama administrativne pomoći u skladu sa ovim zakonom, uključujući razmjenu informacija o slučajevima neusklađenosti ili vjerojatnosti postojanja neusklađenosti između nadležnih organa i delegiranih tijela; c) metodama koje treba primjenjivati za uzorkovanje i za laboratorijske analize i testiranja, isključujući sva pravila koja uključuju uspostavljanje graničnih vrijednosti.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 26.</i> Posebna pravila o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima nadležnih tijela u vezi sa zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog porijekla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima 1. Odstupajući od člana 31 stava 3, u vezi s pravilima iz člana 1 stava 2 tačke (j), kada su nadležna tijela delegirala odluke o odobravanju upotrebe registriranog naziva proizvoda, mogu delegirati i primjenu sljedećih mjera: (a) davanja naloga da određene aktivnosti subjekta budu podvrgnute sistemnim ili pojačanim službenim kontrolama;	Posebna pravila o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima nadležnih organa u vezi sa zaštićenim oznakama porijekla, zaštićenim oznakama geografskog porijekla i garantovano tradicionalnim specijalitetima Član 33 (1) Izuzetno od člana 38 stav 3 ovog zakona, u vezi sa pravilima iz člana 2 tačka 10 ovog zakona, kada su nadležni organi povjerali odluke o odobravanju upotrebe registrovanog naziva proizvoda, mogu povjeriti i primjenu sljedećih mjera:			

(b) davanja naloga subjektu da poveća učestalost vlastitih kontrola; (c) davanja naloga o izmjeni etikete radi usklađivanja sa specifikacijama proizvoda i pravilima iz člana 1 stava 2 tačke (j). 2. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144 radi dopune ove Regulative utvrđivanjem pravila za sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usklađenosti s pravilima iz člana 1 stava 2 tačke (j). Tim delegiranim aktima utvrđuju se pravila o: (a) zahtjevima, metodama i tehnikama iz članova 12 i 14 za službene kontrole koje se sprovode radi verifikacije usklađenosti sa specifikacijama proizvoda i zahtjevima u pogledu označavanja; (b) posebnim metodama i tehnikama iz člana 14 za sprovođenje službenih kontrola čiji cilj je osigurati sljedivost robe i životinja obuhvaćenih područjem primjene pravila iz člana 1 stava 2 tačke (j) u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije i pružiti garancije u pogledu usklađenosti s tim pravilima; (c) slučajevima kada nadležna tijela u vezi s posebnim neusklađenostima trebaju preduzeti jednu ili više radnji i mjera iz člana 138. stavova 1. i 2. 3. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola radi verifikacije usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2 tačke (j) u vezi s: (a) posebnim praktičnim uređenjem aktivacije mehanizama administrativne pomoći predviđenih u članovima od 102 do 108, uključujući razmjenu informacija o primjerima neusklađenosti ili vjerojatnosti postojanja neusklađenosti između nadležnih tijela i delegiranih tijela; i (b) posebnim obavezama delegiranih tijela u vezi s izvješćivanjem. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	1) izdavanja naloga da određene aktivnosti subjekta budu podvrgnute sistemskim ili pojačanim službenim kontrolama; 2) izdavanja naloga subjektu da poveća učestalost samokontrola; 3) izdavanja naloga o izmjeni etikete radi obezbjeđivanja usaglašenosti sa specifikacijama proizvoda i pravilima iz člana 2 tačka 10 ovog zakona. (2) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve za: 1) sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka 10 ovog zakona, koja se odnose na: a) zahtjeve, metode i tehnike iz čl. 21 i 22 ovog zakona za službene kontrole koje se sprovode radi verifikacije usaglašenosti sa specifikacijama proizvoda i zahtjevima u pogledu označavanja; b) posebne metode i tehnike iz člana 22 ovog zakona za sprovođenje službenih kontrola čiji je cilj obezbjeđivanje sljedivosti roba i životinja obuhvaćenih područjem primjene pravila iz člana 2 tačka 10 ovog zakona u svim fazama proizvodnje, pripreme i distribucije i obezbjeđivanje garancija o usaglašenosti sa tim pravilima; c) slučajevima kada nadležni organi u vezi sa posebnim neusklađenostima moraju da preduzmu jednu ili više radnji i mjera iz člana 111 st. 1 i 2 ovog zakona. 2) ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačke 10 ovog zakona u vezi sa: a) posebnim praktičnim uređenjem aktivacije administrativne pomoći u skladu sa ovim zakonom, uključujući razmjenu informacija o primjerima neusklađenosti ili mogućnosti postojanja neusklađenosti između nadležnih organa i delegiranih tijela; i	Potpuno usklađeno		
--	--	--------------------------	--	--

4. Za potrebe člana 30, dozvoljeno je određene poslove službenih kontrola iz ovog člana delegirati jednoj ili više fizičkih osoba.	b) posebnim obvezama delegiranih tijela u vezi sa izvještavanjem. (3) Dozvoljava se povjeravanje određenih poslova službenih kontrola iz ovog člana jednom ili više fizičkih lica u skladu sa članom 37 ovog zakona.			
<i>Član 26.</i> Posebna pravila o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima nadležnih tijela u vezi sa zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog porijekla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima 1. Odstupajući od člana 31 stava 3., u vezi s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (j), kada su nadležna tijela delegirala odluke o odobravanju upotrebe registriranog naziva proizvoda, mogu delegirati i primjenu sljedećih mjera: (a) davanja naloga da određene aktivnosti subjekta budu podvrgnute sistemnim ili pojačanim službenim kontrolama; (b) davanja naloga subjektu da poveća učestalost vlastitih kontrola; (c) davanja naloga o izmjeni etikete radi usklađivanja sa specifikacijama proizvoda i pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (j). 2. Komisija je ovlašćena da donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative utvrđivanjem pravila za sprovođenje službenih kontrola za verifikaciju usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (j). Tim delegiranim aktima utvrđuju se pravila o: (a) zahtjevima, metodama i tehnikama iz članova 12. i 14. za službene kontrole koje se sprovode radi verifikacije usklađenosti sa specifikacijama proizvoda i zahtjevima u pogledu označivanja; (b) posebnim metodama i tehnikama iz člana 14. za sprovođenje službenih kontrola čiji cilj je osigurati sljedivost robe i životinja obuhvaćenih područjem primjene pravila iz člana 1. stava 2. tačke (j) u svim fazama proizvodnje,	Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje preduzima Uprava u slučajevima novoutvrđenih rizika u vezi sa hranom i hranom za životinje Član 34 (1) Ministarstvo propisuje bliže zahtjeve za: 1) sprovođenje službenih kontrola nad određenim kategorijama hrane ili hrane za životinje za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 1 do 5 ovog zakona i za mjere koje preduzima Uprava nakon tih službenih kontrola koji se odnose na novoutvrđene rizike koji putem hrane ili hrane za životinje mogu uticati na zdravlje ljudi ili životinja ili, u vezi sa genetski modifikovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i na životnu sredinu, ili bilo koji takvi rizici koji proizlaze iz novih obrazaca proizvodnje ili potrošnje hrane ili hrane za životinje a koji se ne mogu efikasno riješiti bez takvih zajedničkih pravila uključujući: a) ujednačene posebne zahtjeve u vezi sa sprovođenjem službenih kontrola kako bi se odgovorilo na posebne opasnosti i rizike u vezi sa svakom kategorijom hrane i hrane za životinje i različite postupke rukovanja; i b) slučajeve kada Uprava u vezi sa posebnim neusaglašenostima mora da preduzme jednu ili više mjera iz člana 110 stav 2 i člana 111 stav 2 ovog zakona. 2) ujednačena praktična uređenja za službene kontrole koje se sprovode nad određenim kategorijama hrane ili hrane za životinje za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 1 do 5 ovog zakona kako bi se odgovorilo na	Potpuno usklađeno		

pripreme i distribucije te pružiti garancije u pogledu usklađenosti s tim pravilima; (c) slučajevima kada nadležna tijela u vezi s posebnim neusklađenostima trebaju preduzeti jednu ili više radnji i mjera iz člana 138. stava 1. i 2. 3. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za sprovođenje službenih kontrola radi verifikacije usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (j) u vezi s: (a) posebnim praktičnim uređenjem aktivacije mehanizama administrativne pomoći predviđenih u članovima od 102. do 108., uključujući razmjenu informacija o primjerima neusklađenosti ili vjerojatnosti postojanja neusklađenosti između nadležnih tijela i delegiranih tijela; i (b) posebnim obavezama delegiranih tijela u vezi s izvješćivanjem. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 4. Za potrebe člana 30, dozvoljeno je određene poslove službenih kontrola iz ovog člana delegirati jednom ili više fizičkih lica.	novoidentifikovane rizike koji putem hrane ili hrane za životinje mogu uticati na zdravlje ljudi ili životinja ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i za životinu sredinu, ili bilo koje takve rizike koji proizlaze iz novih obrazaca proizvodnje ili potrošnje hrane ili hrane za životinje, i koji se ne mogu efikasno riješiti bez takvih zajedničkih pravila o ujednačenoj minimalnoj učestalosti tih službenih kontrola, kada je minimalni nivo službenih kontrola potreban kako bi se odgovorilo na posebne opasnosti i rizike u vezi sa svakom kategorijom hrane i hrane za životinje i različite postupke rukovanja. (2) U slučaju kada postoje opravdani, krajnje hitni razlozi povezani sa slučajevima ozbiljnih rizika za zdravlje ljudi ili životinja ili za životnu sredinu, Ministarstvo propisuje hitne mjere koje se odmah primjenjuju.			
<i>POGLAVLJE III.</i> <i>Delegiranje određenih poslova nadležnih tijela</i> <i>Član 28.</i> Delegiranje određenih poslova službenih kontrola od strane nadležnih tijela 1. Nadležna tijela određene zadatke službenih kontrola mogu delegirati jednom ili više delegiranih tijela odnosno fizičkih lica u skladu s uslovima predviđenim u članu 29. odnosno članu 30. Nadležno tijelo osigurava da delegirano tijelo ili fizičko lice kojima su takve poslove delegirane ima ovlasti potrebne za njihovo djelotvorno obavljanje. 2. Kada nadležno tijelo ili država članica odluči određene poslove službenih kontrola za verifikaciju usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (i) delegirati jednom ili više delegiranih tijela, svakom delegiranom tijelu dodjeljuje	Delegiranje određenih poslova od strane nadležnog organa Član 35 (1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona mogu da delegiraju određene poslove službenih kontrola jednom ili više delegiranih tijela ili fizičkim licima u skladu sa čl. 36 i 37 ovog zakona. (2) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona moraju da obezbijede da delegirano tijelo ili fizičko lice imaju potrebna ovlašćenja za efikasno sprovođenje određenih poslova službene kontrole koji su im delegirani. (3) Kada nadležni organ za organsku proizvodnju delegira posebne službene kontrolne zadatke za verifikaciju usaglašenosti sa pravilima za organsku proizvodnju i označavanje organskih proizvoda, jednom ili više delegiranih tijela, tada se svakom delegiranom	Potpuno usklađeno		

brojčanu oznaku te određuje relevantna tijela odgovorna za odobranje delegiranih tijela i nadzor nad njima.	tijelu dodjeljuje brojčana oznaka, a nadležni organ će biti određen kao odgovoran nad tim delegiranim tijelima.			
<i>Član 29.</i> Uslovi za delegiranje određenih poslova službenih kontrola delegiranim tijelima Delegiranje određenih poslova službenih kontrola delegiranom tijelu iz člana 28. stava 1. obavlja se u pisanom obliku i ispunjava sljedeće uslove: (a) delegiranje sadrži precizan opis onih poslova službenih kontrola koje delegirano tijelo može obavljati i uslova pod kojima može obavljati te poslove; (b) delegirano tijelo: i. posjeduje stručnost, opremu i infrastrukturu potrebne za obavljanje onih poslova službenih kontrola koje su mu delegirane; ii. raspolaze dovoljnim brojem osoblja s odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom; iii. nepristrano je i nije ni u kakvu sukobu interesa i osobito nije u situaciji koja bi mogla izravno ili neizravno utjecati na njegovo nepristrano obavljanje profesionalnih dužnosti u odnosu na obavljanje onih poslova službenih kontrola koje su mu delegirane; iv. djeluje i akreditovano je u skladu s normama relevantnima za dotične delegirane poslove, uključujući normu EN ISO/IEC 17020 „Zahtjevi za rad različitih vrsta tijela koja sprovode inspekciju”; v. ima odgovarajuća ovlaštenja za obavljanje poslova službenih kontrola koje su mu delegirane; i (c) uspostavljeni su sistemi kojima se osigurava efikasna i djelotvorna koordinacija između nadležnih tijela koja delegiraju i delegiranog tijela.	Uslovi za delegiranje određenih poslova službenih kontrola delegiranim tijelima Član 36 Delegiranje određenih poslova službenih kontrola delegiranom tijelu iz člana 35 st 1. i 2 ovog zakona izdaje u pisanom obliku i mora da sadrži: a) precizan opis poslova službenih kontrola koje delegirano tijelo može da obavlja i uslove pod kojima može da obavlja te poslove; b) delegirano tijelo treba da: – posjeduje stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje poslova službenih kontrola za koje je delegirano; – raspolaze dovoljnim brojem zaposlenih lica sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom; – je nepristrasno i da nije u nijednom konfliktu interesa i naročito nije u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno uticati na nepristrasno obavljanje profesionalnih dužnosti u odnosu na obavljanje poslova službenih kontrola za koje je delegirano; – radi i akreditovano je u skladu sa standardima relevantnim za delegirane poslove, uključujući standard MNE ISO/IEC 17020 „Zahtjevi za rad različitih vrsta tijela koja sprovode inspekciju”; – ima odgovarajuća ovlaštenja za obavljanje poslova službenih kontrola koje za koje je delegirano; c) pisanim delegiranjem iz stava 1 ovog člana definišu se postupci kojima se obezbjeđuje efikasna i efektivna koordinacija između nadležnih organa i ovlaštenog delegiranog tijela.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 30.</i>	Uslovi za povjeravanje određenih poslova službenih kontrola fizičkim licima	Potpuno usklađeno		

Uslovi za delegiranje određenih poslova službenih kontrola fizičkim osobama Nadležna tijela mogu delegirati određene poslove službenih kontrola jednoj ili više fizičkih lica ako to dopuštaju pravila predviđena u članovima od 18. do 27. Takvo se delegiranje obavlja u pisanom obliku i ispunjava sljedeće uslove: (a) delegiranje sadrži precizan opis onih poslova službenih kontrola koje fizičke osobe mogu obavljati i uslova pod kojima fizičke osobe mogu obavljati te poslove; (b) fizičke osobe: i. posjeduju stručnost, opremu i infrastrukturu potrebne za obavljanje onih poslova službenih kontrola koje su im delegirane; ii. posjeduju odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo; iii. djeluju nepristrano i nisu ni u kakvu sukobu interesa u vezi s obavljanjem onih poslova službenih kontrola koje su im delegirane; i (c) uspostavljeni su sistemi kojima se osigurava efikasna i djelotvorna koordinacija između nadležnih tijela koja delegiraju i fizičkih osoba.	Član 37 (1) Nadležni organ iz člana 7 ovog zakona može rješenjem da povjeri jednom ili više fizičkih lica sprovođenje određenih poslova službenih kontrola u skladu sa zahtjevima iz čl. 25 do 34 ovog zakona. (2) Povjeravanje iz stava 1 ovog člana izdaje se u pisanom obliku ukoliko su ispunjenisjedeći uslovi: 1) precizan opis poslova službenih kontrola koje fizička lica mogu da obavljaju i uslove pod kojima su fizička lica dužna da obavljaju te poslove; 2) fizička lica iz stava 1 ovog člana, treba da: – posjeduju stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje poslova službenih kontrola koji su im povjereni; – posjeduje odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo; – je nepristrasno i da je slobodno od bilo kakvog konflikta interesa u odnosu na obavljanje poslova službenih kontrola koji su mu povjereni; 3) u rješenju za povjeravanje poslova iz stava 1 ovog člana definišu se procedure koje obezbjeđuju efikasnu i efektivnu koordinaciju između nadležnog organa i fizičkih lica.			
Član 31. Uslovi za delegiranje određenih zadataka povezanih s drugim službenim aktivnostima 1. Nadležna tijela mogu delegirati određene zadatke povezane s drugim službenim aktivnostima jednom ili više delegiranih tijela ako su ispunjeni sljedeći uslovi: (a) takvo delegiranje nije zabranjeno pravilima iz člana 1. stava 2.; i (b) ispunjeni su uslovi utvrđeni u članu 29., s izuzetkom onog utvrđenog u tački (b) podtački iv. 2. Nadležna tijela mogu delegirati određene poslove povezane s drugim službenim aktivnostima jednoj ili više fizičkih lica ako su ispunjeni sljedeći uslovi: (a) takvo je delegiranje dozvoljeno pravilima iz člana 1. stava 2.; i	Uslovi za delegiranje određenih poslova povezanih sa drugim službenim aktivnostima Član 38 (1) Nadležni organ iz člana 7 ovog zakona može da delegira specifične poslove vezane za službene aktivnosti jednom ili više delegiranih tijela ako su ispunjeni sljedeći uslovi: a) takvo delegiranje nije zabranjeno u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona; i b) ispunjeni su uslovi utvrđeni u članu 31 ovog zakona osim uslova iz tačke b) alineja četiri član 31 ovog zakona. (2) Nadležni organ može delegirati određene zadatke koje se odnose ne druge službene aktivnostie jednom ili više fizičkih lica ako su ispunjeni sljedeći uslovi:	Potpuno usklađeno		

(b) ispunjeni su uslovi utvrđeni u članu 30., primijenjeni <i>mutatis mutandis</i>. 3. Nadležna tijela delegiranom tijelu ili fizičkom licu ne delegiraju odluku u vezi sa poslovima predviđenim u članu 138 stavu 1 tački (b) i članu 138 stavovima 2 i 3.	a) takvo delegiranje je dozvoljeno u skladu sa uslovima iz pravila iz člana 2 ovog zakona; i b) da su ispunjeni uslovi utvrđeni u članu 37 ovog zakona, primijenjeni <i>mutatis mutandis</i>. (3) Nadležni organ ne smije prenijeti na delegirano tijelo ili na fizičko lice donošenje odluke u vezi sa poslovima predviđenim u člana 111 stav 1 tačka (b) kao i u članu 111 st. 2 i 3 ovog zakona.			
<i>Član 32.</i> Obaveze delegiranih tijela i fizičkih lica Delegirana tijela ili fizička lica kojima su delegirane određene poslove službenih kontrola u skladu s članom 28. stavom 1 ili određene poslove povezane s drugim službenim aktivnostima u skladu s članom 31.: (a) obavještavaju nadležna tijela koja delegiraju, redovno i kad god to zatraže ta nadležna tijela, o ishodu službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje su proveli; (b) odmah obavještavaju nadležna tijela koja delegiraju kad god ishod službenih kontrola upućuje na neusklađenost ili ukazuje na vjerojatnost postojanja neusklađenosti, osim ako je posebnim sistemima uspostavljenim između nadležnog tijela i dotičnog delegiranog tijela ili dotičnog fizičkog lica predviđeno drukčije; i (c) nadležnim tijelima osiguravaju pristup svojim prostorima i objektima i sarađuju i pružaju pomoć.	Obaveze delegiranih tijela i fizičkih lica Član 39 Delegirana tijela ili fizička lica kojima su povjereni određeni poslovi službenih kontrola u skladu sa članom 35 stav 1 ovog zakona ili određeni poslovi povezani sa drugim službenim aktivnostima u skladu sa članom 33 ovog zakona dužna su da: 1) redovno obavještavaju nadležni organ koji im je povjerilo poslove, kao i svaki put kada taj organ to zatraži, o rezultatima službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti koje su izvršili; 2) odmah obavijeste nadležni organ koji im je povjerio poslove kada rezultat službenih kontrola ukazuje na neusaglašenost ili sugerise na moguće postojanje neusaglašenosti, osim ako je drugačije predviđeno posebnim aranžmanima uspostavljenim između nadležnog organa i ovlašćenog delegiranog tijela ili fizičkog lica; i 3) omogućiti pristup svojim prostorima i objektima, i da sarađuju i pružaju pomoć nadležnom organu.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 33.</i> Obaveze nadležnih tijela koja delegiraju Nadležna tijela koja su delegirala određene zadatke službene kontrole delegiranim tijelima ili fizičkim licima u skladu s članom 28 stavom 1 ili određene poslove povezane s drugim službenim aktivnostima delegiranim tijelima ili fizičkim licima u skladu s članom 31.:	Obaveze nadležnog organa za povjeravanje Član 40 (1) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona koji su povjerali određene poslove službenih kontrola delegiranim tijelima ili fizičkim licima u skladu sa članom 35 stav 1 ovog zakona ili određene poslove službenih kontrola ili određene poslove povezane sa drugim službenim aktivnostima delegiranim tijelima ili fizičkim licima u skladu sa članom 38 ovog zakona moraju da:			

(a) organiziraju revizije ili inspekcijske preglede tih tijela ili osoba, prema potrebi i izbjegavajući udvostručavanje, uzimajući u obzir svaku akreditaciju iz člana 29. stava 1. tačke (b) podtačke iv. (b) u potpunosti ili dijelom i bez odlaganja opozovu delegiranje kada: i. postoje dokazi da navedeno delegirano tijelo ili fizičko lice ne obavljaju pravilno poslove koje su im delegirane; ii. delegirano tijelo ili fizičko lice ne preduzmu odgovarajuću i pravodobnu radnju kako bi se otklonili utvrđeni nedostaci; ili iii. se pokazalo da je neovisnost ili nepristranost delegiranog tijela ili fizičke osobe dovedena u pitanje. Ovime se ne dovodi u pitanje nadležnost nadležnih tijela za povlačenje delegiranja zbog razloga koji nisu navedeni u ovoj Regulativi.	1) organizuju revizije ili inspekcije delegiranih tijela ili lica, prema potrebi i izbjegavajući dupliranje, uzimajući u obzir akreditaciju iz člana 36 stav 1 tačka 2 alineja 4 ovog zakona; 2) u potpunosti ili djelimično i bez odlaganja opozovu rješenje o povjeravanju ako: - postoje dokazi da delegirano tijelo ili fizičko lice ne obavlja pravilno poslove za koji su mu povjereni; - delegirano tijelo ili fizičko lice ne preduzme odgovarajuće i blagovremene aktivnosti za otklanjanje utvrđenih nedostataka; ili - se nezavisnost ili nepristrasnost ovlaštenog delegiranog tijela ili fizičkog pokazala narušenom. (2) Uslovi iz stava 1 tačka 2 ovog člana ne sprječavaju nadležni organ da opozove rješenje o povjeravanju iz razloga koji nisu navedeni u ovom zakonu.	Potpuno usklađeno		
<i>POGLAVLJE IV.</i> <i>Uzorkovanje, analize, ispitivanja i dijagnostike</i> <i>Član 34.</i> Metode uzorkovanja, analiza, ispitivanja i dijagnostiku 1. Metode koje se upotrebljavaju za uzorkovanje i laboratorijske analize, ispitivanja i dijagnostiku tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti usklađene su s pravilima Unije kojima se utvrđuju te metode ili kriterijumi uspješnosti za te metode. 2. Ako pravila Unije iz stava 1 ne postoje i u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, službene laboratorije upotrebljavaju jednu od sljedećih metoda, u skladu s prikladnošću, za svoje posebne analitičke, ispitivačke i dijagnostičke potrebe: (a) dostupne metode koje su u skladu s relevantnim međunarodno priznatim pravilima ili protokolima, uključujući one koje prihvata Evropski odbor za normizaciju (CEN); ili relevantne metode koje su razvili ili ih preporučuju referentni laboratorije Evropske unije koje su validovane u skladu s međunarodno prihvaćenim naučnim protokolima;	Metode za uzorkovanje, analizu, testiranje i dijagnostiku Član 41 (1) Metode za uzorkovanje, analizu, testiranje i dijagnostiku tokom sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti moraju biti u skladu sa pravilima Evropske unije kojima se utvrđuju te metode ili kriterijumi uspješnosti za te metode. (2) Ako pravila iz stava 1 ovog člana ne postoje, a tiču se službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, tada će, službene laboratorije koristiti jednu od sljedećih metoda, u skladu sa njihovom prikladnošću za specifične analitičke, testne i dijagnostičke potrebe: a) dostupne metode, u skladu sa međunarodno priznatim pravilima ili protokolima, uključujući i one koje je prihvatio Evropski komitet za standardizaciju (CEN); ili relevantne metode koje su razvile ili preporučile referentne laboratorije Evropske unije i	Potpuno usklađeno		

(b) ako odgovarajuća pravila ili protokoli iz tačke (a) ne postoje, metode koje su u skladu s relevantnim pravilima uspostavljenim na nacionalnom nivou ili, ako takva pravila ne postoje, relevantne metode koje su razvili ili ih preporučuju nacionalni referentni laboratorije i validirane u skladu s međunarodno prihvaćenim naučnim protokolima; ili relevantne metode koje su razvijene i validirane međulaboratorijskim ili intralaboratorijskim studijama validacije metoda u skladu s međunarodno prihvaćenim naučnim protokolima. 3. Kada su hitno potrebne laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike i ne postoji nijedna od metoda iz stava 1. i 2. ovog člana, relevantni nacionalni referentni laboratorij ili, ako takva nacionalna referentna laboratorija ne postoji, bilo koja druga laboratorija određena u skladu s članom 37 stavom 1 do validacije odgovarajuće metode u skladu s međunarodno prihvaćenim naučnim protokolima može upotrebljavati metode koje nisu navedene u stavovima 1. i 2. ovog člana. 4. Kad god je to moguće, metode koje se upotrebljavaju u laboratorijskim analizama karakterišu se relevantnim kriterijumima koji su utvrđeni u Prilogu III. 5. Uzimanje i označavanje uzoraka i rukovanje njima obavlja se tako da se osigura njihova pravna, naučna i tehnička ispravnost. 6. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o: (a) metodama koje će se upotrebljavati za uzorkovanje i laboratorijske analize, ispitivanja i dijagnostiku; (b) kriterijumima uspjehnosti, analitičkim, ispitivačkim ili dijagnostičkim parametrima, mjernoj nesigurnosti i postupcima validacije tih metoda; (c) interpretiranju analitičkih, ispitivačkih i dijagnostičkih rezultata. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	koje su validovane u skladu sa međunarodno priznatim naučnim protokolima; b) ako odgovarajuća pravila ili protokoli iz tačke a) ovog stava ne postoje, tada službene laboratorije koriste metode koje su u skladu sa relevantnim metodama uspostavljenim na nacionalnom nivou; a ako takva pravila ne postoje, relevantne metode koje su razvile ili preporučile nacionalne referentne laboratorije i koje su validovane u skladu sa međunarodno priznatim naučnim protokolima; ili relevantne metode koje su razvijene i validirane međulaboratorijskim ili unutarlaboratorijskim studijama za validaciju metoda, a u skladu su sa međunarodno priznatim naučnim protokolima. (3) Kada su laboratorijske analize, testiranja ili dijagnostika hitno potrebne, a ne postoji nijedna od metoda iz st. 1 i 2 ovog člana, relevantna nacionalna referentna laboratorija, ili ako takva nacionalna referentna laboratorija ne postoji, bilo koja druga laboratorija određena u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona, može koristiti druge metode, pored onih iz st. 1 i 2 ovog člana do validacije odgovarajuće metode u skladu sa međunarodno priznatim naučnim protokolima. (4) Uzimanje i označavanje uzoraka, i rukovanje uzorcima mora da se vrši na način kojim se obezbjeđuje njihova pravna, naučna i tehnička ispravnost. (5) Metode koje se koriste za laboratorijska ispitivanja treba da karakterišu relevantni kriterijumi, kada je to moguće, utvrđeni u st. 6, 7, 8, 9 i 10 ovog člana. (6) Metode ispitivanja i rezultati mjerenja trebaju biti karakterisani sljedećim kriterijumima: 1) tačnost (istinitost i preciznost); 2) primjenjivost (matrica i raspon koncentracija); 3) granica detekcije; 4) granica kvantifikacije; 5) preciznost;			
--	---	--	--	--

	6) ponovljivost; 7) reproduktivnost; 8) oporavak; 9) selektivnost; 10) osjetljivost; 11) linearitet; 12) mjerna nesigurnost; 13) drugi kriterijumi koji se mogu odabrati prema potrebi. (7) Vrijednosti preciznosti iz stava 6 tačka e) ovog člana dobijaju se ili kroz interlaboratorijsku validaciju (collaborative trial) sprovedenu u skladu sa međunarodno priznatim protokolom (npr. ISO 5725 „Accuracy (trueness and precision) of measurement methods and results“), ili, kada su uspostavljeni kriterijumi performansi za analitičke metode, metode se zasnivaju na testovima usklađenosti sa kriterijumima, a vrijednosti ponovljivosti i reproduktivnosti moraju biti izražene u međunarodno priznatom obliku (npr. 95% intervali povjerenja prema ISO 5725), a rezultati interlaboratorijskog ispitivanja moraju biti objavljeni ili slobodno dostupni. (8) Metode analize koje se primjenjuju uniformno na različite grupe roba treba da imaju prednost u odnosu na metode koje se primjenjuju samo na pojedinačne robe. (9) U situacijama kada metode analize mogu biti potvrđene samo unutar jedne laboratorije, te metode trebaju biti validovane u skladu sa međunarodno prihvaćenim naučnim protokolima ili smjernicama, ili, kada su utvrđeni kriterijumi performansi za analitičke metode, da bude zasnovana na testiranju usklađenosti sa tim kriterijumima. (10) Metode analize usvojene ovim zakonom trebaju biti uređene u standardizovanom formatu za metode analize, u skladu sa preporukama ISO. (11) Ministarstvo propisuje bliža pravila o:			
--	---	--	--	--

	1) metodama koje se koriste za uzorkovanje i laboratorijske analize, testiranja i dijagnostiku; 2) kriterijumima performansi, parametrima analiza, testiranja ili dijagnostike, mjernoj nesigurnosti i procedurama za validaciju tih metoda; 3) tumačenju rezultata analitičkih, testnih i dijagnostičkih rezultata.			
<i>Član 35.</i> Drugo stručno mišljenje 1. Nadležna tijela osiguravaju da subjekti čije životinje ili robu se uzorkuje, analizira, ispituje ili dijagnosticira u okviru službenih kontrola imaju pravo na drugo stručno mišljenje, na trošak samog subjekta. Pravo na drugo stručno mišljenje subjektu omogućuje da zatraži pregled dokumenata uzorkovanja, analize, ispitivanja ili dijagnostike od strane drugog stručnjaka, koji je priznat i ima odgovarajuće kvalifikacije. 2. Kada je to relevantno, odgovarajuće i tehnički izvodljivo, posebno s obzirom na učestalost i raširenost opasnosti za životinje ili robu, kvarljivost uzoraka ili robe te količinu raspoloživog supstrata, nadležna tijela: (a) pri uzimanju uzorka i ako tako zatraži subjekt, osiguravaju da je uzeta dovoljna količina koja će omogućiti drugo stručno mišljenje i preispitivanje iz stava 3. bude li to potrebno; ili (b) kada nije moguće uzeti dovoljnu količinu iz tačke (a), o tome obavještavaju subjekta. Ovaj stav ne primjenjuje se prilikom procjene prisutnosti karantenskih štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima ili drugim predmetima u svrhu verifikacije usklađenosti s pravilima iz člana 1 stava 2 tačke (g). 3. Države članice mogu odlučiti da, u slučaju spora između nadležnih tijela i subjekata koji se temelji na drugom stručnom mišljenju iz stava 1, subjekti mogu zatražiti, o vlastitom trošku, pregled dokumenata prve analize, ispitivanja ili dijagnostike i, prema potrebi, drugu analizu, ispitivanje ili dijagnostike druge službene laboratorije.	Drugo stručno mišljenje Član 42 (1) Subjekti čije se životinje ili roba uzorkuje, analizira, testira ili dijagnostikuje u okviru službenih kontrola, imaju pravo na drugo stručno mišljenje o sopstvenom trošku. (2) Pravo na drugo stručno mišljenje obuhvata pravo subjekta da zatraži pregled dokumentacije o uzorkovanju, analizi, testiranju ili dijagnostikovanju od strane drugog priznatog stručnjaka koji ima odgovarajuće kvalifikacije. (3) Kada je to relevantno, odgovarajuće i tehnički izvodljivo, a uzimajući u obzir prevalencu i raširenost opasnosti za životinje ili robu, kvarljivost uzoraka ili robe i količinu raspoloživog supstrata, nadležni organ mora: a) u vrijeme uzorkovanja, i ako to zahtijeva subjekat, da obezbijedi uzimanje dovoljne količina uzorka koja će omogućiti drugo stručno mišljenje za pregled iz stava 4 ovog člana, ako se pokaže kao neophodno; ili b) kada nije moguće uzeti dovoljnu količinu uzorka iz tačke a) ovog stava o tome obavijesti subjekta. (4) Prilikom procjene prisutnosti karantinskih štetnih organizama na bilju, biljnim proizvodima ili drugim objektima u svrhu verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tačka g) ovog zakona, stav 3 ovog člana se ne primjenjuje. (5) Kada postoji spor između nadležnog organa i subjekta koji se zasniva na drugom stručnom mišljenju iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, subjekat može da zahtijeva o svom trošku, pregled dokumentacije inicijalne analize,	Potpuno usklađeno		

4. Zahtjev subjekta za drugo stručno mišljenje u skladu sa stavom 1 ovog člana ne utiče na obavezu nadležnih tijela da brzo djeluju kako bi uklonili ili obuzdali rizike za zdravlje ljudi, životinja i bilja ili dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizike i za okolinu, u skladu s ovom Regulativom i pravilima iz člana 1. stava 2.	testiranja ili dijagnostike i, gdje je primjenjivo, druge analize, testiranja ili dijagnostiku od strane druge službene laboratorije. (6) Zahtjev subjekta za drugo stručno mišljenje u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana ne utiče na obavezu nadležnog organa da brzo preduzme mjere za otklanjanje ili ograničavanje rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili dobrobit životinja ili, u vezi sa genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizike za životinu sredinu u skladu sa ovim zakonom i zahtjevima iz člana 2 ovog zakona. (7) Detaljna pravila za ostvarivanje prava na drugo stručno mišljenje propisuje Ministarstvo.			
<i>Član 36.</i> Uzorkovanje životinja i robe koje se prodaju putem sredstava za komuniciranje na daljinu 1. U slučaju životinja i robe koje se prodaju putem sredstava za komunikaciju na daljinu za potrebe službene kontrole mogu se upotrijebiti uzorci koje su nadležna tijela naručila od subjekata bez otkrivanja svog identiteta. 2. Kada nadležna tijela dobiju uzorke, preduzimaju sve korake kako bi osigurala da subjekti od kojih su ti uzorci naručeni u skladu sa stavom 1.: (a) budu informisani da su takvi uzorci uzeti u okviru službene kontrole i prema potrebi se analiziraju ili ispituju u svrhu takve službene kontrole; i (b) kada se uzorci iz tog stava analiziraju ili ispituju, mogu ostvariti pravo na drugo stručno mišljenje, kako je navedeno u članu 35 stavu 1. 3. Stavovi 1 i 2 primjenjuju se na delegirana tijela i fizička lica kojima su delegirani određeni poslovi službenih kontrola.	Uzorkovanje životinja i hrane koji se prodaju putem sredstava za komunikaciju na daljinu Član 43 (1) U slučaju životinja i roba koje se prodaju putem sredstava za komunikaciju na daljinu za potrebe službene kontrole, nadležni organ će naručiti dva identična uzorka u sklopu iste narudžbe bez otkrivanja svog identiteta. (2) O uzetim uzorcima nadležni organ iz stava 1 ovog člana sačinjava zapisnik o uzimanju uzoraka, uz koji prilaže foto dokaz o narudžbi životinja ili robe. (3) Jedan od primljenih uzoraka dostavlja na analizu u određenu službenu laboratoriju ili koristi za drugu analizu ili ocjenu i smatra se službenim uzorkom, dok se drugi se uzorak čuva za potrebe subjekta. (4) Nakon prispjeća uzoraka nadležni organ obavještava lice odgovorno lice da ima pravo preuzeti svoj uzorak za potrebe drugog stručnog mišljenja iz člana 41 ovog zakona. (5) Troškove narudžbe i analize uzorka snosi nadležni organ. (6) Za dalje vođenje postupka naručeni uzorak se smatra službenim uzorkom.	Potpuno usklađeno		

	(7) Odredbe ovog člana primjenjuju se na delegirana tijela i fizička lica kojima su povjereni određeni poslovi službenih kontrola.			
<i>Član 37.</i> Određivanje službenih laboratorija 1. Nadležna tijela određuju službene laboratorije za obavljanje laboratorijskih analiza, ispitivanja i dijagnostike na uzorcima koji se uzimaju tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u državi članici na čijem državnom području ta nadležna tijela djeluju ili u drugoj državi članici ili trećoj zemlji koja je ugovorna stranka Sporazuma o Evropskom ekonomskom prostoru. 2. Nadležna tijela mogu kao službena laboratorija odrediti laboratorij koji se nalazi u drugoj državi članici ili trećoj zemlji koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom području ako su zadovoljeni sljedeći uslovi: (a) uspostavljeni su odgovarajući sistemi u okviru kojih nadležna tijela mogu provoditi revizije i inspekcijske preglede iz člana 39 stava 1 ili sprovođenje takvih revizija i inspekcija delegirati nadležnim tijelima države članice ili treće zemlje koja je ugovorna stranka Sporazuma o Evropskom ekonomskom prostoru u kojoj se laboratorij nalazi; i (b) da je ta laboratorija ovlašćena kao službena od strane nadležnog tijela države članice na čijem se državnom području nalazi. 3. Određivanje službene laboratorije obavlja se u pisanom obliku i uključuje detaljni opis: (a) zadataka koje laboratorija obavlja kao službena laboratorija; (b) uslova u skladu s kojima obavlja zadatke iz tačke (a); i (c) sistema koji su potrebni kako bi se osigurala učinkovita i djelotvorna koordinacija i saradnja između laboratorija i nadležnih tijela. 4. Nadležna tijela kao službenu laboratoriju mogu odrediti samo laboratoriju koja: (a) posjeduje stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje analiza, ispitivanja ili dijagnostike na uzorcima;	Određivanje službenih laboratorija Član 44 (1) Nadležni organi rješenjem određuje službene laboratorije za obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. (2) U slučaju kada u Crnoj Gori nema službene laboratorije za specifična ispitivanja, testiranja ili dijagnostiku nadležni organi određuju akreditovanu laboratoriju države članice Evropske unije ili treće zemlje koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom području (EEA) ako su zadovoljeni sljedeći uslovi: 1) da su uspostavljeni odgovarajući sistemi u okviru kojih nadležni organi mogu vršiti revizije i inspekciju iz člana 46 stav 1 ovog zakona ili sprovođenje takvih revizija i inspekcija povjeriti nadležnim organima države članice ili treće zemlje koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom području (EEA) u kojoj se laboratorija nalazi; i 2) da je ta laboratorija ovlašćena kao službena od strane nadležnog organa države članice na čijem se državnom području nalazi. (3) Određivanje službene laboratorije mora se izdati rješenje u pisanoj formi koje sadrži detaljan opis: 1) poslova koje laboratorija obavlja kao službena laboratorija; 2) uslova pod kojima sprovodi poslove iz tačke 1 ovog stava; i 3) uslova (ugovora i slično) neophodnih za obezbjeđivanje efikasne i efektivne koordinacije i saradnje između laboratorije i nadležnih organa. (4) Rješenje o određivanju iz stava 1 ovog člana može se izdati laboratoriji čiji je osnivač Vlada i koja:	Potpuno usklađeno		

(b) raspolaže dovoljnim brojem odgovarajuće kvalifikovanog, osposobljenog i iskusnog osoblja; (c) osigurava da se poslove koje su mu dodijeljene kako je utvrđeno u stavu 1. obavljaju nepristrano i koji je bez ikakva sukoba interesa u vezi s obavljanjem njegovih poslova kao službenog laboratorija; (d) može blagovremeno isporučiti rezultate analize, ispitivanja ili dijagnostike uzoraka koji su uzeti tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; i (e) djeluje u skladu s normom EN ISO/IEC 17025 te ga je u skladu s tom normom akreditiralo nacionalno akreditacijsko tijelo koje djeluje u skladu s Regulativom (EZ) br. 765/2008. 5. Opseg akreditovanja službene laboratorije kako je navedeno u stavu 4. tački (e): (a) obuhvaća one metode laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike koje laboratorij treba upotrebljavati za analize, ispitivanja ili dijagnostike kada djeluje kao službena laboratorija; (b) može se sastojati od jedne ili više metoda laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike, ili više metoda; (c) može se definisati fleksibilno, kako bi opseg akreditovanja obuhvaćao modifikovane verzije metoda koje je službena laboratorija upotrebljavala kada je dobila akreditaciju ili nove metode uz te metode, na osnovu validacija same laboratorije, bez posebnog ocjenjivanja od strane nacionalnog akreditacijskog tijela prije upotrebe tih modifikovanih ili novih metoda. 6. Kada nijedna službena laboratorija određena u Uniji ili u trećoj zemlji koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom prostoru u skladu sa stavom 1 ne posjeduje stručnost, opremu, infrastrukturu i osoblje potrebno za obavljanje novih ili posebno neuobičajenih laboratorijskih analiza, ispitivanja ili dijagnostike, nadležna tijela od laboratorije ili dijagnostičkog centra koji ne ispunjava jedan ili više zahtjeva iz navedenih u stavovima 3. i 4. mogu zatražiti da obave te analize, ispitivanja i dijagnostiku.	1) posjedje stručnost, opremu i infrastrukturu potrebnu za obavljanje analiza, testiranja ili dijagnostike uzoraka; 2) raspolaže dovoljnim brojem odgovarajućeg kvalifikovanog, obučenog i iskusnog osoblja; 3) obezbjeđuje da se poslovi dodijeljeni u skladu sa stavom 1 ovog člana obavljaju nepristrasno i bez konflikta interesa u odnosu na obavljanje njegovih poslova kao službene laboratorije; 4) može blagovremeno dostaviti rezultate analiza, testiranja i dijagnostike obavljene na uzorcima uzetim tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; i 5) posluje u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 i akreditovana je u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 od strane nacionalnog akreditacionog tijela koje posluje u skladu sa Zakonom o akreditaciji. (5) Obim akreditacije službene laboratorije iz stava 4 tačka 5 ovog člana: 1) mora da obuhvata one metode laboratorijskog analiza, testiranja i dijagnostike koje se zahtjevaju da se koriste za analize, testiranje ili dijagnostiku kada postupa kao službena laboratorija; 2) može da sadrži jednu ili više metoda laboratorijskih analiza, testiranja ili dijagnostike, ili grupe metoda; i 3) može definisati fleksibilan način kako bi se omogućilo da obim akreditacije uključuje modifikovane verzije metoda koje je službena laboratorija koristila u trenutku dodjele akreditacije, ili pored tih metoda i nove metode razvijene na osnovu sopstvene validacije laboratorije i bez posebnog ocjenjivanja od strane nacionalnog akreditacionog tijela prije upotrebe tih modifikovanih ili novih metoda. (6) Kada nijedna službena laboratorija određena u Evropskoj uniji ili u trećoj zemlji koja je ugovorna stranka Sporazuma o EEA, u skladu sa stavom 1 ovog člana ne posjeduje stručnost, opremu, infrastrukturu i osoblje potrebno za obavljanje novih ili posebno			
---	---	--	--	--

	neuobičajenih laboratorijskih analiza, testiranja ili dijagnostike, nadležni organi od laboratorija ili dijagnostičkog centra koji ne ispunjava jedan ili više zahtjeva iz navedenih u st. 3 i 4 ovog člana može zatražiti da obave te analize, testiranja ili dijagnostiku. (7) Listu laboratorija iz stava 1 ovog člana Uprava objavljuje u "Službenom listu Crne Gore" koja se objavljuje na službenoj internet stranici Uprave i na službenim internet stranicama nadležnih organa. (8) Ministarstvo bliže propisuje postupak za određivanje službenih laboratorija za obavljanje laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.			
Član 38. Obaveze službenih laboratorija 1. Kada rezultati analize, ispitivanja ili dijagnostike obavljenog na uzorcima uzetim tokom službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti upućuju na rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu, ili ukazuju na vjerovatnu neusklađenost, Službene laboratorije odmah obavještavaju nadležna tijela koja su ih odredila za tu analizu, ispitivanje ili dijagnostiku i, prema potrebi, delegirana tijela ili fizička lica kojima su delegirani poslovi. Međutim, posebnim dogovorima između nadležnih tijela, delegiranih tijela ili fizičkih lica kojima su poslove delegirane i službenih laboratorija može se odrediti da se te informacije ne moraju pružiti odmah. 2. Službene laboratorije na zahtjev referentnog laboratorija Evropske unije ili nacionalnog referentnog laboratorija učestvuju u međulaboratorijskim uporednim ispitivanjima ili provjerama kvalitete rada koje se organiziraju za analize, ispitivanja ili dijagnostike koja obavljaju kao Službene laboratorije. 3. Službene laboratorije, na zahtjev nadležnih tijela, stavljaju na raspolaganje javnosti nazive metoda koje se	Obaveze službenih laboratorija Član 45 (1) Kada rezultati analiza, testiranja ili dijagnostike uzoraka uzetih tokom službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti ukazuju na rizik po zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, na rizik po životnu sredinu, ili ukazuju na mogućnost neusklađenosti, službena laboratorija odmah obavještava nadležni organ, a gdje je primjenjivo, i delegirana tijela ili fizička lica kojima su povjereni poslovi, osim ako je posebnim sporazumom predviđeno da takve informacije nije potrebno odmah dostavljati, dodatno, posebni aranžmani između nadležnog organa, delegiranih tijela ili fizičkih lica kojima su povjereni poslovi i službenih laboratorija mogu odrediti da ove informacije nije potrebno odmah dostavljati. (2) Na zahtjev referentne laboratorije Evropske unije ili nacionalne referentne laboratorije, službene laboratorije učestvuju u međulaboratorijskim komparativnim testiranjima ili testiranjima stručnosti	Potpuno usklađeno		

upotrebljavaju za analize, ispitivanja ili dijagnostike koja se obavljaju u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. 4. Službene laboratorije navode, na zahtjev nadležnih tijela, zajedno s rezultatima, metodu koja se upotrebljava za svaku analizu, ispitivanje ili dijagnostiku koje se obavlja u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.	organizovanim za analize, testiranje ili dijagnostiku koju obavljaju u svojstvu službenih laboratorija. (3) Na zahtjev nadležnog organa, službene laboratorije stavljaju na uvid javnosti nazive metoda korišćenih za analize, testiranja ili dijagnostiku za vršenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. (4) Službene laboratorije, na zahtjev nadležnog organa, zajedno sa rezultatima, moraju navesti i metodu koja je korišćena za svaku analizu, testiranje ili dijagnostiku obavljenju u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.			
<i>Član 39.</i> Revizije službenih laboratorija 1. Nadležna tijela redovno i uvijek kada smatraju da je revizija potrebna organiziraju revizije službenih laboratorija koje su odredili u skladu s članom 37 stavom 1, osim ako takve revizije smatraju suvišnima s obzirom na ocjenjivanje u svrhu akreditovanja iz člana 37 stava 4. tačke (e). 2. Nadležna tijela odmah povlače određivanje službenog laboratorija, u potpunosti ili za određene poslove, ako službena laboratorija ne preduzme odgovarajuće i blagovremene korektivne mjere nakon što rezultati revizije iz stava 1 otkriju bilo što od sljedećeg: (a) službena laboratorija više ne ispunjava uslove iz člana 37. stava 4. i 5.; (b) službena laboratorija ne ispunjava obaveze iz člana 38.; (c) službena laboratorija nije dovoljno uspješna u međulaboratorijskim uporednim ispitivanjima iz člana 38 stava 2.	Revizije službenih laboratorija Član 46 (1) Nadležni organ redovno i uvijek kada smatra da je to potrebno, sprovodi reviziju službenih laboratorija koje su određene u skladu sa članom 43 stav 1 ovog zakona, osim ako te revizije nijesu potrebne uzimajući u obzir sprovedena ocjenjivanja od strane nacionalnog akreditacionog tijela, u skladu sa članom 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona. (2) Nadležni organ odmah povlači rješenje za određivanje službenoj laboratoriji, u potpunosti ili za specifične poslove, ako službena laboratorija ne preduzme odgovarajuće i blagovremene korektivne mjere nakon što rezultati revizije iz stava 1 ovog člana otkriju bilo što od sljedećeg: 1) službena laboratorija više ne ispunjava uslove propisane članom 37 st. 4 i 5 ovog zakona; 2) službena laboratorija ne ispunjava obaveze propisane članom 44 ovog zakona; i 3) službena laboratorija nije dovoljno uspješna u međulaboratorijskim uporednim testiranjima iz člana 44 stav 2 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 40.</i> Odstupanja od uslova obaveznog akreditovanja za određene službene laboratorije	Odstupanja od uslova obavezne akreditacije određenih službenih laboratorija Član 47			

1. Odstupajući od člana 37 stava 4 tačke (e), nadležna tijela mogu sljedeće laboratorije odrediti kao službene laboratorije bez obzira na to ispunjavaju li uslov predviđen u toj tački: (a) laboratorije i. čija je jedina aktivnost otkrivanje trihinele u mesu; ii. koji upotrebljavaju samo metode za otkrivanje trihinele iz člana 6. Sprovedbene Regulative Komisije (EU) 2015/1375; iii. koji otkrivanje trihinele obavljaju pod nadzorom nadležnih tijela ili službenog laboratorija određenog u skladu s članom 37 stavom 1 i akreditovanog u skladu s normom EN ISO/IEC 17025 za upotrebu metoda iz podtačke ii ove tačke; i iv. redovno učestvuju i imaju zadovoljavajuće rezultate u međulaboratorijskim uporednim ispitivanjima ili provjerama kvaliteta rada koje organiziraju nacionalni referentni laboratorije za metode koje upotrebljavaju za otkrivanje trihinele;	(1) Izuzetno od člana 43 stav 4 tačka 5 ovog zakona, nadležni organ može da odredi kao službene laboratorije i laboratorije koje ne ispunjavaju zahtjeve pod sljedećim uslovom da: 1) laboratorije: – vrše detekcije trihinele u mesu kao jedinu aktivnost; – koriste samo referentnu i ekvivalentne metode za detekciju trihinele u mesu u skladu sa propisom kojim se uređuju pravila za službene kontrole trihinele u mesu; – otkrivanje trihinele obavljaju pod nadzorom nadležnog organa ili službene laboratorije određene u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona i akrediovane u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 za upotrebu metoda iz stava 1 tačka 1 alienja 2 ovog člana; i – redovno učestvuju i imaju zadovoljavajuće rezultate u međulaboratorijskim uporednim testiranjima ili testovima stručnosti koje organizuju nacionalne referentne laboratorije za metode koje se upotrebljavaju za otkrivanje trihinele u mesu;	Potpuno usklađeno		
(b) laboratorije koji samo obavljaju analize, ispitivanja ili dijagnostiku u okviru drugih službenih aktivnosti, pod uslovom da: i. upotrebljavaju samo metode laboratorijske analize, ispitivanja i dijagnostiku iz člana 34 stava 1 i člana 34. stava 2. tačke (a) ili (b); ii. obavljaju analize, ispitivanja ili dijagnostike pod nadzorom nadležnih tijela ili nacionalnih referentnih laboratorija u vezi s metodama koje upotrebljavaju; iii. redovno učestvuju i imaju zadovoljavajuće rezultate u međulaboratorijskim uporednim ispitivanjima ili provjerama kvalitete rada koje organiziraju nacionalni referentni laboratorije u vezi s metodama koje upotrebljavaju; i	2) laboratorije koje samo obavljaju ispitivanja, testiranja ili dijagnostiku u kontekstu drugih službenih aktivnosti, pod uslovom da: – koriste samo metode za laboratorijska ispitivanja, testiranja i dijagnostiku iz člana 41 stav 1 i člana 41 stav 2 tač.1 ili 2 ovog zakona; – vrše ispitivanja, testiranja ili dijagnostiku pod nadzorom nadležnog organa ili nacionalnih referentnih laboratorija u vezi sa metodama koje koriste; – redovno učestvuju i imaju zadovoljavajuće rezultate u međulaboratorijskim uporednim testiranjima ili testovima stručnosti (<i>proficiency</i>)	Potpuno usklađeno		

iv. imaju uspostavljen sistem osiguravanja kvalitete kako bi se osigurali točni i pouzdani rezultati metoda laboratorijske analize, ispitivanja i dijagnostike koje se upotrebljavaju. 2. Kada metode koje upotrebljavaju laboratorije iz stava 1. tačke (b) ovog člana zahtijevaju potvrdu rezultata laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike, potvrdnu laboratorijsku analizu, ispitivanje ili dijagnosticiranje obavlja službena laboratorija koji ispunjava zahtjeve iz člana 37. stava 4. tačke (e). 3. Službene laboratorije određene u skladu sa stavom 1. nalaze se u državama na čijoj se teritoriji nalaze i nadležna tijela koja su ih odredila.	tests) koje organizuju nacionalne referentne laboratoriji u vezi sa metodama koje koriste; – imaju uspostavljen sistem osiguranja kvaliteta kojim se obezbjeđuju tačni i pouzdani rezultati metoda koje se upotrebljavaju za laboratorijske analize, testiranja i dijagnostiku. (2) Kada metode koje koriste laboratorije iz stava 1 tačka 2 ovog člana zahtijevaju potvrdu rezultata laboratorijske analize, testiranja ili dijagnostike, potvrdnu laboratorijsku analizu, testiranja ili dijagnostiku vrši službena laboratorija koja ispunjava zahtjeve iz člana 43 stav 4 tačka 5 ovog zakona. (3) Određene službene laboratorije iz st. 1 i 2 ovog člana, moraju biti smještene na teritoriji Crne Gore.			
<i>Član 41.</i> Ovlašćenja za donošenje odstupanja od uslova obaveznog akreditovanja svih metoda laboratorijske analize, ispitivanja i dijagnostike koje upotrebljavaju službene laboratorije Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu slučajeva u kojima i uslova pod kojima nadležna tijela u skladu s članom 37 stavom 1 mogu kao službene laboratorije odrediti laboratorije koji ne ispunjavaju uslove iz člana 37. stava 4. tačke (e) u vezi sa svim metodama koje upotrebljavaju za službene kontrole ili druge službene aktivnosti, pod uslovom da te laboratorije ispunjavaju sljedeće uslove: (a) su akreditovani u skladu s normom EN ISO/IEC 17025 za upotrebu jedne ili više metoda koje su slične i reprezentativne za druge metode koje upotrebljavaju; i (b) redovno i u značajnoj mjeri upotrebljavaju metode za koje su dobili akreditaciju iz tačke (a) ovog člana; osim, u vezi s oblasti uređenim pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (g), kada validirana metoda za otkrivanje određenih organizama štetnih za bilje iz člana 34. stava 1. i 2. ne postoji.	Odstupanja od uslova za obaveznu akreditaciju za sve laboratorijske analize i metode testiranja koje koriste službene laboratorije Član 48 (1) Nadležni organ može, u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona, odrediti za službene laboratorije one laboratorije koje ne ispunjavaju zahtjeve iz člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona u pogledu svih metoda korišćenih za službene kontrole ili druge službene aktivnosti, pod uslovom da takve laboratorije ispunjavaju sljedeće uslove: 1) da rade i akreditovane su u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 za korišćenje jedne ili više metoda koje su slične i reprezentativne za druge metode koje koriste; i 2) redovno i u značajnoj mjeri koriste metode za koje su dobili akreditaciju iz tačke 1 ovog stava osim, u oblasti uređenim zahtjevima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona, kada validovana metoda za otkrivanje određenih štetnih organizama bilja iz člana 41 st. 1 i 2 ovog zakona ne postoji. (2) Ministarstvo propisuje slučajeve kada i pod kojim uslovima nadležni organ može odrediti za službene	Potpuno usklađeno		

	laboratorije one laboratorije koje ne ispunjavaju zahtjeve iz člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona.			
<i>Član 42.</i> Privremena odstupanja od uslova obaveznog akreditovanja za službene laboratorije 1. Odstupajući od člana 37 stava 5 tačke (a), nadležna tijela mogu postojeću službenu laboratoriju privremeno odrediti kao službenu laboratoriju u skladu s članom 37. stavom 1. za upotrebu metode laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike za koje nije dobio akreditaciju iz člana 37. stava 4. tačke (e): (a) kada se upotreba te metode po novom zahtijeva prema pravilima Unije; (b) kada promjene metode koja se upotrebljava zahtijevaju novu akreditaciju ili proširenje opsega akreditacije koju je službena laboratorija dobio; ili (c) u slučajevima kada potreba za upotrebom metode proizlazi iz izvanredne situacije ili novog rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i za okolinu. 2. Privremeno određivanje iz stava 1. podliježe sljedećim uslovima: (a) službena laboratorija već je akreditovan u skladu s normom EN ISO/IEC 17025 za upotrebu metode koja je slična onoj koja nije obuhvaćena opsegom njegove akreditacije; (b) u službenom laboratoriju postoji sistem obezbjeđenja kvaliteta kako bi se osigurali tačni i pouzdani rezultati upotrebom metode koja nije u opsegu postojeće akreditacije; (c) analize, ispitivanja ili dijagnostike po toj metodi obavljaju se pod nadzorom nadležnih tijela ili nacionalnih referentnih laboratorija. 3. Privremeno određivanje iz stava 1 nije duže od godine dana. Može se obnoviti jedanput na dodatnih godinu dana.	Privremena odstupanja od uslova obavezne akreditacije službenih laboratorija Član 49 (1) Izuzetno od člana 44 stav 5 tačka 1 ovog zakona, nadležni organ može privremeno da odredi postojeću službenu laboratoriju kao službenu laboratoriju u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona, za korišćenje određene metode laboratorijskih analiza, testiranja ili dijagnostike za koju ista nije dobila akreditaciju iz člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona ako: 1) se upotreba te metode je novo zahtjevana po propisima Evropske unije; 2) promjena u metodi koja je trenutno u upotrebi zahtjeva novu akreditaciju ili proširenje obima akreditacije koju je službena laboratorija već ima; ili 3) je potreba za upotrebom metode proizašla iz vanredne/krizne situacije ili novog rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstavima za zaštitu bilja i sa životnom sredinom. (2) Privremeno ovlašćenje iz stava 1 ovog člana može se dati ako su ispunjeni sljedeći uslovi: 1) službena laboratorija je već akreditovana u skladu sa standardom MNE ISO/IEC 17025 za upotrebu metode koja je slična metodi koja nije obuhvaćena obimom njene akreditacije; 2) da je u službenoj laboratoriji uspostavljen sistem obezbjeđenja kvaliteta koji osigurava dobijanje tačnih i pouzdanih rezultata upotrebom metode koja nije obuhvaćena obimom postojeće akreditacije; i 3) da se analize, ispitivanja ili dijagnostika po toj metodi obavljaju pod nadzorom nadležnog organa ili nacionalne referentne laboratorije za tu metodu.	Potpuno usklađeno		

4. Službene laboratorije određene u skladu sa stavom 1. nalaze se u državama članicama na čijem se državnom području nalaze i nadležna tijela koja su ih odredila.	(3) Privremeno ovlašćenje iz stava 1 ovog člana ne može biti duže od jedne godine, a može se produžiti još jednom na dodatnih godinu dana. (4) Određene službene laboratorije iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, moraju biti smještene na teritoriji Crne Gore.			
<i>POGLAVLJE V.</i> Službene kontrole životinja i robe koje ulaze u Uniju <i>Član 43.</i> Službene kontrole životinja i robe koje ulaze u Uniju Službene kontrole životinja i robe koje ulaze u Uniju organizuju se na osnovu rizika. U pogledu životinja i robe iz članova 47. i 48. i službene kontrole se sprovode u skladu s članovima od 47. do 64.	V. SLUŽBENE KONTROLE PRILIKOM UNOSA U CRNU GORU Službene kontrole životinja i robe koje se unose u Crnu Goru Član 50 (1) Službene kontrole životinja i roba koje se unose u Crnu Goru moraju biti organizovane na osnovu procjene rizika. (2) Službene kontrole životinja i roba iz čl. 54 i 55 ovog zakona, sprovode se na osnovu rizika i u skladu sa čl. 54 do 71 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
Odjeljak I. Životinje i roba osim onih koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima u okviru odjeljka ii. Član 44. Službene kontrole životinja i robe osim onih koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima u okviru odjeljka II. 1. Kako bi utvrdila pridržavanje pravila iz člana 1 stava 2., nadležna tijela redovno sprovode službene kontrole, na osnovu rizika i s odgovarajućom učestalošću, životinja i robe koje ulaze u Uniju i na koje se ne primjenjuju članovi 47 i 48. 2. U vezi sa životinjama i robom iz stava 1 odgovarajuća učestalost službenih kontrola utvrđuje se uzimajući u obzir: (a) rizike za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizike i za okolinu, povezane s različitim vrstama životinja i robe; (b) sve informacije koje upućuju na mogućnost dovođenja potrošača u zabludu, posebno u vezi s prirodom, identitetom, osobinama, sastavom, količinom, trajnošću, zemljom	Službene kontrole životinja i robe osim onih koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima Član 51 (1) Radi verifikacije usklađenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, službene kontrole životinja i roba koje se unose u Crnu Goru, a na koju se ne primjenjuju čl. 54 i 54 ovog zakona, Uprava vrši redovno, na osnovu procjene rizika i sa odgovarajućom učestalošću. (2) Odgovarajuća učestalost službenih kontrola iz stava 1 ovog člana utvrđuje se uzimajući u obzir: 1) rizike za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, kao i rizike za životinu sredinu povezane sa različitim vrstama životinja i robe; 2) sve informacije koje upućuju na mogućnost dovođenja potrošača u zabludu, a koje se odnose na vrstu, identitet, svojstva, sastav, količinu, rok upotrebe, zemlju porijekla ili mjesto porijekla i metod izrade ili proizvodnje robe;	Potpuno usklađeno		

porijekla ili mjestom porijekla i metodom izrade ili proizvodnje robe; (c) istoriju usklađenosti sa zahtjevima koji su utvrđeni pravilima iz člana 1. stava 2. koja su primjenjiva na dotične životinje i robu: i. treće zemlje i utvrđivanja porijekla ili mjesta proizvodnje, prema potrebi; ii. izvoznika; iii. subjekta koji je odgovoran za pošiljku; (d) kontrole koje su već provedene nad dotičnim životinjama i robom; i (e) garancije koja su nadležna tijela treće zemlje porijekla dala u vezi s usklađenošću životinja i robe sa zahtjevima koji su utvrđeni pravilima iz člana 1. stava 2. ili sa zahtjevima koji su priznati kao barem jednakovrijedni tim zahtjevima. 3. Službene kontrole iz stava 1. sprovode se na odgovarajućem mjestu unutar carinskog područja Unije, uključujući: (a) tačku ulaska u Uniju; (b) graničnu kontrolnu postaju; (c) tačku puštanja u slobodni promet u Uniji; (d) skladišta i prostore subjekta koji je odgovoran za pošiljku; (e) odredište. 4. Nezavisno od stavova 1 i 3, nadležna tijela na graničnim kontrolnim mjestima i drugim tačkama ulaska u Uniju sprovode službene kontrole nad sljedećim kad god imaju razloga vjerovati da njihov ulazak u Uniju može predstavljati rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu: (a) prevoznim sredstvima, čak i kada su prazna; i (b) ambalažom, uključujući palete. 5. Nadležna tijela takođe mogu sprovoditi službene kontrole nad robom koja se stavlja u jedan od carinskih postupaka	3) istoriju rezultata ranijih sprovedenih provjera usklađenosti sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona za te životinje i robu: - za državu i objekat porijekla ili mjesta proizvodnje, prema gdje je to odgovarajuće; - za izvoznika; i - za subjekta koji je odgovoran za pošiljku; 4) kontrole koje su već sprovedene nad tim životinjama i robom; i 5) garancije koje nadležni organ države porijekla daje u vezi sa usaglašenosti životinja i roba sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona ili sa zahtjevima koji su priznati kao najmanje ekvivalentni tim zahtjevima. (3) Službene kontrole iz stava 1 ovog člana sprovode se na odgovarajućem mjestu unutar carinskog područja Crne Gore, uključujući: 1) mjesto ulaska u Crnu Goru; 2) granično kontrolno mjesto; 3) mjesto puštanja u slobodan promet u Crnu Goru; 4) skladišta i objekte subjekta odgovornog za pošiljku; 5) mjesto odredišta. (4) Pored aktivnosti iz st. 1 i 3 ovog člana Uprava na graničnim kontrolnim mjestima i drugim mjestima unošenja u Crnu Goru, mora da sprovodi službene kontrole nad sljedećim, kad god imaju razloga da vjeruju da njihov unos u Crnu Goru može predstavljati rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobit životinja ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za životnu sredinu: 1) prevoznim sredstvima, uključujući i kada su prevozna sredstva prazna; i 2) pakovanju, uključujući palete. (5) Službene kontrole mogu se vršiti nad robom pod carinskim postupkom u skladu sa propisima kojim se uređuju postupci carine u Crnoj Gori, a koji se odnosi na:			
--	---	--	--	--

definisanih u članu 5. tački 16. podtačkama (a), (b) i (c) Regulative (EU) br.952/2013 te u privremeni smještaj definisan u članu 5. tački 17 te Regulative.	1) puštanje u slobodan promet; 2) posebne postupke; 3) izvoz; i 4) privremeno skladištenje.			
<i>Član 45.</i> Vrste službenih kontrola životinja i robe osim onih koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima u okviru odjeljka II 1. Kada se službene kontrole sprovode u skladu s članom 44. stavom 1, one: (a) uvijek uključuju provjeru dokumentacije; i (b) uključuju provjere identiteta i fizičke provjere u zavisnosti od rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, riziku i za okolinu. 2. Nadležna tijela obavljaju fizičke provjere iz stava 1. tačke (b) u odgovarajućim uslovima koji omogućuju pravilno provođenje istraživanja. 3. Kada provjere dokumentacije, provjere identiteta ili fizičke provjere iz stava 1. ovog člana pokazu da životinje i roba nisu u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2., primjenjuju se član 66. stavovi 1., 3. i 5., članci 67., 68. i 69., član 71. stavovi 1. i 2., člana 72. stavovi 1. i 2. te članovi 137. i 138. 4. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144 radi dopune ove Regulative u pogledu slučajeva u kojima i uslova pod kojima nadležna tijela mogu zatražiti od subjekata da najave prispieće određene robe koja ulazi u Uniju.	Vrste službenih kontrola životinja i robe osim onih koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima Član 52 (1) Službene kontrole koje se vrše u skladu sa članom 51 stav 1 ovog zakona obuhvataju: 1) pregled dokumentacije za svaku pošiljku; i 2) identifikacioni i fizički pregled, u zavisnosti od rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i riziku za životinu sredinu. (2) Uprava vrši fizički pregled iz stava 1 tačka 2 ovog člana u odgovarajućim uslovima koji omogućavaju njegovo pravilno sprovođenje. (3) Kada se pregledom dokumentacije, identifikacionim ili fizičkim pregledom iz stava 1 ovog člana utvrdi da su životinje i robe neusaglašene sa pravilima iz člana 2, primjenjuju se odredbe člana 72 st. 1, 4 i 9, čl. 73, 74 i 75, člana 77 st. 1 i 2, člana 78 st. 1 i 2 i čl. 110 i 111 ovog zakona. (4) Bliža pravila, slučajeve i uslove za prijavljivanje prispieća pošiljke koja se unosi u Crnu Goru od strane subjekta propisuje Ministarstvo.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 46.</i> Uzorci životinja i robe osim onih koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima u okviru odjeljka II 1. Kada se uzimaju uzorci životinja i robe, nadležna tijela, ne dovodeći u pitanje članove od 34. do 42.: (a) obavještavaju dotične subjekte i, prema potrebi, carinska tijela; i	Uzorkovanje životinja i robe, osim onih koje podliježe službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima Član 53 (1) Kada se uzimaju uzorci životinja i roba, ne dovodeći u pitanje uslove propisane čl. 40 do 48 ovog zakona, Uprava: 1) obavještava subjekte na koje se uzorkovanje odnosi i prema potrebi carinske organe; i			

(b) odlučuju trebaju li se životinje ili roba zadržati do dobijanja rezultata obavljene analize, ispitivanja ili dijagnostike, ili se mogu pustiti, pod uslovom da je osigurana sljedivost životinja ili robe. 2. Komisija sprovedbenim aktima: (a) uspostavlja potrebne postupke kako bi se osigurala sljedivost životinja ili robe iz stava 1. tačke (b); i (b) utvrđuje dokumente koji moraju pratiti životinje ili robu iz stava 1. kada nadležna tijela uzimaju uzorke. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	2) odlučuje da li će zadržati životinje ili robe do dobijanja rezultata analiza, testiranja ili dijagnostike, ili će staviti pošiljku u promet pod uslovom da je obezbjeđena sljedivost životinja ili robe. (2) Ministarstvo propisuje bliža pravila: 1) potrebna za obezbeđenje sljedljivosti životinja ili robe iz stava 1 tačka 2 ovog člana; 2) za utvrđivanje dokumenata koji moraju pratiti životinje ili robe iz stava 1 ovog člana, kada su uzeti uzorci od strane Uprave.	Potpuno usklađeno		
Odjeljak II. Službene kontrole životinja i robe na graničnim kontrolnim mjestima <i>Član 47.</i> Životinje i roba koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima 1. Nadležna tijela za utvrđivanje usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. na graničnim kontrolnim mjestima prvog prispjeća u Uniju sprovode službene kontrole svake pošiljke koja sadrži sljedeće kategorije životinja i robe koje ulaze u Uniju: (a) životinje; (b) proizvode životinjskog porijekla, reproduktivnog materijala, nusproizvode životinjskog porijekla, sijeno i slamu i prehrambene proizvode koji sadrže proizvode biljnog porijekla i prerađene proizvode životinjskog porijekla („mješoviti proizvodi”); (c) bilje, biljne proizvode i druge predmete kako je navedeno na popisima koji su utvrđeni na osnovu člana 72. stava 1. i člana 74. stava 1. Regulative (EU) 2016/2031; (d) robu iz određenih trećih zemalja za koju je Komisija sprovedbenim aktima iz stava 2. tačke (b) ovog člana odlučila da je potrebno privremeno povećati službene kontrole nad njenim ulaskom u Uniju zbog poznatog ili novog rizika ili	Pošiljke životinja i roba koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima Član 54 (1) Uprava, sprovodi službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima prvog dolaska u Crnu Goru za svaku pošiljku koja sadrži sljedeće kategorije životinja i roba koje se unose u Crnu Goru, u cilju verifikacije usklađenosti sa uslovima iz člana 2 ovog zakona, i to: 1) životinja; 2) proizvoda životinjskog porijekla, reproduktivnog materijala, nusproizvoda životinjskog porijekla, sijena i slame i prehrambenih proizvoda koji sadrže i proizvode biljnog porijekla i prerađene proizvode životinjskog porijekla (<i>composite products</i>); 3) bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata za koje je potreban fitosanitarni sertifikat za unošenje na teritoriju Crne Gore i za koje je potreban fitosanitarni sertifikat za njihovo unošenje u određene zaštićene zone, u skladu sa listama utvrđenim na osnovu propisa o zdravstvenoj zaštiti bilja; 4) robe iz određenih trećih zemalja u Crnu Goru za koju se primjenjuju mjere privremeno povećan obim službenih kontrola prilikom unošenja, zbog poznatog ili novonastalog rizika ili zato što postoje dokazi da se	Potpuno usklađeno		

dokaza o mogućoj raširenoj ozbiljnoj neusklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2.; (e) životinje i robu koje podliježu hitnim mjerama predviđenim u aktima koji su doneseni u skladu s članom 53. Regulative (EZ) br. 178/2002, članom 261. Regulative (EU) 2016/429 ili članom 28. stavom 1., članom 30. stavom 1., članom 40. stavom 3., članom 41. stavom 3., članom 49. stavom 1., članom 53. stavom 3. i članom 54. stavom 3. Regulative (EU) 2016/2031, prema kojima je pošiljke takvih životinja i robe koje su identifikovane uz pomoć njihovih tarifnih oznaka iz kombinovane nomenklature potrebno podvrgnuti službenim kontrolama pri njihovu ulasku u Uniju; (f) životinje i robu za čiji su ulazak u Uniju utvrđeni uslovi ili mjere putem akata koji su doneseni u skladu s članom 126. odnosno članom 128., ili u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2., prema kojima je potrebno utvrditi usklađenost s tim uslovima ili mjerama pri ulasku životinja ili robe u Uniju. 2. Komisija sprovedbenim aktima: (a) utvrđuje popise u kojima se navode sve životinje i roba iz stava 1. tačaka (a) i (b) i njihove tarifne oznake iz kombinovane nomenklature; i (b) utvrđuje popis robe <i>koja</i> pripada kategoriji iz stava 1 tačke (d), uz navođenje njezinih tarifnih oznaka iz kombinovane nomenklature, i prema potrebi ga ažurira u vezi s rizicima koji su navedeni u toj tački. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 3. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi izmjene ove Regulative u pogledu izmjena kategorija pošiljaka iz stava 1. ovog člana kako bi uključila mješovite proizvode, sijeno i slamu te druge proizvode strogo ograničene na one koji predstavljaju novoutvrđeni ili značajno povećani rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i za okolinu.	možda dešava rašireno ozbiljno nepoštovanje pravila iz člana 2 ovog zakona; 5) životinja i roba koji su predmet hitnih mjera u skladu sa propisima o bezbjednosti hrane, o zdravlju životinja i o zaštitnim mjerama protiv štetnih organizama bilja, u kojima su pošiljke takvih životinja ili robe identifikovane prema njihovim kodovima iz Kombinovane nomenklature, i kojima je zahtjevano sprovođenje službenih kontrola prilikom unošenja u Crnu Goru; 6) životinja i roba čije je unošenje u Crnu Goru predmet uslova ili mjera propisanih u skladu sa čl. 107 i 108 ovog zakona ili u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, za koje je potrebna provjera usklađenosti sa tim uslovima ili mjerama prilikom unošenja u Crnu Goru. (2) Listu životinja i roba koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima iz stava 1 tač. 1, 2 i 4 ovog člana, sa navedenim kodovima iz Kombinovane nomenklature donosi Uprava, ažurira je prema potrebi u odnosu na rizike iz stava 1 tačka 4 ovog člana i objavljuje u Službenom listu i svojoj internet stranici. (3) Kategorije pošiljki iz stava 1 ovog člana mogu se mijenjati kako bi se uključili mješoviti proizvodi, sijeno i slama, kao i drugi proizvodi, strogo ograničeni na one koji predstavljaju novo identifikovan ili značajno povećan rizik po zdravlje ljudi, životinja ili bilja, ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, kao i po životnu sredinu mijenjaju se propisom Ministarstva. (4) Osim ako propisima kojima se utvrđuju mjere ili uslovi iz stava 1 tač. 4, 5 i 6 ovog člana nije drugačije određeno, ovaj član se takođe primjenjuje i na pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, kada su nekomercijalne prirode. (5) Subjekti odgovorni za pošiljku obezbjeđuju da se životinje i roba iz kategorija iz stava 1 ovog člana			
---	--	--	--	--

4. Ako aktima kojima se utvrđuju mjere ili uslovi iz stava 1. tačaka (d), (e) i (f) nije drukčije predviđeno, ovaj se dobijenih primjenjuje i na pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz stava 1. tačaka (a), (b) i (c) kada nisu komercijalne prirode. 5. Subjekti odgovorni za pošiljku osiguravaju da se životinje i roba iz kategorija iz stava 1. prijavljuju radi službenih kontrola na graničnoj kontrolnom mjestu navedenoj u tom stavu.	prezentuje radi službenih kontrola na graničnom kontrolnom mjestu iz tog stava.			
<i>Član 48.</i> Životinje i roba izuzete iz službenih kontrola na graničnim kontrolnim mjestima Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu pravila kojima se utvrđuju slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se sljedeće kategorije životinja i robe izuzimaju iz člana 47. te kada je takvo izuzeće opravdano: (a) roba koja se šalje kao trgovački uzorak ili kao izlošci koji nisu namijenjeni stavljanju na tržište; (b) životinje i roba za znanstvene namjene; (c) roba u prevoznim sredstvima u međunarodnom prometu koja nije istovarena, a namijenjena je za potrošnju posade i putnika; (d) roba koja čini dio osobne prtljage putnika, a namijenjena je za njihovu osobnu potrošnju ili uporabu; (e) male pošiljke robe koje se šalju fizičkim licima i nisu namijenjene stavljanju na tržište; (f) kućni ljubimci kako su definisani u članu 4. tački 11. Regulative (EU) 2016/429; (g) posebno obrađena roba koja ne prelazi količine koje će se odrediti tim delegiranim aktima; (h) kategorije životinja ili robe koje predstavljaju nizak rizik ili ne predstavljaju specifični rizik te za koje stoga nisu potre	Pošiljke životinja i robe koje ne podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim mjestima Član 55 (1) Ministarstvo propisuje bliža pravila, koja donjuju ovaj zakon i koja utvrđuju slučajeve kada i pod kojim uslovima sljedeće kategorije životinja i roba podliježu izuzeću od člana 54 ovog zakona, kao i kada je takvo izuzeće opravdano u odnosu na: 1) robu poslatu kao trgovački uzorci ili kao izložbeni predmeti za sajmove, koji nijesu namijenjeni za stavljanje na tržište; 2) životinje i roba za naučne svrhe; 3) robu na prevoznim sredstvima koja saobraćaju međunarodno, a koja se ne iskrcava i namijenjena je za potrošnju posade i putnika; 4) robu koja čini dio ličnog prtljaga putnika i namijenjena je za njihovu ličnu potrošnju ili upotrebu; 5) male pošiljke robe koje se šalju fizičkim licima i koje nijesu namijenjene stavljanju na tržište; 6) kućne ljubimce kako su definisani propisom o zaraznim bolestima životinja; 7) robu koja je podvrgnuta posebnom tretmanu koja ne prelazi količine utvrđene usvojenim propisom; 8) kategorije životinja ili robe koje predstavljaju nizak rizik ili ne predstavljaju specifičan rizik i za koje kontrole na graničnim kontrolnim mjestima nisu neophodne.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 49.</i> Službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima	Službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima Član 56	Potpuno usklađeno		

1. Radi verifikacije usklađenosti s primjenjivim zahtjevima utvrđenima u pravilima iz člana 1. stava 2., nadležna tijela sprovode službene kontrole nad pošiljkama koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. po prispieću pošiljke na graničnu kontrolnu postaju. Te službene kontrole obuhvaćaju provjere dokumentacije, provjere identiteta i fizičke provjere. 2. Fizičke provjere obavlja, kada se te provjere tiču: (a) životinja, osim akvatičnih životinja, ili mesa i jestivih mesnih nusproizvoda klanja, službeni veterinar, kojem može pomagati osoblje osposobljeno u skladu sa zahtjevima utvrđenim na osnovu stava 5 u veterinarskim pitanjima i koje su u tu svrhu odredila nadležna tijela. (b) vodenih životinja, proizvoda životinjskog porijekla osim onih iz tačke (a) ovog stava, zametnih proizvoda ili nusproizvoda životinjskog porijekla, službeni veterinar ili osoblje osposobljeno u skladu sa zahtjevima utvrđenima na osnovu stava 5. i koje su u tu svrhu odredila nadležna tijela. (c) bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, ovlašćeni službenik za biljno zdravstvo. 3. Nadležna tijela na graničnim kontrolnim mjestima sistemno sprovode službene kontrole nad pošiljkama životinja koje se prevoze i nad prevoznim sredstvima kako bi se verifikovala usklađenost sa zahtjevima u vezi s dobrobiti životinja koji su utvrđeni pravilima iz člana 1. stava 2. Nadležna tijela uspostavljaju sisteme kojima se daje prioritet službenim kontrolama nad životinjama koje se prevoze te smanjuje kašnjenje takvih kontrola. 4. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o praktičnom uređenju za prijavljivanje pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1., prevozne jedinice ili podjedinice koje čine pojedinačnu pošiljku i najveći broj takvih prevoznih jedinica ili podjedinica u svakoj pošiljci, uzimajući u obzir potrebu da se osigura brzo i učinkovito rukovanje pošiljkama i da službene kontrole sprovode nadležna tijela te, prema potrebi, međunarodne standarde.	(1) Radi provjere usklađenosti sa primjenjivim zahtjevima utvrđenim pravilima iz člana 2 ovog zakona, Uprava vrši službene kontrole pošiljki kategorija životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona, po dolasku pošiljke na granično kontrolno mjesto, pri čemu službene kontrole obuhvataju pregle dokumentacije, provjeru identiteta i fizičku provjeru. (2) Fizički pregled iz stava 1 ovog člana, sprovodi se kada se te provjere odnose na: 1) životinje, osim vodenih životinja, ili mesa i jestive mesne inznutrice, od strane službenog veterinara kojem, može pomagati osoblje obučeno u skladu sa zahtjevima utvrđenim u stavu 5 ovog člana u veterinarskim pitanjima i koje je Uprava odredila rješenjem za tu svrhu; 2) vodene životinje, proizvode životinjskog porijekla osim onih iz tačke 1 ovog stava, reproduktivni materijal ili nusproizvoda životinjskog porijekla od strane službenog veterinara ili od strane osoblja obučenog u skladu sa zahtjevima utvrđenim u stavu 5 ovog člana i koje je Uprava odredila za tu svrhu; 3) bilje, biljne proizvode i druge objekte od strane službenog lica za zdravlje bilja. (3) Uprava na graničnim kontrolnim mjestima sistematski vrši službene kontrole pošiljki životinja koje se prevoze, kao i prevoznih sredstava, radi provjere usklađenosti sa zahtjevima o dobrobiti životinja utvrđenim pravilima iz člana 2 ovog zakona i uspostavljaju aranžmane kako bi se dao prioritet službenim kontrolama životinja koje se prevoze i smanjila kašnjenja u takvim kontrolama. (4) Uprava može donijeti pravila o praktičnim aranžmanima za predstavljanje pošiljki kategorija životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, u dijelu transportnih jedinica ili podjedinica koji mogu činiti pojedinačnu pošiljku, kao i o maksimalnom broju takvih transportnih jedinica ili podjedinica u svakoj			
---	---	--	--	--

Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 5. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu pravila kojima se utvrđuju posebni zahtjevi za osposobljavanje osoblja iz stava 2. ovog člana radi obavljanja fizičkih provjera na graničnim kontrolnim mjestima.	pošiljci, uzimajući u obzir potrebu da se osigura brzo i efikasno rukovanje pošiljkama i službene kontrole koje sprovodi Uprava i, gdje je relevantno, međunarodne standarde. (5) Bliže zahtjeve za osposobljavanje lica iz stava 2 ovog člana i opis poslova vezanih za sprovođenje fizičkih provjera na graničnim kontrolnim mjestima propisuje Ministarstvo.			
<i>Član 50.</i> Sertifikati i dokumenti koji prate pošiljke i razdijeljene pošiljke 1. Izvorni službeni sertifikati ili dokumenti, ili njihovi elektronski ekvivalenti, koji prema pravilima iz člana 1. stava 2. moraju pratiti pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47 stava 1., predaju se nadležnim tijelima graničnog kontrolnog mjesta koja ih ondje i čuvaju, osim ako je drukčije predviđeno pravilima iz člana 1 stava 2. 2. Nadležna tijela graničnog kontrolnog mjesta subjektu koji je odgovoran za pošiljku izdaju ovjereni papirnati ili elektronički primjerak službenih sertifikata ili dokumenata iz stava 1. ili, ako je pošiljka razdijeljena, pojedinačno ovjerene primjerke takvih sertifikata ili dokumenata u papirnatom ili elektroničkom obliku. 3. Pošiljke se ne dijele dok se ne sprovedu službene kontrole i dok se zajednički zdravstveni ulazni dokument (ZZUD) iz člana 56. ne dovrši u skladu s članom 56 stavom 5 i članom 57. 4. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144 radi dopune ove Regulative u pogledu pravila kojima se utvrđuju slučajevi u kojima i uslovi pod kojima ZZUD mora pratiti pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. do odredišta.	Sertifikati i dokumenti koji prate pošiljke i podijeljene pošiljke Član 57 (1) Subjekt odgovoran za pošiljku dužan je da obezbjedi da original službenog sertifikata ili dokumenta, ili njihov elektronski ekvivalent, koji se zahtjeva u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, prati pošiljke životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, i da ga dostavi Upravi na graničnom kontrolnom mjestu, koji se tu i čuvaju, osim ako nije drugačije propisano pravilima iz člana 2 ovog zakona. (2) Uprava na graničnom kontrolnom mjestu izdaje subjektu koji je odgovoran za pošiljku, ovjereni papirni ili elektronski primjerak službenog sertifikata ili dokumenata iz stava 1 ovog člana ili ako je pošiljka podijeljena pojedinačno ovjerene kopije takvih sertifikata ili dokumenata u papirnom ili elektronskom obliku. (3) Pošiljka se ne može dijeliti sve dok se ne izvrši službena kontrola i dok se Zajednički zdravstveni ulazni dokument (u daljem tekstu: ZZUD) iz člana 63 ovog zakona ne finalizira u skladu sa članom 63 stav 5 i članom 64 ovog zakona. (4) Ministarstvo bliže propisuje uslove i pravila koja dopunjuju ovaj zakon, određujući slučajeve i uslove pod kojima je ZZUD obavezan da prati pošiljke kategorija životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona do mjesta odredišta.	Potpuno usklađeno		

<i>Član 51.</i> Posebna pravila za službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima 1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu pravila kojima se utvrđuje sljedeće: (a) slučajevi u kojima i uslovi pod kojima nadležna tijela graničnog kontrolnog mjesta mogu odobriti daljnji prijevoz pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. do krajnjeg odredišta dok se ne dobiju rezultati fizičkih provjera, ako su takve provjere potrebne; (b) vremenska ograničenja i sistemi za obavljanje provjera dokumentacije te, prema potrebi, provjera identiteta i fizičkih provjera kategorija životinja i robe koje podliježu službenim kontrolama predviđenima članom 47. stavom 1. koje ulaze u Uniju pomorskim ili zračnim prijevozom iz treće zemlje, kada se te životinje i roba premještaju s plovila ili zrakoplova te se pod carinskim nadzorom prenose na drugo plovilo ili zrakoplov u istoj luci ili zračnoj luci radi pripreme za daljnje putovanje („pretovarene pošiljke”); (c) slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se provjere identiteta i fizičke provjere pretovarenih pošiljaka i životinja koje prispijevaju zračnim ili morskim putem i nastavljaju putovanje istim prevoznim sredstvom mogu obavljati na graničnoj kontrolnom mjestu koja nije granična kontrolna postaja prvog prispjeća u Uniju; (d) slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se tranzit pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. može odobriti i na njima sprovesti određene službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima, uključujući slučajeve i uslove skladištenja robe u posebno odobrenim carinskim skladištima ili u slobodnim zonama; (e) slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se odstupanja od pravila o provjerama identiteta i fizičkim provjerama	Posebna pravila za službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima Član 58 (1) Ministarstvo propisuje bliža pravila: 1) za slučajeve i uslove pod kojima Uprava graničnog kontrolnog mjesta može odobriti dalji prevoz pošiljki koje sadrže kategorije životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona do mjesta konačnog odredišta, dok se čekaju rezultati fizičkih provjera, ukoliko su takve provjere potrebne; 2) vremenske rokove i način obavljanja dokumentacijskog pregleda, i gdje je potrebno, identifikacijskih i fizičkih pregleda kategorija životinja i roba koje podliježu službenim kontrolama iz člana 54 stav 1 ovog zakona, koje se unose u Crnu Goru pomorskim ili vazdušnim putem, kada se te životinje i robe premještaju sa brodova ili aviona i koje se pod carinskim nadzorom transportuju do drugog broda ili aviona u istoj luci ili na istom aerodromu radi pripreme za dalje putovanje (pretovarene pošiljke - <i>transhipped consignments</i>); 3) za slučajeve kada, i za uslove pod kojima se identifikacijski i fizički pregledi pretovarenih pošiljaka i životinja koje prispijevaju vazdušnim ili pomorskim putem i nastavljaju putovanje istim prevoznim sredstvom, mogu obavljati na graničnom kontrolnom mjestu koje nije granično kontrolno mjesto prvog prispjeća u Crnu Goru; 4) za slučajeve kada, i za uslove pod kojima se provoz (tranzit) pošiljki životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona može odobriti i na njima mogu sprovesti određene službene kontrole na graničnim kontrolnim mjestima, uključujući slučajeve i uslove skladištenja roba u posebno odobrenim carinskim skladištima ili u slobodnim zonama; 5) za slučajeve kada, i za uslove pod kojima se primjenjuju odstupanja od pravila o identifikacionim i	Potpuno usklađeno		
--	---	--------------------------	--	--

primjenjuju u vezi s pretovarenim pošiljkama i provozom pošiljaka robe iz člana 47. stava 1. tačke (c). 2. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu pravila kojima se utvrđuju slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se odstupanja od pravila o provjerama dokumentacije primjenjuju u vezi s za preusmjerene pošiljke i tranzitne pošiljke robe iz člana 47. stava 1. tačke (c).	fizičkim pregledima za pretovarene pošiljke i provodne (tranzitne) pošiljke roba iz člana 54 stav 1 tačka 3 ovog zakona; (2) Ministarstvo može detaljnije propisati slučajeve i uslove pod kojima se mogu primijeniti odstupanja od pravila o provjeri dokumentacije za preusmjerene pošiljke i tranzitne pošiljke roba iz člana 54 stav 1 tačka 3 ovog zakona.			
<i>Član 52.</i> Pojedinosti provjera dokumentacije, provjera identiteta i fizičkih provjera Kako bi osigurala jedinstvenu primjenu članova 49, 50 i 51, Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila o postupcima koje je potrebno sprovesti tokom i nakon provjera dokumentacije, provjera identiteta i fizičkih provjera iz navedenih članova, da bi se osiguralo efikasno sprovođenje tih službenih kontrola. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	Detaljna pravila za dokumentacijske, identifikacijske i fizičke preglede Član 59 Kako bi se obezbjedila jedinstvena primjena čl. 56, 57 i 58 ovog zakona, Ministarstvo detaljnije propisuje detaljna pravila o postupcima koji se sprovode tokom i nakon dokumentacijskog, identifikacijskog i fizičkog pregled iz navedenih članova, kako bi se obezbjedilo efikasno sprovođenje tih službenih kontrola.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 53.</i> Službene kontrole koje se ne sprovode na graničnim kontrolnim mjestima 1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu pravila kojima se utvrđuju slučajevi u kojima i uslovi pod kojima: (a) provjere identiteta i fizičke provjere pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. nadležna tijela mogu obavljati na kontrolnim tačkama koje nisu graničnog kontrolnog mjesta, pod uslovom da te kontrolne tačke ispunjavaju zahtjeve predviđene članom 64. stavom 3. i sprovedbenim aktima koji su doneseni u skladu s članom 64. stavom 4.; (b) se fizičke provjere pošiljaka, na kojima su obavljene provjere dokumentacije i provjere identiteta na graničnoj kontrolnom mjestu prvog prispjeća u Uniju, mogu obavljati na drugoj graničnoj kontrolnom mjestu u drugoj državi članici;	Službene kontrole koje se ne sprovode na graničnim kontrolnim mjestima Član 60 (1) Ministarstvo propisuje pravila koja dopunjuju ovaj zakon, utvrđujući slučajeve i uslove: a) pod kojima identifikacijski i fizički pregled pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, Uprava obavlja na kontrolnim mjestima u Crnoj Gori koja nisu granična kontrolna mjesta, pod uslovom da ta kontrolna mjesta ispunjavaju zahtjeve iz člana 70 stav 3 ovog zakona i propisima donesenim u skladu sa članom 70 stav 4 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		

(c) se provjere identiteta i fizičke provjere pošiljaka, na kojima su obavljene provjere dokumentacije na graničnoj kontrolnom mjestu prvog prispjeka u Uniju, mogu obavljati na drugoj graničnoj kontrolnom mjestu u drugoj državi članici; (d) posebne poslove kontrole mogu obavljati carinska tijela ili druga tijela javne vlasti, u mjeri u kojoj te poslove već ne potpadaju pod nadležnost tih tijela, nad: i. pošiljkama iz člana 65. stava 2.; ii. ličnim prtljagom putnika; iii. robom naručenom putem prodaje preko ugovora na daljinu, među ostalim telefonski ili putem interneta; iv. kućnim ljubimcima koji ispunjavaju uslove utvrđene članom 5 Regulative (EU) br. 576/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta; (e) se provjere dokumentacije pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz člana 47. stava 1. tačke (c) mogu obavljati na udaljenosti od graničnog kontrolnog mjesta. 2. Član 56. stav 3. tačka (b), član 57. stav 2. tačka (a), član 59. stav 1., član 60. stav 1. tačke (a) i (d) te članovi 62. i 63. takođe se primjenjuju na kontrolne tačke iz stava 1 tačke (a) ovog člana.	b) za određene poslove kontrole koje mogu vršiti carinski ili policijski organi, u slučaju kada ti poslovi nisu iz njihove nadležnosti, nad: – pošiljkama iz člana 71 stav 2 ovog zakona; – ličnim prtljagom putnika; – robom naručenom putem prodaje preko ugovora na daljinu, među ostalim telefonski ili putem interneta; – kućnim ljubimcima koji ispunjavaju uslove za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca; e) dokumentacijski pregled pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih objekata iz člana 54 stav 1 tačka c) ovog zakona koji se mogu vršiti na lokaciji u Crnoj Gori koja je udaljena od graničnog kontrolnog mjesta. (2) Odredbe člana 63 stav 3 tačka 2, člana 64 stav 2 tačka 1, člana 65 stav 1, član 66 stav 1 tač. 1 i 4, kao i čl. 68 i 69 ovog zakona primjenjuju se na kontrolnim mjestima iz stava 1 tačka 1 ovog člana.			
<i>Član 54.</i> Učestalost provjera dokumentacije, provjera identiteta i fizičkih provjera 1. Sve pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47 stava 1 podliježu provjerama dokumentacije. 2. Učestalost provjera identiteta i fizičkih provjera koje se obavljaju nad pošiljkama koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47 stava 1 zavisi od riziku koji svaka životinja, roba ili kategorija životinja ili robe predstavlja za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetskim modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i za okolinu.	Učestalosti dokumentacijskog, identifikacijskog i fizičkog pregleda Član 61 (1) Sve pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, podliježu dokumentacijskom pregledu. (2) Učestalost sprovođenja identifikacijskih i fizičkih pregleda nad pošiljkama koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, zavisi od rizika koji svaka životinja, roba ili kategorija životinja ili robe predstavlja za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja, ili u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i za životnu sredinu.	Potpuno usklađeno		

3. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila za ujednačenu primjenu odgovarajuće stope učestalosti iz stava 2. Tim se pravilima osigurava da je ta učestalost viša od nulte te se njima utvrđuju: (a) kriterijumi i postupci za određivanje i mijenjanje stopa učestalosti provjera identiteta i fizičkih provjera pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. tačaka (a), (b) i (c) i za njihovo prilagođavanje stepenu rizika koji je povezan s tim kategorijama, uzimajući u obzir: i. informacije koje je Komisija prikupila u skladu s članom 125. stavom 1.; ii. ishod kontrola koje su proveli stručnjaci Komisije u skladu s članom 120. stavom 1.; iii. dotadašnje rezultate subjekata u vezi s usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2.; iv. podatke i informacije prikupljene putem sistema za upravljanje informacijama za službene kontrole (IMSOC) iz člana 131.; v. dostupne naučne ocjene; i vi. sve druge informacije u vezi s rizikom koji se povezuje s kategorijama životinja i robe; (b) uslovi u kojima države članice mogu povećati stopu učestalosti provjera identiteta i fizičkih provjera utvrđenih u skladu s tačkom (a) kako bi se u obzir uzeli lokalni činioci rizika; (c) postupci osiguravanja da se stope učestalosti provjera identiteta i fizičkih provjera koje su utvrđene u skladu s tačkom (a) primjenjuju blagovremeno i ujednačeno. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 4. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila o: (a) učestalosti provjera identiteta i fizičkih provjera za kategorije robe iz člana 47. stava 1. tačke (d); i (b) učestalosti provjera identiteta i fizičkih provjera za kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. tačaka (e) i (f) ako to nije već utvrđeno aktima iz navedenih tačaka.	(3) Ministarstvo bliže propisuje ujednačenu primjenu odgovarajuće stope učestalosti iz stava 2 ovog člana koja obezbjeđuju da učestalost bude veća od nulte, a kojima se utvrđuju: 1) kriterijumi i procedure za određivanje i modifikaciju stope učestalosti identifikacijskih i fizičkih pregleda pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, radi njihovog usklađivanja u odnosu na nivo rizika povezan sa tim kategorijama pri čemu se naročito uzimaju u obzir: – prikupljene informacija o sistemima kontrole trećih zemalja; – rezultati prethodnih kontrola u trećim zemljama; – dosadašnji zapisi subjekta u vezi sa poštovanjem pravila iz člana 2 ovog zakona; – podaci i informacije prikupljene putem sistema za upravljanje informacijama za službene kontrole o robama kojse se unose u Crnu Goru (gdje je primjenjivo); – dostupne naučne procjene; i – sve druge informacije o riziku povezanom sa kategorijama životinja i roba; 2) uslove pod kojima Crna Gora može da poveća učestalost identifikacijskih i fizičkih pregleda pošiljki utvrđenu u skladu sa tačkom 1 ovog stava, radi uzimanja u obzir lokalnih faktora rizika; 3) procedure kojima se obezbjeđuje da se učestalost provjera identifikacijskih i fizičkih pregleda utvrđenih u skladu sa tačkom 1 ovog stava primjenjuje blagovremeno i na dosljedan način; 4) učestalost identifikacijskih i fizičkih pregleda pošiljki roba iz člana 54 stav 1 tačka 4 ovog zakona; 5) učestalost identifikacijskih i fizičkih pregleda za kategorije životinja i roba iz člana 54 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, ukoliko to već nije propisano propisima iz tih tačaka.			
---	---	--	--	--

Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145 stava 2.				
Član 55 Odluke o pošiljkama 1. Nadležna tijela nakon provedbe službenih kontrola, uključujući provjere dokumentacije te, prema potrebi, provjere identiteta i fizičke provjere, donose odluku o svakoj pošiljci koja sadrži kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1., u kojoj navodi je li pošiljka usklađena s pravilima iz člana 1. stava 2. te, prema potrebi, s primjenjivim carinskim postupkom. 2. Odluke o pošiljkama donosi: (a) službeni veterinar ako se tiču životinja, proizvoda životinjskog porijekla, reproduktivni materijal ili nusproizvoda životinjskog porijekla ; ili (b) ovlašćeni službenik za biljno zdravstvo ako se tiču bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta. 3. Odstupajući od stava 2. tačke (a), nadležna tijela mogu odlučiti da odluku o pošiljkama proizvoda ribarstva, živih školjaka, živih bodljikaša, živih plaštaša i živih morskih puževa namijenjenih prehrani ljudi, donese primjereno osposobljeno osoblje, koje su posebno u tu svrhu odredila nadležna tijela.	Odluke o pošiljkama Član 62 (1) Nakon sprovedenih službenih kontrola, uključujući dokumentacijski i prema potrebi, identifikacijski i fizički pregled, Uprava, o svakoj pošiljci koja sadrži kategoriju životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, donosi odluku u kojoj se navodi da li je pošiljka usaglašena sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i gdje je relevantno sa primjenjivim carinskim postupkom. (2) Odluke o pošiljkama donosi: 1) službeni veterinar, za životinje, proizvode životinjskog porijekla, reproduktivni materijal ili nusproizvode životinjskog porijekla, ili 2) službeno lice za zdravlje bilja za bilje, biljne proizvode i druge objekte. (3) Izuzetno od stava 2 tačka 1 ovog člana, Uprava može da odluči da odluku o pošiljkama proizvoda ribarstva, živih školjaka, živih bodljikaša, živih plaštaša i živih morskih puževa namijenjenih za ishranu ljudi, donosi osoblje koje je odgovarajuće obučeno i određeno od strane Uprave za tu svrhu.	Potpuno usklađeno		
Član 56. Upotreba zajedničkog zdravstvenog ulaznog dokumenta (ZZUD) od strane subjekta i nadležnih tijela 1. Za svaku pošiljku koja sadrži kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. subjekt koji je odgovoran za pošiljku ispunjava odgovarajući dio ZZUD-a u kojem navodi informacije potrebne za trenutnu i potpunu identifikaciju pošiljke i njenog odredišta. 2. Upućivanja na ZZUD u ovoj Regulativi odnose se i na njegov elektronski ekvivalent. 3. ZZUD upotrebljavaju:	Upotreba zajedničkog zdravstvenog ulaznog dokumenta (ZZUD) od strane subjekta i Uprave Član 63 (1) Subjekt, odgovoran za pošiljku dužan je, da za svaku pošiljku koja sadrži kategoriju životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, ispuni odgovarajući dio ZZUD -a, i na taj način izvrši prethodnu najavu Upravi na graničnom kontrolnom mjestu prije fizičkog dolaska takve pošiljke, u kom se navode informacije potrebne za trenutnu i potpunu identifikaciju pošiljke i njenog odredišta. (2) ZZUD kao način najave iz stava 1 ovog člana može biti u papirnoj formi ili elektronskom ekvivalentu. (3) ZZUD iz stava 1 ovog člana je dokument koji koriste	Potpuno usklađeno		

(a) subjekti odgovorni za pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. kako bi nadležna tijela granične kontrolnog mjesta unaprijed obavijestili o dolasku tih pošiljaka; i (b) nadležna tijela graničnog kontrolnog mjesta za: i. evidentiranje ishoda provedenih službenih kontrola i svih odluka koje su donesene na tom osnovu, uključujući odluku o odbijanju pošiljke; ii. slanje informacija iz podtačke i. preko sistema IMSOC. 4. Prije fizičkog prispjeća pošiljke u Uniju subjekti koji su odgovorni za pošiljke u skladu sa stavom 3 tačkom (a) unaprijed obavještavaju nadležna tijela graničnog kontrolnog mjesta ispunjavanjem i podnošenjem relevantnog dijela ZZUD-a u sistem IMSOC. 5. Nadležna tijela graničnog kontrolnog mjesta dovršavaju ZZUD čim: (a) se sprovedu sve službene kontrole koje se zahtijevaju članom 49. stavom 1.; (b) su dostupni rezultati fizičkih provjera, kada su takve provjere potrebne; i (c) se donese odluka o pošiljci u skladu s članom 55. i upiše u ZZUD.	1) subjekti odgovorni za pošiljke koje sadrže kategorije i robe iz člana 53 stava 1 ovog zakona, kako bi unaprijed obavijestili Upravu na graničnom kontrolnom mjestu o dolasku tih pošiljaka; i 2) Uprava na graničnom kontrolnom mjestu radi: - evidentiranja rezultata sprovedenih službenih kontrola i svih donesenih odluka, uključujući odluku o odbijanju pošiljke; i - dostavljana informacija iz prve alineje ove tačke putem informacionih sistema kada je to primjenjivo. (4) Prije fizičkog prispjeća pošiljke na granično kontrolno mjesto subjekti odgovorni za pošiljku iz stava 3 tačka 1 ovog člana, dužni su da unaprijed obavijeste Upravu na graničnom kontrolnom mjestu ispunjavanjem i podnošenjem odgovarajućeg dijela ZZUD -a. (5) Uprava na graničnom kontrolnom mjestu finalizira odgovarajući dio ZZUD -a odmah nakon: 1) sprovođenja svih službenih kontrola u skladu sa članom 56 stav 1 ovog zakona; 2) dobijanja rezultata fizičkih pregleda, kada je takav pregled potreban; i 3) donošenja odluke o pošiljci u skladu sa članom 62 ovog zakona i upisivanja u ZZUD i evidentiranja sprovedene službene kontrole i donešene odluke. (6) Ministarstvo propisuje: 1) format ZZUD -a i uputstva za njegovo predstavljanje i korištenje, uzimajući u obzir relevantne međunarodne standarde; 2) minimalne vremenske zahtjeve za prethodno obavještavanje o pošiljkama od strane subjekata odgovornih za pošiljku, iz člana 62 stav 3 tačka 1 ovog zakona, radi omogućavanja Upravi na graničnom kontrolnom mjestu da pravovremeno i efikasno obavi službene kontrole.			
<i>Član 57.</i> Upotreba ZZUD-a od strane carinskih tijela	Upotreba ZZUD -a od strane carinskih organ Član 64			

1. Za stavljanje pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47 stava 1 u carinski postupak i rukovanje njima, uključujući ulazak ili rukovanje u carinskim skladištima ili slobodnim zonama, zahtijeva se da subjekt odgovoran za pošiljku carinskim tijelima preda ZZUD, ne dovodeći u pitanje izuzeća iz člana 48. i pravila iz članova 53. i 54. U toj fazi ZZUD mora biti propisno dovršen u sistemu IMSOC od strane nadležnih tijela graničnog kontrolnog mjesta. 2. Carinska tijela: (a) ne dozvoljavaju stavljanje pošiljke u carinski postupak koji je različit od onoga koji su naznačila nadležna tijela graničnog kontrolnog mjesta; i (b) ne dovodeći u pitanje izuzeća iz člana 48. i pravila iz članova 53. i 54., dopuštaju puštanje pošiljke u slobodni promet tek nakon predavanja propisno dovršenog ZZUD-a kojim se potvrđuje da je pošiljka u skladu s primjenjivim pravilima iz člana 1 stava 2. 3. Kada se izrađuje carinska deklaracija za pošiljku koja sadrži kategorije životinja ili robe iz člana 47 stava 1, a ZZUD nije predat, carinska tijela zadržavaju pošiljku i odmah obavještavaju nadležna tijela graničnog kontrolnog mjesta. Nadležna tijela preduzimaju potrebne mjere u skladu s članom 66. stavom 6.	(1) Stavljanje pošiljki kategorija životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona u carinski postupak, uključujući njihov unos ili rukovanje u carinska skladišta ili slobodne zone, uslovljeno je podnošenjem ZZUD carinskim organima od strane subjekta odgovornog za pošiljku, kojim se potvrđuje odluka donijeta od strane Uprave, ne dovodeći u pitanje izuzeća iz člana 55 i pravila iz čl. 60 i 61 ovog zakona, a toj fazi ZZUD mora biti uredno zaključen od strane Uprave graničnog kontrolnog punkta. (2) Carinski organi: a) ne smiju da stave pošiljku u carinski postupak koji je različit od postupka koji je označila Uprava na graničnom kontrolnom mjestu; i b) dozvoljavaju stavljanje pošiljke u slobodni promet tek nakon dostavljanja propisno finaliziranog ZZUD -a i odluke kojom se potvrđuje da je pošiljka u skladu sa primjenjivim pravilima iz člana 2 ovog zakona, ne dovodeći u pitanje izuzetke iz člana 55 ovog zakona i pravila iz čl. 60 i 61 ovog zakona. (3) Pri pripremi carinske deklaracije za pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stava 1 ovog zakona, a ZZUD i odluka nisu prezentovani, carinski organ zadržava pošiljku i odmah obavještava Upravu na graničnom kontrolnom mjestu koji preduzima mjere u skladu sa članom 72 stav 11 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 58.</i> Format, rokovi i posebna pravila za upotrebu ZZUD-a Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila o: (a) formatu ZZUD-a i uputama za njegovo predavanje i upotrebu, uzimajući u obzir relevantne međunarodne norme; i (b) minimalnom roku za prethodno obavještenje o pošiljkama od strane subjekata koji su odgovorni za pošiljku kako je predviđeno u članu 56. stavu 3. tački (a) kako bi se nadležnim tijelima graničnog kontrolnog mjesta omogućila pravodobna i djelotvorna provedba službenih kontrola.	Upotreba zajedničkog zdravstvenog ulaznog dokumenta (ZZUD) od strane subjekta i Uprave Član 63 (6) Ministarstvo propisuje: a) format ZZUD -a i uputstva za njegovo predavljanje i korištenje, uzimajući u obzir relevantne međunarodne standarde; i b) minimalne vremenske zahtjeve za prethodno obavještanje o pošiljkama od strane subjekata odgovornih za pošiljku, iz člana 62 stav 3 tačka 1 ovog zakona, radi omogućavanja Upravi na graničnom	Potpuno usklađeno		

Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	kontrolnom mjestu da pravovremeno i efikasno obavi službene kontrole.			
<i>Član 59.</i> Određivanje graničnih kontrolnih postaja 1. Države članice određuju graničnog kontrolnog mjesta za sprovođenje službenih kontrola nad jednom ili više kategorija životinja i robe iz člana 47. stava 1. 2. Države članice obavještavaju Komisiju prije određivanja graničnog kontrolnog mjesta. To obavještenje uključuje sve informacije koje su Komisiji potrebne da verifikuje ispunjenje predložene granične kontrolne stanice u smislu minimalnih zahtjeva utvrđenih u članu 64. 3. U roku od tri mjeseca od primanja obavještenja iz stava 2. Komisija obavještava državu članicu: (a) o tome zavisi li određivanje predloženo granično kontrolno mjesto o povoljnom ishodu kontrole koju sprovode stručnjaci Komisije u skladu s članom 116. kako bi verifikovali usklađenost s minimalnim zahtjevima utvrđenim u članu 64.; i (b) o datumu takve kontrole, koja se provodi najkasnije šest mjeseci od obavještenja. 4. Ako je Komisija, u skladu sa stavom 3., obavijestila državu članicu da kontrola nije potrebna, država članica može nastaviti s određivanjem. 5. Država članica odgađa određivanje graničnog kontrolnog mjesta dok je Komisija ne obavijesti o povoljnom ishodu kontrole. Komisija priopćuje ishod svoje kontrole kako je navedeno u stavu 3. tački (a) najkasnije tri mjeseca od datuma te kontrole.	Određivanje graničnih kontrolnih mjesta Član 65 (1) Uprava određuje granična kontrolna mjesta za sprovođenje službenih kontrola nad pošiljkama životinja i roba iz člana 54 stava 1 ovog zakona. (2) Crna Gora prije određivanja graničnog kontrolnog mjesta iz stava 1 ovog člana, dostavlja Evropskoj komisiji obavještenje koje sadrži sve informacije koje su neophodne Evropskoj komisiji da verifikuje ispunjenje minimalnih zahtjeva utvrđenih u članu 70 ovog zakona za predloženo granično kontrolno mjesto. (3) Granično kontrolno mjesto iz stava 2 ovog člana može započeti sa radom nakon pozitivnog mišljenja Evropske komisije.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 60.</i> Popisivanje graničnih kontrolnih postaja 1. Svaka država članica na internetu objavljuje ažurirane popise graničnih kontrolnih mjesta na svom državnom području, uz navođenje sljedećih informacija o svakom graničnom kontrolnom mjestu: (a) podataka za kontakt; (b) radnog vremena;	Listing graničnih kontrolnih mjesta Član 66 (1) Uprava objavljuje na svojoj internet stranici ažurirane liste graničnih kontrolnih mjesta na cjelokupnom državnom području i navodi o svakom graničnom kontrolnom mjestu sljedeće informacije: 1) podatke za kontakt; 2) radno vrijeme;	Potpuno usklađeno		

(c) tačne lokacije i radi li se o lučkoj, zrakoplovnoj, željezničkoj ili cestovnoj ulaznoj tački; i (d) kategorija životinja i robe iz člana 47. stava 1. za koje je određena. 2. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila o formatu, kategorijama, skraćenicama za oznake i drugim informacijama koje države članice trebaju upotrebljavati na popisima graničnih kontrolnih mjesta. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145 stava 2.	3) tačnu lokaciju, uz navođenje da li se radi o luci, aerodromu, željeznici ili drumskom mjestu; i 4) o kategorijama životinja i robe iz člana 54 stava 1 ovog zakona, za koje je to kontrolno mjesto određeno. (2) Bliža pravila o obrascu, kategorijama, skraćenicama za označavanja i drugim informacijama koje će se koristiti na listama graničnih kontrolnih mjesta propisuje Ministarstvo.			
<i>Član 61.</i> Povlačenje odobrenja za postojeće subjekte granične kontrole i njihovo ponovno određivanje 1. Odobrenje graničnih inspeksijskih mjesta u skladu s članom 6 Direktive 97/78/EZ i članom 6 Direktive 91/496/EEZ, određivanje mjesta ulaska u skladu s članom 5 Regulative (EZ) br. 669/2009 i članom 13.c stavom 4 Direktive 2000/29/EZ te određivanje mjesta prvog unosa u skladu s članom 5 Regulative Komisije (EU) br. 284/2011 povlači se. 2. Države članice u skladu s članom 59. stavom 1 mogu kao granično kontrolno mjesto ponovno odrediti granična inspeksijska mjesta, određena mjesta ulaska, mjesta ulaska i mjesta prvog unosa iz stava 1. ovog člana pod uslovom da su ispunjeni minimalni zahtjevi iz člana 64. 3. Član 59. stavovi 2., 3. i 5. ne primjenjuju se na ponovno određivanje iz stava 2. ovog člana.	Povlačenje odobrenja za granično kontrolno mjesto, preimenovanje i ponovno određivanje Član 67 (1) Uprava može da ukine, preimenuje postojeća ili odredi nova granična kontrolna mjesta. (2) Način ukidanja, preimenovanja postojećih ili određivanja novih graničnih kontrolnih mjesta propisuje Ministarstvo.	Potpuno usklađeno		

<i>Član 62.</i> Povlačenje određenja graničnih kontrolnih postaja 1. Ako granična kontrolna mjesta prestanu ispunjavati zahtjeve iz člana 64., države članice: (a) povlače određenje predviđeno u članu 59 stavu 1 za sve ili za određene kategorije životinja i robe za koje su graničnog kontrolnog mjesta bile određene; i (b) ta granična kontrolna mjesta brišu s popisa iz člana 60. stava 1. za kategorije životinja i robe za koje je određenje povučeno. 2. Države članice obavještavaju Komisiju i druge države članice o povlačenju određenja graničnog kontrolnog mjesta kako je predviđeno u stavu 1. I razlozima tog povlačenja. 3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu slučajeva u kojima i postupaka kojima se granično kontrolno mjesto, za koje je određenje povučeno samo djelomično u skladu sa stavom 1. tačkom (a) ovog člana, mogu ponovno odrediti odstupajući od člana 59. 4. Ovim članom ne dovodi se u pitanje nadležnost država članica da odlučuju o povlačenju određenja graničnih kontrolnih mjesta zbog drugih razloga osim onih koji su navedeni u ovoj Regulativi.	Povlačenje odobrenja graničnim kontrolnim mjestima Član 68 (1) Uprava uklanja sa liste granično kontrolno mjesto iz člana 66 stav 1 ovog zakona i povlači odobrenje za granično kontrolno mjesto iz člana 65 stav 1 ovog zakona, u celini ili za pojedine kategorije životinja i robe za koje je bilo određeno, kada to mjesto prestane da ispunjava uslove iz člana 70 ovog zakona. (2) Uprava obavještava Evropsku komisiju i druge države o povlačenju odobrenja graničnog kontrolnog mjesta iz stava 1 ovog člana i o razlozima povlačenja. (3) Ministarstvo bliže propisuje slučajeve i postupke prema kojima granična kontrolna mjesta, za koje je odobrenje djelimično povučeno u skladu sa stavom 1 ovog člana, mogu biti ponovo odebrena, odstupajući od člana 65 ovog zakona. (4) Ministarstvo na predlog Uprave može da odluči o ukidanju određenih graničnih kontrolnih mjesta iz člana 66 stav 1 ovog zakona, zbog drugih razloga osim onih koji su navedeni u ovom zakonu.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 63.</i> Suspenzija određenja graničnih kontrolnih postaja 1. Država članica suspenduje određenje graničnog kontrolnog mjesta i nalaže zaustavljanje njenih aktivnosti, za sve ili za određene kategorije životinja i robe za koje je bila određena, u slučajevima kada takve aktivnosti mogu prouzrokovati rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu. U slučaju ozbiljnog rizika suspenzija ima trenutni učinak. 2. Države članice odmah obavještavaju Komisiju i druge države članice o svakoj suspenziji određenja graničnog kontrolnog mjesta i razlozima takve suspenzije.	Suspenzija određenja graničnih kontrolnih mjesta Član 69 (1) Uprava će da suspenduje određeno granično kontrolno mjesto i da zabrani aktivnosti na tom graničnom kontrolnom mjestu, u slučajevima kada postoji ozbiljan rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i za životnu sredinu, za sve ili za određene kategorije životinja i robe za koje je to granično kontrolno mjesto bilo određeno. (2) U slučaju ozbiljnog rizika, suspenzija iz stava 1 ovog člana odmah stupa na snagu.	Potpuno usklađeno		

3. Države članice navode suspenziju određenja graničnog kontrolnog mjesta u popisima iz člana 60. stava 1. 4. Države članice ukidaju suspenziju iz stava 1 čim: (a) nadležna tijela utvrde da rizik iz stava 1. više ne postoji; i (b) obavijeste Komisiju i druge države članice o informacijama na osnovu kojih je suspenzija ukinuta. 5. Ovim članom ne dovodi se u pitanje nadležnost država članica da odlučuju o suspenziji određenja graničnog kontrolnog mjesta zbog drugih razloga osim onih koji su navedeni u ovoj Regulativi.	(3) Uprava obavještava Evropsku komisiju o suspenziji odobrenja graničnih kontrolnih mjesta iz stava 1 ovog člana i razlozima suspenzije. (4) Uprava na listi graničnih kontrolnih mjesta iz člana 66 stav 1 ovog zakona navodi suspenziju određenog graničnog kontrolnog mjesta. (5) Uprava ukida suspenziju iz stava 1 ovog člana: 1) kad utvrdi da rizik iz stava 1 ovog člana više ne postoji; i 2) obavještava Evropsku komisiju i druge države o informacijama na osnovu kojih je suspenzija ukinuta. (6) Crna Gora može da odluči o suspenziji određenih graničnih kontrolnih mjesta iz člana 66 stav 1 ovog zakona zbog drugih razloga osim onih koji su navedeni u ovom zakonu.			
<i>Član 64.</i> Minimalni zahtjevi za granična kontrolna mjesta 1. Granična kontrolna mjesta u neposrednoj su blizini tačke ulaska u Uniju i na mjestu koje su carinska tijela odredila u skladu s članom 135. stavovima 1. i 2. Regulative (EU) br. 952/2013 ili u slobodnoj zoni. 2. Komisija je ovlaštena da donosi delegirane akte u skladu s članom 144 radi dopune ove Regulative u pogledu slučajeva i uslova u kojima granično kontrolno mjesto može biti na udaljenosti koja nije u neposrednoj blizini tačke ulaska u Uniju u slučajevima specifičnih geografskih ograničenja. 3. Graničnog kontrolnog mjesta imaju: (a) dovoljan broj odgovarajuće kvalificiranog osoblja; (b) prostore ili druge objekte primjerene naravi i količini kategorija životinja i robe kojima se rukuje; (c) opremu i prostore ili druge objekte koji omogućuju sprovođenje službenih kontrola nad svakom kategorijom životinja i robe za koje je granična kontrolna postaja određena; (d) uspostavljene sisteme kojima se prema potrebi osigurava pristup drugoj opremi, prostorima i uslugama koje su	Minimalni zahtjevi za granična kontrolna mjesta Član 70 (1) Granična kontrolna mjesta moraju, da se nalaze u neposrednoj blizini tačke unosa u Crnu Goru i na mjestu koje su odredili carinski organi u skladu sa carinskim propisima ili se nalaze u slobodnoj zoni. (2) Vlada može donijeti pravila koja dopunjuju ovaj zakon u pogledu slučajeva i uslova pod kojima se, odstupajući od stava 1 ovog člana, granična kontrolna mjesta mogu nalaziti na udaljenosti koja nije u neposrednoj blizini tačke unosa u Crnu Goru u slučajevima specifičnih geografskih ograničenja. (3) Granično kontrolno mjesto treba da ima: 1) dovoljan broj odgovarajućih kvalifikovanih lica; 2) prostorije ili druge objekte primjerene vrsti i količini kategorija životinja i robe kojima se rukuje na tom graničnom kontrolnom mjestu; 3) opremu i prostorije ili druge objekte koji omogućavaju izvođenje službenih kontrola nad svakom kategorijom životinja i robe za koje je granično kontrolno mjesto određeno;	Potpuno usklađeno		

potrebne za primjenu mjera preduzetih u skladu s članovima 65., 66. i 67. u slučajevima sumnje u neusklađenost, neusklađenih pošiljaka ili pošiljaka koje predstavljaju rizik; (e) postupke u slučaju izvanrednih okolnosti kojima se osigurava neometana provedba službenih kontrola i djelotvorna primjena mjera preduzetih u skladu s članovima 65., 66 i 67. u slučajevima nepredvidivih i neočekivanih uslova ili događaja; (f) tehnologiju i opremu koja je potrebna za učinkovit rad sistema IMSOC te, prema potrebi, drugih računalnih sistema za upravljanje informacijama koji su potrebni za rukovanje i razmjenu podataka i informacija; (g) pristup uslugama službenih laboratorija koji mogu osigurati analitičke, ispitivačke i dijagnostičke rezultate u odgovarajućim rokovima te su opremljeni alatima informacijske tehnologije potrebnima za osiguravanje unošenja rezultata obavljenih analiza, ispitivanja ili dijagnostike u sistem IMSOC, prema potrebi; (h) odgovarajuće sisteme za pravilno rukovanje različitim kategorijama životinja i robe i za sprečavanje rizika koji mogu nastati zbog unakrsne kontaminacije; i (i) sisteme za ispunjavanje relevantnih biosigurnosnih normi kako bi se spriječilo širenje bolesti u Uniju. 4. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi detaljna pravila o zahtjevima iz stava 3. ovog člana kako bi se u obzir uzele posebne značajke i logističke potrebe povezane s provedbom službenih kontrola te primjenom mjera preduzetih u skladu s članom 66. stavovima 3. i 6. te članom 67. u vezi s različitim kategorijama životinja i robe iz člana 47. stava 1. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 5. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu slučajeva i uslova u kojima granična kontrolna mjesta određena za uvoz	4) uspostavljene sisteme kojima se, po potrebi, obezbjeđuje pristup drugoj opremi, prostorijama i uslugama koje su potrebne za primjenu mjera iz čl. 71, 72 i 73 ovog zakona, u slučajevima sumnje na neusaglašenost pošiljke, neusaglašenu pošiljku ili kada pošiljka predstavlja rizik; 5) procedure u slučaju kriznih situacija koje obezbjeđuju neometano sprovođenje službenih kontrola i efikasnu primjena mjera iz čl. 71, 72 i 73 ovog zakona, u slučajevima nepredvidivih i neočekivanih uslova ili događaja; 6) tehnologiju i opremu koja je potrebna za računarske sisteme za upravljanje informacijama potrebnih za rukovanje i razmjenu podataka i informacija; 7) pristup uslugama službenih laboratorija koje sposobne da obezbjede rezultate analitike, testiranja i dijagnostiku u odgovarajućim rokovima i koje su opremljene alatima informacione tehnologije koja je potrebna za obezbjeđivanje unošenja rezultata obavljenih analiza, testiranja ili dijagnostike, u informacione sisteme kada je to primjenjivo; 8) odgovarajuće aranžmane za pravilno rukovanje različitim kategorijama životinja i robe i za sprečavanje rizika koji mogu nastati zbog unakrsne kontaminacije; i 9) sisteme za obezbjeđivanje usklađenosti sa relevantnim biosigurnosnim standardima za sprečavanje širenja bolesti u Crnu Goru. (4) Ministarstvo propisuje: 1) detaljnije zahtjeve koji se odnose na karakteristike i logističke potrebe u vezi sa sprovođenjem službenih kontrola i primjenom mjera preduzetih u skladu sa članom 72 st. 3, 4 i 6 do 11 i članom 73 ovog zakona, za različite kategorije životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona; 2) slučajeve i uslove u kojima granična kontrolna mjesta određena za uvoz neobrađenih trupaca i rezanog i sjeckanog obrađenog drveta, mogu biti izuzeta od jedne			
---	---	--	--	--

neobrađenih trupaca te rezanog drva i sječke mogu biti izuzete od jedne ili više obaveza iz stava 3. ovog člana kako bi se u obzir uzele potrebe nadležnih tijela zaduženih za službene kontrole koja djeluju pod specifičnim geografskim ograničenjima, osiguravajući pritom pravilno sprovođenje kontrola.	ili više obaveza iz stava 3 ovog člana kako bi se u obzir uzele potrebe Uprave zadužene za službene kontrole koji posluje pod specifičnim geografskim ograničenjima, uz istovremeno osiguravanje pravilne primjene kontrola.			
Odjeljak III. Postupanje u slučaju sumnje u neusklađenost i neusklađenosti životinja i robe koje ulaze u Uniju <i>Član 65.</i> Sumnja u neusklađenost i pojačane službene kontrole 1. U slučaju sumnje u neusklađenost pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 44 stava 1 i člana 47 stava 1 s pravilima iz člana 1 stava 2, nadležna tijela sprovode službene kontrole kako bi potvrdila ili uklonila tu sumnju. 2. Pošiljke životinja i robe za koje subjekti nisu prijavili da sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47 stava 1 podliježu službenim kontrolama od strane nadležnih tijela kada ona imaju razloga vjerovati da su takve kategorije životinja ili robe prisutne u pošiljci. 3. Nadležna tijela službeno zadržavaju pošiljke iz stava 1 i 2 do ishoda službenih kontrola koje su predviđene tim stavovima. Prema potrebi te se pošiljke izoliraju ili stavljaju u karantenu, a životinjama se pruža zaštita, hrana, voda i, prema potrebi, liječenje do ishoda službenih kontrola. 4. Kada nadležna tijela imaju razloga sumnjati u prevarne ili obmanjujuće prakse subjekta koji je odgovoran za pošiljku ili na osnovu službenih kontrola smatraju da su pravila iz člana 1. stava 2. ozbiljno ili ponovo prekršena, prema potrebi te uz mjere iz člana 66. stava 3. pojačavaju službene kontrole nad pošiljkama istog porijekla odnosno namjene. 5. Nadležna tijela putem sistema IMSOC obavještavaju Komisiju i države članice o svojoj odluci o sprovođenju pojačanih službenih kontrola, kako je predviđeno u stavu 4 ovog člana, uz navođenje razloga za svoju odluku. 6. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila o postupcima za koordinisano sprovođenje pojačanih	Postupci u slučaju sumnje na neusklađenost sa propisima i pojačane službene kontrole životinja i roba koje se unose u Crnu Goru Član 71 (1) U slučaju sumnje na neusklađenost pošiljke životinja i robe iz člana 51 stav 1 i člana 54 stav 1 ovog zakona sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, Uprava sprovodi službene kontrole sa ciljem potvrđivanja ili otklanjanja te sumnje. (2) Pošiljke životinja i robe koje subjekti ne prijave da sadrži kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona, podliježu službenim kontrolama od strane Uprave kada postoji razlog za vjerovanje da se takve kategorije životinja ili robe nalaze u pošiljci. (3) Uprava službeno će zadržati pošiljke iz st. 1 i 2 ovog člana do završetka službenih kontrola predviđenih tim stavovima, a kada je to potrebno, pošiljke će biti izolovane ili stavljene u karantin, uz osiguravanje da životinjama bude pružena zaštita, hrana, voda i, gdje je neophodno, liječenje sve dok rezultati službenih kontrola ne budu dostupni. (4) Kada Uprava posumnja na prevarne ili obmanjujuće radnje od strane subjekta odgovornog za pošiljku ili ako službene kontrole daju osnov za vjerovanje da su pravila iz člana 2 ovog zakona ozbiljno ili ponovljeno prekršena, Uprava će, kada je to primjereno, pojačati službene kontrole nad pošiljkama istog porijekla ili namjene, pored mjera iz člana 72 stav 4 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		

službenih kontrola iz stava 4. i 5. ovog člana od strane nadležnih tijela. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.				
Član 66. Mjere koje treba preduzeti u slučajevima neusklađenih pošiljaka koje ulaze u Uniju 1. Nadležna tijela službeno zadržavaju svaku pošiljku životinja ili robe koja ulazi u Uniju, a koja nije usklađena s pravilima iz člana 1 stava 2 i zabranjuju njen ulazak u Uniju. Nadležna tijela, u zavisnosti od slučaja, svaku takvu pošiljku izoluju ili stavljaju u karantin, a životinje koje se u njoj nalaze čuvaju se, zbrinjavaju ili liječe u odgovarajućim uslovima dok se ne donese daljnja odluka. Ako je to moguće, nadležna tijela u obzir uzimaju i interes za osiguravanje posebne pozornosti u pogledu određenih vrsta robe. 2. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila o praktičnom uređenju za izolaciju i stavljanje u karantenu iz stava 1. drugog podstava ovog člana. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 3. Nadležno tijelo, u vezi s pošiljkom iz stava 1., nalaže, bez odgode, da subjekt odgovoran za pošiljku: (a) uništi pošiljku; (b) ponovno otpremi pošiljku van Unije u skladu s članom 72. stavovima 1. i 2.; ili (c) pošiljku podvrgne posebnoj obradi u skladu s članom 71. stavovima 1. i 2. ili bilo kojoj drugoj mjeri potrebnoj kako bi se osigurala usklađenost s pravilima iz člana 1. stava 2. te da, prema potrebi, pošiljku prenamijeni za svrhu koja je drukčija od izvorno predviđene. Sve mjere iz prvog podstava tačaka (a), (b) i (c) sprovode se u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2., uključujući posebno, u pogledu pošiljaka živih životinja, one mjere kojima se želi životinje poštediti svake boli, nelagode ili patnje koji se mogu izbjeći.	Mjere koje se preduzimaju u slučaju neusaglašenih pošiljki koje se unose u Crnu Goru Član 72 (1) Uprava zadržava svaku pošiljku koja nije usaglašena sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i zbraanjuje njen unos u Crnu Goru. (2) Uprava za svaku pošiljku iz stava 1 ovog člana, naređuje izolaciju ili stavljanja u karantin, pri čemu se životinjama obezbjeđuje zaštita, hrana, voda i, po potrebi liječenje, do donošenja dalje odluke i gdje je moguće, mora uzeti u obzir interes pružanja posebne njege određenim vrstama roba. (3) Ministarstvo propisuje zahtjeve za praktične aranžmane za izolaciju i karantin iz stava 2 ovog člana. (4) Uprava bez odlaganja nalaže subjektu odgovornom za pošiljku iz st. 1 i 2 ovog člana da: 1) uništi pošiljku; 2) ponovo otpremi pošiljku van Crne Gore u skladu sa članom 78 st. 1 i 2 ovog zakona; ili 3) pošiljku podvrgne posebnoj obradi u skladu sa članom 77 st. 1 i 2 ovog zakona ili bilo kojoj drugoj mjeri kojom se obezbjeđuje usaglašenost sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona i gdje je odgovarajuće prenamijenu pošiljke za drugu svrhu u odnosu na prvobitnu namjenu. (5) Sve mjere iz stava 4 ovog člana sprovode se u skladu sa pravilima navedenim u članu 2 ovog zakona, uključujući posebno za pošiljke živih životinja one mjere kojima je namjera da se sprječi svaka bol, stres ili patnja. (6) Ako se pošiljka sastoji od bilja, biljnih proizvoda ili drugih objekata stav 4 ovog člana primjenjuju se ili na cijelu pošiljku ili na njene serije (lotove). (7) Prije nego što naloži subjektu odgovornom za pošiljku da preduzme mjere u skladu sa stavom 4 ovog člana, Uprava je dužna da sasluša subjekta odgovornog	Potpuno usklađeno		

Ako se pošiljka sastoji od bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta, prvi podstav tačke (a), (b) i (c) primjenjuju se ili na pošiljku ili na njezine partije. Prije negoli subjektu naloži da preduzme mjeru u skladu s prvim podstavom tačkama (a), (b) i (c), nadležno tijelo sasluša dotičnog subjekta, osim ako je potrebno odmah djelovati zbog rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizika i za okolinu. 4. Ako nadležno tijelo naloži subjektu da preduzme jednu ili više mjera utvrđenih u stavu 3. prvom podstavu tački (a), (b) ili (c), to nadležno tijelo iznimno može odobriti da se mjere preduzmu u odnosu na samo dio pošiljke, pod uslovom da su djelomično uništavanje, ponovno otpremanje, posebna obrada ili druga mjera: (a) takvi da je osigurana usklađenost, (b) ne predstavljaju rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili za dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu; i (c) ne ometaju aktivnosti službenih kontrola. 5. Nadležna tijela o svakoj odluci o zabrani ulaska pošiljke kako je predviđeno u stavu 1. ovog člana i bilo kojem nalogu izdatom u skladu sa stavovima 3. i 6. ovog člana te članom 67. odmah obavještavaju: (a) Komisiju; (b) nadležna tijela drugih država članica; (c) carinska tijela; (d) nadležna tijela trećih zemalja porijekla ; i (e) subjekta koji je odgovoran za pošiljku. To se obavještenje šalje putem sistema IMSOC. 5.a Bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti koji podliježu mjerama iz člana 1. stava 2. tačke (g) koji ulaze u Uniju kao dio ličnog prtljaga putnika ili putem poštanskih službi, a koji	za pošiljku, osim kada je zbog rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja ili u vezi sa genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizika za životnu sredinu, potrebno odmah djelovati. (8) Kada Uprava naredi subjektu odgovornom za pošiljku da preduzme jednu ili više aktivnosti iz stava 4 ovog člana, izuzetno može odobriti subjektu da se aktivnosti preduzmu samo na dio pošiljke, pod uslovom da djelimično uništavanje, ponovno otpremanje, posebna obrada ili druga mjera: 1) obezbjeđuju usaglašenost; 2) ne predstavlja rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja ili, u vezi sa genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i rizika za životnu sredinu; i 3) ne ometaju aktivnosti službenih kontrola. (9) Uprava svakoj odluci o zabrani unosa pošiljke, iz st. 1 i 2 ovog člana i bilo kojem nalogu izdatom u skladu sa st. 4 do 7 i 11 ovog člana i člana 73 ovog zakona, odmah obavještava: 1) carinske organe; 2) nadležni organ zemlje porijekla; i 3) subjekta odgovornog za pošiljku. (10) Obavještenje iz stava 9 ovog člana dostavlja se putem elektronske pošte ili preko informacionog sistema gdje je to primjenjivo. (11) Biljke, biljni proizvodi ili drugi objekti koji podležu mjerama iz člana 1 stav 2 tačka 7 ovog zakona, a koji ulaze u Crnu Goru kao dio ličnog prtljaga putnika ili putem poštanskih usluga namijenjenih za ličnu potrošnju ili upotrebu, biće izuzeti od obaveze obavješćavanja utvrđene u stavu 5 ovog člana, ako se neusklađenost odnosi na nedostatak fitosanitarnog sertifikata ili druge službene potvrde u skladu sa zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja, a Uprava vodi evidenciju o tim slučajevima neusklađenosti i jednom godišnje izvještava sažetak tih evidencija.			
--	---	--	--	--

su namijenjeni ličnoj potrošnji ili upotrebi, izuzimaju se od obaveze obavještanja iz stava 5 ovog člana ako se neusklađenost odnosi na nepostojanje fitosanitarnog sertifikata ili druge službene potvrde iz člana 99 stava 1. Regulative (EU) 2016/2031. Nadležna tijela vode evidenciju o tim slučajevima neusklađenosti i svake godine Komisiji i nadležnim tijelima ostalih država članica dostavljaju izvještaj koje sadrži sažetak te evidencije. Taj se izvještaj podnosi putem sistema IMSOC. 6. Ako se pošiljka koja sadrži kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. ne preda na službene kontrole koje su u njemu navedene ili se ne preda u skladu sa zahtjevima koji su utvrđeni u članu 50. stavovima 1. i 3. te članu 56. stavovima 1., 3. i 4., ili s pravilima koja su donesena u skladu s članom 48., članom 49. stavom 4., članom 51., članom 53. stavom 1. i članom 58., nadležna tijela nalažu zadržavanje ili povrat takve pošiljke te njeno službeno zadržavanje bez odgode. Stavovi 1., 3. i 5. ovog člana primjenjuju se na takve pošiljke. 7. Mjere iz ovog člana primjenjuju se o trošku subjekta koji je odgovoran za pošiljku.	(12) Uprava bez odlaganja naređuje zadržavanje ili opoziv pošiljke i stavlja je pod službeni nadzor, ako se pošiljka koja sadrži kategorije životinja i roba iz člana 54 stav 1 ovog zakona, ne prijavi za službene kontrole ili se ne prezentuje u skladu sa zahtjevima iz člana 57 st. 1 i 3, člana 63 st. 1, 3 i 4 ovog zakona ili sa zahtjevima propisanim u članu 55, članu 56 stav 4, član 58, člana 60 stav 1 i člana 64 ovog zakona, a mjere iz st. 1, 2, 4 i 9 ovog člana primjenjuju se i na takve pošiljke. (13) Troškove za primjenu mjera iz ovog člana snosi subjekat koji je odgovoran za pošiljku.			
<i>Član 67.</i> Mjere koje treba preduzeti u vezi sa životinjama ili robom koje ulaze u Uniju iz trećih zemalja i predstavljaju rizik Kada službene kontrole upućuju na to da pošiljka životinja ili robe predstavlja rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu, takva se pošiljka izoluje ili stavlja u karantin, a životinje iz nje čuvaju se, zbrinjavaju ili liječe u odgovarajućim uslovima do donošenja daljnje odluke. Nadležna tijela službeno zadržavaju dotičnu pošiljku te bez odgode nalažu subjektu koji je odgovoran za tu pošiljku da: (a) uništi pošiljku u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2., preduzimajući sve mjere koje su potrebne kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili okolinu, a	Mjere koje se preduzimaju u slučaju kada pošiljke životinja ili roba koje predstavljaju rizik se unose na teritoriju Crnu Goru Član 73 (1) Kada službene kontrole ukazuju da pošiljka životinja ili roba predstavlja rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja, ili u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizik za životnu sredinu, ta se pošiljka izoluje ili stavlja u karantin i životinje koje pripadaju pošiljcu budu držane, zbrinute ili tretirane pod odgovarajućim uslovima, do donošenja bilo koje daljnje odluke. (2) Uprava mora službeno da zadrži pošiljku i bez odlaganja naredi subjektu koji je odgovoran za pošiljku da: 1) uništi pošiljku u skladu sa zahtjevima iz člana 2 ovog zakona, preduzimajući sve mjere za zaštitu zdravlja	Potpuno usklađeno		

u pogledu živih životinja osobito uključujući pravila o pošteđivanju od svake boli, nelagode ili patnje koji se mogu izbjeći; ili (b) pošiljku podvrgne posebnoj obradi u skladu s članom 71. stavovima 1. i 2. Mjere iz ovog člana primjenjuju se o trošku subjekta koji je odgovoran za pošiljku.	ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu, a kada su u pitanju žive životinje uključujući određena pravila kojima se pošteđuju svake boli koja se može izbjeći, stresa ili patnje; ili 2) podvrgne pošiljku posebnoj obradi u skladu sa članom 76 st. 1 i 2 ovog zakona. (2) Troškove za primjenu mjera iz ovog člana snosi subjekat koji je odgovoran za pošiljku.			
<i>Član 68.</i> Daljnje postupanje po odlukama donesenim u vezi s neusklađenim pošiljkama koje ulaze u Uniju iz trećih zemalja 1. Nadležna tijela: (a) poništavaju službene sertifikate i, prema potrebi, druge relevantne dokumente koji prate pošiljke nad kojima se sprovode mjere u skladu s članom 66. stavovima 3. i 6. te članom 67.; i (b) Sarađuju u skladu s članovima od 102. do 108. kako bi preduzela dodatne mjere koje su potrebne kako bi se osiguralo da nije moguće ponovno unijeti u Uniju pošiljke kojima je ulazak zabranjen u skladu s članom 66 stavom 1. 2. Nadležna tijela u državi članici u kojoj su se službene kontrole provele nadziru primjenu mjera koje su naložene u skladu s članom 66. stavovima 3. i 6. i članom 67 kako bi se osiguralo da pošiljka ne dovodi do štetnih učinaka na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili okolinu, dok se te mjere primjenjuju ili dok se čeka primjena tih mjera. Prema potrebi takva se primjena sprovodi pod nadzorom nadležnih tijela druge države članice.	Dalje postavljene po odlukama donesenim za neusklađene pošiljke koje se unose u Crnu Goru Član 74 (1) Uprava mora da poništi službene sertifikate i gdje je odgovarajuće drugu relevantnu dokumentaciju koja prati pošiljku nad koja je predmet mjera iz člana 72 st. 4 i 12 i člana 73 ovog zakona. (2) Uprava mora da nadzire primjenu mjera naređenih u skladu sa članom 72 st. 4 i 12 i članom 73 ovog zakona, da bi se obezbjedilo da pošiljka, tokom sprovođenja ili dok se čeka sprovođenje naređenih mjera, nema štetan uticaj na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životnu sredinu. Opšta pravila pomoći i saradnje Član 100 (1) Uprava pruža administrativnu pomoć nadležnim organima država članica Evropske unije kako bi se obezbjedila pravilna primjena pravila iz člana 2 ovog zakona, u slučajevima koji su relevantni u više od jedne države. (2) Administrativna pomoć iz stava 1 ovog člana uključuje saradnju nadležnog organa Crne Gore u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog i nadležnih organa država članica Evropske unije.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 69.</i> Neprovođenje mjera koje su subjektu naložila nadležna tijela 1. Subjekt koji je odgovoran za pošiljku provodi sve mjere koje nadležna tijela nalože u skladu s članom 66. stavovima 3.	Neprijemljivanje mjera koje je Uprava naložila subjektu Član 75 (1) Subjekt odgovoran za pošiljku dužan je da bez odlaganja sprovede sve mjere naložene od strane	Potpuno usklađeno		

i 6. te članom 67. bez odgode i najkasnije u roku od šezdeset dana od dana kada nadležna tijela obavijeste dotičnog subjekta o svojoj odluci u skladu s članom 66. stavom 5. Nadležna tijela mogu odrediti kraće razdoblje od razdoblja od 60 dana. 2. Ako po isteku roka iz stava 1. dotični subjekt ne preduzme nikakve radnje, nadležna tijela nalažu: (a) da se pošiljka uništi ili da se nad njom provede neka druga odgovarajuća mjera; (b) u slučajevima iz člana 67. da se pošiljka uništi u odgovarajućim objektima koji se nalaze što bliže graničnoj kontrolnom mjestu i da se preduzmu sve mjere koje su potrebne kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili okolinu. 3. Nadležna tijela mogu produžiti rok iz stava 1. i 2. ovog člana za toliko vremena koliko je potrebno da se dobiju rezultati drugog stručnog mišljenja iz člana 35. pod uslovom da to nema štetnih učinaka na zdravlje ljudi, životinja i bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, i na okolinu. 4. Mjere iz ovog člana primjenjuju se o trošku subjekta koji je odgovoran za pošiljku.	Uprave u skladu sa članom 72 st. 4 i 12 i članom 73 ovog zakona, a najkasnije u roku od 60 dana od dana kada Uprava obavijesti subjekat o svojoj odluci u skladu sa članom 72 stav 9 ovog zakona, a Uprava može odrediti i kraći rok od 60 dana. (2) Ako po isteku roka iz stava 1 ovog člana subjekt nije preduzeo neophodne radnje Uprava naređuje: 1) da se pošiljka uništi ili podvrgne bilo kojoj drugoj odgovarajućoj mjeri; 2) u slučajevima iz člana 73 ovog zakona, da se pošiljka uništi u odgovarajućem objektu koji se nalazi što bliže graničnom kontrolnom mjestu , preduzimajući sve neophodne mjere za zaštitu zdravlja ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili životne sredine. (3) Uprava može produžiti rok iz st. 1 i 2 ovog člana za vrijeme koje je potrebno za dobijanje rezultata drugog stručnog mišljenja iz člana 42 ovog zakona, pod uslovom da produženje roka nema štetan uticaj na zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili u vezi sa genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i na životinu sredinu. (4) Mjere iz ovog člana sprovode se o trošku subjekta koji je odgovoran za pošiljku.			
<i>Član 70.</i> Usklađenost primjene članova 66., 67. i 68. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila kojima se na svim graničnim kontrolnim mjestima iz člana 59. stava 1. i kontrolnim tačkama iz člana 53. stava 1. tačke (a) osigurava usklađenost odluka i mjera koje nadležna tijela donose te naloga koje ona izdaju u skladu s članovima 66., 67. i 68., a koje nadležna tijela moraju poštovati pri rješavanju uobičajenih ili opetovanih situacija neusklađenosti ili rizika. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	Zahtjevi za granična i kontrolna mjesta Član 76 Ministarstvo donosi bliža pravila za sva granična kontrolna mjesta iz člana 65 stav 1 ovog zakona i kontrolna mjesta iz člana 60 stav 1 tačka a) ovog zakona, radi obezbjeđivanja usklađenosti odluka i mjera koje Uprava preduzima, kao i naloga koje izdaju u skladu sa čl. 72, 73 i 74 ovog zakona, a koje je Uprava dužna da primjenjuju pri rješavanju uobičajenih ili ponovljenih slučajeva neusaglašenosti ili u situacijama rizika.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 71.</i> Posebna obrada pošiljaka	Posebna obrada pošiljaka Član 77	Potpuno usklađeno		

1. Posebna obrada pošiljaka predviđena u članu 66. stavu 3. tački (c) i članu 67. tački (b) prema potrebi može uključivati: (a) obradu ili preradu, prema potrebi uključujući dekontaminaciju, ali ne i razrjeđivanje, tako da pošiljka ispunjava zahtjeve pravila iz člana 1. stava 2. ili zahtjeve treće zemlje ponovne otpreme; ili (b) sve druge načine obrade primjerene za sigurnu prehranu životinja ili ljudi ili za druge namjene. 2. Posebna obrada predviđena u stavu 1.: (a) provodi se djelotvorno i osigurava otklanjanje svih rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizika i za okolinu; (b) dokumentuju se i provodi pod nadzorom nadležnih tijela ili, prema potrebi, pod nadzorom nadležnih tijela druge države članice zajedničkim dogovorom; i (c) ispunjava zahtjeve utvrđene u pravilima iz člana 1. stava 2. 3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu zahtjeva i uslova u skladu s kojima se provodi posebna obrada iz stava 1. ovog člana. Ako ne postoje pravila donesena delegiranim aktima, takva posebna obrada provodi se u skladu s nacionalnim pravom.	(1) Posebna obrada pošiljaka iz člana 72 stav 4 tačka 3 i član 73 stav 2 tačka 2 ovog zakona može po potrebi da uključuje: 1) tretman ili preradu, po potrebi i dekontaminaciju, ali ne i razrjeđivanje, da bi pošiljka ispunila zahtjeve iz člana 2 ovog zakona ili zahtjeve druge zemlje u koju se ponovo otprema; ili 2) bilo koja druga forma tretmana odgovarajućeg za bezbjednu ishranu životinja ili ljudi ili za druge namjene. (2) Posebn tretman iz stava 1 ovog člana: 1) sprovodi se efektivno i na način kojim se obezbjeđuje otklanjanje svih rizika za zdravlje ljudi i životinja ili dobrobit životinja, u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizika za životinu sredinu; 2) dokumentuje se i sprovodi pod nadzorom Uprave ili po potrebi, pod kontrolom nadležnog organa druge države na osnovu zajedničkog sporazuma; i 3) ispunjava zahtjeve iz člana 2 ovog zakona. (3) Zahtjeve i uslove za sprovođenje posebnih tretmana pošiljaka propisuje Vlada.			
<i>Član 72.</i> Ponovna otprema pošiljaka 1. Nadležna tijela dopuštaju ponovnu otpremu pošiljaka ako su ispunjeni sljedeći uslovi: (a) odredište je dogovoreno sa subjektom koji je odgovoran za pošiljku; (b) subjekt koji je odgovoran za pošiljku obavijestio je nadležna tijela države članice pisanim putem da su nadležna tijela treće zemlje porijekla ili, ako su različite, treće zemlje odredišta, obaviještena o razlozima i okolnostima zabrane ulaska dotične pošiljke životinja ili robe u Uniju; (c) ako treća zemlja odredišta nije treća zemlja porijekla, subjekt je pribavio pristanak nadležnih tijela te treće zemlje	Ponovno otpremanje pošiljki Član 78 (1) Uprava dozvoljava ponovni otpremu pošiljki pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi: 1) odredište jed ogovoreno sa subjektom odgovornim za pošiljku; 2) subjekat je odgovoran za pošiljku je u pisanoj formi obavjestio Upravu Crne Gore da su nadležni organi treće države porijekla ili ako je različita treće države odredišta obaviješteni o razlozima i okolnostima odbijanja unosa pošiljke životinja ili robe u Crnu Goru; 3) kada treća država odredišta nije treća država porijekla, a subjekat je dobio saglasnost nadležnih	Potpuno usklađeno		

odredišta i ta su nadležna tijela obavijestila nadležna tijela države članice da su spremna prihvatiti pošiljku; i (d) u slučaju pošiljaka životinja, ponovna otprema u skladu je sa zahtjevima za dobrobit životinja. 2. Uslovi navedeni u stavu 1. tačkama (b) i (c) ovog člana ne primjenjuju se na pošiljke koje sadrže kategorije robe iz člana 47. stava 1. tačke (c).	organa treće države odredišta i ti nadležni organi su obavjestili Upravu Crne Gore da su spremni da prihvate pošiljku, i 4) u slučaju pošiljaka životinja, ponovno otpremanje ispunjava zahtjeve za dobrobit životinja. (2) Uslovi iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se na pošiljke koje sadrže vrste robe iz člana 54 stav 1 tačka 3 ovog zakona.			
Odjeljak IV. Odobranje kontrola prije izvoza Član 73. Odobranje kontrola prije izvoza koje sprovode treće zemlje 1. Komisija može sprovedbenim aktima odobriti, na zahtjev treće zemlje, posebne kontrole prije izvoza koje ta treća zemlja provodi nad pošiljkama životinja i robe prije izvoza u Uniju kako bi se verifikovalo zadovoljavaju li izvezene pošiljke zahtjeve pravila iz člana 1. stava 2. Takvo se odobrenje primjenjuje samo na pošiljke s porijeklom iz dotične treće zemlje i može se izdati za jednu ili više kategorija životinja ili robe. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 2. U odobrenju predviđenom u stavu 1. navodi se: (a) najveća učestalost službenih kontrola koje sprovode nadležna tijela država članica pri ulasku pošiljaka u Uniju, ako nema razloga za sumnju u neusklađenost s pravilima iz člana 1. stava 2. ili prevarne ili obmanjujuće prakse; (b) službeni sertifikati koji moraju pratiti pošiljke koje ulaze u Uniju; (c) primjerak sertifikata iz tačke (b); (d) nadležna tijela treće zemlje koja su odgovorna za sprovođenje kontrola prije izvoza; i (e) prema potrebi, sva delegirana tijela kojima nadležna tijela mogu delegirati određene poslove. Takvo delegiranje može se odobriti samo ako zadovoljava kriterije utvrđene u članovima od 28. do 33. ili jednakovrijedne uslove.	Odobranje kontrola prije izvoza u Crnu Goru koje sprovode nadležni organi trećih zemalja Član 79 (1) Uprava može da odobri, na zahtjev treće države, posebne kontrole prije izvoza koje ta zemlja sprovodi nad pošiljkama životinja i robe prije izvoza u Crnu Goru, radi potvrde usaglašenosti uslova za izvozne pošiljke u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona. (2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana odnosi se samo na pošiljku porijeklom iz treće države za koju je odobrenje izdato i može se izdati za jednu ili više kategorija životinja ili robe. (3) Odobrenje iz stava 1 ovog člana, sadrži: 1) najveću učestalost službenih kontrola koje sprovodi Uprava pri unosu pošiljaka u Crnu Goru, ako je obezbjeđeno da nema razloga za sumnju za neusklađenost za zahtjevima iz člana 2 ovog zakona ili na prevarne ili obmanjujuće prakse; 2) službene sertifikate koji moraju pratiti pošiljke koje se unose u Crnu Goru; 3) primjerke sertifikata iz tačke 2 ovog člana; 4) nadležni organ treće zemlje odgovoran za sprovođenje kontrola prije izvoza; 5) kada je to odgovarajuće, bilo koje delegirano tijelo kojem nadležni organi treće zemlje mogu povjeriti određene zadatke, a takvo povjeravanje može se odobriti samo ako ispunjava kriterijume utvrđene u čl. 35 do 40 ovog zakona ili ekvivalentne zahtjeve.	Potpuno usklađeno		

3. Odobrenje predviđeno u stavu 1. ovog člana može se izdati trećoj državi samo ako dostupni dokazi i, prema potrebi, kontrola Komisije koja je provedena u skladu s članom 120 pokazuju da sistem službenih kontrola te treće države može osigurati: (a) da pošiljke životinja ili robe koje se izvoze u Uniju ispunjavaju zahtjeve pravila iz člana 1 stava 2 ili jednakovrijedne zahtjeve; i (b) da su kontrole koje su provedene u trećoj zemlji prije otpreme u Uniju dovoljno djelotvorne da zamijene ili smanje učestalost provjera dokumenata, provjera identiteta i fizičkih provjera koje su utvrđene u pravilima iz člana 1. stava 2. 4. Nadležna tijela ili delegirano tijelo navedeno u odobrenju: (a) odgovorni su za kontakte s Unijom; i (b) osiguravaju da službeni sertifikati iz stava 2. tačke (b) prate svaku pošiljku koja se kontrolira. 5. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje detaljna pravila i kriterijume za odobravanje kontrola prije izvoza koje sprovode treće zemlje u skladu sa stavom 1. ovog člana i za službene kontrole koje sprovode nadležna tijela država članica nad životinjama i robom koje podliježu odobrenju iz tog stava. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	(4) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se trećoj državi ako su dostupni dokazi, i prema potrebi postoje rezultati kontrole Evropske komisije, koji potvrđuju da sistem službenih kontrola u toj trećoj zemlji može da obezbijedi: 1) da pošiljka životinja ili roba koje se izvoze u Crnu Goru ispunjava zahtjeve iz člana 2 ovog zakona ili ekvivalentne zahtjeve; i 2) da su kontrole koje su sprovedene u trećoj državi prije otpreme u Crnu Goru dovoljno efikasne da zamijene ili smanje učestalost dokumentacijskog, identifikacijskog ili fizičkog pregleda u skladu sa pravilima navedenim u članu 2 ovog zakona. (5) Nadležni organ ili delegirano tijelo države izvoza ili delegirano tijelo navedeno u odobrenju: 1) odgovorno je za kontakt sa Upravom; i 2) obezbjeđuje da službeni sertifikat iz stava 3 tačka 2 ovog člana prati svaku pošiljku koja se kontroliše. (6) Bliža pravila i kriterijume za odobravanje kontrola prije izvoza koje sprovode treće zemlje u skladu sa stavom 1 ovog člana i za službene kontrole koje sprovodi Uprava nad životinjama i robom koje podliježu odobrenju propisuje Ministarstvo.			
<i>Član 74.</i> Neusklađenost s odobrenjem kontrola prije izvoza koje sprovode treće zemlje i povlačenje tog odobrenja 1. Kada se službenim kontrolama pošiljaka koje sadrže kategorije životinja i robe za koje su odobrene posebne kontrole prije izvoza u skladu s članom 73 stavom 1. otkrije ozbiljna i ponovljena neusklađenost s pravilima iz člana 1 stava 2, države članice odmah: (a) putem sistema IMSOC obavještavaju Komisiju, druge države članice i dotične subjekte te traže administrativnu pomoć u skladu s postupcima koji su uspostavljeni u članovima od 102. do 108.; i	Neusaglašenost sa izdanim odobrenjem i povlačenje tog odobrenja za kontrole prije izvoza koje sprovode treće zemlje izvoznice Član 80 (1) Kada službene kontrole pošiljke životinja ili robe za koje su odobrene posebne kontrole prije izvoza iz člana 79 ovog zakona, otkrije ozbiljna i ponovljena neusaglašenost sa pravilima navedenim u članu 2 ovog Uprava odmah: 1) elektronskim putem obavještava subjekte odgovorne za pošiljku; i 2) povećava broj službenih kontrola pošiljki iz te treće države i po potrebi, omogućava pravilna analitička	Potpuno usklađeno		

(b) povećavaju broj službenih kontrola pošiljaka iz relevantnih trećih zemalja i, kada je to potrebno radi omogućavanja pravilnog analitičkog pregleda situacije, čuvaju odgovarajući broj uzoraka u primjerenim uslovima skladištenja. 2. Komisija može sprovedbenim aktima povući odobrenje predviđeno članom 73 stavom 1 ako, nakon službenih kontrola iz stava 1. ovog člana, postoje naznake da zahtjevi utvrđeni članom 73. stavovima 3. i 4. više nisu zadovoljeni. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	ispitivanja situacije zadržava odgovarajući broj uzoraka i čuva ih u adekvatnim uslovima skladištenja radi sprovođenja daljih analiza. (2) Ministarstvo će povući odobrenje iz člana 79 stav 1 ovog zakona, ukoliko, nakon službenih kontrola iz stava 1 ovog člana, postoje naznake da zahtjevi iz člana 79 st. 4 i 5 ovog zakona više nisu ispunjeni.			
Odjeljak V. Saradnja tijela koja se odnosi na pošiljke iz trećih zemalja <i>Član 75.</i> Saradnja tijela koja se odnosi na pošiljke koje ulaze u Uniju iz trećih zemalja 1. Nadležna tijela, carinska tijela i druga tijela država članica zadužena za životinje i robu koje ulaze u Uniju blisko sarađuju kako bi osigurala da se službene kontrole pošiljaka životinja i robe koje ulaze u Uniju sprovode u skladu sa zahtjevima iz ove Regulative. U tu svrhu, nadležna tijela, carinska tijela i druga tijela: (a) osiguravaju uzajamni pristup informacijama koje su potrebne za organizaciju i obavljanje vlastitih aktivnosti u vezi sa životinjama i robom koje ulaze u Uniju; i (b) osiguravaju pravodobnu razmjenu takvih informacija, među ostalim elektroničkim putem. 2. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje pravila o ujednačenim sistemima saradnje koje nadležna tijela, carinska tijela i druga tijela iz stava 1 moraju uspostaviti kako bi osigurala: (a) pristup nadležnih tijela informacijama koje su potrebne za neposrednu i potpunu identifikaciju pošiljaka životinja i robe koje ulaze u Uniju i podliježu službenim kontrolama na graničnoj kontrolnom mjestu u skladu s članom 47 stavom 1.; (b) uzajamno ažuriranje, putem razmjene informacija ili sinhronizacijom relevantnih baza podataka, informacija o	Saradnja nadležnih organa vezano za pošiljke koje se unose u Crnu Goru Član 81 (1) Uprava, nadležni carinski organi i drugi organi zaduženi za pošiljke životinja i roba koje se unose u Crnu Goru, dužni su da blisko sarađuju kako bi se osiguralo da se službene kontrole sprovode u skladu sa ovim zakonom, obezbjeđujući: 1) uzajamni pristup informacijama neophodnim za organizaciju i sprovođenje njihovih aktivnosti u vezi sa pošiljkama životinja i roba koje se unose u Crnu Goru; i 2) blagovremenu razmjenu tih informacija, između ostalog i elektronskim putem. (2) Ministarstvo propisuje bliža pravila za usklađene aranžmane saradnje koje Uprava, carinski organi i drugi organi iz stava 1 ovog člana moraju uspostaviti radi osiguranja: 1) pristupa Upravi informacijama potrebnim za neposrednu i potpunu identifikaciju pošiljki životinja i roba koje se unose u Crnu Goru, a koje podliježu službenim kontrolama na graničnom kontrolnom mjestu u skladu sa članom 54 stav 1 ovog zakona; 2) uzajamnog ažuriranja, putem razmjene informacija ili sinhronizacije relevantnih baza podataka, informacija prikupljenih od strane Uprave, carinskih organa i drugih	Potpuno usklađeno		

pošiljkama životinja i robe koje ulaze u Uniju, a koje su prikupila nadležna tijela, carinska tijela i druga tijela; i (c) brzo saopštavanje odluka koje su ta tijela donijela na osnovu informacija iz tačaka (a) i (b). Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145 stava 2.	organa o pošiljkama životinja i roba koje se unose u Crnu Goru; i 3) brze komunikacije odluka donesenih od strane tih organa na osnovu informacija navedenih u tačkama 1 i 2 ovog stava.			
<i>Član 76.</i> Saradnja tijela koja se odnosi na pošiljke koje ne podliježu posebnim kontrolama na granicama 1. Stavovi 2, 3 i 4 ovog člana primjenjuju se u slučaju pošiljaka životinja i robe, osim onih koje podliježu kontrolama na ulasku u Uniju kako se zahtijeva članom 47 stavom 1. ove Regulative, a za koje je podnesena carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet u skladu s članom 5 tačkom 12. Regulative (EU) br. 952/2013 i članovima od 158 do 202 te Regulative. 2. Carinska tijela obustavljaju puštanje pošiljke u slobodan promet kada imaju razloga vjerovati da pošiljka može predstavljati rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, za dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu, i o takvoj suspenziji odmah obavještavaju nadležna tijela. 3. Pošiljka čije je puštanje u slobodan promet suspendovano na osnovu stava 2 pušta se u slobodan promet ako, u roku od tri radna dana od suspenzije puštanja, nadležna tijela ne zatraže od carinskih tijela da nastave sa suspenzijom ili obavijeste carinska tijela da ne postoji rizik. 4. Ako nadležna tijela smatraju da postoji rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, za dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu; (a) zahtijevaju od carinskih tijela da ne puste pošiljku u slobodni promet te da u komercijalnu fakturu koja se prilaže uz pošiljku i uz bilo koje druge relevantne popratne dokumente ili relevantne elektroničke ekvivalente unesu sljedeću izjavu:	Saradnja nadležnih organa koja se odnosi na pošiljke koje ne podliježu posebnim kontrolama na granicama Član 82 (1) U slučaju pošiljaka životinja i robe, osim onih koje podliježu kontrolama prilikom unosa u Crnu Goru u skladu sa članom 54 stav 1 ovog zakona, a za koje je podnesena carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet u skladu sa carinskim kodom Crne Gore, primjenjuju se odredbe iz st. 2, 3 i 4 ovog člana. (2) Carinski organi će obustaviti puštanje pošiljke u slobodan promet kada ima razloga da vjeruje da pošiljka može predstavljati rizik za zdravlje ljudi i životinja, za dobrobit životinja ili u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizik za životnu sredinu i o obustavi odmah obavještava Upravu. (3) Pošiljka čije je puštanje u slobodan promet obustavljeno na osnovu stava 2 ovog člana, pušta se u slobodan promet ako, u roku od tri radna dana od početka obustave, Uprava ne zatraži od carinskih organa da nastavi sa obustavom ili obavijesti carinske organe da ne postoji rizik. (4) Ako Uprava smatra da postoji rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, za dobrobit životinja ili u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za životnu sredinu: a) zahtijevaju od carinskih organa da ne pusti pošiljku u slobodan promet i da u komercijalnu fakturu koja se prilaže uz pošiljku i uz bilo koje druge relevantne popratne dokumente ili relevantne elektronske ekvivalente unesu sljedeću izjavu:	Potpuno usklađeno		

„Proizvod predstavlja rizik – puštanje u slobodan promet nije odobreno – Regulatora ►C1_ (EU) 2017/625 ◄ ”; (b) ne dopušta se nijedan drugi carinski postupak bez saglasnosti nadležnih tijela; i (c) primjenjuju se članovi 66. stavovi 1., 3., 5. i 6., članovi 67., 68. i 69., članovi 71 stavovi 1 i 2 i članovi 72 stavovi 1 i 2. 5. U slučaju pošiljaka životinja i robe, osim onih koje podliježu kontrolama na ulasku u Uniju kako se zahtijeva članom 47. stavom 1., a za koje nije podnesena carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet, carinska tijela, ako imaju razloga vjerovati da pošiljka može predstavljati rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, za dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu, prenose sve relevantne informacije carinskim tijelima u državama članicama koje su krajnja odredišta.	„Proizvod predstavlja rizik“ – puštanje u slobodan promet nije dozvoljeno – zakon o službenim kontrolama; b) ne dozvoli da se nijedan drugi carinski postupak sporovode bez odobrenja sa Uprave; i c) primjenjuju se: član 72 st. 1, 4, 4 i 12 ovog zakona, čl. 73, 74 i 75 ovog zakona, član 76 st.1 i 2 i član 78 st.1 i 2 ovog zakona. (5) U slučaju pošiljaka životinja i robe, osim onih koje podliježu kontrolama prilikom unosa u Crnu Goru u skladu sa članom 54 stav 1 ovog zakona, a za koje nije podnešena carinska deklaracija za puštanje u slobodan promet u skladu sa carinskim propisom, carinski organi, ako imaju razloga da vjeruje da pošiljka može predstavljati rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, za dobrobit životinja ili u vezi sa genetski modificiranim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja i rizik za životinu sredinu, prenosi sve relevantne informacije nadležnim organima koje su krajnja odredišta.			
Odjeljak VI. Posebne mjere Član 77. Pravila o posebnim službenim kontrolama i mjerama koje treba preduzeti nakon provedbe takvih kontrola 1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu pravila za sprovođenje posebnih službenih kontrola i mjera u slučajevima neusklađenosti, kako bi se uzele u obzir specifičnosti sljedećih kategorija životinja i robe ili načina i sredstava njihova prijevoza: (a) pošiljke svježih proizvoda ribarstva koji se iskrcavaju izravno u lukama koje su odredile države članice u skladu s članom 5 stavom 1 Regulative Savjeta (EZ) br. 1005/2008 s ribarskih plovila koja plove pod zastavom treće zemlje; (b) pošiljke divljači s kožom i krznom; (c) pošiljke koje sadrže kategorije robe iz člana 47. stava 1. tačke (b) i koje su isporučene plovilima koja napuštaju Uniju,	Pravila o posebnim službenim kontrolama i o mjerama koje treba preduzeti nakon sprovođenja takvih kontrola Član 83 (1) Vlada propisuje pravila za sprovođenje posebnih službenih kontrola i mjera u slučajevima neusklađenosti koje uzimaju u obzir specifičnost sljedećih kategorija životinja i robe, kao i načina i aranžmane njihovog prevoza: 1) pošiljke svježih proizvoda ribarstva koje se iskrcavaju direktno u lukama koje je Crna Gora odredila u skladu sa propisom o uspostavljanju sistema za sprečavanje ilegalnog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova sa ribarskih brodova koji plove pod zastavom treće države; 2) pošiljke divljači sa kožom i krznom; 3) pošiljke koje sadrže kategorije roba iz člana 54 stav 1 tačka 2 ovog zakona i koje su isporučene, sa ili bez	Potpuno usklađeno		

s pohranjivanjem ili bez pohranjivanja u za to posebno predviđenim carinskim skladištima ili u slobodnim zonama, a namijenjene su opskrbi brodova ili potrošnji od strane posade i putnika; (d) drvena ambalaža; (e) hrana za životinje koja prati životinje i namijenjena je za hranidbu tih životinja; (f) životinje i roba naručeni putem prodaje preko ugovora na daljinu i isporučeni iz treće zemlje na adresu u Uniji, kao i zahtjevi za obavješćivanje koji su potrebni kako bi se omogućila pravilna provedba službenih kontrola; (g) biljni proizvodi koji zbog svojeg sljedećeg odredišta mogu dovesti do rizika od širenja infektivnih ili zaraznih bolesti životinja; (h) Pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 47. stava 1. tačka (a), (b) i (c) porijeklom iz Unije i na povratku u nju, nakon što im je zabranjen ulazak u treću zemlju; (i) rasuta roba koja ulazi u Uniju iz treće zemlje, bez obzira na to potječe li sva iz te treće zemlje; (j) pošiljke robe iz člana 47 stava 1. koje dolaze sa teritorije Hrvatske i prevoze se preko teritorije Bosne i Hercegovine kod Neuma („neumski koridor”) prije ponovnog ulaska na državno područje Hrvatske preko ulaznih tačaka na Kleku ili Zatonu Dolima; (k) životinje i roba koje su izuzete od člana 47. u skladu s članom 48. 2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s članom 144 radi dopune ove Regulative u pogledu uslova za praćenje prijevoza i prispjeća pošiljaka određenih životinja i robe, od graničnog kontrolnog mjesta pri prispjeću do objekta u mjestu odredišta u Uniji, do graničnog kontrolnog mjesta u mjestu odredišta ili do izlazne graničnog kontrolnog mjesta. 3. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o: (a) modelu službenih sertifikata i pravila za izdavanje takvih sertifikata; i	skladištenja u za to posebno određenim carinskim skladištima ili slobodnim zonama, brodovima koji isplovljavaju iz Crne Gore, a namijenjene su za snabdijevanje brodova ili potrošnju od strane posade i putnika; 4) drveni materijal za pakovanje; 5) hranu za životinje koja prati životinje i namijenjena je za ishranu tih životinja; 6) životinje i robu naručeni putem prodaje preko ugovora na daljinu i isporučenu iz neke treće države na adresu u Crnoj Gori, kao i zahtjevi za obavješćavanje koji su potrebni kako bi se omogućilo pravilno sprovođenje službenih kontrola; 7) biljne proizvode koji zbog svog sljedećeg odredišta mogu dovesti do rizika od širenja infektivnih ili zaraznih bolesti životinja; 8) pošiljke koje sadrže kategorije životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač 1, 2 i 3 ovog zakona porijeklom iz Crne Gore i pri vraćanju u Crnu Goru, nakon zabrane unosa od strane treće države neku drugu zemlju; 9) rasute robe koja se unosi u Crnu Goru iz neke zemlje, bez obzira na to potječe li sva iz te treće države; 10) životinje i robu koje iz člana 54 ovog zakona u skladu sa članom 55 ovog zakona. (2) Uslove za praćenje prevoza i prispjeća pošiljaka određenih životinja i robe, od graničnog kontrolnog mjesta pri prispjeću do objekta u mjestu odredišta u Crnu Goru, ili do izlaznog graničnog kontrolnog mjesta, propisuje Ministarstvo. (3) Uprava donosi: 1) model službenih sertifikata i pravila za izdavanje takvih sertifikata; i 2) obrazac dokumenata koji moraju pratiti kategorije životinja ili robe iz stava 1 ovog člana.			
---	--	--	--	--

(b) formatu dokumenata koji moraju pratiti kategorije životinja ili robe iz stava 1. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.				
<i>POGLAVLJE VI.</i> Finansiranje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti <i>Član 78.</i> Opšta pravila 1. Države članice obezbjeđuju dostupnost adekvatnih finansijskih sredstava kako bi nadležna tijela imala na raspolaganju osoblje i druga sredstva koja su potrebna za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. 2. Ovo se poglavlje takođe primjenjuje u slučaju delegiranja određenih poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu s članovima 28. i 31.	VI. FINANSIRANJE SLUŽBENIH KONTROLA I DRUGIH SLUŽBENIH AKTIVNOSTI Generalna pravila finansiranja Član 84 (1) U Budžetu Crne Gore obezbijediće se odgovarajuća finansijska sredstva za osoblje i druga sredstva potrebna za sprovođenje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti. (2) Ovo poglavlje se primjenjuje i u slučaju delegiranja određenih zadataka službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu sa čl. 35 i 38 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 79.</i> Obavezne naknade ili takse 1. Nadležna tijela naplaćuju naknade ili takse za službene kontrole provedene u odnosu na aktivnosti iz Priloga IV poglavlja II. te službene kontrole životinja i robe iz člana 47. stava 1. tačaka (a), (b) i (c), na graničnim kontrolnim mjestima ili kontrolnim tačkama iz člana 53 stava 1 tačke (a), ili: (a) u visini troška izračunanog u skladu s članom 82 stavom 1.; ili (b) u iznosima predviđenim Prilogom IV. 2. Nadležna tijela naplaćuju naknade ili takse radi nadoknade troškova koje snose u odnosu na: (a) službene kontrole životinja i robe iz člana 47. stava 1. tačaka (d), (e) i (f); (b) službene kontrole provedene na zahtjev subjekta, radi dobivanja odobrenja predviđenog članom 10. Regulative (EZ) br. 183/2005, (c) službene kontrole koje nisu bile prvobitno planirane, a koje: i. su postale nužne nakon utvrđivanja slučaja neusklađenosti od strane istog subjekta tokom službene kontrole koja je provedena u skladu s ovom Regulativom; i	Obavezne naknade ili troškovi Član 85 (1) Za sprovođenje službenih kontrola u zavisnosti od djelatnosti koje obavljaju, subjekti plaćaju naknade ili troškove (<i>fees or charges</i>) za službene kontrole: 1) u objektima za klanje, rasijecanje mesa, preradu divljači, proizvodnju mlijeka i preradu i u objektima za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i proizvoda akvakulture; i 2) životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, na graničnim kontrolnim mjestima ili kontrolnim mjestima iz člana 60 stav 1 tačka 1 ovog zakona. (2) Naknade ili troškovi iz stava 1 ovog člana obračunavaju se: 1) u visini troška obračunatog u skladu sa članom 88 stav 1 ovog zakona ili 2) za službene kontrole: – pošiljki životinja i robe koje se unose u Crnu Goru: živih životinja, meso, proizvodi ribarstva, proizvoda od mesa, meso peradi, meso divljači,	Potpuno usklađeno		

ii. se sprovode radi procjene opsega i učinka slučaja neusklađenosti ili kako bi se verificovalo je li neusklađenost otklonjena. 3. Nezavisno od stavova 1 i 2, države članice mogu, u vezi s aktivnostima iz Priloga IV poglavlja II., na objektivnoj i nediskriminatornoj osnovi, umanjiti iznos naknada ili taksi uzimajući u obzir: (a) interese subjekata s niskim kapacitetom proizvodnje; (b) tradicionalne metode koje se upotrebljavaju u proizvodnji, preradi i distribuciji; (c) potrebe subjekata koji su smješteni u područjima sa specifičnim geografskim ograničenjima; i (d) evidenciju usklađenosti subjekata s relevantnim pravilima iz člana 1. stava 2. kako je utvrđeno službenim kontrolama. 4. Države članice mogu odlučiti da se naknade i takse izračunate u skladu s članom 82. stavom 1. tačkom (b) ne naplaćuju u iznosu manjem od onoga pri kojem bi, uzimajući u obzir trošak naplate i ukupni očekivani prihod od naknadi i taksi, naplata te naknade ili takse bila neekonomična. 5. Ovaj član ne primjenjuje se na službene kontrole koje se sprovode radi verifikacije usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2 tačaka (i) i (j).	meso kunića ili meso uzgojene divljači, drugih proizvoda životinjskog porijekla, različitih od proizvoda od mesa namijenjenih za ishranu ljudi, nusproizvoda životinjskog porijekla i hrana za životinje životinjskog porijekla, životinja i roba iz trećih zemalja u tranzitu ili pretovaru, bilja, biljni proizvodi i drugi objekata, predmeta i materijala koji mogu sadržiti ili širiti štetne organizme bilja; – u klanicama, objektima za rasijecanje mesa, objektima za preradu divljači, proizvodnju mlijeka te proizvodnji i stavljanju na tržište proizvoda od ribe i proizvoda akvakulture. . (3) Uprava naplaćuje takse ili naknade radi obezbjeđivanja sredstava za naknadu troškova koji nastaju sprovođenjem službenih kontrola: 1) životinja i robe iz člana 54 stav 1 tač. 4, 5 i 6 ovog zakona; 2) koje se vrše po zahtjevu subjekta, za dobijanje odobrenja za objekte utvrđene propisom o higijeni hrane za životinje; 3) koje nijesu bile prethodno planirane, a koje: – su neophodne, zbog utvrđivanja neusaglašenosti kod istog subjekta, tokom službene kontrole koja je sprovedena u skladu sa ovim zakonom; i – se sprovode radi procjene obima i efekta utvrđenih neusaglašenosti ili verifikacije da li je neusaglašenost otklonjena. 4) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, Uprava može, u odnosu na djelatnosti koje se obavljaju u objektima iz stava 1 tačka 1 ovog člana, na objektivnoj i nediskriminatornoj osnovi umanjiti iznos taksa ili naknada, uzimajući u obzir sljedeće: 1) interese subjekata sa malim obimom poslovanja; 2) tradicionalne metode koje se upotrebljavaju u proizvodnji, preradi i distribuciji;			
---	--	--	--	--

	3) potrebe subjekata koji su smješteni u područjima sa specifičnim geografskim ograničenjima; 4) evidencije o usaglašenosti subjekata sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, kako je utvrđeno službenim kontrolama. (5) Naknade i troškovi koji se obračunavaju u skladu sa članom 88 stav 1 tačka 2 ovog zakona ne naplaćuju ispod iznosa pri kojem bi, uzimajući u obzir troškove naplate i ukupni prihod očekivan od naknada i troškova, naplata te naknade ili troška bila nerentabilna. (6) Zahtjevi iz ovog člana ne primjenjuju se na službene kontrole koje se sprovode radi verifikacije usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 tač. 9 i 10 ovog zakona. (7) Pored naknada i troškova iz st. 1, 2 i 3 ovog člana u slučaju kada se izdaju upravni akti po zahtjevu stranke, plaća se administrativna taksa u skladu sa zakonom koji uređuje administrativne takse. (8) Visinu, načini obračuna i način plaćanja naknada i troškova iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Vlada.			
<i>Član 80.</i> Druge naknade i takse Države članice mogu u svrhu pokrivanja troškova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti naplaćivati naknade ili takse različite od naknada i taksi iz člana 79., osim ako je to zabranjeno zakonodavnim odredbama primjenjivima u područjima uređenima pravilima iz člana 1. stava 2.	Druge naknade i troškovi Član 86 Nadležni organi mogu u svrhu pokrivanja troškova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti naplaćivati naknada i troškove različite od naknada iz člana 84 ovog zakona, osim ako je to zabranjeno propisima u područjima uređenim pravilima iz člana 2 stava 1 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 81.</i> Troškovi Naknade ili takse koje se naplaćuju u skladu s članom 79. stavom 1. tačkom (a) i članom 79. stavom 2. utvrđuju se na osnovu sljedećih troškova, u mjeri u kojoj oni proizlaze iz dotičnih službenih kontrola: (a) plaća osoblja, uključujući pomoćno i administrativno osoblje, koje sudjeluje u provedbi službenih kontrola te troškova njihova socijalnog i mirovinskog osiguranja te osiguranja;	Troškovi Član 87 Naknade i troškovi iz člana 85 stav 1 tačka 1 i stav 3 ovog zakona utvrđuju se na osnovu sledećih troškova, u mjeri u kojoj oni nastaju sprovođenjem navedenih službenih kontrola: 1) zarada lica koja vrše službene kontrole, uključujući i lica zaposlena u administraciji i lica koja obavljaju poslove podrške a koja učestvuju u organizaciji, planiranju i sprovođenju službenih kontrola i	Potpuno usklađeno		

(b) troška objekata i opreme, uključujući troškove održavanja i osiguranja te druge povezane troškove; (c) troška potrošnog materijala i alata; (d) troškova usluga koje delegirana tijela naplaćuju nadležnim tijelima za službene kontrole koje su delegirane tim delegiranim tijelima; (e) troška osposobljavanja osoblja iz tačke (a), uz izuzetak osposobljavanja koje je potrebno za stjecanje kvalifikacije koja je uslov prilikom zapošljavanja od strane nadležnih tijela; (f) putnih troškova osoblja iz tačke (a) i s tim povezanih troškova dnevnica; (g) troškova uzorkovanja i laboratorijske analize, ispitivanja i dijagnostike koje Službene laboratorije naplaćuju za te poslove.	troškove njihovog socijalnog i penzijskog osiguranja i osiguranja na radu; 2) troška objekata i opreme, uključujući troškove održavanja i osiguranja i druge povezane troškove; 3) troška potrošnog materijala i alata; 4) troškova usluga koje delegiranih tijela naplaćuju od nadležnog organa za vršenje određenih poslova službene kontrole koji su im povjereni; 5) troškova osposobljavanja lica iz tačke 1 ovog člana, osim osposobljavanja koje je potrebno za sticanje kvalifikacije koja je uslov prilikom zapošljavanja od strane nadležnog organa; 6) putnih troškova lica iz tačke 1 ovog člana i sa tim povezanih troškova dnevnica; 7) troškova uzorkovanja i laboratorijskih analiza, testiranja i dijagnostike koje službene laboratorije naplaćuju za vršenje tih usluga.			
Član 82. Izračun naknada ili taksi 1. Naknade ili takse naplaćene u skladu s članom 79 stavom 1. tačkom (a) i članom 79 stavom 2 utvrđuju se u skladu s jednom od sljedećih metoda izračuna ili njihovom kombinacijom: (a) u paušalnom iznosu na osnovu ukupnih troškova službenih kontrola koje nadležna tijela snose u određenom razdoblju i primjenjuju se na sve subjekte, nezavisno od toga sprovodi li se službena kontrola tokom referentnog razdoblja u odnosu na svaki od subjekata koji su podložni plaćanju; kod utvrđivanja visine naknada koje se naplaćuju za svaki sektor, aktivnost i kategoriju subjekata, nadležna tijela uzimaju u obzir učinak koji vrsta i opseg dotične aktivnosti i relevantni čimbenici rizika imaju u raspodjeli ukupnih troškova tih službenih kontrola; ili (b) na osnovu izračuna stvarnih troškova svake pojedine službene kontrole te se primjenjuju na subjekte koji podliježu takvoj službenoj kontroli.	Obračun naknada i troškova Član 88 (1) Naknade i troškovi naplaćene u skladu članom 85 stav 1 tačka 1 i stav 3 ovog zakona utvrđuju se u skladu sa jednom od sledećih metoda obračuna ili kombinacijom metoda: 1) u paušalnom iznosu, na osnovu ukupnih troškova službenih kontrola koje nadležni organi snose u određenom periodu i kada se primjenjuju se na sve subjekte, bez obzira da li se bilo koja službena kontrola sprovodi tokom određenog/referentnog perioda u odnosu na svaki subjekat koji podliježe plaćanju pri čemu, kod utvrđivanja visine naknada koje se naplaćuju za svaki sektor, djelatnost i kategoriju subjekta, nadležni organi uzimaju u obzir efekat koji vrsta i obim te djelatnosti i relevantni faktori rizika imaju u raspodjeli ukupnih troškova tih službenih kontrola; ili 2) na osnovu obračuna stvarnih troškova svake pojedine službene kontrole i koje se primjenjuju na subjekte koji podliježu takvoj službenoj kontroli.	Potpuno usklađeno		

2. Putni troškovi iz člana 81 tačke (f) uzimaju se obzir prilikom izračunavanja naknada ili taksi iz člana 79. stava 1. tačke (a) i člana 79. stava 2 bez diskriminacije među subjektima na osnovi udaljenosti njihovih prostora od lokacije nadležnih tijela. 3. Kada se naknade ili takse izračunavaju u skladu sa stavom 1. tačkom (a), naknade ili takse koje naplaćuju nadležna tijela ne smiju premašiti ukupne troškove nastale prilikom provedbe službenih kontrola tokom razdoblja koje je tamo navedeno. 4. Ako se naknade ili takse izračunavaju u skladu sa stavom 1. tačkom (b), ne smiju premašiti stvarni trošak sprovedene službene kontrole.	(2) Putni troškovi iz člana 87 tačka 6 ovog zakona, se uzimaju obzir prilikom obračunavanja naknada ili troškova iz člana 85 stav 1 tačka 1 i člana 84 stav 3 ovog zakona bez diskriminacije među subjektima na osnovu udaljenosti njihovih objekata od lokacije nadležnog organa. (3) Kada se naknade obračunavaju u skladu sa stavom 1 tačka 1 ovog člana naknade koje naplaćuje nadležni organi ne smiju premašiti ukupne troškove nastale prilikom sprovođenja službenih kontrola tokom navedenog perioda. (4) Ako se naknade ili troškovi obračunavaju u skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana, ne smiju premašiti stvarni trošak sprovedene službene kontrole.			
<i>Član 83.</i> Naplata i primjena naknada ili taksi 1. Subjektu se naknada ili pristojba za službenu kontrolu i za drugu službenu aktivnost koja se provodi na osnovu pritužbe naplaćuje samo ako se tom kontrolom potvrdi neusklađenost. 2. Nema direktnog ili indirektnog povraćaja naknada ili taksi naplaćenih u skladu s članovima 79 i 80, osim ako su nepropisno naplaćene. 3. Države članice mogu odlučiti da naknade ili takse naplaćuju tijela različita od nadležnih tijela ili delegirana tijela.	Naplata i primjena naknada ili troškova Član 89 (1) Od subjekta će se naplatiti naknada ili trošak za službenu kontrolu i za drugu službenu aktivnost izvršenu na osnovu žalbe samo ako ta kontrola dovede do potvrde neusklađenosti. (2) Nema direktnog ili indirektnog povraćaja naknada ili troškova naplaćenih u skladu sa čl. 84 i 85 ovog zakona, osim ako su neosnovano naplaćene. (3) Vlada propisuje visinu naknada ili troškova koje naplaćuju drugi organi koji nijesu nadležni organi ili delegirana tijela. Visinu taksi ili naknada koje naplaćuju drugi organi koji nijesu nadležni organi ili delegirana tijela propisuje Vlada.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 84.</i> Plaćanje naknada ili taksi 1. Nadležna tijela osiguravaju da subjekti, na zahtjev, prime dokaz o plaćanju naknada ili taksi ako subjekti inače nemaju pristup takvu dokazu. 2. Naknade ili takse naplaćene u skladu s članom 79. stavom 1. plaća subjekt odgovoran za pošiljku ili njegov zastupnik.	Plaćanje naknada ili troškova Član 90 (1) Nadležni organ obezbjeđuje da subjekat, na zahtjev, dobija dokaz o plaćanju naknada ili troškova ako subjekat nema pristup dokazu o plaćanju. (2) Naknada ili troškovi naplaćene u skladu sa članom 85 stav 1 ovog zakona plaća subjekat odgovoran za pošiljku ili njegov zastupnik.	Potpuno usklađeno		

<i>Član 85.</i> Transparentnost 1. Države članice osiguravaju visok nivo transparentnosti u vezi s: (a) naknadama ili pristojbama predviđenima članom 79. stavom 1. tačkom (a), članom 79. stavom 2. i članom 80., to jest u vezi s: i. metodom i podacima upotrijebljenima za utvrđivanje tih naknada ili taksi; ii. iznosom naknada ili taksi koje se primjenjuju na svaku od kategorija subjekata i za svaku od kategorija službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti; iii. raščlambom troškova kako je navedeno u članu 81.; (b) identitetom tijela koja su odgovorna za naplatu naknada ili taksi. 2. Svako nadležno tijelo stavlja na raspolaganje javnosti informacije iz stava 1. ovog člana za svako referentno razdoblje te troškove nadležnog tijela za koje naknada ili pristojba doprinosi u skladu s članom 79. stavom 1. tačkom (a), članom 79. stavom 2. i članom 80. 3. Države članice savjetuju se s relevantnim dionicima o opštim metodama koje se upotrebljavaju za izračun naknada ili taksi predviđenih članom 79 stavom 1 tačkom (a), članom 79 stavom 2 i članom 80.	Transparentnost Član 91 (1) Nadležni organi obezbjeđuju visok nivo transparentnosti u vezi sa: 1) naknadama ili troškovima iz člana 85 stav 1 tačka 1 i stav 3 i članom 85 ovog zakona, a naročito u vezi sa: – metodom i korišćenim podacima za utvrđivanje visine tih naknada ili troškova; – iznosom naknada ili troškova koje se primjenjuju na svaku od kategorija subjekata i za svaku od kategorija službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti; – raspodjelom troškova kako je navedeno u članu 87 ovog zakona; 2) identitetom organa ili tijela koji je odgovoran za naplatu naknada ili troškova. (2) Svaki nadležni organ iz člana 7 ovog zakona, stavlja na raspolaganje javnosti informacije iz stava 1 ovog člana za svaki referentni period i troškove nadležnog organa za koje naknade ili troškove naplaćuje u skladu sa članom 84 stav 1 tačka 1 i stav 2 i član 85 ovog zakona. (3) Nadležni organi se konsultuje sa zainteresovanim stranama u vezi sa opštim metodom proračuna naknada ili troškova predviđenih članom 85 stav 1 tačka 1 i članom 85 stav 3 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
<i>POGLAVLJE VII.</i> Službeno sertifikovanje <i>Član 86.</i> Opšti zahtjevi u vezi sa službenim sertifikovanjem 1. Službeno sertifikovanje dovodi do izdavanja: (a) službenih sertifikata; ili (b) službenih potvrda u slučajevima predviđenim pravilima iz člana 1. stava 2. 2. Kada nadležna tijela delegiraju određene zadatke u vezi s izdavanjem službenih sertifikata ili službenih potvrda ili u vezi	Opšti zahtjevi u vezi sa službenom sertifikacijom Član 92 (1) Službena sertifikacija rezultira izdavanjem: a) službenog sertifikata; ili b) službene potvrde u slučajevima predviđenim u pravilima iz člana 2 ovog zakona. (2) Kada nadležni organi delegiraju određene poslove koji se odnose na izdavanje službenih sertifikata ili službenih potvrda ili u vezi sa službenim nadzorom iz	Potpuno usklađeno		

sa službenim nadzorom iz člana 91 stava 1., takvo je delegiranje u skladu s odredbama dobijenih od 28 do 33.	člana 97 stav 1 ovog zakona, takvo delegiranje mora biti u skladu sa čl. od 35 do 39 ovog zakona.			
<i>Član 87.</i> Službeni sertifikati Članci 88., 89. i 90. primjenjuju se: (a) kada se pravilima iz člana 1. stava 2. zahtijeva izdavanje službenog sertifikata; i (b) na službene sertifikate koji su potrebni u svrhu izvoza pošiljaka životinja i roba u treće zemlje ili koje je od nadležnog tijela države članice otpreme zatražilo nadležno tijelo države članice odredišta u vezi s pošiljkama životinja ili robe koja se izvozi u treće zemlje.	Službeni sertifikati Član 93 (1) Zahtjevi iz čl. 94, 95 i 96 ovog zakona, primjenjuju se: 1) kada se zahtjevima iz člana 2 ovog zakona zahtijeva izdavanje službenog sertifikata; i 2) kada su službeni sertifikati neophodni za svrhu izvoza pošiljaka životinja i roba u druge zemlje ili kada se to zahtijeva od nadležnog organa države odredišta.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 88.</i> Potpisivanje i izdavanje službenih sertifikata 1. Službene sertifikate izdaju nadležna tijela. 2. Nadležna tijela određuju službene osobe za sertifikovanje koje su ovlaštene za potpisivanje službenih sertifikata te u odnosu na te službene osobe osiguravaju: (a) da su nepristrane i da nisu ni u kakvu sukobu interesa te osobito da nisu u situaciji koja bi mogla izravno ili neizravno utjecati na njihovu sposobnost nepristranog obavljanja profesionalnih dužnosti u odnosu na to za što se izdaje sertifikat; i (b) da su prošle odgovarajuće osposobljavanje o pravilima, usklađenost s kojima se certificira službenim sertifikatom i o tehničkoj ocjeni usklađenosti s tim pravilima kao i o relevantnim pravilima utvrđenima ovom Regulativom. 3. Službeno lice za sertifikovanje potpisuje službene sertifikate te ih izdaje na osnovu jednog od sljedećih razloga: (a) direktnog saznanja službenog lica za sertifikovanje o najnovijim činjenicama i podacima relevantnim za sertifikovanje, a do kojeg je došla: i. putem službene kontrole; ili ii. pribavljanjem drugog službenog sertifikata koji su izdala nadležna tijela;	Potpisivanje i izdavanje službenih sertifikata Član 94 (1) Službene sertifikate izdaje nadležni organ u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog zakona. (2) Organ iz stava 1 ovo člana određuje službena lica za sertifikaciju koja su ovlaštena za potpisivanje službenih sertifikata, istovremeno obezbjeđujući da su ta lica: a) nepristrasna, slobodna od konflikta interesa i naročito da nijesu u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno da utiče na njihovo nepristrasno obavljanje profesionalnih dužnosti u odnosu na to šta se sertifikuje; i b) odgovarajuće obučena o pravilima koja potvrđuju tim sertifikatom i o tehničkoj procjeni usaglašenosti sa tim pravilima i o odgovarajućim pravilima utvrđenim ovim zakonom. (3) Službene sertifikate potpisuje službeno lice za sertifikaciju i izdaje ih na osnovu jednog od sljedećih podataka: a) direktnog saznanja službenog lica za sertifikaciju o važećim činjenicama i podacima relevantnim za sertifikovanje, a koje su dobijene kroz: ☑službene kontrole; ili	Potpuno usklađeno		

(b) činjenica i podataka relevantnih za sertifikovanje koji su poznati drugoj osobi koju su u tu svrhu ovlastila nadležna tijela i pod čijim nadzorom djeluje, uz uslov da službeno lice za sertifikovanje može verifikovati tačnost takvih činjenica i podataka; (c) činjenica i podataka relevantnih za sertifikovanje koji su dobiveni putem sistemâ samonadzora subjekata, a koje su nadopunili i potvrdili rezultati redovitih službenih kontrola, ako službeno lice za sertifikovanje smatra da su time ispunjeni uslovi za izdavanje službenog sertifikata. 4. Službeno lice za sertifikovanje potpisuje službene sertifikate te ih izdaje samo na osnovu stava 3. tačke (a) ovog člana kada se tako zahtijeva pravilima iz člana 1. stava 2.	2) pribavljanje drugog službenog sertifikata izdatog od nadležnog organa; b) činjenica i podataka relevantnih za sertifikovanje koji su poznati drugom licu koje je u tu svrhu ovlastio nadležni organ i pod čijim nadzorom obavlja djelatnost, uz uslov da službeno lice za sertifikaciju može verifikovati tačnost tih činjenica i podataka; c) činjenica i podataka relevantnih za sertifikaciju koji su dobijeni iz dokumentacije o samokontroli subjekata, a koji su dopunjeni i potvrđeni rezultatima redovnih službenih kontrola, ako službeno lice za sertifikaciju smatra da su time ispunjeni uslovi za izdavanje službenog sertifikata. (4) Službeni sertifikati potpisuju se od strane službenog lica za sertifikaciju i izdaje se samo na osnovu stava 3 tačke a) ovog člana kada je zahtijevano pravilima iz člana 2 ovog zakona.			
<i>Član 89.</i> Garancije pouzdanosti za službene sertifikate 1. Službeni sertifikati: (a) sadrže jedinstveni kod; (b) ne potpisuje ih službeno lice za sertifikovanje ako nisu ispunjeni ili su nepotpuni; (c) sastavljeni su na jednom od službenih jezika institucija Unije ili više njih koje razumije službeno lice za sertifikovanje i, prema potrebi, na jednom od službenih jezika države članice odredišta; (d) autentični su i tačni; (e) omogućuju identifikaciju lica koja ih je potpisala i datum izdavanja; i (f) omogućuju jednostavnu verifikaciju povezanosti između sertifikata, tijela koje ga izdaje i pošiljke, partije ili pojedinačne životinje ili robe obuhvaćene sertifikatom. 2. Nadležna tijela preduzimaju sve prikladne mjere za sprečavanje izdavanja lažnih ili obmanjujućih službenih sertifikata ili zloupotrebe službenih sertifikata.	Garancije pouzdanosti za službene sertifikate Član 95 1) Službeni sertifikat: 1) mora da sadrži jedinstveni kod; 2) ne smije biti potpisan od službenog lica za sertifikaciju ako je prazan ili djelimično popunjen; 3) mora biti napisan na crnogorskom ili jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori ili na jednom od službenih jezika države odredišta; 4) treba da bude autentičan i tačan; 5) treba da omogući identifikaciju lica koje ga je potpisalo i da sadrži datum izdavanja; i 6) treba da omogući jednostavnu verifikaciju povezanosti između sertifikata, nadležnog organa koji ga izdaje i pošiljke, lota ili pojedinačne životinje ili robe obuhvaćene sertifikatom. (2) Nadležni organ preduzima sve potrebne mjere za sprečavanje izdavanja lažnih ili obmanjujućih službenih sertifikata ili zloupotrebe službenih sertifikata.	Potpuno usklađeno		

<i>Član 90.</i> Sprovedbena ovlašćenja u vezi sa službenim sertifikatima Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila za ujednačenu primjenu dobijenih u skladu sa čl. 88. i 89. u vezi s: (a) obrascem službenih sertifikata i pravilima za izdavanje takvih sertifikata, ako zahtjevi nisu utvrđeni pravilima iz člana 1. stava 2.; (b) mehanizmima i tehničkim mjerama kojima se osigurava izdavanje točnih i pouzdanih službenih sertifikata i sprečava rizik od prevare; (c) postupcima koje treba slijediti u slučaju povlačenja službenih sertifikata te pri izdavanju zamjenskih sertifikata; (d) pravilima za izradu ovjerenih preslika službenih sertifikata; (e) formatima dokumenata koji moraju pratiti životinje i robu nakon provedbe službenih kontrola; (f) pravilima za izdavanje elektroničkih sertifikata i pravilima za upotrebu elektroničkih potpisa. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	Pravila za službene sertifikate Član 96 (1) Ministarstvo propisuje zahtjeve za ujednačenu primenu pravila za sertifikate u skladu sa čl. 94 i 95 ovog zakona. (2) Zahtjevi iz stava 1 ovog člana odnose se na: 1) obrazac službenog sertifikata i pravila za izdavanje tih sertifikata, kada zahtjevi nijesu utvrđeni pravilima iz člana 2 ovog zakona; 2) mehanizme i tehničke mjere kojima se obezbjeđuje izdavanje tačnih i pouzdanih službenih sertifikata i sprečava rizik od prevare; 3) postupke koje treba pratiti u slučaju povlačenja službenih sertifikata i pri izdavanju zamjenskih sertifikata; 4) pravila za izradu ovjerenih kopija službenih sertifikata; 5) formate dokumenata koji moraju da prate životinje i robu nakon sprovedene službene kontrole; 6) pravila za izdavanje elektronskih sertifikata i pravila za upotrebu elektronskih potpisa.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 91.</i> Službene potvrde 1. Kada se ovom Regulativom ili pravilima iz člana 1. stava 2. zahtijeva da službene potvrde izdaju subjekti pod službenim nadzorom nadležnih tijela ili sama nadležna tijela, primjenjuju se stavovi 2., 3. i 4. ovog člana. 2. Službene potvrde: (a) vjerodostojne su i točne; (b) sastavljene su na jednom od službenih jezika institucija Unije ili više njih i, prema potrebi, na jednom od službenih jezika države članice odredišta; i (c) kada se odnose na pošiljku ili partiju, omogućuju verifikaciju povezanosti između službene potvrde i te pošiljke ili partije.	Službene potvrde Član 97 (1) Službene potvrde zahtjevano u skladu sa ovim zakonom ili pravilima iz člana 2 ovog zakona izdaju subjekti pod službenim nadzorom nadležnih organa ili nadležni organi u skladu sa st. 2, 3 i 4 ovog člana. (2) Službena potvrda treba da bude: 1) treba da bude vjerodostojna i tačna; 2) napisana na crnogorskom ili jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Crnoj Gori ili na jednom od službenih jezika države odredišta; i 3) omogućava verifikaciju povezanosti između službene potvrde i te pošiljke ili lota, kada se odnosi na pošiljku ili lot. (3) Nadležni organ obezbjeđuje da je osoblje koje sprovodi službenu kontrolu radi nadzora izdavanja	Potpuno usklađeno		

3. Nadležna tijela osiguravaju da je osoblje koje provodi službene kontrole radi nadzora izdavanja službenih potvrda ili, u slučaju kada službene potvrde izdaju nadležna tijela, osoblje uključeno u izdavanje tih službenih potvrda: a) nepristrano i nije ni u kakvu sukobu interesa, a posebno da nije u situaciji koja bi mogla izravno ili neizravno utjecati na njihovu sposobnost nepristranog obavljanja profesionalnih dužnosti u odnosu na to što se certificira službenim potvrdama; i (b) prošlo odgovarajuće osposobljavanje o: i. pravilima, usklađenost s kojima se certificira službenim potvrdama i o tehničkoj ocjeni usklađenosti s tim pravilima; ii. relevantnim pravilima utvrđenima ovom Regulativom. 4. Nadležna tijela sprovode redovne službene kontrole kako bi verificovala: (a) pridržavaju li se subjekti koji izdaju potvrde uslova utvrđenih pravilima iz člana 1. stava 2.; i (b) izdaje li se potvrda na osnovu relevantnih, točnih i provjerljivih činjenica i podataka.	službenih potvrda ili u slučaju kada službene potvrde izdaju nadležni organi, osoblje uključeno u izdavanje tih službenih potvrda i da je: 1) nepristrasno i slobodno od konflikta interesa i naročito da nisu u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno da utiče na sposobnost nepristrasnog obavljanja profesionalnih dužnosti u odnosu na to što se sertifikuje službenim potvrdama; i 2) dobilo odgovarajuću obuku o: – pravilima sa kojima se usaglašenost potvrđuje sa tim službenim potvrdama i o tehničkoj procjeni usaglašenosti sa tim pravilima; – relevantnim pravilima utvrđenim ovim zakonom. (4) Nadležni organ sprovodi redovne službene kontrole radi verifikacije da: 1) subjekti koji izdaju potvrde postupaju u skladu sa uslovima utvrđenim u propisima iz člana 2 stav 1 ovog zakona; 2) se potvrda izdaje na osnovu relevantnih, tačnih i proverljivih činjenica i podataka			
GLAVA III. REFERENTNE LABORATORIJE I REFERENTNI CENTRI <i>Član 92.</i> Odluka o uspostavljanju referentne laboratorije Evropske unije 1. U područjima uređenim pravilima iz člana 1. stava 2. referentna laboratorija Evropske unije uspostavlja se kada učinkovitost službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti takođe zavisi od kvaliteta, ujednačenosti i pouzdanosti: (a) analitičkih, ispitnih ili dijagnostičkih metoda koje upotrebljavaju Službene laboratorije određeni u skladu s članom 37. stavom 1.; i (b) rezultata analiza, ispitivanja i dijagnostike koje obavljaju te službene laboratorije. 2. Referentna laboratorija Evropske unije uspostavlja se kada postoji prepoznata potreba za promovisanjem	Određivanje nacionalnih referentnih laboratorija Član 98 (1) Uprava određuje jednu ili više nacionalnih referentnih laboratorija za područja koja su predmet službenih kontrola u skladu sa ovim zakonom za svaku referentnu laboratoriju Evropske unije. (2) Ako u Crnoj Gori ne postoji nacionalna referentna laboratorija koja ispunjava propisane uslove, Uprava može da odredi laboratoriju, kao nacionalnu referentnu laboratoriju sa teritorije države članice Evropske unije ili sa teritorije zemlje koja je potpisnica ugovora sporazuma Evropske ekonomske oblasti. (3) Uslovi utvrđeni članom 44 stav 4 tačka 4 i stav 5, članom 46, članom 49 stav 1, članom 49 stav 2	Potpuno usklađeno		

ujednačenih praksi u vezi s razvojem ili upotrebom metoda iz stava 1. tačke (a). 3. Komisija redovno preispituje mandat i rad referentnih laboratorija Evropske unije. 4. Komisija delegiranim aktom u skladu s članom 144. dopunjuje ovu Regulativu donošenjem odluke o uspostavljanju referentne laboratorije Evropske unije.	tač. 1 i 2 i članom 49 stav 3 ovog zakona primjenjuju se na nacionalne referentne laboratorije u Crnoj Gori. (8) Pored uslova navedenih u st. 3 , 4 i 5 ovog člana, nadležni organ može da propiše dodatne zahtjeve za nacionalne referentne laboratorije, sa ograničenjem na osiguravanje koherentnosti sa svim dodatnim zahtjevima utvrđenim za referentne laboratorije Evropske unije.			
<i>Član 93.</i> Određivanje referentnih laboratorija Evropske unije 1. Komisija sprovedbenim aktima određuje referentne laboratorije Evropske unije u slučajevima kada je donesena odluka o uspostavljanju takve laboratorije u skladu s članom 92. 2. Određivanja predviđena stavom 1.: (a) obavljaju se postupkom javnog odabira; i (b) vremenski su ograničena i traju najmanje pet godina ili se redovno preispituju. 3. referentni laboratorije Evropske unije: (a) djeluju u skladu s normom EN ISO/IEC 17025 te ih u skladu s tom normom akredituje nacionalno akreditaciono tijelo koje djeluje u skladu s Regulativom (EZ) br. 765/2008. Opsjeg tog akreditovanja: i. obuhvata sve metode laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike koje laboratorija treba upotrebljavati kada djeluje kao referentna laboratorija Evropske unije; ii. može se sastojati od jedne ili više metoda laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike, ili skupina metoda; iii. može se definisati fleksibilno, kako bi opseg akreditovanja obuhvaćao modifikovane verzije metoda koje je referentna laboratorija Evropske unije upotrebljavala kada je dobila akreditaciju ili nove metode uz te metode, na osnovu validacija samog laboratorija, bez posebnog ocjenjivanja od strane nacionalnog akreditacijskog tijela države članice u kojoj se nalazi referentna laboratorija Evropske unije prije upotrebe tih modifikovanih ili novih metoda;	Određivanje nacionalnih referentnih laboratorija Član 98 (1) Uprava određuje jednu ili više nacionalnih referentnih laboratorija za područja koja su predmet službenih kontrola u skladu sa ovim zakonom za svaku referentnu laboratoriju Evropske unije. (2) Ako u Crnoj Gori ne postoji nacionalna referentna laboratorija koja ispunjava propisane uslove, Uprava može da odredi laboratoriju, kao nacionalnu referentnu laboratoriju sa teritorije države članice Evropske unije ili sa teritorije zemlje koja je potpisnica ugovora sporazuma Evropske ekonomske oblasti. (3) Uslovi utvrđeni članom 44 stav 4 tačka 4 i stav 5, članom 46, članom 49 stav 1, članom 49 stav 2 tač. 1 i 2 i članom 49 stav 3 ovog zakona primjenjuju se na nacionalne referentne laboratorije u Crnoj Gori. (4) Odstupajući od člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona, za područje uređeno pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona, Uprava može da odredi službene laboratorije, koje su kao takve odredila Uprava i na osnovu odstupanja usvojenih u skladu sa članom 48 ovog zakona, kao nacionalne referentne laboratorije, bez obzira da li ispunjavaju uslove epredviđen u člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona. (5) Nacionalna referentna laboratorija Crne Gore mora da: 1) bude nepristrasna i da je slobodna od konflikta interesa, i posebno da se ne nalazi u situaciji koja može,	Potpuno usklađeno		

(b) nepristrasni su i nisu ni u kakvu sukobu interesa, a posebno nisu u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno uticati na njihovu sposobnost nepristranog obavljanja profesionalnih dužnosti u odnosu na obavljanje svojih poslova kao referentnih laboratorija Evropske unije; (c) raspolažu osobljem koje ima odgovarajuće kvalifikacije i adekvatno je osposobljeno je za analitičke, ispitne i dijagnostičke tehnike koje se primjenjuju u području njihove nadležnosti te prema potrebi pomoćnim osobljem, ili imaju ugovorni pristup takvu osoblju; (d) posjeduju ili imaju pristup infrastrukturi, opremi i proizvodima potrebnim za obavljanje poslova koje su im dodijeljene; (e) osiguravaju da njihovo osoblje i sve ugovorom angažovano osoblje dobro poznaje međunarodne norme i prakse i da u svom radu vodi računa o najnovijim dostignućima u istraživanju na nacionalnom nivou, razini Unije te na međunarodnom nivou; (f) opremljeni su ili imaju pristup potrebnoj opremi za obavljanje poslova u izvanrednim situacijama; i (g) prema potrebi, opremljeni su u skladu s relevantnim biosigurnosnim normama. 4. Odstupajući od stava 3. tačke (a) ovog člana, za područje uređeno pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (g), Komisija može odrediti službene laboratorije, koje su kao takve odredila nadležna tijela na osnovu odstupanja usvojenog u skladu s članom 41., kao referentne laboratorije Evropske unije neovisno o tome ispunjavaju li uslov predviđen u stavu 3. tački (a) ovog člana. 5. Odstupajući od stava 1. i 2. ovog člana, laboratorije iz člana 32. prvog stava Regulative (EZ) br. 1829/2003 i člana 21. prvog stava Regulative (EZ) br. 1831/2003 referentni su laboratorije Evropske unije koji imaju odgovornosti i obavljaju poslove iz člana 94 ove Regulative u područjima: (a) genetski modifikovanih organizama i genetski modifikovane hrane i hrane za životinje; i	direktno ili indirektno, da utiče na nepristrasnost njihovog stručnog postupanja u pogledu obavljanja onih poslova koje obavljaju kao nacionalne referentne laboratorije; 2) ima zaposlene, odnosno lica angažovana putem ugovora sa odgovarajućim kvalifikacijama i odgovarajućom obukom za tehnike laboratorijskih ispitivanja, testiranja i dijagnostike u svojim oblastima stručnosti, kao i pomoćno osoblje, prema potrebi; 3) ima u vlasništvu infrastrukturu i opremu i proizvode ili pristup istoj, kao i sredstva koja su potrebna da bi se obavili poslovi za koje je određena nacionalna referentna laboratorija; 4) obezbeđuje da zaposleni i bilo koja lica angažovana po ugovoru imaju dobro poznavanje međunarodnih standarda i praksu, kao i da u svom radu uzimaju u obzir najnovije rezultate istraživanja na nacionalnom nivou, nivou Evropske unije i međunarodnom nivou; 5) ima u vlasništvu potrebnu opremu ili pristup istoj, za obavljanje svojih poslova u hitnim slučajevima; 6) ispunjava odgovarajuće standarde biološke sigurnosti, tamo gde je to relevantno. (6) Uprava se obavezuje da: 1) dostavi naziv i adresu svake nacionalne referentne laboratorije Evropskoj komisiji i odgovarajućoj referentnoj laboratoriji Evropske unije i državama članicama; 2) stavlja na uvid javnosti podatke iz tačke 1 ovog stava; 3) ažurira informacije navedene u tački 1 ovog stava kad god je to potrebno. (7) Ako se u Crnoj Gori uspostavi više od jedne nacionalne referentne laboratorije za referentne laboratorije Evropske unije, Uprava mora da osigura da takve laboratorije blisko sarađuju, kako bi se osigurala efikasna koordinacija između njih, sa ostalim nacionalnim laboratorijama, kao i sa referentnim laboratorijama Evropske unije.			
---	---	--	--	--

(b) dodataka hrani za životinje. 6. Obaveze osoblja u vezi s povjerljivošću iz člana 8. primjenjuju se <i>mutatis mutandis</i> na osoblje referentnih laboratorija Evropske unije.	(8) Pored uslova navedenih u st. 3 , 4 i 5 ovog člana, nadležni organ može da propiše dodatne zahtjeve za nacionalne referentne laboratorije, sa ograničenjem na osiguravanje koherentnosti sa svim dodatnim zahtjevima utvrđenim za referentne laboratorije Evropske unije.			
Član 94. Odgovornosti i poslove referentnih laboratorija Evropske unije 1. Referentne laboratorije Evropske unije doprinose unapređenju i usklađivanju analitičkih, ispitnih ili dijagnostičkih metoda koje upotrebljavaju Službene laboratorije određeni u skladu s članom 37. stavom 1. te podataka koji se dobivaju primjenom tih analitičkih, ispitnih i dijagnostičkih metoda. 2. Referentne laboratorije Evropske unije određeni u skladu s članom 93. stavom 1. odgovorni su za sljedeće poslove ako su uključene u godišnje ili višegodišnje programe rada referentnih laboratorija koji su uspostavljeni u skladu s ciljevima i prioritetima relevantnih programa rada koje je Komisija donijela u skladu s članom 36. Regulative (EU) br. 652/2014: (a) osiguravanje nacionalnim referentnim laboratorijama podataka i smjernica o metodama laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike, uključujući referentne metode; (b) osiguravanje nacionalnim referentnim laboratorijama referentnih materijala; (c) koordiniranje primjene metoda iz tačke (a) od strane nacionalnih referentnih laboratorija i, prema potrebi, od strane drugih službenih laboratorija, a osobito organiziranjem redovitih međulaboratorijskih usporednih ispitivanja ili provjera kvalitete rada i osiguravanjem odgovarajućeg praćenja takvih usporednih ispitivanja ili provjera kvalitete rada u skladu, kada je to moguće, s međunarodno prihvaćenim protokolima, te obavješćivanje Komisije i država članica o rezultatima i praćenju	Odgovornosti i zadaci nacionalnih referentnih laboratorija Član 99 (1) Nacionalne referentne laboratorije u području svoje nadležnosti dužne su da: 1) sarađuju sa referentnim laboratorijama Evropske unije i učestvuju u sprovođenju programa osposobljavanja i međulaboratorijskim uporednim ispitivanjima koje organizuju te laboratorije; 2) koordiniraju aktivnosti službenih laboratorija određenih u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona sa ciljem usklađivanja i unaprjeđivanja metoda za laboratorijska ispitivanja, testiranja i dijagnostike i njihove primjene; 3) po potrebi, organizuju međulaboratorijska uporedna ispitivanja ili provjere stručnosti između službenih laboratorija, obezbjeđuju odgovarajuće praćenje takvih ispitivanja i obavještavaju Upravu o rezultatima takvih ispitivanja i praćenja; 4) obezbjeđuju diseminaciju informacija koje im dostavi referentna laboratorija Evropske unije nadležnim organima i službenim laboratorijama; 5) u okviru svoje misije pruža naučnu i tehničku pomoć nadležnim organima za sprovođenje višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola iz člana 102 ovog zakona i koordinisanih programa kontrola donijetih u skladu sa članom 109 ovog zakona; 6) kada je relevantno, validuje reagense i partije reagenasa, utvrđuje i vodi ažurirane liste raspoloživih referentnih supstanci i reagenasa i	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji će propisati odgovornosti i zadatke nacionalne referentne laboratorije	III kvartal 2027.

međulaboratorijskih usporednih ispitivanja ili provjera kvalitete rada; (d) koordinisanje praktičnog uređenja potrebnog za primjenu novih metoda laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike te obavješćivanje nacionalnih referentnih laboratorija o napretku u tom području; (e) provođenje programa osposobljavanja za osoblje iz nacionalnih referentnih laboratorija i, ako je potrebno, drugih službenih laboratorija, kao i stručnjaka iz trećih zemalja; (f) pružanje naučne i tehničke pomoći Komisiji unutar opsega svoje misije; (g) pružanje informacija nacionalnim referentnim laboratorijama o relevantnim aktivnostima istraživanja na nacionalnom nivou, razini Unije te na međunarodnom nivou; (h) saradnju, unutar opsjega svoje misije, s laboratorijama u trećim zemljama i s Evropskom agencijom za bezbjednost hrane (EFSA), Evropskom agencijom za lijekove (EMA) i Evropskim centrom za prevenciju i nadzor bolesti (ECDC); (i) aktivno pomaganje u dijagnostikovanju pojava bolesti koje se prenose hranom, zoonoza ili bolesti životinja u državama članicama, ili organizama štetnih za bilje, postavljanjem potvrdne dijagnoze, karakterizacijom i sprovođenjem taksonomskog ili epizoološkog istraživanja patogenih izolata ili uzoraka štetnih organizama; (j) koordinisanje ili sprovođenje ispitivanja radi verifikacije kvaliteta reagensa i partija reagensa koji se upotrebljavaju za dijagnostikovanje bolesti koje se prenose hranom, zoonoza ili bolesti životinja i organizama štetnih za bilje; (k) kada je to relevantno za područje njihove nadležnosti, uspostavljanje i održavanje: i. referentnih kolekcija organizama štetnih za bilje i/ili referentnih sojeva patogenih uzročnika; ii. referentnih kolekcija materijala koji dolaze u dodir s hranom, a koji se upotrebljavaju za kalibriranje analitičke opreme i dostavljanje tih uzoraka nacionalnim referentnim laboratorijama;	proizvođača i dobavljača takvih supstanci i reagenasa; 7) po potrebi, sprovodi programe osposobljavanja za osoblje službenih laboratorija određenih na osnovu člana 44 stav 1 ovog zakona, i 8) aktivno pomaže Crnoj Gori, koja ju je odredila da za njene potrebe bude nacionalna referentna laboratorija, u dijagnostici pri izbijanju bolesti koje se prenose hranom, zoonoza ili bolesti životinja ili štetni organizmi bilja, a u slučaju neuslaglašenosti pošiljaka vrši potvrdne dijagnoze, karakterizaciju i sprovođenje epizootioloških ili taksonomskih studija istraživanja patogenih izolata ili primjeraka štetnih organizama. (2) Osim detaljnih pravila za zadatke iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo propisuje odgovornosti i zadatke nacionalne referentne laboratorije, koji su ograničeni na osiguravanje usklađenosti sa svim dodatnim odgovornostima i zadacima koje su utvrdile referentne laboratorije Evropske unije.			
--	--	--	--	--

iii. ažuriranih popisa raspoloživih referentnih materija i reagensa te proizvođača i dobavljača takvih tvari i reagensa; i (l) kada je to relevantno za područje njihove nadležnosti, međusobnu saradnju i saradnju s Komisijom, prema potrebi, kako bi razvili analitičke, ispitne ili dijagnostičke metode visokih standarda. Što se tiče tačke (k) podtačke i, referentne laboratorije Evropske unije mogu uspostaviti i održavati te referentne kolekcije i referentne sojeve ugovornim povjeravanjem obavljanja aktivnosti drugim službenim laboratorijama i naučnim organizacijama. 3. Referentne laboratorije Evropske unije objavljuju popis nacionalnih referentnih laboratorija koje su odredile države članice u skladu s članom 100. stavom 1.				
<i>Član 95.</i> Određivanje referentnih centara Evropske unije za dobrobit životinja 1. Komisija sprovedbenim aktima određuje referentne centre Evropske unije za dobrobit životinja koji podupiru aktivnosti Komisije i država članica u vezi s primjenom pravila iz člana 1. stava 2. tačke (f). 2. Određivanja predviđena stavom 1.: (a) obavljaju se postupkom javnog odabira; i (b) vremenski su ograničena ili se redovno preispituju. 3. Referentni centri Evropske unije za dobrobit životinja: (a) nepristrani su u vezi s obavljanjem svojih poslova kao referentnih centara Evropske unije; (b) posjeduju visoki nivo naučnog i tehničkog stručnog znanja u području ljudsko-životinjskih odnosa, ponašanja životinja, fiziologije životinja, genetike životinja, zdravlja i prehrane životinja u vezi s dobrobiti životinja, te aspektima dobrobiti životinja u vezi s upotrebom životinja u komercijalne i znanstvene svrhe; (c) raspolažu osobljem koje ima odgovarajuće kvalifikacije i adekvatno je osposobljeno za područja iz tačke (a) i u pogledu	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

etičkih pitanja koja se odnose na životinje i prema potrebi pomoćnim osobljem; (d) posjeduju ili imaju pristup infrastrukturi, opremi i proizvodima potrebnima za obavljanje poslova koje su im dodijeljene; i (e) osiguravaju da njihovo osoblje dobro poznaje međunarodne norme i prakse u područjima navedenim u tački (b) i da u svom radu vodi računa o najnovijim dostignućima u istraživanju na nacionalnom nivou, nivou Unije i na međunarodnom nivou u tim područjima, uključujući studije koje su izradili i mjere koje su preduzeli drugi referentni centri Evropske unije za dobrobit životinja.				
<i>Član 96.</i> Odgovornosti i poslove referentnih centara Evropske unije za dobrobit životinja Referentni centri Evropske unije za dobrobit životinja odgovorni su za sljedeće pomoćne poslove ako su one uključene u godišnje ili višegodišnje programe rada referentnih centara koji su uspostavljeni u skladu s ciljevima i prioritetima relevantnih programa rada koje je Komisija donijela u skladu s članom 36 Regulative (EU) br. 652/2014: (a) pružanje naučnog i tehničkog stručnog znanja unutar opsega svoje misije uključujući, prema potrebi u obliku koordinisane pomoći, relevantnim nacionalnim mrežama za potporu i tijelima u području uređenom pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (f); (b) pružanje naučnog i tehničkog stručnog znanja za razvoj i primjenu pokazatelja dobrobiti životinja iz člana 21. stava 8. tačke (e); (c) razvijanje ili koordinisanje razvoja metoda za procjenu razine dobrobiti životinja i metoda za poboljšanje dobrobiti životinja; (d) provođenje naučnih i tehničkih studija o dobrobiti životinja koje se upotrebljavaju u komercijalne ili znanstvene svrhe;	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

(e) provođenje programa osposobljavanja za osoblje nacionalnih naučnih mreža za pomoć ili tijela iz tačke (a), za osoblje nadležnih tijela i za stručnjake iz trećih zemalja; i (f) širenje rezultata istraživanja i tehničkih inovacija i saradnju s istraživačkim tijelima Unije u područjima u opsegu svoje misije.				
<i>Član 97.</i> Određivanje referentnih centara Evropske unije za autentičnost i cjelovitost poljoprivredno-prehrambenog lanca 1. Komisija može sprovedbenim aktima odrediti referentne centre Evropske unije koji podstiču aktivnosti Komisije i država članica za sprečavanje, otkrivanje i suzbijanje kršenja pravila iz člana 1. stava 2. počinjenih prevarnim ili obmanjujućim praksama. 2. Određivanja predviđena stavom 1.: (a) obavljaju se postupkom javnog odabira; i (b) vremenski su ograničena ili se redovno preispituju. 3. Referentni centri Evropske unije za autentičnost i cjelovitost poljoprivredno-prehrambenog lanca: (a) nepristrani su u vezi s obavljanjem svojih poslova kao referentnih centara Evropske unije; (b) posjeduju visoku razinu znanstvenog i tehničkog stručnog znanja u područjima uređenima pravilima iz člana 1. stava 2. i u forenzičnoj znanosti koja se primjenjuje u tim područjima, kako bi imali sposobnost provođenja ili koordinisanja istraživanja na najnaprednijoj razini u pogledu autentičnosti i cjelovitosti robe, te sposobnost razvijanja, primjenjivanja i validacije metoda koje se trebaju upotrebljavati za otkrivanje kršenja pravila iz člana 1. stava 2. počinjenih prevarnim ili obmanjujućim praksama; (c) raspolažu osobljem koje ima odgovarajuće kvalifikacije i adekvatno je osposobljeno u područjima iz tačke (b) te potrebnim pomoćnim osobljem; (d) posjeduju ili imaju pristup infrastrukturi, opremi i proizvodima potrebnima za obavljanje poslova koje su im dodijeljene; i	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

(e) osiguravaju da njihovo osoblje dobro poznaje međunarodne norme i prakse u područjima navedenim u tački (b), i da u svom radu vodi računa o najnovijim dostignućima u istraživanju na nacionalnom nivou, nivou Unije i na međunarodnom nivou u tim područjima.				
<i>Član 98</i> Odgovornosti i poslove referentnih centara Evropske unije za autentičnost i cjelovitost poljoprivredno-prehrambenog lanca Referentni centri Evropske unije za autentičnost i cjelovitost poljoprivredno-prehrambenog lanca odgovorni su za sljedeće potporne poslove ako su uključene u godišnje ili višegodišnje programe rada referentnih centara koji su uspostavljeni u skladu s ciljevima i prioritetima relevantnih programa rada koje je Komisija donijela u skladu s članom 36. Regulative (EU) br. 652/2014: (a) pružanje specijaliziranog znanja u vezi s autentičnosti i cjelovitosti poljoprivredno-prehrambenog lanca i metodama za otkrivanje kršenja pravila iz člana 1. stava 2. ove Regulative počinjenih prevarnim ili obmanjujućim praksama, u vezi s forenzičnom znanosti koja se primjenjuje u područjima uređenima tim pravilima; (b) pružanje posebnih analiza za utvrđivanje segmenata poljoprivredno-prehrambenog lanca koji bi mogli biti predmetom kršenja pravila iz člana 1 stava 2 ove Regulative počinjenih prevarnim ili obmanjujućim praksama i pružanje pomoći pri izradi posebnih tehnika i protokola službenih kontrola; (c) prema potrebi, obavljanje poslova iz člana 94 stava 2 tačaka od (a) do (h) ove Regulative, time izbjegavajući udvostručenje poslova referentnih laboratorija Evropske unije određenih u skladu s članom 93 ove Regulative; (d) prema potrebi, uspostavljanje i održavanje zbirke ili baza podataka provjerenih referentnih materijala koji se trebaju upotrebljavati za otkrivanje kršenja pravila iz člana 1. stava 2. ove Regulative počinjenih prevarnim ili obmanjujućim praksama; i	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

(e) širenje rezultata istraživanja i tehničkih inovacija u područjima unutar opsjega svoje misije.				
<i>Član 99.</i> Obaveze Komisije 1. Komisija objavljuje i ažurira, kad god je to potrebno, popis: (a) referentnih laboratorija Evropske unije predviđenih u članu 93.; (b) referentnih centara Evropske unije za dobrobit životinja predviđenih u članu 95.; (c) referentnih centara Evropske unije za autentičnost i cjelovitost poljoprivredno-prehrambenog lanca predviđenih u članu 97. 2. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144 radi dopune ove Regulative u pogledu utvrđivanja zahtjeva, odgovornosti i poslova za referentne laboratorije Evropske unije, referentne centre Evropske unije za dobrobit životinja i referentne centre Evropske unije za autentičnost i cjelovitost poljoprivredno-prehrambenog lanca uz one utvrđene u članu 93. stavu 3., članu 94., članu 95. stavu 3., članu 96., članu 97. stavu 3. i članu 98. Takvi delegirani akti ograničeni su na situacije novih ili budućih rizika, novih ili budućih bolesti životinja ili organizama štetnih za bilje, ili kada je to opravdano novim pravnim zahtjevima. 3. Referentni laboratorije Evropske unije i referentni centri Evropske unije podliježu kontrolama Komisije radi verifikacije usklađenosti sa zahtjevima iz člana 93. stava 3., člana 94., člana 95. stava 3. i člana 97. stava 3. 4. Ako kontrole Komisije iz stava 3 ovog člana pokazuju neusklađenost sa zahtjevima utvrđenim članom 93. stavom 3., članom 94., članom 95. stavom 3. i članom 97. stavom 3., Komisija, nakon zaprimanja primjedbi referentnog laboratorija Evropske unije ili referentnog centra Evropske unije: (a) sprovedbenim aktom povlači određivanje tog laboratorija ili centra; ili	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

(b) preduzima bilo koju drugu odgovarajuću mjeru.				
<i>Član 100.</i> Određivanje nacionalnih referentnih laboratorija 1. Države članice određuju jedan ili više nacionalnih referentnih laboratorija za svaki referentni laboratorij Evropske unije određen u skladu s članom 93. stavom 1. Države članice mogu odrediti nacionalni referentni laboratorij i u slučajevima kada ne postoji odgovarajući referentni laboratorij Evropske unije. Država članica može odrediti laboratorij koji je smješten u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji koja je ugovorna stranka Sporazuma o Evropskom ekonomskom prostoru. Jedan laboratorij može biti određen kao nacionalni referentni laboratorij za više država članica. 2. Zahtjevi predviđeni članom 37. stavom 4. tačkom (e), članom 37. stavom 5., članom 39., članom 42. stavom 1., članom 42. stavom 2. tačkama (a) i (b) i članom 42. stavom 3. primjenjuju se na nacionalne referentne laboratorije. Odstupajući od člana 37. stava 4. tačke (e), za područje uređeno pravilima iz člana 1. stava 2. tačke (g), nadležna tijela mogu odrediti službene laboratorije, koje su kao takve odredila nadležna tijela na osnovu odstepena usvojenog u skladu s članom 41., kao nacionalne referentne laboratorije neovisno o tome ispunjavaju li uslov predviđen u članu 37. stavu 4. tački (e). 3. Nacionalni referentni laboratorije: (a) nepristrani su i nisu ni u kakvu sukobu interesa, a naročito nisu u situaciji koja bi mogla direktno ili indirektno uticati na njihovu sposobnost nepristranog obavljanja profesionalnih dužnosti u odnosu na obavljanje svojih poslova kao nacionalnih referentnih laboratorija; (b) raspolazu osobljem koje ima odgovarajuće kvalifikacije i adekvatno je osposobljeno za analitičke, ispitne i dijagnostičke tehnike koje se primjenjuju u području njihove nadležnosti te prema potrebi pomoćnim osobljem, ili imaju ugovorni pristup takvu osoblju;	Određivanje nacionalnih referentnih laboratorija Član 98 (1) Uprava određuje jednu ili više nacionalnih referentnih laboratorija za područja koja su predmet službenih kontrola u skladu sa ovim zakonom za svaku referentnu laboratoriju Evropske unije. (2) Ako u Crnoj Gori ne postoji nacionalna referentna laboratorija koja ispunjava propisane uslove, Uprava može da odredi laboratoriju, kao nacionalnu referentnu laboratoriju sa teritorije države članice Evropske unije ili sa teritorije zemlje koja je potpisnica ugovora sporazuma Evropske ekonomske oblasti. (3) Uslovi utvrđeni članom 44 stav 4 tačka 4 i stav 5, članom 46, članom 49 stav 1, članom 49 stav 2 tač. 1 i 2 i članom 49 stav 3 ovog zakona primjenjuju se na nacionalne referentne laboratorije u Crnoj Gori. (4) Odstupajući od člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona, za područje uređeno pravilima iz člana 2 tačka 7 ovog zakona, Uprava može da odredi službene laboratorije, koje su kao takve odredila Uprava i na osnovu odstupanja usvojenih u skladu sa članom 48 ovog zakona, kao nacionalne referentne laboratorije, bez obzira da li ispunjavaju uslove epredviđen u člana 44 stav 4 tačka 5 ovog zakona. (5) Nacionalna referentna laboratorija Crne Gore mora da: 1) bude nepristrasna i da je slobodna od konflikta interesa, i posebno da se ne nalazi u situaciji koja može, direktno ili indirektno, da utiče na nepristrasnost njihovog stručnog postupanja u pogledu obavljanja onih poslova koje obavljaju kao nacionalne referentne laboratorije; 2) ima zaposlene, odnosno lica angažovana putem ugovora sa odgovarajućim kvalifikacijama i odgovarajućom obukom za tehnike laboratorijskih	Potpuno usklađeno		

(c) posjeduju ili imaju pristup infrastrukturi, opremi i proizvodima potrebnima za obavljanje poslova koje su im dodijeljene; (d) osiguravaju da njihovo osoblje i sve ugovorom angažovano osoblje dobro poznaje međunarodne norme i prakse te da u svojem radu vodi računa o najnovijim dostignućima u istraživanju na nacionalnom nivou, razini Unije te na međunarodnoj razini; (e) opremljeni su ili imaju pristup potrebnoj opremi za obavljanje poslova u izvanrednim situacijama; i (f) ako je to potrebno, opremljeni su u skladu s relevantnim biosigurnosnim normama. 4. Države članice: (a) priopštju naziv i adresu svakog nacionalnog referentnog laboratorija Komisiji, relevantnom referentnom laboratoriju Evropske unije i drugim državama članicama; (b) informacije iz tačke (a) stavljaju na raspolaganje javnosti; (c) ažuriraju informacije iz tačke (a) kad god je to potrebno. 5. Države članice koje imaju više od jednog nacionalnog referentnog laboratorija za referentni laboratorij Evropske unije osiguravaju da takvi laboratorije blisko sarađuju kako bi se osigurala učinkovita koordinacija među njima, s drugim nacionalnim laboratorijima i s referentnim laboratorijem Evropske unije. 6. Komisija je ovlašćena donositi delegirane akte u skladu s članom 144 radi dopune ove Regulative u pogledu utvrđivanja zahtjeva za nacionalne referentne laboratorije uz one utvrđene stavovima 2. i 3. ovog člana. Takvi delegirani akti ograničeni su na osiguravanje koherentnosti sa svim dodatnim zahtjevima usvojenim u skladu s članom 99. stavom 2.	ispitivanja, testiranja i dijagnostike u svojim oblastima stručnosti, kao i pomoćno osoblje, prema potrebi; 3) ima u vlasništvu infrastrukturu i opremu i proizvode ili pristup istoj, kao i sredstva koja su potrebna da bi se obavili poslovi za koje je određena nacionalna referentna laboratorija; 4) obezbeđuje da zaposleni i bilo koja lica angažovana po ugovoru imaju dobro poznavanje međunarodnih standarda i praksu, kao i da u svom radu uzimaju u obzir najnovije rezultate istraživanja na nacionalnom nivou, nivou Evropske unije i međunarodnom nivou; 5) ima u vlasništvu potrebnu opremu ili pristup istoj, za obavljanje svojih poslova u hitnim slučajevima; 6) ispunjava odgovarajuće standarde biološke sigurnosti, tamo gde je to relevantno. (6) Uprava se obavezuje da: 1) dostavi naziv i adresu svake nacionalne referentne laboratorije Evropskoj komisiji i odgovarajućoj referentnoj laboratoriji Evropske unije i državama članicama; 2) stavlja na uvid javnosti podatke iz tačke 1 ovog stava; 3) ažurira informacije navedene u tački 1 ovog stava kad god je to potrebno. (7) Ako se u Crnoj Gori uspostavi više od jedne nacionalne referentne laboratorije za referentne laboratorije Evropske unije, Uprava mora da osigura da takve laboratorije blisko sarađuju, kako bi se osigurala efikasna koordinacija između njih, sa ostalim nacionalnim laboratorijama, kao i sa referentnim laboratorijama Evropske unije. (8) Pored uslova navedenih u st. 3 , 4 i 5 ovog člana, nadležni organ može da propiše dodatne zahtjeve za nacionalne referentne laboratorije, sa ograničenjem na osiguravanje koherentnosti sa svim dodatnim zahtjevima utvrđenim za referentne laboratorije Evropske unije.			
---	---	--	--	--

<i>Član 101.</i> Odgovornosti i poslove nacionalnih referentnih laboratorija 1. Nacionalni referentni laboratorije, u području svoje nadležnosti: (a) sarađuju s referentnim laboratorijima Evropske unije te učestvuju u provođenju programa osposobljavanja i međulaboratorijskih usporednih ispitivanja koje organiziraju ti laboratorije; (b) koordiniraju aktivnosti službenih laboratorija određenih u skladu s članom 37 stavom 1 s ciljem usklađivanja i unapređivanja metoda laboratorijske analize, ispitivanja ili dijagnostike te njihove primjene; (c) prema potrebi, organiziraju međulaboratorijska usporedna ispitivanja ili provjere kvalitete rada između službenih laboratorija, osiguravaju odgovarajuće praćenje takvih ispitivanja i obavještavaju nadležna tijela o rezultatima takvih ispitivanja i praćenja; (d) osiguravaju prosljeđivanje informacija koje im dostavi referentni laboratorij Evropske unije nadležnim tijelima i službenim laboratorijima; (e) pružaju, unutar opsega svoje misije, znanstvenu i tehničku pomoć nadležnim tijelima za sprovođenje VNPK-ova iz člana 109 i koordinisanih programa kontrola donesenih u skladu s članom 112.; (f) prema potrebi, validiraju reagense i partije reagensa, utvrđuju i vode ažurirane popise raspoloživih referentnih tvari i reagensa te proizvođača i dobavljača takvih tvari i reagensa; (g) prema potrebi, sprovode programe osposobljavanja za osoblje službenih laboratorija određenih na osnovu člana 37. stava 1.; i (h) aktivno pomažu državi članici koja ih je odredila u dijagnosticanju pri izbijanju bolesti koje se prenose hranom, zoonozama ili bolesti životinja, ili organizama štetnih za bilje, i u slučaju neusklađenosti pošiljaka provođenjem potvrđnih	Odgovornosti i zadaci nacionalnih referentnih laboratorija Član 99 (1) Nacionalne referentne laboratorije u području svoje nadležnosti dužne su da: a) sarađuju sa referentnim laboratorijama Evropske unije i učestvuju u sprovođenju programa osposobljavanja i međulaboratorijskim usporednim ispitivanjima koje organizuju te laboratorije; b) koordiniraju aktivnosti službenih laboratorija određenih u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona sa ciljem usklađivanja i unaprjeđivanja metoda za laboratorijska ispitivanja, testiranja i dijagnostike i njihove primjene; c) po potrebi, organizuju međulaboratorijska usporedna ispitivanja ili provjere stručnosti između službenih laboratorija, obezbjeđuju odgovarajuće praćenje takvih ispitivanja i obavještavaju Upravu o rezultatima takvih ispitivanja i praćenja; d) obezbjeđuju diseminaciju informacija koje im dostavi referentna laboratorija Evropske unije nadležnim organima i službenim laboratorijama; e) u okviru svoje misije pruža naučnu i tehničku pomoć nadležnim organima za sprovođenje višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola iz člana 102 ovog zakona i koordinisanih programa kontrola donijetih u skladu sa članom 109 ovog zakona; f) kada je relevantno, validuje reagense i partije reagenasa, utvrđuje i vodi ažurirane liste raspoloživih referentnih supstanci i reagenasa i proizvođača i dobavljača takvih supstanci i reagenasa; g) po potrebi, sprovodi programe osposobljavanja za osoblje službenih laboratorija određenih na osnovu člana 44 stav 1 ovog zakona, i h) aktivno pomaže Crnoj Gori, koja ju je odredila da za njene potrebe bude nacionalna referentna laboratorija, u dijagnostici pri izbijanju bolesti koje se prenose	Potpuno usklađeno		
---	---	--------------------------	--	--

dijagnoza, karakterizacijom i provođenjem epizootičkog ili taksonomskog istraživanja patogenih izolata ili uzoraka štetnih organizama. 2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s članom 144 radi dopune ove Regulative u pogledu utvrđivanja odgovornosti i poslova za nacionalne referentne laboratorije uz one predviđene stavom 1. ovog člana. Takvi delegirani akti ograničeni su na osiguravanje koherentnosti sa svim dodatnim odgovornostima i poslovima usvojenima u skladu s članom 99 stavom 2.	hranom, zoonoza ili bolesti životinja ili biljnih štetočina a u slučaju neusaglašenosti pošiljaka vrši potvrđne dijagnoze, karakterizaciju i sprovođenje epizootičkih ili taksonomskih studija istraživanja patogenih izolata ili primjeraka štetnih organizama. (2) Osim detaljnih pravila za zadatke iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo propisuje odgovornosti i zadatke nacionalne referentne laboratorije, koji su ograničeni na osiguravanje usklađenosti sa svim dodatnim odgovornostima i zadacima koje su utvrdile referentne laboratorije Evropske unije.			
GLAVA IV. ADMINISTRATIVNA POMOĆ I SARADNJA <i>Član 102.</i> Opšta pravila 1. Nadležna tijela u dotičnim državama članicama pružaju jedna drugoj administrativnu pomoć u skladu s članovima od 104. do 107. kako bi se osigurala pravilna primjena pravila iz člana 1. stava 2. u slučajevima koji su relevantni u više od jedne države članice. 2. Administrativna pomoć uključuje, prema potrebi i dogovorom dotičnih nadležnih tijela, sudjelovanje nadležnih tijela države članice u službenim kontrolama na licu mjesta koje sprovode nadležna tijela druge države članice. 3. Ovom glavom ne dovodi se u pitanje nacionalno pravo: (a) koje se primjenjuje na izdavanje isprava i informacija koje su predmet sudskih istraga i sudskih postupaka, uključujući kaznene istrage, ili se na njih odnose; i (b) koje je namijenjeno zaštititi komercijalnih interesa fizičkih ili pravnih osoba. 4. Države članice preduzimaju mjere radi olakšavanja prijenosa informacija tijela za izvršavanje zakonodavstva, javnih tužitelja i pravosudnih tijela nadležnim tijelima o mogućoj neusklađenosti s pravilima iz člana 1 stava 2 koja je relevantna za primjenu ove glave i koja može predstavljati:	Opšta pravila pomoći i saradnje Član 100 (1) Uprava pruža administrativnu pomoć nadležnim organima država članica Evropske unije kako bi se obezbjedila pravilna primjena pravila iz člana 2 ovog zakona, u slučajevima koji su relevantni u više od jedne države. (2) Administrativna pomoć iz stava 1 ovog člana uključuje saradnju nadležnog organa Crne Gore u skladu sa podjelom nadležnosti iz člana 7 ovog i nadležnih organa država članica Evropske unije. (3) Zahtjevi utvrđeni u ovom poglavlju ne dovode u pitanje zahtjeve utvrđene nacionalnim propisima: 1) koji se primjenjuju i koji su namijenjeni za izdavanje isprava i informacija koje su predmet sudskih istraga i sudskih postupaka, uključujući kaznene istrage, ili se na njih odnose; i 2) o zaštiti komercijalnih interesa fizičkih ili pravnih lica. (4) Uprava preduzima mjere radi olakšavanja prijenosa informacija od, ostalih organa za sprovođenje zakona, javnih tužitelja i pravosudnih organa nadležnim organima o mogućoj neusaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona koje su relevantne za primjenu ovog poglavlja i koje mogu predstavljati: 1) rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u vezi sa genetski modificovanim	Potpuno usklađeno		

(a) rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, ili za dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu; ili (b) moguće kršenje pravila iz člana 1 stava 2 počinjeno prevarnim ili obmanjujućim praksama. 5. Sva se priopštenja među nadležnim tijelima u skladu s članovima od 104 do 107 obavljaju pisanim putem, u papirnatom ili u elektroničkom obliku. 6. Kako bi usmjerila i pojednostavnila razmjenu priopštenja, Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje standardni format za: (a) zahtjeve za pomoć predviđene članom 104. stavom 1.; i (b) priopštivanje čestih i ponavljajućih obavijesti i odgovora. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizika za životnu sredinu; ili 2) moguće kršenje pravila iz člana 2 stav 1 ovog zakona počinjeno prevarnim ili obmanjujućim praksama. (5) Komunikacija među nadležnim organima se obavljaju pisanim putem, u papirnatom ili u elektronskom obliku.			
<i>Član 103.</i> Tijela za vezu 1. Svaka država članica određuje jedno ili više tijela za vezu koja djeluju kao kontaktne tačke odgovorne za olakšavanje razmjene saopštenja između nadležnih tijela u skladu s članovima od 104. do 107. 2. Određivanje tijela za vezu ne isključuje direktne kontakte, razmjenu informacija ili saradnju među osobljem nadležnih tijela u različitim državama članicama. 3. Države članice saopštavaju Komisiju i druge države članice kontaktne podatke o svojim tijelima za vezu određenima u skladu sa stavom 1 i svaku naknadnu promjenu tih podataka.	Tijela za vezu Član 101 (1) Nadležni organ za oblasti iz člana 2 ovog zakona, određuje jedno ili više tijela za vezu koja djeluju kao kontakt tačke odgovorne za olakšavanje razmjene obavještenja između nadležnih organa. (2) Određivanje tijela za vezu ne isključuje direktne kontakte, razmjenu informacija ili saradnju među nadležnim organima Crne Gore i država članica Evropske unije . (3) Nadležni organ Crne Gore, dostavlja Evropskoj komisiji i državama članicama Evropske unije kontaktne podatke o svojim tijelima za vezu određenima u skladu sa stavom 1 ovog člana i obavještava o svakoj o promjeni tih podataka.	Potpuno usklađeno		
4. Komisija na svojim internetskim stranicama objavljuje i ažurira popis tijela za vezu koji su joj priopštile države članice u skladu sa stavom 3. 5. Sve zahtjeve za pomoć u skladu s članom 104. stavom 1. te obavijesti i priopštenja u skladu s članovima 105, 106 i 107 tijelo za vezu prenosi tijelu za vezu u državi članici kojoj je upućen zahtjev ili obavijest.	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

6. Komisija sprovedbenim aktima utvrđuje specifikacije tehničkih alata i postupke za komunikaciju među tijelima za vezu određenima u skladu sa stavom 1 ovog člana. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145 stava 2.				
<i>Član 104.</i> Pomoć na zahtjev 1. Ako nadležna tijela u državi članici smatraju da su im za sprovođenje službenih kontrola ili za efikasno praćenje takvih kontrola na njihovoj teritoriji potrebni podaci ili informacije nadležnih tijela druge države članice, podnose obrazloženi zahtjev za administrativnu pomoć nadležnim tijelima te države članice. Nadležna tijela primaoci zahtjeva: (a) bez odgađanja potvrđuju prijem zahtjeva; (b) ako tako zatraži nadležno tijelo podnosilac zahtjeva, u roku od deset radnih dana od dana prijema zahtjeva navode procjenu vremena koje im je potrebno za informisani odgovor na zahtjev; i (c) sprovode službene kontrole ili istrage koje su potrebne kako bi se nadležnim tijelima podnositeljima zahtjeva bez odgode pružile sve potrebne informacije i dokumente koji im omogućuju donošenje informiranih odluka i verifikaciju usklađenosti s propisima Unije na području svoje nadležnosti. 2. Dokumenti se mogu slati u njihovu originalnom obliku ili se mogu osigurati kopije. 3. Sporazumom između nadležnih tijela podnositelja zahtjeva i nadležnih tijela primatelja zahtjeva, osoblje koje su odredila prvo spomenuta tijela može biti prisutno tokom provedbe službenih kontrola i istraga iz stava 1. tačke (c), a koje sprovode nadležna tijela primatelji zahtjeva. U takvim slučajevima osoblje nadležnih tijela podnositelja zahtjeva: (a) u svakom trenutku u mogućnosti je predložiti pisano ovlašćenje koje potvrđuje njihov identitet i službeno svojstvo; (b) ima odobren pristup od strane subjekta istim prostorima i dokumentima kao i osoblje nadležnih tijela primatelja	Nema odgovarajuće odredbe		Odredbe koje se odnose na proceduru sprovođenja administrativne pomoći u sprovođenju službenih kontrola između nadležnih organa država članica, biće neposredno primjenjive od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji	

zahtjeva, njihovim posredovanjem, a isključivo u svrhu provođenja administrativne istrage; i (c) ne smije, na vlastitu inicijativu, izvršavati istražne ovlasti dodijeljene službenicima nadležnih tijela primatelja zahtjeva.				
<i>Član 105.</i> Pomoć bez zahtjeva u slučaju neusklađenosti 1. Kada nadležna tijela u državi članici utvrde slučaj neusklađenosti i ako takva neusklađenost može imati posljedice za drugu državu članicu, ona takve informacije bez nepotrebne odgode priopštjuju nadležnim tijelima te druge države članice, a da se to od njih ne zatraži. 2. Nadležna tijela primatelji obavijesti u skladu sa stavom 1.: (a) bez nepotrebne odgode potvrđuju primitak obavijesti; (b) ako tako zatraži nadležno tijelo koje je uputilo obavijest, u roku od deset radnih dana od dana primitka obavijesti navode: i. koje istrage namjeravaju provesti; ili ii. razloge zbog kojih smatraju da istrage nisu potrebne; i (c) kada smatraju da su istrage iz tačke (b) potrebne, istražuju predmet i bez odgode obavještavaju nadležna tijela koja su uputila obavijest o rezultatima i, prema potrebi, o preduzetim mjerama.	Nema odgovarajuće odredbe		Odredbe koje se odnose na proceduru sprovođenja administrativne pomoći u sprovođenju službenih kontrola između nadležnih organa država članica, biće neposredno primjenjive od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji	
<i>Član 106.</i> Pomoć u slučaju neusklađenosti koja dovodi do rizika ili ponovljenog ili moguće teškog kršenja 1. Kada tokom službenih kontrola koje se sprovode na životinjama ili robi porijeklom iz druge države članice nadležna tijela utvrde da takve životinje ili roba nisu u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2. na način da predstavljaju rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, za dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modifikovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu, odnosno predstavljaju moguće teško kršenje tih pravila, ona o tome bez odgode obavještavaju nadležna tijela države članice otpreme i svake druge države članice u pitanju kako bi tim nadležnim tijelima omogućila da provedu odgovarajuće istrage. 2. Nadležna tijela primatelji obavijesti bez odgode:	Nema odgovarajuće odredbe		Odredbe koje se odnose na proceduru sprovođenja administrativne pomoći u sprovođenju službenih kontrola između nadležnih organa država članica, biće neposredno primjenjive od dana	

(a) potvrđuju primitak obavijesti; (b) ako tako zatraži nadležno tijelo koje je uputilo obavijest, navode koje istrage namjeravaju provesti; i (c) istražuju predmet, preduzimaju sve potrebne mjere i informiraju nadležna tijela koja su uputila obavijest o prirodi istraga i provedenim službenim kontrolama, o donesenim odlukama i razlozima za njihovo donošenje. 3. Ako nadležna tijela koja su uputila obavijest imaju razloga vjerovati da istrage koje su provela nadležna tijela primatelji obavijesti, ili mjere koje su ta tijela preduzela, nisu adekvatne za rješavanje utvrđene neusklađenosti, ona traže od nadležnih tijela primatelja obavijesti da upotpune provedene službene kontrole ili preduzete mjere. U tim slučajevima nadležna tijela dviju država članica: (a) nastoje dogovoriti zajednički pristup s ciljem da na odgovarajući način riješe problem neusklađenosti, među ostalim provedbom zajedničkih službenih kontrola i istraga u skladu s članom 104. stavom 3.; i (b) bez odgode obavještavaju Komisiju ako nisu u mogućnosti postići dogovor o odgovarajućim mjerama. 4. Kada se prilikom službenih kontrola koje se sprovode na životinjama ili robi porijeklom iz druge države članice ponavljaju slučajevi neusklađenosti iz stava 1., nadležna tijela države članice odredišta bez odgode o tome obavještavaju Komisiju i nadležna tijela ostalih država članica.			pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji	
<i>Član 107.</i> Pomoć na osnovu informacija koje pružaju treće zemlje 1. Kada nadležna tijela prime informacije od treće zemlje koje ukazuju na neusklađenost s pravilima iz člana 1. stava 2. ili rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, za dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizik i za okolinu, ona bez odgode: (a) dostavljaju takve informacije nadležnim tijelima u drugim dotičnim državama članicama; i (b) priopštavaju takve informacije Komisiji u slučajevima kada su relevantne ili bi mogle biti relevantne na razini Unije.	Nema odgovarajuće odredbe		Odredbe koje se odnose na proceduru sprovođenja administrativne pomoći u sprovođenju službenih kontrola između nadležnih organa država članica, biće	

2. Informacije pribavljene tokom službenih kontrola i istraga koje se sprovode u skladu s ovom Regulativom mogu se priopštiti trećoj zemlji iz stava 1. pod uslovom : (a) da nadležna tijela koja su pružila informacije daju svoju suglasnost za takvo priopštivanje; (b) da se treća zemlja obavezala pružiti pomoć potrebnu za prikupljanje dokaza o praksama koje nisu ili za koje se čini da nisu usklađene s pravilima Unije, ili koje predstavljaju rizik za ljude, životinje, bilje ili okolinu; i (c) da se poštuju relevantna pravila Unije i nacionalna pravila primjenjiva na priopštivanje ličnih podataka trećim zemljama.			neposredno primjenjive od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji	
<i>Član 108.</i> Koordinirana pomoć i praćenje od strane Komisije 1. Kada nadležna tijela u dotičnim državama članicama ne mogu postići dogovor o odgovarajućim mjerama za rješavanje neusklađenosti s pravilima iz člana 1 stava 2. Komisija bez odgađanja koordinira mjere i aktivnosti koje preduzimaju nadležna tijela u skladu s ovom glavom kada Komisija raspolaže informacijama: (a) o aktivnostima koje nisu ili za koje se čini da nisu usklađene s pravilima iz člana 1. stava 2., a takve aktivnosti imaju ili bi mogle imati posljedice na više od jedne države članice; ili (b) koje ukazuju na to da se iste ili slične aktivnosti koje nisu ili za koje se čini da nisu usklađene s pravilima iz člana 1. stava 2. možda odvijaju u više od jedne države članice. 2. U slučajevima iz stava 1. Komisija može: (a) u saradnji s dotičnom državom članicom, poslati inspekcijski tim da provede službenu kontrolu na licu mjesta; (b) sprovedbenim aktima zatražiti da nadležna tijela u državi članici otpreme i, prema potrebi, u drugim dotičnim državama članicama na odgovarajući način pojačaju službene kontrole i izvijeste je o mjerama koje su preduzela; (c) preduzeti bilo koju drugu odgovarajuću mjeru u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2.	Nema odgovarajuće odredbe		Navedena odredba regulative će se neposredno primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji	

3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative utvrđivanjem pravila za brzu razmjenu informacija u slučajevima iz stava 1.				
GLAVA V. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE <i>Član 109.</i> Višegodišnji nacionalni planovi kontrola (VNPK) i jedinstveno tijelo za VNPK 1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela sprovode službene kontrole uređene ovom Regulativom na osnovu VNPK-a čije su priprema i provedba koordinirane na cijelom njihovu državnom području. 2. Države članice određuju jedinstveno tijelo čiji je zadatak: (a) koordinisanje pripreme VNPK-a među svim nadležnim tijelima odgovornima za službene kontrole; (b) osiguravanje koherentnosti VNPK-a; (c) prikupljanje informacija o provedbi VNPK-a s ciljem podnošenja godišnjeg izvještaja iz člana 113 i njegova preispitivanja i ažuriranja kako je potrebno u skladu s članom 111. stavom 2.	Višegodišnji nacionalni planovi službenih kontrola i jedinstveno tijelo Član 102 (1) Službene kontrole se sprovode u skladu sa ovim zakonom, na osnovu VNPSK koji se koordinirano priprema i sprovodi na teritoriju Crne Gore. (2) Uprava kao jedinstveno tijelo koje osniva u svom sastavu organizacionu jedinicu koja: 1) koordinira pripremu VNPSK između svih nadležnih organa odgovornih za sprovođenje službenih kontrola prema prodjeli nadležnosti iz člana 7 ovog zakona; 2) obezbjeđuje koherentnosti VNPSK; 3) prikuplja informacije o sprovođenju VNPSK u svrhu dostavljanja godišnjeg izvještaja iz člana 105 ovog zakona i preispitivanja i ažuriranja VNPSK, po potrebi, u skladu sa članom 104 stavom 2 ovog zakona. (3) VNPSK iz stava 1 ovog člana donosi Uprava. (4) Za potrebe pripreme, donošenja, preispitivanja i ažuriranja VNPSK, Vlada osniva Komisiju koja se sastoji od predstavnika nadležnih organa uključenih u sprovođenje službenih kontrola prema odredbama ovog zakona. (5) Za sprovođenje VNPSK Uprava donosi godišnje planove kontrola prema područjima nadležnosti iz člana 7 ovog zakona. (6) Radi sprovođenja ciljane procjene stanja primjene pravila iz člana 2 ovog zakona i utvrđivanja učestalosti određenih opasnosti u Crnoj Gori, Ministarstvo može doneti pravila o sprovođenju kontrolnih programa i organizovanju, po potrebi, prikupljanja podataka i informacija.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 110.</i> Sadržaj VNPK-ova	Sadržaj VNPSK Član 103	Potpuno usklađeno		

1. VNPK-ovi se pripremaju kako bi se osiguralo da se službene kontrole planiraju u svim područjima uređenima pravilima iz člana 1. stava 2. te u skladu s kriterijumima utvrđenima u članu 9. i pravilima predviđenima članovima od 18. do 27. 2. VNPK-ovi sadrže opšte informacije o ustroju i organizaciji sistema službenih kontrola u dotičnoj državi članici u svakom obuhvaćenom području i sadrže informacije barem o sljedećem: (a) strateškim ciljevima VNPK-a i načinu na koji se ti ciljevi uzimaju u obzir pri određivanju prioriteta službenih kontrola i raspodjeli sredstava; (b) kategorizaciji rizika službenih kontrola; (c) određivanju nadležnih tijela i utvrđivanju njihovih poslova na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini te o sredstvima kojima ta tijela raspolažu; (d) kada je to potrebno, o delegiranju poslova delegiranim tijelima; (e) opštoj organizaciji i upravljanju službenim kontrolama na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, uključujući službene kontrole u pojedinačnim objektima; (f) sistemima kontrola koji se primjenjuju na različite sektore i koordinaciji između različitih službi nadležnih tijela odgovornih za službene kontrole u tim sektorima; (g) postupcima i sistemima uvedenima kako bi se osigurala usklađenost s obavezama nadležnih tijela predviđenima u članu 5. stavu 1.; (h) osposobljavanju osoblja nadležnih tijela; (i) dokumentiranim postupcima predviđenima u članu 12. stavu 1.; (j) opštoj organizaciji i provođenju kriznih planova u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2.; i (k) opštoj organizaciji saradnje i uzajamne pomoći među nadležnim tijelima u državama članicama.	(1) U cilju obezbjeđivanja planiranja i sprovođenja službenih kontrola u svim područjima iz člana 2 ovog zakona, u skladu sa kriterijumima iz člana 16 ovog zakona i zahtjevima iz čl. 25 do 34 ovog zakona, nadležni organ priprema VNPSK. (2) VNPSK sadrži opšte informacije o strukturi i organizaciji sistema službenih kontrola u Crnoj Gori, u svakoj o oblasti obuhvaćenim ovim zakonom, i dodatne informacije naročito o sljedećem: 1) strateškim ciljevima VNPSK i načinu na koji se ti ciljevi uzimaju u obzir kod određivanja prioriteta službenih kontrola i raspodjele sredstava; 2) kategorizaciji rizika službenih kontrola; 3) određivanju nadležnih organa i utvrđivanju njihovih poslova na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou i o sredstvima kojima nadležni organi raspolažu; 4) kada je primjenjivo, povjeravanje određenih poslova službenih kontrola delegiranim tijelima; 5) opštoj organizaciji i upravljanju službenim kontrolama na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, uključujući službene kontrole u pojedinačnim objektima; 6) sistemu kontrole koji se primjenjuje na različite sektore i koordinaciju između različitih službi nadležnih organa, odgovornih za službene kontrole u tim sektorima; 7) uspostavljenim procedurama i sistemima radi obezbjeđivanja usaglašenosti i u izvršavanju obaveza nadležnih organa u članu 12 stav 1 ovog zakona; 8) obukama osoblja nadležnih organa; 9) dokumentovanim procedurama predviđenim u članu 19 stavu 1 i 2 ovog zakona; 10) opštoj organizaciji i operativnosti kriznih planova u skladu sa pravilima iz člana 2 ovog zakona;			
--	--	--	--	--

	11) opštoj organizaciji saradnje i uzajamnoj pomoći sa nadležnim organima država članica Evropske unije.			
<i>Član 111.</i> Priprema, ažuriranje i preispitivanje VNPK-ova 1. Države članice osiguravaju da VNPK predviđen u članu 109. stavu 1. bude stavljen na raspolaganje javnosti, osim onih dijelova plana čije bi otkrivanje moglo ugroziti djelotvornost službenih kontrola. 2. VNPK se redovno ažurira kako bi ga se prilagodilo izmjenama pravila iz člana 1. stava 2. i preispituje se kako bi se uzelo u obzir barem sljedeće čimbenike: (a) pojavu novih bolesti, organizama štetnih za bilje ili drugih rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u slučaju genetski modificiranih organizama i sredstava za zaštitu bilja, rizika i za okolinu; (b) značajne promjene u ustroju nadležnih tijela u državi članici, upravljanju njima ili njihovu poslovanju; (c) ishod službenih kontrola država članica; (d) ishod kontrola koje je Komisija provela u državi članici u skladu s članom 116. stavom 1.; (e) naučna saznanja; i (f) ishod službenih kontrola koje su provela nadležna tijela treće zemlje u državi članici. 3. Države članice Komisiji na zahtjev dostavljaju najnoviju ažuriranu inačicu svojeg VNPK-a.	Priprema, ažuriranje i preispitivanje VNPK Član 104 (1) Uprava obezbjeđuje da VNPSK iz člana 102 stav 1 ovog zakona bude dostupan javnosti, sa izuzetkom onih dijelova plana čije bi objavljivanje moglo da ugrozi efikasnost službenih kontrola. (2) VNPSK se redovno ažurira sa ciljem prilagođavanja promjenama pravila iz člana 2 ovog zakona i kako bi se uzelo u obzir najmanje sledeće činioce: a) pojava novih bolesti, organizama štetnih za bilje ili drugih rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u slučaju genetski modificovanih organizama i sredstava za zaštitu bilja i rizika na životnu sredinu; b) značajne promjene u strukturi, upravljanju ili funkcionisanju nadležnih organa Crne Gore, upravljanja njima ili njihovim poslovanjem; c) rezultate sprovedenih službenih kontrola u Crnoj Gori; d) rezultate audita koje je Evropska komisija sproveda u Crnoj Gori; e) naučna saznanja, i f) po potrebi, rezultate sprovedenih službenih kontrola koje je nadležni organ treće zemlje sproveo u Crnoj Gori. (3) Na zahtjev Evropske komisije, Uprava dostavlja poslednju ažuriranu verziju VNPSK Crne Gore.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 112.</i> Koordinisani programi kontrola i prikupljanje informacija i podataka S ciljem sprovođenja ciljane procjene stanja primjene pravila iz člana 1 stava 2 širom Unije ili utvrđivanja učestalosti određenih opasnosti širom Unije, Komisija može donijeti provedbene akte u vezi s:				

(a) sprovođenjem koordinisanih programa kontrola ograničenog trajanja u jednoj od oblasti uređenih pravilima iz člana 1. stava 2.; (b) organizacijom, na <i>ad hoc</i> osnovi, prikupljanja podataka i informacija koji se odnose na primjenu posebnog skupa pravila iz člana 1. stava 2. ili na učestalost određenih opasnosti. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145 stava 2.	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
<i>Član 113.</i> Godišnji izvještaji država članica 1. Do 31. avgusta svake godine svaka država članica Komisiji podnosi izvještaj koje sadrži: (a) sve izmjene koje je unijela u svoj VNPK kako bi uzela u obzir činioce iz člana 111. stava 2.; (b) ishod službenih kontrola koje je provela protekle godine na osnovu svojeg VNPK-a; (c) vrstu i broj slučajeva neusklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. koje su po području tokom protekle godine otkrila nadležna tijela; (d) mjere preduzete kako bi osigurala djelotvorno funkcionisanje svojeg VNPK-a, uključujući mjere izvršavanja i rezultate tih mjera; i (e) poveznicu na internetsku stranicu nadležnog tijela na kojoj se nalaze javne informacije o naknadama ili pristojbama iz člana 85. stava 2. 2. Kako bi osigurala ujednačen oblik godišnjih izvještaja iz stava 1., Komisija sprovedbenim aktima donosi i prema potrebi ažurira standardne predloške obrazaca za podnošenje informacija i podataka iz tog stava. Tim se sprovedbenim aktima, kad god je to moguće, omogućuje upotreba standardnih predložaka obrazaca koje je Komisija donijela za podnošenje drugih izvješća o službenim kontrolama koje nadležna tijela moraju dostaviti Komisiji u skladu s pravilima iz člana 1. stava 2. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	Godišnji izvještaji Član 105 (1) Uprava dostavlja Vladi Crne Gore i Evropskoj komisiji izvještaj o VNPSK do 31. avgusta svake godine, a koji sadrži: 1) bilo koje izmjene koje je nadležni organ unio u VNPSK da bi uzeo u obzir činioce navedene u članu 104 stavu 2 ovog zakona; 2) rezultate službenih kontrola sprovedenih u prethodnoj godini; 3) vrstu i broj slučajeva neusaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, koje je u svakoj oblasti plana u prethodnoj godini nadležni organ otkrio; 4) mjere preduzete da bi se obezbedio efikasno funkcionisanje VNPSK, uključujući mjere sprovođenja i rezultate takvih mjera; i 5) link sa internet stranicu nadležnog organa koja sadrži javne informacije o naknadama iz člana 90 stav 2 ovog zakona. (2) Da bi se obezbjedio ujednačena forma godišnjih izvještaja iz stava 1 ovog člana, Mnistarstvo bliže propisuje obraza za dostavljanje informacija i podataka o službenim kontrolama. (3) Forme iz stava 2 ovog člana uskladiće se sa formama utvrđenim od strane Evropske komisije za slanje godišnjih izvještaja od strane država članica Evropske unije.	Potpuno usklađeno		

<i>Član 114.</i> Godišnji izvještaji Komisije 1. Komisija do 31. januara svake godine javnosti stavlja na raspolaganje Godišnji izvještaj o funkcionisanju službenih kontrola u državama članicama, uzimajući u obzir: (a) godišnje izvještaje koje su podnijele države članice u skladu s članom 113.; i (b) rezultate kontrola Komisije sprovedenih u skladu s članom 116 stavom 1. 2. Godišnji izvještaj iz stava 1 može, prema potrebi, sadržati preporuke o mogućim poboljšanjima sistema službenih kontrola u državama članicama i određenih službenih kontrola u određenim područjima.	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
<i>Član 115.</i> Krizni planovi za hranu i hranu za životinje 1. Za primjenu opšteg plana upravljanja krizom predviđenog u članu 55. stavu 1. Regulative (EZ) br. 178/2002 države članice sastavljaju krizne planove za hranu i hranu za životinje u kojima se utvrđuju mjere koje treba provesti bez odgode kada se utvrdi da hrana ili hrana za životinje predstavlja ozbiljan rizik za zdravlje ljudi ili životinja bilo direktno bilo putem životne sredine. 2. U kriznim planovima za hranu i hranu za životinje iz stava 1. definišu se: (a) nadležna tijela koja trebaju biti uključena; (b) ovlašćenja i odgovornosti tijela iz tačke (a); i (c) kanali i postupci za razmjenu informacija između nadležnih tijela i, prema potrebi, drugih uključenih strana. 3. Države članice redovno preispituju svoje krizne planove za hranu i hranu za životinje kako bi uzele u obzir promjene u organizaciji nadležnih tijela i iskustva stečena provedbom plana i simulacijskim vježbama. 4. Komisija može donijeti sprovedbene akte u pogledu: (a) pravila za utvrđivanje kriznih planova iz stava 1 ovog člana u mjeri u kojoj je to potrebno da bi se osigurala dosljedna i efikasna primjena opšteg plana upravljanja krizom iz člana 55. stava 1. Regulative (EZ) br. 178/2002; i	Krizni planovi za hranu i hranu za životinje Član 106 (1) Za primjenu opšteg plana za upravljanje krizama predviđenog pravilima o bezbjednosti hrane, Uprava će razviti i sprovoditi krizne planove u oblasti bezbjednosti hrane i hrane za životinje kojima se utvrđuju mjere koje se moraju sprovesti bez odlaganja kada se utvrdi da hrana ili hrana za životinje predstavlja ozbiljan rizik po zdravlje ljudi ili životinja, bilo direktno ili posredno kroz životnu sredinu. (2) Planom za upravljanje kriznim situacijama iz stava 1 ovog člana, definišu se: 1) nadležni organi uključeni u plan; 2) ovlašćenja i odgovornosti organa iz tačke 1 ovog stava; i 3) kanali i postupci za razmjenu informacija između nadležnih organa i, po potrebi, drugih uključenih strana, kako je primjenjivo. (3) Uprava preispituje redovno svoj krizni plan za hranu i hranu za životinje kako bi uzele u obzir promjene u organizaciji nadležnih organa i iskustva dobijenog tokom njegove primjene i tokom organizacije simulacijskih vježbi.	Potpuno usklađeno		

(b) uloge dionikâ u utvrđivanju i funkcionisanju tih kriznih planova. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	(4) Ministarstvo donosi krizne planove, određuje zainteresovane strane prilikom uspostavljanja i sprovođenja tih planova, i utvrđuje način uspostavljanja i funkcionisanja takvih planova.			
GLAVA VI. AKTIVNOSTI UNIJE <i>POGLAVLJE I.</i> Kontrole Komisije <i>Član 116.</i> Kontrole Komisije u državama članicama 1. Stručnjaci Komisije sprovode kontrole, uključujući revizije, u svakoj državi članici kako bi: (a) verificovali primjenjuju li se pravila iz člana 1. stava 2. i pravila predviđena ovom Regulativom; (b) verificovali funkcionisanje nacionalnih sistema kontrola u područjima uređenima pravilima iz člana 1. stava 2. i pravilima predviđenima ovom Regulativom te nadležnih tijela koja njima upravljaju; (c) istraživali i prikupljali informacije o: i. službenim kontrolama i praksama provedbe u područjima uređenima pravilima iz člana 1. stava 2. i pravilima predviđenima ovom Regulativom; ii. važnim ili opetovanim problemima u primjeni ili izvršavanju pravila iz člana 1 stava 2.; iii. vanrednim situacijama, novim problemima ili novim razvojem događaja u državama članicama u područjima uređenima pravilima iz člana 1. stava 2. i pravilima predviđenima ovom Regulativom. 2. Kontrole iz stava 1 organiziraju se u saradnji s nadležnim tijelima država članica i sprovode se redovno . 3. Kontrole iz stava 1 mogu uključivati verifikacije na licu mjesta. Stručnjaci Komisije mogu pratiti osoblje nadležnih tijela tokom provedbe službenih kontrola. 4. Stručnjaci iz država članica mogu pružati pomoć stručnjacima Komisije. Nacionalni stručnjaci koji prate stručnjake Komisije imaju jednaka prava pristupa kao stručnjaci Komisije.	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

<i>Član 117.</i> Izvještaji Komisije o kontrolama u državama članicama Komisija: (a) priprema nacrt izvještaja o nalazima i preporukama u pogledu rješavanja nedostataka koje su njezini stručnjaci uočili tokom kontrola provedenih u skladu s članom 116. stavom 1.; (b) državi članici u kojoj su te kontrole sprovedene šalje primjerak nacrt izvješća iz tačke (a) da iznese svoje komentare; (c) uzima u obzir komentare države članice iz tačke (b) prilikom izrade konačnog izvješća o nalazima kontrola koje su njezini stručnjaci proveli u državama članicama, kako je predviđeno u članu 116. stavu 1.; i (d) javno objavljuje konačno izvješće iz tačke (c) i komentare države članice iz tačke (b).	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
<i>Član 118.</i> Program kontrola Komisije u državama članicama 1. Komisija sprovedbenim aktima: (a) utvrđuje godišnji ili višegodišnji program kontrola koje trebaju provesti njezini stručnjaci u državama članicama kako je predviđeno u članu 116. stavu 1.; i (b) do kraja svake godine priopštjuje državama članicama godišnji program kontrola ili bilo koje ažuriranje višegodišnjeg programa kontrola za sljedeću godinu. 2. Komisija može sprovedbenim aktima izmijeniti svoj program kontrola kako bi uzela u obzir događaje u područjima uređenima pravilima iz člana 1. stava 2. Svaka takva izmjena priopštjuje se državama članicama bez odgode.	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
<i>Član 119.</i> Obaveze država članica u pogledu kontrola Komisije Države članice: (a) preduzimaju odgovarajuće daljnje mjere kako bi se otklonili svi posebni ili sistemni nedostaci utvrđeni kontrolama koje su proveli stručnjaci Komisije u skladu s članom 116. stavom 1.;	Nema odgovarajuće odredbe		Navedena odredba regulative će se neposredno primjenjivati od dana pristupanja Crn Gore Evropskoj uniji	

(b) pružaju potrebnu tehničku pomoć i dostupnu dokumentaciju, uključujući rezultate revizija iz člana 6., na opravdani zahtjev, te drugu tehničku podršku koju stručnjaci Komisije zatraže kako bi mogli efikasno sprovesti kontrole; i (c) pružaju potrebnu pomoć kako bi se stručnjacima Komisije osigurao pristup svim prostorima ili dijelovima prostora, životinjama i robi te informacijama, među ostalim računalnim sistemima, važnima za obavljanje njihovih dužnosti.				
<i>Član 120.</i> Kontrole Komisije u trećim zemljama 1. Stručnjaci Komisije mogu sprovesti kontrole u trećim zemljama radi: (a) verifikacije usklađenosti ili zakonodavstva jednake važnosti i sistemâ trećih zemalja, uključujući službeno sertifikovanje i izdavanje službenih sertifikata, službenih etiketa, službenih oznaka i drugih službenih potvrda, sa zahtjevima utvrđenima u pravilima iz člana 1. stava 2.; (b) verifikacije kapaciteta sistema kontrole treće zemlje kako bi se osiguralo da su pošiljke životinja i robe koje se izvoze u Uniju usklađene s relevantnim zahtjevima utvrđenima u pravilima iz člana 1. stava 2. ili zahtjevima koji su priznati kao barem jednakovrijedni tim zahtjevima; (c) prikupljanja informacija i podataka za utvrđivanje uzroka ponavljanja ili pojave problema povezanih s izvozom životinja i robe iz treće zemlje. 2. Kontrolama iz stava 1. posebno se uzima u obzir: (a) zakonodavstvo treće zemlje; (b) organizacija nadležnih tijela treće zemlje, njihove ovlasti i neovisnost, nadzor kojemu podliježu te ovlasti koje imaju za djelotvorno izvršavanje primjenjivog zakonodavstva; (c) osposobljavanje osoblja nadležnog tijela treće zemlje za sprovođenje službenih kontrola; (d) sredstva, uključujući analitička sredstva te sredstva za testiranje i dijagnostiku kojima raspolažu nadležna tijela; (e) postojanje i funkcionisanje dokumentiranih postupaka kontrole i sistema kontrole koji se zasnivaju na prioritetima;	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

(f) prema potrebi, stanje u vezi sa zdravljem životinja, dobrobiti životinja, zoonozama i zdravljem bilja te postupke za obavljanje Komisije i relevantnih međunarodnih tijela o izbijanju bolesti životinja i pojavi organizama štetnih za bilje; (g) opseg i funkcionisanje kontrola koje nadležno tijelo treće zemlje provodi nad životinjama, biljem i njihovim proizvodima koji prispijevaju iz drugih trećih zemalja; i (h) garancije koja treća zemlja može dati u pogledu usklađenosti ili jednakovrijednosti sa zahtjevima utvrđenima u pravilima iz člana 1. stava 2. 3. Kako bi se omogućila učinkovitost i djelotvornost kontrola predviđenih u stavu 1., Komisija prije provedbe takvih kontrola može zatražiti da dotična treća zemlja dostavi: (a) potrebne informacije navedene u članu 125. stavu 1.; i (b) ako je primjereno i potrebno, zapisnik o kontrolama koje sprovode njezina nadležna tijela. 4. Komisija može imenovati stručnjake iz država članica da pomažu njezinim stručnjacima tokom kontrola iz stava 1.				
<i>Član 121.</i> Učestalost kontrola Komisije u trećim zemljama <i>Član 122.</i> Izvještaj Komisije o kontrolama u trećim zemljama <i>Član 123.</i> Program kontrola Komisije u trećim zemljama <i>Član 124.</i> Kontrole trećih zemalja u državama članicama <i>Uslovi ulaska životinja i robe u Uniju</i> <i>Član 125.</i>	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
<i>Član 126.</i> Utvrđivanje dodatnih uslova za ulazak životinja i robe u Uniju 1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s članom 144. radi dopune ove Regulative u pogledu uslova koje trebaju ispunjavati životinje i roba koje ulaze u Uniju iz trećih zemalja, a koji su potrebni kako bi se osiguralo da	Uspostavljanje dodatnih uslova za unos u Crnu Goru životinja i robe Član 107 (1) Ministarstvo utvrđuje uslove koje moraju ispunjavati životinje i roba koja se unose i u Crnu Goru iz trećih zemalja, a koji su neophodni da se obezbedi usklađenost životinja i robe sa odgovarajućim			

životinje i roba ispunjavaju relevantne zahtjeve utvrđene pravilima iz člana 1. stava 2., uz iznimku člana 1. stava 2. tačka (d), (e), (g) i (h), ili zahtjeve koji su priznati kao barem jednakovrijedni tim zahtjevima. 2. Uslovima utvrđenima u delegiranim aktima iz stava 1. identifikuju se životinje i roba navođenjem njihovih tarifnih oznaka iz kombinirane nomenklature, a mogu uključivati: (a) zahtjev da određene životinje i roba ulaze u Uniju samo iz treće zemlje ili regije treće zemlje koja se nalazi na popisu koji je u tu svrhu sastavila Komisija; (b) zahtjev da se pošiljke određenih životinja i robe iz trećih zemalja otpremaju iz objekata koji ispunjavaju relevantne zahtjeve iz stava 1. ili zahtjeve koji su priznati kao barem jednakovrijedni tim zahtjevima, te da su dobivene ili pripremljene u takvim objektima; (c) zahtjev da su pošiljke određenih životinja i robe popraćene službenim certifikatom, službenom potvrdom ili bilo kojim drugim dokazom da pošiljke ispunjavaju relevantne zahtjeve iz stava 1. ili zahtjeve koji su priznati kao barem jednakovrijedni tim zahtjevima, uključujući rezultate analize akreditovanog laboratorija; (d) obavezu dostavljanja dokaza iz tačke (c) u posebnom obliku; (e) bilo koji drugi zahtjev potreban kako bi se osiguralo da određene životinje i roba pružaju razinu zaštite zdravlja te, u pogledu genetski modificiranih organizama, također zaštite okolinu jednakovrijednu onoj koja se osigurava zahtjevima iz stava 1. 3. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila o obliku i vrsti službenih certifikata, službenih potvrda ili dokaza koji se zahtijevaju u skladu s pravilima predviđenima u stavu 2. tački (c) ovog člana. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	zahtevima utvrđenim pravilima iz člana 2 ovog zakona, osim tač. 4, 5, 7 i 8 ovog zakona, ili sa zahtevima koji se priznaju kao najmanje ekvivalentni njima. (2) Uslovi utvrđeni propisima iz stava 1 ovog člana mogu identifikovati životinje i robu pozivanjem na njihove šifre iz kombinovane nomenklature i mogu uključivati: 1) zahtjev da određene životinje i roba mogu se unositi u Crnu Goru samo iz treće zemlje ili regiona treće zemlje koji se nalazi na listi koju je u tu svrhu sastavila Komisija; 2) zahtjev da pošiljke određenih životinja i robe iz trećih zemalja budu otpremljene iz, i dobijene ili pripremljene u, objektima koji ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve iz stava 1 ovog člana ili zahtjeve koji se priznaju kao najmanje ekvivalentni njima; 3) zahtjev da pošiljke određenih životinja i robe budu praćene službenim certifikatom, službenom potvrdom ili bilo kojim drugim dokazom da pošiljke ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve iz stava 1 ovog člana ili zahtjeve koji se priznaju kao najmanje ekvivalentni njima, uključujući rezultate analiza sprovedenih u akreditovanoj laboratoriji; 4) obaveza da se dokazi iz tačke 3 ovog člana dostave u skladu sa određenim formatom; 5) svaki drugi zahtjev neophodan da se obezbedi da određene životinje i roba pružaju nivo zaštite zdravlja i, u slučaju genetski modificovanih organizama i životne sredine, ekvivalentan zahtjevima iz stava 1 ovog člana. (3) Ministarstvo utvrđuje pravila o formatu i vrsti službenih certifikata, službenih potvrda ili dokaza zahtjevanih u skladu sa pravilima iz stava 2 tačka 3 ovog člana, koji moraju biti usklađeni sa službenim certifikatima, službenim potvrdoma ili dokazima koji se zahtijevaju u Evropskoj uniji. (4) U smislu ovog zakona, države članice EU se ne smatraju trećim zemljama.	Potpuno usklađeno		
--	---	--------------------------	--	--

	(5) Crna Gora prestaje sa bilateralnim i multilateralnim sporazumima na dan pristupanja Evropske unije povezanih sa oblastima iz člana 2 ovog zakona.			
<i>Član 127.</i> Uključivanje na popis trećih zemalja iz člana 126. stava 2. tačke (a) 1. Uključivanje treće zemlje ili njene regije na popis iz člana 126. stava 2. tačke (a) obavlja se u skladu sa stavovima 2. i 3. ovog člana. 2. Komisija sprovedbenim aktima odobrava zahtjev koji joj je u svrhu navedenu u stavu 1. ovog člana podnijela dotična treća zemlja, popraćen odgovarajućim dokazima i jamstvima da dotične životinje i roba iz te treće zemlje ispunjavaju sve relevantne zahtjeve iz člana 126. stava 1. ili njima jednakovrijedne zahtjeve. Ti se sprovedbeni akti donose i ažuriraju u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 3. Komisija odlučuje o zahtjevu iz stava 2. uzimajući u obzir, prema potrebi: (a) zakonodavstvo treće zemlje u dotičnom sektoru; (b) strukturu i organizaciju nadležnih tijela treće zemlje i njezinih službi kontrole, ovlasti kojima raspolažu, garancije koja mogu pružiti u pogledu primjene i izvršavanja zakonodavstva te treće zemlje koje se primjenjuje na dotični sektor te pouzdanost postupaka službenog sertifikovanja; (c) sprovođenje adekvatnih službenih kontrola i drugih aktivnosti koje obavljaju nadležna tijela treće zemlje radi procjene postojanja opasnosti za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u odnosu na genetski modificovane organizme i sredstva za zaštitu bilja, opasnosti i za okolinu; (d) redovnost i brzinu treće zemlje u pružanju informacija o postojanju opasnosti za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobit životinja ili, u odnosu na genetski modificovane organizme i sredstva za zaštitu bilja, opasnosti i za okolinu; (e) garancije koja je dala treća zemlja o tome da:	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

i. uslovi koji se primjenjuju na objekte iz kojih se životinje ili roba izvoze u Uniju ispunjavaju zahtjeve jednakovrijedne onima iz člana 126. stava 1.; ii. je popis objekata iz podtačke i. sastavljen i da se ažurira; iii. se popis objekata iz podtačke i. i njegova ažuriranja saopštavaju Komisiji bez odgode; iv. su objekti iz podtačke i. predmet redovitih i djelotvornih kontrola koje sprovode nadležna tijela treće zemlje; (f) nalaze kontrola koje je provela Komisija u trećoj zemlji u skladu s članom 120. stavom 1.; (g) sve druge informacije ili podatke o sposobnosti treće zemlje da osigura da u Uniju ulaze samo one životinje ili roba koje pružaju stepen zaštite jednak ili jednakovrijedan onome koji se omogućuje relevantnim zahtjevima iz člana 126. stava 1. 4. Komisija briše upućivanje na treću zemlju ili regiju treće zemlje s popisa iz člana 126. stava 2. tačke (a) ako više nisu ispunjeni uslovi za uvrštenje na popis. Primjenjuje se postupak iz stava 2 ovog člana.				
<i>Član 128.</i> Posebne mjere za ulazak određenih životinja i robe u Uniju 1. Kada, u slučajevima osim onih iz člana 53. Regulative (EZ) br. 178/2002 i člana 249 Regulative (EU) 2016/429, postoje dokazi da ulazak u Uniju određenih životinja ili robe porijeklom iz treće zemlje, njezine regije ili skupine trećih zemalja predstavlja rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili, u vezi s genetski modificovanim organizmima, rizik i za okolinu, ili kada postoje dokazi da postoji raširena ozbiljna neusklađenost s pravilima iz člana 1. stava 2. ove Regulative, Komisija sprovedbenim aktima donosi mjere potrebne za ograničavanje takva rizika ili uklanjanje utvrđene neusklađenosti. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. ove Regulative. 2. Mjerama iz stava 1. identifikuju se životinje i roba navođenjem njihovih tarifnih oznaka iz kombinirane nomenklature, a mogu uključivati:	Posebne mjere za unosom određenih životinja i robe u Crnu Goru Član 108 (1) U slučajevima koji nisu hitne mjere za hranu i hranu za životinje i i nekomercijalna kretanja kućnih ljubimaca (pasa, mačaka i tvorova), kada postoje dokazi da unos u Crnu Goru određenih životinja ili robe prijeplom iz treće zemlje, njenog regiona ili grupe trećih zemalja predstavlja rizik po zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili u slučaju genetski modificovanih organizama, i po životnu sredinu, ili kada postoje dokazi o rasprostranjenom ozbiljnom nepoštovanju pravila iz člana 2 ovog zakona, Ministarstvo će preduzeti neophodne mjere za ograničavanje takvog rizika ili za otklanjanje utvrđenog nepoštovanja pravila. (2) Mjere iz stava 1 ovog člana identifikuju životinje i robu pozivanjem na njihove šifre iz kombinovane nomenklature i mogu uključivati:	Potpuno usklađeno		

(a) zabranu ulaska u Uniju životinja i robe iz stava 1. koje su porijeklom iz dotičnih trećih zemalja ili njihovih regija ili su iz njih poslane; (b) zahtjev da se životinje i robu iz stava 1. koje su porijeklom iz određenih trećih zemalja ili njihovih regija ili su iz njih poslane prije otpreme podvrgne posebnom liječenju ili kontrolama; (c) zahtjev da se životinje i robu iz stava 1. koje su porijeklom iz određenih trećih zemalja ili njihovih regija ili su iz njih poslane nakon ulaska u Uniju podvrgne posebnom liječenju ili kontrolama; (d) zahtjev da pošiljke životinja i robe iz stava 1. ovog člana koje su porijeklom iz određenih trećih zemalja ili njihovih regija ili su iz njih poslane budu popraćene službenim sertifikatom, službenom potvrdom ili bilo kojim drugim dokazom da pošiljka ispunjava zahtjeve utvrđene pravilima iz člana 1. stava 2. ili zahtjeve koji su priznati kao barem jednakovrijedni tim zahtjevima; (e) zahtjev da se dokaz iz tačke (d) dostavi u posebnom obliku; (f) druge mjere potrebne za obuzdavanje rizika. 3. Kod donošenja mjera iz stava 2. uzimaju se u obzir: (a) informacije prikupljene u skladu s članom 125.; (b) sve druge informacije koje su dostavile dotične treće zemlje; i (c) prema potrebi, rezultati kontrola Komisije predviđenih u članu 120. stavu 1. 4. Zbog opravdanih krajnje hitnih razloga povezanih sa zdravljem ljudi i životinja ili, u pogledu genetski modificiranih organizama i sredstava za zaštitu bilja, i zaštitom okolinu, Komisija u skladu s postupkom iz člana 145. stava 3. donosi provedbene akte koji se odmah primjenjuju.	1) zabranu ulaska u Crnu Goru životinja i robe iz stava 1 ovog člana koje potiču iz, ili su otpremljene iz, relevantnih trećih zemalja ili njihovih regiona; 2) zahtjev da životinje i roba iz stava 1 ovog člana, porijeklom iz ili otpremljene iz određenih trećih zemalja ili njihovih regiona, budu podvrgnute posebnom tretmanu ili kontrolama prije otpreme; 3) zahtjev da životinje i roba iz stava 1 ovog člana, porijeklom iz ili otpremljene iz određenih trećih zemalja ili njihovih regiona, budu podvrgnute posebnom tretmanu ili kontrolama prilikom unosa u Crnu Goru; 4) zahtev da pošiljke životinja i robe iz stava 1 ovog člana, projeklom iz ili otpremljene iz određenih trećih zemalja ili njihovih regiona, budu popraćene službenim sertifikatom, službenom potvrdom ili bilo kojim drugim dokazom da pošiljka ispunjava zahtjeve utvrđene pravilima iz člana 2 ovog zakona ili zahtjeve koji se priznaju kao najmanje ekvivalentni njima; 5) zahtjev da se dokazi iz tačke 4 ovog stava dostave u skladu sa određenim formatom; 6) druge mjere neophodne za ograničavanje rizika. (3) Prilikom donošenja mjera iz stava 2 uzimaju se u obzir: 1) informacije prikupljene u skladu sa članom 126 ovog zakona; 2) sve druge informacije koje su relevantne treće zemlje dostavile; 3) po potrebi, rezultati kontrola Komisije predviđene članom 126 stav 1 ovog zakona.			
<i>Član 129.</i> Jednakovrijednost 1. U područjima uređenima pravilima iz člana 1. stava 2., uz izuzetak člana 1. stava 2. tačaka (d), (e), (g) i (h), Komisija može sprovedbenim aktima priznati da su mjere primijenjene				

u trećoj zemlji ili njezinim regijama jednakovrijedne zahtjevima utvrđenima tim pravilima, na: (a) temeljitog pregleda informacija i podataka dobijenih od dotične treće zemlje na osnovu člana 125. stava 1.; i (b) prema potrebi, zadovoljavajućeg ishoda kontrole provedene u skladu s članom 120. stavom 1.; Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2. 2. Sprovedbenim aktima iz stava 1. utvrđuje se praktično uređenje ulaska životinja i robe u Uniju iz dotične treće zemlje ili njezinih regija, a mogu uključivati: (a) prirodu i sadržaj službenih sertifikata ili potvrda koji moraju pratiti životinje ili robu; (b) posebne zahtjeve koji se primjenjuju na ulazak životinja ili robe u Uniju i službene kontrole koje se sprovode prilikom ulaska u Uniju; (c) prema potrebi, postupke za sastavljanje i izmjenu popisa regija ili objekata u dotičnoj trećoj zemlji iz koje je dopušten ulazak životinja i robe u Uniju. 3. Komisija sprovedbenim aktima bez odgode stavlja izvan snage provedbene akte predviđene stavom 1. ovog člana kada se bilo koji od uslova za priznavanje jednakovrijednosti prestane ispunjavati. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
<i>POGLAVLJE III.</i> <i>Oposobljavanje osoblja nadležnih tijela i drugih tijela</i> <i>Član 130.</i> Oposobljavanje i razmjena osoblja 1. Komisija može organizirati aktivnosti osposobljavanja za osoblje nadležnih tijela i, prema potrebi, za osoblje drugih tijela država članica uključenih u istrage mogućih kršenja ove Regulative i pravila iz člana 1. stava 2. Komisija te aktivnosti organizira u saradnji s dotičnim državama članicama. 2. Aktivnosti osposobljavanja iz stava 1. olakšavaju razvoj usklađenog pristupa službenim kontrolama i drugim	Obuka osoblja nadležnog organa i drugih organa i razmjena osoblja Član 109 (1) Nadležni organi obezbeđuju da se znanje stečeno kroz obuke koje organizuje Evropska komisija, prenosi po potrebi i odgovarajuće koristi u obuke osoblja iz člana 12 stav 4 ovog zakona. (2) Obuke usmjerene na prenos tog znanja uključuju se u programe obuke iz člana 12 stav 4 ovog zakona. (3) Nadležni organi obezbeđuju da se znanje stečeno kroz obuke iz stava 1 ovog člana prenosi po potrebi i odgovarajuće koristi u obukama osoblja iz	Potpuno usklađeno		

službenim aktivnostima u državama članicama. One, prema potrebi, uključuju osposobljavanje u pogledu: (a) ove Regulative i pravila iz člana 1. stava 2.; (b) metoda i tehnika kontrole relevantnih za službene kontrole i druge službene aktivnosti nadležnih tijela; (c) metoda i tehnika proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište. 3. Aktivnosti osposobljavanja iz stava 1. mogu biti otvorene za osoblje nadležnih tijela trećih zemalja i mogu se organizirati izvan Unije. 4. Nadležna tijela osiguravaju da se znanje stečeno aktivnostima osposobljavanja iz stava 1. ovog člana širi prema potrebi i na odgovarajući način upotrebljava u aktivnostima osposobljavanja osoblja iz člana 5. stava 4. Aktivnosti osposobljavanja čiji je cilj širenje takva znanja uključene su u programe osposobljavanja iz člana 5. stava 4. 5. Komisija može u saradnji s državama članicama organizirati programe za razmjenu osoblja nadležnih tijela koja sprovode službene kontrole ili druge službene aktivnosti između dvije ili više država članica. Takva razmjena može se vršiti putem privremenog upućivanja osoblja nadležnih tijela jedne države članice u drugu ili putem razmjene takva osoblja između relevantnih nadležnih tijela. 6. Komisija može sprovedbenim aktima utvrditi pravila za organizaciju aktivnosti osposobljavanja iz stava 1. i programâ iz stava 5. ovog člana. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava 2.	člana 12 stav 4 ovog zakona, a obuke usmjerene na prenos tog znanja uključuju se u programe obuke iz člana 5 stav 4 ovog zakona. (4) Nadležni organi mogu, u saradnji sa državama članicama i trećim zemljama, organizovati programe razmjene osoblja nadležnih organa koji obavljaju službene kontrole ili druge službene aktivnosti između dve ili više zemalja. (5) Ministarstvo može doneti pravila o organizaciji obuka iz stava 1 ovog člana, kao i o organizaciji programa razmjene iz stava 4 ovog člana. Opšte obaveze nadležnih organa u vezi sa sprovođenjem kontrolnih mjera Član 110 (1) Prilikom djelovanja u skladu sa čl. 116 do 119 ovog zakona, nadležni organi daju prioritet mjerama koje treba preduzeti radi otklanjanja ili ograničavanja rizika po zdravlje ljudi, životinja i biljaka, dobrobit životinja, ili u slučaju genetski modificovanih organizama i proizvoda za zaštitu bilja i po životnu sredinu. (2) U slučaju sumnje na nepoštovanje propisa, nadležni organi sprovode istragu radi potvrđivanja ili otklanjanja te sumnje. (3) Po potrebi, mjere preduzete u skladu sa stavom 2 ovog člana mogu obuhvatiti: 1) sprovođenje pojačanih službenih kontrola životinja, robe i subjekata u odgovarajućem vremenskom periodu; 2) službeno zadržavanje životinja i robe, kao i bilo kojih neovlašćenih supstanci ili proizvoda, prema potrebi.			
<i>POGLAVLJE IV.</i> Sistem za upravljanje informacijama <i>Član 131.</i> Sistem za upravljanje informacijama za službene kontrole (IMSOC)	Nadležnosti i ovlašćenja Uprave Član 9 (1) Uprava je centralni nadležni organ odgovaran za saradnju i komunikaciju sa Evropskom komisijom i drugim državama članicama u vezi sa sprovođenjem			

1. Komisija u saradnji s državama članicama uspostavlja elektronski sistem za upravljanje informacijama za službene kontrole (IMSOC) i upravlja tim sistemom, koji omogućuje integrirano djelovanje mehanizama i alata uz pomoć kojih se upravlja i rukuje podacima, informacijama i dokumentima povezanim sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima te ih se automatski razmjenjuje. 2. Države članice i Komisija obrađuju lične podatke putem sistema IMSOC i bilo koje od njegovih komponenata isključivo u svrhu sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u skladu s ovom Regulativom i pravilima iz člana 1 stava 2.	službenih kontrola u svim oblastima primjene iz člana 2 ovog zakona. (3) Uprava je nadležna za sprovođenje zadataka iz stava 1 ovog člana i to: o) određivanje kontakt tačaka za komponente sistema IMSOC: ADIS, iRASFF, EUROPHYT i TRACES i kontakt tačaka za sprovođenje posebnog propisa koji uređuje pravila za funkcionisanje sistema za upravljanje informacijama za službene kontrole; Zaštita podataka Član 114 Prilikom vršenja službenih i drugih kontrola u skladu sa ovim zakonom obrada ličnih podataka vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 132.</i> Opšte funkcije sistema IMSOC Sistemom IMSOC: (a) omogućuje se elektronsko rukovanje i razmjena informacija, podataka i dokumenata potrebnih za sprovođenje službenih kontrola, koji proizlaze iz provedbe službenih kontrola ili evidentiranja provedbe ili ishoda službenih kontrola u svim slučajevima u kojima se ovom Regulativom, pravilima iz člana 1 stava 2 ili delegiranim i sprovedbenim aktima predviđenima u članovima od 16 do 27 predviđa razmjena takvih informacija, podataka i dokumenata među nadležnim tijelima, između nadležnih tijela i Komisije i, prema potrebi, s drugim tijelima i subjektima; (b) osigurava se mehanizam za razmjenu podataka, informacija i dokumenata u skladu s članovima od 102. do 108.; (c) osigurava se alat za prikupljanje i upravljanje izvješćima o službenim kontrolama koje države članice dostavljaju Komisiji; (d) omogućuje se izrada, rukovanje i prijenos, uključujući u elektronskom obliku, dnevnika puta iz člana 5 stava 4	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

Regulative (EZ) br. 1/2005, evidencije na osnovu navigacijskog sistema iz člana 6 stava 9 te Regulative, službenih sertifikata i CHED-a iz člana 56 ove Regulative; i (e) integrišu se postojeći računalni sistemi kojima upravlja Komisija, a koji se upotrebljavaju za brzu razmjenu podataka, informacija i dokumenata koji se odnose na rizike za zdravlje i dobrobit ljudi i životinja te zdravlje bilja, kako su utvrđeni članom 50 Regulative (EZ) br. 178/2002, članom 20 Regulative (EU) 2016/429 i članom 103 Regulative (EU) 2016/2031, i omogućuju se odgovarajuće poveznice između tih sistema i njihovih drugih komponenata.				
<i>Član 133.</i> Upotreba sistema IMSOC u slučaju životinja i robe koje podliježu određenim službenim kontrolama 1. U slučaju životinja ili robe čije premještanje unutar Unije ili stavljanje na tržište podliježe posebnim zahtjevima ili postupcima utvrđenima pravilima iz člana 1. stava 2., sistemom IMSOC nadležnim tijelima na mjestu otpreme i drugim nadležnim tijelima odgovornima za sprovođenje službenih kontrola nad tim životinjama ili robom omogućuje se da u stvarnom vremenu razmjenjuju podatke, informacije i dokumente o životinjama ili robi koje se kreću iz jedne države članice u drugu i o provedenim službenim kontrolama. Prvi podstav ovog stava ne primjenjuje se na robu koja podliježe pravilima iz člana 1 stava 2 tačaka (g) i (h). 2. U slučaju izvezenih životinja i robe na koje se primjenjuju pravila Unije o izdavanju sertifikata za izvoz, sistemom IMSOC nadležnim tijelima na mjestu otpreme i drugim tijelima odgovornima za sprovođenje službenih kontrola omogućuje se da u stvarnom vremenu razmjenjuju podatke, informacije i dokumente o takvim životinjama i robi te ishodu kontrola provedenih nad tim životinjama i robom. 3. U slučaju životinja ili robe koje podliježu službenim kontrolama iz dobijenih od 44 do 64, sistemom IMSOC: (a) nadležnim tijelima na graničnim kontrolnim mjestima i drugim nadležnim tijelima odgovornima za sprovođenje službenih kontrola nad tim životinjama ili robom omogućuje	Nema odgovarajuće odredbe		Navedena odredba regulative će se neposredno primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji	

se da u stvarnom vremenu razmjenjuju podatke, informacije i dokumente o tim životinjama i robi te kontrolama provedenima nad tim životinjama ili robom; (b) nadležnim tijelima na graničnim kontrolnim mjestima omogućuje se dijeljenje i razmjena relevantnih podataka, informacija i dokumenata s carinskim tijelima i drugim tijelima odgovornima za sprovođenje kontrola nad životinjama ili robom koje ulaze u Uniju iz trećih zemalja te sa subjektima koji učestvuju u postupcima ulaska, u skladu s pravilima donesenima na osnovu člana 15. stava 4. i člana 75. stava 2. te drugim relevantnim pravilima Unije; i (c) podupiru se i sprovode postupci iz člana 54. stava 3. tačke (a) i člana 65. stava 6. 4. Za potrebe ovog člana sistem IMSOC integrira postojeći sistem Traces.				
<i>Član 134.</i> Funkcionisanje sistema IMSOC Komisija donosi provedbene akte za funkcionisanje sistema IMSOC kojima se utvrđuju: (a) tehničke specifikacije sistema IMSOC i njegovih sistemskih komponenata, uključujući mehanizam elektroničke razmjene podataka za razmjene s postojećim nacionalnim sistemima, utvrđivanje primjenjivih standarda, određivanje strukture poruka, rječnike podataka te razmjenu protokola i procedura; (b) posebna pravila za funkcionisanje sistema IMSOC i njegovih sistemskih komponenata kako bi se osigurala zaštita ličnih podataka i sigurnost razmjene informacija; (c) posebna pravila za funkcionisanje i upotrebu sistema IMSOC i njegovih komponenata, uključujući pravila za ažuriranje i stvaranje potrebnih poveznica između sistemâ iz člana 132. tačke (e) i člana 133. stava 4.; (d) postupci u slučaju vanrednih okolnosti koje treba primjenjivati u slučaju nedostupnosti bilo koje funkcije sistema IMSOC; (e) slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se dotičnim trećim zemljama i međunarodnim organizacijama može odobriti	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

djelomičan pristup funkcijama sistema IMSOC i praktično uređenje takva pristupa; (f) slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se podatci, informacije i dokumenti prenose putem sistema IMSOC; (g) pravila o elektronskom sistemu na osnovu kojih nadležna tijela prihvataju elektroničke sertifikate koje su izdala nadležna tijela trećih zemalja; i (h) slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se izuzeća od upotrebe sistema IMSOC mogu odobriti povremenim korisnicima. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 145. stava				
<i>Član 135.</i> Zaštita podataka ▼C1 1. Direktiva 95/46/EZ i Regulativa (EZ) br. 45/2001 Evropskog parlamenta i Savjeta primjenjuju se u mjeri u kojoj informacije obrađene u sistemu IMSOC sadrže lične podatke kako su definisani u članu 2. tački (a) Direktive 95/46/EZ i članu 2. tački (a) Regulative (EZ) br. 45/2001. ▼B 2. U odnosu na svoje obaveze u vezi s prenosom relevantnih informacija u sistem IMSOC i obradom svih ličnih podataka koja može proizići iz te aktivnosti, nadležna tijela država članica smatraju se voditeljima obrade kako su definisani u članu 2. tački (d) Direktive 95/46/EZ. 3. U odnosu na svoje obaveze u vezi s upravljanjem sistemom IMSOC i obradom svih ličnih podataka koja može proizići iz te aktivnosti, Komisija se smatra voditeljem obrade kako je definisan u članu 2 tački (d) Regulative (EZ) br. 45/2001. 4. Države članice mogu prema potrebi ograničiti prava i obaveze na osnovu člana 6. stava 1., člana 10., člana 11. stava 1. i člana 12. Direktive 95/46/EZ kako bi zaštitile interes iz člana 13. stava 1. tačaka (d) i (f) te direktive. 5. Komisija može ograničiti prava i obaveze iz člana 4 stava 1, člana 11, člana 12 stava 1 i članovima od 13. do 17. Regulative (EZ) br. 45/2001 ako takvo ograničenje predstavlja	Zaštita podataka Član 114 Prilikom vršenja službenih i drugih kontrola u skladu sa ovim zakonom obrada ličnih podataka vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti. Nadležnosti i ovlašćenja Uprave Član 9 (1) Uprava je centralni nadležni organ odgovaran za saradnju i komunikaciju sa Evropskom komisijom i drugim državama članicama u vezi sa sprovođenjem službenih kontrola u svim oblastima primjene iz člana 2 ovog zakona. (3) Uprava je nadležna za sprovođenje zadataka iz stava 1 ovog člana i to: o) određivanje kontakt tačaka za komponente sistema IMSOC: ADIS, iRASFF, EUROPHYT i TRACES i kontakt tačaka za sprovođenje posebnog propisa koji uređuje pravila za funkcionisanje sistema za upravljanje informacijama za službene kontrole.	Potpuno usklađeno		

nužnu mjeru za zaštitu interesa iz člana 20. stava 1. tačka (a) i (e) te Regulative tokom razdoblja u kojem se planiraju ili sprovode mjere za verifikaciju poštovanja propisa o hrani ili hrani za životinje ili kako bi se osiguralo izvršavanje propisa o hrani ili hrani za životinje u određenom slučaju na koji se informacije odnose.				
<i>Član 136.</i> Sigurnost podataka Države članice i Komisija osiguravaju usklađenost sistema IMSOC s pravilima o sigurnosti podataka koje je donijela Komisija na osnovu člana 17. Direktive 95/46/EZ odnosno člana 22. Regulative (EZ) br. 45/2001.	Zaštita podataka Član 114 Prilikom vršenja službenih i drugih kontrola u skladu sa ovim zakonom obrada ličnih podataka vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.	Potpuno usklađeno		
GLAVA VII. MJERE IZVRŠAVANJA <i>POGLAVLJE I.</i> <i>Mjere koje preduzimaju nadležna tijela i sankcije</i> <i>Član 137.</i> Opšte obaveze nadležnih tijela u pogledu mjera izvršavanja 1. Kada postupaju u skladu s ovim poglavljem, nadležna tijela daju prednost mjerama koje treba preduzeti radi uklanjanja ili obuzdavanja rizika za zdravlje ljudi, životinja i bilja, dobrobit životinja ili, u vezi s genetski modifikovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, rizika i za okolinu. 2. U slučaju sumnje u neusklađenost, nadležna tijela sprovode istragu kako bi potvrdila ili uklonila tu sumnju. 3. Ako je potrebno, mjere preduzete u skladu sa stavom 2. uključuju: (a) sprovođenje pojačanih službenih kontrola životinja, robe i subjekata tokom primjerenog razdoblja; (b) prema potrebi, službeno zadržavanje životinja i robe te bilo koje zabranjene tvari ili proizvoda.	Opšte obaveze nadležnih organa u vezi sa sprovođenjem kontrolnih mjera Član 110 (1) Prilikom djelovanja u skladu sa čl. 116 do 119 ovog zakona, nadležni organi daju prioritet mjerama koje treba preduzeti radi otklanjanja ili ograničavanja rizika po zdravlje ljudi, životinja i biljaka, dobrobit životinja, ili u slučaju genetski modifikovanih organizama i proizvoda za zaštitu bilja i po životnu sredinu. (2) U slučaju sumnje na nepoštovanje propisa, nadležni organi sprovode istragu radi potvrđivanja ili otklanjanja te sumnje. (3) Po potrebi, mjere preduzete u skladu sa stavom 2 ovog člana mogu obuhvatiti: 1) sprovođenje pojačanih službenih kontrola životinja, robe i subjekata u odgovarajućem vremenskom periodu; 2) službeno zadržavanje životinja i robe, kao i bilo kojih neovlašćenih supstanci ili proizvoda, prema potrebi.	Potpuno usklađeno		
<i>Član 138.</i> Mjere u slučaju utvrđene neusklađenosti 1. Kada se utvrdi neusklađenost, nadležna tijela preduzimaju:	Mjere u slučaju utvrđenog nepoštovanja propisa Član 111			

(a) sve radnje potrebne za utvrđivanje porijekla i opsega neusklađenosti te utvrđivanje odgovornosti subjekta; i (b) odgovarajuće mjere kojima se osigurava da će dotični subjekt ispraviti neusklađenost i spriječiti daljnje pojavljivanje takve neusklađenosti. Pri odlučivanju koje će mjere preduzeti nadležna tijela vode računa o prirodi te neusklađenosti i dotadašnjim rezultatima subjekta u pogledu usklađenosti. 2. Kada postupaju u skladu s članom 1. ovog člana, nadležna tijela preduzimaju sve mjere koje smatraju potrebnima za osiguravanje usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2., koje uključuju, ali nisu ograničene na sljedeće: (a) nalaganje ili obavljanje liječenja životinja; (b) nalaganje istovara, prijenosa na drugo prevozno sredstvo, držanja i skrbi o životinjama, razdoblja karantene, odgode klanja životinja te, ako je to potrebno, nalaganje da se zatraži veterinarsku pomoć; (c) nalaganje tretiranja robe, promjene etiketa ili pružanja korektivnih informacija potrošačima; (d) ograničavanje ili zabranu stavljanja na tržište, premještanja, ulaska u Uniju ili izvoza životinja i robe te zabranu njihova povratka u državu članicu iz koje su otpremljene ili nalaganje njihova povratka u državu članicu iz koje su otpremljene; (e) nalaganje subjektu da poveća učestalost vlastitih kontrola; (f) nalaganje da se određene aktivnosti dotičnog subjekta podvrgnu povećanim ili sistemnim službenim kontrolama; (g) nalaganje povrata, povlačenja, uklanjanja i uništenja robe, odobravajući, prema potrebi, upotrebu robe u druge svrhe od one kojoj je prvotno bila namijenjena; (h) nalaganje izolacije ili zatvaranja, tokom odgovarajućeg razdoblja, sveukupnog ili djelomičnog poslovanja dotičnog	(1) Kada se utvrdi neusaglašenost sa propisima, nadležni organ preduzima: a) sve radnje neophodne za utvrđivanje porijekla i obima usaglašenosti i za utvrđivanje odgovornosti subjekta; i b) odgovarajuće mjere kako bi se obezbjedilo da subjekt otkloni neusaglašenosti i spriječi dalje pojave takvih neusaglašenosti. (2) Prilikom odlučivanja o mjerama, nadležni organ uzima u obzir prirodu neusaglašenosti i dosadašnje poštovanja propisa od strane subjekta. (3) Prilikom delovanja u skladu sa stavom 1 ovog člana, nadležni organ može preduzeti sve mjere koje smatra odgovarajućim radi obezbeđenja poštovanja pravila iz člana 2 ovog zakona, uključujući, ali ne ograničavajući se na sljedeće: a) narediti ili sprovesti tretmane nad životinjama; b) narediti istovar, prevoz na drugo sredstvo transporta, zadržavanje i njegu životinja, karantin, odlaganje klanja životinja i, po potrebi, narediti pribavljanje veterinarske pomoći; c) narediti tretmane nad robom, izmjenu oznaka ili pružanje korektivnih informacija potrošačima; d) ograničiti ili zabraniti stavljanje na tržište, promet, unos u Crnu Goru ili izvoz životinja i robe; zabraniti njihov povratak u zemlju otpreme ili narediti njihov povratak; e) narediti subjektu povećanje učestalosti samokontrola; f) narediti da određene aktivnosti subjekta budu podvrgnute pojačanim ili sistematskim službenim kontrolama; g) narediti opoziv, povlačenje, uklanjanje i uništavanje robe, uz ovlaštenje, gde je primjenjivo, da se roba koristi u druge svrhe od prvobitno predviđenih;	Potpuno usklađeno		
---	---	--------------------------	--	--

subjekta ili njegovih objekata, poljoprivrednih gospodarstava ili drugih prostora; (i) nalaganje prestanka, tokom odgovarajućeg razdoblja, svih ili dijela aktivnosti dotičnog subjekta i, prema potrebi, internetskih stranica kojima upravlja ili kojima se služi; (j) nalaganje suspenzije ili povlačenje registracije ili odobrenja za dotični objekt, pogon, poljoprivredno gospodarstvo ili prevozna sredstva, ovlašćenja prevoznika ili sertifikata o osposobljenosti vozača; (k) nalaganje klanja ili usmrćivanja životinja pod uslovom da je to najprikladnija mjera za zaštitu zdravlja ljudi te zdravlja i dobrobiti životinja. 3. Nadležna tijela dotičnom subjektu ili njegovom predstavniku dostavljaju: (a) pisano obavještenje o svojoj odluci u pogledu radnje ili mjere koje treba preduzeti u skladu sa stavovima 1. i 2. te razloge za tu odluku; i (b) informacije o bilo kakvu pravu na žalbu protiv takvih odluka te o primjenjivom postupku i rokovima u vezi s takvim pravom na žalbu. 4. Sve troškove nastale na osnovu ovog člana snose odgovorni subjekti. 5. U slučaju izdavanja lažnih ili obmanjujućih službenih sertifikata ili zlorabe službenih sertifikata nadležna tijela preduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući: (a) privremenu suspenziju službene osobe za sertifikovanje s njegove dužnosti; (b) povlačenje ovlašćenja za potpisivanje službenih sertifikata; (c) bilo koju drugu mjeru za sprečavanje ponavljanja kršenja iz člana 89. stava 2.	h) narediti izolaciju ili zatvaranje, na odgovarajući period, cijelokupnog ili dijela poslovanja subjekta, njegovih objekata, objekata za držanje životinja ili drugih prostorija; i) narediti obustavu, na odgovarajući period, cijelokupnih ili dijela aktivnosti subjekta i, gde je primjenjivo, internet stranica koje on koristi; j) narediti suspenziju ili povlačenje odobrenja ili odobrenja za rad objekta, postrojenja, objekata za držanje životinja ili sredstva prevoza, odobrenja prevoznika ili sertifikata stručnosti vozača; k) narediti klanje ili eutanaziju životinja, pod uslovom da je to najprikladnija mjera za zaštitu zdravlja ljudi, kao i zdravlja i dobrobiti životinja. (4) Nadležni organ obezbeđuje subjektu ili njegovom predstavniku: 1) pisano obavještenje o odluci u vezi sa radnjom ili mjerom koja se preduzima u skladu sa st. 1 i 2 ovog zakona, zajedno sa obrazloženjem odluke; i 2) informacije o pravu na žalbu protiv takve odluke, uključujući postupak i rokove za podnošenje žalbe. (5) Sve troškove nastale primenom ovog člana snose odgovorni subjekti. (6) U slučaju izdavanja lažnih ili obmanjujućih službenih sertifikata ili zlorabotrebne službenih sertifikata, nadležni organ preduzima odgovarajuće mjere, uključujući: 1) privremeno udaljavanje službenika ovlašćenog za sertifikate sa dužnosti; 2) povlačenje ovlašćenja za potpisivanje zvaničnih sertifikata; 3) bilo koju drugu mjeru koja sprečava ponavljanje prekršaja iz člana 94, stav 2 ovog zakona.			
Član 139. Sankcije 1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Regulative i preduzimaju sve	Kaznene odredbe Član 116 (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:	Potpuno usklađeno		

potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice do 14. prosinca 2019. obavještavaju Komisiju o tim odredbama [te je bez odgode obavještavaju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu. 2. Države članice osiguravaju da finansijske sankcije za kršenja ove Regulative i pravila iz člana 1. stava 2. počinjena prevarnim ili obmanjujućim praksama odražavaju, u skladu s nacionalnim pravom, barem ekonomsku prednost za subjekta ili, prema potrebi, postotak prihoda subjekta.	1. radi sprovođenja službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti, na zahtjev nadležnog organa, ne omogući pristup svojoj opremi, prevoznim sredstvima, prostorijama i drugim mjestima pod kontrolom subjekta, kao i njihovoj okolini, informacionim sistemima za upravljanje podacima, životinjama i robi pod svojom kontrolom, dokumentima i svim drugim relevantnim informacijama (član 23 stav 1); 2. ne pruži pomoć nadležnim organima i kontrolnim tijelima za organsku proizvodnju u obavljanju njihovih poslova i ne sarađuje sa njima tokom službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti (član 22 stav 2); 3. kao subjekt odgovoran za pošiljku unešenih životinja ili robe koja se unosi u Crnu Goru, odmah ne dostavi nadležnom inspektor u sve informacije u vezi sa pošiljkom, u papirnoj ili elektronskoj formi (član 22 stav 3); 4. ne obezbijedi najmanje sljedeće ažurirane podatke: naziv i pravnu formu, kao i konkretne aktivnosti koje obavlja, uključujući aktivnosti putem sredstava komunikacije na daljinu, i mjesta pod svojom kontrolom (član 22 stav 5); 5. ovlašćeno delegirano tijelo ili fizičko lice kojem su povjereni određeni poslovi službene kontrole u skladu sa članom 35 stav 1 ovog zakona, ili drugi poslovi u vezi sa službenim aktivnostima u skladu sa članom 33 ovog zakona ako: a) redovno ne obavještava nadležni organ koji mu je povjerio poslove, niti na njegov zahtjev dostavlja informacije o rezultatima sprovedenih službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; b) odmah ne obavijesti nadležni organ kada rezultati službenih kontrola ukazuju na neusaglašenost ili na mogućnost njenog postojanja, osim ako posebnim sporazumom nije drugačije uređeno;			
--	---	--	--	--

	c) ne omogućiti pristup svojim prostorijama i objektima, ne sarađuje i ne pruži pomoć nadležnom organu (član 39 stav 1); 6. uzorkovanje, označavanje i rukovanje uzorcima ne sprovodi na način kojim se obezbjeđuje njihova pravna, naučna i tehnička validnost (član 41 stav 4); 7. kada rezultati laboratorijskih ispitivanja, testiranja i dijagnostike uzoraka ukazuju na rizik po zdravlje ljudi, životinja ili bilja ili u vezi sa genetski modificovanim organizmima i sredstvima za zaštitu bilja, na rizik po životnu sredinu, odnosno ukazuju na mogućnost neusaglašenosti, službena laboratorija odmah ne obavijesti nadležni organ i, po potrebi, delegirana tijela ili fizička lica, osim ako posebnim sporazumom nije drugačije propisano (član 45 stav 1); 8. na zahtjev referentne laboratorije Evropske unije, druge države ili nacionalne referentne laboratorije, službena laboratorija ne učestvuje u međulaboratorijskim uporednim ispitivanjima ili testovima stručnosti (član 45 stav 2); 9. na zahtjev nadležnog organa, službena laboratorija javno ne objavi nazive metoda koje koristi za laboratorijska ispitivanja, testiranja i dijagnostiku u okviru službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti (član 45 stav 3); 10. na zahtjev nadležnog organa, uz rezultate laboratorijskih ispitivanja, testiranja i dijagnostike ne navede metodu koja je korišćena (član 45 stav 4); 11. subjekt odgovoran za pošiljku ne obezbijedi da originalni službeni sertifikat ili dokument, odnosno njihov elektronski ekvivalent, prati pošiljku životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona i ne dostavi ga nadležnom organu na graničnom kontrolnom mjestu, gdje se zadržava, osim ako pravilima iz člana 2 ovog zakona nije drugačije propisano (član 57 stav 1); 12. subjekt odgovoran za pošiljku podijeli pošiljku prije sprovođenja službene kontrole i finalizacije Zajedničkog			
--	---	--	--	--

	zdravstvenog ulaznog dokumenta (ZZUD) u skladu sa članom 63 stav 5 i članom 64 ovog zakona (član 57 stav 3); 13. subjekt odgovoran za pošiljku ne popuni relevantni dio ZZUD-a za svaku pošiljku kategorija životinja i robe iz člana 54 stav 1 ovog zakona i time ne izvrši prethodnu najavu dolaska pošiljke graničnom kontrolnom mjestu (član 63 stav 1); 14. subjekt odgovoran za pošiljku unaprijed ne obavijesti nadležni organ na graničnom kontrolnom mjestu popunjavanjem i podnošenjem relevantnog dijela ZZUD-a (član 63 stav 4); 15. prilikom stavljanja pošiljki pod carinski postupak, uključujući skladištenje u carinskim skladištima ili slobodnim zonama, ne podnese ZZUD na uvid carinskim organima (član 64 stav 1); 16. bez odlaganja ne postupi po mjerama koje je naložio nadležni organ u skladu sa članom 72 st. 4 i 12 i članom 73 ovog zakona, a najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema odluke nadležnog organa, ukoliko nadležni granični organ nije odredio kraći rok (član 75 stav 1).			
Član 140. Prijave kršenja 1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela raspolažu efikasnim mehanizmima za omogućavanje izvještavanja o stvarnim ili mogućim kršenjima ove Regulative. 2. Mehanizmi iz stava 1 uključuju najmanje: (a) postupke za primanje prijava o kršenjima i druge aktivnosti u vezi s tim prijavama; (b) primjerenu zaštitu lica koje prijavljuju kršenje od odmazde, diskriminacije ili drugih vrsta nepoštenog postupanja; i (c) zaštitu ličnih podataka lica koja prijavljuje kršenje u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.	Kaznene odredbe Član 116 Obavještavanje o izrečenim kaznama Član 117 (1) Kaznene odredbe koje se primjenjuju na povrede ovog zakona uz preduzimanje svih neophodnih mjera kako bi se obezbjedila njihova primjena, moraju biti djelotvorne, srazmjerne i odvraćajuće. (2) Uprava o odredbama iz stava 1 ovog člana obavještava Evropsku komisiju bez odlaganja o svakoj njihovoj izmjeni.	Potpuno usklađeno		
Član 141 – član 160	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		

<i>Član 161.</i> Izmjene Regulative (EZ) br. 1107/2009 Regulativa (EZ) br. 1107/2009 mijenja se kako slijedi: 1. član 68 mijenja se kako slijedi: (a) prvi stav zamjenjuje se sljedećim: „Države članice do 31. avgusta svake godine Komisiji dostavljaju izvještaj za prethodnu godinu o opsegu i ishodu službenih kontrola sprovedenih s ciljem provjere usklađenosti s ovom Regulativom.”; (b) drugi i treći stav brišu se. 2. u članu 78. stavu 1. tačka (n) briše se.	Godišnji izvještaji Član 105 (1) Uprava dostavlja Vladi Crne Gore i Evropskoj komisiji izvještaj o VNPSK do 31. avgusta svake godine, a koji sadrži: b) rezultate službenih kontrola sprovedenih u prethodnoj godini;	Potpuno usklađeno		
član 162 - član 167	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
PRILOG I PODRUČJA IZ ČLANA 3. TAČKE 40., OSIM ZA PRIMJENU ČLANA 1. STAVA 2. TAČKE (G)	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
PRILOG II OSPOSOBLJAVANJE OSOBLJA NADLEŽNIH TIJELA POGLAVLJE I Predmet osposobljavanja osoblja koje provodi službene kontrole i druge službene aktivnosti 1. Različite metode i tehnike kontrola, kao što su inspekcija, verifikacija, pregled usklađenosti, ciljani pregled usklađenosti, uzorkovanje i laboratorijska analiza, ispitivanje i dijagnostika 2. Postupci kontrole 3. Pravila iz člana 1. stava 2. 4. Procjena neusklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2. 5. Opasnosti u proizvodnji, preradi i distribuciji životinja i robe 6. Različite faze proizvodnje, prerade i distribucije, kao i mogući rizici za zdravlje ljudi, i prema potrebi za zdravlje životinja i bilja, dobrobit životinja i životnu sredinu 7. Ocjena primjene postupaka iz sistema HACCP i dobre poljoprivredne prakse 8. Sistemi upravljanja poput programa osiguravanja kvalitete kojima upravljaju subjekti i njihova procjena u mjeri u kojoj	Opšte obaveze nadležnih organa i kontrolnih nadležnih organa za organsku proizvodnju Član 12 (4) Lica koja vrše službene kontrole i druge službene aktivnosti u skladu sa ovim zakonom moraju da: 1) imaju odgovarajuću obuku radi kompetentnog obavljanja dužnosti i dosljednog sprovođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti; 2) prate razvoj u svojoj oblasti nadležnosti i prema potrebi se redovno dodatno obučavaju; i 3) prema potrebi obučavaju se za: a) različite kontrolne metode i tehnike, kao što su inspekcija, verifikacija, provjera (<i>screening</i>), ciljana provjera (<i>targeted screening</i>), uzorkovanje i laboratorijske analize, testiranje i dijagnostika; b) procedure za kontrolu; c) primjena propisanih pravila iz člana 2 ovog zakona; d) procjene neusaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona; e) opasnosti u proizvodnji, preradi i distribuciji životinja i roba;			

su relevantni za zahtjeve navedene u pravilima iz člana 1. stava 2. 9. Sistemi službenog sertifikovanja 10. Postupci u slučaju vanrednih okolnosti, uključujući komunikaciju između država članica i Komisije 11. Sudski postupci i posljedice službenih kontrola 12. Ispitivanje pisane, dokumentarne građe i drugih evidencija, uključujući one koje se odnose na međulaboratorijska uporedna ispitivanja, akreditacije i procjene rizika, koji mogu biti relevantni za ocjenu usklađenosti s pravilima iz člana 1. stava 2.; to može obuhvatiti finansijske i komercijalne aspekte 13. Postupci kontrole i zahtjevi za ulazak u Uniju životinja i robe koje prispjevaju iz trećih zemalja 14. Bilo koje drugo područje potrebno kako bi se osiguralo da se službene kontrole sprovode u skladu s ovom Regulativom POGLAVLJE II Tematske oblasti za postupke kontrole 1. Organizacija nadležnih tijela i odnos između središnjih nadležnih tijela i tijela kojima su ona dodijelila poslove sprovođenja službenih kontrola ili drugih službenih aktivnosti 2. Odnos između nadležnih tijela i delegiranih tijela ili fizičkih lica kojima su ona delegirala poslove koje se odnose na službene kontrole ili druge službene aktivnosti 3. Izjava o ciljevima koji se žele postići 4. Poslove, odgovornosti i dužnosti osoblja 5. Postupci uzorkovanja, metode i tehnike kontrola, uključujući laboratorijske analize, ispitivanje i dijagnosticiranje, tumačenje rezultata i odluke koje proizlaze iz navedenog. 6. Programi za pregled usklađenosti i ciljani pregled usklađenosti 7. Međusobna pomoć u slučaju da službene kontrole zahtijevaju da mjere preduzme više država članica 8. Mjere koje treba preduzeti nakon službenih kontrola 9. Saradnja s drugim službama i sektorima koji mogu imati relevantne odgovornosti ili sa subjektima	f) različite faze proizvodnje, prerade i distribucije, kao i moguće rizike po zdravlje ljudi, a gdje je primjenljivo i po zdravlje životinja i bilja, dobrobit životinja, kao i po životnu sredinu; g) evaulaciju primjene HACCP principa i dobre poljoprivredne prakse; h) sisteme upravljanja, kao što su programi obezbjeđivanja kvaliteta kojima upravljaju subjekti i njihova procjena u onoj mjeri u kojoj su relevantni za zahtjeve utvrđene pravilima iz člana 2 ovog zakona; i) sistem službenog serfitikovanja; j) planove u kriznim situacijama, uključujući komunikaciju sa drugim državama, državama članicama i Evropskom komisijom; k) sudske postupke i pravne posljedice službenih kontrola; l) ispitivanje pisanog, dokumentovanog materijala i drugih evidencija, uključujući one koje se odnose na međulaboratorijsku uporednu analizu, akreditaciju i procjenu rizika, a koje mogu biti relevantne za procjenu usaglašenosti sa pravilima iz člana 2 ovog zakona, pri čemu se mogu obuhvatiti i finansijski i komercijalni aspekti; m) kontrolne procedure i zahtjeve za unos životinja i roba u Crnu Goru porijeklom iz drugih država; n) bilo koje druge oblasti koje su neophodne da se obezbijedi da se službene kontrole i druge službene aktivnosti vrše u skladu sa ovim zakonom. (5) Nadležni organi iz člana 7 st. 1 i 2 ovog zakona, prema podjeli nadležnosti donose i sprovode godišnje programe obuka kako bi lica koja sprovode službene kontrole i druge službene aktivnosti bila obučena u skladu sa stavom 4 ovog člana. (6) Nadležni organi iz člana 7 ovog zakona u sprovođenju službenih kontrola i drugih službenih	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem godišnjih programa obuka koje će obuhvatiti tematske oblasti za postupke službenih kontrola koje su navedene u Poglavlju II Priloga II	I kvartal 2027
--	--	-----------------------------	--	-----------------------

10. Verifikacija primjerenosti metoda uzorkovanja i laboratorijske analize, ispitivanja i dijagnostike 11. Bilo koja druga aktivnost ili informacije potrebne za učinkovito funkcionisanje službenih kontrola	aktivnosti obezbjeđuju efikasnu i efektivnu koordinaciju i saradnju u skladu sa procedurama iz člana 7 stav 10 ovog zakona.			
PRILOG III KARAKTERIZACIJA METODA ANALIZE PRILOG III KARAKTERIZACIJA METODA ANALIZE 1 Metode analize i rezultate mjerenja trebali bi karakterizirati sljedeći kriterijumi: (a) tačnost (istinitost i preciznost), (b) primjenjivost (matrica i raspon koncentracije), (c) granica otkrivanja, (d) granica kvantifikacije, (e) preciznost, (f) ponovljivost, (g) obnovljivost, (h) iskorištenje, (i) selektivnost, (j) osjetljivost, (k) linearnost, (l) mjerna nesigurnost, (m) drugi kriterijumi odabrani prema potrebi. 2. Vrijednosti preciznosti iz tačke 1 podtačke (e) dobijaju se na osnovu međulaboratorijskih ispitivanja sprovedenih u skladu s nekim međunarodno priznatim protokolom o međulaboratorijskim ispitivanjima (npr. ISO 5725 „Tačnost (istinitost i preciznost) mjernih metoda i rezultata”) ili se, ako su utvrđeni kriterijumi uspješnosti analitičkih metoda, temelje na testovima o ispunjavanju kriterija. Vrijednosti ponovljivosti i obnovljivosti izražavaju se u međunarodno priznatom obliku (npr. intervali pouzdanosti od 95 % kako ih definisa ISO 5725 „Točnost (istinitost i preciznost) mjernih metoda i rezultata”). Rezultati međulaboratorijskog ispitivanja objavljuju se ili im se pristupa bez ograničenja. 3. Trebalo bi davati prednost metodama analize koje se mogu jedinstveno primjenjivati na različite skupine proizvoda	Metode za uzorkovanje, analizu, testiranje i dijagnostiku Član 41 (6) Metode ispitivanja i rezultati mjerenja trebaju biti karakterisani sljedećim kriterijumima: 1) tačnost (istinitost i preciznost); 2) primjenjivost (matrica i raspon koncentracija); 3) granica detekcije; 4) granica kvantifikacije; 5) preciznost; 6) ponovljivost; 7) reproduktivnost; 8) oporavak; 9) selektivnost; 10) osjetljivost; 11) linearitet; 12) mjerna nesigurnost; 13) drugi kriterijumi koji se mogu odabrati prema potrebi. (7) Vrijednosti preciznosti iz stava 6 tačka 5 ovog člana dobijaju se ili kroz interlaboratorijsku validaciju (collaborative trial) sprovedenu u skladu sa međunarodno priznatim protokolom (npr. ISO 5725 „Accuracy (trueness and precision) of measurement methods and results”), ili, kada su uspostavljeni kriterijumi performansi za analitičke metode, metode se zasnivaju na testovima usklađenosti sa kriterijumima, a vrijednosti ponovljivosti i reproduktivnosti moraju biti izražene u međunarodno priznatom obliku (npr. 95% intervali povjerenja prema ISO 5725), a rezultati interlaboratorijskog ispitivanja moraju biti objavljeni ili slobodno dostupni.	Potpuno usklađeno		

nasuprot metodama koje se mogu primijeniti samo na pojedinačne proizvode. 4. U situacijama kada metode analize mogu biti validirane u samo jednom laboratoriju, te bi metode trebalo validirati u skladu s međunarodno prihvaćenim naučnim protokolima ili smjernicama ili bi se, ako su utvrđeni kriterijumi uspješnosti analitičkih metoda, trebale temeljiti na testovima o ispunjavanju kriterija. 5. Metode analize usvojene u skladu s ovom Regulativom trebalo bi urediti prema standardnoj šemi za metode analize koju preporučuje ISO	(8) Metode analize koje se primjenjuju uniformno na različite grupe roba treba da imaju prednost u odnosu na metode koje se primjenjuju samo na pojedinačne robe. (9) U situacijama kada metode analize mogu biti potvrđene samo unutar jedne laboratorije, te metode trebaju biti validovane u skladu sa međunarodno prihvaćenim naučnim protokolima ili smjernicama, ili, kada su utvrđeni kriterijumi performansi za analitičke metode, da bude zasnovana na testiranju usklađenosti sa tim kriterijumima. (10) Metode analize usvojene ovim zakonom trebaju biti uređene u standardizovanom formatu za metode analize, u skladu sa preporukama ISO. (11) Ministarstvo propisuje bliža pravila o: 1) metodama koje se koriste za uzorkovanje i laboratorijske analize, testiranja i dijagnostiku; 2) kriterijumima performansi, parametrima analiza, testiranja ili dijagnostike, mjernoj nesigurnosti i procedurama za validaciju tih metoda; 3) tumačenju rezultata analitičkih, testnih i dijagnostičkih rezultata.			
PRILOG IV POGLAVLJE I Naknade ili takse za službene kontrole pošiljaka životinja ili robe koje ulaze u uniju I. POŠILJKE ŽIVIH ŽIVOTINJA (a) Goveda, konji, svinje, ovce, koze, perad, kunići i mala pernata divljač ili dlakava divljač, divlje svinje i divlji preživači: — 55 EUR po pošiljci, do 6 tona, i — 9 EUR po toni, više od 6 te do 46 tona, ili — 420 EUR po pošiljci, više od 46 tona. (b) Druge životinjske vrste: — 55 EUR po pošiljci, do 46 tona, ili — 420 EUR po pošiljci, više od 46 tona. II. POŠILJKE MESA	Obavezne naknade ili troškovi Član 85 8) Visinu, načini obračuna i način plaćanja naknada i troškova iz propisuje Vlada.	neusklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji propisuje visinu, način obračuna i način plaćanja naknada i troškova	III kvartal 2027

— 55 EUR po pošiljci, do 6 tona, i — 9 EUR po toni, više od 6 te do 46 tona, ili — 420 EUR po pošiljci, više od 46 tona. III. POŠILJKE PROIZVODA RIBARSTVA (a) Proizvodi ribarstva koji nisu u rasutom stanju: i. 55 EUR po pošiljci, do 6 tona, i ii. 9 EUR po toni, više od 6 te do 46 tona, ili iii. 420 EUR po pošiljci, više od 46 tona. (b) Proizvodi ribarstva koji se prevoze kao rasuti teret: i. 600 EUR po plovilu, s teretom proizvoda ribarstva do 500 tona, ii. 1 200 EUR po plovilu, s teretom proizvoda ribarstva više od 500 te do 1 000 tona, iii. 2 400 EUR po plovilu, s teretom proizvoda ribarstva više od 1 000 te do 2 000 tona, iv. 3 600 EUR po plovilu, s teretom proizvoda ribarstva iznad 2 000 tona. IV. POŠILJKE MESNIH PROIZVODA, MESA PERADI, MESA DIVLJAČI, MESA KUNIĆA ILI MESA DIVLJAČI IZ UZGOJA (a) 55 EUR po pošiljci, do 6 tona, i (b) 9 EUR po toni, više od 6 te do 46 tona, ili (c) 420 EUR po pošiljci, više od 46 tona. V. POŠILJKE DRUGIH PROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA KOJI NISU MESNI PROIZVODI NAMIJENJENI ZA PREHRANU LJUDI (a) Drugi proizvodi životinjskog porijekla namijenjeni za prehranu ljudi koji nisu u rasutom stanju; i. 55 EUR po pošiljci, do 6 tona, i ii. 9 EUR po toni, više od 6 te do 46 tona, ili iii. 420 EUR po pošiljci, više od 46 tona. (b) Drugi proizvodi životinjskog porijekla namijenjeni za prehranu ljudi koji se prevoze kao rasuti teret: i. 600 EUR po plovilu, s teretom proizvoda do 500 tona, ii. 1 200 EUR po plovilu, s teretom proizvoda više od 500 te do 1 000 tona, iii. 2 400 EUR po plovilu, s teretom proizvoda više od 1 000 te do 2 000 tona,				
--	--	--	--	--

iv. 3 600 EUR po plovilu, s teretom proizvoda iznad 2 000 tona. VI. POŠILJKE NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA I HRANE ZA ŽIVOTINJE ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA (a) Pošiljke nusproizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje životinjskog porijekla koji nisu u rasutom stanju: i. 55 EUR po pošiljci, do 6 tona, i ii. 9 EUR po toni, više od 6 te do 46 tona, ili iii. 420 EUR po pošiljci, više od 46 tona. (b) Nusproizvodi životinjskog porijekla i hrana za životinje životinjskog porijekla koji se prevoze kao rasuti teret: i. 600 EUR po plovilu, s teretom proizvoda do 500 tona, ii. 1 200 EUR po plovilu, s teretom proizvoda više od 500 te do 1 000 tona, iii. 2 400 EUR po plovilu, s teretom proizvoda više od 1 000 te do 2 000 tona, iv. 3 600 EUR po plovilu, s teretom proizvoda iznad 2 000 tona. VII. POŠILJKE ŽIVOTINJA I ROBE IZ TREĆIH ZEMALJA U TRANZITU ILI PRETOVARU 30 EUR za pošiljku uvećano za 20 EUR po četvrtini sata i po svakom članu osoblja koji učestvuje u kontrolama. VIII. POŠILJKE BILJA, BILJNIH PROIZVODA I DRUGIH PROIZVODA, PREDMETA I MATERIJALA KOJI MOGU SADRŽITI ILI ŠIRITI ORGANIZME ŠTETNE ZA BILJE (a) Za provjere dokumentacije: 7 EUR po pošiljci. (b) Za provjere identiteta: i. 7 EUR po pošiljci do količine koja odgovara natovarenom kamionu, vagonu ili kontejneru usporedivog kapaciteta, ii. 14 EUR po pošiljci većoj od gore navedene. (c) Za provjere zdravstvenog stanja bilja, u skladu sa sljedećim specifikacijama: i. reznice, sadnice (osim šumskog reprodukcionog materijala), sadnice jagoda ili povrća: — 17,5 EUR po pošiljci, do 10 000 komada, — 0,70 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 1 000 jedinica,				
--	--	--	--	--

— 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci, ii. grmlje, drveće (osim rezanih božićnih drvaca), ostalo drvenasto rasadničko bilje, uključujući šumski reprodukcijski materijal (osim sjemena): — 17,5 EUR po pošiljci, do 10 000 komada, — 0,44 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 1 000 jedinica, — 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci, iii. lukovice, gomoljaste lukovice, podanci, gomolji namijenjeni sadnji (osim gomolja krumpira): — 17,5 EUR po pošiljci, do 200 kg težine, — 0,16 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 10 kg, — 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci, iv. sjeme, kulture tkiva: — 7,5 EUR po pošiljci, do 100 kg težine, — 0,175 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 10 kg, — 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci, v. ostalo bilje namijenjeno sadnji koje nije navedeno drugdje u ovoj tački: — 17,5 EUR po pošiljci, do 5 000 komada, — 0,18 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 100 jedinica, — 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci, vi. rezano cvijeće: — 17,5 EUR po pošiljci, do 20 000 komada, — 0,14 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 1 000 jedinica, — 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci, vii. grane s lišćem, dijelovi četinara (osim rezanih božićnih drvaca): — 17,5 EUR po pošiljci, do 100 kg težine, — 1,75 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 100 kg, — 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci, viii. rezana božićna drvca: — 17,5 EUR po pošiljci, do 1 000 komada, — 1,75 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 100 jedinica, — 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci, ix. listovi bilja kao što su zeljasto i začinsko bilje i lisnato povrće: — 17,5 EUR po pošiljci, do 100 kg težine,				
--	--	--	--	--

— 1,75 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 10 kg, — 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci Ako se pošiljka ne sastoji isključivo od proizvoda pošiljci, x. voće, povrće (osim lisnatog povrća): — 17,5 EUR po pošiljci, do 25 000 kg težine, — 0,7 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 1 000 kg, xi. gomolji krompira: — 52,5 EUR po partiji, do 25 000 kg težine, — 52,5 EUR po partiji za svakih dodatnih 25 000 kg, xii. drvo (osim kore): — 17,5 EUR po pošiljci, do obujma od 1 000 m³, — 0,175 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 10 m³, xiii. tlo i supstrat za uzgoj, kora: — 17,5 EUR po pošiljci, do 25 000 kg težine, — 0,7 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 1 000 kg, — 140 EUR maksimalna naknada po pošiljci, xiv. zrnje: — 17,5 EUR po pošiljci, do 25 000 kg težine, — 0,7 EUR po pošiljci za svakih dodatnih 1 000 kg, — 700 EUR maksimalna naknada po pošiljci, xv. ostalo bilje ili biljni proizvodi koji nisu navedeni drugdje u ovoj tački:— 17,5 EUR po pošiljci. koji odgovaraju opisu iz odgovarajuće alineje, oni dijelovi pošiljke koji se sastoje od proizvoda koji odgovaraju opisu iz odgovarajuće alineje (partija ili partije) smatraju se zasebnom pošiljkom. POGLAVLJE II. Naknade ili troškovi za službene kontrole u klanicama, objektima za rasijecanje mesa, objektima za preradu divljači, proizvodnji mlijeka i proizvodnji i stavljanju na tržište proizvoda ribarstva i proizvoda akvakulture I. NAKNADE ILI TAKSE ZA SLUŽBENE KONTROLE U KLAONICAMA (a) meso goveda: i. odrasla goveda: 5 EUR po životinji, ii. mlada goveda: 2 EUR po životinji,				
--	--	--	--	--

(b) konjsko meso 3 EUR po životinji: (c) svinjsko meso: životinje po masi trupa: i. ispod 25 kg: 0,5 EUR po životinji, ii. 25 kg ili više: 1 EUR po životinji, (d) meso ovaca i koza: životinje po masi trupa: i. ispod 12 kg: 0,15 EUR po životinji, ii. 12 kg ili više: 0,25 EUR po životinji, (e) meso peradi: i. perad roda Gallus i biserke: 0,005 EUR po životinji, ii. patke i guske: 0,01 EUR po životinji, iii. purani: 0,025 EUR po životinji, iv. meso kunića iz uzgoja: 0,005 EUR po životinji, v. prepelice i jarebice: 0,002 EUR po životinji. II. NAKNADE ILI PRISTOJBE ZA SLUŽBENE KONTROLE U RASJEKAVAONICAMA Po toni mesa: (a) govedina, teletina, svinjetina, konjsko meso, ovčetina i kozetina: 2 EUR, (b) meso peradi i kunića iz uzgoja: 1,5 EUR, (c) meso divljači iz uzgoja i divljači iz prirode: — mala pernata divljač i dlakava divljač: 1,5 EUR, — ptice trkačice (noj, emu, nandu): 3 EUR, — divlja svinja i preživači: 2 EUR. III. NAKNADE ILI PRISTOJBE ZA SLUŽBENE KONTROLE U OBJEKTIMA ZA PRERADU DIVLJAČI (a) mala pernata divljač: 0,005 EUR po životinji, (b) mala dlakava divljač: 0,01 EUR po životinji, (c) ptice trkačice: 0,5 EUR po životinji, (d) kopneni sisari i. divlja svinja: 1,5 EUR po životinji, ii. preživari: 0,5 EUR po životinji. IV. NAKNADE ILI PRISTOJBE ZA SLUŽBENE KONTROLE U PROIZVODNJI MLIJEKA (a) 1 EUR po 30 tona I (b) 0,5 EUR po svakoj dodatnoj toni.				
--	--	--	--	--

V. NAKNADE ILI PRISTOJBE ZA SLUŽBENE KONTROLE U PROIZVODNJI I STAVLJANJU NA TRŽIŠTE PROIZVODA RIBARSTVA I PROIZVODA AKVAKULTURE (a) prvo stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture: i. 1 EUR po toni za prvih 50 tona u mjesecu; ii. 0,5 EUR po svakoj dodatnoj toni. (b) prva prodaja na ribljoj tržnici i. 0,5 EUR po toni za prvih 50 tona u mjesecu; ii. 0,25 EUR po svakoj dodatnoj toni. (c) prva prodaja u slučaju nedovoljne gradacije prema stepenu svježine i/ili veličini: i. 1 EUR po toni za prvih 50 tona u mjesecu; ii. 0,5 EUR po svakoj dodatoj toni.				
PRILOG V KORELACIJSKE TABLICE IZ ČLANA 146 STAV 2	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		